Alex. Ştefănescu
Jurnal secret
Dezvăluiri complete 2003-2009
Redactare: Alina Scurlu
Tehnoredactare coiiipiiteri/.ala: Corina I lutan
Coperta; Valci ia Mokiovaii, ilcscii dc *Vkmn* Ştefănescu
Toate (li'cpUii'ilc asupra accslci ediţii
siml ii'/nva(c' lidiliiiii COUIN'i', parte componentă
aCKllI'lIl.tll **liDirORIALCOKlNT**
I.SUN')**78-973-135-531-3**
DcNcrlcren Cil* *a* Rll>li(»(ecii Naţionale a României
î:;Ti';i''ANKS**('i),** AIJCX
Jurnal secret: Dc/viiluiri complete 2()()3-2009/
Alcx. ,">lel'i1iicseii; il.: I'loriii Şlel'ăiiescu. - Bucureşti: (■(.lini, .',01)')
iSHN97H-973-1 35-531-3 I. .Stct'flnoNcu, **Florin (il.)**
821,135.1-94
Alex. Ştefănescu
Jurnal secret
Dezvăluiri complete 2003-2009
(ediţie de autor, *ne varietur)* Desene de Florin Ştefănescu

In acest jurnal secret veţi citi despre:
Ana Blandiana,
Emil Constantinescu, un vecin care îşi renovează apartamentul, fetele de la buletinul meteorologic, George Pruteanu, Traian Băsescu, Sofia Vicoveanca, un arici prietenos. Cristian Tudor Popescu, păduchele de San Jose, păianjenul roşu, tinerii care se sărută fără să-şi scoată guma . de mestecat din gură, Gigi Becali, Ion Iliescu, Călin Popescu Tăriceanu, Andreea Marin, o pisică pierdută şi regăsită, franţuzoaica din avion. Regele Mihai, Jennifer Lopez, Ion Caramitru, fete (numeroase) cu buricul dezgolit, Dan C. Mihăilescu, Nichita Stănescu, Johnny Răducanu, câini vagabonzi (neidentificaţi), Mihai Tatulici, Gabriel Liiceanu, Mircea Dinescu şi mulţi, mulţi alţii.

Notă asupra ediţiei

Această ediţie, definitivă din punctul de vedere al autorului, cuprinde însemnările din volumele *Jurnal secret,* ilustraţii de Ion Barbu, Bucureşti, Editura Corint, 2005 şi *Jurnal secret. Noi dezvăluiri,* ilustraţii de Florin

Ştefănescu (Linu), Bucureşti, Editura Corint, 2007, plus însemnări neincluse în vreun volum, din perioada 2008-2009.

Autorul

2003

27 februarie 2003. Recepție la Palatul Elisabeta. Toată lumea ascultă cu evlavie un discurs al lui Radu Duda; eu, inaderent la stilul pompos al vorbitorului, examinez sala imensă în care ne aflăm. Pe un perete — două tablouri de dată recentă, reprezentându-i pe regele Mihai şi regina Ana. Sunt atât de prost pictate, în culori pământii, încât ma-jestățile lor seamănă cu Nicolae şi Elena Ceauşescu. Un om al casei, întrebat de mine, îmi spune în şoaptă că pictorul este italian şi că i s-au plătit bani grei pentru lucrare. Mă enervez şi mă gândesc că ar trebui ca şi un artist de-al nostru să-l picteze pe Silvio Berlusconi ca pe Octav Cozmâncă.

28 februarie 2003. Aseară, Ion Irimescu, sărbătorit la Academie cu ocazia împlinirii vârstei de 100 de ani, i-a sărutat mâna lui Ion Iliescu. I-a ținut-o strâns, deşi preşedintele încerca să şi-o retragă, s-a aplecat bătrâneşte asupra ei şi i-a sărutat-o! Am văzut scena în reluare, la televizor. Ca să salveze situația, Ion Iliescu i-a sărutat şi el mâna lui Ion Irimescu. Dar gestul n-a fost echivalent. Ion Iliescu a procedat firesc. Ion Irimescu nu. Unui alpinist îi stă bine să escaladeze Everestul. Everestu-lui nu-i stă bine să-l escaladeze pe alpinist.

1 martie 2003. O vânzătoare de la pâine m-a făcut să aştept minute în şir, stând întoarsă cu spatele la mine şi vorbind la mobil cu o prietenă. Iar eu am tăcut. Despre preşedintele țării scriu articole vehemente, în care îl fac praf şi pulbere, iar pe o vânzătoare obraznică nu am curaj să o pun la punct. M-am hotărât să nu mai scriu nimic împotriva lui Ion Iliescu până când nu voi fi în stare să o chem la ordine pe o vânzătoare.

îmi vine minte o întâmplare cu Ion Iliescu (de care el nu ştie!). La sfârşitul anului trecut, trecând pe la Casa Presei Libere, am primit cadou de la fostul meu coleg de facultate, în prezent PDG al Grupului de Publicații Flacăra, George Arion, un... şiş! E în stilul lui George Arion să-mi facă daruri de felul ăsta. Am pus şişul în servietă şi, uitând de el, m-am dus la Casa Vemescu, la lansarea noii serii din BPT, care urma să aibă loc în prezența lui Ion Iliescu. SPP-iştii de la poartă m-au percheziționat şi mi-au cerut şi servieta, pe care au deschis-o şi cercetat-o amănunțit. Am încremenit. Era prea târziu să-i anunț că am acolo un cuțit fioros, care se deschide instantaneu, la o apăsare de buton. Mă gândeam cu groază ce va scrie a doua zi în „Evenimentul zilei": „Alex. Ştefănescu, cunoscut pentru zecile de articole

pe care le-a scris împottiva lui Ion Iliescu, a făcut o tentativă de a pătrunde, la o întâlnire cu acesta.

înannat cu un şiş!" Cine ar fi crezut povestea cu cadoul făcut de George Arion?

Din fericire, SPP-iştii n-au remarcat şişul printre obiectele din servietă.

3 martie 2003. Ar trebui scris un studiu despre ceea ce îți poate cădea în cap când te plimbi prin Bucureşti, pe lângă blocuri cu multe etaje: coji de banane, mucuri de țigară aprinse, sticle de bere. Mie mi-a aterizat cândva pe creştet o pijama, ceea ce mi s-a părut un record de originalitate. Azi-dimineață însă recordul a fost bătut. Aflându-mă pe Calea Moşilor, mi-a trecut vâjâind pe lângă nas şi a căzut plescăind pe asfalt un ficat. Un ficat întreg, crud şi însângerat. îmi place să cred că nu era de om.

19 martie 2003. Fac parte (iar) din juriul care acordă premiile Uniunii Scriitorilor. Cărțile autorilor dornici să candideze la premii trebuie depuse la secretariatul Uniunii. Dar... Azi m-a vizitat la „România literară" Liviu loan Stoiciu şi a încercat să-mi dea ultima lui carte *împotriva voinței mele.* Mai exact, mi-a aşezat-o pe birou chiar în timp ce refuzam să o primesc. Cu greu l-am convins să şi-o ia înapoi şi să o ducă unde trebuie. Striga că *sunt obligat* s-o citesc. Ar fi vrut să o citesc sub supravegherea lui, ca să fie sigur că nu sar niciun rând. Avea ochii injectați şi venele de la gât umflate.

20 martie 2003. Astă-noapte am visat că eram legat de un scaun, cu frânghii groase, şi că Liviu loan Stoiciu îmi tuma pe gât, cu ajutorul unei pâlnii, literele din ultima lui carte.

21 martie 2003. Un poet pe care îl cunosc din vedere, dar nu ştiu cum îl cheamă, m-a oprit pe stradă şi mi-a citit cu glas tare mai multe poeme de-ale lui, ca să mă convingă că sunt geniale. Abia părăsisem Piața Amzei şi aveam două sacoşe pline cu salată, ridichi şi ceapă verde. Transpiram, îmi mutam greutatea corpului de pe un picior pe altul. Iar el continua să-mi citească. Mă gândeam că am noroc totuşi fiirtdcă nu e romancier.

22 martie 2003. Am sărutat-o pe Andreea Marin şi mi-am simțit buzele electrizate. Fratele meu, profesor la Politehnică, mi-a explicat cauza: ecranul televizorului este încărcat cu electricitate statică.

24 martie 2003. Doina Uricariu îmi povesteşte la telefon că i s-a furat o uşă din lemn de stejar, de la intrarea în casă. A doua, tot din lemn de stejar, a fost abandonată de hoți (probabil din criză de timp). La Poliție, Doinei Uricariu i s-a reproşat că şi-a făcut uşile tocmai din lemn de stejar, pe care nu rămân amprente. Am sfătuit-o să şi le facă din sticlă. Şi să agate la intrare o tuşieră.

26 martie 2003. O nouă ediție a întâlnirilor „României hterare", la Clubul Prometheus. Participă şi Ion Iliescu, însoțit de numeroşi SPP-işti (mi se spune că unii dintre ei şi-au petrecut două zile şi două nopți în clădire, ca să prevină instalarea unor bombe de către teroriştii lui Sad-dam Hussein). La un moment dat, în mijlocul dezbaterilor, se stinge lumina. Ne aflăm în sala de la subsol şi, în plus, afară s-a întunecat de mult, astfel încât bezna e totală. Nu se vede *absolut nimic.* în sinea mea, sunt convins că s-a declanşat un atac terorist. Peste numai câteva secunde însă lumina se aprinde. Ion Iliescu se află la locul lui, nu a încercat să fugă. Dar doi SPP-işti îl ocrotesc *cu trupurile lor.* Scena este înduioşătoare. Dar şi comică... Pentru că până la stingerea luminii SPP-işti se prefăcuseră că sunt simpU spectatori, interesați de dezbaterea noastră.

28 martie 2003. Jubileu Kterar: primesc a 100-a scrisoare de la Pavel KniiiiKk-iiiiiil'crghete, agent veterinar din comuna Ciubăncuța, județul **Clll,|,** CBl'O îmi trimite ca de obicei versuri:

„O, Nphilii nil suferă:/ inspiră, expiră, transpiră şi speră,/ că unul **NPHiiiftiifl, (IHI** nilul **i' IU** culesul/ fiindcă o să fie gonit din iubire,/ din omenire,/ pentru că guvernează universul/ eliminându-şi eul, perversul./. ../ Din mine ce rămâne?/ la ce bun incert, să fii om de idei?"

Sesizez în aceste versuri o dispoziție sumbră. Şi mă gândesc cu îngrijorare la animalele pe care le tratează Pavel Rătundeanu-Ferghete.

17 aprilie 2003. Petrecere organizată de Mircea Dinescu cu prilejul lansării revistei „Aspirina săracului". Ospăț pantagruelic, în curtea clădirii cu două etaje de pe strada Constantin Daniel nr. 11. Dinu Adam mă anunță că s-a pus la frigare un porc. Mă îngrozesc, crezând că e vorba de un personaj politic. Porcul însă e chiar porc. Cineva îl roteşte încet, deasupra jarului, cu ajutorul unei manivele.

21 aprilie 2003. Trec cu maşina pe lângă Palatul Cotroceni şi îmi amintesc de recepția la care m-a invitat Emil Constantinescu, imediat **f** după câştigarea alegerilor din 1996. într-un salon vast şi fastuos, cu draperii de brocart, cu candelabre, se afla o mare parte din elita politică şi intelectuală a României. Făceai câțiva paşi şi te întâlneai cu Ana Blandiana. Făceai alți câțiva paşi şi îl vedeai pe Dan Grigore. Totul era frumos şi neverosimil. Parcă visam. I-am spus, în glumă, lui Emil Constantinescu:

— Dintr-o clipă în alta trebuie să apară şi Ion Iliescu. O să se mire **I** că ne găseşte aici şi o să ne ceară să părăsim sala: „Gata, copii, jocul s-a **S** terminat!"

Emil Constantinescu n-a gustat gluma şi a zâmbit strâmb. Ion Iliescu şi-a făcut apariția, după patru ani.

24 aprilie 2003. Azi e joi. Mai sunt ttei zile până la Paşte. Dar încă de azi nu se mai lucrează în nicio instituție de stat. Toată lumea aleargă, se aprovizionează, se pregăteşte parcă pentru un asediu. Săptămâna următoare va începe şi ea cu o zi liberă (a doua zi de Paşte). Marțea şi miercurea ar trebui să se lucreze, urmând ca joia şi vinerea (1 şi 2 Mai) să fie din nou libere. Dar Guvernul, generos, a hotărât să se facă o *punte* între Paşte şi 1 Mai. Deci toată săptămâna viitoare va fi liberă!

Mă gândesc că era mult mai bine să se fi făcut o punte, direct, între Paşte şi Crăciun. O punte măreață, românească, prin care ne-am fi remarcat în Europa. Puntea dintre Crăciun şi Anul Nou s-a creat, oricum, încă de anul trecut. Ar mai fi rămas de făcut, apoi, doar puntea dintre Anul Nou şi Paşte.

25 aprilie 2003. Plimbare prin Bucureşti. Mă uit la domnişoarele de pe stradă şi constat că mi s-a împlinit, în sfârşit, un vis din adolescență: toate îşi arată buricul. între bluza prea scurtă şi pantalonii strânşi pe corp există o zonă neacoperită care mă fascinează, la fel ca *Zona* lui Tarkovski.

— Bună ziua, domnule Alex Ştefănescu!

Tresar, speriat, şi îl văd pe un cunoscut scriitor venind cu mâna întinsă spre mine:

— Ce faceți? Păreți preocupat de ceva...

— Da... Mă gândesc la Tarkovski... Ce regizor!...

28 aprilie 2003. Scenă surprinsă într-un sat de lângă Bucureşti. Doi bărbați stau în curtea unei case, la o masă, în fața unei sticle cu, vin. Unul dintre ei vorbeşte la mobil:

— Nae! Nae, tu eşti? Eu sunt Mitică, mă! Ascultă, bre! Calul are splină? Nu, bă, nu sunt beat! Sunt aici, cu Vasile al lui Pieptene. Şi el zice că... Da' nu-ți spun ce zice, că te enfluențez. Am pus pariu, bre! Spune tu, că ştii, că ai ținut căruță cu cal! Calul are, bre, splină ori n-are?

29 aprilie 2003. Thomas Mann a scris *Moartea la Veneția.* Eu am să scriu *Moartea la Bucureşti.* La Bucureşti se poate muri în mai multe feluri decât la Veneția. Poți să cazi într-o gură de canal fără capac. Poți să deschizi uşa unui lift şi să păşeşti în gol, fiindcă liftul nu se găseşte acolo. Poți să te electrocutezi când umbU la frigider, întrucât priza prevăzută cu borne pentru legătura cu pământul nu are legătură cu pământul. Poți să te otrăveşti bând whisky falsificat. Poți să te trezeşti cu un cuțit în stomac, pentru că ai protestat, în autobuz, împotriva unor hoți de buzunare. Poți să treci la semafor, pe verde, şi să fii călcat de o maşină care are tot verde, din cauză că

semaforul e defect. Poți să fii răpit de pe stradă şi lichidat, după ce semnezi, sub amenințare, un act de cedare a locuinței. Poți să mori lent, de silicoză, respirând zilnic praful oraşului (300 de tone de praf pe kilometrul pătrat). Poți să sari în aer, în timp ce te uiți la televizor, din cauza unei scurgeri de gaze de la subsolul blocului.

Cel mai... comic a murit tatăl unui cunoscut al meu: i-a căzut un porc în cap. Un porc crescut de cineva în balcon, la etajul cinci, plictisit brusc de captivitate, a sărit peste balustrada balconului exact în momentul în care bietul om trecea pe acolo.

30 aprilie 2003. îl văd pe Ion Cristoiu la televizor şi-mi amintesc de o întâmplare de acum douăzeci de ani. Lucram împreună cu el la SLAST. Prin redacție se perindau mulți scriitori tineri, dornici să colaboreze, într-o zi, în biroul lui Jack (aşa îi spuneam pe atunci cu toții lui Ion Cristoiu) a intrat o tânără prozatoare, Carmen Francesca Banciu, şi, constatând că el nu se afla acolo, s-a aşezat într-un fotoliu, în aşteptarea

lui. Carmen, o excenttică, obişnuia să-şi poarte copilul nou-născut cu sine, într-un coş de nuiele împletite. Coşul cu copilul l-a depus pe biroul lui Jack, deasupra unui teanc de manuscrise. După un timp, în încăpere a intrat un coleg de-al nostru, seducător de profesie, şi a invitat-o pe prozatoare la o cafea, la bufet. Carmen a plecat cu el, lăsând coşul cu copil cu tot pe birou.

Toate acestea, le-am reconstituit ulterior. Atunci, însă, nu ştiam cum se succedaseră faptele. Mă aflam într-o încăpere alăturată şi l-am auzit pur şi simplu pe Jack țipând îngrozit:

— Alex! Alex! Vino repede aici!

Am alergat la el crezând că se întâmplase o nenorocire. Jack, roşu la față, sufocându-se de spaimă, îmi arăta cu degetul spre propriul lui birou:

— Ce e acolo?!

Am examinat coşul, pedant, şi i-am răspuns:

— Un copil.

Nu de răspunsul ăsta avea nevoie:

— Ştiu că e un copil. Dar ce caută acolo?! Atunci, jucându-mă, i-am spus:

— Cred că e un copil făcut de tine, în afara căsniciei. Iar tânăra mamă ți l-a adus în dar, ca să-ți aducă aminte de obligațiile pe care le ai...

Ion Cristoiu îşi pierduse însă complet umorul:

— Alex, te implor! Ia-l de aici! Ia-l! Să nu-l mai văd! Fă asta pentru mine!

N-am să uit niciodată panica de atunci a lui Jack. Când s-au lămurit lucrurile, a fost atât de bucuros, încât i-a publicat prozatoarei toate textele pe care ni le adusese, fără să le mai citească.

1 mai 2003. Deschid cu o întârziere de patru luni o scrisoare primită de la un necunoscut: Mircea Socolescu. Surpriză! Expeditorul este deținut la penitenciarul din Colibaşi. Ce vrea de la mine? Mă cheamă să-i țin (ovărăşie? Parcurg febril scrisoarea şi aflu că îşi doreşte altceva: să citească. O carte, o revistă, orice. Mă roagă insistent să-i trimit o tipăritură dc care nu mai am nevoie, eventual una pe care tocmai mă pregătesc s-o iirunc. Cererea lui mă înduioşează. Mă simt vinovat că am deschis scrisoarea atât de târziu (se rătăcise printre miile de hârtii din camera mea).

Acum, ce să fac? Dacă între timp a fost eliberat? Să-i mai trimit sau **IUI** pachetul cu cărți şi reviste? Să i-l trimit aşa, la noroc? Mi-e teamă să **IUI** cadă în mâna altcuiva. Mircea Socolescu prezintă încredere: a fost la terminarea liceului — după cum reiese din scrisoarea Iui — şef de promoție. Alții însă n-au fost. Mă gândesc, de pildă, că pachetul ar putea să ajungă la un spărgător de locuințe. Şi că el ar considera un cadou nu cărțile şi revistele, ci adresa mea...

2 mai 2003. Printr-un mesaj trimis prin e-mail. Măria Dincă mă acuză că sunt misogin. După un moment de stupoare, îmi aduc aminte cine este Măria Dincă. O autoare care a publicat o carte de versuri închinate minerilor. Iar eu am comentat acea carte în următorii termeni: „Versurile par scrise pentru a fi recitate pe o scenă a Festivalului Național „Cântarea României". Stilul lor este bombastic ră,sunător, ca muzica de fanfară. Autoarea eroizează convențional munca minerilor."

Iar autoarea mă acuză acum că sunt misogin. Nu regret. După logica ei, dacă aş fi făcut greşeala să-i laud versurile, m-ar fi considerat afemeiat...

7 mai 2003. Traian Băsescu este din nou cercetat penal, în problema flotei. PSD şi-a propus să fie intransigent şi cu prietenii, şi cu duşmanii. Deocamdată se ocupă de duşmani.

8 mai 2003. Liderii locali ai PSD din România vor fi instruiți de membri ai PSD din Germania. Nu ştiu de ce, îmi vine să râd în hohote. Sunt aproape sigur că pesediştii noştri nu vor învăța nimic de la pesediştii germanii. S-ar putea, însă, ca nemții să învețe câte ceva de la oamenii lui Adrian Năstase.

Dacă se întâmplă aşa, se termină şi cu Germania.

9 mai 2003. Un vecin de-al meu de la etajul cinci (eu locuiesc la etajul trei) îşi renovează complet apartamentul. îl reorganizează, îl reconstruieşte, îl întoarce pe dos, nu ştiu ce-i face, dar de o lună încheiată totul huruie,

zdrăngăne, țiuie şi bubuie. Uneori se aude şi un râşcâit. Apartamentul dintre noi, de la etajul patru, nu reuşeşte să mă izoleze de această revărsare de zgomote.

Ies pe balcon să-mi trag sufletul, dar dau cu privirea peste o instalație frigorifică, aparținând unei cofetării, „Georgy's", deschise de puțină vreme. Instalația tremură din toate articulațiile ei metalice şi scoate un zăngănit înfiorător.

Văd o maşină care tocmai parchează. Un tânăr cu cercei în urechi deschide geamul şi lasă să se înalțe spre mine, în valuri, din patru boxe de mare putere, vocea gâjâită a unui cântăreț de cartier: „Hai, bă,/ Hai, bă,/ Să mă,/ Să mă".

Ce păcat că nu stau la etajul zece! Dacă mă arunc de la etajul trei, doar mă schilodesc. Iar mie sincer îmi vine să mă, să mă.

10 mai 2003. Văd la televizor o emisiune despre loan Alexandru, realizată de Ioana Dragau. Schițând biografia poetului, realizatoarea menționează că el a fost senator în Parlamentul României. Exact aşa s-a exprimat: „senator în Parlamentul României", nu senator al PNȚCD în l'arlamentul României, cum ar fi fost corect. Nu este prima dată când acronimul PNȚCD este evitat cu strictețe. PNȚCD este tratat ca un par-I id aflat în ilegalitate. Mi se întâmplă adeseori ca, înaintea unor întâlniri i'u publicul, organizatorii să mă roage speriați: „Vă rugăm frumos, nu spuneți că sunteți membru al PNȚCD! Vă prezentăm ca scriitor şi atât. Altfel dăm de dracu'!"

Organizatorii care procedează astfel sunt de obicei oameni relativ în vârstă, cu figuri onctuoase şi viclene, rămaşi în posturi de activişti culturali încă de pe vremea lui Ceauşescu. Dar Ioana Drăgan?! Să fii tânără, frumoasă, inteligentă şi să fii totuşi fricoasă, ca un funcționar de la Consiliul Culturii şi Educației Socialiste — iată o contradicție greu de explicat.

Aştept cu interes o emisiune TV despre luliu Maniu care să înceapă uslfcl: „luliu Maniu a fost preşedinte de partid în România".

13 mai 2003. Mă întâlnesc cu Cristian Tabără (facem parte amândoi din juriul care acordă premiile Asociației Editorilor din România) şi îl privesc atent. Se zvoneşte că va intra în curând în PSD. Ştiu că are pregătire de preot. Când a apărut prima oară la televizor i-am remarcat liicscul, căldura sufletească, înțelepciunea cu care relata chiar şi sec-veii|ele cele mai năstruşnice din circul existenței lumii. Ce să caute un (Huca el în PSD?

Dar... de ce să mă mai mir, după ce Regele însuşi a trecut de partea *lori* Şi nu numai Regele... ci şi Alexandru Atanasiu, George Prutea-nu — oameni

pe care îi iubeam... O noapte întreagă n-am dormit după ce am aflat că însuşi Emil Hurezeanu, inflexibilul anticomunist de la Europa Liberă, a devenit consilierul lui Adrian Năstase. Ce trădare! Cum ați putut, domnule Emil Hurezeanu, să faceți una ca asta? Un cititor îşi exprimă indignarea în revista „22" în legătură cu gestul lui Emil Hurezeanu, dar Gabriela Adameşteanu, redactor-şef al revistei, are grijă să-l contrazică, găsind o justificare sofisticată şi falsă pentru convertirile de felul ăsta.

Pe de altă parte, mă miră indecenta aviditate de oameni a PSD. Acest partid are oricum aproape totul. Ce mai vrea? După ce îi va recruta pe toți cetățenii României (cu excepția celor câțiva care se vor opune şi care vor fi persecutați, ca Traian Băsescu), cum se va mai extinde? Nu-i mai rămâne decât să coopteze şi pădurile, râurile, păsările cerului, tot ce mişcă-n țara asta. Ca să nu mai mişte.

19 mai 2003. în magazine încă se află mărfuri româneşti proaste, inutilizabile, de genul celor produse cândva de industria comunistă. Câteva exemple: sape, cazmale şi lopeți făcute parcă din staniol — se îndoaie la prima atingere cu pământul; roabe mai grele decât eventualul lor conținut; chit care nu se întăreşte niciodată; insecticid care nu omoară insectele.

Despre insecticid s-ar mai putea spune că nu omoară insectele, dar le ameţeşte. Nu m-aş mira ca ele să-l bea de fapt de plăcere, aşa cum bem noi țuică sau vin.

*** * ***

Remarc, pe Calea Victoriei, o maşină luxoasă. Bărbatul de la volan, cu geamul din dreptul lui deschis, vorbeşte la mobil. Vorbeşte foarte,tare. Vorbeşte atât de tare, încât n-ar mai avea nevoie de mobil ca să se facă auzit de interlocutorul lui, indiferent unde s-ar afla acesta.

20 mai 2003. Mi-a sosit prin poştă o carte de la Paris. O carte în limba română, publicată la o editură din România, de un autor român. Şi atunci, de ce mi-a fost expediată de la Paris? Fiindcă autorul s-a stabilit de mulți ani acolo. Nu a reuşit să-şi câştige un loc în viața literară franceză, deşi a încercat, şi acum se străduieşte să-şi recâştige locul pierdut în viața literară de la noi.

Nu este singurul în situația asta. Mircea Iorgulescu, stabilit la Paris, publică săptămânal cronici literare în revista „22" despre cărți apărute în România şi reacționează prompt la ce se scrie în revistele româneşti

(inclusiv în cele din provincie, pe care nu ştiu cum şi le procură). Dinu Flămând, stabilit şi el la Paris, îşi tipăreşte volumele de versuri în România şi se zbate apoi să organizeze lansări la târgurile de carte româneşti. George

Astaloş, alt parizian de origine română, face emisiuni în limba română la TVR. Ş.a.m.d.

Mi se pare comic să stai la Paris şi să încerci, de acolo, să te afirmi la Bucureşti. Este ca şi cum eu, stabilit în Bucureşti, aş încerca să mă afirm la Suceava, oraşul din care provin.

21 mai 2003. Am intrat cu Renault-ul meu într-o groapă din asfalt, adâncă. Am ieşit cu greu de acolo şi mi-am cerut scuze Renault-ului (care nu comentează niciodată întâmplările de acest fel, dar care — simt eu — este tot mai agasat).

Nu-mi fac iluzii că gropile se vor astupa vreodată. Aşa stând lucrurile, mă gândesc că ar fi bine să se elaboreze hărți ale gropilor de pe străzile României, ca să ştim din timp când să frânăm şi să le ocolim. S-ar putea înființa IRCG (Institutul Român pentru Cartografierea Gropilor). Ar apărea astfel şi posturi noi pentru oamenii PSD.

22 mai. Două țărănci, cu desagi în spinare, se amuză citind cu glas tare cuvintele scrise cu neon deasupra unui restaurant: PIZZA HUT. Ele pronunță ca în limba română, silabisind:

— Piz... za!

Şi râd ruşinate, ascunzându-şi gura cu colțul năframei.

— Hut! Noi chicote.

După un timp pleacă, făcându-şi cruce discret.

îmi vine în minte, cu acest prilej, comentariul unui bătrân care, pe firma unui magazin de automobile, a văzut substantivul compus SHOW-ROOM:

— Uite, dom'le, se reînființează SOVROM-urile! P.S. Avea şi George Pruteanu dreptate...

23 mai 2003. îmi telefonează, de la Mangalia, Gigi Todor, care a înființat cu ani în urmă primul târg de carte particular din România. Este poet şi om de afaceri simultan (nu succesiv, ca Arthur Rimbaud). Discutăm tot felul de chestii şi eu îl previn că am să relatez discuția în *Jurnal secret.*

— De acord, zice Gigi Todor, dar promite-mi că n-ai să pomeneşti nimic de aventurile mele amoroase. îmi strici imaginea în familie.

îi promit.

* * *

Târgul de Carte *Bookarest.* Trec cu greu printre standurile editurilor, nu din cauza aglomerației, ci din cauza numeroaselor „lansări" organizate în acelaşi timp. Fiecare lansare se desfăşoară cam aşa:

Autorul, de obicei unul de care nu a auzit nimeni, stă în fața publicului cu o expresie de falsă modestie. Alături se află directorul editurii, îmbrăcat

într-o scurtă de piele, şi un critic literar lipsit de imaginație (pentru că, dacă ar fi avut imaginație, ar fi găsit un pretext ca să nu vină la lansare, aşa cum şi-ar fi dorit de fapt din toată inima).

Publicul este compus din două părți: una stabilă şi una fluctuantă. Partea stabilă cuprinde câțiva membri ai familiei autorului, câțiva prieteni ai lui şi câțiva salariați ai editurii. Partea fluctuantă o constituie vizitatorii târgului, care în secundele în care trec prin fața standului în cauză aruncă priviri curioase spre protagoniştii ceremonialului. .

La ora fixată se ia cartea, se bagă pe țeava tunului apologetic şi se... lansează. Ea nu ajunge prea departe: urmează o traiectorie de trei-patru metri şi cade la picioarele asistenței, care aplaudă entuziast.

26 mai 2003. Din nou se laudă Ion Iliescu că trăieşte exclusiv din salariul lui şi că nu are proprietăți. Ce caraghios! Este ca şi cum cineva s-ar lăuda că nu-şi plăteşte impozitul sau că nu se spală.

A avea o proprietate înseamnă a avea o răspundere, înseamnă a-ți îndeplini o obligație morală şi socială. Cum să fii mândru că fugi de o răspundere, că refuzi să-ți îndeplineşti o obligație morală şi socială?

Ion Iliescu nu are proprietăți, dar trăieşte ca şi cum ar avea. Se plimbă cu maşini luxoase cărora nu el le schimbă uleiul şi pe care nu el le păzeşte noaptea, de la fereastră, ca să nu li se fure roțile. îşi petrece o mare parte din viață în palate pe care nu el le-a construit, pe care nu el le repară şi ale căror uşi nu el le încuie, la lăsarea întunericului. Se

desfată în grădini pe care nu el le-a amenajat şi pe care nu el le udă, când e secetă.

Aşa, să tot n-ai proprietăți!

28 mai 2003. Raionul de unelte de grădinărit de la Praktiker Voluntari. Ce bine gândite şi ce atent lucrate sunt cazmalele, sapele şi lopețile germane! Ce frumos stau rânduite în rastelul de sârmă nichelată! Dar...

în spatele meu se hârjonesc două vânzătoare şi un vânzător. Se prefac că pun marfă în rafturi, dar se trag de mâini, de halate, se îmbrâncesc tandru, se fugăresc în jurul motostivuitorului. La un moment dat, vânzătorul se dezechilibrează şi se reazemă de mine. Aşa am eu noroc: să se dezechilibreze tocmai vânzătorul şi nu una dintre vânzătoare! Toți trei vorbesc tare şi râd deşănțat. Eu şi ceilalți clienți nu contăm, suntem nişte persoane inoportune, mereu prost plasate: oriunde ne refugiem, vânzătorul şi vânzătoarele se împiedică de noi. Mă uit la ceas: este ora 17. De aproape o jumătate de oră aştept, în zadar, să se încheie zgomotosul ritual de împerechere.

Arunc o ultimă privire, de adio, sculelor nemțeşti şi ies repede din magazin. Casiera pe lângă care trec nu se miră că am căruciorul gol. Nici nu mă vede. Un coleg de-al ei tocmai o ciupeşte de fund şi ea chicoteşte flatată.

30 mai 2003. Caut o adresă şi îl întreb pe un ttecător:

— Fiți amabil: aceasta e strada Constantin Brâncoveanu?

în loc să-mi răspundă cu *da* sau *nu,* îşi măreşte ochii, uimit, îşi ridică brațele spre cer, ca şi cum aş fi spus o enormitate, şi exclamă exasperat:

— Cum o să fie, dom'le, *asta,* strada Constantin Brâncoveanu?! N-a fost niciodată.

Si continuă, pe tonul unui anchetator care a dat de firul unei afaceri tenebroase:

— Cine v-a spus dumneavoastră că asta e?

în România nu poți niciodată să obții o informație în stare pură. Orice informație e însoțită de interjecții, comentarii şi de o gesticulație expresivă. Iar de multe ori constați că interjecțiile, comentariile şi gesturile îți sunt oferite *în locul* informației.

Mi s-a întâmplat, altă dată, să o întreb pe o doamnă în vârstă:

— Ce ttoleibuz pot să iau până la Piața Romană? Ea s-a mirat:

— Troleibuz?! De ce vă trebuie troleibuz?! Aveți numai două stații pAnă acolo. Mergeți pe jos! Cu ocazia asta mai slăbiți.

— Aveți dreptate... Dar mă grăbesc...

— Nu e bine să vă grăbiți. Toată lumea se grăbeşte şi rău face. Nu vedeți câți mor de inimă? Luați-o încet, că tot acolo ajungeți!

Altă dată am vrut să ştiu unde e administrația financiară. Pensionarul căruia i-am cerut informația, un vecin de-al meu, mi-a spus ritos:

— Degeaba vă duceți! Astăzi nu se încasează impozitele. *a,*

— Dar nu vreau să-mi plătesc impozitul...

— A, vă vindeți maşina!

— Nu mi-o vând. şiri;.

— Şi-atunci, de ce vă duceți acolo? *4.* Exasperat, i-am dat un răspuns fantezist:

— Am o amantă şi mi-am dat întâlnire cu ea în fața administrației financiare.

— Nu-i frumos ce faceți. O cunosc pe soția dumneavoastră şi e o femeie cinstită, spală şi găteşte, şi arată şi bine. O să regretați!

Dar să revin la discuția despre strada Constantin Brâncoveanu. Necunoscutul care s-a declarat uimit de ignoranța mea tocmai se pregăteşte să-mi întoarcă spatele şi să plece. îl opresc disperat:

— O clipă! înțeleg că strada pe care ne aflăm nu e Constantin Brâncoveanu. Dar care e?

— Asta nu mai ştiu! De unde să ştiu eu ?! Că sunt o mie de străzi în Bucureşti!

31 mai 2003. Vizitez Vidinul, orăşelul bulgar de peste Dunăre, din dreptul Calafatului, împreună cu încă şase scriitori. Dintr-un fel de avânt tineresc regăsit, ne „facem de cap". Avem la noi, pentru întregul grup, echivalentul a un milion de lei (în jur de treizeci de euro) şi intrăm prin toate localurile pe care le întâlnim în cale. Dar… nu reuşim să ne cheltuim banii.

Mai exact:

Bem câte un rachiu mare, fiecare. Cerem, apoi, câte o farfurie cu mici, câmați, pui **‚4Talat**" şi chiftele la grătar (specialitate bulgărească), la care se adaugă câte un sfert de pâine şi un castron cu salată. Dăm gata şi câte o bere, de jumătate de litru. în altă parte, luăm înghețate, cafele, apă minerală, sucuri de toate felurile. Iar la sfârşit constatăm că încă ne-au rămas bani.

Suntem şapte bărbați în toată firea şi ne străduim şi nu reuşim să cheltuim un milion de lei. Ne aflăm însă în Bulgaria.

în România, țară mult mai dinamică, am reuşi imediat.

16 iunie 2003. Mă uit cu jind după femeile care trec pe stradă. Visul meu e să o acostez pe una dintr-un cartier în care nu s-a întrerupt apa caldă (la noi, pe Calea Moşilor, s-a întrerupt) şi să o conving să mă invite la ea acasă. în timp ce ea m-ar aştepta în pat, eu aş intra în baie să fac un duş. M-aş spăla îndelung şi minuțios, pe întregul corp, cu mult săpun, iar apoi m-aş îmbrăca repede şi aş părăsi pe furiş locuința.

îmi aduc aminte ce mi s-a întâmplat la Paris, în 1991, când am fost găzduit de regretatul L.M. Arcade într-o cameră de la subsolul casei lui, cameră prevăzută cu WC, dar nu şi cu baie. Aflându-mă la Paris pentru prima dată în viața mea, nu mă mai săturam să străbat oraşul pe jos, la întâmplare, îmbătându-mă de farmecul fiecărei străzi. Mergeam şi câte douăsprezece ore pe zi, iar seara, năclăit de transpirație, nu aveam unde să mă spăl (mă ştergeam doar, cu un burete înmuiat în spirt medicinal).

într-o dimineață, L.M. Arcade m-a invitat „sus", în apartamentul spațios în care locuia, ca să-mi citească un capitol din straniul (şi plicticosul) lui roman *Poveste cu țigani.* M-am conformat (deşi mi se rupea inima la gândul că-mi amân plimbarea) şi am luat loc într-un fotoliu, iar L.M. Arcade, aşezat în altul, a început să-mi citească — răspicat, cu veleități de actor — din cartea sa (tipărită în limba română la Paris).

Trecuse aproape o oră (făceam eforturi supraomeneşti să nu adorm) când a sunat telefonul. L.M. Arcade a ridicat receptorul, a schimbat câteva fraze cu un interlocutor agitat, pe care încerca să-l liniştească, iar apoi mi-a explicat că trebuie să lipsească o jumătate de oră. Cerându-şi scuze, mi-a pus cartea în braţe şi m-a invitat, insistent, să continui lectura de unul singur.

După ce gazda mea a ieşit din încăpere, n-am stat pe gânduri nicio secundă. Prompt ca un răufăcător versat, am explorat rapid apartamentul şi am găsit aproape imediat baia. Şi ce baie! M-am dezbrăcat în doi timpi şi trei mişcări, am inti-at în cadă şi m-am spălat în grabă, dar temeinic, cu o voluptate nebună. Era un adevărat adulter. Cu şampoanele, săpunurile şi sărurile frumos mirositoare ale bietului meu amfitrion am făcut troiene de clăbuci sub care m-am îngropat de mai multe ori şi din care am ieşit în cele din urmă curat şi cu pielea roz ca un copil de țâță îmbăiat de mama lui. M-am şters la iuțeală cu prosoapele mari şi pufoase ale lui L.M. Arcade, m-am îmbrăcat la loc, am îndepărtat orice urmă a trecerii mele prin baie şi m-am aruncat în fotoliul în care mă lăsase stăpânul casei la plecare.

Exact în clipa aceea uşa s-a deschis şi el şi-a făcut apariția. Am mai reuşit să înhaț cartea şi să o deschid la întâmplare.

— A! a făcut L.M. Arcade plăcut surprins. Vă place? Văd că v-a prins romanul...

— Foarte mult, am spus eu. Sunteți un mare scriitor.

In clipa aceea, chiar credeam ce spuneam. Mai mult decât atât, cuprins de entuziasm, m-am ridicat din fotoliu şi l-am îmbrățişat pătimaş pe autor, spre uimirea lui de om sobru.

17 iunie 2003.0 întreb pe Domnița (soția mea — fac precizarea pentru cititorii mai puțin cultivați):

— Toate personalitățile au câte o amantă tânără. Eu de ce nu am? Ea ttatează întrebarea ca pe o problemă de logică. Se gândeşte o clipă

şi îmi răspunde:

— Pentru că nu eşti o personalitate.

18 iunie 2003. Fac un inventar al articolelor mele pe teme politice, în vederea alcătuirii unei cărți. Din 1990 şi până în prezent am scris despre Ion Iliescu de 122 de ori. Ion Iliescu nu a scris niciodată despre mine.

19 iunie 2003. Mi-am găsit maşina lovită, în parcare. Mai bine îmi tăia cineva un deget de la o mână. Iar la Poliție! Iar la service! Iar la asigurări, unde toți funcționarii clefăie sandviciuri sau vorbesc la telefon!

Cel mai mult îmi displace să stau, de dimineața până seara, la service, încercând să-i pun în mişcare pe mecanicii apatici. Ca să-i pun în mişcare,

trebuie să scot mereu din buzunar câte o bancnotă, ca dresorul de foci de la circ, care le răsplăteşte pe foci după fiecare număr cu câte un peşte.

20 iunie 2003. Nu reuşesc să aflu cine anume mi-a lovit maşina. Sunt convins că vinovatul mi-a lăsat o carte de vizită sub ştergătorul de parbriz, dar probabil a luat-o vântul (nu suntem în Germania, unde vântul nu bate niciodată şi nu ia cărțile de vizită de sub ştergătoarele de parbriz).

încep să examinez maşinile din împrejurimi, să văd dacă pe bara de protecție a vreuneia s-a păstrat ceva din vopseaua maşinii mele. De undeva, de la o fereastră, de la etajul şapte sau opt al blocului alăturat, cineva mă admonestează:

— Ce faci, bă, iar ai venit să şmangleşti faruri?

21 iunie 2003. M-am întors acasă de la redacție cu şapte-opt kilograme de cărți. în fiecare zi se întâmplă la fel. Unele cărți îmi sosesc la „România literară", prin poştă. Altele îmi sunt aduse de autorii înşişi, de editori sau de curieri trimişi de ei. Teancuri de cărți mă aşteaptă şi la Uniunea Scriitorilor, la revista „Flacăra", la „Ziarul de duminică". Mi se întâmplă să fiu oprit şi pe stradă de diverşi autori — unii, necunoscuți — care țin să-mi încredințeze producțiile lor. Dacă plec în provincie, mă întorc cu valiza plină de volume proaspăt tipărite. în plus, cumpăr cărți şi din librării (pentru că Soljenițîn şi Semprun, Llosa şi Kundera n-au bunul obicei să-mi trimită ce publică).

Pereții camerei mele de lucru sunt dublați, de sus până jos, de rafturi de bibliotecă, dar aceste rafturi sunt de mult pline de cărți, până la refuz. Am cărți şi pe birou, şi sub birou, şi pe calorifer şi pe jumătate din pervaz (astfel încât unul dintre geamuri nu-l mai pot deschide). Cărțile au invadat în ultimii ani şi camera de zi şi au ajuns şi în dormitor, pe noptieră, până aproape de tavan şi în şifonier, la concurență cu hainele.

Cu toate acestea, folosesc orice ocazie ca să-mi procur noi volume. Nu reuşesc să mă plictisesc niciodată de cărți. Am mai multe decât îmi trebuie, dar îmi trebuie mereu altele.

Nu este vorba de o sete de cultură, ci de o „atracție fatală". La moar**tea** mea se va descoperi că locuința mi-era integral ocupată de cărți şi că ultimele luni din viață mi le-am petrecut pe străzi.

22 iunie 2003. Locuiesc temporar (nu contează în ce împrejurări) într-una dintre camerele de oaspeți ale primăriei din Oneşti. încăperea este mobilată cu bun-gust. Dar nu-ți permite să citeşti sau să scrii.

în cameră nu există o veioză. Când mă întind seara în pat cu o carte în mâini, lumina din plafon cade exclusiv pe coperte şi nu pot să descifrez un rând. Nici masă de scris nu există. Singura măsuță din încăpere este atât de

joasă, încât ar trebui să stau pe burtă, pe covor, şi să mă sprijin în coate, ca să lucrez la ea. în poziția asta n-aş putea să scriu decât pamflete. Aş ajunge un al doilea Mircea Mihăieş.

Situația poate fi întâlnită şi în alte oraşe din țară. Mă întreb pentru ce fel de oaspeți au fost concepute camerele de oaspeți din România.

P.S. Nicolae Manolescu a publicat o carte intitulată *Cititul şi scrisul.* Am să public şi eu una — *Cititul şi scrisul în camerele de oaspeți.* Exact ca într-un manual de sexologie, în paginile ei vor fi descrise... poziții.

23 iunie 2003. Suceava. Sărbătoare populară (prilejuită de „Sânziene") în piața centi-ală a oraşului. Un interpret de muzică populară cântă pe o esttadă, la microfon, dar vocea lui este acoperită de sunetul strident scos de un dispozitiv de alarmă de la Raiffeisen Bank. Nimeni nu atacă banca, dar dispozitivul, probabil defect, funcționează în neştire. Urletul lui subțire, înfiorător, îți pătrunde dureros prin urechi până în creier.

Şi totuşi, nimeni nu reacționează. Polițiştii şi jandarmii aflați la fața locului se amuză.

Poate că am înțeles greşit situația. Poate că în realitate lumea s-a adunat ca să asculte, de Sânziene, urletul dispozitivului de alarmă, iar elementul perturbator este interpretul de muzică populară.

26 iunie 2003. Ora 10 şi 15. Pe Calea Moşilor, în Bucureşti, trece în sunetele muzicii un alai năstruşnic: clovni care fac jonglerii, tineri îmbrăcați în costume populare, personaje pitoreşti, pe picioroange, păpuşari. Urmează un car alegoric, pe care tionează o păpuşă gigantică, Geamalaua, prezentată ca mascotă a alaiului.

Nicolae Onțanu, primarul sectorului 2, a avut o idee frumoasă: să relanseze tradiția Târgului Moşilor. în acest scop a mobilizat multe forțe: funcționari de la primărie, artişti, polițişti. Din nefericire, însă, ttecătorii care s-au oprit din drumul lor ca să asiste la insolitul spectacol au figuri triste şi nu se contaminează de veselia teatrală a convoiului. Sunt şi mulți cerşetori, care îşi întind mâinile văicărindu-se.

Târgul Moşilor are, din punct de vedere logistic, tot ceea ce-i trebuie ca să fie o explozie de veselie populară, cum era pe timpul lui Caragiale. îi lipseşte însă o populație lipsită de griji, care să intre în atmosferă.

Asta trebuia să facă Nicolae Onțanu: în afară de saltimbanci şi jongleri, să aducă de undeva (bineînțeles, din altă țară, pentru că în România ar fi fost imposibil de găsit) o populație lipsită de griji.

2 iulie 2003. îl vizitez pe un bogat om de afaceri, M.C., la sediul uneia dintre multele lui firme. Secretara din anticameră este atât de frumoasă, încât

mă zăpăcesc şi nu mai nimeresc uşa. Mă îndrumă ea, după ce încerc de câteva ori să trec prin zid.

Rămas singur cu M.C., îl tachinez:

— Aveți aici o femeie ca asta şi vă mai arde de afaceri?! Ar merita să o aşezați pe un soclu, ca pe o statuie, şi să o priviți de dimineața până seara.

M.C. se miră sincer:

— Pe cine, pe nenorocita de Suzy?!

— E o blasfemie să vorbiți aşa!

— Da? Hai să facem o experiență!

Decis, M.C. apasă pe un buton şi Suzy apare prompt, ca un cuc dintr-un ceas cu cuc. Văzând-o, am din nou o senzație de leşin.

— Stai jos, Suzy!, spune M.C. Dumnealui e Alex. Ştefănescu, cunoscut (stilul lui M.C!) critic literar. Ai auzit de el?

Suzy mă măsoară cu privirea (Doamne, cât de mult regret că sunt gras!) şi răspunde dezinvolt:

— Nu.

— Domnul Âlex. Ştefănescu a scris o carte despre Nichita Stănescu. Ştii cine a fost Nichita Stănescu?

— Nu.

— A fost un mare poet. Citeşti poezie? '

— Nu.

— N-ai citit niciodată?

— Ba da, în şcoală. îmi aduc aminte de Eminescu...

— Ştii vreo poezie de-a lui?

— Pe de rost?!

— Nu... Dacă ți-aminteşti măcar despre ce era vorba în vreo poezie de Eminescu...

— Nu-mi amintesc.

— Dar altceva citeşti?

— Nu.

— De ce?

— Nu-mi place să stau nemişcată. Eu sunt om de acțiune. î

— Om de acțiune... Şi ce-ți place să faci cel mai mult?

— Să mi-o trag.

Tresar. Mă uit la delicata unduire a buzelor care pronunță aceste cuvinte. Buze de o frumusețe ametitoare, sublimă capcană de came în care oricine — în necunoştință de cauză — s-ar lăsa prins extaziat.

— Să ți-o tragi? Cu cine?

— Cu bărbați cu bani.

Suzy nu mi se mai pare atât de frumoasă. Minunații ei ochi rotunzi seamănă tot mai mult cu ochii unei găini burzuluite, cocoțate pe un gard. Iar pe năsucul ei câm descopăr mici stropi de transpirație, dizgrațioşi. Simțind pulsul sentimentelor mele, M.C. mă întreabă:

— Domnule Alex. Ştefănescu, vreți s-o mai reținem pe domnişoara Suzy?

învins, mă grăbesc să răspund:

— Nu, nu. Ea e om de acțiune, n-are rost să mai piardă timpul pe aici.

3 iulie 2003. Aseară am fost adus acasă de un jeep sofisticat pe care mi l-a pus la dispoziție M.C. (după ce mi-a oferit o masă „protocol zero" la vila lui din Băneasa). în maşină erau şi doi bodyguarzi instraiți să mă păzească ca pe un prim-ministru.

După ce am fost depus, intact, în fața intrării în blocul în care locuiesc, jeepul a întors val-vârtej şi a dispărut în noapte, cu tot cu bodyguarzi. Eu m-am întors în lumea **mea,** în care nu mă răsfață şi nu mă apără nimeni. Doi aurolaci înalți şi slăbănogi, cu figuri de criminali, aşteptau lângă lift, astfel încât a trebuit să o iau repede pe scări, înainte ca lor să le vină vreo idee. Urcând, m-am întâlnit cu un zugrav care tocmai cobora, cu o bidinea mare şi cu o găleată cu vopsea în mâini. M-a atins din greşeală cu găleata şi mi-a murdărit pantalonii. Tot el m-a înjurat printre dinți.

Cu numai câteva minute înainte fusesem un personaj important, iar acum nu mai reprezentam nimic. Când am sunat la uşă şi am auzit-o pe Domnița întrebând cine e, am răspuns sardonic:

— Nimeni.

6 iulie 2003. Am să mă îmbolnăvesc de schizofrenie! Mi se întâmplă frecvent ca în cursul aceleiaşi zile să trăiesc şi ca un VIP şi ca un om

obişnuit. M-am dedublat (în afară de faptul că m-am dublat, din cauza lipsei de mişcare) şi nu mai ştiu cine sunt. Trăiesc o criză de identitate.

Lucrurile se petrec aşa. Diverşi demnitari şi oameni de afaceri nu se mai mulțumesc să-şi etaleze vilele, maşinile, hainele şi bijuteriile. Vor să aibă în preajma lor şi câte un scriitor, actor, cântăreț sau pictor, ca **pe** o dovadă de succes social. Pe lista de scriitori a unora dintre ei mă aflu şi eu şi, drept urmare, sunt invitat la tot felul de recepții. Deşi refuz numeroase invitații (din lipsă de timp), tot sunt multe cele cărora le dau curs.

Aşa se face că la ora 19, de exemplu, păşesc pe dale de marmură, sub policandre cu sute de lumini aprinse, iar la ora 21 stau în zadar în fața uşii

unui lift hodorogit, care refuză să coboare la comanda mea repetată, şi citesc, la lumina unui bec chior, inscripția „fuck you" de pe pereți.

Trecerea de la o situație la alta mă zăpăceşte. îmi vine foarte greu ca după ce stau de vorbă cu generali de poliție emoționați de prezența mea să constat că, în troleibuzul care mă duce acasă, hoții de buzunare, deloc emoționați, mă jefuiesc. Aşa cum îmi vine foarte greu ca, după ce primesc complimente pentru ceea ce scriu de la un ministru sau secretar de stat, să suport impolitețea unui funcționar de la un ghişeu oarecare.

Ar fi bine să nu mai fiu invitat nicăieri. Sau... să fiu invitat definitiv.

7 iulie 2003. L-am vizitat azi-dimineață pe un prieten care locuieşte în Colentina. A fost greu să ajung la el. Pe aleea care duce la blocul lui **se** juca fotbal. Jucătorii, tineri de 15-l6 ani, erau atât de pasionați, încât umpleau tot spațiul cu şuturi, bufnituri, urlete şi praf.

Cei mai mulți dintre bucureşteni au scăpat de o veche dilemă: unde să meargă vara, la munte sau la mare. în ultima vreme, ei îşi petrec concediul sau vacanța invariabil în Bucureşti, în fața blocului în care locuiesc.

în decorul cu arbori anemici, prăfuiți şi maşini țâfnoase, gata să vocifereze prin intermediul sistemelor de alarmă, se face grătar şi se pun în funcțiune casetofoane. în acelaşi decor, tinerii practică diverse sporturi — fotbal, tenis cu piciorul, mersul pe patine cu rotile etc. — asistați de câinii vagabonzi. Unii fac plajă, întinşi pe câte o maşină despre al cărei proprietar ştiu că are ferestrele „în partea cealaltă" şi nu-i poate vedea.

în fața blocului pensionarii ies în pijama să joace table, iar îndrăgostiții se sărută (fără să-şi scoată, bineînțeles, guma de mestecat din gură). Mulți tineri stau ore întregi pe scările de la intrare, cu sticle de cola în mâini şi vorbesc, vorbesc, până noaptea târziu, spre disperarea celor din apartamentele de deasupra, care vor să doarmă (şi care le mai trântesc în cap, drept represalii, câte o pungă de plastic umplută cu apă).

Pe aleile dintre blocuri şi nu în altă parte ar trebui să planteze palmieri Dan Matei Agathon. Totul e să nu instituie şi o „taxă de stațiune".

17 iulie 2003. Discuție, la televizor, între Adrian Păunescu şi Ion Iliescu. Adrian Păunescu, altădată sigur pe el şi autoritar, are acum o voce tandră şi face un fel de piruete lingvistice înjurai interlocutoralui, atent să nu-l supere. Ion Iliescu, mai zglobiu ca oricând, încurajat de faptul că este aprobat, se lansează în elogierea CAP-urilor de altădată. Pretinde, cu aplomb, că agricultura din Germania de Vest este mai prejos decât agricultura din Germania de Est, unde funcționează încă (nu ca la noi!) cooperativele înființate de comunişti.

Cu alte cuvinte, preşedintele țării face propagandă comunistă, care este (sau nu este?) interzisă de lege, ca şi propaganda fascistă. Sunt îngrijorat. Mi-e teamă că CNA va desființa mâine postul TV care găzduieşte discuția şi că parchetul îl va pune sub acuzație pe Ion Iliescu. Să sperăm că nimeni în afară de mine n-a urmărit emisiunea.

18 iulie 2003. Foarte mulți dintre trecătorii de pe stradă vorbesc la telefoane mobile. Din cauza asta se creează impresia că Bucureştiul este plin de oameni importanți, care şi pe stradă fiind încheie afaceri, oferă consultații, organizează înttuniri politice. S-a întâmplat însă să aud ce spun aceşti oameni importanți la mobil, din mers, şi mi-am notat câteva fraze.

Un bărbat lătăreț, cu pantaloni scurți şi şlapi:

— Da, mami. Castraveți am luat. Am luat şi pentru Mircică. Da' roşiile nu-s din alea cum vrei tu. Bine, mami. Şi brânzică îți mai ti-ebuie?

Un tânăr de şaptesprezece-optsprezece ani, cu părul vopsit galben:

— 'te, bă, în p... mea, nu fi naşpa! Vino, bă, că vine şi aia, cu craci cu tot. Nu-ți dă voie, mă-ta, asta e. Ha, ha, ha! M-am prins!

O femeie între două vârste, elegantă:

— Eşti pe plajă? Cât sunt micii, dragă, acolo? Că m-am contrazis cu Ghighi, care zice că-s douăj' de mii. Ştiam eu. Vezi, dragă, miroase-i, să n-aibă *samolnelal*

21 iulie 2003. îmi atrage atenția, în parc, o femeie care se repede la copilul ei, în vârstă de câțiva ani, cu aerai că vrea să-l stiângă de gât. îmi trebuie destul timp ca să-mi dau seama că ăsta e, de fapt, modul ei de a-l alinta.

După numai câteva minute văd, pe o bancă, doi îndrăgostiți care se joacă prefăcându-se că se strangulează reciproc. Ce se întâmplă? Bate un vânt de nebunie?

De fapt, dacă mă gândesc bine, foarte mulți oameni îşi exprimă afecțiunea prin gesturi brutale. Cum îşi salută un bărbat prietenul pe care nu l-a văzut de multă vreme? îi dă un pumn în stomac, făcându-l să icnească. Cum o răsfață amantul pe femeia deasupra căreia se află, în pat? O imobilizează, în glumă, cu brațele în lături, ca la lupte libere. Cum îl laudă tatăl pe puştiul care a recitat fără greşeală o poezie? îi arde o palmă după ceafă.

Relațiile afectuoase dintre semenii mei seamănă cu hârjoana dintre fiarele sălbatice. Mă duc la redacție obsedat de această idee. Sesizez orice formă de violență. Tresar când cineva trânteşte nervos telefonul în furcă. Mă cutremur la vederea unei mâini delicate de femeie care trage de fermoarul

poşetei ca şi cum ar vrea s-o sfâşie. Şi mă îngrozesc văzându-mă pe mine însumi într-o fereastră, ca într-o oglindă, cum zdrobesc între dinți un măr.

22 iulie 2003. Mi se întâmplă frecvent (aşa cum mi s-a întâmplat şi azi) ca diverşi ziarişti care ştiu că sunt vicepreşedinte al PNȚCD să mă întrebe ironic:

— Ce mai face PNȚCD? Nu se mai aude nimic de el.

Mă gândesc la absurditatea întrebării. PNȚCD face multe, dar presa îl ignoră (sau îl ridiculizează mecanic). Cu alte cuvinte, ziariştii nu scriu despre PNȚCD şi după aceea tot ei se miră că nu află nimic din ziare despre PNȚCD.

23 iulie 2003. Greşeşte cine crede că România e o țară plină de umor. După ce am scris în „Aspirina săracului" (într-o însemnare din *Jurnal secret* datată 22 martie 2003) că am sărutat imaginea Andreei Marin pe ecranul televizorului şi că m-am curentat la buze, mi s-a recomandat, în diverse publicații literare, să-mi cumpăr o femeie gonflabilă.

în plus, azi am primit prin poştă o scrisoare de la o firmă care vinde televizoare. în scrisoare se precizează: „Referitor la întâmplarea cu Andreea Marin pe care ați relatat-o în revista „Aspirina săracului", vă recomandăm televizoarele distribuite de rețeaua noastră de magazine. Sunt prevăzute cu ecrane care nu curentează."

27 iulie 2003. Sunt la țară, în propria mea grădină, printre pomii pe care i-am sădit în urmă cu nouă ani. Pe atunci, arătau ca nişte nuieluşe şi mi-era teamă că hoții îi vor smulge noaptea din pământ. Acum sunt de două sau chiar de trei ori mai înalți decât mine şi n-ar putea fi smulşi din pământ nici cu tractorul. în frunzişul lor şi-au făcut cuiburi păsările. Mă întind pe spate în iarbă şi contemplu cerul printre ramuri. Nu vreau să mai ştiu de nimic.

Dintr-odată sună mobilul, în iarbă. Un sunet subțire şi voios, impertinent. Precis e ceva important. îl las să sune, fără să mă mişc. Observ, cu o satisfacție răutăcioasă, cum se suie pe el o furnică.

28 iulie 2003. La o farmacie de lângă mine, de pe Calea Moşilor, se vând sandale. Sunt expuse în vitrină. Odată, când m-am dus să-mi cumpăr enalapril şi nefrix, am fost tentat să încerc o pereche, dar am renunțat, neplăcându-mi situațiile confuze. La chioşcul cu legume şi fructe se găsesc chibrituri. La florărie — sticle de whisky. Aşa se face că ori de câte ori trec pe stradă mă zăpăcesc.

Ceea ce mi s-a întâmplat însă azi a depăşit în bizarerie tot acest spectacol al amestecului de mărfuri. Ieşisem din casă cu câteva hârtii în mână, pe care voiam să le trag la xerox. S-au apropiat de mine un bărbat şi o

femeie cu figuri de asiatici. într-o limbă română stricată, bărbatul m-a întrebat dacă nu vreau să mă culc cu femeia, care nu era altcineva decât soția lui. Pe bani, bineînțeles. I-am privit mai atent şi mi-am dat seama că sunt flămânzi şi disperați. Impresionat, n-am putut să scot o vorbă. Constatând că ezit şi imaginându-şi că am altă orientare sexuală, bărbatul mi-a explicat că, la nevoie, pot să mă culc cu... el.

Nu ştiu ce-am îngăimat. M-am îndepărtat repede de ei şi m-am întors acasă. Abia în momentul în care descuiam uşa de la intrare mi-am dat scama că uitasem să merg la xerox.

29 iulie 2003. întâmplarea de ieri mă obsedează. îmi aduc aminte ce nii-a spus un prieten de-al meu, din Germania, Hans, după o vizită de o silptămână în România, în momentul când l-am condus la aeroport:

— Alex, eu n-am înțeles nimic din România, îi răspund acum, cu întârziere:

— Nici eu.

30 iulie 2003. îmi pare bine că s-a întâmplat ce s-a întâmplat cu declarația lui Ion Iliescu despre Holocaust şi cu protestele venite din pârlea conducătorilor Israelului. Poate că va înțelege şi Ion Iliescu cu această ocazie cum trebuie să reacționeze un preşedinte când cineva mi-nimalizează suferințele trăite de poporul lui.

Din 1945 şi până în 1989, în România s-a petrecut o tragedie. Civilizația românească a fost sistematic şi radical distrusă, iar populația —

supusă unui proces de degradare fără precedent în istorie. Dar Ion Iliescu n-a deplâns niciodată explicit această catastrofă şi nici nu a luat atitudine împotriva celor care o bagatelizează. A găsit, dimpotrivă, de cuviință să-şi exprime în public simpatia pentru C.A.P.-urile de altădată, deşi înființarea lor cu forța, de către partidul comunist, a însemnat schingiuirea şi împuşcarea a mii de țărani.

România aşteaptă să primească şi ea — cum a primit Israelul — explicații de la Ion Iliescu.

1 august 2003. Dinu Săram e dezamăgit de Andrei Şerban! Spune asta cu aplomb într-un interviu!

Aproape că nu mă mai mir. Alexandru Mironov s-a declarat cândva, la televizor, dezamăgit de Gabriel Liiceanu. Răzvan Rădulescu a explicat, într-un faimos număr din „Dilema", că Eminescu nu se ridică la înălțimea aşteptărilor lui. CV. Tudor a scris despre deziluzia pe care i-a provocat-o Regele Mihai. Vasile Popovici a povestit cât de mult l-a decepționat Mircea Eliade.

Nu-mi mai rămâne decât să aflu că o coajă de banană de pe caldarâmul Căii Victoriei e dezamăgită de Ateneul Român. **4 august 2003.** Mi-e dor de Colhns.

ColUns (botezat aşa de copii) era un câine vagabond zbanghiu, hder al grupului de câini vagabonzi pripăşiți pe lângă blocul nostru. Blana roşcată de pe spinare şi botul subțire îi dădeau o alură de vulpe. Avea însă în jurul gâtului o aureolă de păr lung şi zbârlit care îl făcea să semene cu o pupăză pe patru picioare. în plus, dacă te uitai la mutra lui de aproape, descopereai o expresie de înțelept melancolic şi blazat, cu un licăr de ironie în ochii migdalați.

Colhns inspira şi conducea atacurile haitei de câini ai zonei asupra femeii de serviciu, o ființă harnică şi cumsecade, care suporta cu stoicism — în timp ce mătura curtea blocului — lătrăturile furioase. Tot el chema javrele la explorări ale împrejurimilor. După ce îşi lansa semenii în astfel de acțiuni, îi abandona şi se întorcea amuzat în curte.

Altă plăcere a lui Collins era să-i însoțească pe oameni la cumpărături. Dacă îl repezeai, dacă îi dădeai de înțeles, indiferent cum, că n-ai nevoie de companie, se prefăcea că de fapt nu te urmează, că are ti-eburile lui şi că numai întâmplător merge în aceeaşi direcție cu tine. Dacă însă consimțeai să-ți fie aghiotant, se bucura nespus. Intra odată cu tine în f magazine, îşi băga curios botul în sacoşele doamnelor sau se aşeza în

fund şi îl privea ironic pe vânzător.

Nu toată lumea s-a lăsat însă cucerită de farmecul lui CoUins. Câțiva bărbați, iritați de zgomotoasele lui zbenguieli prin curte, au cumpărat otravă (ca să mi-l omoare, la apus de soare). Eu, mai puțin bărbat, am complotat cu câteva femei din bloc şi l-am dat pe CoUins unui țăran care venea în Piața Amzei să vândă ardei. Iar țăranul l-a dus în satul lui, nu ştiu care. Tocmai asta-i, că nu ştiu care.

Collins, iubitul meu, dacă mai eşti în viață şi dacă citeşti cartea asta, dă-mi un semn!

5 august 2003. Sunt la mare. Azi-dimineață, când m-am dus să fac baie, mai era în apă o singură persoană, o femeie tânără, care înota în larg, acolo unde eu n-aş fi avut curaj să mă aventurez. Totuşi îmi făcea plăcere să ştiu că, fie şi de la distanță, o acompaniez. îmi spuneam că nu sunt chiar bătrân dacă, dintre toți bărbații de la Neptun, am intrat primul în apă. Femeia din larg a întors, de altfel, la un moment capul şi m-a privit — cel puțin aşa mi s-a părut — cu simpatie.

în scurtă vreme, însă, plaja s-a umplut de vilegiaturişti care îşi instalau cearşafurile şi umbrelele de soare. înotătoarea solitară a făcut brusc cale întoarsă şi s-a îndreptat spre mine. Eram flatat şi speriat. Se apropia vertiginos şi nu ştiam cum să reacționez. Când a ajuns la un metru distanță, mi-a vorbit precipitat, ascunzându-şi cu o mână sânii goi:

— Vă rog să mă salvați. Mi-am lăsat sutienul şi... şi... chiloții pe plajă, crezând că am să să fiu singură. Aduceți-mi dumneavoastră chestiile astea, vă rog din suflet.

M-am conformat. Dar în timp ce-i aduceam chestiile alea, mă gân- 1*^

ileam îngrozit că ar putea să apară pe neaşteptate Domnița.

P.S. Precizez încă o dată, pentru cititorii mai puțin informați: Domnița e soția mea.

6 august 2003. Sunt tot la mare, la Neptun. E seara târziu. Urmăresc Iii televizor, moțăind, meciul de fotbal Rapid-Anderlecht. Nu l-aş urmări, dar trebuie să par bărbat. Oricum, sper din toată inima să câştige românii. Goool! Clipesc somnoros şi nu-mi vine să cred. Ai noştri chiar au marcat, acum, spre sfârşitul primei reprize. Nici nu mă dezmeticesc bine, şi ci dau încă un gol. E doi-zero pentru noi! La scorul ăsta, partida e câştigată. N-are rost să mă mai chinuiesc luptând cu somnul. Mă întind în pat şi adorm fericit.

7 august 2003. La masă, într-un cerc de prieteni, mă grăbesc să fac paradă de competența mea în materie de fotbal. Vorbesc cu entuziasm de victoria Rapidului. Dar nu văd în jur decât fețe posomorâte. Aflu într-un târziu că meciul de aseară s-a terminat cu 3-2 pentru Anderlecht.

15 august 2003. Sunt în continuare la mare. După două săptămâni de concediu, rnă simt obosit. Timp de o săptămână m-a chinuit muzica *house* difuzată de o echipă a MTV, prin intermediul unei stații de amplificare amplasate pe plajă, chiar în dreptul Vilei Scriitorilor. Zidurile filtrau melodia şi în cameră nu pătrundea decât sunetul grav şi monoton al tobei: bum-bum, bum-bum, bum-bum — şi tot aşa, la nesfârşit. Apoi, timp de încă o săptămână, am suferit din cauza absenței bum-bum-ului. Cei de la MTV şi-au strâns pe neaşteptate instrumentele de tortură acustică şi au plecat, dar eu devenisem între timp dependent de bubuitul lor.

16 august 2003. îmi mai lipseşte ceva: avionul-jucărie care se rotea deasupra vilei lui Adrian Năstase. Un bărbat în vârstă de pe plajă mi-a spus că e vorba de fapt de un aparat de supraveghere, dotat cu o minusculă cameră de luat vederi, care transmite imagini grupului de SPP-işti însărcinați cu paza prim-ministrului. Aflând asta, am făcut către aparat semne cordiale cu mâna, de pe plajă. îmi plăcea să ştiu că acolo, sus, cineva veghează. Acum cerul e

gol. Trece doar o musculiță şi îi fac şi ei semne, pentioi orice eventualitate. Poate că ea ttansmite imagini celor ce se ocupă cu paza lui Ion Iliescu.

17 august 2003. Ultima dimineață petiecută pe plajă. Relativ mulți vilegiaturişti citesc „Aspirina săracului". Chiar lângă mine, o blondă fără sutien, sprijinită în coate, întârzie asupra primei pagini a revistei. Se foieşte puțin şi atinge cu un sân editorialul lui Mircea Dinescu. Mă gândesc, emoționat, că ar putea ajunge la un moment şi la pagina 20, unde se află rubrica mea. Sunt hotărât să aştept oricât. Dar ea, capricioasă, abandonează pe neaşteptate revista şi intră în apă.

18 august 2003. Din nou la Bucureşti. în drum spre redacție, îl văd pe celălalt ti-otuar pe un tânăr scriitor, care a scris exact când trebuia o lungă serie de articole împotriva CDR şi care, drept răsplată, a fost angajat nu demult ca funcționar la un minister. înalt şi brunet, cu o figură de fotbalist brazilian, peste care stăruie acum o gravitate de înalt demnitar, străbate sigur pe el mulțimea. Nu pare să-i fie ruşine că a trecut de partea PSD.

A făcut — la figurat vorbind — pe el, are pantalonii uzi în față, dar păşeşte solemn.

19 august 2003. Azi am plătit scump obiceiul de a mă uita după femeile de pe stradă cu minibluze. Am văzut o burtă lăbărțată, revărsată pt'sd' pantaloni (mersi, aşa ceva am şi eu!). în calitate de cetățean, mă iiiinl indignat. Ar trebui o lege care să stabilească cine şi în ce condiții urc dreptul să-şi expună buricul.

21 august 2003. Planeta Marte se va afla în curând aproape de l'ninânt. Nu din cauza unui accident cosmic, ci pur şi simplu pentru **i**'fl asta e drumul ei. La Antena 1, crainica, Alessandra Stoicescu, l-a lonsultat în această problemă pe un cunoscut astronom, Harald Ale-**Kiindrescu.** Apoi, *cu tot atâta respect,* a cerut şi părerea unui... astrolog! Pe ecran a apărut o doamnă cu o expresie gravă, sub a cărei imagine Ncria: „Tina Rizea — astrolog". Ea a explicat că în actuala conjunctură **M** planetelor cel mai rău le va merge „vărsătorilor".

Nu este pentru prima dată când la televizor sunt aduşi — şi tratați ca (iiinicni de ştiință — diverşi specialişti în nimic, despre care credeam că mi existat numai în evul mediu: cititori în stele, vraci, clarvăzători, vrăji-loarc, scoțători de argint viu din organism, exorcişti. Când îi văd, devin şi cu „vărsător" (în sensul că mi se face greață).

22 august 2003. Tot la Antena 1, dar şi la alte televiziuni, ca şi în unele ziare, a fost sărbătorită ieşirea din închisoare, înainte de termen, prin grațiere, a unei poştărițe dintr-un sat, mamă a şase copii, vinovată de delapidarea a un

milion trei sute de mii de lei. Bineînțeles că suma este mică, bineînțeles că o mamă a şase copii merita clemență, dar este de neînțeles de ce au privit-o ziariştii pe o hoață ca pe o eroină şi de ce diverse instituții şi firme i-au făcut cadouri. Mai lipsea să se deschidă, la întoarcerea ei acasă, o sticlă de şampanie.

*** * * ,**

La New York e simplu să iei un taxi. îl opreşti, te sui în el şi îi spui taximetristului unde vrei să mergi. La Bucureşti e mai complicat. Taxi-metristul nu-ți dă voie să urci în maşină, ci îți face semn să vii întâi la geamul deschis din dreptul lui, ca la un ghişeu. Şi începe un dialog de genul:

— Unde vreți să mergeți?

— Pe Calea Plevnei.

— E prea aproape.

— Acolo am nevoie.

— N-am ce să vă fac.

Alt taximetrist cu care duci tratative are alt motiv de nemulțumire:

— Nu trec eu prin Piața Romană la ora asta. E prea mare aglomerație. Al treilea îți face o mărturisire:

— Dom'le, eu vreau să ajung în Pantelimon, să-mi cumpăr o anvelopă. Dacă mergeți acolo, vă duc.

Visez o grevă a clienților de taxiuri. Aş avea o satisfacție răutăcioasă să-i văd pe taximetrişti oprind pe lângă pietoni şi oferindu-şi în zadar serviciile. îmi imaginez următorul dialog:

— E păcat să mergeți pe jos, cu bagajul pe care îl aveți. Nu vreți să vă duc eu? Nu costă mult...

— Vreau, dar trebuie să închideți întâi casetofonul. Nu-mi plac manelele.

— îl închid.

— Şi să nu vă pronunțați în probleme politice în timpul drumului. Nu aveți competența necesară.

— Am să tac.

— Şi să vă dați, înainte de a mă sui eu în maşină, cu un deodorant.

— N-am, dar am să-mi cumpăr chiar acum unul. Dacă mă aşteptați o clipă.

— Sunt grăbit, nu pot. La revedere! ;

24 august 2003. îl caut la telefon pe Tudor Călin Zarojanu. Ridic receptorul, formez numărul şi îmi răspunde o voce de femeie: ‚J^umărul solicitat este inexistent." Cum „inexistent"?! Acum câteva luni era existent.

Mai mult de jumătate din numerele de telefon din agenda mea s-au schimbat în ultimii doi-trei ani. în plus, s-au schimbat şi prefixele, la localități, la rețelele de telefonie mobilă. Trăim într-o realitate fluidă. Se schimbă, de la o zi la alta, numele străzilor. Se schimbă sensul circulației pe diferite artere. Se schimbă codul poştal. Se schimbă formularele care trebuie completate la bancă. Se schimbă numele partidelor. Se schimbă apartenența politică a politicienilor.

Mulți dintre prietenii mei şi-au schimbat nevestele. Chiar zilele trecute l-am întâlnit pe unul dintre ei, pe stradă, însoțit de o femeie care părea să-i fie colegă de serviciu, şi l-am întrebat, din politețe:

— Ce mai face Neli? El s-a fâstâcit:

— Nu mai sunt cu Neh...

— Dar cu cine?

— Cu Ani.

— Care Ani?

— O ai în față. Să te prezint...

25 august 2003. Din cauza Gianinei Corondan, am îmbătrânit cu câțiva ani în câteva săptămâni. Nu pentru că aş fi fost îndrăgostit de ea fără speranță (aşa cum i s-a întâmplat nu demult lui Adrian Păunescu, cu altă tânără), ci pentru că m-a enervat, m-a scos din sărite, m-a făcut aproape să-mi pierd mințile. Era pe vremea când prezenta buletinul meteorologic la un post de televiziune, iar eu, pasionat de grădinărit, o urmăream cu atenție în fiecare seară. Voiam să aflu, în mod special, dacă a doua zi va ploua. Dar era imposibil. Gianina sărea într-un picior pe harta României, îşi lăsa capul pe un umăr, răsfățându-se, improviza versuri. *Norii s-au dus, s-au duuus/ spre apus, apuuusJ Totuşi, luați-vă umbrela la dumneavoastră/ altfel situația e albastră.* Ceva în genul ăsta.

Au apărut acum alte prezentatoare, cu alte moduri de-a te face să nu înțelegi cum va fi vremea a doua zi. Una, nu ştiu (şi nici nu vreau să ştiu) cum o cheamă, succesoarea Gianinei, crede că are talent literar şi îşi colorează prezentarea cu expresii populare, hiperbole şi metafore. *Canicula asta ne-a scos sufletul Să sperăm totuşi că ploaia se milos-tiveşte de noi. Deocamdată, norii şi-au luat catrafusele şi ne-au lăsat cu ochii în soare. Mâine însă s-ar putea să le vină mintea la cap.* Şi aşa mai departe.

26 august 2003. Mă obsedează fetele care prezintă ininteligibil buletinul meteorologic, din dorința de a fi originale. Nu pot să le las să scape atât de uşor, cu o simplă menționare ironică. Simt nevoia să le blestem.

Vă blestem, fetelor, ca atunci când veți ajunge în fața ofițerului stării civile şi mirele vostru va fi întrebat dacă de bunăvoie şi nesilit de nimeni vrea să vă ia de nevastă, el să înceapă să țopăie şi, în loc de banalul *da,* să spună:

— Căsătoria e sarea vieții, dar sarea nu face totdeauna bine, rămâne de văzut cum stă fiecare cu inima, inima mea bate pentru ea, problema e cât o să mai bată...

Am să fiu şi eu acolo, fetelor, la primărie, într-un ungher, şi am să zâmbesc sardonic.

1 septembrie 2003. Aştept troleibuzul 86, la Foişorul de Foc. Trece un camion plin de saci cu îngrăşăminte chimice care urmează să fie distribuiți țăranilor. Pe fiecare sac scrie, cu tuş negru: DIN FONDURILE GUVERNULUI ROMÂNIEI. Sunt stupefiat. Guvernul are fonduri

proprii? Vreau să mă aşez pe o bancă din apropiere, ca să analizez situația, dar renunț în ultima clipă: şi pe bancă există o inscripție: PRIMĂRIA SECTORULUI 2.

Ce înseamnă asta? înseamnă că țăranul, când primeşte sacul cu îngrăşăminte, trebuie să spună „Mulțumesc din inimă Guvernului României!". Şi că eu, când mă aşez pe bancă, trebuie să spun, la rândul meu, „Mulțumesc din inimă primăriei sectorului 2!"

2 septembrie 2003. Astă-noapte am avut un coşmar. Am visat că eram tot în stație la Foişor şi că a venit, în sfârşit, troleibuzul 86. Pe geamurile lui scria cu litere mari: DIN PARTEA LUI ADRIAN NĂSTASE. N-am mai urcat. M-am resemnat să merg pe jos. Numai că şi pe asfalt scria, din doi în doi metri: DIN PARTEA LUI MIRON MITREA. Am oftat adânc. Aerul pe care l-am tras în piept purta şi el o inscripție, aburoasă şi luminescentă: DIN PARTEA LUI HILDEGARD PUWAK.

M-am uitat disperat în jur. Treceau multe femei frumoase, dintre acelea cu bluze foarte scurte, cum îmi plac mie. Speram că vederea lor o să-mi redea buna dispoziție. Eroare! Pe fâşiile de burți rămase neacoperite scria DIN PARTEA GUVERNULUI ROMÂNIEI.

M-am trezit îngrozit, cu fruntea acoperită de transpirație. Aveam buzele uscate. însă n-am îndrăznit să mă scol şi să beau ceva rece de la frigider. Bănuiam ce-aş putea găsi scris pe frigider.

3 septembrie 2003. O bătrână, exasperată de zgomotul făcut de copiii care jucau fotbal în fața blocului, a aruncat cu o piatră de la balcon şi l-a omorât pe unul dintre ei. Reportera TV care a relatat nefericita întâmplare a considerat că are dreptul — şi capacitatea intelectuală — să comenteze cazul. Ea a calificat-o pe bătrână, cu vehemență, drept o criminală odioasă. Nu s-a

gândit nicio clipă că, într-un fel, şi bătrâna este o victimă. Ca urmare a emisiunii TV, urletele copiilor din România care joacă fotbal sub ferestrele bătrânilor se vor înteți în următoarele zile.

Sunt pline televiziunile de ziariste tinere şi frumoase, care se cred Dostoievski. Deşi n-au auzit de el...

4 septembrie 2003. Americanii dau din cap, încurajator, ori de câte ori stau de vorbă cu cineva. Am constatat asta la fața locului, în Statele Unite. Dar şi în filmele lor se vede că au obiceiul ăsta. Personajele angajate într-o discuție mişcă mereu capul afirmativ, de sus în jos (nu de la stânga la dreapta, ca bulgarii), şi când vorbesc, şi când ascultă. Pe mine gestul ăsta a ajuns să mă obsedeze. Când văd un film american, în loc să mă las cucerit de valoarea lui artistică, nu văd decât mişcări de capete, cu sens aprobator şi optimist.

Dar altceva voiam să spun. Poate că toată povestea cu integrarea noastră în NATO pleacă de la o neînțelegere. Poate că Ion Iliescu, stând de vorbă cu George Bush, l-a văzut mereu dând din cap, în stilul lui americănesc, şi a înțeles în mod greşit că gata, s-a făcut, vom intra în NATO.

12 septembrie 2003. Aflu de la Cornel Nistorescu ce am simțit, alături de toți românii, în seara zilei de 10 septembrie, când echipa de fotbal a României a făcut 2-2 cu echipa Danemarcei. „La cinci minjute după meci — îmi explică Nistorescu în editorialul din „Evenimentul zilei" — România era o enormă groapă întunecată... Nimic şi niciodată n-a adus țara într-o stare de asemenea prăbuşire psihică... Nici începutul războiului, nici venirea trupelor sovietice... Meciul acesta va rămâne în sufletele noastre ca o rană pentru treizeci de ani..." etc.

Este curios cum a reuşit Cornel Nistorescu, în numai 24 de ore, să stea de vorbă cu douăzeci şi două de milioane de români, pentru a ajunge la concluzia că un eşec recent al echipei naționale de fotbal i-a demoralizat *pe toți* mai mult decât intrarea țării sub ocupație sovietică în 1944. Judecând după afirmațiile sale, trebuie să presupunem că a făcut o anchetă şi pe lumea cealaltă, întrucât mulți dintre participanții la evenimentele de acum aproape 60 de ani sunt astăzi morți. Asta da, gazetărie!

Pe mine, totuşi, nu m-a consultat. Poate pentru că nu-mi ştia numărul de telefon. Oricum, nu mă recunosc în aprecierile pe care le face în numele tuturor românilor. Corect din partea lui ar fi să-şi pubUce încă o dată editorialul, cu următoarele rectificări:

„La cinci minute după meci. România, cu excepția locuinței lui Alex. Ştefănescu, era o enormă groapă întunecată... Meciul acesta va rămâne, in

SUU**C**I**C**I**C** noastre, nu şi în sufletul lui Alex. Ştefănescu, ca o rană pen-Ini treizeci de ani..." etc.

III iicclnşi număr din „Evenimentul zilei", un discipol al lui Cornel NitiloiPNt'ii, Cosii Rogozanu, se erijează şi el, cu aceeaşi impolitețe in-viiluiilHifl **(tieetJ CC** îiiscnmnă *intrată în sânge)* în purtător de cuvânt al *tu-Hmn* rtMiifliilUir;

95, s-a trezit în noi tot ce era mai rău: s-a Mii »tilM Viiillni **IM** miricdil llccăruia. Un păgubos sentiment al ' uiHlHl HilHiilh-, **MI** |i|Aliițiuhii nedreptățit de mai-marii din Vest." etc. ***ii*** I Mîli NtijM^Hmi Ml» iililllt!ii|lii inoriilft sa revină asupra afirmațiilor Mltt ln«liil invlriili ***m*** iiiili-ii iiirtlii iihllnl;

„Miercuri seara, în minutul 95, s-a trezit în noi, cu excepția lui Alex. Ştefănescu, tot ce era mai rău: s-a trezit câte un mic Vădim în sufletul fiecăruia, nu şi în acela al lui Alex. Ştefănescu."

13 septembrie 2003. Mi-ar plăcea să fiu țigan. Țigan fiind, niciun ta-ximetrist n-ar mai îndrăzni să refuze să mă ia cu maşina, întrucât aş invoca legea care interzice (şi pedepseşte) discriminarea rasială în România. Ca român, însă, sunt penttu taximetrişti o victimă sigură. Dacă am bagaje, mi se face semn cu degetul, să mă îndepărtez, ca un personaj indezirabil. Dacă locul unde vreau să ajung se află la numai câțiva kilometii distanță, sunt respins cu acelaşi dispreț. Dacă până la destinație ar ttebui să trecem printr-o zonă aglomerată, taximetristul — care în timp ce vorbeşte cu mine dezleagă integrame — mă refuză interjecțional: „Nț!".

Abia aştept următorul recensământ. Ştiu de pe acum ce voi scrie la rubrica „Naționalitatea".

15 septembrie 2003. Mă întâlnesc, în fața unei florării, cu M., o femeie distinsă, însoțită de băiatul ei, în vârstă de nouă ani. Ea este emoționată: începe şcoala! El mestecă gumă, impasibil. Ea ține în mâini un buchet de flori, pe care tocmai l-a cumpărat pentru învățătoare. El examinează un BMW parcat pe trotuar.

O salut cu simpatie pe mamă şi, cuprins de nostalgia copilăriei, mă adresez copilului, uitându-mă fix la sacoşa informă pe care o poartă în spate, drept ghiozdan:

— Ai acolo cărți şi caiete noi... Te invidiez. Când eram de vârsta ta îmi plăcea să învelesc caietele în hârtie albastiă. Şi îmi plăcea să răsfoiesc cărțile: miroseau a cerneală de tipar.

Copilul tace, studiind prin parbriz bordul BMW-ului.

— Cum e învățătoarea ta? Pentru ea sunt florile? Ai să i le dai chiar tu? Şau nu îndrăzneşti...

Copilul tace în continuare. M. intervine:

— Răspunde-i domnului! De ce nu-i răspunzi? • **i** La care copilul izbucneşte:

— Dacă mă ia cu vrăjeli!

17 septembrie 2003. Ion Iliescu se opune celui mai bun proiect de lege elaborat până în prezent de actualul guvern: impozitarea veniturilor cu o cotă invariabilă de 23 la sută. Ca de obicei, fostul activist al PCR îi instigă pe cei care nu muncesc împotriva celor care muncesc. El socoteşte, în mod greşit, cu cât rămân cetățenii după ce-şi plătesc impozitul, şi strigă indignat: „Unii rămân cu prea mult şi alții cu prea puțin!"

Corect ar fi să socotească invers, *cu cât contribuie fiecare la bugetul statului,* şi să strige la fel de indignat: „Unii contribuie cu prea mult şi alții cu prea puțin!"

După logica lui Ion Iliescu, oamenii ar trebui ajustați cu foarfecă, pentru a deveni riguros egali, ca plantele dintr-un gard viu. Celor inteligenți ar trebui să li se mai reteze din inteligență, fiindcă au mai multă decât alții, celor talentați — să li se ia o parte din talent, ca să nu-i facă să se simtă prost pe semenii lor netalentați, iar celor frumoşi — să li se lipească pe față o mască de oameni banali.

19 septembrie 2003. în timp ce mănânc, reflectez (fără să țin un deget la tâmplă). Ce caraghios îşi fac rost oamenii de mâncare! Le trag pe vaci de țâțe ca să le extragă laptele (la concurență cu viteii), pândesc fundurile găinilor, în aşteptarea momentului când ies pe acolo ouăle, le deposedează pe albine de mica lor agoniseală. îmi dau seama cât ne disprețuiesc toate viețuitoarele astea.

20 septembrie 2003. O cititoare a revistei „Aspirina săracului" mă întreabă, printr-o scrisoare, cine sunt de fapt eu. Iată cartea mea de vizită:

Sunt bucovinean (deşi m-am născut la Lugoj, unde părinții mei s-au aflat temporar). Sunt sentimental şi delicat (deşi am 1,87 m înălțime şi cu mult peste 100 de kilograme). Sunt necomunist, din naştere şi irevocabil (deşi am fost membru al PCR). Am mulți prieteni (deşi iubesc singurătatea). Am mulți duşmani (deşi sunt o fire generoasă şi îngăduitoare). Muncesc cu seriozitate şi mă țin întotdeauna de cuvânt (deşi trăiesc în România). O iubesc exclusiv pe soția mea. Domnița (deşi îmi plac toate femeile).

21 septembrie 2003. Vizită acasă la N., cu prilejul zilei lui de naştere. Muzică antrenantă, mâncare bună, musafiri simpatici, cu umor. Totul ar fi

frumos dacă N. nu ar insista, patetic, să mâncăm tot ce ne pune în farfurie. Iar după ce mâncăm, să acceptăm şi câte un supliment.

— Alex, tu din piftie nici n-ai gustat!

— Ba da, e foarte bună! ^

— Mai ia o porție, te rog eu!

Tonul cu care rosteşte aceste cuvinte este dramatic, ca şi cum dacă n-aş lua piftie, l-aş nenoroci. Iau.

— Aşa. La asta merge şi puțin mujdei.

— Mulțumesc, mi-am pus muştar.

— Nu contează. Trebuie să guşti şi din mujdei. E făcut cu smântână.

Al

Iau şi mujdei. Mă uit la ceilalți musafiri. Nu mai glumeşte nimeni. Mâncăm cu toții în tăcere, roşii la față şi transpirați. Trecem de pateul de ficat, de ouăle umplute cu brânză, de salata de boeuf, cu greu, dar fără incidente. La sarmale însă nu mai rezist.

— Alex, nu mănânci sarmale?

— Nu, eu mă opresc aici. >

— Nu se poate! Sunt făcute din came de porc amestecată cu came de viței.

— Mă bucur. Dar m-am săturat.

— Numai două! Atât, două, şi după aia ai să vezi că mai vrei. Sunt în franze de viță.

în timp ce-mi vorbeşte, cu un glas implorator-disperat, N. încearcă să-mi ia farfuria din față ca să-mi pună în ea sarmale. Eu țin de farfurie, strâns, dar el mi-o ia cu forța. După ce mă învinge la acest original concurs, mă ridic şi plec, provocând un moment de stupefacție generală. Pe stradă alerg. Mi-e teamă că am să-l văd pe N. apărând la fereastră şi strigând:

— Numai două, Alex! Numai două!

23 septembrie 2003. Fac greşeala şi cumpăr o carte despre îngrijirea gazonului, cu gândul la iarba din grădina mea, devastată de secetă. Din carte reiese că, dacă vrei să ai un gazon fmmos, trebuie să-l tunzi de

două-trei ori pe săptămână, cu maşini de tuns iarba electrice sau cu motor cu explozie, să-l uzi cu stropitori fine, să-l greblezi, să afânezi pământul cu furca, să reînsămânțezi porțiunile dezgolite, folosind semințe selectate de specialişti, să identifici buruienile (după numele lor latinesc) şi să le distrugi cu erbicide, să duci lupte interminabile cu iepurii, cârtițele, furnicile şi râmele, să presari toamna pe tot terenul îngrăşăminte chimice sau naturale,

cu ajutorul unor dispozitive sofisticate, să eviți să calci iarba prea des, dar nici să nu o laşi necălcată.

îmi dau seama că numai dacă m-aş ocupa de iarbă zilnic aş putea spera să am un gazon aşa cum îmi doresc. Sunt dezolat. îi exphc lui A. ce mă frământă. El face un semn de bagatelizare a suferinței mele şi îmi spune:

— Iarba ca iarba. Dar ce ne facem cu dinții?

Şi îmi arată, descurajat, o broşură despre îngrijirea dinților, luată de la un cabinet de stomatologie. Are 160 de pagini.

28 septembrie 2003. Imagini la televizor de la o întrunire a membrilor PSD cu funcții din întreaga țară. Sunt în total 5 000, nici nu încap în Sala Palatului (care e imensă). îl aplaudă pe Ion Iliescu în picioare, frenetic, ca pe Nicolae Ceauşescu. Totuşi nu asta mă miră cel mai mult.

Cel mai mult mă miră faptul că, în loc să stea cu privirea în pământ, arată voioşi, mulțumiți de ei înşişi. Nu le e ruşine că sunt membri ai PSD.

30 septembrie 2003. Pe Calea Victoriei, îmi atrage atenția o maşină luxoasă care staționează lângă trotuar, cu motorul în funcțiune şi cu uşile deschise. Motorul are ceva defect; se aud pocnituri ritmice, probabil îi bat tacheții.

în maşină stă un tânăr singur şi trist. Mă gândesc că e dezolat din._ cauza problemelor pe care le are cu motorul şi mă apropii de el ca să-l încurajez. Şi mie mi s-a întâmplat ceva asemănător la maşină, dar a fost simplu de reparat.

Noroc că mă opresc la timp. Tânărul nu e trist. Ascultă muzică la ca-setofon. Iar motorul maşinii nu e defect. Zgomotul sacadat nu vine de la tacheți, e chiar muzica pe care o ascultă tânărul.

3 octombrie 2003. Destinul, ironic, mă obligă să ascult numai muzică preferată de tineri. îmi petrec seara la Clubul Prometheus, unde cântă formația „Sarmalele reci". Numele formației nu mă şochează. Sarmalele, îndeosebi cele făcute din came de vițel, merg şi reci. Mult mai mult mi-ar fi displăcut ideea de „piftie caldă".

Toba, chitara electrică, acordeonul răsună asurzitor în eleganta sală de la subsol a clubului. Cineva îmi strigă în ureche că textele cântecelor sunt trăsnite, merită să le urmăresc. Sunt convins că aşa e, dar cuvintele nu se aud. în sfârşit, desluşesc o propoziție, „Ana are mere". E simpatică, într-adevăr. Seamănă — intenționat, prin simplitate — cu propozițiile din abecedare. Şi, repetată pe un ton insinuant, dă o sugestie de sexualitate. Ana are mere... Şi un băiat, bineînțeles, i le cere... Devin visător. îmi imaginez merele Anei. Iată însă că mai prind din zbor un vers: „Gina are pere". Chestia

asta mă zăpăceşte. Există şi femei care au altceva decât mere? Dacă eram eu autorul versurilor, aş fi scris „Gina are peri".

P.S. Gândindu-mă, desigur, la perii care fac pere.

4 octombrie 2003. în troleibuzul 86 un hoț de buzunare mi-a furat un carnețel care seamănă cu un portofel (are o învelitoare din piele). Dacă aş fi ştiut că o să se întâmple aşa, aş fi scris pe prima pagină a cameţelului: „Ha! Ha! Te-am păcălit!"

De mulți ani mă gândesc ce s-ar putea face pentru a lupta cu hoții de buzunare. îmi trecuse prin minte, cândva, să instalez în fiecare buzunar câte o capcană, un fel de fălci metalice, care, acționate de un arc, să prindă strâns mâna hoțului. Mi-a fost teamă însă că, uitând de capcane, mi-aş prinde chiar eu mâna în ele.

5 octombrie 2003. Mi se ia un interviu pentru un post TV, acasă la mine, la masa de scris (la cea de mâncat aş fi fost mai în formă, dar asta e regula, trebuie să se vadă că sunt scriitor). Cu o clipă înainte de a

începe filmarea, realizatoarea ia de pe masa la care stau solemn o sticlă de Coca Cola. O întreb dacă-i e sete.

— Nu, dar nu trebuie să apară în cadru. E considerată... reclamă!

— în cazul ăsta, vă atrag atenția că am şi un pachet de Kent. Dar e pentru musafiri. Eu nu fumez.

— Aoleu! Uitam de țigări!

Şi realizatoarea îndepărtează şi țigările.

îi arăt, intrând în joc, stiloul Parker. Nu ştie dacă stilovuile sunt supuse aceleiaşi interdicții, dar pentru **orice** eventualitate, îl scoate din cadru.

Mă întreb, îngrozit, dacă nu-mi va cere să renunț şi la haine.

6 octombrie 2003. Trec melancolic pe lângă Palatul Cotroceni. Bate un vânt rece care împrăştie frunzele de pe stradă. îmi închei canadiana la gât şi mă uit la maşinile care opresc la intrarea de pe şoseaua Panduri. Pe vremea lui Emil Constantinescu eram invitat şi eu aici, la recepții fastuoase. Acum, nu mă mai invită nimeni.

Vai, domnule Ion Iliescu, cum puteți să fiți atât de nemilos şi să mă lăsați singur pe stradă cu câinii vagabonzi, îru-ăiți de frigul toamnei, în timp ce dumneavoastră ciocniți cupe de şampanie cu oameni eleganți şi ceremonioşi? Este adevărat că din 1990 şi până în prezent am scris peste 100 de articole critice la adresa dumneavoastră, dar nu e vina mea, m-am aflat sub influența nefastă a anturajului. în reahtate, v-am admirat întotdeauna. Veți rămâne în istorie. Dacă România arată azi aşa cum arată, dumneavoastră vi se datorează.

8 octombrie 2003. S-a pus în mişcare uriaşa maşinărie propagandistică a PSD pentru a-i convinge pe cetăţenii României să voteze modificările aduse Constituţiei. Exact cum ţâşnea pe vremea bunicii cucul din. ceasul cu cuc, ca să marcheze trecerea unei ore, ţâşneşte acum din televizor câte o celebritate şi turuie tot felul de chestii patetico-solemne despre obligaţia noastră morală de a spune *da.* Nu suntem îndemnaţi doar să mergem la vot, să deliberăm şi să fim *pro* sau *contra.* Ni se cere imperios să fim *pentru.* Formula folosită — *Da pentru Europa* — reprezintă un mod de a ni se smulge adeziunea. Ni se sugerează că, dacă suntem împotriva versiunii PSD a Constituţiei, suntem împotriva integrării României în Europa. Că aducem, cu alte cuvinte, un grav prejudiciu ţării.

N-ar fi exclus ca şi la alegerile propriu-zise să ni se spună că nu ne iubim ţara dacă nu votăm cu PSD. Vorba poetului (comunist): „Dai în mine? Dai în tine,/ Dai în fabrici şi-n uzine!"

9 octombrie. Astăzi am făcut o tentativă — care s-a dovedit până la urmă nefericită — de a cuceri o blondă cu ajutorul formulei inventate de PSD. Rămas singur cu ea, am întrebat-o dacă îmi dă voie să o sărut. Văzând-o că ezită, am strigat:

— Spune *da*! Nu pentru mine, *pentru Europa!*

Blonda s-a uitat la mine ca la un nebun şi mi-a întors spatele.

12 octombrie 2003. Recitesc versurile lui Topîrceanu şi tresar: „Un ţânţar nervos şi foarte/ Slab de constituţie/ în zadar vrea să ia parte/ Şi el la discuţie."

Vasăzică, în vremea lui era la fel: dacă erai slab de constituţie, nu luai parte la discuţie.

15 octombrie 2003. Intru întt-o farmacie ca să cumpăr enalapril şi tertensif. înăuntru se mai află un singur cumpărător, un bărbat între două vârste, cu capul înfăşurat înti-un fular, care, aplecat în faţa ghişeului, îi spune farmacistei pe un ton confidenţial:

— Daţi-mi şi mie ceva penttu răceală! Am stat într-o staţie de autobuz şi m-a luat aşa, cu frig.

— Ce anume să vă dau? întreabă farmacista.

— în staţie la Perla... Aşteptam autobuzul 331... O oră am stat, ştiţi cum sunt ăştia... Fir-ar mama lor a dracului!

16 octombrie 2003. Sunt foarte trist. încă o blondă mi-a spus *Nu pentru Europal*

17 octombrie 2003. Mă sună cineva de la BBC şi îmi cere să comentez „descoperirea făcută recent în legătură cu Ştefan Aug. Doinaş".

— Ce descoperire?

— A fost informator al Securității!

Sunt constemat, dar după câteva secunde îmi dau seama ce nedrept ar fi să-l judecăm sever pe *poet, post-mortem,* pentru că a cedat presiunilor făcute de o instituție represivă. Dezavuarea lui ar fi cu atât mai absurdă cu cât în momentul de față la conducerea țării se află foşti demnitari comunişti şi chiar foşti lucrători ai Securității, toți copleşiți de onoruri.

Din ceea ce se petrece azi în România, nu reiese deloc că tiebuie să te simți vinovat dacă ai colaborat cândva cu Securitatea. Un străin care ne-ar vizita țara pentru prima dată ar putea crede că, dimpotrivă, asta e o condiție ca să faci carieră politică sau să devii miliardar. N-ar fi exclus ca în curând, pentru ocuparea unor posturi prin concurs, să li se ceară candidaților să adauge la dosar o adeverință de genul:

„Adeverim prin prezenta că domnul X a colaborat cu Securitatea, înainte de 1989. în această activitate a dat dovadă de discreție şi zel..."

19 octombrie 2003. Va rămâne veşnic un mister modul cum afost accelerată brusc participarea cetățenilor la votarea noii forme a Constituției în după-amiaza zilei de 19 octombrie. O după-amiază de duminică, rece şi ploioasă! în numai câteva ore s-a ajuns de la 18 la 54 la sută!

Este adevărat că agitația activiştilor PSD a fost uriaşă. Am crezut la un moment dat că a fost adus de la cimitirul Ghencea, pentru salvarea situației, Nicolae Ceauşescu însuşi. Exact ca pe vremea lui, toț „aparatul de partid" s-a pus în mişcare. Primarii au organizat chefuri la secțiile de votare, tăindu-şi în acest scop porcii de acasă şi punându-şi la bătaie rezervele de vin, tinerii pesedişti au colindat căminele studențeşti, intrând din cameră în cameră, spre plăcuta surprindere a căministelor în pijamale, preoții au scurtat slujba şi i-au trimis pe credincioşi în regim de urgență — şi în fum de tămâie — la vot. în multe sate, grupuri de activişti, din care nu lipseau polițiştii, au mers cu urna în brațe, prin noroaie, la țărani acasă şi le-au pus ştampila în mână, aducându-i în situația de-a nu mai putea să refuze aplicarea ei pe buletinul de vot ținut pe o mapă. Au fost vânați până şi turiştii din munți, care au votat prin câte o poiană, renunțând la caracterul secret al votului, întrucât cabine de vot nu transportase nimeni acolo. Au votat şi puşcăriaşii, şi prostituatele de pe stradă, şi proxeneții. Televiziunile particulare parcă nu mai erau particulare. Toate deveniseră un instrument de propagandă unic, încât am fost nevoit să-mi scot din cămară vechea antenă „pentru bulgari".

S-a făcut „totul", aşa cum s-a cerut de la „centru", pentru „îndeplinirea sarcinilor trasate", dar creşterea spectaculoasă a numărului participanților la

vot, pe parcursul unei după-amieze, tot rămâne de neînțeles. Practic, s-a produs un miracol, pentru care Adrian Năstase ar trebui beatificat, ca maica Tereza.

20 octombrie 2003. Mi se cere un *curriculum vitae,* pentru un dicționar al scriitorilor. Cu acest prilej, îmi recapitulez viața şi devin melancolic. Biografia mea ar trebui interzisă minorilor sub 12 ani, întrucât conține: 1 .violență moderată; 2. nuditate nonsexuală. Mă gândesc cu invidie la scriitorii a căror biografie ar trebui interzisă minorilor sub 16 ani.

22 octombrie 2003. Ies de la o şedință de la Uniunea Scriitorilor, în jurul orei 14. Clipesc nedumerit, totul pare schimbat în jur. Mă întreb în ce țară mă aflu. Pe Calea Victoriei, circulația maşinilor este dirijată perfect. La fiecare intersecție se află câte un polițist care asigură fluența

traficului. Datorită gesticulației hotărâte şi energice a omului în uniformă, automobiliştii dau prioritate pietonilor, dar şi pietonii traversează strada repede, ca să nu țină maşinile pe loc. Pentru a-şi sincroniza acțiunile, polițiştii, al căror şir se pierde în zare, folosesc cu dexteritate aparate de emisie-recepție. Dispozitivul uman funcționează ireproşabil. Numai în Germania am mai văzut o asemenea organizare.

Iluzia nu durează însă mult. Pe Calea Victoriei trece vijelios o coloană oficială, constituită din maşini ale poliției, limuzine negre cu geamuri fumurii, ambulanțe, motocicliști în formație. Deci asta era! La câteva zeci de secunde după trecerea coloanei, poHțiştii care au dirijat circulația dispar fără urmă. Dezordinea îşi reintră în drepturi. Se aud înjurături şi claxoane. Sunt iar în România, nu am dubii.

26 octombrie 2003. în parc, câțiva copii, priviți cu încântare de mamele lor, joacă un joc inventat de ei: îşi fac cunoscute dorințele cele mai arzătoare. Unul, blond şi cârlionțat, mărturiseşte că visează ca părinții lui să câştige la „6 din 49". Altul, cu o şapcă ştengărească pe cap, declară că ar vrea să aibă averea lui Bill Gates (ştie de Bill Gates!). O fetiță simpatică, o adevărată domnişoară în miniatură, mă fixează şi mă întreabă care e dorința mea. Luat pe nepregătite, nu ştiu ce să răspund.

Acasă, însă, reflectând în linişte, îmi dau seama ce anume mi-ar plăcea să am: maşinile, casele de vacanță, barurile, iahturile, geamantanele cu bani, casetele cu bijuterii etc. care sunt distruse într-un film american (toate fiindu-mi date, bineînțeles, înainte de a fi distruse).

27 octombrie 2003. Ideea mă urmăreşte. De ce le place oare americanilor să vadă cum sunt aruncate în aer, incendiate, sparte, scufundate

în lacuri, ciuruite de gloanțe lucruri pe care tot ei le-au făcut cu multă muncă? Mie mi se strânge inima şi când văd spărgându-se un parbriz.

îmi amintesc că, pe vremea când lucram, ca scenarist, la un serial TV, a trebuit să fie filmată, printre altele, incendierea unei maşini. S-a achiziționat în acest scop o Dacie veche şi rablagită. Un tehnician s-a apropiat cu timiditate de ea, i-a presărat pe capotă puțină benzină dintr-o canistră şi i-a dat foc. Imediat după ce operatorul a filmat scena, ne-am repezit cu toții să stingem incendiul. Arsese doar vopseaua de pe o parte a capotei. Fostul proprietar al maşinii, care asistase şi el la filmare, avea ochii în lacrimi.

28 octombrie 2003. De când este la PRM, vechiul meu prieten, George Pruteanu, nu mai vorbeşte calm şi cu umor ca altădată; strigă cu o voce spartă, se strâmbă disprețuitor, gesticulează vehement, gata să-I lovească din greşeală pe interlocutor.

29 octombrie 2003. Greve şi demonstrații. Ion Iliescu a cântat o viață întreagă „Sculați voi oropsiți ai vieții,/ Voi osândiți la foame sus!" Şi iată că acum oropsiții şi osândiții la foame protestează. Vechiul activist al partidului comunist îşi vede visul împlinit.

30 octombrie 2003. Pare absurd ca studenții să facă grevă. Este de înțeles ca ei să demonstreze pe străzi sau în piețe, în timpul lor liber, dar de ce să refuze să meargă la cursuri, care sunt organizate în interesul lor? Muncitorii care fac grevă aduc prejudicii proprietarului fabricii, obligându-l astfel să le mărească salariile. Dar studenții care refuză să învețe îşi aduc prejudicii lor înşişi.

De fapt, greva studenților este un fel de grevă a foamei, o sinucidere intelectuală în văzul lumii, organizată cu scopul de a-i impresiona pe guvemanți. Mă întreb însă dacă aceştia se vor lăsa impresionați. Nu mi-l închipui pe Octav Cozmâncă ducându-şi batista la ochi.

31 octombrie 2003. Când merg pe jos, prin Bucureşti, nu traversez străzile pe trecerile de pietoni. Dacă aş face-o, m-aş simți nedreptățit constatând că nu mi se dă prioritate. Prefer să trec prin locuri nemarcate. Acolo, chiar dacă aş fi lovit de vreuna din maşinile care gonesc vijelios, aş muri mulțumit că nu mi s-a încălcat niciun drept.

3 noiembrie 2003. Am dat azi o replică inspirată. Iată şi împrejurările, în redacția în care lucrez a intrat pe neaşteptate o tânără care, fără nicio sfială, s-a aşezat cu fundul pe biroul meu, chiar pe un dosar cu

manuscrise, a întors către mine o privire cu care voia să mă fascineze şi mi-a făcut o propunere constemantă:

— Domnule Alex. Ştefănescu, dacă îmi publicați o pagină de versuri, mă culc cu dumneavoastră.

Atunci eu, cu o spontaneitate de care sunt mândru, i-am răspuns:

— Bravo, domnişoară, adică vreți să vă fac *două* servicii?

4 noiembrie 2003. îmi amintesc de o epigramă pe care a făcut-o Mircea Dinescu la adresa mea, cândva, la o întâlnire cu cititorii:

‚Alex, când era copil,/ Avea *sex,* n-avea *appealJ* De când e matur Alex/ *Are-appeal,* dar n-are *sex."*

Mircea Dinescu, bineînțeles, nu are dreptate. Dar umor are.

5 noiembrie 2003. PSD a devenit un partid de lingvişti. Toți oamenii lui Adrian Năstase şi Adrian Năstase însuşi se străduiesc să interpreteze frazele din raportul privind situația din România elaborat de experți ai Uniunii Europene. Ca să demonstreze că în Vest se consideră că avem o „economie de piață funcțională", pesedişti întorc cuvintele pe toate fețele, reconstituie etapele traducerii din engleză în română, caută în dicționare sinonime etc. Mult mai simplu ar fi să lase din mână hârtiile şi să se uite (măcar pe fereastră) la ce se întâmplă în țara lor. Ar vedea că economia noastră de piață este funcțională ca o căruță fără roți trasă de un cal de lemn pe un drum desfundat.

6 noiembrie 2003. Astăzi e ziua mea, zi frumoasă ca mine... (adică urâtă). Plouă şi bate vântul.

Dar chiar dacă s-ar face vreme frumoasă, viața tot urâtă ar fi în țara mea. Aşa cuni este de când am apărut pe lume. M-am născut exact în anul în care regele era alungat din România şi începea distrugerea civilizației româneşti.

Ce greşeală am făcut, acum 56 de ani, acceptând să ies din locul, atât de cald şi ocrotitor, în care mă aflam! Adversarii mei, care mă trimit mereu acolo, nici nu-şi imaginează ce fericit aş fi dacă aş putea să le urmez îndemnul.

7 noiembrie 2003. Nu-mi ies din gând pesedişti care fac hermeneutică. Sunt de un comic irezistibil. Este ca şi cum marinarii de pe Titanic, în timpul scufundării vasului, ar fi primit o radiogramă — „Veți ajunge la destinație dacă navigați în continuare" — şi ar fi stat apoi aplecați deasupra ei, încercând să o interpreteze ca pe un mesaj optimist, până când apa le-ar fi ajuns la gură.

8 noiembrie 2003. Am să propun Academiei Suedeze instituirea un Premiu Nobel pentru promovarea sărăciei. Vreau să fac asta din patriotism, pentru ca şi preşedintele țării mele să aibă şansa să primească Premiul Nobel.

9 noiembrie 2003. Astă-noapte a fost eclipsă totală de Lună. în aşteptarea acestui eveniment, un vecin, V., a afumat o bucată de sticlă. I-am explicat că de sticlă afumată este nevoie numai când te uiți la o eclipsă de Soare, dar nu m-a crezut. Drept urmare, n-a văzut nimic şi s-a culcat furios.

Eu am stat pe străzi până spre patru dimineața. Erau mulți tineri care priveau cerul. Nu râdeau strident, nu strigau, nu adăugau la sfârşitul fiecărei propoziții „ce p... mea!". în loc să mă uit la Lună, mă uitam la ei. Spectacolul uman era aproape mai frumos decât spectacolul cosmic.

10 noiembrie 2003. Ieri am fost într-o mică excursie la Mănăstirea Căldăruşani, construită de Matei Basarab acum trei sute şaptezeci de ani. Aşezată în mijlocul lui lac, la extremitatea unei peninsule, într-un peisaj dominat de păduri, mănăstirea se remarcă prin trăinicie şi grație. în apropierea ei s-a amenajat un cimitir. Pentru localnici, dar şi pentru unii bucureşteni care vor ca măcar *post-mortem* să se afle departe de vacarmul oraşului.

Iată însă că ieri, chiar lângă cimitir se instalase o familie dornică să petreacă. Bărbații aprindeau focul pentru grătar, iar femeile pregăteau cotletele şi micii. Dintr-un casetofon se revărsa o muzică asurzitoare, lălăită şi languroasă, de un prost-gust agresiv. Erau nemuritoarele manele, care bruiau şi foşnetul metalic al pădurii cu frunzişul uscat, şi ciripitul delicat-alarmat al păsărilor înfrigurate de vântul toamnei.

Mă întrebam ce ar simți cineva care ar veni să se reculeagă la mor-, mântui părinților săi. Cum ar reuşi să şi-i amintească pe cei dragi în atmosfera de crâşmă soioasă instaurată la marginea cimitirului de familia de petrecăreți. Nu m-aş mira ca în curând să se facă grătar şi să se audă manele şi în biserici.

11 noiembrie 2003. îmi petrec câteva ore în redacția revistei „Aspirina săracului", unde se sărbătoreşte ziua de naştere a lui Mircea Di-nescu (în absența lui). Cei mai mulți dintre redactori sunt tineri. La început, stau ca pe ace, imaginându-mi că voi asista la discuții plictisitoare despre fotbal şi mărci de maşini. Spre surprinderea mea, subiectele sunt altele: Socrate şi Platon, Tolstoi şi Dostoievski, legea atracției universale şi teoria relativității. Dinu Adam, Gândi Georgescu şi Radu

Mihai se angajează în polemici savante, întrerupte de câte o remarcă de un haz nebun.

12 noiembrie 2003. Astă-noapte am avut coşmaruri. Am visat că Gândi Georgescu îndrepta un deget acuzator spre mine, spunându-mi pe un ton sever:

— Domnule Alex. Ştefănescu, nu cunoaşteţi legea a IlI-a a termodinamicii!

Drept urmare, acum, la ora şase dimineaţa, în loc să-mi scriu articolul pentru „România literară", studiez, cu ochii roşii de nesomn, un manual de fizică, pe care nu l-am mai deschis din timpul liceului.

13 noiembrie 2003. Noul prefect al Capitalei, Ovidiu Grecea, şi-a început activitatea cu o greşeală de gramatică: „Cine încalcă legea îi luăm gâtul!". Corect era: „Cui încalcă legea îi luăm gâtul!".

în plus, expresia „a lua gâtul cuiva", împrumutată din hmbajul infractorilor, nu ar trebui să facă parte din limbajul unui prefect.

15 noiembrie 2003. M-a oprit un poliţist de la Circulaţie, în zona IMGB. M-am dat jos din maşină, cu actele în mână. El s-a prezentat, dar şi-a pronunţat numele neclar. Ceva de genul:

— Ma-i-es-cu.

— N-am înţeles, i-am spus. Cum vă cheamă?.

A tresărit, m-a privit mai atent decât până atunci şi s-a conformat:

— Marinescu.

Mi-a luat actele gânditor, a ezitat câteva secunde, apoi mi le-a înapoiat fără să le verifice şi mi-a făcut semn că pot să plec.

Ce anume îl intimidase nu ştiu. Poate faptul însuşi că îi aflasem numele exact. Era ca şi cum l-aş fi dezarmat.

în România, puţini sunt cei care îşi declină identitatea. Funcţionarilor publici, cei cărora trebuie să le ducem câte o sticlă de whisky ca să ne elibereze cine ştie ce adeverinţă, nu li se cunoaşte decât prenumele: Vali, Nelu, Mişu etc. Din necesitatea de a-i trata totuşi ceremonios, a apărut formula hibridă, de un remarcabil prost-gust, „doamna Vali" (sau „domnul Nelu", sau „domnul Mişu").

în carnetul meu de adrese, şi meseriaşii sunt indicaţi într-un mod similar: electricianul se numeşte „domnul Costel", croitoreasa — „doamna Olguţa", zugravul — „domnul Puiu".

La ţară se folosesc pe scară largă poreclele. Tânărul „Păstaie" se sperie de moarte dacă îi spui, cum scrie în actele lui de identitate, „Vasile Paraschivescu". Are impresia că ai venit să îl arestezi.

17 noiembrie 2003. Şi mie se spune adeseori „domnul Alex". îmi displace profund. Mai bine mi s-ar spune „băi!" sau „Ştefănescule!", ca în armată.

O singură persoană reuşeşte să facă să sune încântător sintagma „domnul Alex". Este o femeie frumoasă, secretară (nu contează unde), care, ori

de câte ori mă vede mi se adresează, într-adevăr, cu „domnul Alex", dar mă şi sărută. Se numeşte „doamna Roxana".

23 noiembrie 2003. Şevardnadze a fost obligat să renunțe la conducerea Georgiei, sub presiunea a sute de mii de demonstranți, care, au ocupat principala piață publică din Tbilisi şi au luat cu asalt Parlamentul. Comentatorii (inclusiv cei georgieni) remarcă similitudinea dintre această revoltă populară şi ceea ce s-a întâmplat în România pe 22 decembrie 1989. „Şevardnadze este un Ceauşescu al nostru — spunea, gâfâind încă după participarea la o busculadă, un lider al opoziției din Georgia unui ziarist român — şi noi l-am alungat de la putere aşa cum l-ați alungat voi pe Ceauşescu."

în realitate, Şevardnadze nu este deloc un Ceauşescu. Evenimentele seamănă între ele, dar personajele — nu. Şevardnadze este de fapt un Iliescu al georgienilor, pe care populația nu l-a mai suportat. Ca şi Iliescu, Şevardnadze s-a format la Moscova, a fost multă vreme un zelos activist al partidului comunist, participând la monstruoasa „luptă de clasă" şi abia într-un târziu a început să militeze pentru un „comunism cu față umană". La paisprezece ani de la căderea comunismului în

aproape întreaga lume, prezența lui la conducerea Georgiei devenise o absurditate, o ruşine, o sfidare a istoriei. Prezența lui Ion Iliescu, azi, la conducerea României este, din punct de vedere istoric, la fel de aberantă şi ruşinoasă.

24 noiembrie 2003. S-a deschis Târgul de carte „Gaudeamus". Un paradis al cărților. Un paradis în care vor pătrunde în mod sigur, şi acest an, asemenea unor demoni, diverşi oameni politici. Nu ca să cumpere cărți, ci ca să fie fotografiați când cumpără cărți.

Unii dintre ei cam atât țin o carte în mână: cât durează un *blitz.*

25 noiembrie 2003. Particip la lansarea volumelor de memorii ale lui Ion Diaconescu, la fostul sediu al CDR. în fața unei săU pline de celebrități (surorile lui Comeliu Coposu, Ion Caramitru, Nicolae Noica, Vir-gil Petrescu, Teodor Morariu, loan Mureşan, Constantin Dudu lonescu. Lucia Hossu Longin ş.a.), luăm cuvântul, pe rând: Alexandru Badea, Emil Constantinescu, eu, Victor Ciorbea, Dan Pavel, Ion Diaconescu.

Se remarcă Emil Constantinescu, care, uitând pentru ce se află la microfon, vorbeşte mai mult despre propriile lui memorii, pubhcate anul trecut.

26 noiembrie 2003. Azi, cu totul pe neaşteptate, m-a căutat şi mi-a vorbit curtenitor, chiar afectuos scriitorul şi publicistul C.T. Nu înțelegeam ce

s-a întâmplat. C.T. este de obicei distant şi uită ani la rând de existența mea. După numai cinci minute însă am aflat motivul acestei schimbări de atitudine: i-a apărut o carte şi vrea să scriu despre ea, să o prezint pubUcului la Târgul de carte „Gaudeamus" etc.

Dragă C.T., înțeleg să mă curtezi când ai nevoie de mine, dar te rog să nu o mai faci doar cu cinci minute înainte de a-mi spune despre ce e vorba. Bate la ochi. Ar fi bine să începi cu complimentele cu câteva zile înainte, ca să nu-mi dau seama ce urmăreşti.

27 noiembrie 2003. Cum iese puțin soarele, îndrăgostiții devin **exu**beranți: se hârjonesc pe stradă, se îmbrățişează rezemați de câte un gard sau se sărută la nesfârşit (ca la un concurs de rezistență) în stațiile de autobuz, în special cei din stațiile de autobuz mă scot din sărite, din cauză că reacționează invers decât mine. Ei se bucură că au de aşteptat, eu nu. Iar când în sfârşit vine autobuzul, eu mă bucur, în timp ce ei dau semne **de** nemulțumire, ca şi cum ar fi treziți din somn.

29 noiembrie 2003. Am fost din nou la Târgul de carte „Gaudeamus" (unde s-a lansat azi şi revista ‚JPlai cu boi"). Accesul în parcarea din fața „Romexpo" era cu desăvârşire interzis. Am şi crezut, la un moment dat, că după *Uşa interzisă* a lui Gabriel Liiceanu se lansează o nouă carte. *Parcarea interzisă.* Drept urmare, deşi am plătit nu mai puțin de 60 000 de lei pentru parcare, a trebuit să rătăcesc cu maşina timp de trei sferturi de oră, printr-o aglomerație apocaliptică, până când am găsit, foarte departe de târg, un loc liber. Şi în tot acest timp mă uitam cu jind la imensul perimetru pustiu, dar inaccesibil din fața „Romexpo".

în scurtă vreme am aflat de ce anume s-a instituit embargoul. La Târgul de carte urmau să vină cei mai mari cititori ai țării. Ion Iliescu şi Adrian Năstase, fiecare cu suita lui. Pentru şase maşini negre oficiale au fost rezervate trei sute de locuri de parcare!

P.S. Din punctul meu de vedere, actualii guvemanți sunt *killer-i* ai cărților, întmcât au luat hotărârea să instituie TVA pe volumele puse în circulație, începând de la 1 ianuarie 2004 (ceea ce înseamnă implicit o mărire a prețului lor de vânzare). Probabil de asta au venit la târg, ca să-şi vadă victimele înainte de a le suprima.

2 decembrie 2003. Astă-noapte i-am visat pe Ion lUescu şi Adrian Năstase. Ion Ihescu învârtea, cu o lingură mare de lemn, într-un cazan cu fasole pusă la fiert, iar Adrian Năstase făcea câmați, folosindu-se de o maşină de tocat carne cu tulumbă. Oamenii lor pregăteau farfuriile pe care aveau să le umple cu fasole şi câmați şi să le împartă populației. în zori m-am trezit

transpirat, obosit şi am jurat să nu mai urmăresc niciodată la televizor — cum am făcut ieri — reportaje despre sărbătorirea Zilei Naționale a României.

4 decembrie 2003. A apărut un roman care va fi un bestseller, *După-amiază cu o nimfomană* de Eugen Şerbănescu. Am vorbit, la o întâlnire cu cititorii, despre acest roman şi mi-am pus în joc toată competența pentru a explica în ce constă frumusețea lui *literară.* Efortul meu a fost în zadar. La sfârşitul întâlnirii câțiva tineri m-au înconjurat şi m-au rugat, în şoaptă, să le spun cine e nimfomana şi ce adresă are.

5 decembrie 2003. Toată lumea vorbeşte despre „schimbarea la față a lui CV. Tudor". Cu acest prilej îmi aduc aminte ce dedicații măgulitoare îmi scria pe vremuri CV. Tudor pe cărțile lui, sperând să-mi câştige bunăvoința. Am şi acum volumul intitulat *Poezii,* publicat în 1977, pe a cărui pagină de gardă se poate citi: „Lui Alex. Ştefănescu, critic de finețea filigranului, tânăr de aleasă cultură şi frumoasă educație românească".

Constatând că nu-i consacru articole elogioase, aşa cum spera, autorul acestor flatante rânduri mi-a retras simpatia. După 1989, mi-am văzut numele pe o „listă a ruşinii", în revista „România Mare", însoțită de precizarea că România ar avea de câştigat dacă toți cei de pe listă (în marea lor majoritate, intelectuali de elită) ar fi... împuşcați.

Pe vremea aceea, CV. Tudor îl proslăvea pe un tânăr de frumoasă educație rusească. Ion Iliescu, şi îi denigra în cuvinte murdare pe adversarii acestuia. A urmat o perioadă în care Ion Iliescu a fost supus şi el unui tratament injurios, pentiu ca în prezent să intre din nou în grațiile lui CV. Tudor.

A venit momentul ca preşedintele partidului „România Mare" să-şi schimbe şi față de mine atitudinea, extrăgându-mi din cap glonțul virtual cu care m-a împuşcat acum zece ani. Nu de alta, dar e păcat de frumoasa mea educație românească.

7 decembrie 2003. S-a făcut, brusc, foarte frig. Fructele pe care le aveam pe balcon mi-au înghețat, rufele puse la uscat au înțepenit în forme bizare, iar maşina nu mi-a mai pornit dimineața. Şi mai grav este că pe străzi femeile nu-şi mai arată eterna şi fascinanta fâşie de piele pe care se află buricul. Au acoperit-o cu maiouri, pulovăre şi canadiene. Mă gândesc cu duioşie la ea, cum stă singură acolo, în întuneric. Sper să nu i se întâmple nimic până la primăvară.

9 decembrie 2003. Un turc, proprietarul unui magazin, tiesare îngrozit când aude explodând pe stradă o petardă şi se miră că eu rămân impasibil.

îmi povesteşte ce s-a întâmplat recent în Turcia (deşi ştiu, de ia televizor) şi mă întteabă:

— La voi, românii, nu este teamă săriți în aer?

îi răspund, cu un zâmbet mefistofehc:

— Nouă nu ni se poate întâmpla aşa ceva. Noi suntem în aer de multă vreme.

11 decembrie 2003. CNA interzice oamenilor de cultură implicați în viața politică să mai realizeze emisiuni TV. Dacă ar trăi azi, Eminescu n-ar avea voie să apară la televizor. Argumentul? Scriitorii, istoricii, regizorii, muzicienii ş.a.m.d. pot cuceri, cu farmecul lor, publicul. Şi în felul acesta pot influența alegerile.

Dar de ce să nu le influențeze? Nu este o competiție liberă? Nu are dreptul fiecare să ia parte la viața publică? Şi nu are dreptul populația să admire pe cine vrea? Nu va trece mult timp şi în România se va lua măsura ca femeile frumoase care fac politică să nu mai aibă voie să iasă în lume decât cu un văl pe față. Pentru ca nu cumva frumusețea lor să influențeze alegerile.

Deocamdată sunt obligați să dispară sub vălul anonimatului oamenii de cultură, ca să nu li se vadă erudiția, elocvența, umorul.

12 decembrie 2003. Conducătorii României evită să-i susțină explicit şi energic pe românii din Basarabia, aflați într-o situație disperată. Astăzi mi s-a luat un interviu pentru revista „Sud-est" din Chişinău şi am declarat: „în calitate de cetățean român, îmi cer scuze basarabenilor pentru laşitatea conducătorilor României."

13 decembrie 2003. Românii din Basarabia, vechi teritoriu românesc, pe care ni l-a luat cu forța Stalin în înțelegere cu Hitler, au fost declarați de Vladimir Voronin şi ai săi „minoritate națională" (majoritatea constituind-o moldovenii şi ucrainenii). Mai rămâne ca şi românii din România să fie declarați minoritate națională. Sunt convins că nici atunci Ion Iliescu nu va lua atitudine. De altfel, în România, noi, românii, chiar am rămas o minoritate. Majoritatea o constituie pesediştii şi peremiştii.

14 decembrie 2003. Fac cumpărături la Bucur Obor. Pentru a-şi atrage clienții, vânzătorii recurg la diminutive: „Am cesulețe de damă.", „Chiloței pentru domni mai plinuți!", „Un şamponaş cu miros de busuioc!", „Brăduleți de plastic pentru copilaşi!", „Covrigei!". Până şi sobrul vâsc este numit de cea care îl vinde „vâsculeț".

Sunt tentat să cumpăr de toate, dar de fiecare dată prețulețul mi se pare cam mărişor.

15 decembrie 2003. Ieri, după ce-am ieşit de la Bucur Obor, în drum spre casă am fost oprit un necunoscut, care mi-a făcut semnul victoriei, „V", cu degetul arătător şi cel mijlociu. Nu înțelegeam despre ce e vorba.

— Cum, nu ştiți?! s-a mirat necunoscutul. A fost prins Saddam Hussein!

Nu-mi iese din minte, nici azi, figura celui care mi-a adus la cunoştință succesul americanilor. Era un bărbat în vârstă, neras de câteva zile şi îmbrăcat în haine ponosite. Ținea agățată de braț o sacoşă de plastic, în care avea câțiva morcovi murdari şi o pâine aşezată deasupra lor. Voia să retrăiască, împreună cu mine, momentul de jubilație pe care l-am trăit cu toții acum paisprezece ani, când a fost capturat Ceauşescu.

N-am fost la înălțimea situației. Am ridicat un singur deget, în semn de salut trist, şi mi-am văzut de drum.

16 decembrie 2003. A apărut un nou rogozan: Cristian Tudor Popescu.

Rogozanii sunt acei ziarişti superficiali şi îngâmfați care cred că se pricep la toate. Numele, expresiv şi mpmorabil (ca şi *paparazzi)* le-a fost dat de un critic literar. Daniel Cristea-Enache, enervat de suficiența lor. Iar cel mai rogozan dintre rogozani, de la care i-a venit criticului ideea, este Costi Rogozanu, de la „Evenimentul zilei".

Iată că şi Cristian Tudor Popescu, ziaristul sumbru-justițiar de la „Adevărul", a devenit un rogozan. în ultimul număr al „Adevărului literar şi artistic", el scrie că Nichita Stănescu nu are valoare ca poet, că a fost „inventaf de critici şi că, în plus, a fost obedient față de regimul comunist (afirmații, bineînțeles, false). După denigrarea lui Eminescu, acum câțiva ani, în revista „Dilema", de către un grup de tineri autori

dornici să se remarce prin scandal, aceasta este a doua tentativă de a zgâria cu un cui ruginit un Mercedes al literaturii române.

Cristian Tudor Popescu se pronunță asupra poeziei lui Nichita Stă-nescu cu o siguranță de specialist, deşi îi lipseşte în mod evident competența. Faptul că importanți critici literari din România şi din alte țări îl admiră pe Nichita Stănescu nu-i provoacă nicio sfială. El are un aplomb susținut de ignoranță, ca orice rogozan.

Expert în morală, în SF, în tenisul de câmp, în strip-tease-ul gimnastelor, în activitatea CNSAS, Cristian Tudor Popescu se erijează acum şi în specialist în poezie. Mai rămâne să-şi spună părerea despre civi-hzația etruscă, despre transplantul de ficat şi despre funcționarea Uniunii Scriitorilor pentru a fi un rogozan complet.

22 decembrie 2003. Obrăznicia poate salva România. Când am fost la New York, am cunoscut un român care datorită obrăzniciei are succes în afaceri. Iată despre ce e vorba.

Românul face comerț cu supă, pe care o vinde în pahare de plastic, la un ghişeu deschis spre stradă. îmbrăcat în bucătar, cu un polonic în mână, el umple câte un pahar, îl înmânează cumpărătorului prin ferestruică şi tot pe acolo încasează banii. Fiind cam prost crescut, românul nostru (care de fapt nu mai e al nostru, ci al lor) se răsteşte la newyor-kezii care nu reuşesc să apuce repede paharul fierbinte. O dată a schițat chiar gestul de a-i da unui cumpărător cu polonicul în cap.

Printi-o întâmplare, acel cumpărător era un actor cunoscut, care, indignat, a relatat seara, la o emisiune TV, cu mult sarcasm, ce i s-a întâmplat. Urmarea a fost neaşteptată. începând chiar de a doua zi americanii au dat buzna la ghişeul românului, dornici să vadă cum este când strigă un vânzător la ei. Pentin americani aceasta este o experiență exotică, dătătoare de senzații tari, pentru că lor nu li se întâmplă niciodată ca un vânzător să-i admonesteze. încasările românului nostru (al lor) au crescut vertiginos. El a început chiar să-şi şarjeze obrăznicia, spre amuzamentul americanilor, care stau la coadă ca să-şi ia rația de muştruluială.

Asta am putea exporta, obrăznicie. Pe piața internă produsul oricum nu are căutare, fiindcă există o supraofertă.

2004

12 ianuarie 2004. Visez să fac un film, *Maimuțele,* în replică la ce-ichr ui film al lui Hitchcook, *Păsările,* lată subiectul: O întreagă armată 'Ic urangutani şi cimpanzei, gorile şi cercopiteci invadează instituțiile minâneşti. Cu ochi mici, cu trăsăturile feței mobile, cu un rânjet care le

I kvveleşte nu numai dantura, ci şi gingiile, aceste caricaturi de oameni

II gonesc pe înalții funcționari şi le iau locul. Nimeni nu le opune nicio **I** c/istență.

Rămase stăpâne pe situație, maimuțele se cațără cu picioarele lor păroase pe birouri, se agață de candelabre şi se leagănă cu ele, se holbează la calculatoare, se scarpină cu mobilele la ceafă, făcând să le cadă (Ic acolo o puzderie de purici.

Vin trimişii unor posturi de televiziune. Maimuțele le iau microfoanele din mâini şi încearcă să le mănânce ca pe nişte banane. Apoi, plic-I isite, cască şi încep să sară de pe un fotoliu pe altul.

Sălile în care au loc dezbaterile parlamentare au ajuns şi ele phne de maimuțe. Când un om urcă la tribună şi vrea să le spună ceva important, ele îl întâmpină cu sunete nearticulate.

Maimuțele din componența guvernului se cațără pe fațada palatului (lin Piața Victoriei şi intră direct pe ferestre în birourile lor. Maimuțe-Ic-magistrați îşi mulg țâțişoarele în timpul proceselor, ca să lingă câte o picătură de lapte. Iar maimuța învestită ca preşedinte al țării îi primeşte într-un mod insolit pe oaspeții străini, arătându-le un funduleț roşu.

E tare, să recunoaştem! Te ia groaza. Bine că aşa ceva nu se întâmplă în realitate!

15 ianuarie 2004. Azi e ziua în care s-a născut Eminescu. Au trecut (le atunci 154 de ani. Iar de la moartea lui se vor împlini în curând 115.

Dacă ar trăi în vremea noastră, Eminescu ar trebui să modifice versurile din *Scrisoarea III:* „Şi apoi în sfatul țării se adun' să se admire/ Hulgăroi cu ceafa groasă, grecotei cu nas subțire". Modificate, versurile ar arăta astfel: „Şi apoi în sfatul țării se adun' să se admire/ Activişti cu ceafa groasă, securişti cu nas subțire".

în general, însă, Eminescu n-ar prea avea timp de poezie. De dimineața până seara el n-ar face decât să completeze diverse formulare la administrația financiară. Este vorba, în primul rând, de formularul 200, pe care ar trebui să transcrie datele de pe FFl şi FF2 (fişa fiscală 1 şi fişa fiscală 2), ca şi de pe formularul 212 (declarație informativă privind impozitul reținut pe veniturile obținute din valorificarea sub orice formă a dreptului de proprietate intelectuală).

— Veniturile mele sunt modeste, ar explica Eminescu. Primesc un fel de indemnizație de la ziarul „Timpul", iar poeziile nu mi-au fos(plătite niciodată.

— Nu contează, i-ar răspunde agasată funcționara de la ghişeu, orice sumă trebuie evidențiată. A! V-am prins! Sunteți ziarist! Primiți drepturi de autor! în cazul ăsta trebuie să completați şi formularul IMP 1.3, formularul 205 şi să-mi aduceți câte o copie după cartea dumneavoastră dc identitate şi după contractul cu angajatorul. TVA ați plătit?

Pentru plata TVA este nevoie de alte formalități...

16 ianuarie 2004. Acasă la mine. Mă bărbieresc. Sună cineva la uşă şi mă uit la ceas: opt fără un sfert. Cine ar putea fi la ora asta? Mă şterg repede de spumă şi mă duc să deschid. Este I.B., un prozator din Panciu, care zâmbeşte stânjenit:

— îmi cer scuze că vin aşa de devreme... Acum am ajuns cu trenul...

Stânjenit-stânjenit, dar se strecoară repede pe lângă mine, intră în su-liiigerie şi se aşază într-un fotoliu. A îmbătrânit mult, a slăbit, are părul iilb.

— V-am adus ultima carte, un roman de dragoste, o să vă placă...

— Sunt convins.

— Eu nu sunt aşa convins. Despre cea dinainte n-aţi scris un rând.

— N-am citit-o.

— Dar v-am trimis-o prin poştă! N-aţi primit-o? «ea

— Am primit-o. Dar n-am avut timp s-o citesc.

— Cum aşa? O carte de numai 120 de pagini?! Şi a trecut aproape un **1111** de atunci...

— Sunt şi alte cărţi de citit, nu numai cartea dv. '

— înţeleg, altele au prioritate.

Zâmbeşte insinuant şi scoate dintr-o servietă de piele, scorojită, o sticlă cu vin. Chestia asta mă enervează.

— Domnule I.B., n-am nevoie de vin. Vă rog să-l luaţi înapoi! Văzând că ezită, îi îndes sticla în servietă.

— Iar acum vă rog să mă lăsaţi! Trebuie să plec rapid la o şedinţă, îl conduc la uşă. înainte de a lua liftul, îmi mai spune:

— Trebuia să vă aduc ceva mai scump. Dar n-am bani, trăiesc din pensie.

La redacţie, la „România Uterară". îşi face apariţia un bărbat între două vârste, cu o figură de român americanizat spectaculos: geantă de piele bej cu multe buzunare şi fermoare, cravată pe care sunt desenaţi elefanţi minusculi, ceas de mână care indică ora din fiecare ţară de pe Pământ (şi probabil şi de pe planeta Marte, dar nu ştiu eu să-l citesc). îmi strânge mâna energic:

— Sunt F.S., scriitor român stabilit în Statele Unite. Aţi auzit de mine...

— Da. Eu sunt Alex. Ştefănescu...

— Vă ştiu. Citesc „România literară" pe Internet. Vă ştiu şi îmi place cum scrieţi. Tocmai de asta am venit Ia dv. Vreau să-mi faceţi o cronică.

— La ce?

— La cartea asta! Şi scoate din geanta bej, triumfător, o carte de şase sute de pagini.

— E-n engleză? **iivibe:;;**

— A, nu. Am tipărit-o aici, în România. Poftim! Exemplarul ăsta e al dumneavoastră!

îmi trânteşte volumul pe birou, cu aerul că mi-a adus salată din grădina ursului. Mă simt dator să-l previn:

— Nu vă pot garanta că am să scriu despre cartea dv.

— De ce?

— Trebuie să o citesc întâi. Abia după aceea mă hotărăsc dacă scriu sau nu.

— Şi în cât timp o citiți?

— Tocmai asta e, că nu vă pot garanta nici că o citesc.

— Cum aşa?! Românul americanizat mă priveşte cu un dispreț ucigător, ca George Bush pe Şaddam Hussein.

— Vedeți teancurile asta de cărți? Le-am primit în ultimele trei zile. Nu le pot citi pe toate.

— în cazul ăsta, de ce să v-o las?

— Nu mi-o lăsați!

F.S. îşi recuperează furios volumul şi îl bagă în geantă:

— Tot comunişti ați rămas! Nu ştiu de ce dracu' mai vin în țara asta! închide, repede şi eficient, fermoarele genții, îmi întoarce spatele şi

iese trântind uşa.

*** * ***

La restaurantul Uniunii Scriitorilor. Dau să duc furculița cu o bucată de şnițel la gură, când aud o voce suavă:

— Nu-mi vine să cred! Domnul Alex. Ştefănescu în persoană! Cea care face remarca este o femeie tânără şi frumoasă, atât de tânără

şi frumoasă, încât mă zăpăcesc şi mă ridic în picioare făcând să zdrăngăne farfuriile de pe masă. ,

— Sunt A.S. Admiratoarea dv.

Şi zicând acestea, A.S. mă sărută pe amândoi obrajii, întârziind puțin asupra fiecăruia şi creând astfel o intimitate semnificativă. Sunt derutat. Peste plăcerea, anticipată, de a mesteca o bucată de şnițel s-a suprapus o plăcere de cu totul altă natură, pentru recunoaşterea căreia creierul meu lucrează intens, ca un calculator suprasohcitat.

— Nu mă iubiți deloc, domnule Alex. Ştefănescu!

— Ba da... Eu...

Unde e faimoasa mea spontaneitate?

— Dacă mă iubeați, ați fi scris şi despre mine, până acum, câteva rânduri.

— Despre dv.?

— Despre cartea de versuri pe care v-am trimis-o.

— N-am scris?!... Nu ştiam cum arătați... Vreau să spun...

— Vasăzică ați citit cartea...

N-am citit-o, dar nu pot să mai dau înapoi.

— Da, bineînțeles.

— Şi v-a plăcut?

— Foarte mult.

— în cazul ăsta, m-ați făcut fericită. Abia aştept să scrieți despre ea. A.S. mă sărută entuziastă, de data aceasta mai îndrăzneț şi mai

promițător, pe colțul buzelor, şi pleacă țăcănind cu pantofii ei cu tocuri înalte pe pardoseala restaurantului. încerc să-mi revin şi apuc visător furculița, dar şnițelul nu mai are niciun gust.

Pe stradă, în drum spre casă. Tocmai mă gândesc dacă să aştept în stație la 133 sau să mai merg câțiva paşi până la Piața Romană, de unde pot să-l iau pe 79 sau pe 86, când un trecător mă admonestează vehement:

— Să vă fie ruşine!

Ce-am făcut? Poate că este o reacție la ceea ce am spus aseară, la o emisiune TV, despre Ion Iliescu. Nu, nu e vorba de asta. îl recunosc pe „trecător": este prolificul (şi mediocrul) dramaturg G.G., care cu câteva luni în urmă mi-a adus la redacție o valiză cu cărți de-ale lui, reviste în care s-au scris articole despre el, printuri cu date biobibliografice etc.

— Da! Să vă fie ruşine! V-am adus un teanc de material documentar şi n-ați scris nimic.

— Păi... V-am cerut eu să mi-l aduceți?

— Nu, dar vi l-am adus. Aveați obligația... îl întrerup:

— Nu aveam nicio obligație.

— Nu sunteți critic Uterar?

Mă uit cu jind la un 133 gol, care tocmai pleacă din stație. Simt că mi se suie sângele la cap.

— Nu sunt critic literar! Şi nici nu sunt Alex. Ştefănescu. Vă rog să mă lăsați în pace!

G.G., roşu la față, acceptă să-şi vadă de drum, nu înainte de-a mă **anunţa:**

— O să mai vorbim noi!

în sinea mea, mă îndoiesc că o să mai vorbim, dar îl las să creadă asta. îl privesc cum **se** îndepărtează, păşind apăsat, cu duşmănie, ca şi cum ar călca pe corpul meu, întins pe asfalt. La fiecare pas al lui, ttesar dureros.

Iar autobuzul 133 nu vine. 'H;'

însemnările despre ce mi s-a întâmplat azi le-aş putea publica şi separat, cu titlul *O zi viața unui critic literar.*

17 ianuarie 2004. Am, în sfârşit, o amantă: calculatorul: îmi petrec în fiecare noapte câteva ore cu ea (nu pot să spun „cu el", sunt hetero-sexual). îi privesc monitorul, fascinat, îi mângâi pervers tastatura, cu vârful degetelor, îi introduc câte *un floppy* în fanta discretă şi primitoare.

Din când în când aud vocea Domniței, din dormitor:

— Hai, Alex, s-a făcut târziu!

— Imediat! zic eu, minținд cu bună ştiință. Şi-rămân în camera mea, înti--o şedință secretă prelungită cu calculatorul.

18 ianuarie 2004. De două săptămâni fac o emisiune la Realitatea TV — „Un metru cub de cultură". Azi-dimineață, când am ieşit să-mi cumpăr ziarele, m-a oprit pe stradă o necunoscută, roşie în obraji de emoție:

— Dumneavoastră sunteți Alex. Ştefănescu!

— Da, doamnă, nu neg asta!

— V-am văzut la televizor!

— E posibil!

— IVIă puteți considera o admiratoare a dumneavoastră!

La aceste cuvinte, m-am uitat mai atent la cea care mă oprise. Era — din nefericire — o doamnă respectabilă.

— Domnule Alex. Ştefănescu, vă rog foarte mult ceva!

— Sunt de acord dinainte cu tot ce mă rugați...

— Să vă spun despre ce e vorba. Eu şi cu soțul meu am pus un pariu în legătură cu dumneavoastră. El zice că aveți perucă, eu — că nu aveți. Sunt convinsă că nu aveți. Dar aş vrea totuşi să verific. îmi dați voie?

Am rămas fără replică. Şi, în timp ce eu stăteam fără replică, doamna respectabilă a prins între două degete părul meu de pe creştet şi a tras de el zdravăn.

— E clar! E părul dumneavoastră! De altfel, eram sigură. Vă mulțumesc, îngăduiți-mi să vă sărut.

M-am trezit astfel şi sărutat. Iar imediat după aceea, necunoscuta m-a părăsit şi a dispărut fără urmă.

îmi place să sper că nu va fi pusă la îndoială şi autenticitatea nasului meu, a urechilor...

19 ianuarie 2004. Am încercat, în drum spre redacție, să cumpăr o revistă deocheată (alta decât „Plai cu boi", pe care o primesc gratuit în calitate de colaborator). Ce să fac cu ea? Să mă documentez. Vreau să ştiu ce mai e la modă în domeniu.

M-am tot gândit însă cum să procedez. Ce să-i spun vânzătorului? Să-i cer revista, pur şi simplu, pe un ton hotărât? Mi-l şi închipuiam cum

zâmbeşte ironic, văzând că nu mai sunt de mult tânăr. Să-i explic că o cumpăr pentru un tânăr care n-are curaj să şi-o cumpere singur? L-ar mira faptul că îi dau explicații.

în cele din urmă, am revenit la prima variantă: să-i cer revista, cu aerul că mă grăbesc, şi să-i întind banii. La primul chioşc era însă multă lume prin preajmă şi mi-a fost ruşine să mă dau în spectacol. La al doilea, nu era un vânzător, ci o vânzătoare, zgribulită de frig; cum să-i cer unei femei o revistă pentru bărbați? La al treilea chioşc, şi ultimul, tocmai când voiam să-mi formulez cererea, a apărut un cunoscut al meu:

— Ce faci, Alex?

M-am fâstâcit, dar m-am redresat:

— Cumpăr... revistele literare de săptămâna trecută.

Consecvent cu ceea ce declarasem, le-am şi cumpărat, deşi le primesc în mod curent la redacție. Cunoscutul meu n-a pierdut prilejul să mă tachineze:

— De când te ştiu, tot cu presa literară. Nu te-ai plictisit? I-am răspuns privind în pământ:

— Cum să mă plictisesc? E vorba de o pasiune.

20 ianuarie 2004. Sunt la Ateneu, unde se sărbătoreşte înființarea Institutului Cultural Român. N-a fost uşor să ajung aici. Ateneul este înconjurat de maşini cu girofaruri, dube şi ambulanțe. în ele şi printre ele se află pohțişti, jandarmi, SPP-işti şi agenți secreți. La intrare am fost controlat de două ori, cu aparatul care detectează bombe (sau cheile de la locuință). Cei care m-au conttolat mi-au vorbit răstit, ca unui infractor recalcitrant. Unul dintre ei mi-a deschis geanta fără să-mi ceară voie.

în loja oficială iau loc, într-o combinație grotescă. Ion Iliescu, regele Mihai, Adrian Năstase, regina Ana, pateiarhul Teoctist, prințesa Margareta, Radu Duda, Răzvan Theodorescu... Ion Iliescu afişează față de rege o familiaritate care ar tiebui să lezeze fie şi numai simțul estetic al celor din sală. Cei din sală însă (mulți dintre ei intelectuali distinşi) nu şi-au luat cu ei simțul estetic de acasă.

Ion Ihescu ține un lung discurs, în care explică amănunțit, într-un limbaj de lemn (din care nu lipsesc sintagme ca „universitățile populare", „cultura de mase" etc.) ce tiebuie făcut de acum înainte în fiecare domeniu al culturii. în loc să stea respectuos în loja lui şi să asculte ce cred oamenii de cultură în privința asta, le dă el indicații. Iar oamenii de cultură care iau cuvântul îl omagiază, asociindu-i numele cu acela al regelui. Scriitori şi artişti

importanți practică la scenă deschisă un ritual al Unguşirii ca pe vremea lui Ceauşescu.

La sfârşit. Ion Iliescu îi înmânează regelui un premiu. Abia acum înțeleg de ce îl fugărea cu ani în urmă pe şoselele patiiei. Voia să-i înmâneze acest premiu. Şi, iată, în cele din urmă l-a prins!

23 ianuarie 2004. A nins şi a viscolit în toată țara. Nu s-au luat măsuri rapide pentru deszăpezire şi circulația e blocată. Deschid televizorul şi îl văd, ca de obicei, pe Adrian Năstase, făcând gesturi energice de dezaprobare:

— Este inadmisibil... Vinovații vor plăti...

Aşa se întâmplă mereu. Fiecare neregulă din România este denunțată de prim-ministru pe un ton tăios. Declarațiile lui, rechizitoriale, pline de amenințări, sună cam toate la fel:

— Nimeni nu trebuie să-şi închipuie... în țara asta există legi... Cei care cred că pot continua la nesfârşit să sfideze autoritățile se înşală... în România nu îngăduim aşa ceva...

Iată însă că zilele trec şi aproape nimic nu se rezolvă. Cei care se fac vinovați de proasta administrare a țării rămân în continuare nepedepsiți, în mod evident. Adrian Năstase nu mai speră demult să rezolve ceva. El face paradă de autoritate doar pentru a crea impresia că ține situația sub control.

Am să folosesc şi eu, în familie, metoda pe care el o foloseşte la nivelul întregii țări. Dacă se va întâmpla ca Domnița să mă întrerupă din citit ca să mă anunțe că s-a spart o țeava la baie şi se inundă apartamentul, am să-i spun răspicat:

— Este inadmisibil... O inundație produce pagube mari...

Iar după aceea, fără să mă mişc din fotoliu, o să-mi reiau lectura de unde am întrerupt-o.

27 ianuarie 2004. Comemorare a lui Ion Rațiu, organizată de PNȚCD, la Hotelul „Modem". Ia cuvântul şi actualul ministru al culturii, Răzvan Theodorescu, care — în stilul lui teatral — îl omagiază pe regretaml om poUtic țărănist. îmi aduc aminte că în 1990 Televiziunea Română, condusă pe atunci de nimeni altul decât de Răzvan Theodorescu, îl defăima pe Ion Rațiu, instigând populația împotriva lui. Acum, mort fiind, acesta are parte de laude din partea fostului său adversar politic.

La fel au procedat reprezentanții PSD (FSN) şi cu Comeliu Coposu: l-au denigrat ani la rând, dar imediat după moartea lui l-au ridicat în slăvi. Mă întreb dacă nu cumva este vorba de un mesaj: pesediştii le sugerează celor din opoziție ce anume ar trebui să facă pentra a li se recunoaşte meritele.

28 ianuarie 2004. Mănânc o pizza la „Panipat", pe Maghem (vizavi de Galeriile „Orizont"). Stau în picioare, în fața policioarei înguste, şi privesc prin vitrină fluxul de oameni de pe bulevard. în stânga mea mănâncă, tot o pizza, pe care şi-au împărțit-o în două, un bărbat şi o femeie, tineri şi politicoşi. Vorbesc amândoi în şoaptă, ca să nu deranjeze pe nimeni.

în spatele nostm însă este mare hărmălaie. Vânzătorii şi bucătarii — trei băieți şi o fată — schimbă replici deşucheate şi râd isteric. Fata îi provoacă pe băieți, iar ei o înghesuie în tejghea, o ciupesc de fese, o pipăie peste tot sub pretextul căutării unui obiect ascuns în buzunarele halatului. Mă uit la ei, cu speranța că îi fac să înceteze, şi îi surprind bătându-şi joc, prin gesturi neruşinate, de perechea din stânga mea. Ideea este că simandicoşii clienți ar trebui să renunțe la comedia cu mâncatul tacticos şi să şi-o tragă acolo, pe loc. Este ora 18. Afară, luminile reclamelor te fac să crezi că te afli la Paris. înăuntru, râsetele stridente şi icnelile amoroase îți aduc aminte că eşti la Bucureşti.

30 ianuarie 2004. Theodor Stolojan declară — în cadrul unei discuții televizate — că, dintre toate partidele. Partidul Național Liberal este cel mai aproape de liberalism. Aş adăuga că Partidul Național Țărănesc Creştin şi Democrat este cel mai aproape de democrația creştină. Şi că Partidul Social Democrat este cel mai DEPARTE de so-cial-democrație.

1 februarie 2004. Computerul meu a fost infestat de un virus, care îl închide automat după cinci minute de funcționare. Culmea este că de fiecare dată, întreruperea este anunțată cu cinism. Pe ecran apare şi un cro-nometin care îşi începe numărătoarea inversă: 60 de secunde, 59, 58...

Acest cronometru nu poate fi făcut să dispară prin nicio manevră. în zadar dau cUcuri, disperat, în zadar apăs pe diferite taste. Parcă aş avea pe birou o bombă cu ceas, care îşi continuă ticăitul implacabil:... 3, 2, 1... La O, monitorul se întunecă şi computerul îşi încetează funcționarea.

Mă gândesc cu antipatie la inventatorul acestui virus. Mi-ar plăcea să-l leg şi să-i ataşez o bombă cu ceas care să-şi înceapă numărătoarea inversă: 60, 59, 58... în timp ce el mi-ar cere îngrozit ajutorul, eu aş zâmbi angelic şi aş aştepta momentul 0.

7 februarie 2004. Particip, la sediul PNȚCD, la o conferință de presă. Victor Ciorbea, care tocmai s-a întors de la Bruxelles, explică ziariştilor cum a reuşit să-i convingă pe democrat-creştinii din Parlamentul European să susțină cauza României, compromisă de PSD. Are şi alte noutăți de maxim interes: la congresul Partidului Popular s-a adoptat hotărârea de a se condamna comunismul în termeni la fel de severi ca fascismul; tot acolo s-a

stabilit ca în Parlamentul European să nu fie admişi foşti lucrători ai pohțiilor politice din țările est-europene (confirmare a valabilității punctului 8 al Proclamației de la Timişoara) etc. La un moment dat, în altă parte a clădirii, unde are loc o şedință a țărăniştilor din județul Dfov, izbucneşte o ceartă şi se ajunge repede la îmbrânceh şi admonestări. Drept

urmare, numeroşi analişti politici şi operatori TV abandonează în grabă problemele Europei şi se reped să vadă încăierarea.

Seara, la ora 19, telespectatorii care urmăresc emisiunea de ştiri de la Pro TV află atât: la sediul PNȚCD a avut loc o încăierare.

8 februarie 2004. Am pus la poştă, azi, o scrisoare către şeful Secției 8 Poliție Bucureşti, în care îi explic:

„în curtea interioară a blocului nostru [îi indic adresa], hoții de oglinzi retrovizoare, de ştergătoare de parbriz, de roți de rezervă etc. vin la fel de firesc şi de frecvent ca țăranii care se duc în grădină la ei să recolteze zarzavaturi sau fructe.

Şi se mai întâmplă ceva. Uneori, seara târziu, până după miezul nopții, tineri dezmățați şi agresivi ascultă muzică de la casetofoanele — date la maximum — ale propriilor maşini şi vociferează strident, astfel încât e imposibil nu numai să dormim, dar şi să vorbim între noi, pentru că nu ne mai auzim.

Unde e «polițistul de proximitate» care să ne viziteze periodic şi să vadă ce se întâmplă? De ce nu trece nicio patrulă, niciodată, prin zona noastră?"

Aştept acum un răspuns. Deşi, de-a lungul anilor, la numeroasele scrisori pe care le-am mai trimis aceleiaşi instituții, n-am primit niciunul.

9 februarie 2004. Aseară am făcut o tentativă de a ieşi la pHmbare, dar după câteva minute am renunțat. Pe Calea Moşilor, la fiecare patru-cinci metri te întâmpină câte un cerşetor. Pe treptele de la intrarea într-un bloc stă zgribulită o bătrână, cu înfățişare de fostă profesoară, care, privind în pământ, îți cere bani pentru o pâine. Mai încolo, un băiat de nouă-zece ani, netuns şi nespălat, se uită cu jind în vitrina unei patiserii şi te imploră să-i cumperi şi lui o plăcintă. Instalat în mijlocul trotuarului, în calea trecătorilor, un bătrân prost îmbrăcat, dar demn, te opreşte şi îți explică, pe un ton confidențial, că are nevoie de bani pentru medicamente. La intersecția cu bulevardul Carol, o țigancă tânără, cu un copil în brațe, te însoțeşte câțiva paşi şi te roagă s-o ajuți, arătându-ți ca argument copilul cu ochii închişi şi fața învinețită de frig.

în câteva minute am terminat de împărțit banii pe care îi aveam la mine şi m-am întors acasă.

13 februarie 2004. Sunt, ca în fiecare vineri, la ora 19:15, la Realitatea TV, unde realizez emisiunea „Un metru cub de cultură". Invitații mei din această seară sunt doi scriitori: prozatorul Eugen Uricaru, preşedintele Uniunii Scriitorilor, şi poetul Ilie Constantin. Subiectul discuției: Cum e să fii scriitor. Totul decurge bine... la început. Eugen Uricaru defineşte, cu finețe şi cu o diplomație de om de lume, condiția scriitorului român. La rândul lui, Ilie Constantin povesteşte, amuzân-du-se retrospectiv, cum a trăit el ca scriitor în Franța. Această atmosferă de comunicare calmă, prietenoasă se duce însă dracului când îmi spun şi eu părerea:

— Ar trebui să stabilim întâi cine e scriitor şi cine doar pretinde că e scriitor. în România există în momentul de față aproape 2 500 de membri ai Uniunii Scriitorilor şi încă aproximativ 5 000 de autori care, când îşi comandă cărți de vizită, scriu sub numele lor, cu emfază, „scriitor". Din toți aceştia, doar 40-50 sunt cu adevărat scriitori (şi numai 4-5 — mari scriitori). Ceilalți, scriind o literatură fără valoare, *nu există* ca scriitori.

Eugen Uricaru se înfurie şi afirmă, caustic, că un critic literar nu trebuie să fie un doctor Mengele care să stabilească cine are dreptul să existe şi cine nu. Paşnicul Ilie Constantin devine şi el agresiv, spunând că numai în perioada stalinistă a mai existat intenția de a ține sub control numărul de scriitori din România, prin înființarea unei şcoli de lite- > ratură.

în zadar explic că eu nu interzic nimic, că nu suprim pe nimeni, ci doar *constat* lipsa de talent a unor autori şi, implicit, inexistența lor ca scriitori. Pentru că îi denunț pe impostori sunt considerat, deopotrivă, fascist şi comunist. E greu să fii critic literar!

P.S. Adaug aici ceea ce am uitat să spun în cadrul emisiunii: dintre cei 4-5 scriitori mari pe care îi avem în momentul de față, niciunul nu este atât de mare încât să intereseze cu adevărat străinătatea. Şi încă ceva: mulți (de ordinul sutelor) dintre pretinşii scriitori care pubUcă cărți şi dau autografe, maimuțărindu-i pe scriitori, nu cunosc limba română şi fac greşeh de gramatică.

14 **februarie** 2004. Ce framos sună: „gripă aviară!" Mi-ar plăcea să sufăr şi eu de aşa ceva. Sunt convins că aş avea şi succes la femei dacă, atunci când m-ar întreba de ce sunt melancolic, aş răspunde enigmatic: „sufăr de gripă aviară". O singură afecțiune are un nume mai melodios şi mai romantic: migrena.

15 **februarie** 2004. Mă caută la telefon un cunoscut şi mă felicită. îl întreb de ce.

— Pentru că în ultima vreme nu mai scrii articole împoUiva lui Ion Iliescu. Ai înțeles cât bine a făcut României.

— Nu ăsta e motivul. N-a făcut niciun bine. Dimpotrivă, ne-a nenorocit.

— Atunci... ți s-a făcut frică...

— Nici frică nu mi s-a făcut. Pur şi simplu, am început să mă simt caraghios. Sunteți atâția care îl iubiți, deşi trăiți tot mai prost. Este un fel de pasiune bolnăvicioasă, iar eu vă încurc. M-am dat deci deoparte, ca să îl puteți îmbrățişa în voie. Pupați-l, mângâiați-l, ciupiți-l duios de obraji, până n-o să mai puteți!

17 **februarie** 2004. Nimic nu mă enervează mai mult decât poeții mediocri care mă privesc cu compătimire pentru că sunt *doar* critic literar, ceea ce înseamnă din punctul lor de vedere un spirit necreator. Este o nedreptate strigătoare la cer. Aş putea oricând să compun o carte de versuri — în numai câteva ore, dictând-o — mai bună decât toate cărțile lor la un loc.

Am şi scris, de altfel, în tinerețe, sute de poeme. Şi dacă am renunțat la ideea de a fi poet am făcut-o numai pentru că am înțeles că nu aş putea fi niciodată un mare poet, ca Nichita Stănescu.

în mod surprinzător (pentru mine), după 1989 am scris foarte rar versuri. Cu totul, trei poeme. Trei poeme în aproape cincisprezece ani, adică în medie un poem la cinci ani! Şi toate — ocazionale.

Primul, *Balada lui Radu Vasile,* mi-a fost inspirat de modul cum a renunțat la postul de prim-ministru Radu Vasile, refuzând întâi să demisioneze şi cerând în cele din urmă o răsplată în schimbul demisiei. Textul cuprinde aluzii la personaje aflate atunci în prim-plan:

„Există-n lume-o țară-anume/ cu oameni trişti, dar puşi pe glume,/ o țară-n care orice bou/ zice că nu e bou, ci *show,/* în timp ce marii ei bărbați/ la sărbători sunt fluierați./ în țara asta, imprecisa,/ care începe de la Tisa,/ dar nu ajunge pân' la Nistru,/ veni Vasile prim-ministru./ Făcut-a el ceva în viață? Desigur, şi-a lăsat mustață./ Dar ce mustață!

De haiduc/ înregistrat în *Guiness Bookl* Şi-apoi, se pricepea la toate,/ juca şi *lepşa/pe* ouate./ Economist extraterestru/ şi om politic ambidex-tru,/ el îşi conduse țara lin/ spre locul de verdeață plin/ în care nu există chin,/ nici întristare, nici suspin./ Leul urca mereu în jos/ foamea avea ceva frumos,/ iar hoții, spunând *nu* minciunii/ furau cinstit, în văzul lumii./ Trecu aşa un an de zile/ şi se emancipa Vasile./ Nu mai purta sacou în dungi,/ avea ciorapi ceva mai lungi,/ iar ghiulul îl dăduse-n dar/ (sau îl păstra în buzunar)./ Vocabularul dinainte/ şi-l completă cu cinci cuvinte/ şi-ntr-un moment înălțător/ simți şi-un junghi de autor./ (încât, mergând la FMI,/

se-ntoarse doar cu poezii)./ Dar toate au şi un sfârşit./ Vasile, deci, fu mazilit/ când se credea mai norocos./ Ce trist a fost, ce furios!/ Chiar şi pe stradă, când vedea/ că-i taie calea cineva,/ el îl privea cu ochi piezişi:/ ce faci măi, nene, mă *opriş(i)V.I* Apoi... îşi reveni Vasile/ şi, după două sau trei zile,/ vându pe un preț bun ceva./ Ştiți ce-şi vându? Demisia./ Asta pe toate le întrece:/ țara-l plăti numai să plece!/ Şi el plecă atunci, în fine,/ şi țara merse mult mai bine."

Al doilea poem este dedicat lui Toma, copilul făcut acum câțiva ani de fratele meu. Florin, cu soția lui, Mihaela. La prima aniversare a naşterii lui Toma, care e încântător, cuceritor şi frumos mirositor, am scris următoarele versuri:

„Tot ce e frumos pe lume,/ Şi lumina, şi aroma,/ A fost inventat anume/ Ca să-l bucure pe Toma.// Tot ce creşte în grădină,/ Şi cireşii, şi tecoma,/ Doar în fața lui se-nclină,/ Micul prinț pe nume Toma.// Chiar şi domnii cei mai țepeni/ îşi abandonează goma/ Şi-şi reintră brusc în pepeni/ Când le-apare-n față Toma.// Soarele-ntâlneşte Luna,/ Spi-ritu-ntâlneşte soma/ Cum visau dintotdeauna,/ Dar nu pot face un Toma.// Doar Florin şi Mihaela,/ Asta este axioma,/ Ştiu să dea din manivela/ Care-l fabrică pe Toma.// Toma, deci, în lume-i unic./ România, clironoma/ Fostului imperiu hunic/ îl serbează tot pe Toma.// Chiar şi Robinson şi Vineri,/ Chiar şi Hamlet şi fantoma,/ Se simt fără griji şi tineri/ Şi-l felicită pe Toma.// Dănțuieşte lumea-ntreagă/ (O aşteaptă, sigur, coma)/ Fiindcă-i este foarte dragă/ Ziua numelui lui Toma.// Iară eu, Alex, bătrânul,/ Pipăindu-mi calm zigoma/ Bag în mine ca hapsânul/ Şi-l sărut în gând pe Toma."

în sfârşit, al treilea poem l-am scris ca să-l omagiez pe Emil Bru-maru (anul trecut, când a fost nominalizat pentru premiile „României literare"), în cuprinsul lui sunt parafrazate unele versuri ale sale, cum ar li „Glycera are vergi cu care bate/ Nervoasă, portocalele prea dulci/ f>i-un păr cârlionțat de vechi păcate/ în care nu e bine să te-ncurci...":

„Brumam are vergi cu care bate/ Sălbatic epitetele prea dulci/ Şi-un păr rărit de mari şi vechi păcate/ în care nu e bine să te-ncurci.// El doarme-n cărămidă, trist, la Iaşi/ Visând la fete roz din capitală,/ C-un pix de-argint le face copilaşi,/ Apoi, cerându-şi scuze, le înşeală.// în fiecare număr din *Rom. Ut./* îşi plânge-amar iubirile defuncte,/ Iar noi mereu avem de-nlocuit/ Cuvântul-mit cu *p* şi puncte-puncte.// înzăpezit printre scrisori de-amor/ Originale, dar şi apocrife,/ Brumaru-adună sârme vechi şi sfori/ în care vede tandre hieroglife.// El criticilor nu le dă la cap/ Cum fac atâția scriitori români,/ Ci stă cu ei închis într-un dulap/ Pe întuneric două

săptămâni.// Nimeni nu ştie dacă-i maltratează,/ Dacă-i răsfață cu un ceai rusesc/ Sau dacă de ceva îi operează,/ Dar la ieşire criticii zâmbesc."

Următoml poem, un imn de bucurie, am să-l scriu când vom scăpa de cei care conduc România în prezent. N-am nicio îndoială că ei, care sunt mari iubitori de poezie, vor avea grijă ca asta să se întâmple cât mai repede.

20 februarie 2004. Citesc în ziare că, la Institutul Cultural Român, s-a ajuns la un blocaj, din cauză că Alexandru Mironov şi Cătălin Ţîrlea au alte idei decât Augustin Buzura. Nu mă miră că Alexandru Mironov şi Cătălin Ţîrlea au alte idei decât Augustin Buzura. Mă miră că Ale-xandm Mironov şi Cătălin Ţtrlea au idei.

23 februarie 2004. în cadrul unei discuții televizate, Constantin Dudu lonescu, care s-a mutat de curând de la PNȚCD la PUR, încearcă să demonstreze că PUR e pur. Eu credeam că numai PAC a fost pac.

24 februarie 2004. Aseară m-am plimbat până noaptea târziu prin oraş: Calea Moşilor, Ştefan cel Mare, Dorobanți, Dacia şi din nou Calea Moşilor. Intenția mea era să fac mişcare ca să mai slăbesc. Dar era nu să slăbesc, ci să dau de dracu'! Am fost eroul următoarelor întâmplări: câini agresivi m-au atacat în haită, o prostituată insistentă, cu păml vopsit în roşu, m-a însoțit câțiva paşi, împotriva dorinței mele, şi apoi mi-a reproşat că a pierdut timpul cu mine, un țigan sumbra m-a acostat cu formula „Salut, barosane!" şi a încercat să mă convingă că mă cunoaşte, iar apoi m-a înjurat vehement, pentra că nu i-am dat atenție, o maşină, condusă de un tânăr apucat, era să mă lovească pe o tiecere de pietoni şi, în sfârşit, un bețiv mi-a propus să-mi vândă un câine, evident furat.

N-am întâlnit niciun polițist. Doar un jandarm care alerga, cu părul vâl-voi şi cu cascheta în mână, încercând să prindă un... tramvai.

25 februarie 2004. După plimbarea nocturnă de alaltăieri am devc nit suspicios. Ieri seară, întorcându-mă acasă, înaintea de a intra în curtea interioară a blocului în care locuiesc, mi-am făcut im „box" din legătura de chei din buzunar. Este o metodă simplă şi ingenioasă: cheile trebuie scoase printre degetele mâinii făcute pumn, în timp ce inelul dc care sunt prinse rămâne în interiorul pumnului. Astfel înarmat, am înfruntat întunericul şi, după numai câteva secunde, am simțit,pe cineva în spatele meu. M-am întors fără grație, dar repede, şi m-am pregătit să-l lovesc. Ar fi fost îngrozitor dacă aş fi făcut-o. Nu era un răufăcător, era un vecin. M-a şi salutat afectuos şi n-a înțeles de ce mi-am băgat repede mâna în buzunar, în loc să i-o strâng pe a lui, care a rămas întinsă în zadar.

26 februarie 2004. Aştept autobuzul în faţa Liceului „Virgil Mad-gearu". Câţiva elevi ies din curtea liceului, vorbind licenţios despre o profesoară a lor. Sunt gata să mă indignez, dar mă las în voia amintirilor.

în 1962 aveam 15 ani şi eram elev în clasa a VlII-a a Liceului „Petru Rareş" din Suceava. Profesoara de română. Viorica Breabăn, era o femeie tânără şi frumoasă. La lecţiile ei, în loc să fiu atent la ce spunea, îi desenam în caiet buzele senzuale. Făceam şi ceva mai rău decât atât: o rugam să-şi scrie planul lecţiei cu creta pe *tablă foarte sus,* pretextând

l A numai astfel pot să-l văd din ultima bancă în care mă aflam. De fapt, voiam s-o fac să se ridice pe vârfuri, ca să-i studiez picioarele.

Nu mă mai indignez. Mă sui în autobuz, care tocmai a sosit în staţie.

27 februarie 2004. Constat că „termopanul" de proveniență germană care l-am instalat la camera mea de lucru, ca să am linişte, mă apără,

inii-adevăr, de zgomotul făcut de motoarele de maşini, de alarmele auto şi tle cei care îşi bat — cu un fel de ură — covoarele. In schimb, nu reuşeşte decât să atenueze strigătele tinerilor, isterizaţi de venirea primăverii. Mă simt inundat de un val de mândrie patriotică: strigătele româneşti (rec şi printr-un geam nemţesc!

28 februarie. Plouă, cu fulgere şi tunete, în februarie! Deschid televizorul şi dau peste un interviu cu Ion Ihescu făcut de Stela Popescu, la ('otroceni. Pe un perete al biroului preşedintelui poate fi văzută o icoană. Acum înţeleg de ce fulgeră şi tună. Dumnezeu urmăreşte şi El din cer emisiunea.

1 martie 2004. Cumpăr flori şi mărţişoare, pentru cunoscutele mele. Pe vremea când eram elev de liceu, la Suceava, florile erau rămurele cu „mâţişori", pe care le luam din sălciile de pe malul râului, iar mărţişoa-rcle le făceam eu singur, sub îndrumarea mamei, din fire de mătase roşie şi albă.

Momentul mult aşteptat era acela în care le prindeam colegelor mele mărţişoarele în piept, în partea stângă. Cu o mână ridicam puţin stofa bleumarin a uniformei, iar cu cealaltă înfigeam în ea acul cu gămălie, cu grijă, ca să nu înţep sânul care se afla dedesubt şi palpita. Fetele roşeau, dar nu protestau, pentru că nu abuzam de situaţie. Iar eu eram fericit. Dacă m-ar fi întrebat atunci cineva ce aş vrea să devin „în viaţă", i-aş fi răspuns: prinzător de mărţişoare în pieptul domnişoarelor.

2 martie 2004. Sunt fericit. Mi-am procurat un acaricid foarte bun (ceea ce înseamnă uleios, persistent, cu putere mare de ucidere). Am să-l folosesc împotriva duşmanilor mei.

P.S. Duşmanii mei sunt păduchele de Sau Jose şi păianjenul roşu, care au avut neruşinarea să-şi depună ouăle în scoarța pomilor sădiți şi îngrijiți de mine. Pe păduche, care are un titlu nobiliar, „de Sau Jose", mi-l închipui rotofei şi îngâmfat, cu dantele ample la guler şi la mâneci. Iar păianjenul roşu este fără îndoială un terorist de extremă stângă, obişnuit să meargă cu paşi mari şi repezi şi să privească lumea pieziş.

3 martie 2004. Am găsit soluția pentru redresarea turismului în România. E simplă. Trebuie doar să declarăm întreaga țară muzeu. Turiştii străini ar putea vedea, cu emoție, ritualuri din evul mediu practicate la țară, pentru alungarea strigoilor, căruțe din secolul nouăsprezece circulând pe străzile oraşelor, ca şi un înalt demnitar comunist din a doua jumătate a secolului douăzeci instalat într-un palat şi conducând România, *după* ce aceasta a devenit membră a NATO.

5 martie 2004. îl compătimesc pe Victor Ponta. Noua lui funcție are o denumire imposibilă. Mi-l închipui întorcându-se victorios acasă:

— M-au făcut ministru!

Nevasta lui va fi tentată, fără îndoială, să-l întrebe:

— Ce fel de ministru?

Iar el va trebui să răspundă:

— Ministru pentru implementarea *aquis-ului* comunitar.

Cum va reacționa la auzul acestei formule biata femeie îmi vine greu să-mi imaginez. Poate va scăpa din mână farfuriile pe care voia să le aşeze pe masă. Sau poate va rămâne încremenită de uimire, în timp ce laptele pus la fiert va da în foc.

7 martie 2004. Mă obsedează funcția lui Victor Ponta. Ca să mă conving dacă n-am luat-o cumva razna, fac o experiență. Când sunt întrebat — la policlinică, unde m-am dus pentru nişte analize — cu ce mă ocup, răspund:

— Cu implementarea *aquis-vlm* comunitar.

Asistenta care îmi ia datele ridică ochii de pe tastatura computerului şi mă priveşte stupefiată. O liniştesc repede:

— Am glumit.

Zăpăcită, ea lasă rubrica referitoare la ocupație necompletată şi trece la alte întrebări.

10 martie 2004. A dispărut Silvester, motanul cumnatului meu. întreaga familie îi deplânge presupusa moarte. Eu însă pariez cu mama Domniței (întotdeauna evit vulgarul cuvânt „soacră") că motanul, plecat într-o

aventură amoroasă de primăvară, se va întoarce nu numai viu şi nevătămat, ci şi triumfător. Suma pusă în joc este de o sută de mii de lei.

11 martie 2004. Stau de vorbă, la Uniunea Scriitorilor, cu Vintilă Corbul, scriitor român stabilit în Franța, autor de bestselleruri internaționale, acum în vârstă de 87 de ani. îl întreb cum găseşte timp să scrie mii de pagini, în care valorifică o documentație imensă (numai

pentru romanul *Asediul Romei* — 7527, recent apărut, a trebuit să studieze zeci şi zeci de tratate de istorie, geografie, religie, filologie etc). îmi spune care este programul său:

— Lucrez şaisprezece ore pe zi. Patru — mă relaxez: mănânc şi îmi plimb câinele. Iar alte patru — dorm.

Doarme numai patru ore pe zi! Mulți dintre cunoscuții mei, din România, dorm aproape toată ziua. Mi-e şi frică să le dau telefon. întotdeauna există riscul să-i trezesc şi să mă simt vinovat. La 8 dimineața nu îi sun niciodată. Ar fi o crimă. Dar şi la 10 dacă încerc, îi găsesc adeseori dormind. După-amiază, bineînțeles, mă abțin să-i caut. Trebuie să-şi facă siesta. însă şi la 7 seara se întâmplă frecvent să-mi răspundă cu o voce răguşită şi ursuză, nerăbdători să se întoarcă în pat. Doar câte unul, mai politicos, îmi găseşte o scuză:

— Lasă, Alex, ai făcut bine că m-ai trezit. Oricum voiam să mă uit la emisiunile de ştiri, să aflu şi eu ce se mai întâmplă în țara asta.

în țara asta însă nu se poate întâmpla mare lucru, dacă aproape toată lumea doarme.

12 martie 2004. La emisiunea „Un metru cub de cultură" pe care o fac la Realitatea TV vin ca invitați Mircea Albulescu şi Radu Vasile.

Amândoi au farmec, fiecare în felul lui. Mircea Albulescu, un copil răsfățat în vârstă de şaptezeci de ani, hirsut şi cu sprâncenele fioroase, cere operatorilor să-l facă să arate frumos. Radu Vasile, un perfect om de lume, îmbrăcat integral în alb (un fel de Albă-ca-Zăpada a politicii româneşti!), descoperă că şi decorul e alb, ceea ce înseamnă că pe ecran nu i se va vedea decât capul.

Ce simpatici sunt oamenii politici români când nu fac politică!

14 martie 2004. Zi de doliu național pentru românii care au căzut victime atentatelor teroriste din Spania. Pe cât de mult mă impresionează soarta celor morți sau răniți, pe atât mă indignează zgomotoasa retorică a compasiunii dezvoltată de guvemanți, cărora nu le este mşine că, din cauza modului cum conduc ei țara, românii au ajuns să cerşească locuri de muncă în străinătate.

15 martie 2004. S-a întors Silvester. Primesc o sută de mii de lei, felicitări şi sunt declarat clarvăzător.

De fapt, nu sunt clarvăzător. Pur şi simplu l-am înțeles pe Silvester ca... bărbat.

P.S. Previziunea mea n-a fost întru totul exactă. Spuneam că Silvester se va întoarce viu, nevătămat şi triumfător. In realitate s-a întors doar viu şi triumfător.

19 martie 2004. Am primit răspuns, prin poştă, de la şeful Secției 8 Poliție Bucureşti, la apelul meu patetic privind situația blocului nostra, a cămi curte interioară este frecventată, aproape în fiecare noapte, de hoți, de tineri dezmățați care beau şi ascultă muzică la casetofoane date la maximum, de necunoscuți care probabil se droghează, judecând după seringile de unică folosință găsite a doua zi de gunoieri. Şeful Secției 8 Poliție, subcomisaral Eugen Găluşcă, mă asigură că s-au luat măsuri de „intensificare a activității de patmlare în zonă".

Nu sunt vorbe în vânt. în ultimele nopți, eu, care nu dorm şi lucrez până aproape în zori, am observat, într-adevăr, că o maşină a Poliției pătmnde silențios, la cele mai neaşteptate ore, în curtea interioară a blocului. Sunt emoționat. Este pentm prima dată în viața mea când o instituție a statului român ia în considerare o sesizare făcută de mine. Am prilejul astfel, la vârsta de cincizeci şi şase de ani, să mă simt, în sfârşit, cetățean al țării mele.

21 martie 2004. Plimbare prin Parcul Tineretului, după o vizită făcută unor prieteni. Pe malul lacului, o pancartă pe care scrie: „Scăldatul interzis!", „Pescuitul interzis!". Lipseşte doar „Uitatul la apă interzis!".

„Scăldatul interzis!" scrie şi pe marginea unui imens bazin prevăzut cu țâşnitori. Cine încalcă interdicția are prilejul să constate că în bazin **HU** există un strop de apă. Inscripția ar trebui reformulată astfel: „Chiar dacă nu e apă, scăldatul tot interzis rămâne!"

Luând în considerare aspectul parcului, cred că în perimetrul lui funcționează şi alte interdicții, nescrise: „Maturatul aleilor interzis!", „Greblatul ierbii interzis!", „înlocuirea pomilor uscați interzisă!", „Repararea băncilor stricate interzisă!".

22 martie 2004. Antena 1 a difuzat aseară o anchetă despre mihar-dele de lei câştigate de vrăjitoare prin înşelătorie. Dar tot Antena 1 şi tot aseară a difuzat un reportaj despre o aşa-zisă minune petrecută într-o biserică dintr-un sat, unde din ochii Maicii Domnului de pe o icoană curge o substanță unsuroasă, considerată „mir". Este absurd să combați ignoranța şi, în acelaşi timp, să cultivi ignoranța în rândul telespectatorilor. De altfel, de paisprezece

ani încoace televiziunile asta fac: întreţin confuzia. Falşi prezicători de cutremure, astrologi şi „speciahşti" în

zodii, vraci, pretinşi yoghini, indivizi cu facultăţi „paranormale", desprinşi cu toţii parcă din evul mediu, sunt aduşi pe micul ecran într-o al-temanţă iresponsabilă şi de prost-gust cu oamenii de ştiinţă.

La asta mă gândeam, mergând pe stradă, când m-am întâlnit faţă în faţă cu un cunoscut scriitor. Era copleşit de tristeţe.

— Vi s-a întâmplat ceva? l-am întrebat.

— Trebuie să plec săptămâna viitoare la New York...

— Dar ăsta e un motiv de bucurie. Vă e teamă de atentate?

— A, nu. Dar mi-am făcut horoscopul şi nu e săptămâna mea cea mai bună.

Nu mi-a venit să cred. Brusc, toată admiraţia pe care o aveam faţă de el s-a prăbuşit. M-am întors acasă abătut, gândindu-mă că am scris de nu ştiu câte ori, elogios, despre un prost.

26 martie 2004, O glumă reuşită a lui Varujan Vosganian, care a fost azi invitatul meu, ca şi Ştefan Cazimir, la emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV. Comentând ştirile din ziare potrivit cărora unii spectatori au murit de inimă după ce au văzut fdmul *Patimile lui Isus* în regia lui Mell Gibson, Varujan Vosganian a adăugat: „Chiar şi Isus a murit, în timpul filmului".

Şi Ştefan Cazimir a fost inspirat. Când i-am explicat că, student fiind, am făcut un seminar cu Nicolae Manolescu, el a exclamat: „Şi eu am făcut un seminar cu Nicolae Manolescu!". Am rămas constemat, întra-cât ştiam că sunt mult mai tânăr decât Ştefan Cazimir. Ştefan Cazimir **a** avut însă grijă să-mi explice: „Am făcut un seminar cu el — eu ca profesor şi el ca student."

Din nefericire, glumele astea s-au spus — ca de obicei — *înaintea* emisiunii, când stăteam de vorbă la o cafea. <<

28 martie 2004. Sunt la Ateneul Român, în loja oficială, împreună cu Domniţa şi prietenii noştri Ana Diculescu, avocat celebru, şi soţul ei, poetul Coman Şova, la spectacolul Artjşrii**/7enfrM** *artişti.* Ion Caramitra, organizatoml spectacolului, a avut ideea — foarte şic — ca în loja oficială să nu stea, ca de obicei. Ion Iliescu, Adrian Năstase, patriarhul Teoctist, Răzvan Theodorescu & comp., ci oameni ca noi. Mă gândesc că niciodată în ultimii patru ani media de inteligenţă a spectatorilor din această lojă n-a mai fost atât de ridicată.

29 martie 2004. Aştept troleibuzul 79 în Piața Romană, lângă fostul WC public, acum o ruină năpădită de gunoaie şi buruieni. îşi fac apariția doi englezi, un bărbat şi o femeie, amândoi în vârstă, cu figuri

distinse. Remarcă WC-uI şi tresar, apoi grăbesc pasul. Au expresia unor oameni speriați, care au nimerit din greşeală într-o țară stranie şi vor să ajungă cât mai repede cât la ei acasă.

Reacția lor mă face să studiez mai atent ceea ce a rămas din WC-ul de altădată. Imaginea, cu care mă obişnuisem şi nici nu o mai observam, este într-adevăr terifiantă. în plin centru al Bucureştiului, într-o piață celebră prin care trec maşini luxoase, se cască un fel de grotă, cu trepte de ciment crăpate şi dislocate, peste care s-au depus de-a lungul timpului frunze uscate, cutii de bere, pungi de plastic şi excremente. Undeva, în josul scării, se vede o uşă de fier ruginită, încuiată cu un lacăt pe care nu l-a mai deschis nimeni de ani de zile. în crăpăturile cimentului au crescut plante țepoase şi prăfuite.

Trecătorii care au nevoie de un WC şi nu cunosc situația coboară în regim de urgență pe trepte şi abia jos descoperă uşa încuiată. După ce şi-au pus atâtea speranțe în singurul WC din zonă, nicio forță din lume nu-i mai poate opri să facă ce au de făcut în fața uşii.

30 martie 2004. O nouă modă, în autobuze, troleibuze şi tramvaie: băieții țin câte o fată pe genunchi, probabil din modestie, ca să ocupe câte un singur loc şi să lase astfel cât mai multe scaune libere pentru oamenii în vârstă.

31 martie 2004. Comunismul a fost în esența lui un regim *criminal,* nu în sensul că toți comuniştii ar fi omorât oameni, ci în acela că s-a situat de la început până la sfârşit, şi teoretic, şi practic, în afara legii. Această afirmație tranşantă, zguduitoare prin adevărul ei, a fost făcută de Vladimir Tismăneanu la ora 21, la Clubul Prometheus, cu prilejul lansării cărții sale *Scopul şi mijloacele. Eseuri despre ideologie, tiranie şi mit.* La ora 23, acelaşi Vladimir Tismăneanu a apărut la un post de televiziune împreună cu Ion Iliescu, care o viață întreagă a slujit comunismul. Şi nu numai că a apărut împreună cu el, dar l-a ridicat în slăvi, lăudându-l cu atât entuziasm, încât Ion Iliescu însuşi s-a simțit la un moment dat jenat şi şi-a lăsat privirea în jos.

1 aprilie 2004. în ziua de 25 martie, acum o săptămână, Marta Pe-treu mi-a expediat, din Cluj, o carte prin poştă. Pentru că aveam nevoie urgentă de această carte, mi-a trimis-o prin „prioripost", plătind, bineînțeles, o taxă în plus. Am aşteptat plicul cu nerăbdare, în fiecare zi, de dimineața până seara, iar când am lipsit de acasă am lăsat pe cineva în locul meu, „de serviciu". Şi totuşi, poştaşul nu mi-a adus-o. A venit, în sfârşit, ieri (după aproape o

săptămână, deşi termenul este de 48 de ore), dar, ca să nu urce până la etajul trei, unde locuiesc, mi-a lăsat un „aviz" la cutia de corespondență de la parterul blocului, în România, „prioripost" merge „prioriprost".

2 aprilie 2004. Sunt gras, dar nu mă simt gras, mă simt deghizat în gras. Stau, de exemplu, pe un scaun în autobuz şi lângă mine se aşază o femeie tânără şi frumoasă. înşelată de modul în care m-am deghizat, ea crede că sunt doar un individ gras şi inofensiv, care nu contează ca bărbat. Drept urmare, se reazemă fără grijă de mine, îşi aşază picior peste picior, îmi atinge obrazul cu părul care îi flutură la fiecare mi$care a capului. Habar n-are că, din adâncurile deghizajului meu, o pândesc ca o fiară şi sunt gata s-o înhaț.

3 aprilie 2004. Radu Anton Roman, realizatorul celei mai bune emisiuni TV de cultură din România (cine crede că „Bucătăria lui Radu" este doar o carte de bucate televizată se înşală) mi-a făcut un cadou extraordinar: un scaun-balansoar imens, pe măsura'mea, un adevărat jilț împărătesc. Confecționat exclusiv din lemn, scaunul are un mecanism ingenios (bazat pe forme trapezoidale articulate) care îți permite să te legeni în el uşor, plutitor, fără teama că te-ai putea da peste cap. Când stau în brațele lui (căci aşa mă simt, îmbrățişat) îmi vine să cred că n-am greutate sau că mă aflu într-un vehicul care merge pe perne de aer.

5 aprilie 2004. Domnița a cumpărat pentru Paşte, de la Obor, un miel, care, adus acasă, s-a dovedit a fi porc (un porc mic, fără cap şi picioare, ca să nu se vadă ce e). Indignată, Domnița s-a dus din nou la Obor şi a întrebat-o pe vânzătoare de ce e mielul porc. Vânzătoarea i-a răspuns:

— Pentru că e ied. '' Exact ca în bancul cu copilul care se plimbă împreună cu tatăl lui

prin pădure:

— Tată, de ce sunt roşii murele? Eu ştiam că sunt negre.

— Pentru că sunt încă verzi.

8 aprilie 2004. Nu-mi vine să cred că Gregorian Bivolaru — sinistru beneficiar al ignoranței unor semeni — este susținut de atâția publicişti. Printre ei, Gabriel Andreescu însuşi, care părea un om responsabil şi care acum se poartă de parcă l-ar durea în *guru* de ce se întâmplă în România. Poate că este vorba, totuşi, de alt Gabriel Andreescu decât cel pe care îl ştiam.

9 aprilie 2004. Pe furgoneta neagră a unei firme de pompe funebre scrie cu litere argintii: „Oferim servicii complete." Oare ce vor să spună? Că te şi omoară?

10 aprilie 2004. Şase „aurolaci" s-au stabilit pentru multă vreme — judecând după patul pe care şi l-au adus cu ei — la doi paşi de intrarea în

blocul nostru. Sunt foşti copii ai străzii, maturizaţi grotesc. Vorbesc nearticulat şi răguşit, au hainele scorţoase de murdărie şi duc din când în gând la gură punga cu aurolac. Mă gândesc că de acum înainte va trebui să o însoţesc pe Domniţa — ca un bodyguard — ori de câte ori va ieşi din casă. Mi-aduc aminte însă că în România există poliţie şi sun la Secţia 8. în mai puţin de cinci minute sosesc două echipaje care eliberează locul, cu tact, fără să bruscheze pe nimeni. Numai la New York am mai văzut intervenţii atât de prompte şi eficiente.

P.S. La New York însă există şi instituţii care se ocupă sistematic de integrarea socială a copiilor stăzii şi nu lasă totul în seama Poliţiei.

11 aprilie 2004. La masa de Paşte, momentul cel mai animat este cel în care se ciocnesc ouăle. îi studiez pe cei din jurul meu şi constat:

1. Mulţi dintie ei se simt dezamăgiţi descoperind că ouăle li se sparg în mâini, înainte de a le ciocni, fiind ouă de crescătorie, cu coaja fragilă.

2. Toată lumea face aluzii la ouăle lui Adrian Năstase. Se poate spune că o parte din Adrian Năstase a intrat deja în istorie.

12 aprilie 2004. Fiul unor cunoscuţi, elev de liceu, mă întieabă la telefon ce înseamnă „şăgalnic". îi răspund: „în stilul lui Chagall".

13 aprUie 2004. Sunt la ţară, în grădina mea, fericit că s-a anunţat „vreme urâtă". Iată, că într-adevăr, începe să plouă şi pomii, iarba, viţa-de-vie se însufleţesc, se bucură fremătător, am impresia că şi cresc sub ochii mei. Trebuie să fii foarte insensibil ca, prezentând buletinul meteorologic la televizor, să numeşti „vreme urâtă" căderea unor ploi aşteptate în aprilie-mai de milioane de oameni.

I-am şi spus aseară, în gând, unei crainice: „Urâtă eşti tu!".

16 aprilie 2004. O cunoscută îmi povesteşte prin ce a trebuit să treacă ca să facă un act de caritate. Acum două săptămâni, într-un moment de elan, i-a venit ideea să invite un copil orfan, de la o casă de copii, să petreacă zilele de Paşte la ea în familie. Prima reacţie negativă a venit din partea colegilor de serviciu şi a prietenilor, care au avertizat-o că face o prostie cât ea de mare. Apoi, a avut de înfruntat ostilitatea celor care conduc casa de copii. în loc să o felicite şi să-i mulţumească

pentru generoasa iniţiativă, au primit-o încruntaţi, au obligat-o să îndeplinească formalităţi complicate şi până la urmă i-au spus că tot nu-i pot da aprobarea. De-abia după ce au primit un cadou, l-au lăsat, în sfârşit, pe copil să evadeze pentru câteva zile din închisoarea în care ajunsese fără vină (pentru că îi muriseră amândoi părinţii).

Când a ieşit în oraş şi a călătorit cu metroul, copilul (în vârstă de doisprezece ani) a avut reacţia de uimire şi spaimă a unui sălbatic, de unde reieşea că nu mai fusese scos la plimbare *niciodată.*

18 aprilie 2004. încerc în zadar să descifrez felul de a fi al lui Dinu Patriciu, pe care l-am invitat la emisiunea „Un metru cub de cultură". Este un om cultivat, misterios şi melancolic. înainte de emisiune, cu câte o ceaşcă de ceai în faţă, discutăm despre cultura română dintre cele două războaie mondiale. Puţini oameni de azi se pot pronunţa cu atâta competenţă şi originalitate asupra perioadei noastre interbelice ca el. Pe parcursul emisiunii dezvoltă, de asemenea, idei îndrăzneţe, într-un stil cuceritor, ezitant-hotărât. Explică, de exemplu, că de la un anumit venit în sus, când nu mai are nevoie de bani pentru a asigura bunăstarea fa-niilici lui, onuil de afaceri este animat în ceea ce întreprinde de *spirit Indic.*

La plecare simt în atitudinea lui o anumită încordare, ca şi cum i-ar fi teamă că vreau să-i cer ceva. Se poartă expeditiv-convenţional. îl conduc şi îl urmăresc cu privirea suindu-se într-o maşină lungă şi argintie. Simt o undă de nostalgie gândindu-mă că nu vom putea sta de vorbă şi în alte împrejurări. Oamenii bogaţi din România îşi închipuie că *toţi* scriitorii care îi caută vor de la ei bani. Aceeaşi presupunere o fac, automat, şi consilierii, secretarele, bodyguarzii care îi înconjoară.

19 aprilie 2004. Recitesc ce am scris ieri şi mă gândesc că oamenii bogaţi au de fapt motive să fie precauţi. în jurul multora dintre ei gravitează zeci de cerşetori de lux. Li se întâmplă, la o scară mai mare, ceea ce mi se întâmplă şi mie ori de câte ori îmi cumpăr o merdenea de la o patiserie din Piaţa Amzei; sunt asediat de cerşetori şi-mi stă mâncarea în gât.

Acum câteva săptămâni, aflându-mă acolo, l-am jignit grav, din greşeală, pe actorul şi scriitorul Radu Iţcuş, pe care îl admir de multă vreme, dar cu care mă întâlnesc rar. Nebărbierit, îmbrăcat neglijent (ieşise să-şi facă în grabă cumpărăturile). Radu Iţcuş s-a bucurat când m-a văzut şi a venit cu mâna întinsă spre mine, iar eu, orbit de enervare, pentru că până atunci fusesem hărţuit de cerşetori, nu l-am recunoscut şi l-am repezit ca pe unul dintre ei.

22 aprilie 2004. Sunt în acceleratul 661, în drum spre Iaşi. Mi-am luat bilet la geam, ca să văd peisajul, dar nu văd nimic. Geamul este aburit pe dinafară — aşa cred iniţial — şi încerc să-l şterg, ignorând avertismentul care mă încânta atât de mult în copilărie: „E pericoloso sporgersi!" Aflu, într-un târziu, că aşa sunt toate geamurile din acest tren, întrucât au fost spălate cu un detergent care le-a opacizat.

în mintea mea, exact cu acest detergent îi spăl pe lucrătorii de la SNCFR care se ocupă de curățenia vagoanelor.

23 aprilie 2004. Mă plimb prin Copou, pe sub arbori bătrâni. leşen-cele sunt frumoase, dar fiecare are pe lângă ea câte un nesuferit de bărbat (de obicei, ras în cap şi cu cercei în urechi) care o ține strâns, posesiv pe după mijloc. Singura care e singură se agită într-un perimetru de câțiva metri şi se uită nervoasă la ceas. în curând o să apară, fără îndoială, măgădăul pe care îl aşteaptă.

24 aprilie 2004. Mă număr printre cei care vor primi câte un premiu din partea revistei „Convorbiri hterare". Festivitatea de lumânare a premiilor are loc la Ateneul Tătăraşi. Fiecare premiat aduce mulțumiri celor care le datorează, într-o mai mică sau mai mare măsură, ceea ce a realizat. Compun şi eu o listă de mulțumiri:

„Mulțumesc soției mele, mulțumesc soțiilor celorlalți critici literari din România, mulțumesc lui Ion Iliescu, mulțumesc lui Miron Cozma, a, nu, lui Miron Cozma nu-i mulțumesc, pentru că i-a mulțumit deja Ion Iliescu, mulțumesc lui George Bush..."

Un neamț, căruia i se acordă şi lui un premiu, pentru că a tradus scrieri româneşti în germană, înțelege — lipsit de umor — că l-am linguşit pe Iliescu şi declară că lui i s-ar părea deplasat să-i mulțumească lui Schroeder.

25 aprilie 2004. Revin în Bucureşti, după o absență de trei zile. Pe peronul Gării de Nord, un tânăr cu figură de infractor mă întreabă dacă nu vreau un taxi. Sigur că vreau, dar mă prefac că nu-l văd. Sunt convins că, odată suit în maşina lui, aş dispărea fără urmă, spre bucuria Luminiței Marcu şi a lui Costi Rogozanu de la „Evenimentul zilei".

26 aprilie 2004. Noutăți în Bucureşti: a mai crescut stratul de praf de pe străzi şi s-au înmulțit gropile din asfalt. în rest, nicio schimbare. Guvernul n-a căzut. Ion Iliescu nu şi-a dat demisia. Dacă aş lipsi din Bucureşti şi treizeci de ani, aş găsi, la întoarcere, aceeaşi situație.

27 aprilie 2004. Am aflat, totuşi, o noutate: în unele cartiere, porumbeii sălbatici sunt ademeniți cu pâine şi prinşi cu ajutorul unor plase de către oameni săraci care n-au bani de mâncare. în mod curios, tocmai aceşti oameni votează de obicei PSD-ul. Probabil, fiecare porumbel poartă câte o tăbliță pe care scrie: „din fondul special al Guvernului României".

28 aprilie 2004. Aseară, nu puteam să adorm, obsedat de zâmbetul sfidător-insinuant al lui Dan Matei Agathon, pe care îl văzusem la televizor. Oameni ca el nu trebuie priviți înainte de culcare. Am fost nevoit să număr

până la 1000 şi ceva pentru ca figura lui să mi se şteargă încet-încet din minte.

30 aprilie. Am ieşit cu câțiva prieteni la iarbă verde (care era însă galbenă). în jur însă toată lumea asculta manele la casetofon, cu sonorul dat la maximum. Ne-am mutat la un kilometru distanță, dar şi acolo au venit în scurt timp mai mulți tineri care au început să asculte manele şi chiar să danseze în ritmul lor lălăit-plângăreț. învinşi, ne-am întors acasă (fiecare la casa lui). Olanda e țara lalelelor. România — țara manelelor.

1 mai 2004. Aştept în fiecare an cu interes ziua de 1 mai ca să mă aşez voluptuos în fotoliu şi să aflu de la televizor că în diferite țări comuniştii turbulenți au încasat-o din nou. Nici de data asta nu am fost dezamăgit. I-am văzut pe freneticii adepți ai marxism-leninismului întâmpinați de polițişti cu bastoane de cauciuc şi tunuri de apă şi am simțit plăcerea pe care o simt alții uitându-se la filme pentru adulți.

La noi s-a agitat un singur comunist, Ion Iliescu, care a tunat şi a fulgerat împotriva capitalismului, iar poliția, dând dovadă de înțelepciune, l-a considerat un caz izolat, şi l-a lăsat să se liniştească de unul singur.

2 mai 2004. Toată presa cântă, râde şi dansează (ca Moscova din filmul de acum patruzeci de ani) pentru că echipa de fotbal a României a bătut-o pe aceea a Germaniei. Nu contează că zece noi țări au intiat în Uniunea Europeană şi că noi *nu* figurăm printre ele. Important este că meciul s-a încheiat cu 5-l. Pe prima pagină a unor ziare scrie cu litere mari: ‚J.e-am dat jos pantalonii germanilor!"

Aşa este, dar dându-le jos pantalonii am văzut exact ce se poate vedea înfr-o asemenea situație. Cu atât ne-am ales.

3 mai 2004. Stau de vorbă cu Liviu Georgescu, poet român stabilit la New York, şi cu Dan Neagu, prietenul lui din copilărie (au copilărit amândoi în zona Parcul Tineretului — Abator). îşi aduc aminte că pe vremea aceea în jurul Abatorului putea atât de tare încât... se opreau motoarele maşinilor!

Mai există Abatorul? N-am mai auzit nimic de el. Probabil s-a desființat. Şi vitele care trebuie tăiate ce fac? Se sinucid?

4 mai 2004. Cumpăr de la Obor răsaduri de roşii şi ardei. Tot de aici am cumpărat cândva puieți de caişi care ulterior s-au dovedit a fi corcoduşi, iar altcândva butaşi de frandafiri din care au crescut măceşi. Nu m-aş mira ca din răsadurile de roşii şi ardei să obțin, după multă muncă — săpat, udat, plivit — brusturi şi scaieți.

5 mai 2004. Tocmai ttaversam, pe jos, şoseaua Ştefan cel Mare, când a trecut pe lângă mine o motocicletă care scotea un răpăit ca de mitra-heră. O

clipă am crezut că am să cad jos secerat. Mi-am examinat corpul, nu curgea de nicăieri sânge. Mi-am reluat mersul. Iar motocicleta s-a pierdut repede în zare, nu înainte ca motociclistul — un tânăr descreierat — să facă o demonstiație de acrobație, mergând pe o singură roată.

6 mai 2004. Ştiu cum am să mor: aflându-mă pe stradă, am să întorc capul după o tânără cu buricul gol şi am să cad într-un canal fără capac.

Sper că OMS le va obliga pe tinerele care se îmbracă astfel (adică incomplet) să poarte pe fâşia de burtă dezgolită o inscripție de avertizare: „Buricul gol dăunează grav sănătății (privitorilor)."

7 mai 2004. Sunt invitat la o paradă a modei, „categoria costume de baie". Le răspund organizatorilor că aş participa numai la o paradă a modei „categoria nudiste".

8 mai 2004. Tânăra ziaristă Cristina Modreanu se miră că părinții ei şi cei din generația lor l-au suportat pe Nicolae Ceauşescu. Eu mă mir şi mai tare că Cristina Modreanu însăşi, ca şi ceilalți tineri, îl suportă pe Ion Iliescu. Mi se va spune că Ion Iliescu a fost ales, cu peste 60 la sută din voturi. Dar şi Nicolae Ceauşescu era ales, la fiecare patru ani, cu 99,99 la sută din voturi.

P.S. Mai trebuie adăugat că ziarul la care lucrează Cristina Modreanu, „Adevărul", l-a susținut întotdeauna cu devotament pe Ion Iliescu şi că ea nu şi-a dat demisia. Ion Iliescu, fost activist al PCR, n-a fost un opozant, ci un *rival* al lui Nicolae Ceauşescu, căruia a reuşit în cele din urmă să-i ia locul, se ştie prin ce metode şi în ce împrejurări.

9 mai 2004. Mă întâlnesc întâmplător, în Cişmigiu, cu I.C., care îmi remarcă figura posomorâtă:

— Ce-i cu tine? Ți-e rău?

Abia descleştându-mi fălcile, îi răspund:

— Nu, dar azi am de dus la capăt ceva greu şi neplăcut. Am tot amânat s-o fac, însă acum a venit scadența.

— Urmează să-i spui soției tale că vrei să divorțezi?

— Nu, n-am niciun motiv.

— îți abandonezi pisica, fiindcă te-ai săturat să găseşti păr pe haine?

— N-aş abandona-o nici dacă aş găsi păr în ciorbă.

— Te înscrii în PSD?

— Doamne fereşte! Mai curând aş merge la închisoare.

— Şi atunci?!

— Trebuie să completez formularele pentru impozitul pe venitul global.

10 mai 2004. Tot n-am reuşit să mă mobilizez ca să întocmesc actele pentru administrația financiară. Ieri m-am plimbat până seara târziu prin

Cişmigiu ca să am un pretext, față de mine însumi, pentru o nouă amânare a operației. Ajuns acasă, m-am uitat la un film cu împuşcături, până după miezul nopții: din cauza obsesiei cu impozitul pe venitul global, n-am izbutit să înțeleg cine împuşcă pe cine. Noaptea am visat că eram urmărit de ministrul finanțelor, Mihai Tănăsescu, care, cu pistolul în mână, mă soma:

— Scrie sau trag!

Cam aşa cum mă somează Dinu Adam, când întârzii să-mi trimit articolul pentru „Aspirina săracului", numai că el o face mult mai politicos.

11 mai 2004. Sunt în grădina mea de la țară, unde n-am mai ajuns de câteva săptămâni. în lipsa mea liliacul a înflorit şi s-a scuturat, magnolia a înflorit şi s-a scuturat, gutuiul a înflorit şi s-a scuturat. Grădina mea arată foarte frumos când nu sunt eu de față.

12 mai 2004. Mi-am poreclit de multă vreme maşina (un Renault 19), cu tandrețe, „Franțuzoaica". Culmea este că, tot spunându-i aşa, am început să o simt ca pe o franțuzoaică. Când intru cu ea în gropile de pe străzile Bucureştiului, mi se strânge inima, gândindu-mă că, delicată cum e, nu merită o asemenea soartă. Iar când iau cu mine pe cineva care vorbeşte vulgar, mi se face ruşine şi ambalez motorul la maximum pentru ca „Franțuzoaica" să nu audă cuvintele lui.

Odată, fiind la mare, m-am suit la volan îmbrăcat numai în costum de baie şi am avut senzația... dar asta nu se poate povesti, nici măcar într-un jurnal secret.

13 mai 2004. Aseară am lucrat până noaptea târziu la o comunicare pentru simpozionul „Literatura română în timpul comunismului", care va avea loc azi, la ora patru după-amiază, la Uniunea Scriitorilor. Am descoperit cu ocazia asta poezii populare... anticomuniste compuse înainte de 1989 (cele mai multe în timpul colectivizării forțate a agriculturii).

Tot aşa-zisul „folclor nou" — de genul „Foaie verde de cicoare,/ Țara noastră e o floare" — era de fapt, un fals, o invenție a activiştilor culturali. Adevărata creație populară din timpul comunismului a rămas până azi aproape necunoscută. Ce păcat! Până şi „strigăturile", care puteau fi auzite la horă (în locuri în care Securitatea nu instalase probabil microfoane), merită toată admirația. în două, maximum patru versuri, sunt concentrate idei pohtice mai ofensive şi mai subtile decât în romane de sute de pagini:

„Bine-mi pare că nu-s scris/ în partidu' comunist.";

„le-ne. Doamne, ce ne-ai dat/ Şi ne dă ce ne-ai luat.";

„Trăiască cine-a trăi,/ Trăiască comuniştii:/ Nu ne temem noi de ii - / Muştele şi țânțarii!";

„Frunză verde laba gâştii/ Să trăiască comuniştii,/ Frunză verde de săcară/ Să tiăiască pân-astsară.";

Ana Blandiana ține minte două versuri populare subversive pe care i le-a făcut cunoscute regretatul loan Alexandru:

„Le dă la țigani paltoane/ Şi-i trimite la raioane."

Cuvântul „țigani" are aici un sens mai curând social decât etnic, de-semnându-i pe oamenii de joasă extracție pe care partidul comunist i-a promovat (astfel încât au ajuns să poarte, pentru prima dată în viața lor, paltoane!). A fi trimis „la raion" (unitate teritorial-administrativă înființată în timpul lui Dej, după model sovietic) înseamnă, într-o exprimare sintetică, a fi numit activist în cadrul organizației raionale a PMR.

Un catren — cules în județul Bistrița-Năsăud, în 1969, de M. Mar-dare — rezumă disprețul față de CAP (coooperativa agricolă de producție, din timpul lui Ceauşescu):

„Ceapeu, grădină mare!/ Cine fură ăla are:/ Donmii fură cu căruța/ Iar noi furăm cu ttăistuța."

Versurile „le-ne, Doamne, ce ne-ai dat/ Şi ne dă ce ne-ai luat", lapidare şi pline de dramatism, dar şi de umor (ştim, cu toții, ce ne-a luat Dumnezeu şi ce ne-a dat!), sunt exti-aordinare.

17 mai 2004. Mi-am cumpărat un bilet la LOTO, la 6 din 49. Am jucat, ca de obicei, numerele 1,2,3,4,5,6. Şi tot ca de obicei, vânzătoarea s-a mirat, clătinând sceptică din cap: „N-o să iasă niciodată numerele astea!"

La fel reacționează şi unii dintre cunoscuții mei. Eu le arăt intenționat biletul, fără să le spun că îi supun de fapt unui test de inteligență. Dacă îşi dau seama că 1, 2, 3, 4, 5, 6 este o combinație de numere ca oricare alta, consider — în sinea mea — că au trecut testul. Dacă nu, nu.

18 mai 2004. Un grup de tineri distribuia azi, pe stradă, un fel de ilustrate reprezentându-l pe Traian Băsescu, pregătit să-l întâmpine pe Mircea Geoană cu pâine şi sare. Am primit şi eu o ilustrată şi, citind textul de sub fotografie, am râs din toată inima, admirând ironia ingenioasă la adresa lui Mircea Geoană. Iată şi textul (care ar merita premiat la un eventual concurs de „materiale" electorale): „Prima vizită oficială a ministrului de externe al României în Capitală."

20 mai 2004. Sunt frânt de oboseală. Toată ziua am lucrat la grădină: am curățat prunii de lăstari, am săpat cei patruzeci de metri pătrați de viță-de-vie, am plivit roşiile şi ardeii, am tăiat câțiva salcâmi rebeli şi burzuluiți, care mi-au zgâriat mâinile până la cot.

Nu înțeleg de ce „tăierea salcâmului" este prezentată ca un eveniment în romanul lui Marin Preda, *Moromeții.* Trebuie să fii delăsător şi să nu te ocupi deloc de grădină ca să ajungi să te bucuri că ți-a crescut de la sine un salcâm în perimetrul ei şi apoi să suferi pentru că trebuie să-l tai. Cu puțin efort — foarte puțin — poți să ai câți salcâmi pofteşti. Este de ajuns să iei câteva păstăi cu semințe, toamna, de la un salcâm dintr-o râpă sau de pe marginea drumului, să înmoi semințele în apă caldă şi apoi să le îngropi în pământ la mică adâncime. Mă obsedează ideea că Ilie Moromete era pur şi simplu un om leneş, nu un contemplativ, un filosof al satului etc, cum s-a spus.

21 mai 2004. I.C. mă întreabă de ce nu angajez pe cineva care să-mi lucreze grădina. Sunt stupefiat. Păi eu tocmai de asta mi-am cumpărat o bucată de pământ, ca să o lucrez. O iubesc, n-aş putea lăsa pe altul s-o atingă. îi răspund:

— întrebarea ta mă ofensează. Este ca şi cum aş avea o amantă, iar tu m-ai sfătui să angajez pe cineva care să mi-o...

— Opreşte-te! strigă I.C. îngrozit. Am înțeles. Dar măcar pe mine mă laşi să te ajut?

Mă uit la el ca tânărul proaspăt căsătorit din filmul *Propunere indecentă* la personajul interpretat de Robert Redford:

— Nu!

23 mai 2004. Stau de vorbă cu Gabriela Melinescu, care a venit de curând din Suedia ca să-şi lanseze în România două noi cărți. Nu înțelege de ce mă enervează zgomotul din Bucureşti: țipete, râsete stridente, claxoane, motoare de maşină ambalate brutal. îmi spune că îi place această erupție de viață.

Ca s-o dau gata, o întreb dacă îi plac şi vânzătoarele mereu bosumflate din unele magazine, care trântesc marfa şi pufnesc pe nări, ca să te facă să simți că le-ai deranjat.

— Sigur că-mi plac, îmi răspunde Gabriela Melinescu. Au temperament. Sunt autentice. M-am săturat de vânzătoarele din Stockholm, care zâmbesc de dimineața până seara ca nişte manechine. Nu pot niciodată să ghicesc care e adevărata lor stare sufletească.

în ceea ce mă priveşte, aş vrea să nu cunosc niciodată starea sufletească a vânzătoarelor. Mai ales că aproape întotdeauna ştiu dinainte cum e: sumbră.

24 mai 2004. Ministrul Gabriel Oprea, aflat la Mihăileşti, unde a avut loc explozia camionului încărcat cu azotat de amoniu, declară:

— Se lucrează la refacerea şoselei. Au venit la faţa locului utilajele lui Miron Mitrea.

Nu ştiam că Miron Mitica are utilaje proprii pentru repararea drumurilor şi că le pune, atât de generos, la dispoziţia ţării. Eu ştiam că lucrurile stau exact invers: că ţara are utilaje de acest fel şi că Miron Mitrea este plătit, de aceeaşi ţară, ca să le dirijeze spre locurile unde e nevoie de ele.

Mereu se întâmplă ca pesediştii să se dea de gol: ei cred că sunt proprietarii României — nu administratorii (temporari şi ineficienţi) ai ei.

Nu m-aş mira ca într-o bună zi Gabriel Oprea, asistând la un spectacol de poezie, să declare:

— îmi place. Au venit la faţa locului şi poemele *Luceafărul* şi *Moartea căprioarei* ale lui Răzvan Theodorescu.

25 mai 2004. Recepţie oferită de ambasadorul Suediei la Bucureşti, Svante Kilander, la reşedinţa sa de pe şoseaua Kiseleff. O revăd cu acest prilej pe fosta mea profesoară de latină din facultate. Elena Morogan, stabilită de mulţi ani în Suedia şi aflată acum în micul grup de scriitori şi traducători suedezi care vizitează România (recepţia fiind dată în onoarea lor).

Pe mine şi Elena Morogan ne leagă, de peste treizeci şi cinci de ani, un secret. La examenul de limba latină din iunie 1968 n-am ştiut absolut nimic. Elena Morogan m-a anunţat că îmi dă nota patru. Eram singur cu ea în sală, datorită împrejurării că intrasem ultimul la examen. Atunci, în timp ce stiloul ei se apropia de foaia pe care avea să scrie „4 (patru)", am început să-i vorbesc patetic:

— Nu-mi faceţi una ca asta! Eu sunt din Suceava şi îmi va fi foarte greu să vin la toamnă de la 450 de kilometri ca să-mi dau restanţa. Nu pot să vă dovedesc acum, pe loc, dar vă asigur că sunt un tip inteligent. Şi îmi place latina. Am s-o studiez de unul singur, aveţi cuvântul meu de onoare.

Mâna care ţinea stiloul s-a oprit în aer. Profesoara, la început con-stemată, mă privea, acum, cu un discret zâmbet ironic.

— Ştiţi de ce n-am învăţat până acum? Pentiu că sunteţi frumoasă! M-aţi zăpăcit cu frumuseţea dumneavoasti-ă! Tot anul, în loc să vă ascult, v-am privit.

Elena Morogan s-a încruntat şi a aşezat hotărâtă vârful peniţei pe hârtie. Am strigat îngrozit:

— Nu! Numai asta nu! Mai daţi-mi o şansă. Ascultaţi care este ultimul meu argument. Nu ne vede nimeni. Suntem numai noi doi. Daţi-mi cinci şi acesta va rămâne secretul nostru! Nu vă place ideea că vom avea un secret?

La aceste cuvinte, profesoara a scris nota: „5 (cinci)". A trecut-o şi în carnet şi mi-a înmânat carnetul, fără niciun comentariu. Am ieşit din sală fericit. ,

în următorii ani, întâlnind-o pe culoarele facultății, îi zâmbeam enigmatic şi ea îmi zâmbea la fel. Apoi, profesoara a dispărut din România. Au trecut zece, douăzeci, treizeci, treizeci şi cinci de ani. în toată această perioadă m-am mai gândit la ea. Dar ea şi-a mai amintit oare de mine? Iată că acum, aici, pe neaşteptate, o revăd. Trecerea timpului a marcat-o, dar este încă frumoasă. Iar eu, bătrân şi gras, nemaiavând nimic de student (nici măcar ignoranța în materie de latină), nu cred că pot fi recunoscut. Totuşi, fac o încercare şi îi zâmbesc enigmatic, ca pe vremuri. Elenei Morogan. Iar ea — miracol! — îmi zâmbeşte la fel.

26 mai 2004. Regele fotbalului, Gică Hagi, susține PSD în campania electorală. Ce asociere dizgrațioasă! Este ca şi cum Făt-Frumos ar ieşi la plimbare cu Baba-Cloanța-Cotoroanța!

P.S. Dar de ce să mă mai mir de regele fotbalului, când regele însuşi stă cu pesediştii la masă. Al. Vlahuță scria: „Minciuna stă cu regele masă." Acum, situația s-a inversat: „Regele stă cu minciuna la masă."

1 iunie. Sunt în troleibuzul 79 împreună cu un grup de elevi zgomotoşi de la Liceul „Virgil Madgearu". Sunt risipiți în tot troleibuzul şi, ca să se audă unul pe altul, scot un fel de răgete, considerându-i pe ceilalți pasageri obiecte neînsuflețite. Mă gândesc la părinții care i-au făcut. Singura lor grijă a fost să se acupleze, gâfâind sub plapumă, acum şaisprezece sau şaptesprezece ani. După aceea, fără să se ocupe şi de educarea celor aduşi pe lume, ni i-au trimis nouă pe cap, neterminați.

4 iunie 2004. Un cercel al Domniței, de chihlimbar, s-a rupt în două, căzând pe gresia din bucătărie. M-am apucat să-l repar, folosind un adeziv foarte puternic, care se întăreşte în zece minute. Timp de zece minute a trebuit să țin cercelul strâns între degetul mare şi degetul arătător. La sfârşit am constatat, cu satisfacție, că părțile s-au lipit perfect între ele. Din nefericire, însă, şi cercelul cu totul s-a lipit de degetele mele. Cum să-l desprind? Am să rămân aşa toată viața?

5 iunie 2004. Se împlinesc 100 de zile de când nu mi s-a mai furat nimic de la maşină. Este adevărat, nici nu mai e nimic de furat (în afară de maşina însăşi), pentru că am avut grijă să *nu* înlocuiesc ceea ce mi-a dispărut în timp.

6 iunie 2004. Sunt bolnav: mă doare capul, tuşesc, am 39 de grade. Totuşi mă îmbrac, ameţind şi transpirând la fiecare mişcare, ca să mă duc să votez împotriva PSD.

Ţin minte ce silă mi-au făcut gândacii de Colorado care mi-au invadat într-un an plantele de cartofi, de roşii şi de vinete din grădină. Stăteau cu sutele pe fiecare plantă, îndoind-o sub greutatea lor. La fel au invadat pesediştii România.

Nu înţeleg cum poate cineva care se respectă să fie pesedist. Gândacii de Colorado provin, cel puţin, din Colorado, ceea ce le conferă o anumită onorabilitate. PSD-ul este un reziduu politic al „epocii Nicolae Ceauşescu" şi miroase, din punct de vedere moral, urât.

7 iunie 2004. Populaţia Bucureştiului a fost la înălţime, ca şi în decembrie 1989. Le-a făcut vânt pesediştilor care au încercat să acapareze primăria. La fel s-a întâmplat în multe alte oraşe, în primul rând în Timişoara.

în mod curios. Adrian Năstase a apărut aseară la televizor, după primele estimări ale rezultatelor, şi a salutat victoria PSD. Avea părul răvăşit, o mânecă a hainei smulsă, cravata dată peste umăr şi îi ieşea şi puţin fum dintr-o ureche, dar se prezenta ca un învingător.

I-am trimis un mesaj prin e-mail: „N-am nicio îndoială că sunteţi un învingător, domnule Adrian Năstase. Vă rog însă ca şi dumneavoasttă să fiţi convins că eu, Alex. Ştefănescu, sunt o balerină şi că vă omagiez succesul printr-o reverenţă graţioasă."

8 iunie 2004. Gripa de care sufăr nu cedează. Stau în pat, cu capul înfăşurat într-un prosop, şi încerc să-mi amintesc de unde am luat-o. Cred că de la o doamnă pe care am sărutat-o săptămâna trecută, la Teatrul de Comedie, unde am fost să văd *Poker*. Am acest obicei regretabil: practic sărutul neprotejat. Şi mai grav este că le sărut pe doamne în prezenţa soţilor lor, ceea ce mă obligă să-i sărut şi pe ei, ca să păstrez aparenţele. Numai eu ştiu câţi bărbaţi prost bărbieriţi am sărutat de-a lungul vieţii, ca taxă pentru sărutarea nevestelor lor cu obraji catifelaţi.

9 iunie 2004. în lupta cu gripa, am încercat până în prezent toate felurile de aspirină: aspirină simplă, aspirină tamponată, aspirină cu

vitamina C. Un prieten îmi recomandă la telefon „aspirina săracului". După încheierea convorbirii îmi dau seama că nu l-am întrebat dacă se referă la revistă sau la...

Deocamdată, încerc cu revista, care se procură mai uşor.

10 iunie 2004. îmi petrec zilele, în continuare, în pat, învins de virozâ. Mă dor urechile (în profunzime), globii oculari, ceafa, gingiile, muşchii de la

îmbinarea maxilarelor, muşchii intercostali (era să scriu „penticostali), coloana vertebrală. Dar cel mai tare mă doare traheea; parcă a turnat cineva în ea sodă caustică. Stau şi mă întreb de la cine am luat viruşii. Aş fi mândru dacă i-aş avea de la Simona Bălănescu, frumoasa şi inteligenta prezentatoare de ştiri şi realizatoare de emisiuni de la Realitatea TV, care, spirit caritabil, m-a sărutat zilele trecute pe ambii obraji. Dar tare mi-e teamă că ei provin, de fapt, de la un beţiv nenorocit, cu care am avut ghinionul să merg în acelaşi autobuz.

11 iunie 2004. Sunt agasat de sfaturile medicale pe care le primesc la telefon. în Germania, dacă te îmbolnăveşti, cunoscuţii te îndeamnă să mergi la medic. în România — se erijează ei înşişi în medici şi îţi explică ce tratament trebuie să urmezi.

— Alex, lămâi, multe lămâi! Şi să nu ieşi din casă, cel puţin trei zile!!

— Lichide, Alex! Cu lămâile, ia-o mai încet, că faci ulcer. Mai bine un ceai de tei. Fierbinte, să simţi că transpiri.

— Nu sta în casă! Ieşi, plimbă-te, fă efort fizic!

— Singura soluţie sunt inhalaţiile! E un ceai dintr-o plantă, nu ştiu cum îi zice... Dar se găseşte peste tot.

— Nu te lua după unul şi după altul! Leacurile astea băbeşti sunt frecţie la un picior de lemn. Treci pe antibiotice!

12 iunie 2004. M-am săturat de stat în pat, singur. De plictiseală, am început să citesc cărţile pe **care** le-am lăudat în ultimii ani în articolele mele. Sunt bune.

13 iunie 2004. încă bolnav, fac emisiunea „Un metru cub de cultură" la Realitatea TV. Invitaţii mei sunt actorul Ştefan Radof şi Dumitru Vasi Şoimoşanu, un personaj pitoresc, care are şanse să intre în *Cartea recordurilor* ^^*eaim* că a colecţionat, de-a lungul întregii lui vieţi, peste 50 000 de bancuri. în mod curios, acest Onassis al bancurilor e un om foarte trist. Când spune un banc pare gata să izbucnească în plâns. Dintr-o carte a lui, care cuprinde numai bancuri pe tema dragostei *(Amorul e un lucru foarte mare...)* l-am ales pe cel care mi-a plăcut cel mai mult:

„— Care femeie ştie întotdeauna exact unde se află soţul ei?

— Văduva."

14 iunie 2004. A apărut *Jurnal intim* de Marin Preda. Marii scriitori au început să mă imite.

15 iunie 2004. încă puţin, şi mă fac sănătos. Aş vrea ca acum, pe ultima sută de metri, să transmit şi eu virusul cuiva (nu pot să-i divulg

numele). Dar e complicat. E vorba de cineva păzit zi şi noapte de sepepişti. Ar trebui să mă deghizez în Rodica Stănoiu ca să ajung în preajma lui.

în sfârşit, îmi reduc pretenţiile. M-aş mulţumi să-l îmbolnăvesc pe câinele care mă latră furibund ori de câte ori vreau să intru la „România literară". îl întâlnesc, ca de obicei, şi trec pe lângă el, încet, cu speranţa că o să mă muşte de picior. Dar el doarme cu capul pe labele dinainte şi mă priveşte plictisit, cu ochii deschişi numai pe jumătate.

Au decăzut şi câinii, în România.

18 iunie 2004. La scurtă vreme după ce am ieşit cu maşina din comuna Berceni, în drum spre Bucureşti, am avut o pană de cauciuc, la roata din stânga-spate. Nici n-aş fi remarcat-o, dacă nu mi-ar fi semnalat-o şoferul unei maşini utilitare, prin claxoane repetate. Am tras pe dreapta, în dreptul unei case aflate în construcţie. M-am chinuit multă vreme să scot roata care avea cauciucul spart. De jur-împrejurul maşinii era noroi şi nu aveam cum să îngenunchez, ca să văd locul de fixare a

TOT

cricului. Am găsit, până la urmă, în portbagaj, un exemplar din revista „Observator cultural", şi mi-am făcut din el un fel de covoraş. In genunchi, ca în faţa Andreei Marin, am dibuit, după încercări repetate, mânjindu-mă pe mâini de ulei ars, orificiul dreptunghiular de sub portieră. Am început să învârt manivela, dar cricul, nefolosit de multă vreme, mergea foarte greu. Stropi de sudoare îmi cădeau unul după altul de pe frunte, amestecându-se cu negreala de pe mâini şi cu noroiul drumului. Casa în dreptul căreia mă oprisem, înconjurată de grămezi de materiale de construcţie, era păzită de doi câini-lup, care, după un moment de expectativă, au început să mă latre furioşi şi să se apropie tot mai mult, consultându-se din priviri. M-am ridicat cu greu, gâfâind, ca să-i alung, dar tocmai atunci a sunat mobilul. Era graţioasa poetă CI. care, cu o voce angehcă, tărăgănată-alintată-insinuantă, m-a întrebat: — Ce mai faci, Alex?

îmi venea s-o omor. Am închis telefonul fără explicaţii, şi am îngenuncheat din nou, la locul de osândă, dar m-am lăsat prea brusc în jos şi mi s-au rupt pantalonii în fund. Nu la figurat, ca lui Ion Cristoiu, ci la propriu. Nu există umilinţă mai mare decât să fii bătrân şi gras, să ai de înlocuit o roată la maşină şi să ţi se rupă pantalonii în fund.

Descurajarea mi-a întunecat minţile. Am vrut să abandonez maşina, pentru totdeauna, să-mi părăsesc familia, prietenii, cunoscuţii, ţara însăşi, şi să plec pe jos, undeva, departe, în lume. Tocmai când mă întrebam febril unde anume, a apărut miraculos (aşa cum apare Jean Valjean şi o ajută pe Cosette

să ducă găleata cu apă, în *Mizerabilii),* un tânăr şofer. Marian, pe care îl cunosc de multă vreme, de când era un copil. Surâzător, energic, plin de tinerețe, mi-a luat manivela din mâini şi în doi timpi şi trei mişcări mi-a înlocuit roata. Apoi, ca să nu-mi dea timp să-i mulțumesc, s-a suit în maşina lui şi a plecat.

N-a fost un vis, chiar aşa s-a întâmplat. în câteva secunde, am început din nou să-mi iubesc familia, prietenii, cunoscuții. Şi țara.

20 iunie 2004. Prunii din grădina mea, un soi bun, creat de cercetători ca să reziste în câmpie (patria lor fiind dealurile), au crescut mari, dar nu fac fructe. Un cunoscător mi-a explicat de ce: lipsesc din această zonă insectele speciahzate în polenizarea lor. La începutul lui mai, când cireşii şi prunii erau simultan înfloriți, am observat, într-adevăr, că mii de mici viespi zumzăiau în jurul cireşilor, dar foarte puține se arătau interesate şi de pruni. Le-am rugat, le-am implorat, iar de la un moment dat am încercat să le conduc cu forța, folosindu-mă de un prosop pe care îl învârteam prin aer, spre prunii cu flori nefecundate. A fost însă în zadar.

Acum, culcat în iarbă, mă uit la prunii mei mari şi trişti. Ce nu le-o fi plăcând insectelor la ei? Urâtele dracului!

21 iunie 2004. Sunt la volanul maşinii mele, în drum spre Ipoteşti, satul natal al lui Eminescu, de lângă Botoşani. Acolo funcționează Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu", instituție modernă, cum n-a văzut Parisul (chiar n-a văzut: francezii n-au un Centru Național de Studii „Charles Baudelaire" sau „Arthur Rimbaud"). Alături de Ion Cara-mitru şi Ilie Constantin, voi fi, timp de o săptămână, profesor la un curs de poezie (şi de spunere a poeziei pe scenă) organizat pentru tineri actori din toată țara.

Mă întreb dacă vor fi şi actrițe, nu numai actori. Domnița, aflată pe scaunul din dreapta mea, se interesează, îngrijorată:

— La ce te gândeşti? Pari preocupat...

— A, nimic important, nu puteam să mă hotărăsc dacă pun benzină acum sau la stația următoare...

22 iunie 2004. Actrițele predomină numeric!

— Te văd fericit! remarcă Domnița.

— Cum să nu fiu? Mă aflu în locul în care a copilărit Eminescu!

23 iunie 2004. Cursul de poezie se desfăşoară cU mare rigoare, datorită surprinzătoarei seriozități profesionale a lui Ion Caramitru, care, admirat de toată lumea, nu se poartă totuşi deloc ca un răsfățat al soar-tei. La rândul lui, directorul Centrului, Valentin Coşereanu, are grijă, cu discreție, ca totul să meargă bine.

Vizitez de această dată, cu mai multă atenție ca oricând, casa părintească a lui Mihai Eminescu, în care se păstrează şi unele obiecte care au aparținut familiei lui (celelalte fiind doar de epocă). Un dulap al Harie-tei, din lemn scump, cu ornamente sculptate şi intarsii, mă face să mi-l imaginez pe Mihai, la 12-l3 ani, rezemat de uşa lui.

Cunosc relativ bine biografia lui Eminescu, dar tot mi-a rămas din şcoală ideea greşită că famiha Eminovici o ducea prost cu banii, că poetul, aflat la studii, trăia din împrumuturi etc. Comuniştii au avut grijă să facă din Eminescu un proletar, după chipul şi asemănarea lor. în realitate, Eminovicii trăiau într-un stil boieresc. Este de ajuns să vezi caseta pentru bijuterii a familiei sau cleştişorul argintat cu care se stingeau lumânările din sfeşnice, seara, ca să reconstitui, în imaginație, un mod de viață.

Ori de câte ori verifici ce au spus comuniştii, descoperi că au mințit.

25 iunie 2004. Fac excursii cu maşina prin zona Suceava, Şiret, Rădăuți, Câmpulung, Gura Humorului. Peisaj calm, prietenos, de o frumusețe neverosimilă. Munți cu pante line, împăduriți, păşuni smălțate cu flori, copii care vând — cu candoare — coşulețe cu fragi pe prețuri de nimic.

Toate şoselele sunt perfect asfaltate. Dar de ce? Pentru că la comemorarea a cinci sute de ani de la moartea lui Ştefan cel Mare vor veni în această zonă înalți oaspeți, din țară şi din străinătate, care tiebuie să plece cu o impresie favorabilă despre ce se întâmplă aici. Este prima dată când vederea unui asfalt impecabil mă oripilează. Printre munții împăduriți se strecoară o serpentină de şmecherie comunisto-pesedistă care profanează totul.

27 iunie 2004. Din nou la volan, pe drumul de întoarcere (era să scriu „fără întoarcere"; Doamne fereşte!). După Bacău, înti-un sat, sunt amendat pentru depăşirea vitezei legale. Radarul a înregistrat 71 km/h. Agentul de circulație este (plăcut) surprins că nu protestez. Ca răsplată, îmi face o confesiune: ieri l-a prins pe un automobilist care mergea cu 190 km/h! îmi vine în minte modul cum l-a interpelat un cunoscut al

meu pe un şofer care gonea nebuneşte. Nu i-a spus „Mergi prea repede!" I-a spus: „Zbori prea jos!"

28 iunie 2004. Descopăr în portbagajul maşinii o broscuță. Țopăie speriată, la vederea luminii, şi respiră spasmodic, umflându-şi şi de-zumflându-şi repede guşa. O iau în palmă şi o instalez în iarbă, printre copacii din curtea interioară a blocului. Ştiu de unde e: de la Sucevița. N-o să-şi mai vadă niciodată locul de origine.

îmi amintesc, cu acest prilej, noaptea de 26 spre 27 iunie, pe care am petrecut-o într-o casă de lemn, cu etaj, din munții de lângă Sucevița, dând

curs invitației unui ziarist din Suceava, D.B., un om agreabil şi bine intenționat. A fost o noapte cumplită, nu ca aceea, doar furtunoasă, imaginată de Caragiale. Totul a început în clipa fatală în care D.B., care mă aşteptase în fața mănăstirii, însoțit de un prieten, poetul V.D., m-a întrebat pe un ton care îmi sugera răspunsul:

— Unde vreți să dormiți, într-un hotel de patru stele sau într-o casă rustică?

— Bineînțeles că într-o casă rustică, am răspuns eu, dornic să fiu la înălțimea aşteptărilor lui. Greşeală ireparabilă. Domnița m-a fulgerat cu privirea, dar era prea târziu. în orele care au urmat am descoperit că nu mai am în mine nimic romantic, că am devenit, nu se ştie exact când, un bărbat prozaic, ca atâția alții. Frumusețile naturii, enumerate extatic de D.B., m-au lăsat indiferent. Am înregistrat doar chinurile la care am fost supus:

1. A trebuit să traversez cu maşina un pârâu de munte, derapând pe prundişul subacvatic şi riscând să nu mai ies de acolo decât cu ajutorul pompierilor. Covoraşele de cauciuc de pe podeaua maşinii pluteau pe apa pătrunsă înăuntru.

2. Am urcat apoi pe o cărare, ceva mai lată, destinată ciobanilor şi oilor (şi eventual căruțelor). Cum Renault-ul meu nu avea o bâtă în

care să se sprijine, şi nici agilitatea oilor, şi-a lovit de mai multe ori scutul metalic de câte o piatră mai colțuroasă.

3. După ce am parcat maşina, printre buruieni mai înalte decât ea, am luat-o pe jos pe o scurtătură şi, ca să ajungem la casă, am trecut printr-un gard de sârmă ghimpată, aplecându-ne ca Adrian Năstase în fața lui Ion Iliescu şi zgâriindu-ne pe spinare.

4. Am mâncat cireşe, spălate într-o găleată cu apă tulbure, aşezați cu toții, sub cerul liber, ca pe nişte scaune, pe cioturile rămase din câțiva copaci retezați. Noi mâneam cireşe, iar furnicile şi țânțarii mâncau din noi, astfel încât până la urmă n-a fost nicio afacere.

5. Noaptea, eu şi Domnița a trebuit să dormim pe o canapea îngustă, care ne-a impus un grad mare de intimitate, făcându-ne să roşim.

6. Din cauza unui copac uscat curățat de coajă, instalat la căpătâiul patului în scop decorativ, nu puteam să mă ridic când voiam să mă duc la baie, şi trebuia să merg târâş în patru labe, prin aşternut.

7. în camera în care dormeam era un cămin uriaş în care duduia focul, alimentat din când în când cu lemne, împotriva protestelor mele, de gazda excesiv de binevoitoare, obsedată de gândul că ne-ar putea fi frig. Drept urmare, mi-a fost toată noaptea teamă că voi muri intoxicat cu monoxid de

carbon, ca Laurențiu Ulici. în plus, ar fi căzut victimă şi Domnița, care nici măcar nu e critic hterar.

8. Dimineața m-am bărbierit la o chiuvetă ahmentată cu apă de la un izvor. Din cauza secetei, izvorul şi-a epuizat resursele chiar în momentul în care îmi săpunisem jumătate din față. Pentru cealaltă jumătate am luat din maşină un bidon cu apă distilată, care s-a dovedit a fi în realitate lichid de frână.

Dacă aş putea întoarce timpul înapoi, la întrebarea lui D.B.: ce prefer, un hotel de patru stele sau o casă rustică, aş striga:

— Un hotel!

Apoi, amintindu-mi ce am scris mai demult despre o noapte petrecută la hotel, aş reveni îngrozit: ■

— Nu vreau nici hotel! Vreau acasă!

7 iulie 2004. S-a întrerupt furnizarea de apă caldă, ca în fiecare an, pentru „revizia tehnică" a instalațiilor. întreruperea va dura trei săptămâni.

Resemnat, îmi încălzesc apă la aragaz, pentru prima baie în condiții de austeritate. îmi trebuie o cantitate mare ca să îmi cuprindă tot corpul.

(îmi aduc aminte ce probleme aveam şi în armată, când ni se cerea să săpăm în pământ, cu o lopată cu coada scurtă, „adăpostul individual". Fiecare trebuia să facă, în câteva minute, o groapă pe măsura lui, în care să încapă complet. Din cauza mărimii corpului meu, eu rămâneam întotdeauna ultimul. în timpul care ni se punea la dispoziție, nu reuşeam decât să scobesc o gaură în care intram doar până la brâu.)

Umplu cu apă toate oalele, mari şi mici, pe care le găsesc prin bucătărie: vasul înalt şi impunător în care facem de obicei suc de roşii, cratița cu fund dublu pentru fiert laptele, ceaunul şi chiar un ibric. Prima dă în clocot apa din ibric, dar când vreau s-o duc la baie constat că are o culoare neagră şi este inutilizabilă. Cratița pentru lapte scoate aburi şuierători printr-o gaură laterală, intimidându-mă. Ceaunul are toarte prea mici şi, când vreau să-l apuc înarmat cu două şervete, îmi scapă printre degete. Mă decid, în sfârşit, să iau vasul pentru suc de roşii, cu o capacitate de cincisprezece Utri. Deschid toate uşile până la baie, mă întorc la bucătărie, îmi protejez mâinile cu prosoape şi apuc vasul, care mi se pare foarte greu. Merg cu el bălăbănindu-mă, străbat camera de zi şi... deodată mă împiedic de covor şi scap uriaşa oală din mâini. Un val de apă opărită mi se varsă pe picioare, făcându-mă să scot un urlet de durere. Din fericire, însă, vasul rămâne în poziție verticală pe podea şi apa nu inundă încăperea, deşi se mai clatină un timp, amenințător. Din camera ei. Domnița mă întteabă îngrijorată:

— S-a întâmplat ceva?

— Nimic. Aşa scot eu chiote de plăcere, când fac baie.

10 iulie 2004. îl văd pe Paul Niculescu-Mizil la o emisiune TV şi îmi aduc aminte cum l-am dus cu maşina, anul ttecut, de la el de acasă şi până la Clubul Prometiieus, la una din întâlnirile „României literare". Am făcut-o din politeţe, dar şi din milă pentru vârsta lui înaintată. Mare greşeală! Tot drumul mi-a vorbit, arogant, despre „realizările" din timpul comunismului şi despre faptul, „revoltător", că a fost închis imediat după 1989. Considera că a fost şi el deţinut politic, asemenea lui Cor-neliu Coposu.

Mă uitam la omul care participase, alături de alţi activişti ai PCR, la distrugerea civilizaţiei româneşti şi mă gândeam că ar trebui să-l dau jos din maşină. Mi-am zis însă că ar fi nedrept, în condiţiile în care tot un activist al PCR, la fel de lipsit de sentimentul vinovăţiei, este în prezent chiar preşedintele ţării.

11 iulie 2004. Sosesc cu maşina la „România literară" şi caut un loi' de parcare. S-a anunţat că va fi vijelie şi vreau să-mi pun maşina l;i adăpost. O aşez întâi la umbră, sub un copac bătrân, dar îmi dau seamii că arborele s-ar putea prăbuşi în timpul furtunii exact peste ea. O mul într-o zonă fără copaci, lângă un zid. Când îmi ridic însă privirea văd deasupra un balcon de care atârnă mai multe glastre cu flori. Mi le în chipul căzând peste parbriz. După mai multe încercări, găsesc, în sfârşit, un loc în care anunţata vijelie nu i-ar putea face maşinii mele niciun rău.

După câteva ore, când ies de la redacţie, descopăr că mi s-^ furat din nou oglinda retrovizoare.

24 iulie 2004. La mare, la Neptun, în dreptul Vilei Scriitorilor, cineva a instalat pe plajă o staţie de amplificare care transmite muzică „house". Muzică, Jiouse", adică bum-bum, bum-bum, bum-bum şi tot aşa, la nesfârşit. Cum butonul de volum al sunetului este dat la maximum, bubuitul monoton străbate cu uşurinţă văzduhul, pătrunde fără mari pierderi prin pereţii vilei, traversează timpanele scriitorilor şi ajunge în creierele lor.

Autorităţile nu reuşesc — şi poate nici nu încearcă — să oprească terifianta fabrică de zgomote. O soluţie ar fi ca turiştii aflaţi pe malul mării să o boicoteze, evitând zona şi aducându-i pe comercianţii de acolo în situaţia de-a nu avea cui să-şi vândă mărfurile Dar mulţi dintre ei, dimpotrivă, se adună ca fascinaţi în jurul estradei, lăsându-se cu plăcere violaţi în urechi de penetrantul sunet al başilor.

Aşa stând lucrurile, declar pe cont propriu război tuturor celor care

produc, difuzează sau consumă muzică „house", ca şi prietenilor lor şi prietenilor lor. Pe toți aceştia am să-i privesc sumbru ori de câte, ori am să-i întâlnesc (şi, bineînțeles, n-am să le răspund la salut), am să-i calc ca din greşeală pe picior, cu greutatea mea considerabilă, dacă vor face greşeala să-mi stea prin preajmă, am să mă abțin să râd la glumele lor şi, în schimb, am să râd în hohote când vor spune ceva serios.

Iar dacă vreo iubitoare de muzică de muzică „house" va avea

nesăbuința să se îndrăgostească de mine, va afla ce înseamnă răzbunarea lui Alex. Ştefănescu. Am s-o las să creadă că o iubesc şi eu, am s-o duc la un hotel, am s-o culc pe un pat presărat cu petale de trandafiri, am s-o fac să înnebunească de dorință şi, în ultima clipă, în loc să trec la fapte, am să-i urlu în urechi: bum-bum, bum-bum, bum-bum!

25 iulie 2004. Mă duc din nou, ca în fiecare duminică, să fac emisiunea „Un metru cub de cultură" la Realitatea TV. Pe drum mă întreb ce anume mă împinge să perseverez în direcția asta. Televiziunea, în general, îmi displace, e o şcoală a superficiaUtății. Şi atunci?

îmi vin în minte răspunsurile pe care le-aş da unui ziarist: „Vreau să promovez cultura română. Vreau să contribui la ridicarea nivelului de educație estetică a pubhcului." Etc.

E câte ceva adevărat şi în declarațiile astea demagogice, dar care e motivul motivelor, nespus nimănui, pentru care pierd timpul cu ceva care, în fond, nu mă pasionează?

O fac pentru bani? Penttu gloria de-a apărea la televizor?

Nu. Adevărul este că-mi place foarte mult momentul *dinaintea* emisiunii, când intru la „machiaj". Acolo mă iau în primire fete tinere şi frumoase, care îmi şterg obrajii cu vată îmbibată în spirt, mă pudrează trecându-mi peste față un pământuf diafan şi îmi netezesc părul la tâmple. Toate acestea le resimt ca pe un răsfăț încântător. Când eşti bătrân şi gras, ca mine, nu te mai mângâie nimeni. Acolo, la „machiaj" sunt şi eu mângâiat, cu delicatețe, o dată pe săptămână.

26 iulie 2004. Invazie de țânțari în Bucureşti. Unii bucureşteni, când vine seara, reacționează caraghios, țopăind, dându-şi palme, scoțând țipete. Eu, cu înțelepciunea mea de bucovinean, îi las pe bieții țânțari să se sature şi ei o dată ca lumea.

N-o fac numai din bunătate, ci şi din cavalerism, pentru că, după cum am aflat de la Florin, care a citit de curând o carte de entomologie, la țânțari se hrănesc numai femelele, nu şi masculii.

Poftă bună, țânțăroaicelor!

29 iulie 2004. Plouă insistent, ploaia bate darabana pe acoperişul de tablă al froleibuzului 86. O doamnă în vârstă, care tocmai a urcat, se chinuieşte să-şi sttângă umbrela, bodogănind:

— Nu mai e de ttăit cu ploaia asta!

— Ne bate Dumnezeu, pentru păcatele noastre, izbucneşte un țăran, flancat de doi saci cu ardei. Dacă o ține tot aşa, ne distruge recolta. N-o să mai avem ce mânca.

— Parcă spuneați că vreți ploaie... intervine un jandarm, dintr-un grup de trei, făcându-le cu ochiul colegilor lui.

— Am spus eu aşa ceva?

— Ați spus, toți ăştia care vindeți la piață ați spus. Acuma, poftim, aveți ploaie!

— Nu e bună, băiete, ploaia asta. Cu atâta apă, ne putrezeşte varza pe câmp. Nu vezi de când plouă? Parcă-i potopul.

— E din cauza unui front atmosferic, explică doamna în vârstă, care a reuşit în sfârşit să-şi închidă umbrela.

— Nu, doamnă, o corectează jandarmul, e aer polar, ăsta vine de la ruşi.

— Da, da, de la prietenii lui Ihescu, comentează provocator doamna în vârstă. Şi să ştii şi dumneata că front atmosferic ori aer polar e tot aia.

— Nu cred.

— Ba aşa să ştii, că eu am fost profesoară, i-am învățat pe mulți ca tine.

— Gata, doanmă, săru'mâna, n-am vrut să vă supăr. Spunând aceste cuvinte, jandarmul le face din nou cu ochiul tovarăşilor lui.

— Noi vorbim, vorbim, reflectează țăranul, dar Dumnezeu face tot cum crede. Cum să nu plouă, dacă e-atâta hoție? Şi e bani puțini, că nu ştiu cum o s-o scoatem la capăt. Uite, acum să iasă soarele, să pot intra şi eu în grădină la mine, că e noroi până la genunchi. Da' Dumnezeu nu ne mai ascultă de mult şi bine ne face!

Troleibuzul opreşte în stație la Piața Galați. Țăranul îşi târăşte eroic sacii cu ardei până la uşă şi coboară drept într-o baltă.

— Fir-ați ai dracului, cu ploaia voastră! izbucneşte el. Şi tu, Lisa-veto, care m-ai trimis pe vremea asta la piață. Că tu stai şi beleşti ochii la televizor şi eu mă omor pe-acilea.

31 iulie 2004. Fac ordine în casă şi mă împiedic la tot pasul de cărți. Din cauza unei enciclopedii sunt gata-gata să-mi rup gâtul.

Mi-au trecut prin mână, de-a lungul anilor, mii de volume. Mă întreb, sarcastic, la ce mi-au folosit.

Totuşi, dacă mă gândesc bine, mi-au folosit la câte ceva.

O carte de versuri (proaste) s-a dovedit utilă când am vrut să fac un grătar; am aprins focul cu ea, după mai multe încercări eşuate de a-l aprinde cu frunze uscate şi paie.

A existat şi un roman de câteva kilograme pe care, la nervi, l-am aruncat în capul cuiva. Persoana în cauză m-a părăsit în grabă şi nu m-a mai deranjat nici până în ziua de azi.

între filele unui volum cu supracopertă am ascuns înainte de 1989 cinci bancnote de câte o sută de lei, dar nu le-am mai găsit niciodată. Poate le-au găsit hoţii care mi-au spart locuinţa în 1999 şi mi-au răvăşit biblioteca (căutând, fără îndoială, o carte pe gustul lor).

în sfârşit, cu un teanc de cărţi am sprijinit patul care se rupea mereu sub greutatea mea. M-am gândit mult înainte de a hotărî ce cărţi să folosesc în acest scop, ştiind că, o dată fixate sub stinghia patului, aveau să-mi devină inaccesibile pentru multă vreme. Până la urmă m-am oprit asupra unora scrise de cei mai lipsiţi de talent autori din România. Este vorba de autori în viaţă, care habar n-au ce-am făcut cu opera lor. De câte ori îi întâlnesc, ei mă salută respectuos, iar eu le răspund cu mai multă afecţiune decât ar fi firesc.

1 august 2004. Sunt la mare şi fredonez: „La mare, la mare,/ Fetiţele sunt goale,/ Femei adevărate,/ lubeşte-le pe toate!" Nu mă mai recunosc.

La Bucureşti scriu studii savante despre mari poeţi, iar aici, pe plajă, repet în neştire o poezioară puerilă.

îmi târăsc picioarele prin nisipul fierbinte, ocolind cu o încetineală perversă trupuri de femei aproape complet dezbrăcate. La un moment dat mă aud strigat de un distins profesor universitar, care se ridică icnind de pe cearşaful lui, dă mâna cu mine şi mă angajează într-o interminabilă discuţie despre Mircea Cărtărescu, plecând de la un articol al meu din „România literară". Particip la conversaţie fără chef, numai din politeţe.

— Vă contraziceţi flagrant, strigă după un timp profesorul, ridicân-du-şi rechizitorial degetul arătător. Afirmaţi întâi că Mircea Cărtărescu e un romantic vizionar şi apoi pretindeţi că e un neoavangardist. De fapt, care e opinia dumneavoastră?

încerc să mă concentrez, dar în minte îmi răsună la nesfârşit: „La mare, la mare,/ Fetiţele sunt goale,/ Femei adevărate,/ lubeşte-le pe toate!"

— Poftim! exclamă triumfător interlocutorul meu. Nu aveţi nimic de spus. Şi se lungeşte înapoi pe cearşaf, de unde mă priveşte ironic, cu mâna streaşină la ochi, ca să se apere de soare.

3 august 2004. Mă plimb pe faleză, sorbind cu paiul o băutură răcoritoare dintr-un pahar mare de plastic. Băutura se termină în scurtă

vreme şi rămân cu paharul. Pe care nu am unde să-l arunc. Caut cu privirea, tot mai agasat, un coş de gunoi, dar nu văd niciunul. Descopăr, în sfârşit, ceva care seamănă cu un coş de gunoi, dar nu e decât un transformator electric. Pe uşița lui metalică e desenat un cap de mort.

Aş arunca paharul pe alee, dar mi-e ruşine de numeroşii trecători, îmi vine ideea să-l ascund într-un tufiş. Fac o încercare şi eşuez. Tufişul are ghimpi şi nu pot să pătrund până în mijlocul lui.

Mă trântesc nervos pe o bancă, aşez paharul gol lângă mine şi îmi fac planul ca, la plecare, să-l las acolo. în scurtă vreme, însă, pe aceeaşi bancă se aşează doi îndrăgostiți, ținându-se de mână. Cum dracu' să las paharul lângă ei? Stric frumusețea momentului.

Resemnat, iau paharul, mă ridic şi plec cu el. Simt un fior de groază gândindu-mă că s-ar putea să-l duc aşa, cu mine, toată viața.

6 august 2004. Sunt la volanul maşinii şi gonesc spre Bucureşti. Mi-am întrerupt bietul concediu de zece zile (1-l0 august) ca să particip, mâine, la Congresul PNȚCD. Fac parte din echipa cu care Gheorghe Ciu-handu vrea să relanseze PNȚCD şi să înlăture din istoria țării comunismul disimulat în capitalism pe care l-au inventat Ion Iliescu şi oamenii lui.

Gheorghe Ciuhandu e un om de caracter, calm şi decis, cum nu se găsesc mulți în România. Vine şi el la Bucureşti, de la Timişoara, tot astăzi. -

Fiind sfârşit de săptămână, foarte puțini automobilişti se îndreaptă — ca mine — dinspre litoral spre Bucureşti. în schimb, sute şi sute de maşini, pline de oameni nerăbdători, merg de la Bucureşti spre mare.

Mă înti-eb dacă toți care gonesc astfel, în sens invers în raport cu mine, sunt cu adevărat vilegiaturişti dornici să ajungă pe litoral sau... pesedişti care fug din Bucureşti, speriați de venirea lui Gheorghe Ciuhandu.

7 august 2004. Am participat la Congresul PNȚCD, într-o sală de 500 de locuri în care se aflau 700 de oameni. Aerul era irespirabil (din cauza căldurii şi a lipsei oricărei ventilații), dar atmosfera morală a avut ceva atât de frumos şi însuflețitor, încât nici n-am simțit cum a trecut o zi întreagă, de dimineața până seara.

Acum, istovit, stau în fața televizorului şi aflu, de la „Ştirile PRO TV", că în curtea sediul PNȚCD, în februarie, a fost o încăierare. Cuvântul „februarie" este scris, bineînțeles, cu htere mici.

Domnule Adrian Sârbu, am să apar şi eu într-o seară la „Ştirile PRO TV" şi am să anunț țara întreagă că v-ați scăpat pe dumneavoastră. Iar undeva, într-un colț al ecranului, va exista mențiunea că asta s-a întâmplat pe vremea când aveați doi ani.

8 august 2004. Mă aflu înti-o piațetă din centrul Mangaliei în fața a peste o mie de oameni, cu un microfon în față. Trebuie să-l prezint publicului pe Mircea Dinescu, cu ocazia lansării cărții lui. *Corijent la cele sfinte.*

E o situație falsă. Cum să-l prezint eu pe Mircea Dinescu, care este mult mai cunoscut decât mine? Normal ar fi ca eu să fiu prezentat de el. Dar viața nu e totdeauna logică.

Cartea lui Mircea Dinescu se vinde rapid, probabil datorită faptului că Mircea Dinescu nu s-a vândut niciodată. Trebuie ținută minte chestia asta, ca o lege a succesului de librărie. *Scriitorii care nu s-au vândut se vând, iar cei care s-au vândut, nu se vând.*

9 august 2004, Târgul estival de carte de la Mangalia, organizat în fiecare an de... proprietarul lui, Gheorghe Todor, are un succes ieşit din comun. în afară de Mircea Dinescu, mai sunt prezenți aici Mircea Cărtărescu, Emil Brumam, Grigore Viera, Octavian Paler, loan Groşan, Stelian Tănase şi mulți alți scriitori importanți (inclusiv eu). Dacă teroriştii ar vrea să distragă tot ce e mai valoros în România, aici şi nu în altă parte ar trebui să pună o bombă. La Ministerul Culturii ar risipi explozibilul.

10 august 2004. îmi aduc aminte, melancoUc, ce mi s-a întâmplat în China, acum câțiva ani. împreună cu ceilalți scriitori cu care mă aflam acolo, am vizitat la un moment dat o casă dintr-un sat din sudul țării, lângă granița cu Laos. Casa era formată dintr-o singură încăpere mare, cu duşumea de bambus, pereți de bambus şi acoperiş de bambus. Şapte-opt bărbați aşezați pe jos, în cerc, beau un rachiu slab, făcut din orez. Eu am început să explorez încăperea şi am descoperit vatra casei. Ea consta într-o porțiune de duşumea unsă cu argilă, pe care se făcea focul (argila având menirea să împiedice incendierea casei).

Meditativ, am vmt să păşesc peste stratul de argilă întărită şi înnegrită de focurile cărora le fusese suport ani la rând, dar am auzit urletul plin de groază al chinezilor, inclusiv al translatoralui care ne însoțea. Toți aveau ochii holbați de spaimă.

Am încremenit în poziția în care eram.

— Dacă ați fi trecut peste vatra casei, mi-a exphcat translatoral, ați fi săvârşit un sacrilegiu. Conform tradiției de aici, ar fi trebuit să rămâneți în această familie timp de trei ani, ca servitor, ca să vă plătiți greşeala. Nimeni nu v-ar fi putut scoate de aici timp de trei ani: nici autoritățile chineze, nici ONU, nici Comisia pentm Drepturile Omului.

Am înțeles. Ceea ce n-am înțeles a fost de ce s-au arătat chinezii atât de speriați. S-au gândit, probabil, că vor fi nevoiți să-mi şi dea de mâncare timp de trei ani.

20 august 2004. Dimineață am pregătit micul dejun. Am fost bucătar. Apoi mi-am cusut un nasture la cămaşă. Am fost croitor. Am deschis computerul şi am trimis un *e-mail.* Am fost operator PC. M-am suit în maşină şi am mers la grădină. Am fost şofer. Am tuns iarba şi am curățat crengile pomilor de frunzele atacate de omizi. Am fost grădinar. M-am întors acasă şi am scris un articol despre o carte recent apărută. Am fost critic literar. Am plecat la redacție, unde am citit, corectat şi dat la tipar articolele unor colaboratori. Am fost redactor. Am adus acasă şapte-opt kilograme de corespondență, am deschis plicurile, mi-am transcris în agendă adresele expeditorilor, am răspuns unora dintre scrisori. Am fost secretară. Mi-am luat tensiunea, cu ajutorul unui aparat fabricat în China. Am fost medic. Peste noapte am ieşit de câteva ori cu lanterna, în curtea interioară a blocului, ca să-i împiedic pe eventualii hoți să-mi mai fure oglinzile retrovizoare de la maşină. Am fost polițist.

Acum, în zori, încerc să adorm, istovit după practicarea a zece profesii.

22 august 2004. Căldură toropitoare. Sunt în troleibuzul 86, atent, ca de obicei, la discuțiile celor din jur.

Un domn cu costum şi cravată, care îşi şterge mereu fruntea cu o batistă, se chinuieşte să deschidă un geam lateral. îl ajută, cu îndemânare, o țărancă.

— E, uite că s-a mişcat ceva-ceva, spune țăranca, după ce a deplasat geamul cu câțiva centimetri. Aşa, să ne mai răcorim nițel, că murim aci de zăpuşeală. Doamne, nu ne mai pedepsi, Doamne, cu atâta fierbințeală. O fi lumea păcătoasă, da' mai iartă-ne şi pe noi.

— Nu e din cauza păcatelor, o întrerupe domnul cu batista.

— Da' din ce cauză?

— Stratul de ozon, spune el sentențios.

— Ce?!

— Stratul de ozon.

— E depăşită teoria cu stratul de ozon, se amestecă în discuție şi un tânăr. Chestia e că ne apropiem de soare.

— De ce ne apropiem, maică? tresare țăranca şi îşi adună bagajele, pregătindu-se să coboare.

— De soare...

— A! Eu mă dau jos la Piața Romană...

23 august 2004. îmi amintesc cum se făceau, înainte de 1989, pregătirile pentiu defilarea de 23 august. Primeam cu toții steaguri, pancarte cu lozinci, tablouri ale lui Nicolae Ceauşescu şi ne aliniam undeva, pe o stradă laterală, înainte de a ne revărsa în şuvoiul principal de manifestanți. Când ne venea rândul, după multe ore de aşteptare, eram obosiți, flămânzi şi plictisiți. înaintam fără chef, cu un mers şleampăt, târând după noi recuzita propagandistică. Atunci, din imense megafoane instalate pe marginea bulevardului Aviatorilor, se auzeau indicațiile date de organizatori. De un irezistibil umor involuntar era îndemnul: — Tovarăşi, agitați materialele!

24 august 2004. Era foarte neplăcut pe vremuri, un adevărat chin moral, să-l văd pe Nicolae Ceauşescu la tribună salutând, cu o emfază de proprietar al țării, coloanele de demonstranți. Dar şi mai greu de suportat este, astăzi, să-l văd pe regele Mihai alături de Ion Iliescu, la manifestările dedicate zilei de 23 august.

Cu disperarea cuiva care se îneacă. Ion Ihescu, fost activist al PCR, se agață, pentru a se salva ca personaj istoric, de gâtul unui rege, dar nu reuşeşte decât să-l ducă şi pe el la fund. Este grotescă şi înfiorătoare, ca o secvență dintr-un film *horror,* îmbrățişarea dintre ei.

26 august 2004. Merg, cu Tudorel Urian, pe stradă şi văd deodată o femeie alergând cu părul în vânt spre mine. Pare fericită că mă vede şi disperată la gândul că s-ar putea să mă piardă în mulțime. Mă zăpăcesc (mă şi împiedic şi cad, dar mă ridic repede). Femeia însă mă ocoleşte şi urcă, precipitându-se, în troleibuzul 79 care tocmai se pregăteşte să plece din stație. Vasăzică spre troleibuz alerga, nu spre mine! Oricum, mai bine spre troleibuz, decât spre Tudorel Urian.

27 august 2004. Gabriela Adameşteanu îmi propune să plec pentru trei zile în Italia, ca invitat al PEN-Clubului. îmi stă, pentru o clipă, inima de emoție. Dintotdeauna visez să ajung în Italia. Mă gândesc intens şi... refuz.

Sunt legat aici, în România, de nenumărate obligații. Mă simt ca Gul-liver, pe care liliputanii l-au imobilizat cu mii de sfori în timp ce dormea. Şi chiar dacă, asemenea lui, aş reuşi să mă desprind din toate legăturile, ridicându-mă semeț în picioare, tot n-aş pleca în Italia. De ce? Pentru că după trei zile ar trebui să mă întorc. Cine a plecat în străinătate ştie ce calvar înseamnă întoarcerea în România. îți trebuie mult timp ca să te obişnuieşti din nou cu stilul de viață de aici.

Este ca atunci când transpiri şi simți cămaşa udă pe tine. De bine, de rău, o suporți. Dar dacă faci greşeala şi o dai jos, ca să te speU, este îngrozitor să o îmbraci, după aceea, din nou, jilavă şi rece.

Au o vină imensă Ion Iliescu şi oamenii săi pentru situația în care am ajuns (mulți dintre noi), **să** nu ne simțim bine în propria noastră țară. Dacă Gabriela Adameşteanu m-ar întreba de ce refuz invitația PEN-Clu-bului, i-aş răspunde, riscând să par nebun:

— Din cauza lui Ion Iliescu.

Din fericire, Gabriela Adameşteanu, discretă, nu-mi pune nicio întrebare.

30 august 2004. Primesc felicitări de Sfântul Alexandru. Scrisori, telefoane, SMS-uri şi e-mail-uri. Pe drumul spre redacție mă opreşte o blondă superbă care, prin prezența ei, face să crească brusc media de frumusețe a oamenilor de pe stradă..

— La mulți ani, domnule Alex. Ştefănescu! Vă urez să vi se împlinească toate dorințele!

— Chiar toate? întreb eu insinuant.

— Toate! mă asigură ea imprudentă.

31 august 2004. Ieri mi s-a mai întâmplat ceva, în afară de întâlnirea cu blonda. Continuându-mi dramul spre redacție, am ajuns la intersecția dintre Calea Victoriei şi strada Dr. Lemnea şi a trebuit să străbat vasta curte părăginită din fața clădirii cu multe etaje (acum dezafectată) în care a funcționat cândva nu ştiu ce minister. M-au întâmpinat şapte-opt câini apocaliptici, slabi şi deşirați, cu păral zbârht, însuflețiți de o ură pe care n-am mai întâlnit-o decât la autorii despre care am scris că n-au talent (o clipă am crezut că sunt chiar ei, deghizați). La început, le-am vorbit framos, le-am spus că sunt prieten cu Brigitte Bardot, le-am promis că în ziua următoare am să le aduc ceva de mâncare. Dar a fost în zadar. Mă lătrau şi mă atacau cu atâta vehemență, arătându-şi colții care (exact ca în reclamele pentru paste de dinți) nu aveau absolut nicio carie, încât am fost nevoit să iau pietre de pe jos şi să aranc în ei. Pe unul, mai îndrăzneț, l-am lovit chiar cu servieta diplomat peste bot. Când am intrat, în sfârşit, în clădire m-am simțit victorios.

Acum mă îndrept din nou către redacție, dar nu mai sunt un naiv. Am un buzunar plin cu sandviciuri cu care am **să** încerc să le câştig bestiilor bunăvoința. Dacă nu vor înțelege, ti-eaba lor. Pentra că am, pentra orice eventualitate, şi un buzunar plin cu piette.

1 septembrie 2004. Urmează să plec în străinătate şi mi se cere un euro-CV.

— Ce?!

— Un euro-CV.

îmi închipui că este vorba de un *curriculum vitae* standardizat, acceptabil de către oricare instituție din Europa. Dar cum anume se face?

Bănuiesc că trebuie să-mi procur întâi un euroformular şi un europix. Iar apoi să-mi povestesc viața:

M-am euronăscut la 6 noiembrie 1947... Ca elev de liceu am eu-roînvățat bine, dar am fost cam euroobraznic... în timpul facultății am fost exclus din euro-UTC... Am scris numeroase eurocărți... Eurosoția mea se numeşte Domnița...

Foarte complicat. Simt cum mă apucă toți eurodracii.

2 septembrie 2004. îmi aduc aminte cât de greu a făcut rost Domnița de un europalet, ca să trimită două mii de cărți în Germania (din producția editurii pe care o conduce). Partenerii germani i-au explicat la telefon că nu se mai admit coletele clasice, care trebuie descărcate din maşină de muncitori (întrucât protestează sindicatele) şi că trebuie să aşezăm cărțile pe un europalet, astfel conceput încât să poată fi preluat şi transportat de un motostivuitor electric. Logic. Dar de unde să iei un europalet?

Domnița a întrebat la diverse fabrici, dar nu auzise nimeni de aşa ceva. Am început să explorez şi eu Bucureştiul, trezind suspiciunea lucrătorilor şi paznicilor de la diverse depozite. Explicația mea că sunt

în căutarea unui europalet nu avea deloc darul să-i liniştească. Dimpotrivă, mă făcea, în ochii lor, şi mai suspect. Românosuspect.

Domnița a găsit, în sfârşit, un europalet, în spatele unui supermarket (fusese folosit pentru transportul unor conserve). I-a dat imediat euro-şpagă cuiva din serviciul de pază şi a adus europaletul la noi acasă, pe balcon. Eu l-am reparat, folosind cuie româneşti, prilej cu care am constatat că suntem compatibih cu Europa.

A urmat altă odisee, aşezarea şi fixarea cărților pe europalet. Operațiile astea se fac tot după norme europene. Dar nu vreau să devin europlictisitor. Cert este că toată istoria a avut *happy-end.* Până la urmă coletul a fost făcut cum trebuie, a ajuns în Germania şi a fost acceptat. Sindicatele de acolo, oricum, n-au protestat. Regret doar că nu ni s-a restituit europaletul de care m-am ataşat în perioada cât a stat Ia noi în balcon. Câteodată, mi-e dor de el.

7 septembrie 2004. în curtea interioară a blocului nostru zace de mai multă vreme o canapea veche şi dezarticulată. Mă număr printre puținii care ştiu povestea ei. într-o noapte, acum două sau trei luni, am fost trezit, pe la ora 1, de un zgomot puternic şi m-am uitat pe fereastră. Zgomotul fusese făcut de o canapea aruncată de la etajul întâi al blocului vecin. După un timp, am văzut doi indivizi pregătindu-se să arunce pe fereastră încă o piesă de

mobiher, de data aceasta un fotoliu. Am îndreptat asupra lor o lanternă care bate la mare distanță şi am întrebat autoritar:

— Ce faceți acolo?

A urmat un moment de tăcere. Apoi am auzit răspunsul unuia dintre necunoscuți, calm, rațional:

— Scoatem nişte mobilă.

De data aceasta am rămas eu surprins şi un timp n-am ştiut ce să mai spun. Dar mi-am revenit:

— Dacă nu plecați imediat, chem poliția.

Indivizii nu mi-au mai răspuns. Dar la fel de calmi, rezonabili, folosindu-se de copacul din dreptul ferestrei la care se aflau ca de o scară, au coborât în curte, şi-au netezit hainele şi au plecat.

Fereastra de la care au aruncat canapeaua stă şi acum deschisă (poate că apartamentul e părăsit). Iar eu nu pot să uit noaptea în care am avut o conversație politicoasă cu doi hoți.

8 septembrie 2004. Particip, ca invitat, la Atelierul Național de Poezie „Serile la Brădiceni" (în apropiere de Târgu-Jiu). Mi-era teamă că am să pierd timpul pe aici, dar nu se întâmplă aşa. Organizatorii, printre care se remarcă Viorel Gârbaciu, Alexandra Andrei, Ion Căpruciu şi Ion Po-pescu-Brădiceni, au conceput un program instructiv şi atrăgător. în prima parte a zilei de azi am vizitat, la Hobița, o bisericuță de lemn veche de peste două sute de ani şi casa în care s-a născut Constantin Brâncuşi, iar, apoi, la Brădiceni, am asistat la un spectacol folcloric şi am văzut o expoziție de cărți şi manuscrise, amenajată în incinta căminului cultural.

A existat şi un moment pitoresc-amuzant, acela în care noi, oaspeții, am fost transportați de la Hobița la Brădiceni cu... căruțele.-Ştiind ce greutate am, m-am suit îngrijorat în căruța rezervată mie: nu se va rupe eşafodajul de scânduri? Nu vor protesta caii? Căruța a rezistat, iar caii nici n-au înregistrat suirea mea pe capră.

în timp ce străbăteam ulițele, zdruncinat până în adâncul măruntaielor, dar fericit, mă gândeam ce-ar spune cunoscuții mei dacă m-ar vedea. Ar crede, fără îndoială, că au halucinații.

9 septembrie 2004. Nu pot să uit casa în care s-a născut Constantin Brâncuşi (unii specialişti susțin că s-a născut în alta, de alături, cu care seamănă, dar asta din punctul meu de vedere nu contează). Construită din bârne şi scânduri, de tatăl lui Constantin Brâncuşi, care era cioplitor în lemn, casa iese în evidență prin ingeniozitate. Dormitorul este prevăzut cu o sobă cu lemne care are uşița în ahă încăpere, în bucătărie, în aceste condiții nimeni

nu poate muri, peste noapte, intoxicat cu mo-noxid de carbon, aşa cum se întâmplă frecvent în România. Iar în bucătărie, deasupra sobei, există un fel de... hotă, din lemn, care absoarbe şi conduce fumul în pod, unde este amenajat un spaţiu pentru afumat slănina şi carnaţii. Abia după ce îndeplineşte această sarcină, dată de stăpânii casei, fumul este eliberat în văzduh.

10 septembrie 2004. Nu pot să uit nici masa la care ne-a invitat Ion Căpruciu, în casa lui, construită din piatră de râu, din Brădiceni. La ni-ciuna dintre recepţiile la care am fost de-a lungul vieţii nu s-au servit gustări atât de bune şi amintind atât de mult de natură. Mieji de nucă, porumb fiert, caş, slănină afumată, ouă fierte cleioase, ceapă roşie şi un vin ghiurghiuUu minunat, în căni de sticlă pântecoase, brumate de răcoarea vinului, adus din pivniţă. Nevasta lui Ion Căpruciu, o femeie adevărată, nu ca atâtea din cunoscutele mele care se laudă cu faptul că nu ştiu să gătească, reuşea, singură, parcă printr-un număr de magie, ca toţi musafirii, cam treizeci la număr, să aibă în fiecare moment tot ce le trebuie.

Ce frumos gândesc, ce frumos râd, ce frumos muncesc, ce frumos petrec, ce frumos merg pe stradă, ce frumos aprind focul, ce frumos sunt amabili (fără nimic servil), ce frumos vorbesc, ce frumos tac (atunci când trebuie să tacă) oamenii locului! îmi vine să cer azil moral la Brădiceni.

11 septembrie 2004. Sunt de două zile la Bucureşti, dar tot cu gândul la Brădiceni am rămas. Acolo, chiar prin mijlocul satului, curge un pârâu de munte, cu o apă limpede, în care se oglindesc raţele, plutind lin şi fără griji (unele, mai cochete, nemulţumite de ceea ce văd, dau cu ciocul în apă şi strică pentru câteva clipe imaginea). Din loc în loc, în dreptul fiecărei case, poate fi văzută câte o mică platformă deasupra apei. Pe ea stau femeile care vin să-şi clătească rufele după le-au spălat.

Ce n-aş da să fiu şi eu una din rufele acelea!

15 septembrie 2004. Mi-a făcut portretul, în creion, o artistă tânără şi talentată. Adina Romanescu. în timp ce mă desena, mă privea atentă, cu interes (cu un interes profesional, confundabil însă cu unul amoros). A fost încântător.

Din nefericire, totul a durat puţin (cam cincisprezece minute). Am s-o rog să-mi facă şi un portret în ulei, care necesită mai multe şedinţe, fiecare de câteva ore.

16 septembrie 2004. Cumpăr, de la un supermarket, borcane cu capac, pentru murături. Chiar în timp ce le examinez, încercând să-mi dau

seama dacă au gura destul de largă ca să intre în ele gogoşarii netăiaţi, sună mobilul, pe care îl ţin în buzunarul de la piept. Mă caută un cunoscut scriitor:

— Ce faceţi, domnule Alex. Ştefănescu?

— Ce să fac? Ca de obicei. Citesc. Dar dumneavoastră?

— Eu?! Tot ca de obicei, scriu. Ca să aveţi dumneavoastră ce citi. Râd cu simpatie, dar un demon mă îndeamnă să nu-l cred. Poate că,

de fapt, şi el cumpără borcane pentru murături. Sper că de la alt supermarket. ..

17 septembrie 2004. Buletinele meteorologice de la diverse posturi TV sunt din nou pline de personificări de prost-gust. Vântul ne-a pus gând rău, vara şi-a luat catrafusele şi a plecat în alte ţări, soarele ne-a zis *good-bye,* frigul, duşmănos, ne obligă să căutăm în garderobă haine mai groase etc. Cel mai grav este că în următoarele două zile se vor năpusti şi ploile peste noi, stricându-ne weekendul. După ce ascult asemenea relatări, mă simt plin de ură şi toată noaptea visez că mă războiesc cu forţele naturii.

18 septembrie 2004. La congresul tineretului din PSD (un con-*gres-kitsch,* la care avântul tineresc este simulat grotesc), participanţii poartă la gât cravate roşii, ca pionierii de altădată. Nicio sclipire de ironie în ochii băieţilor şi fetelor care se ridică în repetate rânduri în picioare şi aplaudă.

Nu reuşesc deloc să înţeleg cum poate un tânăr să fie pesedist.

19 septembrie 2004. Grădina mea este invadată de „omizi păroase". Milioane de omizi care mănâncă necontenit frunzele vişinilor, cireşilor, merilor, perilor. Mă obsedează gândul că şi noaptea, când mă duc la culcare, gurile lor neobosite continuă să ronţăie ţesuturi vegetale, distru-gându-mi grădina încet, dar sigur.

în imaginaţia mea, zgomotul făcut de milioanele de mandibule se amplifică, devine un vacarm. Nu mai pot să adorm. Deschid televizorul la întâmplare şi dau peste un *talk-show* cu pesedişti. Alte omizi păroase.

P.S. Ploile nu s-au „năpustit peste noi". Ar trebui ca prezentatorii de buletine meteorologice să le ceară scuze.

24 septembrie 2004, Stau de vorbă, la o masă, într-un restaurant, cu o foarte atrăgătoare domnişoară. Scrie versuri şi vrea să ştie dacă are talent, îmi mărturiseşte că se simte emoţionată, ca pe vremea când era elevă şi se afla în faţa unui profesor.

— Sunteţi timidă?! întreb eu mirat, măsurându-i cu privirea îmbrăcămintea sumară, care-i lasă dezgolite mari părţi din corp.

— în ciuda aparențelor — îmi explică ea, remarcându-mi privirea — da. Ştiți ce coşmar am câteodată?

_… ?

— Visez că am fost scoasă la tablă şi că nu ştiu lecția. Stau cu capul în jos, paralizată de ruşine.

— E, într-adevăr, cumplit.

— Pe dumneavoastră ce vă îngrozeşte cel mai mult?

— Visez că-i fac curte unei femei superbe.

— Asta vă îngrozeşte?!

— Nu. Dar se întâmplă, în continuare, ceva cu totul neprevăzut, care mă pune înti-o mare încurcătură. Ea îmi cedează.

25 septembrie 2004. Mobilul meu — pe care am dat bani grei, şi de care am grijă să fie încărcat la timp, să nu mi-l fure hoții de buzunare, să nu stea cu ecranul la soare, să nu cadă stropi de apă pe el când mă spăl — nu-mi este deloc recunoscător. Are față de mine o atitudine distantă şi uneori este chiar arogant. De exemplu, când formez codul, îmi răspunde țanțoş: „Cod acceptat". Cum adică, măi, mobilule, „cod acceptat"? Adică exista şi posibilitatea să nu mi-l accepți? Păi nu dădeam cu tine de pământ?

26 septembrie 2004. Merg pe stiadă şi aud cum îşi admonestează oamenii câinii scoşi la plimbare. Au un ton categoric, parcă ar fi şefi (ai dracului) care strigă la subalterni.

— Treci aici! Imediat aici! N-ai auzit ce ți-am spus? Imediat! Unul merge şi mai departe, băgându-şi mâna în părul de pe ceafă al

animalului şi scuturându-i energic capul:

— Ce ți-am spus eu, boule? Haide, spune-mi, ce ți-am spus? Eşti surd, nenorocitule?

Bietul bou, un câine mic, drăgălaş, se uită mirat la stăpânul lui furios, dar, încăpățânat cum e, refuză să-i răspundă. Până la urmă, vorbeşte tot stăpânul:

— Taci, ai? Nenorocitul naibii! Lasă că vorbim noi acasă!

28 septembrie 2004. Particip la lansarea revistei lui H.R. Patapie-vici, „Idei în dialog". Cu o impolitețe involuntară, adresându-se numeroşilor oameni de cultură veniți la lansare, directorul noii reviste spune:

— Cultura română arată în momentul de față ca o maioneză tăiată. Am înființat această publicație ca să dreg maioneza.

îmi imaginez un castron uriaş în care H.R. Patapievici freacă, cu o lingură, şi ea uriaşă, cultura română. Mereu se găseşte câte cineva care să facă asta.

30 septembrie 2004. Azi se împlinesc cincizeci de ani de când citesc. Cincizeci de ani! Sună straniu. Parcă ar fi vorba de o perioadă istorică, nu biografică. Şi totuşi, acesta e adevărul calendaristic.

Timp de cincizeci de ani, n-a trecut o zi în care să nu citesc.

Am citit la biroul meu, aplecat asupra cărții. Am citit în pat, la lumina veiozei de pe noptieră. Am citit întins pe spate, în iarbă, ignorând chemarea imperativă a vieții — soarele strălucitor, trilurile păsărilor, zborul grațios-stângaci al fluturilor — şi lăsându-mă absorbit de lumea imaginară a literaturii. Am citit în tren, în avion, în maşină (când nu eram eu la volan). Am citit în săli de aşteptare, în camere de hotel, pe bănci din parc, în dormitoarele cazone din unitățile militare unde am făcut stagiul militar şi apoi diverse concenfrări. Am citit pe paturi de spital. Am citit în săli de clasă şi amfiteatre studențeşti, am citit în redacții (nu numai tipărituri, ci şi mii de manuscrise), am citit în biblioteci.

Cred că şi în mormânt am să citesc. Am să cer prin testament să mi se pună în sicriu cărți şi o lanternă.

5 octombrie 2004. Azi-dimineață, încă în pijama, lucram la computer, când mi-am dat seama că afară se întâmplă ceva neobişnuit. M-am uitat pe fereastră şi am văzut în curtea blocului o maşină a Poliției, o maşină a pompierilor, o maşină a Salvării, ca şi mulți ziarişti, operatori TV, fotoreporteri. Culmea este că aproape toate forțele de intervenție erau grupate în parcare, în jurul... maşinii mele. O reporteră frumoasă, de la Pro TV, îmbrăcată în blugi, îşi rezemase fundul de capotă şi stătea de vorbă cu un jandarm, ținându-i în față un microfon.

M-am îmbrăcat în grabă şi am alergat afară să văd ce se întâmplă. Mă gândeam, cu groază, că s-a descoperit că fac trafic cu (idei) stupefiante. Un polițist amabil mi-a explicat însă despre e vorba. în spațiul verde din curtea blocului, la rădăcina unui copac, două fetițe care voiau să îngroape o pisică moartă au descoperit o grenadă defensivă (numai cine a făcut armata, ca mine, ştie că o grenadă defensivă este mult mai periculoasă decât una ofensivă). Erau aşteptați pirotehniştii, ca să ducă grenada în altă parte şi să o dezamorseze.

Precaut, mi-am mutat maşina din... teatrul de operațiuni. Reportera de la Pro TV, neavând altceva de filmat, s-a grăbit să-mi ia un scurt interviu. A fost un moment de neuitat. Stăteam în plin soare, în fața unei femei frumoase, şi îi povesteam, ca un erou, fapte mărețe.

— Ce-ați făcut? m-a întrebat ea, cu ochii scânteind (de admirație, îmi plăcea mie să cred).

— Mi-am mutat maşina.

— De ce?

— Pentru orice eventualitate.

Acestea fiind spuse, m-am retras, cu falsă modestie, în casă. Mi-am imaginat că aud un ropot de aplauze în urmă.

6 octombrie 2004. Am ieşit în curtea blocului, să-mi spăl maşina. Ce tristeţe! Nu mai sunt poliţişti, nu mai sunt pompieri, nu mai sunt ziarişti. Nu mai e nici grenada, care a provocat atâta agitaţie. Iar eu, bătrân şi gras, cu un mers greoi, numai a erou nu semăn. Pe capota maşinii mele, însă, minune! văd urma rotundă a fundului reporterei de la Pro TV. Amân spălatul maşinii. Mă întorc în casă, visător, târând după mine găleata de plastic plină de apă şi buretele. La intrarea în bloc mă lovesc de un vecin care exclamă extuziast:

— V-am văzut aseară la „Ştiri", la Pro TV!

9 octombrie 2004. E frig în casă ca pe vremea lui Ceauşescu. Caloriferele sunt reci, pereţii sunt reci, plapuma este rece. Până şi pisica, atât de bine îmbrăcată în blana ei, are năsucul rece.

Pe vremea lui Ceauşescu, întt-o situaţie ca asta, te duceai la femei. Dar în vremea lui Iliescu şi femeile sunt reci.

10 octombrie 2004. Un hoţ de buzunare, prins asupra faptului, nu poate fi considerat vinovat. El nu a furat portofelul din buzunarul pasagerului alături de care călătorea în autobuz, ci l-a *găsit* acolo. Nu şi-a dat seama că aparţine păgubaşului? Nu. Nu avea cum să-şi dea seama. Pe portofel nu scria cui îi aparţine. Faptul că portofelul se afla asupra cuiva nu are relevanţă. Multe purtăm asupra noastră — muşte, scame, sttopi de noroi -, dar aceasta nu înseamnă că ne aparţin.

în schimb, păgubaşul, care şi-a lăsat buzunarul nesupravegheat, cu portofelul ademenitor la vedere, poate fi acuzat de ceva: de instigare la furt. Iar instigarea la o infracţiune se pedepseşte.

Aceasta este logica acelor membri ai CNSAS care consideră că CV. Tudor nu a colaborat cu Securitatea.

11 octombrie 2004. Se împlinesc o sută de ani de când un critic literar amator, H. Sanielevici, care se remarcase acuzându-l pe Mihail Sa-doveanu că propagă prin cărţile lui violenţa, s-a pronunţat întt-un mod la fel de inadecvat şi hilar asupra baladei populare *Miorița.* Citind poemul ca pe un articol de ziar, H. Sanielevici se întreba retoric de ce ciobanul se resemnează după ce află că va fi omorât de tovarăşii săi, de ce nu se salvează prin fugă sau nu cheamă în ajutorul lui poliţia.

Problema este pusă greşit şi şochează prin grosolănia gândirii. Este ca şi cum cineva s-ar întreba de ce regele Lear nu-şi găseşte adăpost într-un hotel sau de ce Hyperion nu apelează la o agenție matrimonială, ca să-şi rezolve situația. Oaia devotată ciobanului nu este chiar o oaie care a ttas cu urechea la discuția dintte complotişti. Iar ceea ce-i spune ea ciobanului nu este o prognoză, de genul buletinului meteorologic.

Totul se pettece în plan Uterar, nu practic. Ciobanul are o revelație în legătură cu destinul său. Nu se pot lua măsuri împotriva destinului. Şi, oricum, nu de chestiunea prozaică a luării unor măsuri se ocupă balada.

Şi mai este ceva. Chiar şi cineva tentat să-şi înfrunte, fără şansă, destinul, dintr-o pornire eroică, tot n-ar putea s-o facă, întrucât nenorocirea deja *a avut loc.* Ciobanul a aflat, în mod irevocabil, că trăieşte într-o lume în care *este posibil* ca propriii tăi tovarăşi să te omoare. El a murit (moral) în clipa în care a avut această revelație. Testamentul pe care şi-l face este un testament *post-mortem.*

Teza despre resemnarea ciobanului din *Mioriția,* despre lipsa lui de reacție dovedeşte o prostie fără margini. Şi totuşi, această teză *a fost luată în serios* de sute de folclorişti, critici literari şi eseişti.

Nu numai că a fost luată în serios, dar ideea prostească despre pasivitatea ciobanului a generat o întreagă ideologie (în general recrimina-torie) în legătură cu firea românilor, cu incapacitatea lor de a reacționa la evenimente şi de a face istorie. Nu ştiu românii cum sunt (nu mă ocup de asta, nu sunt etnopsiholog), dar despre ciobanul din *Mioriția* ştiu sigur că *nu se poate spune* că este resemnat, areactiv etc. Nu asta este problema.

Sunt curios dacă şi peste o sută de ani inadecvata, prozaica, aberanta interpretare a *Mioriției* va mai fi în vigoare. Dacă vor mai exista susținători ai ei. Mi-e teamă că da, pentru că prostia e veşnică.

15 octombrie 2004. Mi s-a părut că-l văd pe stradă — undeva, lângă Sala Palatului — pe Comeliu Vădim Tudor, însoțit de doi bodyguarzi. M-am bucurat şi m-am grăbit spre el, dar bucuria mi-a fost de scurtă durată. Era în realitate altă persoană, care, privită de la distanță, aducea puțin cu preşedintele PRM pentm că avea o față la fel de lată şi un zâmbet la fel de nefiresc.

îmi doresc foarte mult să-l întâlnesc pe Comeliu Vădim Tudor ca să-i dau două palme. L-aş pălmui scurt, răsunător, fără explicații. Apoi aş trece mai departe, mulțumit că mi-am făcut datoria față de amintirea tatălui meu.

Cu ani în urmă, acest individ mi-a trecut numele pe o listă a trădătorilor de țară, publicată pe prima pagină a revistei „România Mare". Se mai aflau pe

acea listă personalități ale culturii române a căror vecinătate mă făcea să mă simt mândra. Dar era o mândrie tristă, ca aceea a intelectualilor care în anii '50 se regăseau între zidurile închisorii de la Sighet.

în plus, exista riscul ca mulți oameni cinstiți şi naivi să ia în serios acuzațiile delirante. Ceea ce s-a şi întâmplat. Tatăl meu, pe atunci încă în viață, locuia la Suceava şi obişnuia să iasă în fiecare zi la plimbare prin oraş. îl salutau cu respect mulți cunoscuți, iar unii dintre ei îl felicitau pentra educația pe care ne-o dăduse mie şi fraților mei. în ziua în care a apărut „România Mare" cu numele meu pe lista trădătorilor de țară, nu s-a mai întâmplat aşa. Nimeni nu l-a mai salutat, iar cei salutați de el au întors capul. Cineva a spus explicit în spatele lui:

— Uite-l pe ăsta, mai are curajul să iasă în lume! Fiul lui e trădător de țară!

— Nemernicul! a exclamat o femeie isterică, de genul celor care îi instigaseră pe minerii veniți la Bucureşti. Ar trebui scuipat!

Tatălui meu i s-a făcut rău de la inimă şi s-a întors, abia ținându-se pe picioare, acasă. Şi-a revenit cu greu, după mult timp. După şi mai mult timp, şi opinia publică m-a „iertaf, uitând de fapt de cazul meu sau, cine ştie, ajungând să înțeleagă ce e cu „România Mare". Tatăl meu însă n-a mai regăsit niciodată plăcerea de a ieşi la plimbare prin oraşul în care ajunsese să se bucure de respect după o viață de muncă.

18 octombrie 2004. Sunt nedormit, parcă am funingine sub pleoape. Aseară am făcut greşeala să mă uit la un film american cu un criminal odios care, după ce a fost în sfârşit omorât şi credeam că am scăpat definitiv de el, s-a ridicat din nou de la pământ, rânjind înspăimântător.

în filmele americane, personajele diabolice mor foarte greu. Sunt împuşcate în piept, în burtă, în brațe, în gât şi cad la pământ într-o baie de sânge, dar după un timp — exact atunci când fostele lor victime îşi sărbătoresc eliberarea — se ridică în picioare şi atacă din nou. Sunt aruncate în apă şi ținute acolo până se umflă şi devin livide, dar aceasta nu le împiedică să iasă întt-un târziu din valuri şi, orbecăind, să se arunce încă o dată asupra adversarilor. Li se dă foc şi ard în vâlvătăi urlând îngrozitor, dar ulterior, cu terifiantele lor fețe carbonizate, se mobilizează şi îşi continuă acțiunea criminală. Chiar şi îngropate în pământ au încă un viitor: vor ieşi şi de acolo, cu țărâna şi pietrişul şiroindu-le pe umeri, şi îşi vor relua acțiunile reprobabile.

Vai de naivul care trece pe lângă trupul neînsuflețit, întins pe podea, al unui asemenea personaj. Trupul neînsuflețit va întinde brusc o mână şi îl va

prinde pe naiv de picior. Un mort dintr-un film american nu este niciodată definitiv mort.

22 octombrie 2004. Sunt într-o sală a Teatrului Național, unde are loc lansarea oficială a candidaturii lui Gheorghe Ciuhandu la preşedinția României. Un tânăr de la Pro TV, înarmat cu cameră de luat vederi, vânează imaginea unui bătrân care urcă gâfâind scările. Sala este plină de bărbați şi femei în plină putere, cu figuri inteligente, frumos îmbrăcați, iar el filmează de la un metru distanță fizionomia marcată de vârstă şi suferință a unui fost deținut politic. De ce face asta? Ca să aducă aminte opiniei publice că PNȚCD a fost supus de comunişti unui regim de exterminare? Nu. Ca să-şi bată joc de PNȚCD, prezentându-l seara, la televizor, ca pe un partid de bătrâni, depăşit de situație.

O doamnă care are curajul opiniei (nu ca noi, domnii, indignați doar în sinea noastră) îi reproşează că vrea să falsifice realitatea, printr-o selecție tendențioasă. Operatorul îi răspunde cu aplomb:

— Asta vor telespectatorii, asta le oferim!

De unde ştie tânărul cu camera de luat vederi ce vor telespectatorii rămâne un mister.

Mai trist este însă altceva. Ca să-şi bată joc de PNȚCD, operatorul îşi bate joc de un bătrân, de ideea însăşi de bătrânețe. Este *de neînțeles* ce anume îl poate face pe un tânăr să râdă disprețuitor văzând cum se chinuieşte un om în vârstă, ținându-se cu mâinile lui slabe de balustradă, să urce scările.

23 octombrie 2004. Urmează să candidez pentru un post de senator PNȚCD din partea județului Suceava. Scriu de mână o declarație, în patru exemplare: „.. .declar prin prezenta, pe proprie răspundere, că nu am aparținut ca agent sau colaborator organelor de securitate ca poliție politică...".

Nu, nu am aparținut. Mai mult decât atât, am refuzat să aparțin, în repetate rânduri.

în schimb, am aparținut organelor de securitate ca anchetat, în 1966, când eram student în anul II, la Facultatea de Limba şi Literatura Română din Bucureşti. Câțiva colegi — toți bine situați astăzi — au avut grijă să informeze poliția secretă că fac „afirmații dușmănoase" la adresa regimului comunist şi mai ales că scrisesem o parodie după *împărat şi proletar,* intitulată *Țăran şi secretar.*

Am fost interogat, timp de eâteva săptămâni, de doi anchetatori succesiv. Unul, în vârstă, pleşuv, cu vestigii de păr blond-încărunțit în jurul

capului, şi cu ochi de un albastru rece, era brutal şi mă amenința cu pedepse cumplite, inclusiv cu împuşcarea. Celălalt, tânăr, brunet, cu buze roşii şi groase, îmi dădea de înțeles că mă compătimeşte şi că e gata să mă ajute. El mi-a sugerat să declar, la rândul meu, ce „afirmații duşmănoase" făcuseră colegii care mă ttădaseră. Adevărul este că aş fi avut ce să povestesc şi, în plus, era tentantă ideea de a mă răzbuna pe ei. Mi-am dat seama însă, acolo, între zidurile groase de la „Malmaison", la cei 19 ani ai mei, aşa răvăşit de teamă cum eram şi cu lacrimi pe obraji, că *dacă i-aş turna aş fi asemenea lor.* Am declarat deci că nu i-am auzit spunând niciodată ceva împotriva regimului. Şi m-am simțit mândru, apoi, toată viața, că nu am turnat pe nimeni la Securitate, nici măcar pe propriii mei turnători.

26 octombrie 2004. Mă sună I.N. şi mă ironizează pentra ideea de a candida la alegerile parlamentare din partea PNȚCD.

— E un partid expirat! stabileşte el, fără ezitare. Ce cauți tu printte bătiânii ăia?

— Nu e deloc un partid de bătiâni (au mai murit între timp, din nefericire; erau oameni extraordinari). Sunt foarte mulți tineri...

— Lasă, că am văzut eu, la televizor. Era unul care urca scările la Teatral Național şi de-abia se ținea pe picioare!

Nu mai spun nimic şi trântesc telefonul.

1 noiembrie 2004. Astă-noapte, în jurai orei 2, a trebuit să ies, ca însoțitor al pisicii, în curtea blocului. Mai bine nu ieşeam. Am făcut descoperiri care mi-au schimbat (în rău) starea sufletească şi n-am mai putut să adorm până dimineața. Doi indivizi necunoscuți îmi examinau, cu ■ ajutorai unei mici lanterne, maşina. N-o deschiseseră, dar se chinuiau să vadă, printr-un geam lateral, ceva din zona bordului. Când mi-am făcut apariția, nu s-au speriat. Mi-au zâmbit stângaci, aşteptând să mă îndepărtez. Abia când le-am spus că e maşina mea au luat-o amândoi la goană.

De undeva, de după copaci, se auzeau şoaptele, gemetele şi uşoarele icnete a doi îndrăgostiți. Curios este că alături de ei se mai afla cineva, un bărbat care fuma, rezemat de cadrai de fier penttu bătut covoarele, aşteptând probabil să-i vină rândul (nu la bătut covoarele).

M-am îndreptat repede spre inttarea în bloc, când în curte a apărat, tras de un câine-lup ținut în lesă, un bättân îmbrăcat în pijama. Câinele, fără îndoială PSD-ist, a început imediat să mă latre furios şi s-a repezit să mă sfâşie, scăpând nu se ştie cum din strânsoarea zgărzii (poate că în realitate stăpânul lui era PSD-ist). Şi eu, şi pisica am reacționat corect. Eu am intrat

repede în casă, iar ea s-a cățărat în doi timpi şi trei mişcări într-un copac înalt.

2 noiembrie 2004. A trecut vremea când, formând un simplu număr de telefon, auzeam inimitabila voce a Zoei Dumitrescu-Buşulenga şi eram invitat la o cafea. Fosta mea profesoară se află acum la Mănăstirea Văratec, în recluziune, ca Veronica Miele pe vremuri.

Soțul ei — cel împreună cu care am văzut-o plimbându-se seara târziu pe Calea Victoriei şi povestindu-i ceva în linişte, cu încredere, ca unui vechi prieten — a murit, lăsând-o singură.

Dacă ar fi mai multă dreptate în lume, Zoe Dumitrescu-Buşulenga ar trebui să se afle acum în mijlocul nostru, al miilor de foşti studenți ai ei şi al sutelor de mii de cititori (radioascultători, telespectatori) la educarea intelectuală a cărora a contribuit de-a lungul anilor. Ea şi-a cheltuit din propria ei ființă pentru a ne ilumina, pentru a ne transmite entuziasmul ei față de valorile culturii umaniste.

.. .Ar trebui să se afle în mijlocul nostru, iar noi ar trebui să-i mulțumim că, în plin regim comunist, ne-a convins să-i admirăm, mai mult decât pe oricine altcineva, pe Sofocle şi Leonardo da Vinci, pe Shake-speare şi pe Eminescu.

Nu numai că nu se întâmplă aşa, dar unii dintre noi o mai şi acuză — practic, în absență, cu o nepolitețe pe care nu se ştie de la cine au învățat-o între timp — că a fost curtenitoare cu Ceauşescu, că a făcut concesii regimului comunist etc. Acceptăm — fiindcă asta facem, acceptăm — situația ruşinoasă ca la conducerea țării să se afle în continuare, în anul 2004, foşti demnitari comunişti, emuli ai lui Ceauşescu, dar găsim de cuviință să fim intransigenți cu Zoe Dumitrescu-Buşulenga!

3 noiembrie 2004. Am stat de vorbă, toată dimineața, cu câțiva elevi de liceu şi am constatat că nu sunt deloc inițiați în frumusețea literaturii, că n-au acces la textul literar. Analizele din multe manuale de literatură (vechi sau noi) sunt rebarbative şi îi fac pe elevi să urască lectura, ca pe o obligație absurdă (cam aşa cum era înainte de 1989 obligația de a participa la şedințele de „învățământ politic"). Este bizar că se întâmplă aşa. Dintr-un prilej de jubilație, literatura a ajuns — din cauza lipsei de inteligență şi de talent a unor autori de manuale şi a unor profesori — o

pacoste. Este ca şi cum şampania ar fi băută ca un sirop de tuse, din obligație.

5 noiembrie 2004. Mă pregătesc să plec la Suceava, unde se sărbătoreşte centenarul Colegiului Național „Petru Rareş". înainte se numea

Liceul „Petru Rareş", iar şi mai înainte — Şcoala Medie nr. 2. Am fost şi eu elev al Şcolii Medii *m. 2,* în perioada 1954—1965, ceea ce înseamnă 11 ani fără întrerupere, din clasa întâi până la absolvire.

încă de acum câteva zile am trimis pe adresa colegiului un mesaj:

„Ziua în care am înțeles că din două sunete, «o» şi «i», rostite repede unul după altul, se creează un cuvânt, «oi», a fost ziua în care m-am născut a doua oară. Am simțit atunci că mi se ia o ceață de pe minte şi am îndrăgit pentru totdeauna învățătura.

Această experiență de neuitat am făcut-o acum exact cincizeci de ani, într-o sală de clasă a Colegiului «Petru Rareş» din Suceava. îi sunt profund recunoscător acestei instituții pentru miraculoasele «oi» pe care mi le-a dăruit cândva, într-o zi de toamnă a anului 1954."

Textul a apărut într-un ziar local din Suceava. Imediat am primit un telefon de la un fost coleg de şcoală.

— Am citit ce-ai scris în ziar. Nu înțelegeam la ce se referă:

— Ce anume ai citit?

— Păi, n-am fost prea atent. Ştiu numai că era ceva cu o oaie. Mi-a plăcut.

7 noiembrie 2004. Peste o oră plec la Suceava. în timp ce îmi fac valiza mă copleşesc amintirile. Mi-e dor de uniforma de elev, croită dintr-o stofă bleumarin...

Am fost coleg de clasă cu Vladimir Găitan, cunoscutul actor de azi. O mare parte din timp am stat în aceeaşi bancă cu el (lăsându-l să copieze la „extemporale" şi „teze" şi beneficiind, în schimb, de competența lui în materie de fete, pe care mă învăța cum să le cuceresc).

Țin minte o întâmplare. Eram în clasa a noua. Eu şi cu Duțu (aşa i se spunea pe atunci, de la „Vlăduțu") ne-am dus într-o seară în vizită acasă la Tia, prietena lui Duțu. Se mai afla acolo o cunoscută a Tiei, Geta, care urma să devină, dacă totul mergea bine, prietena mea. Părinții Tiei tocmai plecaseră cu tienul la Focşani. Ne-am apucat să bem toți patru, fără griji, nestânjeniți de prezența vreunui adult, un lichior tare, să fumăm şi să jucăm „gajuri" (un joc care presupunea „pedepse" de genul să te săruți cu cineva anume, să te dezbraci de o parte din haine etc). Eram entuziasmați de ceea ce făceam, râdeam până la lacrimi şi deveneam tot mai îndrăzneți, când, deodată, s-a auzit soneria de la uşa de la intrare. Erau părinții Tiei, care pierduseră tienul şi se întorceau acasă furioşi. După ce i-a văzut prin vizor, Tia, îngrozită, ne-a obligat pe mine şi pe Duțu să ne ascundem în grabă pe balcon, cu tot cu ustensilele depravării noastire (tava cu sticla de lichior şi cele patru pahare,

pachetele de țigări, scrumiera pUnă de mucuri). Apoi le-a dat drumul părinților în casă, expli-cându-le că ea şi Geta tocmai învățau împreună pentru a doua zi.

Eu şi Duțu, ghemuiți pe balcon, în întuneric, vedeam în camera luminată figurile bănuitoare ale celor doi părinți şi eram îngroziți. Am fi vrut să sărim de pe balcon, dar apartamentul se afla la etajul 7! Culmea este că, îngroziți cum eram, ne venea şi să râdem, ceea ce ne-ar fi dat de gol.

După vreun sfert de oră care ni s-a apărut o veşnicie, tatăl Tiei s-a dus la baie, iar mama ei — la bucătărie. Tia ne-a făcut semn, iar eu şi Duțu am țâşnit din ascunzătoare, am tiaversat ca nişte năluci camera, apoi un mic hol şi am ieşit din apartament. Pentru viteza cu care am coborât pe scări de la etajul şapte până la parter ar merita să figurăm în *Guiness Book.*

8 noiembrie 2004. în sala de festivități a Colegiului Național „Petru Rareş" din Suceava sunt declarat cetățean de onoare al municipiului

Suceava (alături de actorul Vladimir Găitan, caricaturistul Mihai Pîn-zaru-Pim şi sportiva Liliana Gafencu). Primarul localității, loan Lungu, îmi înmânează o diplomă şi mă invită să spun câteva cuvinte.

Prețuirea care mi se arată mă emoționează până la lacrimi (mă gândesc ce mult s-ar bucura tata dacă ar trăi şi ar fi de față). Rostesc un scurt discurs care este aplaudat. Dar chiar în timp ce îl rostesc, în sinea mea le spun celor din sală (profesori, elevi, reprezentanți ai autorităților) cu totul altceva:

— Vă rog, vă implor, nu-mi acordați acest titlu! Nu mă izgoniți în felul acesta solemn dintre voi! Nu vreau să fiu cetățean de onoare al Sucevei, vreau să fiu doar cetățean al Sucevei, aşa cum eram pe vremuri, în îndepărtata mea tinerețe, înainte de a face greşeala de a mă stabili la Bucureşti.

Un cetățean de onoare nu-şi mai poate permite să fure mere din livada bisericii Sf. Dumitru sau să spargă cu praştia geamurile clopotniței. Un cetățean de onoare nu se poate da iama cu sania pe abmpta stiadă Mirăuți, îmbătat de viteză, într-un nor de pulbere de zăpadă şi chiote. Un cetățean de onoare nu are dreptul ca, de 1 martie, să prindă mărțişoare în pieptul fetelor, prefăcându-se neîndemânatic pentm ca operația să dureze cât mai mult.

Primiți-mă, suceveni, din nou întie voi! Lăsați-mă să fiu iar elev şi să stau înti-o bancă dintr-o sală de clasă, în timp ce o profesoară (fra-moasă, cum sunt toate de la acest liceu) explică ceva la tablă! Dați-mi voie să scriu versuri zgâriindu-le cu un băț pe zăpadă! Ingăduiți-mi să conduc turişti francezi la Cetatea lui Ştefan cel Mare şi să-i încânt cu informații fanteziste, despre o poartă secretă prin care intra în fiecare noapte câte o fată de optspezece ani în iatacul domnitomlui!

Toate acestea le spun în gând, dar ceremonia se desfăşoară mai departe, netulburată, pe un fond muzical care sună, pentiu mine, ca un marş funebm.

9 noiembrie 2004. Mă aflu, în continuare, la Suceava, unde voi rămâne până la sfârşitul campaniei electorale. Presa de aici — ziare şi reviste, posturi de radio şi televiziune — este la fel de efervescentă ca aceea din Bucureşti. Suceava arăta cândva ca un oraş inventat de Mihail Sadoveanu. Acum pare desprinsă dintr-un roman de Henry Miller. Dau interviuri, mă las fotografiat, particip la dezbateri îmegistrate sau transmise în direct.

La una dintre dezbateri se declanşează o polemică între reprezentantul PSD şi cel al PNL, pe tema şoselelor asfaltate din județ. Fiecare revendică, pentru formația sa politică, meritul amenajării acestor şosele. Intervin cu următoarea replică:

— Şoselele nu le-a asfaltat nici PSD, nici PNL. Le-a asfaltat Ştefan cel Mare!

Pare o glumă, care îi face pe cei prezenți să izbucnească în râs. Dar nu e o glumă:

— Anul acesta s-au împlinit 500 de ani de la moartea lui Ştefan cel Mare. în aşteptarea participanților la comemorare — oameni importanți din țară şi din străinătate — s-au asfaltat în grabă şoselele, aşa cum se făcea, pe vremuri, înaintea unei vizite a lui Ceauşescu.

11 noiembrie 2004. E noaptea târziu şi mă plimb de unul singur prin oraş, prin burniță şi ceață. în spatele muzeului „Simion Florea Marian" este o casă frumoasă, îmbrăcată în viță-de-vie, cu o fereastră luminată la etaj. Mă uit îndelung la acea fereastră. Dincolo de ea se află minunații mei prieteni, Lidia şi Radu Rump. Dacă aş suna la uşă, m-ar primi imediat, cu drag, mi-ar pune hainele la uscat, mi-ar da un ceai fierbinte. Renunț să le tulbur seara şi plec mai departe. Dar numai gândul că ei există acolo şi că oricând mi-ar deschide uşa mă umple de fericire.

17 noiembrie 2004. Sunt la volanul maşinii mele, în drum spre Suceava. Weekendul mi l-am petrecut la Bucureşti, iar acum străbat din nou drumul european 85 pentru a ajunge în oraşul în care, de două săptămâni, particip la campania electorală. La scurtă vreme după ieşirea din capitală, văd o scenă de o brutalitate greu de imaginat. Un căruțaş se dă jos din căruță şi îşi bate cumplit calul. îi dă o palmă răsunătoare peste ochi, îi trânteşte un pumn năprasnic în falcă, sub ureche, apoi, luându-şi avânt printr-o răsucire de 360 de grade (ca în filmele cu *jiu-jitsu)* îi aplică un cot la baza gâtului. Calul, mic de statură, bătrân şi resemnat, legat în hamuri grele, care ele singure sunt greu

de dus, şi având de tras o căruță încărcată cu fier vechi, tresare şi îşi înalță capul la fiecare lovitură, tăcut, cu un rest de demnitate care îmi răscoleşte sufletul.

îmi doresc din toată inima să mă dau jos din maşină şi să-l pocnesc pe căruțaş cu sete, folosind eventual chiar tehnicile lui. N-am însă curaj. El e tânăr şi bine construit, în timp ce eu abia mă mişc.

Am să mă simt vinovat multă vreme că n-am trecut totuşi la acțiune. Cu mare plăcere i-aş fi dat o palmă peste ochi, i-aş fi trântit apoi un pumn în obraz şi, în cele din urmă, răsucindu-mă, i-aş fi înfipt un cot la baza gâtului, făcându-l să icnească.

18 noiembrie 2004. Suceava mea e mânjită de propaganda PSD. Având şi mijloace tehnice, şi neruşinarea necesară, pesediştii au maculat oraşul lui Ştefan cel Mare cu mii de afişe, postere, bannere şi pHante phne de minciuni stridente. în stil comunist, ei fac din alb negru şi din negru alb. Pe un „fluturaş" (ce cuvânt delicat pentru o fițuică imundă!), sub două poze, una a lui Căhn Popescu Tăriceanu şi alta a unui necunoscut. Valentin Zaharia, scrie: „Călin Popescu Tăriceanu, afacerist; venit — peste 570 miUarde lei; Valentin Zaharia, agent de pază; venit — 4 200 000 lei; PNL-PD propune acelaşi impozit pe venit pentru amândoi".

în realitate, nu s-a propus niciodată acelaşi impozit, ci aceeaşi cotă de impozitare, 23 la sută, ceea ce înseamnă un impozit de 131 100 000 000 lei pentru Căhn Popescu Tăriceanu şi un impozit de 840 000 lei pentru Valentin Zaharia. Aşa tiebuie pusă corect problema: un om plăteşte peste o sută treizeci şi unu de mii de milioane de lei impozit, iar altul — mai puțin de un miUon. în condițiile în care amândoi îşi câştigă banii cinstit, în mod evident Călin Popescu Tăriceanu este cel nedreptățit. Sau, în orice caz, *lui* trebuie să-i fim recunoscători că participă cu o sumă atât de mare la bunul mers al treburilor pubUce, de care beneficiem cu toții.

Ca să nu mai vorbim de faptul că agentul de pază câştigă doar 4 200 000 de lei pe lună din cauza pesediştilor, care sunt la putere.

19 noiembrie 2004. Gheorghe Ciuhandu a sosit la Suceava. Eu şi ceilalți candidați de pe listele PNȚCD Suceava pentru Senat şi Camera Deputaților ne alăturăm lui şi participăm la o întâlnire cu membrii şi simpatizanții PNȚCD, la Casa de Cultură. Atmosfera, entuziastă, devine repede incandescentă când luăm, pe rând, cuvântul. Sală este plină de oameni care nu doar refuză, ci urăsc comunismul, cu o ardoare transmisă din tată în fiu.

într-adevăr, poate că nicăieri nu este mai inadecvat comunismul ca aici. Secera şi ciocanul arată jalnic în comparație cu capul de bour de pe stema Moldovei. Ideea de CAP devine ridicolă la simpla vedere a unei păduri de fagi.

De-a dreptul grotescă ar fi prezența aici a lui Ion Ihescu, pe care nu mi-l pot imagina decât având atiibuția de a ține de dârlogi calul lui Ştefan cel Mare.

20 noiembrie 2004. Fac drumul invers, de la Suceava la Bucureşti, tot la volanul maşinii mele. Deschid radioul (care încă nu mi s-a furat) şi ascult muzică. E o zi superbă de toamnă, cu un cer înalt şi cu un mistic joc de lumini datorat trecerii rapide a norilor prin dreptul soarelui. Momentul are măreție. Este o plăcere bărbătească să-ți străbați țara de la un capăt la altul, într-o zi ca asta.

îmi vine ideea să iau o autostopistă. Aş vrea să fie una care să tacă tot drumul, ca să conteze doar ca o prezență feminină, nu ca interlocutoare. La ieşirea din comuna Moțca văd o individă frumoasă, care gesticulează energic, încercând să oprească o maşină. încetinesc, dar mi se pare prea voluntară şi accelerez din nou. în apropiere de Bacău două fete simpatice, cu basmale roşii, legate cochet, şi figuri de ştrengărite îmi fac semne jucăuş-imploratoare. Nu-mi place că sunt două, ar vorbi necontenit. Trec mai departe. La Adjud, o tânără, cu un copil mic în brațe, vrea şi ea să opresc, însă ideea că a făcut copilul cu altul mă enervează şi mă prefac că n-o observ.

Până la Focşani mă chinuieşte un sentiment de vinovăție. Cum am putut s-o las singură, pe şosea, cu un copil mic în brațe? Am acum cu totul altă stare sufletească. Mă simt inundat de duioşie şi generozitate. O bătrânică slabă şi gârbovită aşteaptă, la ieşirea din Focşani, să găsească şi ea o „ocazie". Opresc imediat şi o invit pe scaunul din dreapta mea. După ce se instalează, începe să-mi povestească prin ce a trecut din cauza unui văr care i-a luat pământul. Vorbeşte, vorbeşte, vorbeşte, cu o voce stridentă.

Asta e tot ce s-a ales din ideea mea de-a avea o prezență feminină în maşină.

26 noiembrie 2004. în fiecare zi sosesc pe adresa mea de e-mail (şi probabil şi a altora) mesaje din partea celor care fac campanie în favoarea lui Adrian Năstase. Toate se remarcă prin lipsa de logică şi, mai ales, prin teatarea prietenos-promiscuă a destinatarului. Citindu-le, ai impresia că un bețiv te ia de guler şi te trage lângă el el, ca să-ți spună ceva confidențial. Astăzi am primit următorul apel:

„România are nevoie de sprijinul lui Adrian Năstase ca el Să continue ceea ce a început.

Pentru aceasta, Adrian Năstase are nevoie de votul şi de încrederea TA pentru a-ți oferi stabilitate.

Astfel România are nevoie ca TU să-i oferi această oportunitate."

Am dat clic pe comanda „reply" şi am răspuns: „De ce mă tutuiți, pesediştilor?"

28 noiembrie 2004. în urma alegerilor, pesediştii au rămas pe scena vieții politice într-o situație destul de avantajoasă (cu concursul unor cetățeni lipsiți de responsabilitate). Țara nu s-a putut scutura de omizile păroase care au invadat-o în ultimii cincisprezece ani.

29 noiembrie 2004. Mă afectează foarte mult rezultatul alegerilor. Nu-mi pot regăsi umorul. Astă-noapte, chinuit de insomnie, m-am gândit cu milă la mine însumi. După 1989, dintt-un exagerat sentiment al datoriei, mi-am cheltuit cea mai mare parte din energie pronunțându-mă în probleme politice sau participând direct la viața politică. Am luat parte la şedințe, mitinguri, marşuri de protest. Am condus asociații, programe, fundații etc. Rezultatul? Zero. Ca şi rezultatul agitației altor mii de oameni cinstiți care şi-au făcut iluzia că îi pot învinge pe foştii activişti ai PCR şi foştii securişti, aflați la putere şi după 1989. în țară se frăieşte la fel de prost, nimeni nu a remarcat ce am făcut (în afară de cei care mi-au spart geamurile la maşină sau mi-au dat telefoane de amenințare), iar eu sunt mai bătrân cu cincisprezece ani.

1 decembrie 2004. Sunt la modă posturile de televiziune speciahzate: unele transmit exclusiv muzică, altele — filme, manifestări sportive, creație folclorică etc. TVR 1 s-a specializat în Adrian Năstase. Mi-e şi teamă să urmăresc programele TVR 1. Chiar şi când se difuzează o ecranizare după *Romeo şi Julieta,* există riscul să-l vedem pe actualul prim-ministru, făcându-şi loc, bucălat şi încruntat, printre personajele lui Shakespeare şi anunțând — „ca să fie foarte clar pentru toată lumea" — că va construi şi în România balcoane pentru îndrăgostiți.

3 decembrie 2004. Stau de vorbă cu Ana Blandiana, la sediul Academiei Civice, unde se sărbătoreşte împlinirea a zece ani de la înființarea instituției. Poeta străluceşte de inteligență, bunătate şi frumusețe. Mă gândesc la marea ei realizare de după 1989 — *Memorialul Victimelor Comunismului şi al Rezistenței* de la Sighet, primul şi cel mai important muzeu al comunismului din lume — şi mi se face ruşine pentru regnul bărbătesc care, în toți aceşti ani, n-a dat niciun exemplar uman comparabil cu ea.

4 decembrie 2004. Mă urmăreşte amintirea întâlnirii de ieri cu Ana Blandiana. Regret că n-a fost acolo şi Ion Ihescu. Dacă ar fi fost, ar fi avut

prilejul să se compare cu poeta şi ar fi înțeles, în mod sigur, că trebuie să se retragă cât mai repede din viața publică. Cu microfonul în mână, ar fi solicitat atenția celor din jur şi ar fi declarat că a luat hotărârea să locuiască într-o căsuță, undeva, la marginea Bucureştiului, şi să nu mai iasă niciodată în lume. Iar declarația lui ar fi fost primită cu aplauze.

6 decembrie 2004. Sunt la țară, în grădină la mine şi sap pământul în care am să semăn la primăvară salată şi castraveți, ceapă şi mărar. Cazmaua (la Suceava, unde am copilărit, se spunea „hârlețul") intră greu în pământ, dar mă folosesc de considerabila mea greutate pentru a o înfige, cu piciorul, cât mai adânc. Trece un țăran pe lângă grădină, se opreşte şi mă priveşte, zâmbind ironic, prin gardul de sârmă împletită. El ar face orice ca să scape de lucratul pământului, iar eu, care am un loc de muncă la oraş, vin aici şi sap. îşi închipuie probabil că sunt cam țicnit. Ca să nu-i ghicesc gândurile, mă întreabă:

— Cu cine votați duminică, domnu'şef?

— Cu Traian Băsescu!

— Vedeți, aşa m-am gândit şi eu, da' nu ştiu dacă e voie... îl asigur cu toată gravitatea:

— E voie.

El mă priveşte neîncrezător, mă salută ducându-şi două degete la pălărie şi pleacă.

7 decembrie 2004. Au trecut şapte ani de când mi-am cumpărat un Renauh 19 Europa. în aceşti şapte ani, maşina *nu s-a defectat niciodată.* Vara sau iama, pe ploaie sau pe arşiță, ori de câte ori m-am suit la volan şi am întors cheia în contact, motoral a pomit imediat, ca şi cum până atunci nu făcuse decât să mă aştepte, plin de zel. Am avut, în toată această perioadă, doar o pană de cauciuc. Şi mi s-au furat, în repetate rânduri, oglinzile retrovizoare, dar de asta nu automobilul e răspunzător.

îmi amintesc ziua în care l-am cumpărat. Am găsit atunci, în portbagaj, o sticlă de şampanie din partea firmei. I-am mulțumit vânzătorului, dar, susceptibil, ca orice român pățit, am observat repede că din portbagaj lipsea trusa de scule. „Mi-au pus o sticlă de şampanie — m-am gândit — ca să-mi distragă atenția..." Am şi spus:

— Gestul cu şampania e frumos. Dar unde e trusa de scule? Vânzătorul a izbucnit în râs:

— Ce să faceți cu ea?

— Păi... să mai strâng câte un şurub... să scot colierele, când crapă vreun furtun şi trebuie înlocuit...

— N-o să fie cazul. N-a fost cazul.

8 decembrie 2004. Urmăresc cu atenție, la TVR, confruntarea Trăiau Băsescu — Adrian Năstase (programată de pesedişti, cu o abilitate de jucători de alba-neagra, după ora 22, când țăranii, obosiți de muncă, dorm). Trei dintre cei prezenți în studio — şi anume Adrian Năstase, Cristian Tudor Popescu şi realizatorul emisiunii — sunt negri de supărare. Au privirile fixe, maxilarul inferior căzut şi vorbesc cu dinții strânşi. De ce? Penttu că Traian Băsescu, surâzător, îl domină în mod evident pe candidatul PSD-PUR. Această solidarizare afectivă a doi ziarişti (care ar ttebui măcar să simuleze imparțialitatea) cu unul dintre candidați este indecentă.

La un moment dat, pe neaşteptate, Traian Băsescu face o mărturisire surprinzătoare şi impresionantă, cu o sinceritate de personaj din Dostoievski:

Mă gândesc, câteodată, Adrian, ce blestem apasă pe poporul român că trebuie să aleagă un preşedinte dintre doi foşti comunişti ca noi... Dar dacă tot ne aflăm în situația asta, să ne străduim măcar să renunțăm la modul de gândire comunist... Tu nu vrei deloc să renunți...

Nimeni dintre foştii membri ai PCR n-a avut forța morală să vorbească aşa după 1989.

t 9 decembrie 2004. Nu numai că nu s-a mai făcut o asemenea declarație, dar nici în prezent nu există oameni care să-i înțeleagă ttagis-mul. Presa de azi este plină de interpretări prozaice ale mărturisirii lui

Traian Băsescu, considerată o manevră bine gândită. Dar chiar manevră de-ar fi, cum de n-are ecou în conştiința niciunui ziarist?

10 decembrie 2004. Am întâlnire cu Oana Sârbu. O întâlnire (din nefericire) profesională. Am invitat-o la emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV. Trebuia să fie aici, pentru înregistrare, la ora 13 şi 15. Este 13 şi 30 şi încă n-a venit. Inițial, i-am propus să-i trimit o maşină, dar a refuzat, preferând să vină cu maşina ei. Şi acum, poftim, întârzie. în sfârşit, dă un telefon şi explică, precipitat, că s-a rătăcit şi că se află undeva în sudul oraşului (iar noi suntem în est). După încă un sfert de oră, telefonează din nou ca să mă anunțe că a ajuns în apropiere de Realitatea TV, dar aşteaptă la o barieră.

Mă enervez tot mai mult. Nu pot accepta lipsa de punctualitate. în țara asta totul întârzie, cu excepția eclipsei de soare!

Şi deodată, apare Oana Sârbu! Coridorul pe care înaintează spre mine se iluminează progresiv, odată cu fiecai^e pas făcut de ea. Este o adevărată artistă: frumoasă, conştientă de puterea ei de seducție. Toți băieții din echipa tehnică, de obicei apatici, se însuflețesc şi devin plini de solicitudine.

Este caraghios să-i ceară cineva Oanei Sârbu să fie punctuală. Mă ruşinez amintindu-mi ce gândeam în urmă cu câteva minute. Mă simt ca un bătrân funcționar de la Arhivele Statului căruia i-a aterizat un fluture pe catastiful asupra căruia stă aplecat şi scrie.

12 **decembrie** 2004. Sunt nerăbdător să aflu rezultatul alegerilor prezidențiale, care se vor anunța abia mâine. Şi eu, şi Domnița am votat, bineînțeles, cu Traian Băsescu. Mama Domniței, în vârstă de aproape optzeci de ani, s-a mobilizat şi ea şi a stat mai bine de trei ore la coadă la Colegiul Național „Mihai Viteazul" (unde s-a amenajat o „secție specială" pentru flotanți) ca să voteze tot cu el. Dar cine este câştigătorul?

— Dacă vrei să afli cine este, îmi spune Domnița, uită-te la mutrele celor de la TVR.

Mă uit. Sunt posomorâte, ca ale **unor ciocli.** Se poate presupune că a câştigat Traian Băsescu.

13 decembrie 2004. Victorie! A câştigat, într-adevăr, Traian Băsescu. Nu mai scriu un rând în plus. Mă duc să beau.

20 **decembrie** 2004. Stau la o coadă imensă, la ghişeul „înmatriculări/ Radieri" de la Direcția Circulație a Poliției Capitalei. Când unul dintre solicitanți termină formalitățile, coada înaintează foarte puțin sau deloc, pentru că este lată, nu numai lungă.

Resemnat, mă las în voia amintirilor. Odată, înainte de 1989, am stat la coadă la benzină o zi, o noapte şi încă o zi. **în** zori, a venit la mine Domnița — eroic, înfruntând vremea ploioasă — ca să-mi aducă un sandvici şi cafea fierbinte. La acele cozi oamenii vorbeau, se împrieteneau şi se ajutau unii pe alții să-şi împingă maşinile ca să nu mai pornească motorul şi să consume un mihhtm în plus de benzină. Au fost şi cazuri când un bărbat şi o femeie care nu se cunoscuseră până atunci s-au îndrăgostit în cursul zecilor de ore petrecute împreună la coadă, iar ulterior s-au şi căsătorit.

Alte cozi pe care nu pot să le uit sunt cele de la bufetul „României,, libere", unde servea vesela şi repede-mânuitoarea-de-cântar Maricica. Mulțimea cumpărătorilor umplea incinta bufetului şi se revărsa şi pe coridor. Nu numai ziarişti, ci şi numeroşi colaboratori şi vizitatori, unii dintre ei — scriitori celebri, stăteau înghesuiți şi înaintau centimetru cu centimetru, cu speranța că vor lua şi pentru acasă o jumătate de kilogram de caşcaval sau de crenvurşti. Fiecare se străduia să câştige bunăvoința Maricicăi, făcându-i complimente şi glumind. S-au spus acolo fraze de-o inteligență sclipitoare (care s-au risipit, din nefericire, pentru totdeauna în văzduhul scund şi plin de aburi al bufetului). Neintimidată de prestigiul intelectual a! celor care o

curtau, Maricica respingea cu dispreț această ofertă şi venea, spontană, cu propriile ei repUci, de un umor deocheat şi insolent, amuzante doar pentru ea. Cei prezenți aveau însă grijă să râdă cu gura până la urechi, ca să n-o supere... — Ce doriți? înmatriculare sau radiere?

Tresar. Am ajuns, nici nu ştiu când, în fața ghişeului. Mă uit repede în dosarul pe care îl am în mână ca să-mi aduc aminte ce doresc.

21 decembrie 2004. Astăzi, Ion Iliescu părăseşte în sfârşit Palatul Cotioceni. Ar trebui să mă bucur, dar sunt obosit. Viața mea, în întregime, a fost apăsată de prezența succesivă la conducerea țării a trei activişti ai PCR: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Nicolae Ceauşescu şi Ion Iliescu. M-am născut în 1947, ceea ce înseamnă exact în anul în care regele era obligat să părăsească țara. De la naştere şi până la vârsta de optsprezece ani mi-a urâțit viața Gheorghe Gheorghiu-Dej. Şi acum îmi răsună în minte strigătele deznădăjduite şi urletele de durere care suiau, ca o muzică a infernului, din beciurile Securității din Suceava. De la nouăsprezece la patruzeci şi doi de ani şi-a bătut joc de existența mea Nicolae Ceauşescu, obhgându-mă să asist sau să particip la sărbători teri-fiant-ridicole, până când mi-am pierdut respectul față de mine însumi. De la patruzeci şi ttei şi până la cincizeci şi şapte de ani, câți am astăzi, într-o perioadă în care am renăscut frenetic, crezând că s-a terminat odată pentru totdeauna cu comunismul, mi-a pângărit biografia Ion Iliescu, cu rânjetul lui de activist şmecher, mulțumit că a păcălit istoria. (Perioada 1996 — 2000 a fost doar un vis frumos, țara fiind condusă atunci, din umbră, tot de el şi oamenii lui.)

Aceasta e povestea, tristă, a vieții mele: optsprezece ani cu Gheorghe Gheorghiu-Dej, douăzeci şi patru de ani cu Nicolae Ceauşescu, cincisprezece ani cu Ion Iliescu...

2005

I **ianuarie 2005.** Este ora O şi 1 minut. Petrec revelionul, împreună cu Domnița, la doi prieteni ai noştri, Stelian şi Cristina. Ceilalți invitați, numeroşi, sunt (şi ei!) inteligenți şi simpatici.

II ianuarie 2005. Stau de vorbă, la o recepție, cu un psihiatru francez, care îmi spune, pe un ton confidențial, că, potrivit observațiilor lui, optzeci la sută dintre români au probleme mari cu nervii şi ar trebui să se trateze.

— Vreți să spuneți că suntem nebuni?! exclam eu indignat, rănit în orgoliul național. -

— A, nu e vorba de asta, pur şi simplu sunteți obosiți, îmi răspunde el cu diplomație. Dar... ştiți... foarte obosiți.

Zâmbesc ironic, îl asigur că noi reprezentăm o zonă de stabilitate nu numai politică, ci şi psihică, şi adaug, supralicitând, că la nevoie putem şi exporta sănătate mintală.

Discuția se încheie aici şi sunt mulțumit că i-am făcut față. Dar ideea psihiatrului mă urmăreşte. îmi aduc aminte că şi eu am sesizat cândva o deosebire între modul nostru de a fi, mereu agitat, şi calmul celor din Europa de Vest sau din Statele Unite. La noi aproape toată lumea strigă şi gesticulează, cuprinsă de surescitare, în timp ce în Occident oamenii se ascultă cu răbdare unii pe alții, sensibili la argumente.

Da, nu stăm deloc bine cu nervii, dar cum am putea să stăm bine dacă trăim aşa cum trăim? Mă uit la mine, nu neapărat la alții, şi îmi dau seama că de dimineața până seara trăiesc încordat. în autobuz trebuie să mă feresc de hoții de buzunare. Pe stradă merg cu grijă ca să nu calc într-un canal fără capac şi să nu enervez din greşeală vreun câine vagabond. Iar când sunt la volanul maşinii mele, trebuie să mă dau fulgerător la o parte din calea şoferilor bezmetici.

Acasă, când îmi sună cineva la uşă, mă întreb dacă nu am de-a face cu un escroc. La restaurant, cu friptura în față, pun mâna pe furculiță temător, ca şi cum aş apăsa pe trăgaci la ruleta rusească: a fost sau n-a fost bolnav porcul de trichineloză? La ghişeul la care îmi plătesc impozitele aştept cu emoție să aflu dacă îmi vine sau nu rândul înainte de terminarea programului.

Trăind aşa, e de mirare că încă nu ne-am pierdut mințile cu totul.

12 ianuarie 2005. Urmăresc la televizor un film american din 1995 despre un caz de hărțuire sexuală. Eroina filmului, o funcționară de treizeci şi ceva de ani, apare de la început pe ecran şi, cu o expresie de oroare, se apucă să povestească ce coşmar trăieşte din cauza unui bărbat abuziv.

îmi închipui că se referă la o brută care încearcă mereu să o violeze sau la un şef care o amenință că o concediază dacă nu se culcă cu **el.**

Nici vorbă de aşa ceva. „Hărțuitorul" este de fapt un coleg de serviciu care... o iubeşte. O priveşte visător în timpul orelor de lucru, stând nemişcat la biroul lui, cu bărbia rezemată în palme şi cu coatele sprijinite pe teancurile de hârtii rămase nerezolvate. Iar într-o bună zi — ce monstru! — îi mărturiseşte că n-a dormit toată noaptea gândindu-se la ea şi că în zori, chinuit de dor, a izbucnit în plâns.

Datorită împrejurării că această ultimă mărturisire este o mărturisire scrisă, admisă ca probă în justiție, femeia poate să-l dea pe bărbat în judecată.

Mă gândesc, zguduit de propria mea descoperire, că bărbatul din film iubeşte aşa cum se iubeşte... în poezia lui Eminescu:, J^a geamul tău ce strălucea/ Privii atât de des;/ O lume toată-nțelegea -/ Tu nu m-ai înțeles./.../ O oră să fi fost amici,/ Să ne iubim cu dor,/ S-ascuU de glasul gurii mici/ O oră, şi să mor."

Dacă ar fi trăit în SUA, la sfârşitul secolului douăzeci, Eminescu ar fi riscat să ajungă la închisoare, **penhTi** hărțuire sexuală. Cu atât mai mult cu cât avea şi obiceiul să facă iubitei declarații scrise. (Destul de bine scrise, dar asta nu ar fi impresionat instanța!)

15 ianuarie 2005. Sunt chemat telefonic, pe neaşteptate, la Reahta-tea TV să spun câteva cuvinte despre Eminescu (cu prilejul aniversării naşterii lui) la emisiunea de ştiri de la ora 18. Mă îmbrac repede (bine că m-am bărbierit de dimineață), ies din casă cu paşi repezi şi urc în maşina care mi-a fost trimisă în regim de urgență. Şoferul conduce ca Schuma-cher. Cu un vâjâit transformat la curbe înti-un urlet metalic, sttăbatem şapte kilometri în cinci minute, ajungem la Casa Presei şi urcăm în fugă scările (ceea ce mă face să transpir). Computere, femei tinere şi frumoase, bărbați aferați, cu figuri de şefi (sau viitori şefi) monitoare suspendate la doi-trei metii înălțime. Atmosferă americănească, de agitație eficientă.

Intru în studio şi iau loc la o masă circulară, alături de prezentatoarea ştirilor. Peste câteva secunde ea mă va întteba prin ce mai e actuală poezia lui Eminescu.

îmi vine în minte un vers din *Călin (file din poveste):* „Tâmpla bate liniştită ca o umbră viorie". Este vorba de momentul în care Călin intră pe ascuns în iatacul fetei de împărat şi, profitând de faptul că ea doarme, nu o violează, cum ar face un erou al zilelor noastte, ci o contemplă. O priveşte atât de atent, încât se îmbată de frumusețea ei. Şi observă, printre altele, cum tâmpla celei scufundate în somn bate liniştită, ca o umbră viorie.

Cine mai are răbdare, astăzi, să privească tâmpla unei femei? Telespectatorii cărora urmează să mă adresez preferă să li se arate țâțe mari, elastice şi picioare desfăcute repede, fără fasoane. Nu, Eminescu nu mai e actual. Să le spun asta telespectatorilor? Prezentatoarea ştirilor se întoarce spre mine. Bătăile inimii mi se accelerează. Ce să fac? îmi vine să mă ridic şi să o iau la sănătoasa.

16 ianuarie 2005. Cineva din familie mi-a făcut cadou un fazan. Printr-o coincidență, un scriitor pasionat de vânătoare, E.N., mi-a dăruit, la rândul lui, o făzăniță. Acum e cinci dimineața, şi instalat la bucătărie, mă pregătesc să jumulesc amândouă păsările (înainte de a se trezi Domnița, ca să-i fac o surpriză). Mă simt ca un călău. Păsările, aşezate una lângă alta pe masă, sunt neînchipuit de frumoase. îți vine să crezi că au fugit din Paradis, printr-o fereastră uitată deschisă de un înger neatent. Fazanul are un penaj fastuos, din care irizează toate culorile curcubeului, savant armonizate. Făzăniță, mai mică şi cu un colorit mai discret, sugerează tocmai prin modestie şi dehcatețe feminitatea. Poziția în care se află păsările, dictată de jocul întâmplării, seamănă cu o îmbrățişare tandră. Fazanul doarme dus, epuizat parcă după o noapte de dragoste (deşi nu e greu de văzut că are câteva găuri provocate de ahce în gât şi într-o aripă), în timp ce făzăniță, cu capul rezemat sfios de pieptul lui, dă impresia că visează şi se va trezi dintr-o clipă în alta.

Mi se năzare că încă respiră şi o ridic în grabă de la locul ei, dornic s-o salvez. Dar descopăr că în loc de burtă are o cavitate goală, însângerată. Prietenul meu, E.N. n-a uitat să-i scoată mațele, ca să nu se altereze.

19 ianuarie 2005. în fiecare dimineață, când mă trezesc, mă bucur amintindu-mi că Ion Iliescu şi Adrian Năstase nu mai conduc țara. Ce bine e fără ei! Mulți alți români (în afară de Ion Iliescu şi Adrian Năstase

înşişi, care sunt în continuare negri de supărare) se bucură ca şi mine. Ori sunt eu nebun, ori e adevărat ce văd: pe stradă, în autobuze, peste tot, lumea e cuprinsă de însuflețire, parcă sărbătoreşte ceva. Până şi pe mereu încruntatul Cristian Tudor Popescu l-am văzut vesel.

21 ianuarie 2005. La cinci dimineața, somnoros, deschid televizorul şi îi văd, îngrozit, pe ecran pe Ion Iliescu şi Adrian Năstase. Timp de o clipă cred că sunt tot ei la putere şi că pe Trăian Băsescu şi Căhn Popescu Tăriceanu doar i-am visat. Mi se face rău. Apoi, înțeleg că e vorba doar de nişte imagini de arhivă şi răsuflu uşurat. încep, voios, o nouă zi de muncă.

22 ianuarie 2005. Muzică în autobuz, revărsată din difuzoarele fixate în plafon. O fată invizibilă repetă la nesfârşit, fără emoție: „Vreau să fii numai al meeu!/ Vreau să fiu numai a taa!"

Este o interpretare exterioară, behăită, care mă scoate din sărite. Şi versurile mă enervează, parcă sunt compuse de oligofreni. îmi aduc aminte şi de altele: „Când sunt cu tine/ Mi-e foarte bine..." sau „Nu mai vreau să ştiu de tine,/ nu te mai gândi la mine..." sau „De la mine ai plecat,/ Asta e, asta e,/

Nu eşti singurul bărbat,/ Asta e, asta e..." sau „Ştau cu tine noaptea-ntreagă,/ Nimeni n-o să înțeleagă..."

Stai, domnişoară, cu el o noapte întreagă, dar nu mai cânta!

23 ianuarie 2005. Invitatul meu la emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV este Mircea Cărtărescu. îmi face plăcere să discut el, uit că mă aflu în fața a sute de mii de telespectatori. Cu o pasiune rece, Mircea Cărtărescu exphcă ce înseamnă, din punctul lui de vedere, succesul în hteratură. Pe neaşteptate sunt anunțat că trebuie să întrerup emisiunea, ca să fac loc unei transmisii în direct, de la ceremonia de învestire a lui Victor luşcenko în funcția de preşedinte al Ucrainei. Mă conformez, profund nemulțumit, şi visez la vremea când discursurile şefilor de stat vor fi întrerupte pentru a se transmite în direct dialoguri cu scriitori de valoarea lui Mircea Cărtărescu.

24 ianuarie 2005. Relația mea cu tinerii este tot mai confuză. Mă simt dezorientat în prezența lor. Până mai ieri nu ştiam, de exemplu, că ei folosesc sintagma „i-am pus-o" cu sensul „m-am culcat cu ea". Ştiam alte expresu ale lor, la fel de elegante — „i-am fras-o", „ne-am rupt în figuri", dar chestia cu „i-am pus-o" mi-era steăină. Şi iată că azi am plătit pentru ignoranța mea. M-am întâlnit pe stradă cu o domnişoară care îmi luase mai demult un interviu pentru un ziar şi ea mi-a reproşat că nu

TAQ

i-am trimis prin e-mail fotografia promisă. I-am cerat scuze şi am asigurat-o că o să-mi repar greşeala. .

— Am să v-o trimit domnişoară, la noapte, când e serveral mai puțin aglomerat.

Domnişoara şi-a luat rămas-bun, nu înainte de a-mi cere o asigurare în plus:

— Dar, domnu' Alex Ştefănescu, nu uitați, mi-o puneți sigur la noapte?

Am linişt-it-o:

— Puteți să contați pe asta, domnişoară! La noapte, v-o pun sigur! Doi tineri care treceau pe lângă noi au izbucnit în râs. Domnişoara,

probabil mai puțin inocentă decât mine, a roşit. Dar eu, abia după ce am ajuns acasă şi am dat telefoane unor cunoscători, am aflat ce înseamnă „a i-o pune" cuiva.

P.S. Expresia îmi provoacă o nedumerire. Verbul „a pune" are un sens pasiv. Practic, cum procedezi? O pui pur şi siihplu şi o laşi acolo?

25 ianuarie 2005. Fac ordine în teancurile de cărți primite sau cumpărate în ultimele luni. Două titluri — ale unor romane scrise de autori

tineri — îmi atrag atenția: *Pizdeț* de Mihai Vakulovski şi *Băgau* de Ioana Bradea. Din nou simt prăpastia dintre mine şi tânăra generație. La groapa de gunoi a istoriei cu mine!

Trist, aşez cărțile în bibhotecă. Şi, din cauza prejudecăților de care n-am să scap niciodată, am grijă ca volumele *Pizdeț* şi *Băgau* să stea la distanță unul de altul...

27 ianuarie 2005. Tocmai scosesem cheile din buzunar şi mă pregăteam să-mi deschid maşina, când şi-a făcut apariția un tânăr cu ochii albaştri — un albastru spălăcit — şi cu un zâmbet larg, familiar-insi-nuant:

— Sunteți domnu'Alex. Ştefănescu!

— Da.

— Locuiți pe Calea Moşilor numărat... .bloc...

îmi spune exact adresa, cu scară, etaj, număr de apartament. Uimit, confirm.

— Buletinul dumneavoastră de identitate are seria..., numărat... Da, chiar acelea sunt seria şi numărat. întreb, depăşit de situație:

— De unde aveți informațiile astea?!

— Ştim totul despre dumneavoastră! Mi se accelerează bătăile inimii:

— Ați venit să mă arestați?

— Nu, să vă dau o carte. Nu înțeleg. El continuă:

— Scriu versuri, mi-a apărut o carte şi vreau să o citiți şi dumneavoastră. Sunt sigur că o să scrieți despre ea!

Răsuflu uşurat.

Scena aceasta s-a petrecut acum douăzeci de ani, în parcarea din fața Casei Scânteii. Despre cartea primită atunci n-am scris niciodată. Ori de câte mă aşezam la masa de scris, simțeam parcă un pistol în ceafă şi nu reuşeam să compun o frază.

Azi am primit prin poştă o nouă carte de la acel autor. După cum reiese din dedicație, el este la fel de optimist, ca şi cum n-ar fi trecut anii. Mi-a pus în plic şi o carte de vizită. Lucrează la Ministerul de Externe.

28 ianuarie 2005. Ninge! Toți cei care se plângeau că e nefiresc de cald în ianuarie, că în lipsa zăpezii terenurile agricole rămân fără protecție, că microbii or să-şi facă de cap în oraşe etc. se plâng acum că ninge. Bine că nu sunt Dumnezeu, fiindcă lipsa asta de logică a oamenilor m-ar scoate din sărite!

30 ianuarie 2005. Alexandru Paleologu şi Ion Iliescu vorbesc simultan la televizor, unul pe un post, altul — pe altul. Mă uit când la unul, când la celălalt şi fac o comparație. Alexandru Paleologu, intelectual de elită, care a

făcut închisoare din motive politice, explică, ruşinat, pentru a nu ştiu câta oară după 1989, că a dat cândva declarații la Securitate. Ion Iliescu, fost activist al PCR, care stătea la prezidii în timp ce Alexandru Paleologu şi mulți alții se aflau în închisoare, explică, nerușinat, cât bine a făcut el României. Nedreptatea, strigătoare la cer, se transmite în direct!

3 februarie 2005. Se mai găsesc de vânzare la unele tutungerii (care nu mai seamănă însă a tutungerii, fiind invadate de sticle de whisky şi ciorapi de damă) periuțe de dinți de fabricație românească. Costă puțin, iar pe ambalajul lor rudimentar scrie „100% păr natural".

Mi-am cumpărat şi eu o asemenea periuță, rudă săracă a sofisticatelor periuțe de import care strălucesc în vitrinele marilor magazine. Am dus-o acasă sceptic, dar încă de la prima folosire mi-am dat seama că este mai bună decât toate ustensilele similare — franțuzeşti, americane, ungureşti, englezeşti, sud-coreene — care se găsesc în vânzare. Părul ei bogat şi generos, tăiat impecabil, chiar este natural, în proporție de 100%. Spre deosebire de luxoasele ei surate, care în clipurile pubUcitare funcționează ca nişte complicate angrenaje reglate perfect, dar care în realitate îți zgârie gingiile şi îți agață dinții, fiind confecționate, cu zgârcenie, din câteva fire de plastic țepos, periuța românească curăță întreaga dantură cu o fermitate tandră, cu acea receptivă îmbrățişare de care este în stare doar părul natural (fie el şi de porc!).

Mi-am aşezat periuța pe masa de scris şi mă uit din când în când la ea cu duioşie. Deci facem şi noi, românii, ceva de mai bună calitate decât alții! Deci putem!

Am tensiune mare, 20 cu 12. Simt un vâjâit puternic la ceafă şi în urechi şi aud mici pocnituri în tot capul, ca şi cum s-ar desprinde bucăți dintr-o tencuială prost pusă. S-ar putea s-o mierlesc (să dau colțul, să-mi pun pardesiu de scânduri, să mă trezesc cu musculițe la gură).

Ştiu că unii s-ar bucura din toată inima dacă aş păți-o (şi pentru ei chiar ar merita să mor, aş avea sentimentul că nu mor degeaba). Dar există alții cărora le-aş face mari încurcături. Mă gândesc în primul rând la cei care m-ar căra (de acasă la spital, de la spital acasă, din casă la dric etc). Cât caz ar mai face că sunt greu! Cum m-ar mai bruftului! Ce sume mari i-ar cere Domniței pentiu efortul lor!

Altă încurcătură ar fi la Uniunea Scriitorilor, unde cineva ar ttebui să compună în grabă necrologul. „Poftim — ar zice persoana peste ar cădea pacostea — acum şi-a găsit şi Alex să dea în primire! Când mă pregăteam şi eu de weekend! Şi de unde dracu' să iau date despre el?"

Chiar şi la „Aspirina săracului" ar fi o oarecare derută: „Anunțăm sau nu anunțăm chestia asta? Merge înti-o revistă de umor? Să zicem că o dăm. în căzu' ăsta, trebuie să găsim ceva în stilul nostru. Uite, de exemplu, «Mulți chemați, puțini alex,/ ştefănescu — ales-bules.» Da' să-l întrebăm totuşi şi pe Dinescu!"

M-am hotărât, iau enalapril şi furantiil.

5 februarie 2005. „Scorpion. O zi plină de capcane. Trebuie să fii prevăzător cu partenerul de afaceri, care îți va face o propunere tentantă..." Ascult în fiecare dimineață horoscopul la radio, fascinat de spectacolul prostiei omeneşti. în afară de faptul că totul e o invenție caraghioasă, în care cred, nu se ştie de ce, mihoane de oameni, mai e şi o invenție fără legătură cu stilul de viață din România. Practic, mulți dintre „asttologii" noştii preiau textele din presa americană şi le ttaduc în limba română, nebătându-şi capul să le adapteze la situația de la noi.

Iată cazul meu, care sunt, dacă m-aş lua după tâmpenia cu zodiile, „scorpion". Ce partener de afaceri am eu? Singurul meu partener de „afaceri" e soția mea. Iar singura „propunere tentantă" pe care ea ar putea să mi-o facă e una pe care nu mi-a mai făcut-o de multă vreme, fiindcă am îmbătrânit amândoi.

Un cunoscut al meu, de la țară. Marin, e „săgetător". Lui i se recomandă să investească, azi, fără reținere, până la treizeci la sută din capitalul de care dispune.

Du-te, Marine, fără grijă, la cârciumă şi investeşte într-o bere. Mi-e teamă însă că investiția ar depăşi treizeci la sută din capitalul de care dispui.

8 februarie 2005. Nu ne stă deloc bine să-i imităm pe americani. Chiar acum câteva minute m-am despărțit de un cunoscut care m-a vizitat acasă ca să-mi ceară împrumut cinci sute de mii de lei (pentru repararea unei țevi la instalația de apă). Mi-a povestit ce necazuri are. La plecare i-am atras atenția că banii luați de la mine i-a pus neglijent în buzunarul canadienei: „Să nu-i pierzi sau să nu ți-i fure cineva!". A râs de temerea mea şi a exclamat „No problems!"

El e plin de probleme ca un câine vagabond de purici şi spune „No problems!"

La fel m-a contrariat, mai demult, un electrician care a venit să-mi instaleze o priză şi care, când l-am întrebat dacă priza e bine fixată în perete, mi-a răspuns cu aplomb: „Țochei", adică „It's O.K.!" După ce a plecat am descoperit însă că priza se mişcă în locaşul ei şi că mai face şi scurtcircuit.

N-am de unde să-l găsesc pe electrician, fiindcă nu mi-a lăsat un număr de telefon, dar de fiecare dată când folosesc priza şi aud sfârâitul scânteilor electrice, spun printre dinți, enigmatic: „Țocheiu' mă-tii!".

10 februarie 2005. Am văzut azi la circ un număr de dresaj cu o pisică mofturoasă care trebuia să facă slalom printre mai multe beţişoare fixate pe un suport. A făcut şi n-a făcut slalomul, mai sărind câte un băț, mai întârziind în dreptul altuia şi aşteptând să fie împinsă de dresoare de la spate. La sfârşit a primit drept răsplată ceva de mâncat, iar dresoarea a fost aplaudată cu entuziasm.

Păi, dacă i-aşa, eu şi cu pisica mea. Chiți, am putea să ajungem la circ mari vedete. Chiți ştie să aducă înapoi radiera pe care i-o arunc în lungul holului de la intrare. O aduce, mi-o depune la picioare, şi aşteaptă să i-o arunc din nou.

Şi asta încă n-ar fi nimic. îi place atât de mult jocul ăsta, încât uneori, când stau la computer nemişcat ca o statuie, cu ochii fixați asupra monitorului, ea urcă pe birou şi lasă radiera exact lângă tastatură, propu-nându-mi în felul acesta delicat să fac o pauză şi să mă joc cu ea.

Dacă, prost-crescut cum sunt, nu-i dau atenție, mă loveşte cu lăbuța peste obraz, având grijă să-şi ascundă ghearele, ca să nu mă zgârie.

Cum să rezist unei asemenea invitații? Când posteritatea mă va întreba de ce nu mi-am terminat opera, am să-i răspund:

— N-am putut. S-ar fi supărat Chiți.

12 februarie 2005. îmi dă telefon Radu Anton Roman şi mă întreabă cum anume ar putea să se aboneze la „Aspirina săracului". Dacă lui Radu Anton Roman, care e un voluptuos, îi place revista, înseamnă că e într-adevăr bună. Şi mie îmi place, în special ultima pagină (unde e rubrica mea).

P.S. Sunt un fan al emisiunii lui Radu Anton Roman de la Pro Tv, „Bucătăria lui Radu". Aş vrea să fac şi eu una — „Dormitorul lui Alex". Sunt curios, cine ar avea mai mare audiență?

14 februarie 2005. Ziua îndrăgostiților. Nu mă feUcită nimeni, deşi sunt şi eu îndrăgostit. De cine anume? N-am spațiu tipografic suficient ca să reproduc lista.

15 februarie 2005. Mă uit rar la televizor (mai des mă uit din **tele**vizor la telespectatori). Totuşi, urmăresc unele emisiuni, îndeosebi noaptea târziu, când nu pot să dorm.

Astă-noapte l-am văzut pe generalul de Securitate Nicolae Pleşiță, la emisiunea lui Dan Diaconescu de la OTV. Era cuprins de o stranie şi terifiantă însuflețire, ca aceea a gunoiului animat de foşgăiala miilor de viermi. Râdea

batjocoritor de noi toți, mândru că ne-a terorizat, prin instituția pe care a condus-o, ani la rând şi că ne terorizează şi acum, intrându-ne în case prin intermediul televiziunii. Avea drept interlocutori, în studio, doi intelectuali cu înaltă pregătire, şi le vorbea cu acea familiaritate vulgară cu care îi anchetau pe vremuri ofițerii de Securitate pe oamenii de valoare căzuți în mâinile lor. Formula lui preferată de adresare era „băi!", iar gluma lui preferată — accentuarea licențioasă a apelativului „scumpule" („scum-pule!").

Heinrich Himmler, şeful Gestapoului, a fost arestat după căderea fascismului şi s-a sinucis în închisoare, iar dacă totuşi ar fi tiăit şi ar fi scăpat nejudecat, n-ar fi avut nicio şansă să apară la televizor şi să se hlizească în fața victimelor lui. Nicolae Pleşiță, şeful Securității, are această şansă, la cincisprezece ani de la căderea comunismului.

Asta a făcut Ion Iliescu după 1989, a protejat, prin prezența lui la conducerea țării, indivizi odioşi. Drept urmare, atmosfera morală de la noi a devenit irespirabilă. Ar tiebui să le cerem din când în când lui Ion Ihescu şi oamenilor lui să mai plece în câte o vizită în sttăinătate şi în absența lor să aerisim România.

17 februarie 2005. Este ora 7. Ascult, ca în fiecare dimineață. Radio Guerrilla, cucerit de spontaneitatea şi umorul celor doi prezentatori (probabil foarte tineri): Mihai Dobrovolschi şi Iulian Tănase. Ei au o obrăznicie simpatică, aşa cum am mai întâlnit pe vremuri doar în cărți (mă gândesc la Gavroche din romanul lui Victor Hugo, *Mizerabilii).* Poate că, urmând exemplul lor, vom reuşi, în sfârşit, să valorificăm inteligent imensele resurse de obrăznicie din România, produs pe care l-am putea şi exporta dacă l-am recondiționa în prealabil.

18 februarie 2005. Azi am avut mai mulți invitați la masă. Unul din-tie ei a făcut o grimasă de oroare când m-a văzut ducând la gură o pulpă de pui. Am încremenit cu pulpa în mână şi a tiebuit să ascult o lungă perorație despre vietatea drăgălaşă care cu numai câteva zile înainte alerga fără griji prin curte şi care a fost decapitată ca să-mi satisfac eu poftele bestiale.

Părerea mea este că, dacă tot se merge pe panta asta, a duioşiei, ar trebui să se meargă până la capăt. De ce să ne fie milă numai de puii de găină? Să ne fie milă şi de peşti, şi de raci, şi de tot ceea ce se mai sacrifică la bucătărie pentru masa noastră zilnică. Să ne fie milă, apoi, nu numai de animale, ci şi de plante, pentru că şi ele sunt organisme vii. Gospodina care toacă mărarul cu satârul este în inconştiența ei un călău odios, iar îndrăgostitul care culege flori pentru iubita lui — un ucigaş în serie.

Ar trebui interzisă şi folosirea insecticidelor, întrucât ţânţarii şi gândacii de bucătărie sunt şi ei nişte biete vieţuitoare, dornice să trăiască în anturajul nostru. Dacă îi omoram, puişorii lor rămân orfani. Ce urât din partea noastiă! Ne gândim cu duioşie la puii de găină, dar la puii ţânţarilor şi gândacilor nu ne gândim niciodată.

în sfârşit, a venit vremea să renunţăm şi la luptă necruţătoare pe care o ducem cu microbii şi viruşii din corpul nostru. Antibioticele trebuie considerate substanţe toxice de luptă, iar folosirea lor — pedepsită prin lege.

Ca să nu mai vorbesc de faptul că s-ar cuveni să sancţionăm nu numai uciderea, ci şi traumatizarea a ceea ce este viu. Dacă o muscă inocentă ni se aşază pe nas, trebuie să o lăsăm acolo; alungând-o, o speriem şi există riscul ca ea să nu se mai refacă psihic niciodată.

21 februarie 2005. Sunt la volanul maşinii mele, în drum spre Casa Presei. înainte de a mă sui în maşină, m-am bucurat din toată inima constatând că peste noapte nu mi s-a furat nimic: nici oglinda retrovizoare, nici roata de rezervă şi nici măcar ştergătoarele de parbriz. O să-mi meargă bine azi. Şi aparatul de radio este la locul lui. Mă gândesc să ascult nişte muzică, dar văd la bord un bec roşu aprins. Nu mai am benzină! Curios, ieri am făcut plinul! Vasăzică, mi s-a furat totuşi ceva.

22 februarie 2005. Discuţie pe stradă cu un individ care mă opreşte şi-mi arată discret conţinutul unei sacoşe: este plină de aparate foto şi ca-" mere video digitale, ca lada găsită de Edmond Dantes pe insulă — de bijuterii. Toate sunt argintii şi sclipesc ademenitor.

— Şefu', nu vrei o digitală?

— Nu sunt şef Şi nu vreau o digitală.

— Hai, şefu', că o dau ieftin.

— Dacă o să am nevoie, o să iau una de la magazin.

— Mata nu înţelegi că o dau ieftin? La magazin e scumpă de te ustură.

— Nu iau, dom'le, îţi pierzi timpul cu mine.

— Da' de ce nu iei? Fin'că-s ţigan?

— Pot să-ţi spun sincer de ce?

— Hai, spune!

— Uite de ce. Nu pentru că eşti ţigan. Dacă ai fi vânzător într-un magazin, aş cumpăra de la tine fără nicio problemă. Nu iau pentru că sunt furate. Cum să mă bucur că dau bani puţini pe un aparat când ştiu că altcineva plânge după el?

Omul cu sacoşa mă priveşte un timp cu gura căscată, apoi mă lasă în plata domnului. Nu înainte de a-mi spune, nu agresiv, ci cu un fel de compătimire în glas:

— Aoleu, şefu', mata eşti prost tare!

P.S. Pe drum mă gândesc că l-am mințit involuntar când i-am spus că nu sunt şef. De fapt, sunt (redactor-şef la „România literară"). Şi am un salariu de 200 de dolari pe lună.

23 februarie 2005. Ce meserie ruşinoasă: lider sindical în România! într-o țară în care e atât de mare nevoie de muncă, tu să vii să ceri să se muncească mai puțin şi să nu se facă prea mare caz de calitatea proastă a muncii! Şi asta, numai ca să rămâi lider sindical şi să te bucuri de diverse avantaje. Oamenii care vor cu adevărat să muncească n-au nevoie de lideri sindicali. Se adresează direct proprietarului firmei şi pun ei înşişi ce condiții vor, pentru că de asemenea oameni este întotdeauna nevoie. Liderii sindicali îi reprezintă de fapt pe cei care nu vor să muncească. Calitatea lor reală este aceea de responsabili cu lenea.

Mereu se spune, în mod absurd, că în relația patron-salariat, patronul vine de la început cu un atu, capitalul, şi că pentru echilibrarea situației este nevoie de o legislație care să-l protejeze pe salariat. în realitate, lucrurile stau exact invers; în relația patron-salariat, salariatul este acela care vine de la început cu un atu, şi anume faptul că nu are capital şi, în consecință, nici răspunderi, riscuri, bătaie de cap etc.

Visez o grevă a patronilor, care să-şi retragă brusc capitalurile din toate afacerile şi să facă astfel să înceteze orice activitate. Atunci să**-i** văd pe liderii noştri sindicali! Ce-ar mai avea de zis, când săptămâna **de** muncă ar fi de zero ore?

25 februarie 2005. Mugur Isărescu explică la nesfârşit — a şi răguşit din cauza asta — în ce constă trecerea de la leul uşor la leul greu. Şi totuşi unii încă n-au înțeles. Un bărbat, în autobuz, se plânge (fără umor) că leul greu îi va rupe buzunarele.

26 februarie 2005. La emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV îl am ca invitat pe Horia-Roman Patapievici, unul dintre cei mai intehgenți oameni din România. Ar trebui inclus, prin hotărâre de guvern, în patrimoniul național şi însoțit permanent de SPP-işti. Dar el — iată — îşi face apariția de unul singur, un băiat zvelt, agil, cu freza strâmbă şi cu un zâmbet prietenos şi stângaci în acelaşi timp. Se aşază la masa la care va avea loc discuția, sub lumina reflectoarelor. Ce am putea face ca să-l ocrotim, într-o

țară plină de primejdii? Tresar când unul dintre maşinişti se apleacă asupra lui şi îi agață microfonul la rever.

27 februarie 2005. Ies dintt-o sală de cinematograf şi constat, surprins, că în numai două ore oraşul s-a acoperit de zăpadă. Parcă e alt Bucureşti. Crengile copacilor s-au transformat într-o dantelărie imensă, aeriană, casele par desprinse dintr-o poveste de Andersen. Mă uit cu înțeles la un necunoscut, care iese odată cu mine din sala de cinematograf, şi mă pregătesc să-i spun: „Ce splendoare!". El dă din cap afirmativ şi exclamă primul:

— Ce mizerie!

28 februarie 2005. Sunt indus în eroare de firma unui sex-shop, EROTICA: din cauza literei „e", care are un desen complicat, citesc BIROTICA. Intru, deci, în presupusul magazin de birotică şi cer un pix.

— Ce fel de pix? mă întreabă vânzătoarea, uşor amuzată, crezând că vorbesc cifrat.

— Unul mai delicat, pe care să-l fac cadou unei doamne, de 1 martie.

— Nu ştiu dacă doamnele preferă unul delicat, comentează vânzătoarea, cu un aer ghiduş.

Remarca mi se pare insolentă şi mă uit în jur, căutând un martor al indignării mele. Brusc, descoperind tot arsenalul de mărfuri specifice, îmi dau seama unde mă aflu şi ies în fugă din magazin.

Totul e să nu întâlnesc niciun cunoscut. Nu întâlnesc. Abia după vreo două sute de metri apare unul, dar asta se întâmplă în fața unei cofetării, ceea ce nu e atât de compromițător.

1 martie 2005. Ion Iliescu nu se poate obişnui cu ideea că nu mai e preşedinte. Se agită, dă din mâini şi din picioare, spune vrute şi nevrute, schimonosit de o enervare sumbră. Pe Traian Băsescu l-a acuzat de „istericale", pe Mircea Geoană l-a etichetat drept „prostănac". Şi acesta e abia începutul. N-ar fi exclus ca în curând să se trântească pe jos şi să urle că vrea înapoi preşedinția. Atunci, din motive umanitare, va trebui să-l mințim că am modificat Constituția ca să-l putem alege a patra oară şi că l-am şi ales. Va trebui, de asemenea, să-l aplaudăm frenetic ori de câte ori îl vom vedea şi să scandăm: „I-li-es-cu pre-şe-din-te/ Noi toți te iu-bim fier-bin-te!".

* * *

Mă sună de la Suceava Lidia Rump, fosta mea colegă de liceu, acum o eminentă profesoară de engleză şi adjunctă a inspectorului general de la inspectoratul şcolar județean. îmi spune cu umor:

— Şi ca semn că te ador/ îți trimit un mărțişor!

îmi năvălesc în minte amintiri din vremea când eram elev de liceu. De întâi martie le duceam colegelor buchete de toporaşi, care miros mai frumos decât parfumurile franţuzeşti. Şi — asta am mai povestit — le prindeam în piept mărţişoare, atingându-le ca din greşeală sânii mici şi tari de sub uniforma bleumarin. Lidia mă trezeşte din reverie:

— Alex, ţi-l dau la telefon şi pe soţul meu!

Uitasem, toate fetele de atunci sunt acum măritate. Nu mai sunt ce-au fost. Şi nici sânii lor nu mai pot fi găsiţi în locul în care i-am lăsat acum patruzeci de ani.

2 martie 2005. La întâlnirile „României literare" de la Clubul Prometheus îşi face apariţia şi Răzvan Theodorescu, care a suferit o fantastică metamorfoză. I-a crescut părul! Lung, buclat, ca de păpuşă Bărbie. Şi are o figură luminoasă, deloc asemănătoare cu aceea de boxeur la pensie, cu ochelari, pe care o avea înainte. în plus, în mod surprinzător, dă dovadă de intehgenţă. Nici numele nu şi l-a păstrat. Se numeşte acum Mona Muscă.

3 martie 2005. Toată viaţa mi-am dorit un birou mare, pe care să-mi pot întinde cărţile, fişele, agenda, creioanele şi pixurile, ochelarii şi tot ce mai e legat de munca mea. Nu că n-aş fi avut bani să mi-l cumpăr, dar mi-a lipsit o cameră în care un asemenea birou să încapă şi să mai rămână loc şi pentru bibUotecă. M-am mulţumit cu unul miniatural, asemănător cu cele folosite de doamne pentru machiaj. în ultimii ani a mai apărut şi computerul, care ocupă şi el destul loc pe acest birou-jucărie. Drept urmare, pe micile suprafeţe rămase libere, îmi aranjez aproape toate lucrurile pe verticală. Sunt înconjurat de *teancuri* de obiecte: peste o revistă încă nescoasă din husa ei de plastic stă o carte de curând cumpărată, peste carte — o lupă, peste lupă — dactilograma unui text mai vechi al meu, pe care îl revizuiesc, peste dactilogramă, cheile apartamentului, peste chei — o altă carte, din care urmează să transcriu un citat, peste carte — telefonul mobil, peste telefonul mobil — agenda şi aşa mai departe. Dacă se întâmplă să mă ridic de la birou în grabă, neatent, dărâm unul sau două teancuri de acest fel şi mă enervez cumpht. în timp ce îmi rearanjez lucrurile împrăştiate, îl blestem pe Ceauşescu, care a dat indicaţia ca blocurile să aibă încăperi mici, şi mă blestem pe mine însumi, pentru că l-am suportat pe Ceauşescu.

Singurul avantaj în asemenea cazuri este că descopăr obiecte despre care nu mai ştiam unde sunt.

P.S. Când mă invita Emil Constantinescu la Palatul Cotioceni, nu-mi puteam desprinde privirea de la biroul lui imens. El credea, probabil că

visez să ajung şi eu preşedinte, dar **eu** îl invidiam de fapt pentru acele mari suprafețe, pe care mi-aş fi putut întinde cărțile, fişele etc. şi — vis de neatins — mi-aş fi aşezat şi mâinile, care niciodată n-au avut loc **pe** biroul meu de acasă.

8 martie 2005. Mi-a murit mama. A fost găsită în garsoniera ei din cartierul Militari, în fotoliu, cu capul rezemat pe mâna stângă. Pe față avea întipărită o expresie de surpriză şi de refuz, ca şi cum în ultima clipă de viață ar fi văzut — sau ar fi înțeles — ceva care ar fi dezgustat-o. Sau poate era doar grimasa provocată de o durere neaşteptată.

M-am sttăduit să-mi fac datoria — alături de sora şi de fratele meu — fără să mă las cuprins de deznădejde. Spectacolul spălării mortului, al legării lui cu faşe, al îmbălsămării, al încărcării lui în sicriu, al transportării sicriului pe scările înguste ale blocului are o expresivitate brutală, de nesuportat. Mi-a fost de mare ajutor, în aceste împrejurări, firea mea activă. Ocupându-mă de formalități, de organizare, am evitat să mă gândesc prea intens la ce s-a întâmplat.

Acum, acasă la mine, stau singur în camera mea de lucru şi mă analizez. Mă doare capul, mă simt confuz, ca atunci când cobori din avion, şi mi-e un dor sfâşietor de mama. Sunt mereu tentat să-i dau telefon, ca să-i aud măcar vocea.

Pe de altă parte, în mod curios, simt şi o sttanie satisfacție că *am retras-o* dintr-o lume în care se ttăieşte atât de urât, că am pus-o la adăpost, că i-am lăsat fără pradă pe toți ticăloşii care îi vânează nemiloşi **pe** bătiâni. Nimeni nu va mai putea să-i facă vreun rău. Niciodată.

11 martie 2005. Of, mama...

15 martie 2005. Bucureştiul se află, sunt sigur, pe primul loc în lume la producția de zgomot. Pe străzile lui, oamenii strigă, maşinile claxonează, câinii latră şi frânele scrâşnesc atât de tare, încât pasagerii din avioanele care zboară pe deasupra se uită speriați în jos, crezând că în capitala României concertează orchestra infernului, dirijată de Scaraoțchi însuşi.

Un tânăr bucureştean care trece pe lângă un bloc şi îşi aminteşte că la etajul şase al acelui bloc locuieşte un prieten de-al lui nu îl vizitează ca să stea de vorbă cu el, ci îl strigă de pe stradă, până când îl face să iasă la fereastră. Apoi, bucuroşi de revedere, amândoi discută cu pasiune **de** la distanță, printr-un fel de răgete de animale înjunghiate.

Pe stradă se fluieră, cu două degete introduse în gură, aşa cum procedează ciobanii când vor să **se** facă auziți de la un deal la altul. Din automobile răsună muzica asurzitoare emisă de radiocasetofoanele care încă

n-au fost furate. Iar şoferii se ceartă între ei prin intermediul claxoanelor. Mugetul unui autobuz are de obicei mai multă autoritate decât behăitul unui automobil.

Copiii joacă fotbal printre blocuri, şutând năprasnic în geamurile maşinilor parcate prin preajmă. în felul acesta se declanşează sistemele de alarmă, care acompaniază cu sunetele lor artificiale, de roboţi în agonie, fazele următoare ale jocului. Neexistând arbitru, la fiecare diferend toţi jucătorii încep să vocifereze vehement. Când răguşesc, disputa se consideră încheiată şi jocul se reia.

în sălile de spectacole foşnesc pungile cu bomboane, târâie mobilele şi şuşotesc spectatorii înşişi. în locuinţe bolborosesc ţevile şi răzbat de afară zgomotele ca de metronom apocaliptic produse de bătutul covoa-relor. în magazine, vânzătoarele povestesc în gura mare ce-au gătit acasă.

Iar Ion Iliescu vorbeşte şi el, în continuare.

20 martie 2005. Printre cărţile pe care le primesc în mod curent, în calitatea mea de critic literar, de la autori şi edituri, am găsit una mai puţin obişnuită: *Marea provocare a începutului de mileniu — securitatea în societatea globalizată* de Alexandru-Radu Timofte. Este vorba, fără îndoială, de Radu Timofte, şeful SRI. Am deschis cartea cu me-fienţă, dar, până la urmă, lectura m-a captivat. Autorul, bine documentat şi elocvent, explică sistematic ce importanţă au serviciile secrete în lumea contemporană şi cum funcţionează ele în ţări cu care România seamănă într-un fel sau altul.

P.S. în concluzie, domnul Radu Timofte trebuie să ştie că am primit cartea, că am citit-o şi că m-am lăsat convins de argumentele din cuprinsul ei. Aştept acum a doua mişcare şi anume recrutarea mea ca agent secret.

22 martie 2005. Toată lumea vorbeşte despre plecarea de la „Adevărul" a grupului celor patru: Cristian Tudor Popescu, Adrian Ursu, Bogdan Chirieac, Lelia Munteanu. Tonul este de tragedie antică. Numai Farfuridi şi Brânzovenescu mai făceau astfel de comentarii prăpăstioase.

Pe de altă parte, în cursul discuţiilor interminabile, ies la iveală dedesubturi compromiţătoare — cum este vechea şi discreta relaţie a ziarului cu Viorel Hrebenciuc. Ar fi fost înţelept din partea lui Cristian Tudor Popescu să treacă sub tăcere această legătură. Dezvăluind-o nu face decât să confirme, într-un mod şocant, ceea ce oricum se putea observa de multă vreme: că ziarul era de partea PSD.

Susţinerea PSD a fost practicată de ziarul „Adevărul" în modul cel mai incorect posibil: prin *simularea* obiectivităţii. Dacă România a pierdut cincisprezece ani din istoria sa este şi din cauză că acest ziar, care avea

înscris cuvântul *Scânteia* în filigran, a intoxicat subtil sute de mii de oameni cu pesedismul lui disimulat în imparțialitate, independență a opiniei etc.

îmi place să sper că „Adevărul" va fi de acum înainte cu totul altfel. Că un capitol ruşinos din istoria presei româneşti postcomuniste s-a încheiat definitiv.

23 martie 2005. Stau de vorbă cu un pesedist. îl examinez cu atât de multă curiozitate, încât nu pot fi atent la ce spune.

Mi se pare straniu ca un bărbat cu costum şi cravată, care vorbeşte pe un ton grav, să fie membru al PSD. Este ca şi cum, cu toată eleganța lui, ar fi nespălat. Cum este oare posibil să semeni atât de mult cu un domn şi să faci totuşi parte dintr-un partid condus multă vreme — şi probabil şi de acum încolo — de un fost activist al PCR?

PCR a fost impus românilor de o forță de ocupație şi timp de patruzeci şi cinci de ani n-a făcut decât să distrugă civilizația românească. Este adevărat că în cele din urmă au început să intre în PCR şi oameni cinstiți, care n-aveau altă soluție dacă voiau să se realizeze profesional, însă cei care au condus PCR, care şi-au făcut o carieră din trădarea României şi din sluțirea ei, ar trebui să răspundă pentru faptele lor sau măcar să stea cu capul în pământ, de ruşine, şi nu să se erijeze în strategi ai redresării țării în perioada postcomunistă.

Dacă ar avea mai multă decență, pesediştii l-ar abandona pe Ion Ihescu şi l-ar lăsa să gesticuleze de unul singur, să dea, în binecunoscutul lui stil, din mâini şi din cap şi să zâmbească atoateştiutor şi insolent în fața unor săli cu scaunele goale. Eliberați de stafia cu dantură perfect albă, ca de material plastic, a comunismului, ar reuşi poate să devină un partid cu adevărat social-democrat şi să se bucure de credibiUtate.

Aşa cum se prezintă însă acum, ca majorete ale unui bătrân cu o formație intelectuală grotescă, datând din perioada stalinismului, ei nu pot să inspire respect.

27 martie 2005. Discuție cu istoricul Dinu Giurescu, în cadrul emisiunii mele „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV. îi propun interlocutorului meu să-şi imagineze ce se va scrie în cărțile de istorie din

2050 despre România de azi. Printre altele, Dinu Giurescu presupune — optimist — că istoricul de peste o jumătate de secol va consemna astuparea, în cele din urmă, a gropilor din asfalt.

Perspectiva astupării gropilor mă bucură. Dar mă uimeşte faptul că această ispravă va rămâne în istorie. Unde sunt vremurile când rămâneau în istorie izbânzile noastre în războaiele cu turcii?

28 martie 2005. Festivitate de înmânare a premiilor postului Radio România Cultural, desfăşurată la Teattul Odeon din Bucureşti. Totul are o înaltă ținută, asigurată, în primul rând, de preşedintele juriului, poetul şi eseistul Titus Vîjeu. La un moment dat însă sunt invitați pe scenă, să-şi primească premiul, trei tineri regizori de film; Vraja întregii ceremonii se spulberă. Din cei trei sunt prezenți în sală doar doi, rufoşi, nebărbieriți, cu un mers şleampăt. Unul, ras în cap, are un cercel într-o ureche. Celălalt, hirsut-neîngrijit, seamănă cu Saddam Hussein în momentul extiagerii lui din adăpostul subteran. Cămăşile, scoase din pantaloni, sunt mai lungi decât hainele îmbrăcate peste ele. în plus, premiații au un limbaj redus la minimum, aproape dezarticulat. încă zece ani de acum înainte nu mă mai duc să văd fdme româneşti.

29 martie 2005. Ceea ce se întâmplă primăvara în grădină se întâmplă şi în societatea românească. Totul e împrăştiat, neîngrijit şi adeseori murdar, dar din această materie de care simți nevoia să te fereşti cutremurat de dezgust se ivesc, împinse de o irepresibilă vitalitate, forme noi şi curate, încă nedesfăcute complet din învelişurile bătrâne, uscate sau putrezite. Nu se constiu-iesc numai biserici asemănătoare cu nişte garaje, pe maidanele dintre blocuri, ci şi biserici adevărate, ilusttări inspirate ale ideii de verticalitate. Nu se ridică numai palate țigăneşti, ci şi case pline de grație, ascunse cochet sub draperii de verdeață. Nu se fac numai afaceri veroase, ci şi afaceri propriu-zise, care dinamizează viața unor localități şi le dau oamenilor sentimentul că sunt necesari.

30 martie 2005. Țăranca de la care cumpăr lapte a trecut de mult la „leul greu". încă de acum câțiva ani, când laptele costa 5 000 de lei litrul, îmi spunea că face „5 lei". Era un mod de a-mi sugera că prețul nu trebuie să mă sperie, că doar pare mare şi că în realitate nu depăşeşte prețul de dinainte de 1989. în prezent, ea nu mai taie doar trei zerouri, ci patru, cum a explicat şi Mugur Isărescu că va face. Mai exact, în loc să spună 20 000 de lei (cât costă acum un litru), spune „2 lei".

Culmea este că tocmai oamenii simpli, necultivați, cu priză la realitate, au ştiut să vadă dincolo de multiplicarea amețitoare a cifrelor valoarea reală a produselor. Intelectualii, mai sensibili la simboluri, au privit visători milioanele şi miliardele de pe hârtie, lăsându-se în voia imaginației. Inflația le-a oferit ocazia de-a se sui în caruselul iluziei că sunt milionari sau chiar miliardari.

3 aprilie 2005. Sunt la volanul maşinii mele, în drum spre Suceava. Ascult muzică la aparatul de radio şi dialoghez cu numele localităților înscrise pe panouri pe partea dreapta a şoselei. De exemplu, sunt întrebat:

-— Sascut?

Şi eu răspund:

— Ascute, dom'le, cine te opreşte? Interpelările continuă:

— Bizigheşti?

— Da, bizighesc, ai ceva împotrivă?

— Potâmicheşti?

— Cum să potâmichesc, dacă bizighesc? Nu pot să fac două chestii dintr-odată.

înainte de Roman există o localitate Horia. Nu m-aş mira ca după Roman să fie una Patapievici.

Pe bancheta din spate, în dreapta, am o frumoasă domnişoară de 23 de ani. Alina. Ştiu că pare o invenție de-a mea, dar ăsta e adevărul. O privesc fugitiv în oglindă şi mi se pare — şi mie — o ficțiune. La soare te poți uita, dar la dânsa ba.

De fapt, nu e o născocire, Ahna există. Propriii ei părinți, aflând că urmează să fac un drum la Suceava, m-au rugat să le-o duc acasă, din Bucureştiul în care e băgată până peste cap în tot felul de masterate. Şi eu le-o duc. De ce naiba n-apare niciun ziarist de la „Evenimentul zilei", să mă fotografieze? Când sunt la câte o recepție şi duc la gură felia de pâine cu icre negre, apare. Dar acum, nici urmă de ziarist.

în dreptul localității Răcăciuni (ce nume! ce fel de vietăți or fi „răcăciunii"?), mă uit din nou în oglinda retrovizoare şi o văd pe Alina dormind, cu capul pe geamantanul din stânga ei. Ei, bravo! La vârsta la care am ajuns, ăsta-i singurul efect pe care îl mai are farmecul meu asupra unei tinere domnişoare: o face să adoarmă!

Din sens opus vine o maşină a Poliției condusă de un agent de circulație care mă somează să opresc. Uit instantaneu de Alina şi văd figura iluminată de fericire a polițistului (la Alina te poți uita, dar la polițist ba). Polițistul e fericit fiindcă m-a prins, cu ajutorul radarului de la bordul maşinii lui, depăşind viteza legală. Parchez pe dreapta şi mă duc să asist la redactarea (înceată), de către el, a procesului-verbal, prin care mi se stabileşte o amendă de 300 000 de lei. în timp ce agentul de circulație îmi transcrie datele din cartea de identitate, îi mulțumesc lui Dumnezeu că Alina doarme şi nu e vizibilă. Dacă se întâmplă tocmai acum să se ridice de pe banchetă, am dat de

dracu'. PoHțistul o să creadă că sunt nu numai un maniac al vitezei, ci şi un satir bătrân care pleacă în excursii cu câte o puştoaică nurlie.

Cu procesul-verbal în mână, mă sui din nou la volan şi demarez. Alina se trezeşte:

— Vai, ce ruşine-mi e, am adormit! N-a fost frumos din partea mea! V-aţi supărat?

— Deloc, îi răspund eu. Şi sunt sincer.

4 aprilie 2005. Am rezolvat ce-aveam de rezolvat (la notariat, la primărie, la bancă) şi acum mă phmb prin Suceava, singur şi melancolic. Pe vremea când eram elev de liceu (ceea ce înseamnă acum patruzeci de ani), toate fetele se uitau la mine cu interes, pe furiş. Acum, sucevencele de pe stradă nici nu-mi înregistrează prezența. Mă ignoră aşa cum ignoră gardurile şi copacii pe lângă care trec. în schimb, îi remarcă pe tot felul de cioflingari, raşi în cap şi incapabili să vorbească articulat.

în zadar am fost făcut anul trecut, cu mare pompă, cetățean de onoare al oraşului.

îmi vine să le opresc şi să le strig:

— Fetelor, sunt cetățean de onoare al oraşului!

Dar sunt sigur că nu m-ar auzi sau ar râde de mine ca de un nebun.

5 aprilie 2005. Călătoresc în sens invers, spre Bucureşti, tot împreună cu Alina. Am plătit amenda de 300 000 de lei la Suceava şi acum caut, cu privirea, un echipaj de poliție căruia să-i înmânez chitanța (aşa am convenit cu agentul de circulație care m-a amendat).

în scurtă vreme descopăr o maşină a Pohției cu doi polițişti în ea, ascunsă după un camion (au ieşit din nou la vânătoare de şoferi care încalcă viteza legală), şi o rog pe Alina să le dea ea chitanța. Alina se conformează şi se întoarce îmbujorată:

— S-au mirat că am fost amendată. Mi-au spus că ei nu m-ar fi amendat. Abia când le-am spus că dumneavoastră conduceți maşina şi-au dat seama că abaterea a fost destul de gravă.

13 aprilie 2005. Intru la frizerie şi mă întâmpină frizerița care mă tunde de ani de zile:

— Eram sigură c-o să veniți azi!

— De ce?

— V-am văzut ieri la televizor. Şi i-am şi spus fetei mele: „Uite, dragă, ce netuns e domnul Alex. Ştefănescu! Precis vine mâine să se tundă."

.. .După ce termină ce are de făcut şi îmi scoate prosopul de la gât, simpatica femeie (n-am văzut-o niciodată plictisită) mă întreabă:

— Când o să mai aveți emisiune?

— Duminica viitoare. Tot la ora trei şi un sfert după-amiază. Dar de ce mă întrebați? Doar n-o să vă pierdeți timpul cu o emisiune de cultură (zic eu, alintându-mă).

— A, nu, îmi răspunde ea, dar vreau să văd cum arătați acum, tuns. Uite, dom'le, mă gândesc, înseamnă că nu fac chiar degeaba emisiunea „Un metru cub de cultură".

14 aprilie 2005. Sunt la Paşapoarte, pe strada Nicolae lorga. în timp ce stau la coadă, la un ghişeu, mi-aduc aminte situații şi întâmplări din țările pe care le-am vizitat până acum. Constat, surprins, că momentele care-mi vin primele în minte n-au nicio semnificație culturală. întrucât coada înaintează foarte încet, încep să fac un inventar de amintiri **de** acest fel, care dovedesc cât de frivol sunt.

Din călătoria la Paris țin minte, îndeosebi, momentul în care, traversând bulevardul Champs Elysees, am călcat-o pe picior, din greşeală, pe o franțuzoaică. M-am grăbit să-i cer scuze, iar ea, nu numai că mi-a acceptat scuzele, dar mi-a explicat, în fraze melodioase, că nu trebuie să mă simt deloc ruşinat, că incidentul n-a afectat-o cu nimic, că într-un fel

chiar a amuzat-o, scoțând-o din monotonia vieții zilnice... Când a terminat exphcațiile şi s-a îndepărtat de mine, am simțit impulsul s-o ajung din urmă şi s-o calc din nou pe picior, ca să mai aud o dată acea fermecătoare muzică a politeții pe care în România nu o mai auzisem vreodată.

De la celebrul muzeu Ermitaj din Petersburg mi-a rămas în minte nu vreun tablou de Rembrandt sau Picasso, ci vesela hârjoneală, de la intrarea în muzeu, a unor tineri suedezi, care încercau să-şi extragă o pereche de galoşi potriviți dintr-o grămadă imensă (galoşii, de pânză, erau puşi la dispoziția vizitatorilor pentru a-i încălța peste încălțămintea de stradă, în scopul protejării pardoselii muzeului). Găsind galoşi desperecheați sau mult prea mari (pe măsură rusească), tinerii, blonzi, cu pielea albă şi frumos mirositoare, spălată parcă în lapte, îmbrăcați în haine viu colorate, râdeau din toată inima, îmbătați de propria lor vârstă, cu o grație spontană, fără nimic vulgar. Intrând în muzeu, înaintea lor, mi s-a părut că mă despart de viața însăşi şi că pătrund într-un cimitir.

Prima imagine care mi-apare pe ecranul minții când mă gândesc la vizita mea la New York este aceea a chinezilor care protestau în fața sediului ONU, după bombardarea de către americani a Ambasadei Chinei din Belgrad. Chinezii aveau voie să scandeze şi să agite pancarte într-un perimetru delimitat de o panglică galbenă. Câtă vreme rămâneau în acel perimetru,

pohțiştii americani, aflați în număr mare la fața locului, erau foarte amabili cu ei. La un moment dat, un chinez l-a rugat chiar pe un polițist să-i cumpere un sandvici, iar polițistul, politicos, a luat banii, s-a dus la un fast-food din apropiere şi s-a întors cu sandviciul cerut.

Aceiaşi polițişti se transformau însă în „forțe represive" necruțătoare dacă demonstranții depăşeau perimetrul stabilit. Chinezul care voise un sandvici (şi care interpretase greşit amabilitatea polițistului) a trecut pe sub panglica galbenă şi a încercat să se apropie de clădirea ONU, ca să se facă mai bine auzit de funcționarii de acolo. După numai o secundă, exact acelaşi polițist care fusese prietenos cu el l-a lovit năprasnic cu bastonul de cauciuc peste ceafă şi l-a obligat să se întoarcă printre ai săi.

17 aprilie 2005. Şoferul meu. Adrian, n-a întârziat *niciodată* în cei mai bine de zece ani de când lucrează cu mine. A venit la serviciu şi odihnit, şi obosit, şi sănătos, şi bolnav, şi vesel, şi trist, şi în zile însorite, şi pe ploaie sau chiar înfruntând viscolul, dar totdeauna a fost prezent la datorie cu câteva minute înainte de ora stabilită. Odată şi-a făcut apariția transpirat şi gâfâind, îngrozit la gândul că *s-ar fi putut* să întârzie. Am aflat ulterior (după întrebări repetate, pentru că e discret) că toate îi fuseseră împotrivă şi că în cele din urmă luase un taxi (deşi are un salariu modest). Dar asemenea lui Philleas Fogg, a intrat pe uşă triumfător, fără niciun minut de întârziere.

Adrian este tânăr, inteligent şi plin de viață. în timpul liber pleacă în excursii, se duce la meciuri de fotbal (este „câine până la moarte"), participă la chefuri care se termină în zori, îşi zugrăveşte locuința, intră în alertă când i se sparg țevile din apartamentul lui de la bloc şi mai face şi pregătiri de nuntă (cu Steluța). Are toate motivele (româneşti) să întârzie la serviciu. Dar nu întârzie *niciodată.*

încerc să găsesc o explicație, dar e imposibil. A copilărit într-un cartier în care se bucurau de admirație cei care încălcau regulile, nu cei care le respectau. Unii dintre cunoscuții sau chiar prietenii lui au făcut închisoare. De la cine a învățat să fie corect? Rămâne un mister.

Eu, în orice caz, dacă am să am vreodată bani (şi am să am!), am să instituie un premiu pentru punctualitate şi primul căruia o să-l atribui va fi Adrian. Dacă în România toți ar fi punctuali ca el (eu sunt, dar de mine nu mă mir), viața noastră, a tuturor, s-ar schimba în bine.

20 aprilie 2005. Azi fac o nouă tentativă de a-mi schimba paşaportul (care a expirat). în timp ce-mi pregătesc dosarul cu acte pentru SEIF (Serviciul de Evidență Informatizată a Persoanei), mă gândesc cu nostalgie la călătoriile mele de până acum în străinătate. Şi din nou îmi dau seama că primele

secvențe care-md vin în minte nu sunt cele care ar trebui să-i vină unui om serios.

De la Dresda, în loc să-mi aduc aminte tablourile văzute la Galeria de Artă, mi-amintesc cum m-am certat cu însoțitorul meu, un neamț în vârstă, rigid şi arogant, care mă obliga să mă grăbesc ca să văd *întreaga* colecție. Fiindcă întârziam în fața unor lucrări, dornic să mă bucur de frumusețea lor (şi nu să le... număr), a făcut o remarcă batjocoritoare la adresa firii mele de român care nu se poate încadra într-un program, iar eu l-am concediat pe loc.

La ieşirea din muzeu, descoperind că însoțitorul meu mă aşteptase neclintit în fața clădirii, speriat la gândul că şi-ar putea pierde slujba, m-am înduioşat şi l-am invitat la o înghețată.

Când mă gândesc la China, mă gândesc în primul la atmosfera de voioşie din avioanele folosite pentru cursele interne. în acele avioane se fac pasagerilor mici cadouri, dar cum? Prin... aruncare. Stewardesa arată întâi cadoul — de exemplu, un ceas de mână -, fluturându-l deasupra capului, iar apoi îl aruncă în direcția pasagerilor. Cel care îl prinde devine posesorul lui. Pe pasageri îi amuză straşnic acest joc. Nu se ceartă şi nu se bat între ei (cum s-ar întâmpla în... alte țări), ci întind pur şi simplu mâna în aer şi încearcă să intercepteze obiectul. Câştigătorul este de fiecare dată aplaudat cu simpatie de cei din jur, iar el râde din toată inima, fericit ca un copil.

P.S. Am câştigat şi eu, la acest joc, un mic briceag, cu care se poate face orice (de la tăiatul unghiilor la scoaterea capacelor de la sticlele de bere). îmi răsună şi acum în minte aplauzele chinezilor, încântați că a intrat în jocul lor un străin.

25 aprilie 2005. Sunt la țară. Am coborât din maşina cu care am venit de la Bucureşti, şi încerc, fără succes, să descui poarta de la grădina mea, asaltat de câini vagabonzi. Nu mă latră şi nu mă muşcă, doar cerşesc mâncare, fremătând de speranță. Unul, cu un picior contorsionat (a suferit cândva o fractură şi bucățile de os s-au sudat greşit), îmi linge fața şi schelălăie implorator. Altul, frumos, negru şi probabil tânăr, sare în sus, exuberant, anticipând sărbătorirea momentului în care va primi hrană. E prezentă şi o cățea, sfrijită, numai piele şi os, cu țâțele atâr-nându-i goale de lapte, împreună cu cei şase căței ai ei, atât de drăgălaşi, încât dacă te uiți mai mult de un minut la unul din ei, îl îndrăgeşti irevocabil şi îl adopți.

Le dau mâncarea special adusă de acasă şi toți o hăpăie instantaneu, fără urmă de politețe în relațiile dintre ei. Câinele negru nu se sfieşte să-l arunce cât colo pe unul dintre pui, care scheaună jalnic, ignorat de mama lui, preocupată şi ea să înfulece cât mai mult.

Impresionat de situaţie, le dau şi sandviciurile delicate pregătite de Domnița pentru mine. Dispar fără urmă. Unele îmi sunt smulse din mână, cu hârtie cu tot.

în multe sate româneşti este o foame cronică. Şi nu e vorba doar de câinii vagabonzi, ci de toate viețuitoarele din sat. Găinile cârâie înnebunite de bucurie dacă le arunci o bucată de pâine. Vacile sunt şi ele fericite când le întinzi printre ostrețe un măr sau chiar un banal mănunchi de iarbă, smuls de pe marginea uliței. Caii scutură din cap şi fornăie în semn de recunoştință în momentul în care le oferi o roşie sau un castravete, orice ai de mâncare la îndemână.

Până şi țânțarii se bucură frenetic că ai venit în mijlocul lor cu sânge proaspăt, de om bine hrănit, de la oraş.

Cât priveşte oamenii, ei vorbesc aproape toată ziua despre mâncare. Dacă le faci cadou un lănțişor de aur sau un ceas de mână, nu se bucură atât de mult cât se bucură dacă le aduci un salam, un caşcaval sau doar câteva pâini.

N-am să înțeleg niciodată de ce e atâta foamete în locul de origine al alimentelor.

26 aprilie 2005. Fetele de pe stradă au aproape toate bluze scurte, care le lasă buricele descoperite. Sunt oarecum dezamăgit. Asta am văzut şi anii trecuți. Speram ca moda să le oblige anul ăsta să-şi arate altă zonă a corpului.

27 aprilie 2005. G. mă întreabă de ce nu scriu nimic, în acest jurnal, despre eşecul lui Ion Iliescu la alegerile din PSD, despre ziarişții români răpiți în Irak, despre semnarea tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană. Nu sunt acestea evenimente importante?

Ba sunt. în mod special, înlăturarea lui Ion Iliescu de la putere înseamnă foarte mult pentru România, aproape la fel de mult ca înlăturarea de la putere a lui Nicolae Ceauşescu, în 1989. România a purtat timp de 15 ani un spin înfipt în talpă, zona i s-a umflat şi s-a infectat, dar ea nu s-a aplecat să şi-l scoată şi a preferat, nu se ştie din ce cauză, să meargă chinuit, strâmbându-se de durere. Acum, în sfârşit, abcesul s-a spart şi spinul a ieşit de la sine, rămânând undeva în praful drumului.

Toate aceste întâmplări au, desigur, mare importanță pentru mine, dar eu *nu le cunosc decât de la televizor.* în acest jurnal vreau să povestesc *ceea ce ştiu din propria mea experiență,* nu ce aud de la alții. Nu vreau să cad în greşeala pe care o fac ațâți „analişti politici" de a comenta viața politică exclusiv pe baza relatărilor şi declarațiilor difuzate de diversele televiziuni. Mulți „anahşti politici" de la noi sunt în realitate. .. cronicari TV.

1 mai 2005. Sunt un păcătos. Azi, în sfânta zi de Paşte, m-am gândit la ceva nepermis chiar în timp ce ciocneam ouă roşii cu o tânără aflată prinfre invitații mei la masă. Ea îşi ținea oul strâns în pumn, lăsând foarte puțin din el descoperit, iar eu l-am ridicat pe al meu pregătindu-mă să lovesc. Am simțit atunci, pentru o clipă, un fel de avânt bărbătesc şi am avut sentimentul că şi ea aşteaptă, înfricoşat-doritoare, înti-un mod foarte feminin, agresiunea mea.

8 mai 2005. Sunt într-o biserică din centrul Bucureştiului, la un botez. Preotul, expeditiv şi arogant, a găsit o metodă ingenioasă ca să câştige mulți bani repede: botează şase copii simultan! Nu m-aş mira ca în viitor să instaleze în biserică o bandă rulantă pe care să stea copiii unul lângă altul, cu câte un teanc de bani alături.

9 mai 2005. Am intiat, azi dimineață, într-un magazin de accesorii auto ca să-mi cumpăr o anvelopă pentru maşină. Aveau anvelope

„reşapate", ieftine, dar m-am întrebat dacă merită totuşi să-mi iau aşa ceva. Cât poate să reziste un cauciuc recondiționat?

Vânzătoarea a văzut că ezit. S-a apropiat imediat de mine şi mi-a vorbit ca şi cum mi-ar fi citit gândurile:

-— Vă întrebați dacă anvelopele astea rezistă. Vă spun eu, rezistă. Sunt foarte bune. Le cumpără toată lumea şi n-am avut până acum nicio reclamație.

în magazine se mai afla un cumpărător, un bărbat între două vârste, îmbrăcat elegant şi cu o figură distinsă. A intrat şi el în discuție, dând aprobator din cap. Cu o voce gravă, m-a asigurat:

— Da, domnule, sunt foarte bune. Mi-am luat şi eu una anul trecut şi nici până acum n-a dat semne de oboseală.

— Atunci, înseamnă că am noroc, am zis eu şi am rugat-o pe vânzătoare să-mi aducă şi mie una. Când ea a dispărut în magazia alăturată, s-a întâmplat ceva neaşteptat. Bărbatul cu figură distinsă şi-a luat o expresie conspirativă şi a început să-mi facă semne de negație cu mâna, în timp ce-mi spunea în şoaptă, gâfâind dramatic:

— Nu cumpărați! Nu cumpărați! Sunt proaste! Se dezlipesc la primul drum. Eu am pățit-o...

.. .Acum, în pat, cu lumina stinsă, mă gândesc la această întâmplare. Oare ce l-a oprit pe necunoscut să-mi spună în prezența vânzătoarei că anvelopele sunt proaste? Iar dacă totuşi n-a îndrăznit s-o contrazică, de ce s-a apucat să laude anvelopele? Nu l-a obligat nimeni s-o facă. în sfârşit, de ce a avut grijă să mă avertizeze, în ultima clipă, că greşesc cumpărând maifa? înseamnă că e totuşi un om cinstit? în cazul ăsta, de ce e cinstit pe ascuns?

Numai celebrul psihiatru Florin Tudose ar putea să explice de ce a simțit nevoia necunoscutul să laude o marfă proastă, fără ca măcar cineva să-i fi cerut părerea.

Oricum, ciudați sunt bărbații din zilele noastre! Nu justifică aproape prin nimic rezonanța de bronz pe care o are cuvântul „bărbaf.

Şi totuşi, mulțumesc lui Dumnezeu că nu sunt femeie! Dacă aş fi femeie, n-aş găsi niciun bărbat care să-mi placă şi aş rămâne nemăritată.

16 mai 2005. Mă sună fiul unor prieteni, N., elev de liceu, şi mă roagă să-i explic o expresie întâlnită în cartea de istorie: „scuturarea jugului otoman":

— în primul rând — întreabă N. —, ce e acela „jug"?

— în dicționar te-ai uitat?

— Nu.

— Dacă te-ai fi uitat, ai fi aflat că e un dispozitiv de lemn în care se introduce gâtul animalelor de tracțiune. De obicei boi, bivoli, pentru că la cai se folosesc hamurile.

— Şi ce legătură are jugul cu războiul de independență din 1877? —^ E o metaforă. Puterea otomană ne ținea atunci sub control şi ne

exploata, era ca un jug pe grumazul țării noastre.

— Parcă spuneați că jugul e folosit pentru tracțiune. Ce e rău în faptul că noi îi trăgeam pe turci după noi, că îi duceam, practic, înainte?

îi explic şi asta. Apoi îi explic, la cererea lui, şi ce înseamnă să „scuturi" jugul. N. îşi închipuia că e vorba de o scuturare propriu-zisă, ca scuturarea unei haine de praf.

După ce închid telefonul, îmi aduc aminte că şi eu, cu ani în urmă, la lecțiile de istorie, nu înțelegeam nimic din ce spunea profesorul (şi nici n-aveam curajul să întreb, întrucât îi vedeam pe colegii mei notân-du-şi spusele lui sau ascultându-le cu smerenie, ca şi cum totul ar fi fost pentru ei foarte clar).

Cel mai tare mă nedumerea ideea că țările româneşti erau aşezate la răspântia marilor drumuri comerciale şi că asta era în favoarea lor. Cum procedau ca să valorifice acest avantaj? Cerşeau? Mi le închipuiam ca pe nişte bătiâne în zdrențe, stând la răscruci de drumuri, cu mâna întinsă.

în timp ce alaiuri strălucitoare, cu căruțe mari, pline de mătăsuri, de blănuri şi de praf de puşcă treceau pe lângă ele.

Chiar şi acum, când sunt (mai mult decât) matur, mă întreb de ce e nevoie de o „răspântie" de drumuri comerciale pentru ca o țară să fie

avantajată. Drumurile comerciale pot traversa țara şi sub forma unor paralele şi tot aduc avantaje.

Profesorul nu ne explica niciodată terminologia pe care o folosea, vorbea ca şi cum noi am fi ştiut totul din naştere. Mult mai uşor mi-era la matematică, pentru a cărei înțelegere nu e nevoie decât de logică şi imaginație, nu şi de experiență socială. Fără experiență socială însă istoria nu poate fi înțeleasă, or un adolescent (ca să nu mai vorbim de un copil) tocmai experiență socială nu are.

.. .în secolul paisprezece s-au pus bazele statelor româneşti... Ce fel de baze? Cum s-au pus? Sunt şi acum la locul lor? Dacă brânza pe care o cumpăr de la țărani e mai bună decât cea pe care o iau de la „stat", înseamnă că bazele puse atunci, în secolul paisprezece, au început să se şubrezească?

.. .Țările din lagărul sociahst reprezintă o forță... Văzusem filme cu lagăre naziste şi îmi închipuiam şi lagărul socialist înconjurat de sârmă ghimpată. întâmplător, reprezentarea era corectă, dar practic eram departe de a înțelege ce sens are, când e vorba de țări, cuvântul „lagăr".

...Clasele sociale... Ce clase?! A Xl-a B? A X-a A? Ceva, ceva bănuiam, dar reprezentarea rămânea vagă.

Sferele de influență le vedeam ca pe nişte baloane de săpun, plutind uşor deasupra relațiilor dintre țări. Răspândirea culturii mi-o înfățişam ca pe-o împrăştiere de gaze în urma spargerii unui recipient (şi o consideram, bineînțeles, regretabilă). Iar înalta Poartă, unde mergeau frecvent domnitorii noştri, mi-o închipuiam chiar ca pe o poartă înaltă şi nu înțelegeam de ce domnitorii se opreau în fața ei, iar apoi făceau cale întoarsă (în cazul că nu erau decapitați). De ce se rezolva totul acolo. Ia poartă? De ce nu-i invita nimeni înăuntru?

24 mai 2005. Sunt emoționat, ca pe vremea când eram tânăr şi abia începusem să public. Peste câteva zile o să-mi apară o carte cuprinzând textele scrise de mine în anii anteriori pentru rubrica *Jurnal secret* din „Aspirina săracului". Cartea, intitulată, bineînțeles. *Jurnal secret,* va fi publicată de Editura Corint din inițiativa noului ei director de imagine. Daniel Cristea-Enache (cel mai bun critic literar din România, în momentele în care eu mă aflu în străinătate). Concepția grafică a cărții îi aparține cunoscutului caricaturist Ion Barbu. Lui i se datorează şi coperta — spectaculoasă. Mi-e teamă ca nu cumva unii dintre cei care intră în librării să cumpere doar coperta.

Va avea loc şi o lansare a cărții, duminică, 5 iunie, la ora 12, la standul Editurii Corint din cadrul grandiosului Târg Internațional de Carte Bookarest.

Va fi prezent şi Mircea Dinescu, care sper că mă va lăuda (din moment ce a inventat formula de neuitat „Mulți chemați, puțini Alex"). Va fi prezent, de asemenea. Ion Caramitru (sper că împreună cu toate actrițele de la Teatrul Național, unde a fost numit de curând director). Voi da autografe (gratuit şi fără greşeh de gramatică).

29 mai 2005. Se apropie momentul lansării volumului *Jurnal secret.* Ion Barbu a citit atent cartea, înainte de a fi dată la tipar, şi a făcut multe desene referitoare la întâmplările povestite de mine. De exemplu, penttu a evoca grațioasele făpturi care îmi atrag mie atenția pe sfrăzile Bucureştiului, a desenat o fată cu burta dezgolită pe care scrie: ONLY FOR ALEX. Exact ca-n visurile mele!

Cei care nu se grăbesc să cumpere *Jurnal secret* acum tiebuie să ştie că ratează o mare ocazie, întrucât, imediat după lansare, volumele rămase necumpărate se sigilează şi nu vor mai putea fi deschise decât după 50 de ani. Ce rost are, dragi cititori, să aşteptați 50 de ani, când puteți să vă satisfaceți curiozitatea pe loc, duminică, la Târgul Internațional de Carte Bookarest?

5 iunie 2005. Stau la o măsuță, în plin soare, pe terasa de pe clădirea care găzduieşte Târgul Internațional de Carte Bookarest, şi dau autografe pe volumul recent apărut. *Jurnal secret.* în fața mea aşteaptă la rând aproape o sută de persoane, cu câte un exemplar din *Jurnal secret* în mână. Predomină femeile tinere şi frumoase, care roşesc când mi se adresează. Practic, aş putea zice că am atât de multe admiratoare, încât ttebuie să stea la coadă ca să ajungă la mine. Din păcate, însă, multe dintte ele vor un autograf penttu... prietenul lor.

Discuția se desfăşoară cam aşa:

— Domnule Alex. Ştefănescu, sunt o admiratoare a dumneavoastră.

— Mă bucur, înseamnă că aveți bun-gust.

— ... Şi asta de muhă vreme. ,;

— De ce nu m-ați căutat? Aş fi fost cooperant. ;j

— Vă rog să-mi dați un autograf...

— Sigur. Cum vă cheamă?

T7^

— A, nu pentru mine, pentru prietenul meu. îl cheamă Liviu. Vreau să-i fac o surpriză.

Fi-ți-ar Liviu-al dracului! El stă undeva la umbră, la o bere, iar tu aştepți aici, în picioare, în bătaia soarelui, de mai o bine de o oră, ca să-i faci lui o surpriză! Asta îmi spun însă doar în gând. De scris, scriu exact invers:

Liviu, cu prietenie". Şi semnez nervos, dar el nu va şti niciodată în ce stare de spirit eram când am semnat.

Totuşi, am motive să fiu fericit. Acum o jumătate de oră se aflau aici, ca să mă prezinte, la microfon, doi dintre oamenii cei mai inteligenți, talentați şi *armonioşi* din câți există în România: Ion Caramitru şi IVIircea Dinescu. N-am muncit degeaba o viață întreagă, nu mi-am petrecut în zadar zeci de ani în mijlocul cărților şi la masa de scris, dacă am ajuns să fiu prețuit de oameni ca ei. Ion Caramitru are, ca actor, un mod elegant de a fi neconvențional. Mircea Dinescu, la rândul lui, are, ca poet, un mod neconvențional de a fi elegant. Aş putea să-i privesc şi să-i ascult zile întregi, fără să mă plictisesc.

7 iunie 2005. Plouă cu succese, nu ştiu ce intenție are Dumnezeu cu mine. Cred că vrea să mă zăpăcească (ca să scriu favorabil despre cartea proastă a cine ştie cărui protejat al lui). Mă aflu în „Sala rondă" a Hotelului Intercontinental, unde urmează să mi se decemeze Premiul Asociației Profesioniştilor de Televiziune din România, secțiunea „talk-show", pentru emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV.

Aşteptând să fiu invitat pe podium, mă las în voia amintirilor. Când am făcut prima emisiune, acum un an şi jumătate, nu ştiam pe ce scaun să stau, la ce cameră de luat vederi să mă uit, ce rost are monitorul etc. Totuşi, mă purtam ca şi cum aş fi fost sigur pe mine. Odată l-am avut invitat pe Gabriel Liiceanu şi el, simulând naivitatea, s-a uitat la casca mea şi m-a întrebat, *în direct,* cu o ironie ascunsă:

— Domnule Alex. Ştefănescu, ce aveți în ureche?

Am simțit că mă pierd. Dar imediat, tot *în direct,* i-am răspuns:

— E o instalație prin care Ion Iliescu îmi transmite ce anume să vă întreb.

Gabriel Liiceanu a rămas blocat câteva secunde, iar eu am zâmbit sardonic.

Altă întâmplare este legată tot de cască. Discutam, în fața camerelor de luat vederi, cu Horia-Roman Patapievici şi brusc mi-am dat seama că undeva, la „regie", cineva a uitat să decupleze microfonul prin care sunt anunțat, în mod obişnuit, când trebuie să întrerup emisiunea pentru

publicitate. Drept urmare, auzeam în cască tot ce-i povestea un tânăr de acolo unui prieten de-a său. Peste frazele elevate ale lui Horia-Roman Patapievici se revărsa oralitatea dezlănțuită a tânărului (ceea ce m-a derutat complet): Instituționalizarea culturii duce la mortificarea spiritului creator... Avea, bă, nişte craci, de te lua cu furnicături pe şira spinării... Actul cultural

este în esența lui o inițiativă particulară... Şi pilea gagica de nu se vedea om cu om...

— Domnule Alex. Ştefănescu, nu veniți să vă luați premiul?

Ba da, vin. Mai ales că l-am câştigat cinstit, trecând timp de un an şi jumătate prin tot felul de peripeții, care mi-au pus inima la grea încercare.

8 iunie 2005. Am făcut o descoperire cutremurătoare: pisica mea. Chiti, se plictiseşte cu mine. Sunt prea greoi pentru gustul ei. Şi prea puțin dispus să mă joc. Lui Chiți îi place — am mai povestit — să-i arunc o radieră de-a lungul încăperii, pentru ca ea să o ajungă din urmă şi să mi-o aducă înapoi. Uneori îi fac hatârul, iar Chiți, fericită că îi dau atenție, aleargă în salturi după guma țopăitoare. în scurtă vreme însă obosesc şi renunț, spre marea ei dezamăgire. Tot atât de mult îi place — asta n-am mai povestit — să o las să mi se suie pe umăr şi să mă plimb astfel prin curtea blocului, pentru ca ea să le sfideze, de la înălțime, pe celelalte animale din curte. Dar nici la proba asta nu rezist mult: mă gândesc că râd vecinii de mine sau. Doamne fereşte, că mă fotografiază cineva de la un ziar şi se răspândeşte ideea că m-am țicnit.

în clipa asta stau la calculator şi scriu în jurnalul meu secret. Chiți urcă dintr-un salt pe birou, se uită la tastatură, o miroase şi mă plesneşte cu lăbuța ei delicată peste mână, cu sensul: „Iar scrii prostii!". Apoi, edificată, mă părăseşte şi se instalează pe canapea, de unde mă supraveghează, cu ochii întredeschişi. Privirea ei e ironică şi autocompătimi-toare: „Vai! Vai! Vai! Cu bolovanul ăsta trebuie să-mi duc viața!"

Am un complex de inferioritate față de propria mea pisică. Mă simt ca un bătrân care nu e în stare să-şi scoată nevasta tânără, seara, la o discotecă.

12 iunie 2005. Toate posturile TV anunță eliberarea ziaristei franceze Florence Aubenas din mâinile teroriştilor irakieni. Imediat se înființează în fața camerelor de luat vederi analiştii noştri politici care nu ştiu nimic despre nimic, dar sunt consultați în toate problemele. Discuția dintre un prezentator de ştiri şi un analist politic decurge în felul următor:

— Ştiți că ziariştii noştri au stat în captivitate împreună cu ziarista franceză...

— Se pare că au stat.

— Credeți că autoritățile franceze au colaborat cu cele româneşti pentru rezolvarea cazului?

— Este foarte probabil.

— Preşedintele Chirac va face dezvăluiri senzaționale în legătură cu eliberarea franțuzoaicei?

— Va face unele dezvăluiri. Deşi este posibil să nu facă.

— Dar ziariştii noştri vor spune mai multe, acum, când Florence Aubenas e liberă?

— Mi-e greu să fac presupuneri... S-ar putea să vină cu unele informații noi...

— Vă mulțumim pentru prezența dumneavoastră în emisiune...

— Şi eu vă mulțumesc.

Cu aceste cuvinte, analistul politic se ridică grăbit şi pleacă la alt post de televiziune ca să explice şi acolo că nu ştie, dar presupune şi că presupuneri îi vine totuşi greu să facă.

15 iunie 2005. Astăzi e ziua Domniței. Acum treizeci şi cinci de ani, când eram amândoi studenți, i-am promis că, dacă se căsătoreşte cu mine, am să-i cumpăr un iaht.

După ce ne-am căsătorit, foarte greu am reuşit să-i cumpăr o butelie de aragaz. De iaht nici n-a mai venit vreodată vorba. Viața ne-a ajustat drastic planurile făcute în tinerețe.

Acum, când mă gândesc la chestiile astea, e şase dimineața şi ea încă doarme, cuminte, cu capul pe mâna stângă şi cu părul răsfirat pe pernă. Ce frumos ar fi ca astăzi, de ziua ei, să-i cumpăr în sfârşit iahtul promis! I-aş propune să facem o incursiune până la mare, cu maşina, şi odată ajunşi acolo, i-aş arăta ambarcația zveltă şi elegantă, ancorată la țărm.

— Vezi iahtul acela?

— Da. E frumos.

— Ştii al cui e?

—... ?

— Al tău.

Deocamdată mă ridic din pat, mă spăl, mă bărbieresc şi îmbrac o cămaşă curată, ca să o pot întâmpina solemn pe Domnița, când se va trezi, şi să-i spun „La mulți ani!" I-am pregătit şi un cadou: o pereche de papuci de casă.

17 iunie 2005, Şunt la Conferința Națională a Scriitorilor, în aula Facultății de Drept. La microfon se află un scriitor obscur, care protestează vehement împotriva modului cum s-au distribuit indemnizațiile de merit:

Este posibil ca o persoană care câştigă 3 000 de dolari pe lună, cum ar fi Gabriel Liiceanu, să ia indemnizație de merit, iar unul ca mine, cu o pensie de 100 de dolari, să nu ia? De ce se procedează aşa? De ce?

Profitând de faptul că fac parte din prezidiu şi stau chiar lângă tribună, la un metru de cel ce vorbeşte (vehement, cu venele de la gât umflate), îi explic în şoaptă:

— Pentru că e o indemnizație de merit, nu un ajutor social!

— Poftim! explodează el. Lăsați meritul! Eu vreau dreptate!

19 iunie 2005, Clubul „Diesel", de pe malul lacului Floreasca. Chioşcuri de vară, protejând de lumina soarelui mese lungi, încărcate de mâncăruri fine, fructe, flori şi şampanie. Se aude şi o muzică bună, în surdină. Realitatea TV sărbătoreşte, din inițiativa lui Sergiu Toader, premiile primite din partea APTR. Mă uit în jur şi, văzând numai tineri (frumoşi, parcă luminescenți), mi se face teamă. întreaga instituție le aparține, este pe mâna lor! Lipseşte maturul înțelept, cu părul cărunt, care mi-ar inspira încredere şi m-ar face să mă simt în siguranță. Aceşti băieți îmbrăcați în blugi şi puşi mereu pe râs, aceste fete subțiri, grațioase, care folosesc fardul nu pentru a se întineri, ci pentru a părea mai în vârstă sunt tot ce are Realitatea TV ca forță umană. Şi totuşi postul funcționează, şi încă mai bine decât altele.

Nu mă pot obişnui cu situația asta. Am îmbătrânit iremediabil. Când apare, în sfârşit, şi un bărbat mai în vârstă, calm, ceremonios, îmi revin în simțiri. Corabia are totuşi un căpitan experimentat. Dar... mă înşel. Bărbatul este un chelner care ne întreabă dacă mai vrem whisky.

20 iunie 2005. Sunt la Ipoteşti, împreună cu douăsprezece actrițe tinere. Le vorbesc despre poezie, iau masa cu ele, le invit seara la lungi plimbări, le fac să râdă povestindu-le întâmplări (uşor) licențioase. Mâine vom merge, tot împreună, la lacul lui Eminescu, încărcat de nuferi galbeni.

21 iunie 2005. Am uitat să precizez că, în afară de mine şi de cele douăsprezece actrițe, mai sunt aici, la Ipoteşti, în acelaşi grup. Ion Caramitru, Mircea Dinescu, Ion Cojar, Ilie Constantin, Valentin Coşereanu, ca şi câțiva actori tineri. Participă şi ei la cursuri, la plimbări etc. încerc să fac abstracție de prezența bărbaților, pentm că sunt inoportuni şi plictisitori. M-aş bucura să-i văd plecând cât mai repede la ei acasă.

26 iunie 2005. Azi se încheie şederea mea la Ipoteşti. Mi-am încărcat maşina cu bagaje şi, în parcare, sub soarele toropitor, îmi iau rămas-bun de la încântătoarele actrițe şi de la afurisiții de bărbați care se prefac că regretă plecarea mea. Pe ele le sărat sincer, pe ei — doar din politețe. Apoi le sărat din nou pe ele şi, cu un gest energic, viril, trântesc capacul portbagajului. Acesta se încuie automat, prin simpla trântire. Din păcate, în portbagaj se află cheile maşinii.

...Aştept singur, lângă maşină, în bătaia nemiloasă a soarelui. Un mecanic, anunțat telefonic, va veni aici cu trusa lui ca să desfacă portbagajul în care mi-au rămas captive cheile. Actrițele m-au părăsit demult. Mi-am mai luat de câteva ori rămas-bun de la ele, ca să mai treacă timpul, dar, prin

repetare, scena a devenit comică, şi ele, care au simțul ridicolului, au părăsit locul. Din aureola meu de erou al plecării cu maşina la un drum de peste 500 de kilometri n-a mai rămas nimic. Mă simt ca un cowboy care, aruncându-se în şa în prezența unor admiratoare, ar fi sărit dincolo de şa şi ar fi căzut grămadă în praful drumului.

.. .Vine, în sfârşit, mecanicul, însoțit de ajutorul lui. îmi cere să aştept o jumătate de oră, în altă parte, ca să nu asist la operația de recuperare a cheilor.

— Dar le veți recupera?

— Sigur.

— Cum?

— E secretul nostru. ' Mă conformez.

.. .A trecut o jumătate de oră şi mă întorc la maşină. Cheile au fost, într-adevăr, extrase din portbagaj. Iar încuietorile par neatinse. Mă bucur din toată inima şi îmi vine să-i strâng în brațe pe cei doi. Sunt primii bărbați de aici la care mă uit cu simpatie.

...Sunt, în sfârşit, la volanul maşinii, pe drumul european E85, în-dreptându-mă spre Bucureşti. în maşină se mai află o frumoasă doamnă cu ochi albaştri, Mihaela loan, însoțită (era inevitabil) de un bărbat, şi anume de propriul ei soț, poetul Ilie Constantin. Particip, neatent, la discuția cu ei, fiind obsedat de cu totul altceva: ce anume i-au făcut cei doi mecanici maşinii mele, în jumătatea de oră fatidică în care i-am lăsat singuri cu ea?

Nu cumva i-au forțat vreo încuietoare, cu ranga, şi apoi au reparat-o superficial? Iar dacă nu s-a întâmplat aşa şi dacă, dimpotrivă, au deschis-o cu delicatețe, nu cumva între ei şi maşină s-a stabilit o complicitate amoroasă? Ce locuri sensibile i-au mângâiat? Cum anume au convins-o să-şi deschidă rigidele fante de metal?

Sufăr la gândul că n-am să aflu niciodată cum s-a desfăşurat aventiira extraconjugală a maşinii mele. Mă face gelos până şi modul cum trădătoarea asta de maşină s-a aştemut la drum: calmă, mulțumită, cu câte un mic geamăt de voluptate la fiecare viraj. Oare de ce anume îşi aminteşte când freamătă astfel, înfiorată toată, de la faruri şi până la țeava de eşapament?

1 iulie 2005. Sunt la un restaurant — La Cocoşatu' — vestit pentru micii săi. La aceeaşi masă cu mine se află Mircea Dinescu, Horia Gâr-bea. Victor Rebengiuc şi Adriean Videanu însuşi, primarul capitalei. Discuția noastră, despre... bani, se transmite în direct, la Realitatea TV, în cadrul unei emisiuni referitoare la denominarea leului.

Nu avem voie să pronunțăm numele restaurantului, ca să nu-i facem reclamă, dar Mircea Dinescu găseşte, ca de obicei, o soluție ingenioasă pentru a încălca interdicția:

— Ne aflăm la... restaurantul de la Notre Dame.

Eu însumi mă ridic în picioare şi apar gârbovit în fața camerelor de luat vederi. Iar Horia Gârbea continuă jocul de aluzii:

— Leul era cocoşat sub prea multe zerouri şi denominarea trebuia făcută...

2 iulie 2005. Astă-noapte l-am visat pe liderul sindical de la SNCFR, unul scund, pleşuv şi cu gură mare. Vorbea atât de mult şi de tare în visul meu, încât simțeam că mă trezeşte.

— Mai taci, dracului, odată! i-am spus. Dacă ar depinde de mine, nu v-aş da voie să faceți grevă. De ce? Pentru că de când vă ştiu, chiar şi când pretindeți că munciți, sunteți de fapt într-un fel de grevă. Trenurile din România întârzie în fiecare zi cu orele. Cred că am pierdut cel puțin un an din viață cu întârzierile voastre. Banchetele din compartimente sunt murdare, vagoanele — nemăturate, instalațiile — defecte. Ați făcut grevă destulă până acum, aveți provizii de grevă pentru cincizeci de ani de acum înainte. A venit vremea să mai şi munciți.

Individul a început să vocifereze şi mai tare. Exasperat, l-am trimis în visul lui Ion Ihescu, să țipe şi acolo. A plecat furios, trântind ceva asemănător cu o uşă. în locul lui am chemat-o pe Andreea Marin, care şi-a făcut imediat apariția, surâzătoare.

3 iulie 2005. Un roi de albine şi-a găsit refugiul în grădina mea. Arată ca un ghemotoc mare, fremătător şi stă fixat de o creangă de prun, la aproximativ doi metri înălțime. Cineva îmi spune că albinele s-au răzvrătit împotriva stăpânului lor, care le-a persecutat, sau că au plecat dintr-un stup suprapopulat, nemaisuportând aglomerația. Au matca lor şi sunt în căutarea unei locuințe. La mine vor sta puțin, două-zile, până când albinele trimise în cercetare în împrejurimi vor găsi un adăpost. Ce ar trebui să fac? Să-mi procur un stup şi să le adăpostesc eu.

4 iulie 2005. Umblu bezmetic prin Bucureşti, în căutarea unui stup. Găsesc, în sfârşit, unul la un magazin Apimondia de pe Dorobanți. Nu-mi dau seama dacă e bun sau nu. N-am văzut niciodată cum e amenajat un stup în interiorul lui. Vânzătoarea nu ştie nimic nici ea. O broşură cu insttucțiuni nu există în magazin. Cumpăr, totuşi, stupul, cu două milioane de lei (vechi). Un cumpărător, binevoitor, care vede că țin stupul pe dos şi înțelege că sunt neinițiat, îmi atrage atenția că am nevoie şi de rame.

— Ce fel de rame? Nu fac expoziție de tablouri.

— Rame, pentru faguri.

— Aveți rame? o întreb pe vânzătoare.

— Avem. Cumpăr un set.

— Şi folii de ceară de albine! adaugă profesorul meu de apicultură.

— Păi foliile nu şi le fac albinele singure?

— Nu, ele fac fagurii. Dar trebuie să aibă un început.

îi **cer** vânzătoarei folii. Nu mi le poate vinde decât dacă aduc ceară de albine în schimb.

— De unde să vă aduc, doamnă, ceară? Albinele mele încă n-au început să producă.

După multe discuții, plec împreună cu necunoscutul, acasă la el, unde îmi vinde folii din propria lui rezervă şi mă învață cum să le instalez.

6 iulie 2005. Am mai cumpărat şi alte ustensile pentru albinărit, inclusiv o mască de protecție, cu care arăt ca un spărgător de bănci. Din păcate, însă, azi-dimineață, când am ajuns în sfârşit la grădină, n-am mai găsit nici urmă de roi.

8 iulie 2005. Stau de vorbă cu Cristian Țopescu, cu care urmează să fac o înregistrare penttu emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV. îi ascult vocea cu timbrul ei inimitabil — decis, stenic, exprimând o solicitudine sportiv-bărbătească — şi retrăiesc momente din tinerețe, când aceeaşi voce, răzbătând dintr-un „tranzistor" ieftin, undeva, pe dealurile din împrejurimile Sucevei, mă făcea să mă îmbăt de farmecul ideii de competiție sportivă. Este extraordinar că am prilejul, acum, să-l cunosc pe omul care părea, atunci, un personaj din altă lume, inaccesibil. De la el şi de la Jules Veme am învățat ce înseamnă dorința de performanță, sohdaritatea umană şi fairplay-ul. Pe Jules Veme n-am să pot să-l întâlnesc niciodată, dar Cristian Țopescu se află, iată, aici, în fața mea. Ce noroc!

10 iulie 2005. Miorlăielile amoroase nocturne ale motanilor seamănă cu urletele de groază ale unor oameni atacați de asasini fioroşi. Sau cu vaietele celor aflați în agonie. Când le aud, sunt tentat să sar în ajutorul presupuselor ființe omeneşti copleşite de suferință.

Aşa mi s-a întâmplat şi astă-noapte, când chirăieli şi gâjâieli cumplite, venind parcă direct din Iad sau dintr-o cameră de tortură a Securității, m-au trezit din somn. Am stat o clipă cu ochii deschişi pe întuneric, ca să mă dezmeticesc, apoi, convins că în curtea blocului se petrece o crimă, m-am năpustit pe scări, îmbrăcat în pijama. Ajuns jos, am ieşit val-vârtej din bloc, regretând că nu-mi luasem cu mine o armă, măcar un cuțit de bucătărie, care

să-mi dea curaj. în scurtă vreme am descoperit că nu era vorba decât de o nuntă pisicească. Enervat, lipsit de glorie, m-am întors în apartamentul meu şi, nemaireuşind să adorm, m-am uitat până dimineața la televizor. Ca să nu-i trezesc pe vecini, am dat sonorul televizorului la minimum. Drept urmare, o noapte întreagă, i-am văzut pe Călin Popescu Tăriceanu şi Traian Băsescu mişcând din buze, fără să le aud cuvintele.

12 iulie 2005. Mi s-a făcut dor de demnitarii noştri. Aproape toți se află în străinătate, ca participanți la conferințe, expoziții, simpozioane, congrese, consultări, campionate, convorbiri, funeralii şi *summit-un.* Ştiu că nu se pot întoarce imediat, întrucât trebuie să facă un anumit antrenament înainte de revenirea în România, pe poligoane speciale.

prevăzute cu gropi, gunoaie, câini vagabonzi, cerşetori şi hoți. Un asemenea antrenament necesită timp.

Totuşi sunt nerăbdător să-i văd întorcându-se acasă. Le aduc aminte, respectuos, că România se află în sud-estul Europei. Are capitala la Bucureşti.

14 iulie 2005. Am altă părere decât cea a întregii societăți româneşti despre oamenii care au căzut victime inundațiilor. Unii merită ajutați, într-adevăr. Alții trebuie învățați să se poarte. Aceştia din urmă, obraznici şi revendicativi, îşi doresc nu atât să vadă apele retrăgându-se, cât să-l vadă pe prim-ministru intrând şi el în noroi până la gât. Stângismul lor agresiv aminteşte de vremea când indivizi de joasă extracție, angajați ca gardieni la închisori, îi băteau cu sete pe deținuții politici.

Şi unii, şi alții însă trebuie să înțeleagă că statul *nu are obligația* să-i ajute. Despăgubirea lor este exclusiv o chestiune de bunăvoință. Autorităților le revine obligația să salveze vieți, cu elicoptere şi ambulanțe, să refacă drumuri şi poduri etc. Restituirea bunurilor materiale pierdute nu constituie, în nicio țară din lume, o datorie a statului. Responsabilități de acest gen au numai firmele de asigurări. Când mi s-a spart casa şi mi s-a furat şi mie „agoniseala de-o viață", nu m-am dus la insul insolent care îl bruftuluia pe Călin Popescu Tăriceanu (numai şi numai pentru că avea în sfârşit ocazia să insulte un om de bună condiție), nu m-am dus, deci, la el să-i cer bani (aşa cum îmi cere el mie, pentru că, cerând statului român, îmi cere şi mie). Am suferit în tăcere şi am regretat că n-am avut bunurile din casă asigurate.

Pe de altă parte, a ajuns de un prost-gust insuportabil văicăreala care a cuprins aproape toată țara. Tragedii mult mai mari au fost trăite de predecesorii noştri decent, fără atâtea lamentații melodramatice, luate din

repertoriul cerşetorilor. Nu înțeleg această lipsă de demnitate. Şi nu-i găsesc nicio scuză.

18 iulie 2005. Surorii mele, A.M., profesoară la Politehnică, i-a apărut de curând o lucrare de specialitate, *Termografia în infraroşu.* Este o carte de 350 de pagini, care mă intimidează. Nu înțeleg aproape nimic din cuprinsul ei. Formule matematice supraetajate, diagrame, tabele şi, mai ales, o terminologie greu accesibilă neinițiaților: „Efectul fotovol-taic este utilizat în construcția fotodiodelor, fototranzistorilor şi pentru detectoarele de radiații din arseniură de indiu (InAs) sau antimoniură de indiu (InSb) şi telurură de cadmiu şi mercur (HgCdTe), cu timpi de răspuns de ordinul nanosecundelor." Nu înțeleg aproape nimic, dar înțeleg bine ce efort intelectual, de lungă durată, este investit în această construcție de idei tehnico-ştiințifice. Totodată, îmi dau seama ce importantă este o asemenea carte, despre controlul nedistructiv al calității materialelor. Nu trebuie să tai în două o piesă de oțel ca să afli dacă are un defect ascuns. Este suficient să-i faci o „termografie în infraroşu".

Când mă sui într-un avion, mă simt în siguranță şi datorită cercetărilor surorii mele. Fiecare element component al lui a fost verificat prin mijloace delicate, care nu i-au afectat integritatea şi rezistența.

Cu mult timp în urmă, copii fiind amândoi, sora mea, deşi avea cu aproape doi ani mai puțin decât mine, mă ocrotea în diverse situații. Odată, într-o iamă, m-a salvat de la moarte, trăgându-mă de sub gheața unui râu, sub care intrasem după o cursă cu sania. Era să moară şi ea acolo, dar nu s-a lăsat până când nu m-a văzut pe mal.

Asta face şi acum, îi ocroteşte pe oameni, prin cercetările ei. Cu acest gând în minte, deschid din nou cartea. Efectul fotovoltaic şi arseniura de indiu nu mă mai intimidează, mi se par o expresie a tandreții.

20 iulie 2005. La redacție, la „România hterară", un tânăr venit în vizită mă întreabă „De cine e *Moartea căprioarei:* de Lucian Blaga sau de Nicolae Labiş?". îi răspund: „De Adrian Năstase."

22 iulie 2005. I-am ironizat, cândva, pe bărbații care consideră cucerirea femeilor un fel de acțiune vânătorească şi dau sfaturi de genul:

— Trebuie să o prinzi pe tipă într-un moment în care se plictiseşte şi să nu-i laşi timp de gândire. Sari pe ea, îi ții mâinile la spate, o săruți pe gât, sub lobul urechii etc.

îmi închipuiam că aşa gândesc numai bărbații care nu gândesc. Iată că am acum în față o carte întreagă de sfaturi privind cucerirea femeilor, scrisă de un prozator despre care credeam că va reprezenta ceva în literatura

română: Cornel George Popa. Cartea, intitulată *Bărbatul ca produs* şi subintitulată *Cum pot fi cucerite femeile,* începe cu o confesiune surprinzătoare:

„Ori de câte ori merg cu tramvaiul sau cu autobuzul şi stau pe scaun, îmi vine să bag mâna sub fusta femeilor de lângă mine."

Bravo, Comei George Popa, în timp ce hoții de buzunare plănuiesc să le bage mâna în poşetă, tu visezi să le bagi mâna sub fustă! Vai de soarta bietelor femei! Şi eu care îmi imaginam, naiv, că ori de câte ori mergi cu tiamvaiul sau cu autobuzul, te gândeşti să scrii un roman cum nu s-a mai scris, cu care să bagi mâna sub fusta Premiului Nobel!

Tot ceea ce urmează, pe parcursul a 300 de pagini, este la fel de ridicol. Autorul ne face cunoscute diverse „metode" de seducere a femeilor, folosind pentru exemplificare episoade amoroase din propria lui biografie. Dacă le-am aplica, am avea senzația, neplăcută, că nu noi, ci Cornel George Popa este acela care, prin intermediul nostru, se culcă cu femeile „cucerite".

23 iulie 2005. Am hotărât ca anul ăsta să nu mai merg la mare (deşi, din 1978 şi până în 2004, am mers în fiecare an). De ce? Pentru că am de lucru. Nici nu am luat bine această hotărâre şi am şi început să regret. Stau trist la masa mea de scris şi îmi închipui sutele de femei frumoase de pe plaja de la Neptun, plictisindu-se de moarte în absența unui bărbat adevărat. Cu metodele de cucerire învățate de la Cornel George Popa, aş fi putut să dau vara asta lovitura.

26 **iulie 2005.** De când fac parte, ca Trahanache, din tot felul de comitete şi comiții, am prilejul să citesc numeroase CV-uri. Autorii lor îşi exhibă, bineînțeles, caUtățile, ceea ce mi se pare firesc. Mă miră însă să constat că mulți dintre ei enumera printre caUtăți şi faptul că sunt apolitici.

„Nu sunt membrul niciunui partid!", „Nu fac politică!", „Sunt apolitic!" — clamează ei, cu mândria cu care declară domnişoara Cucu că n-a fost atinsă de niciun bărbat.

în reahtate, este o ruşine să fii apolitic. înseamnă că nu-ți pasă de ceea ce se întâmplă în jurul tău. Că vrei ca alții să-şi bată capul cu modernizarea societății căreia îi aparții, urmând ca tu doar să beneficiezi de rezultatele efortului lor.

Să ne închipuim cum ar arăta un CV în care cineva s-ar lăuda cu.,. amoralitatea sa:

„Am absolvit facultatea de... Sunt doctor în... Sunt căsătorit şi am doi copii... Sunt amoral..."

Nimeni nu face însă greşeala să mărturisească aşa ceva. Prea este clar pentru toată lumea că amoralitatea reprezintă o atitudine condamnabilă. Un om care nu face deosebirea între bine şi rău, care nu se angajează în susținerea binelui şi combaterea răului ne sperie.

La fel ar trebui să ne sperie însă şi un individ apolitic. Noi ne zbatem aici, în România, într-un vârtej de curente politice contrare, suntem la un pas de a dispărea în această turbulență a istoriei, iar el asistă, imperturbabil, la drama noastră.

Din punctul meu de vedere, a fi apolitic echivalează cu a fi amoral. Ori de câte ori descopăr într-un CV mențiunea orgolioasă „Sunt apolitic!", scriu în dreptul ei: „Să-ți fie ruşine!".

28 iulie 2005. Sunt la grădină şi sap un şanț adânc de jur-împrejurul magnoliei de la intrare. Trebuie să o mut undeva, în adâncul grădinii. Arborele are deja 4-5 ani şi e mai înalt decât mine. Mă străduiesc să-l disloc împreună cu o bucată de pământ cât mai mare, ca să nu-i deranjez rădăcinile. Efortul este supraomenesc. Mă gândesc să mă duc să cer ajutoare, dar fac o ultimă încercare şi... gata. Uriaşa bucată de pământ, de peste o sută de kilograme, se desprinde, cu magnolia înfiptă în ea. Urmează transportul, cu roaba, până la noua groapă, săpată din timp şi udată. I-am calculat bine dimensiunile. Magnolia, cu tot cu gogoloiul de țărână din jurul rădăcinilor, încape perfect în ea. O să reziste? N-o să i se scuture mâine-poimâine toate frunzele?

29 iulie 2005. Stau de vorbă cu Nicolae Manolescu (invitatul meu din această săptămână la emisiunea „Un metru cub de cultură") într-un cafenea din Casa Presei. Nu aud deloc ce spune, din cauză că la o masă alăturată mai mulți tineri de 20-22 de ani, raşi în cap, cu şepci de pânză aşezate strâmb pe scăfârlii şi cu veste cu multe buzunare, vorbesc tare, asurzitor, iar uneori izbucnesc în hohote de râs bubuitoare. Mi se face ruşine şi bâigui un fel de scuze:

— Să ştiți, e o nepolitețe involuntară, ei sunt de fapt băieți de freabă, dar au obiceiul ăsta să vorbească tare... Toți din generația lor fac la fel... Poate ați observat că şi muzica o dau la maximum...

Nicolae Manolescu zâmbeşte ironic:

— Am observat. E o generație care are timpanul gros şi himenul subțire.

30 iulie 2005. E o căldură înăbuşitoare, chiar şi acum, la ora 4 noaptea, şi nu pot dormi. Dar nu din cauza căldurii, ci pentru că mă obsedează magnolia. Ieri a fost la fel, caniculă, şi n-am nicio îndoială că pământul din jurul ei s-a uscat rău de tot, ca o cărămidă. Iar eu stau aici, în pat, la numai 17 kilometri distanță de biata plantă, şi o las să moară. Mă ridic din pat, cu

grijă, să n-o trezesc pe Domnița, mă îmbrac pe întuneric, şi ies din casă. Apoi mă sui în maşină şi, străbătând străzi mai mult pustii, ajung la grădină în douăzeci de minute. Câinii din împrejurimi mă recunosc şi nu mă latră. Magnolia, însetată, are o tresărire de bucurie (şi, parcă, de dragoste) când mă vede. O ud cu furtunul, încet, ca să intre apă multă în pământ în jurul ei, pe o zonă cât mai întinsă. Apoi, expeditiv, mă întorc în Bucureşti, parchez maşina, intru silențios în apartamentul meu de la etajul trei şi, reîmbrăcând pijamaua lăsată la îndemână în hol, mă strecor în patul conjugal. Este ora 6. Trezindu-se pentru o clipă. Domnița mă întreabă:

— Unde ai fost?

— Am băut un pahar cu apă de la frigider. E tare cald.

2 august 2005.0 nouă înregistrare pentru emisiunea „Un metru cub de cultură", de data aceasta cu Emil Constantinescu. Subiectul: Cultura şefului de stat. Emil Constantinescu şi-a petrecut ultimele săptămâni în... munți, cu studenții săi de la geologie. La Casa Presei îşi face apariția bronzat, zvelt, surâzător. Mă uit la el, emoționat. Acest om a condus România timp de patru ani. Numele lui va fi titlul unui capitol din istoria țării mele. „Emil Constantinescu — afirmă tranşant americanul Ro-bert D. Kaplan, cunoscut specialist în această zonă a Europei — a fost primul conducător român legitim din punct de vedere moral de la moartea regelui Ferdinand, în 1927." în mod curios, aproape nimeni din cei aflați întâmplător pe lungul coridor al Casei Presei nu se arată impresionat de apariția fostului preşedinte al României. Nici dacă ar trece pe coridor Ştefan cel Mare nu ar tresări cineva. Toți sunt blazați, insensibili, preocupați exclusiv de ei înşişi. Au priviri goale — parcă *li* s-au administrat sedative. Aproape că mi se face frică.

3 august 2005. Nu mai am loc în casă de cărți. Camera mea de lucru este arhiplină. în afară de biblioteca propriu-zisă, care acoperă integral pereții, de la podea până la tavan, inclusiv zonele de deasupra ferestrei şi a uşii, mai există teancurile de cărți de pe birou, de pe măsuța alăturată, de pe calorifer şi de pe pervaz. Aceste teancuri sunt atât de înalte, încât adeseori se răstoarnă şi nu mai am unde să păşesc. Ca să pot ieşi din cameră, trebuie să pun un picior pe un roman de Nicolae Breban, apoi celălalt picior pe un volum de versuri de Mircea Dinescu. Şi risc să mă dezechilibrez pentru că trec de la 700 la 70 de pagini. Şi pentru că alte volume — *Enciclopedia* sau *Word-ul pentru avansați* — au căzut strâmb şi stau de-a curmezişul.

Dar şi celelalte încăperi sunt invadate de cărți. în baie, un vraf mare de cărți amestecate cu reviste zace pe maşina de spălat rufe. în bucătărie, numeroase volume sunt clădite pe frigider, până la tavan. Iar în camera de zi

am cărți aproape peste tot. Pe televizor, alături de televizor, în spatele fotoliilor, pe (şi în) dulapul de haine (care n-a încăput în dormitor tot din cauza cărților).

Şi aglomerația de hârtie tipărită creşte în continuare. Poştaşul îmi sună frecvent la uşă ca să îmi înmâneze câte un plic voluminos în care ştiu dinainte ce este. De la redacția „României literare" mă întorc de fiecare dată cu şapte-opt kilograme de cărți. Iar dacă plec în provincie, la revenirea acasă abia reuşesc să târăsc valiza, plină de producția editorială a unei întregi zone.

Culmea este că mai şi cumpăr cărți, din librăriile pe care le frecventez în continuare, ca pe vremea când abia începeam să-mi alcătuiesc o bibh-tecă. Când ajung acasă cu servieta plină de noile achiziții, îmi dau seama că nu mai am loc în apartament nici măcar pentru un *haiku* scris pe o foiță de țigară. Arunc în grabă la gunoi câteva cărți proaste, ca să creez spațiu pentru cele proaspăt achiziționate (care de obicei sunt şi ele proaste). Odată am ținut temporar câteva cărți noi la frigider, pentru că n-am găsit repede volumele fără valoare pe care să le arunc. Domnița s-a mirat când le-a văzut acolo. Dar ştiind că hârtia şi cemeala tipografică n-au multe calorii, a acceptat fără comentarii acest nou obicei culinar al meu.

6 august 2005. Visez o televiziune care să aibă asupra publicului un efect paradoxal: să-l atragă şi, în egală măsură, să-l respingă.

în primul rând, bineînțeles, să-l atragă. Televiziunea trebuie să fie un spectacol non-stop al existenței umane. Un super-serial cu şase miliarde de personaje care: ară pământul, primesc premii Nobel, fac dragoste, iau parte la războaie fratricide, pictează îngeri, mor de sete în deşert, zboară în cosmos. Tot ceea ce înseamnă ceva pentru oameni, tot ceea ce este îmbucurător, dureros, alarmant sau dătător de speranță pentru ei trebuie să-şi găsească locul pe dreptunghiul de sticlă luminescentă.

Televiziunea visată de mine are, însă, şi forța să-l respingă pe telespectator. Mesajul ei este: „Ți-am arătat ce se întâmplă în țara ta şi în lume. Ai văzut ce mare nevoie este de oameni activi, care să crească copii, să stingă incendii, să construiască diguri, să lupte cu teroriştii sau chiar să facă filme pentru televiziune. Acum, du-te şi tu şi trăieşte viața adevărată, nu urmări la nesfârşit emisiunile TV!"

Prea mulți oameni stau ore în şir, nemişcați, cu figuri cadaverice, în fața televizoarelor. Ei rămân astfel nu pentru că programul ar fi atrăgător, ci pentra că acționează asupra lor ca un drog.

Televiziunea ideală este aceea care îi cheamă pe oameni în întunericul ei magic şi care, în acelaşi timp, îi goneşte afară, în lumina matinală a acțiunii.

12 august 2005. Cunoscuții mei de peste cincizeci de ani nu au reuşit să învețe să folosească computeral. (Nicolae Balotă a învățat la peste şaptezeci, dar el... e Nicolae Balotă.) Nici măcar să-şi culeagă textele la computer nu ştiu. Continuă să scrie cu pixul sau, expresie a maximei modemizări, cu maşina de scris, pentiu care caută disperați panglici de 13 mm în librării. Sunt atât de străini de informatică, încât îşi închipuie că „digital" vine de la „deget" şi „pixeli" de la „pix". Cât despre computer, au impresia că este un fel de tiăsnaie tehnică, cu care se pot face tot felul de scamatorii. Când i-am spus unuia dintre ei că articolul lui, scris de mână, trebuie „băgat" în computer, s-a uitat întrebător la monitor (pe care îl confunda cu computeral), încercând să înțeleagă ce căpăcel ar trebui dat la o parte pentra a introduce în aparat foile de hârtie, eventual făcute sul.

în ceea ce mă priveşte, sunt mândru că ştiu să lucrez la computer. In-tioduc şi administrez nu numai texte, ci şi fotografii. Corespondez prin c-mail. Accesez diverse surse de informații cu ajutorul intemetului. Este ca şi cum aş avea o profesie în plus. Dacă n-aş mai fi bun ca scriitor, in-aş putea face secretară. O secretară-bărbat. Mi-ar plăcea să le văd atunci pe tinerele scriitoare venind la mine curtenitoare şi rugându-mă să le culeg câte un text.

14 august 2005. întâlnire cu toată familia, la o grădină de vară lângă l'olitehnică. Mă uit la fratele meu, la sora mea, la copiii lor, la partenerii cu care i-au făcut pe copii, la soția mea, la mama soției mele, la mama soției fratelui meu... încă trăim, încă suntem împreună... Unii lipsesc la apel, fie pentru că au avut, azi, altceva de făcut, fie pentru că între timp au murit. Alții, copiii, au apărut în familia noastră de puțină vreme, din neant (asta ca să nu zic exact de unde). în linii mari, familia merge înainte.

Cu ceva, totuşi, nu mă pot împăca, oricât m-aş încuraja singur: cu faptul că părinții mei nu mai sunt în viață. închid o clipă ochii şi mi-i închipui alături de noi. îi văd aievea în minte. Şi tresar când aud vocea politicoasă, dar brutal de reală, a chelnerului:

— Dumneavoastră ce doriți la aperitiv?

15 august 2005. Stau în fotoliu, la televizor, şi urmăresc un film american, din plăcerea perversă de a mă scufunda până peste cap în stupiditate. E un film pentru producerea căruia s-au cheltuit multe milioane de dolari. Maşini care se ciocnesc violent şi se răstoarnă, elicoptere care se prăbuşesc, iahturi care explodează. Un individ intră într-un bar şi, cu un pistol automat, face praf şi pulbere (şi stropi) un întreg rastel de sticle de whisky. Altul năvăleşte cu automobilul într-o piață şi dărâmă o grandioasă piramidă de lădițe cu fructe (de genul celor etalate la noi de Ziua Recoltei).

Chiar dacă unele momente sunt opera unor experți în efecte speciale, tot s-au cheltuit mulți bani, întrucât şi aceşti experți costă. Milioane de dolari — pentru un film care nu emoționează deloc, pe nimeni. Cum naiba reuşesc ruşii, fără avioane, fără dinozauri, fără arme cu laser, cu numai două-trei personaje, într-un decor banal, să-i emoționeze pe spectatori până la lacrimi?

16 august 2005. Am scanat azi fotografia unei tinere scriitoare. Am aşezat-o cu fața în jos pe geamul de sticlă, am lăsat jos peste ea capacul şi am apăsat pe butonul care declanşează scanarea. în timp ce raza de lumină misterioasă de dedesubt îi explora fața, gâtul, pieptul, coborând vertiginos spre bazin, mă simțeam tot mai tulburat. Apoi, când am auzit micul țipăt electronic care anunță încheierea scanării, am țipat şi eu, involuntar.

18 august 2005. Mă uit în oglindă. Mă uit în fiecare zi, fără să mă văd. Acum, însă, mă studiez cu atenție, ca să constat ce s-a mai întâmplat cu mine. M-am cam dus dracului. Am fața descompusă, din cauza vârstei, dar şi din cauză că astă-noapte iar n-am dormit. Am stat şi-am lucrat până la 4 dimineața, bineînțeles, tot la *Istoria literaturii române contemporane,* care nu se mai termină. Am avut programare la mare, la Vila Scriitorilor de la Neptun, pentru perioada l-l0 august, şi am anulat-o, în ultimul moment. Urma să plec, apoi, în Statele Unite (cumpărasem bilet la avion, obținusem viza), dar am renunțat la călătorie, spre dezamăgirea prietenilor mei de acolo.

Stau aici, ca un prizonier, în Bucureşti, unde aerul a devenit irespirabil şi mă degradez rapid. Iar în loc să mă ocup exclusiv de carte, mă mai şi agit toată ziua, colaborând la diverse reviste, posturi TV etc, ca să-mi câştig existența. Abia noaptea mă întorc la teancul de printuri de pe biroul meu, ca să revizuiesc textul, să-l actualizez, să-i adaug ilus-trațu.

Mi-ar fi plăcut ca în această perioadă să mă aflu sub protecția unei instituții şi să nu mai am altceva de făcut decât să lucrez la carte. Dar cum poți să convingi pe cineva să te ocrotească, atâta timp cât eşti un bărbat de cincizeci şi opt de ani, mare şi greoi, fără nimic de ființă vulnerabilă?

Dacă aveam talent actoricesc, m-aş fi deghizat într-o femeie gravidă, în câteva luni, scutit de toate celelalte treburi, aş fi terminat în mod sigur cartea. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat când aş fi fost dus la maternitate. Eventual, le-aş fi spus celor de acolo că m-au luat prea târziu cu Salvarea şi că între timp am născut la o tipografie.

22 august 2005. Sunt la mine, la grădină, după o absență de câteva săptămâni. Ploile catastrofale din ultima vreme n-au putut să distrugă aici nimic, au avut, dimpobivă, un efect binefăcător. Livada, care până nu demult părea sărăcăcioasă (deşi cei 110 pomi i-am udat cu sârg zece ani la rând), a

căpătat un aspect păduros. Te... pierzi în ea. Cel mai frumos arată salcia plângătoare, mare cât o casă cu etaj. Ramurile mlădioase îi atâmă de jur împrejur, ca o perdea verde, până la pământ. Nici nu se mai vede banca de sub ea, pe care, inevitabil, am numit-o încă de acum câțiva ani, când am instalat-o, „banca îndrăgostiților".

Trecerea timpului lucrea/ă în favoarea grădinii. Cu mult după moartea mea, aici va fi o splendoare. Vreau să le transmit o informație îndrăgostiților care vor sta pe banca destinată lor, când eu nu voi mai fi pe lume.

Salcia plângătoare mi-a fost adusă cadou de Paşte, în 1999, într-o... poşetă. Cea care mi-a făcut acest dar original este doamna Măria Marian, scriitoare şi editoare. Mi-aduc aminte scena. A deschis fermoarul de la poşetă şi a scos de acolo o mlădiță delicată, cu rădăcini mătăsoase, pe care mi-a înmânat-o cu grijă. Mi-a explicat despre ce-i vorba, iar eu m-am simțit imediat înduioşat. Am făcut repede o adâncitură în pământ, lângă fântână, am plantat mlădița şi am udat-o. I-am urmărit evoluția în fiecare zi, până toamna. Apoi, în anii următori, am avut grijă ca racordul furtunului la pompa de apă din fântână să nu fie perfect, astfel încât, la orice folosire a furtunului pentru stropirea grădinii, o şuviță de apă să se strecoare pe alături şi să ajungă la salcie. Ce frumoasă relație de complicitate, între mine şi plantă!

Salcia a crescut repede, i-a ajuns pe ceilalți pomi din grădină, i-a întrecut!

I-am spus doamnei Măria Marian că, dacă se supără pe mine şi vrea să-şi ia darul înapoi, trebuie să îndeplinească o singură condiție: să-l ia în poşetă, aşa cum l-a adus.

27 august 2005. Aproape în fiecare zi sunt oprit pe stradă de necunoscuți care mă felicită pentru emisiunea „Un metru cub de cultură" de la Realitatea TV sau îmi spun, pur şi simplu, pe un ton victorios:

— Vă ştiu de la televizor! Femeilor le răspund stereotip:

— De ce vă pierdeți timpul cu unul ca mine? Uitați-vă mai bine la Mircea Radu!

Şi pentru bărbați am un răspuns standard (la fel de ipocrit):

— De ce vă pierdeți timpul cu unul ca mine? Uitați-vă mai bine la Andreea Marin!

Astăzi am trăit un moment de un umor nebun. M-am întâlnit față în față cu doi oameni de la țară, un bărbat şi o femeie, amândoi bătrâni, probabil soț şi soție, care veniseră cu cine ştie ce treburi prin Bucureşti. El păşea cu greu, sprijinindu-se de un baston, şi, cu toate că era gârbovit, îşi ținea capul pleşuv ridicat, chiar dat puțin pe spate, ca să vadă cât mai bine spectacolul

străzii. Ea, sprintenă şi grijulie, încărcată de bagaje, îl depăşea din când în când involuntar, se oprea să-l aştepte, îi corecta traiectoria şi-l boscorodea.

Ajuns în fața mea, bătrânul s-a oprit stupefiat, apoi, trăind un fel de iluminare, m-a arătat cu degetul şi mi-a spus înecându-se de emoție:

— Un metru cub de cultură!

Bătrâna l-a dat repede la o parte, cu intenția vizibilă de a-l apăra, şi mi s-a adresat, umilă:

— Vă rog frumos să-l iertați! Nu ştie ce spune.

30 august 2005. Mi-a dat telefon Simona Bălănescu, fermecătoarea Simona Bălănescu de la Realitatea TV, şi m-a invitat la nuntă.

— La nunta cui? am întrebat, cu o presimțire rea în suflet.

— La nunta mea!

Sunt dezolat. Poftim, şi Simona Bălănescu se mărită! Toate se mărită! Cum naiba să le păzesc pe toate? E deajuns să le las o clipă nesupravegheate şi le şi înşfacă nenorociții de bărbați, care stau mereu la pândă, ca nişte animale de pradă. în special cele frumoase, ca Simona Bălănescu, sunt victime sigure.

Fierb de gelozie ori de câte ori o femeie se mărită. Pe toate cele ttei miharde de tipe de pe planetă le consider ale mele, din principiu, şi sufăr la fiecare încălcare a drepturilor mele de proprietar.

Visez să dispară, peste noapte, toți bărbații de pe Pământ. Să trăiesc într-o lume fără bărbați. Ce fericit aş fi! De câtă atenție aş fi înconjurat! Cum m-ar mai răsfăța femeile! M-ar lua cu asalt şi s-ar încaieră întie ele numai ca să ajungă să mă atingă!

Iar eu aş fi foarte generos. Aş face vizite de lucru în diferite țări numai ca să mă pun la dispoziția cât mai multor admiratoare. în fața hotelului în care aş fi cazat s-ar forma de fiecare dată, încă de seara, cozi interminabile şi toată noaptea aş auzi ciorovăiala celor aşezate la rând. Aş ieşi în balcon şi, după ce aş fi aclamat, le-aş da asigurări de genul:

— Doamnelor şi domnişoarelor! Vă garantez că se va proceda democratic. Toate veți fi tratate la fel, indiferent de vârstă, rasă, naționalitate, religie... (la sex nu va fi cazul să mă refer).

A doua zi, aş dovedi că ştiu să mă țin de cuvânt. Cu această ocazie aş simți o satisfacție răutăcioasă secretă descoperindu-le aşezate la rând pe toate cunoscutele mele de acum, cărora le fac curte fără succes de ani de zile. Ca să mă joc puțin cu sufletul lor, le-aş cere femeilor-bodyguard din preajmă:

— Vă rog să verificați dacă aceste doamne au actele în regulă!

Şi m-aş bucura, zâmbind mefistofelic, aflând că uneia sau alteia i-a expirat cartea de identitate.

— îmi pare rău, aş spune, dar nu pot să încurajez în niciun fel ne-respectarea legii.

— Vai! s-ar lamenta ele. Nu puteți să faceți o excepție? Vă rugăm! Vă implorăm.

— Nu! aş răspunde eu.

Iar nu-ul meu ar suna la fel — categoric, intratabil — ca nu-ul pe care mi-l spun ele azi.

3 septembrie 2005. Sunt la un restaurant din parcul Herăstrău, cu un grup de prieteni. S-a lăsat întunericul. Ne-am ales o masă pe terasă, sub un arbore bătrân şi foşnitor, iluminat din interiorul frunzişului de un lampion. E frumos, dar 100 de grame de whisky costă cât salariul meu de redactor-şef pe o zi. O zi întreagă trebuie, deci, să muncesc pentru ca la sfârşitul ei să-mi pot permite să dau peste cap acest pahar care are pe fundul lui un deget de băutură.

— Noroc, Alex!

Zic şi eu „Noroc!", dar întârzii să duc paharul la gură.

4 septembrie 2005. Mă sună F. şi-mi povesteşte cum, întorcându-se cu maşina de la Braşov la Bucureşti, a fost oprit de polițiștii de la circulație în dreptul aeroportului Otopeni. în maşină mai erau M., soția lui F., şi T., băiețelul lor, în vârstă de cinci ani

— Mergeam, îmi explică F., încă tulburat de absurditatea celor întâmplate, cu viteza de 50 de kilometri pe oră, aşa cum scrie în regulament.

Toate maşinile din sensul nostru de mers ne depăşeau vijelios, unii şoferi claxonându-ne în semn de dispreț. La un moment dat am fost oprit, într-un stil energic, de un echipaj de poliție. Unul dintre pohțişti a venit la mine şi m-a somat: „Hai, dați-mi jucăria!" Ce jucărie?! O clipă, am crezut că e vorba de o jucărie a copilului meu... „Repede! Scoateți jucăria! N-avem timp de aşteptat!" M-am zăpăcit complet. Copilul a început să plângă, fiindcă nu-l mai văzuse niciodată pe tatăl lui admonestat, într-un sfârşit am înțeles. Polițistul credea că am un aparat de detectare a radarului, interzis de lege. „N-am aşa ceva....Nici nu ştiu cum arată..." După alte câteva încercări de a mă convinge să-i dau aparatul, polițistul a înțeles că a mers prea departe:' „Am impresia că m-am înşelat. Nu aveți dumneavoastră față de om care să mintă." Şi-a cerut scuze, m-a salutat şi m-a lăsat în pace. Am uitat să-l întreb ce m-aş fi făcut dacă aş fi avut, din naştere, o față de om care minte... Grija mea era să-l liniştesc pe copil care, speriat, continua să plângă.

Acum, ajuns acasă, mă gândesc obsesiv. Dintre zecile de maşini care treceau cu viteze de 120-l60 de kilometri pe oră, niciuna n-a fost oprită. M-au oprit tocmai pe mine, singurul care mergeam cu viteza regulamentară. Asta mă înnebuneşte. în România devii suspect dacă... respecți legea. Mâine-poimâine o să mă tiezesc cu cătuşe la mâini pentru că nu fur.

6 septembrie 2005. într-un top al prostului-gust ar tiebui să figureze:

Gestul tandru-tovărăşesc cu care Ion Iliescu le prinde pe femei de antebraț, în timpul conversației. Dantura completă, ca un mulaj în porțelan, a lui Comeliu Vădim Tudor. Asemănarea lui Miron Cozma cu un Eminescu pictat de un pictor amator. Tonul afectat cu care Răzvan Theodorescu pronunță cuvântul „cultură". Figura de fante acrit a lui Laszlo Tokes. Zâmbetul lat, de om atotştiutor, şi vorbirea gângăvită, cu multe „ăăă"-uri, ale lui Comei Nistorescu. Tinerețea bătrânicioasă a lui Victor Ponta. întoarcerea recentă a lui Petic Roman, îmbrăcat în haine de un bun-gust desăvârşit, la Ion Iliescu. Modul aferat în care continuă să meargă parlamentarii pe coridoarele Casei Poporului, în timp ce ziarişti încearcă să dialogheze cu ei. Aerul marțial pe care şi-l iau jandarmii când amendează o țărancă bătrână pentm că vinde pătranjel pe stiadă fără autorizație. Rapiditatea cu care se zgribulesc, de frică, aceiaşi jandarmi, devenind bmsc orbi şi surzi, când apare în preajma lor o bandă de răufăcători fioroşi.

10 septembrie 2005. Lucrez, de dimineața până seara, la *Istoria literaturii române contemporane.* Casa întreagă s-a transformat într-un şantier al cărții. Azi e ziua în care pun ordine în fotografii. Sunt înconjurat de portretele a sute de scriitori contemporani, aşezate peste tot unde am găsit puțin loc liber. G. Călinescu şi Tudor Vianu stau pe calorifer şi se uită în tavan. Ana Blandiana zâmbeşte, modestă, pe birou, chiar în stânga mea. Mircea Dinescu mă priveşte dezaprobator de pe telefon (dacă mă sună cineva, trebuie să-l dau la o parte, ca să pot ridica receptorul). Pe Adrian Păunescu l-am aşezat pe o vază de flori fără flori — îl văd de la distanță, perorând mut, dar impetuos. Eugen Simion stă pe o boxă conectată la computer, iar Nicolae Manolescu — pe cealaltă boxă. Când îmi pun muzică, amândoi vibrează imperceptibil, dornici parcă să danseze. Multe fotografii sunt împrăştiate pe podea: Marin Mincu, Liviu loan Stoiciu, Nichita Danilov şi alții. Ori de câte ori ies din cameră, păşesc atent, printre ele, ca atunci când merg desculț prin iarbă şi mă feresc de spini.

Am şi o fotografie a Irinei Nichit, frumoasa şi talentata poetă din Basarabia. Stă închisă în sertarul din fața mea. Când rămân singur în cameră, trag sertarul şi o contemplu minute în şir.

12 septembrie 2005.0 ajut pe Domnița să pună suc de roşii pentru iarnă. Avem un aparat foarte bun — cum n-am avut niciodată până acum — de scos sucul din roşii. Ne uităm la el recunoscători, după ce o viață întreagă ne-am chinuit cu tot felul de caricaturi de aparate, care, în loc să scoată sucul din roşii, scoteau sufletul din noi.

Nu-mi închipui viața fără un stoc mare de sticle cu suc de roşii pentra iarnă. Suc de roşii făcut în casă, nu cumpărat de la magazin! Am avut prieteni pe care i-am părăsit pe neaşteptate şi ei n-au înțeles niciodată de ce. I-am părăsit, fără comentarii, în momentul în care am aflat că la venirea iemu n-au în cămară suc de roşii. Dacă îmi place o femeie, evit să mă uit în cămara ei, ca să nu fiu dezamăgit. Prefer să trăiesc cu iluzia că are un raft întreg cu sticle cu suc de roşii şi că pe sticle există etichete pe care se menționează soiul de roşii şi data preparării sucului.

Chiar şi oamenii pe care îi admir ar scădea mult în ochii mei dacă aş afla că nu sunt în regulă la capitolul ăsta. Fără suc de roşii în cămară, nici Andrei Pleşu, Gabriel Luceanu sau Horia-Roman Patapievici nu mi s-ar niai părea atât de intehgenți.

13 septembrie 2005. Este foarte enervant că trebuie să plăteşti un impozit pentra casă, pentra maşină sau pentra alte bunuri. Este ca şi cum ai fi cumpărat aceste bunuri în rate şi trebuie să plăteşti pentru ele până la sfârşitul vieții. Nimic nu este de fapt cu adevărat al tău. Eşti pus în situația de a cumpăra periodic bunăvoința societății, ca să te lase să ai ceea ce ai.

Dacă aş fi dătător de legi, aş stabih să se procedeze exact invers, într-o societate organizată de mine, impozit ar plăti cei care n-au proprietăți, pentra că n-au. Iar cei care au ar primi periodic recompense în bani, pentra că s-au străduit să aibă şi pentra că în felul acesta au scutit societatea de grija lor.

17 septembrie 2005. Timp de o zi şi ceva — ieri şi azi-dimineață — am căutat un plic cu o mie de dolari pe care îi aveam pregătiți ca bani de buzunar pentra plecarea în America. în America nu m-am mai dus, dar dolarii am tot amânat să-i depun din nou la bancă (de când mi-a fost spartă locuința, toți banii pe care îi am, mulți-puțini, numai la bancă îi țin). Mi-aduceam clar aminte că plicul cu cei o mie de dolari a stat multă vreme pe biroul meu şi că la un moment dat, dar aceasta era deja o amintire vagă, am hotărât să-i găsesc un loc mai bun. Care era însă acest Ioc — nu reuşeam să-mi amintesc.

Ştiind despre mine că sunt ingenios, l-am căutat întâi în cele mai originale locuri: dedesubtul unor sertare, în spatele caloriferalui, sub mochetă, în căptuşeala paltonului, între coperta şi supracoperta unor albume. Nimic. M-am ambiționat tot mai mult. Am mutat din locul lor

canapeaua şi fotoliile, am dat la o parte biroul, am deplasat chiar cu câțiva centimetri bibUoteca. în zadar. M-am umplut de praf în cursul acestor explorări şi mi-am făcut vânătăi şi zgârieturi. Când s-a întors Domnița din oraş şi m-a găsit cu lanterna în mână, încercând să-mi strecor capul între dulapul de haine şi perete, a rămas uimită:

— Ce faci?!

— îl caut pe amantul tău. Unde l-ai ascuns?

în scurtă vreme a început şi ea să caute, alături de mine, nenorocitul de plic. Partea proastă era că îl căuta exact unde îl căutasem şi eu. A trebuit să mai pierd ceva timp ca să-i explic ce locuri anume fuseseră cercetate. Culmea este că, după ce o instruisem pe ea, am început eu însumi să revin la acele posibile ascunzători, cuprins parcă de un acces de nebunie. Mă uitam o dată, de două ori, de o sută de ori în acelaşi ungher şi tot nu consideram verificarea încheiată. M-am străduit să mă calmez şi mi-am spus că a venit vremea să-mi continui investigația în locuri mai banale: în sertare, în dulapuri, în buzunarele hainelor, în serviete ş.a.m.d. Aşa am descoperit obiecte de care uitasem de ani de zile, scrisori cărora nu le răspunsesem sau pe care nici măcar nu le deschisesem, pixuri primite cândva cadou, acum cu pasta complet uscată, diplome dobândite pentru meritele mele literare, fotografii făcute la nu ştiu ce chef şi chiar un cercel desperecheat (poate al Domniței, dar n-am riscat s-o întieb). întârziam cu aceste obiecte în mână şi mă lăsam cuprins de reverii. A fost frumos.

Noaptea însă n-am reuşit să adorm şi, întins în pat, am continuat să caut, în propria mea minte: „Unde dracu' l-oi fi pus?". La ora cinci dimineața am sărit din pat, străfulgerat de ideea că l-am pus între filele unei cărți. în vârful picioarelor, ca să n-o trezesc pe Domnița, m-am dus în camera mea şi am luat metodic carte după carte. O răsfoiam şi o aşezam la locul ei, în bibliotecă. Uneori, privirea îmi era afrasă de câte un pasaj, pe care îl citeam în treacăt. Am redescoperit, în felul ăsta, frumuseți literare cu care nu mă mai întâlnisem de multă vreme, în unele cazuri din timpul facultății. Din cauza lor, căutatul înainta tot mai încet. Am hotărât să țin cărțile pe dos, ca să nu mă mai seducă cu farmecul lor.

Aşa m-a găsit Domnița, cu o carte ținută pe dos, pe care mă chinuiam totuşi s-o citesc, mânat de curiozitate. A crezut că mi-am pierdut mințile şi s-a speriat. Apoi, descoperind un plic pe biroul meu, l-a ridicat plină de speranță:

— Nu e ăsta?!

— Nu. Ăla cu banii n-are nimic scris pe el.

— Şi totuşi, ăsta e! Uite!

Şi a scos, din plic, zece bancnote de câte o sută de dolari. Da, ăla era!

Până la urmă, mi-am dat seama ce se întâmplase. Cu câteva săptămâni în urmă, vorbind la telefon şi neavând agenda la îndemână, mi-am notat în grabă o adresă pe plicul cu dolari de pe birou. Iar ieri şi azi-dimineață, cuprins de febra căutărilor, am ignorat cu desăvârşire acest plic, ca şi cum n-ar fi existat: *eu căutam un plic complet alb.*

24 septembrie 2005. Sunt în Sala IVIare a Teatrului Național, la premiera comediei muzicale *Chicago.* Am întâlnit aici oameni pe care îi admir: Mona Muscă (împreună cu soțul ei, ceea ce nu m-a împiedicat să o sărut pe obrajii ei frumoşi, de păpuşă Bărbie), Mircea Dinescu (care, bosumflat, cum e mereu în ultima vreme, dar cu umorul lui dintotdeauna, a concediat-o ingenios pe o ziaristă insistentă: „La întrebările astea vă răspunde mai bine Alex. Ştefănescu!") şi Ion Caramitru însuşi, directorul Teatrului Național, ceremonios şi prietenos şi... neînconjurat de actrițe, cum mi-l închipuiam.

Spectacolul, cu interpreți supertalentați — Monica Davidescu, Ilinca Goia, Maia Morgenstem, Ştefan Bănică, Silviu Biriş, Anca Țurcaşiu ş.a. — este o feerie şi îmi îmbată sufletul de voioşie, de exuberanță şi de recunoştință față de cei care l-au realizat. Totodată, mă face să mă gândesc la „vremurile bune" din istoria României, pe care eu nu le-am trăit, dar despre care am citit, şi anume la acele vremuri în care lumea mergea la „lunion" ca Zița lui Caragiale, sau la spectacolele de revistă cu Constantin Tănase, frecventa grădinile de vară, teatrele de estradă şi se bucura pur şi simplu de viață, într-o țară încă neurâțită de comunism.

Chicago mi-a creat pentru o clipă iluzia că în România a început, din nou, un moment istoric fast, în care se trăieşte *cu plăcere,* cum nu s-a mai întâmplat de şaizeci de ani.

25 septembrie 2005. Ieri seară, după ce am ieşit de la *Chicago,* am găsit maşina spartă. Neavând ce să fure, hoții s-au mulțumit până la urmă cu **6** oglindă retrovizoare. Iar bani scoşi din buzunar, iar timp pierdut la *service*\ îmi vine să cer azil politic în spațiul spectacolului de *music-hall* care m-a încântat atât de mult ieri şi să rămân până la sfârşitul vieții printre actrițe şi dansatoare superbe, scăldat de valuri de muzică.

27 septembrie 2005. Sunt de neuitat versurile pe care diverşi cântăreți tineri le compun pentru cântecele lor. „De neuitat", în sensul propriu al expresiei, ceea ce înseamnă că îmi rămân în minte şi nu mai pot să scap de ele. Multă vreme m-a obsedat distihul, Jvli s-a pus pata pe tine/ Orice-ai face nu e bine!" în prezent obsesia mea e alt distih, mai concis: „Tu mă vrei/ E OK!".

Merg pe stradă şi în minte îmi răsună, la fiecare pas: „Tu mă vrei/ E OK!, Tu mă vrei/ E OK!, Tu mă vrei/ E OK!". — Ce faci, Alex? Vorbeşti singur?

Aşa m-a interpelat azi o cunoscută de-a mea, pe bulevardul Dacia, la intersecția cu calea Dorobanți. Noroc că nu înțelesese cuvintele. Ar fi putut crede că-i sunt adresate.

28 septembrie 2005. Mă bărbieresc, ca în fiecare dimineață, şi mă uit atent în oglindă, la mine însumi. Ce bine arătam! Şi cum am ajuns! într-o nuvelă a lui Liviu Rebreanu, *Dintele,* este vorba despre o femeie întie două vârste care descoperă că i se clatină un dinte şi se simte invadată de nelinişte, înțelegând că a venit, şi pentru ea, vremea bătt ânețiii. Eu am depăşit demult această etapă, a surprizei. De la o săptămână la alta se prăbuşesc mari părți din edificiul sănătății mele, iar eu înregistrez aceste pierderi cu calm şi fără să mă împotrivesc în vreun fel. Cu ani în urmă, când am aflat că tiebuie să port ochelari, am suferit foarte mult, era prima proteză care intra în viața mea. în prezent, chiar dacă aş rămâne fără un ochi, nu m-aş alarma deloc, m-aş persifla folosindu-mă de replica unui personaj dintr-un banc de demult:

„Hai nu face pe nebunuV Că vezi meciu' şi cu unu'!"

1 octombrie 2005. Un şoarece a căzut astă-iamă într-un borcan gol din cămară şi n-a mai ieşit de acolo. A făcut probabil nenumărate tentative de a se cățăra pe peretele de sticlă, dar a eşuat de fiecare dată şi în cele din urmă, extenuat, şi-a dat sufletul. L-am găsit primăvara, închircit, cuibărit în moarte ca într-un culcuş.

Şi eu am senzația că am căzut într-un borcan din care nu mai pot să ies. în fiecare zi mănânc mult şi devin tot mai greoi, citesc cărți proaste, până la un fel de abrutizare, ca să-mi fac meseria de critic literar, urmăresc ce se întâmplă în România şi mă indignez, respir aerul încărcat de praf al Bucureştiului, răspund de dimineața până seara la telefoane şi e-mail-uri, beau multe cafele şi întârzii noaptea la masa de scris, iar apoi, întins în pat, nu mai pot să adorm din cauza surescitării. Câteodată, visez să-mi iau un avânt cum nu s-a mai văzut, să evadez din viața pe care o

duc, să mă salvez. Dar totul rămâne în stadiul de intenție. La primăvară, voi fi găsit mort pe fundul borcanului.

2 octombrie 2005. Mi-aduc aminte un moment din biografia mea când m-am simțit în stare să-mi schimb radical viața. Eram în Bulgaria, într-o „vizită de documentare" ca scriitor şi traversam munții Rodopi într-o Volga neagră, împreună cu un şofer elegant şi politicos şi un translator pitoresc, volubil, dornic mereu să se facă util. Ne-am oprit într-un sat, ca să bem apă de la un şipot amenajat la marginea drumului, în dreptul unei case de piatră.

Din curtea acelei case a ieşit o bătrână care ne-a poftit înăuntru şi ne-a sfătuit să nu bem aşa, pur şi simplu, apă, ci să gustăm întâi nişte dulceață de fragi făcută de ea. După ce am mâncat dulceață şi am băut apă de la şipot, atât de rece, încât paharele s-au aburit instantaneu, am vizitat gospodăria bătrânei şi am simțit o încântare fără margini, ca şi cum m-aş fi întors la mine acasă, după peregrinări fără rost prin lume. Totul îmi plăcea: lemnele de foc frumos stivuite, vacile calme şi liniştitoare din grajd, găinile cârâitoare din curte, câinele care mă privea dintr-o parte, cu un singur ochi, ca pe un intrus netrebnic, bucătăria de vară la intrarea căreia atâmau şiraguri de ardei roşii şi ceapă, brazii uriaşi care străjuiau casa şi care, la fiecare adiere de vânt, scoteau un foşnet metalic.

Am aflat de la translator că bătrânei îi murise de câteva săptămâni soțul, că nu mai avea pe nimeni şi că îi era foarte greu fără o mână de bărbat în gospodărie. „Cine să taie lemnele? Cine să repare poarta?" l-am propus băttânei, în glumă, să mă primească pe mine ca ajutor, şi ea, crezând că vorbesc serios, a acceptat cu entuziasm (probabil fiindcă văzuse că sunt masiv, puternic şi că mă port cuviincios). **în** momentul acela m-am gândit şi eu, cu toată seriozitatea, să rămân definitiv acolo şi să mi se piardă urma din România. Timp de câteva secunde am trăit beatitudinea celui care deja luase hotărârea de a începe o nouă viață. M-am şi văzut, în imaginație, trăind fericit şi neştiut de nimeni, în satul acela din munții Rodopi, scoțând apă din fântână, adăpând vacile, stând cu bătrâna în bucătăria de vară în timp ce ea mi-ar fi pregătit „şopskii salat". Din nefericire, după câteva secunde, curajul de a face o schimbare atât de mare m-a părăsit şi am renunțat la idee. Din cauza laşității, am pierdut ocazia de a mă salva.

4 octombrie 2005. **în** tioleibuzul 79, pe un scaun din față, o domnişoară frumoasă, cu o fustă din material de *blue-jeans* foarte scurtă, intenționat zdrențuită, îşi mişcă nervoasă un picior, apropiindu-şi şi depărtându-şi ritmic genunchii. Un domn în vârstă, distins, care stă lângă ea în picioare, ținându-se de bară, îi spune confidențial, dar destul de tare ca să audă toți cei din jur:

— Domnişoară, chestia aia tiebuie spălată, nu aerisită,

10 octombrie 2005. Am stat de vorbă ieri, în hnişte, cu un bătiân dinti-un sat de lângă Bucureşti. Ceea ce mi-a spus el pe un ton firesc, ca şi cum ar fi povestit întâmplări banale, m-a cutremurat. Fiul lui bea zilnic prin crâşme sordide din Bucureşti şi se întoarce acasă fără bani şi bătut. Când se frezeşte din beție, îl bate la rândul lui pe propriul lui tată, până îl umple de sânge.

Un vecin al bătrânului bea şi el, o jumătate de Utru de ţuică dimineaţa şi altă jumătate de litru seara, din producţie proprie. După ce bea, devine arţăgos şi o stâlceşte în bătaie pe soţia lui, care scapă numai dacă fuge la timp, în grădină.

Bătiânul are şi o vecină, o femeie în vârstă, rămasă văduvă, care şi ea bea frecvent, se îmbată şi adoarme pe unde se nimereşte. Cu o zi în urmă fusese la cules de porumb şi adormise pe câmp, sub soarele necruţător.

în afară de fiul de la care încasează zilnic bătaie, bătrânul a mai avut un băiat. Acela a murit însă acum şapte ani, înjunghiat de un alt tânăr din

sat, beat şi iresponsabil. Când i s-a dus alcoolul din cap, ucigaşul şi-a regretat cumplit fapta, dar asta nu l-a ajutat să scape de închisoare, unde se află şi în prezent.

Toţi aceşti oameni nu sunt nişte haimanale. Muncesc până se spetesc. Au mâinile grele de muncă, dar şi delicate, datorită iscusinţei. Sunt mâini pe care aproape că simt dorinţa să le sărut, în semn de respect.

Ştiu, bieţii de ei, să muncească, dar nu ştiu să trăiască. Se afundă singuri în nenorocire, îşi bat joc de ei, practică o sinucidere lentă. De ce? De ce?

12 octombrie 2005. Sunt la o recepţie şi discut cu un ziarist străin care îmi pune tot felul de întrebări tendenţioase în legătură cu situaţia din România. Eu însă nu mă pierd cu firea şi apăr, atât cât se poate, imaginea ţării mele dragi.

— Ce e cu dezordinea asta de la voi? mă întreabă, candid, ziaristul.

— Nu e dezordine, explic eu prompt. Este o agitaţie fertilă, o efervescenţă care demonstrează că românii s-au trezit la viaţă.

— De ce nu se găsesc medicamente în farmacii?

— Se găsesc.

— Dar am văzut cozi imense...

— A, sunt bătrâni care se plictisesc singuri în casă şi se adună în faţa farmaciilor ca să mai stea de vorbă între ei. Le putem considera un fel de cluburi în aer liber.

— De ce sunt conduse cele două camere ale Parlamentului de oameni pohtici din opoziţie? Ce fel de revoluţie portocahe aţi făcut dacă Senatul şi Camera Deputaţilor sunt prezidate de personaje care amintesc mai curând de culoarea roşie?

— E un mod original în care i-a pedepsit poporul român pe Nicolae Văcăroiu şi Adrian Năstase pentru că au colaborat cu un fost activist al PCR, Ion Iliescu.

— Pedepsit?!

— Da. Dumneavoastră credeți că e uşor să stai pe un scaun înalt, într-un loc vizibil, sub privirile dezaprobatoare a milioane de români?

— Câtă vreme vor mai fi câini vagabonzi pe străzile oraşelor?

— Mereu. Noi iubim animalele. Dumneavoastră ați observat numai câinii. Dar când ne veți cunoaşte mai bine, veți descoperi că tratăm cu aceeaşi larghețe şobolanii, gândacii, țânțarii şi chiar microbii din corpul nostru.

.. .Țin astfel piept, multă vreme, răutăcioaselor insinuări ale interlocutorului meu. Mă simt deja obosit, dar el îmi mai pune o întrebare:

— Dacă tot a venit vorba de Ion Iliescu, „fost activist al PCR", cum ziceți dumneavoastră... De ce este tolerat în continuare în viața politică clin România? De ce i se mai dă prilejul să se pronunțe cu aplomb în probleme de maximă importanță?

Cu un efort suprem, îi răspund:

— Nu este tolerat. A dispărut de multă vreme din viața politică.

— Cum aşa?! îl văd mereu la televizor.

— Sunt... sunt... imagini de arhivă, bâigui eu, epuizat, dar fericit că am reuşit să-mi servesc până la capăt patria.

14 octombrie 2005. Sunt la redacție şi stau de vorbă cu o domnişoară care vrea să afle dacă versurile scrise de ea pot fi publicate. (Din păcate, nu.) Toți ceilalți colegi ai mei au plecat demult, unul după altul, nu înainte de a mă privi semnificativ („Alex, vezi ce faci!"). Domnişoara, de douăzeci de ani, este frumoasă şi conştientă de frumusețea ei. După ce rămâne doar cu mine, în redacția pustie, mă priveşte patetic şi îmi spune că... mă iubeşte! De foarte multă vreme. (De douăzeci de ani?!)

înțeleg că îşi doreşte cu ardoare să-şi publice versurile şi că pentru asta ar face orice. De exemplu, ceea ce face chiar acum: simulează o pasiune devastatoare pentru mine.

Nu există nici măcar o şansă de unu la o mie să o cred. în cel mai bun caz, şi anume în cazul că nu e cinică, este îndrăgostită de un Alex. Ştefănescu imaginar. Eu reprezint pentru ea ideea de literatură, față de care are o adorație mistică. Succesul meu la această domnişoară nu este al meu, ci al lui Shakespeare şi al lui Thomas Mann.

în timp ce ea îmi atinge — fremătătoare şi timidă în acelaşi timp — mâna pe care o țin pe birou, deasupra unui teanc de printuri, mă las în voia imaginației. Să presupunem că, prin absurd, tânăra şi încântătoarea femeie chiar mă iubeşte. Să presupunem, de asemenea, că şi eu, abătân-du-mă de la

fidelitatea mea conjugală devenită legendară, m-aş îndrăgosti de ea. Ce i-aş putea oferi?

Nu mă refer la bani, la poziție socială etc. Mă refer la momentul în care ne-am apropia unul de altul şi ne-am îmbrățişa. Ce aş putea să-i pun la dispoziție din corpul meu de bărbat de cincizeci şi opt de ani (pe care îi voi împlini în curând, la 6 noiembrie) acestei minunate domnişoare?

Cunoscuții mei ar putea zice: păml. Am, înti-adevăr, un păr încă surprinzător de bogat şi foarte puțin încărunțit. Dar dacă aş lăsa-o să mă mângâie pe păr, ar descoperi repede cine ştie ce denivelare a capului ascunsă în el.

Să-mi apropii ochii de ochii ei? Să ne simțim unul altuia zbaterea genelor? Ar fi minunat, dacă n-aş avea o conjunctivă cronică. în afară de faptul că ar exista riscul să i-o transmit, n-aş putea participa la această acțiune plină de tandrețe pentru că ochii, pur şi simplu mă dor, la orice atingere, oricât de delicată.

Nici urechile nu mi-ar plăcea să mi le atingă. De când am îmbătrânit, mi-a crescut păr pe ele.

De un sărut înfocat nici nu poate fi vorba. Dinții îmi stau încă bine înfipți în gingii, dar sunt galbeni şi nicio pastă de dinți din lume, oricâtă reclamă i s-ar face, nu-i mai poate albi. Ar fi oribil ca limba ei ca o petală de trandafir să vină în contact cu aceşti dinți pe care mai e depus şi tartru.

Să-mi desfac brațele şi s-o aştept să-mi sară de gât? Nici gâtul nu i-l pot pune la dispoziție. Scârțâie la fiecare mişcare, probabil din cauza unei spondiloze cervicale.

Sau s-o iau în brațe şi s-o îndemn să-şi rezeme capul de pieptul meu? Musculatura mea pectorală, cu care cândva mă mândream, e acum flască.

Să sar etapele şi să-i pun în mână acel obiect pe care Ion Creangă l-a multiphcat miraculos în *Povestea poveştilor!* Nu ştiu însă în ce stare se află obiectul în cauză — pur şi simplu nu l-am mai văzut de mult, din cauza burții.

Nici să alerg romantic pe străzi, alături de tânără, ca în filmele româneşti de dragoste, nu pot. Picioarele mă dor, atacate de reumatism. Şi mai am, la degetele picioarelor, şi câteva unghii încarnate.

Mă scutur de gânduri şi revin la realitate. N-au trecut decât câteva secunde. Domnişoara a progresat: acum mă mângâie pe mână. Cu asta, a nimerit-o. Mâinile le am încă frumoase. Mă ridic şi îi spun enigmatic:

— Domnişoară, v-am oferit tot ce vă puteam oferi. Acum, vă rog să mă lăsați. Trebuie să dau câteva telefoane.

21 octombrie 2005. Se împlinesc cinci ani de când mi-a fost spartă locuința. O singură noapte am lipsit de acasă şi eu, şi soția mea, aflân-du-ne la Ploieşti, la mama soției mele, şi exact în acea noapte, între orele 2 şi 3, s-a dat lovitura.

La jaf au participat trei sau patru persoane. Cumnata mea, care locuieşte în acelaşi bloc cu mine, tocmai ieşise, însoțindu-şi câinele, în curtea interioară a blocului, spre care dau ferestrele apartamentului meu,

şi a constatat, surprinsă, că toate erau luminate. Totodată a observat mai multe siluete de bărbați trecând cu o grabă suspectă dintr-o cameră în alta. înțelegând imediat că este o spargere (ştia că eu şi soția mea suntem la Ploieşti), a anunțat Poliția. într-un timp scurt — aproximativ şase minute — au sosit tinerii înalți şi bine făcuți, cu cagule, de la „forțele speciale". S-au desfăşurat rapid, au intrat în apartament cu armele în mâini, au urcat pe scări până la ultimul etaj, dar n-au găsit pe nimeni.

Cumnata mea ne-a telefonat şi nouă, la Ploieşti, trezindu-ne din somn. Am îmbrăcat în grabă o canadiană peste pijama, soția mea şi-a luat şi ea peste cămaşa de noapte un pulover şi ne-am suit amândoi în maşină. Până la Bucureşti, tulburat de noutatea situației, am condus prost şi riscant, dar n-am pățit nimic. Când am intiat însă în casă, am crezut că fac un atac de inimă. Nici în filmele unor mari regizori nu mai văzusem o atât de expresivă imagine a *devastării.* Toate lucrurile fuseseră scoase din locurile lor consacrate — dulapuri, sertare, rafturi de bibliotecă etc. — şi aruncate pe jos. Nemaifiind frumos rânduite, ocupau surprinzător de mult spațiu, practic *umpleau casa* şi cu greu reuşeai să păşeşti printre ele. Călcam de fapt pe un strat gros de cămăşi mototolite, farfurii sparte, stilouri strivite, cărți, acte, CD-uri şi manuscrise. în camera mea de lucru, cele aproape 10 000 de plicuri cu informații despre aproximativ 4 000 de scriitori români fuseseră smulse din fişier şi împrăştiate peste tot. în plus, în semn de dispreț, intruşii aduseseră ouă din frigiderul din bucătărie şi le izbiseră, unul după altul, de birou, de telefon, de tavan, de geamurile bibliotecii, pângărind încăperea în care îmi cheltuisem o mare parte din viață la masa de scris.

Această vrăjmăşie absurdă la adresa mea m-a durut chiar mai mult decât faptul că mi se furaseră nişte lucruri de valoare (un laptop, un casetofon etc.)

Polițiştii care au venit să facă procesul-verbal de constatare a jafului au provocat şi ei noi distrugeri, folosind, pentru prelevarea de amprente, un praf negru, cu care au mânjit, din exces de zel sau nepricepere, covoare şi pereți, perdele şi cearşafuri. Mi-au interzis să ridic de jos un ceas de mână japonez,

care scăpase ca prin minune nefurat („Nu atingeți nimic! Trebuie să luăm întâi amprentele!"), iar după plecarea lor am constatat că ceasul dispăruse. Al treilea val de vandalism l-a reprezentat venirea ziariştilor şi a operatorilor TV. care, angajați în veşnica şi frenetica lor competiție profesională, s-au năpustit în camere, călcând din nou în picioare lucrurile de pe jos şi dărâmând chiar un dulap. O reporteră TV ghiduşă, cu fustă scurtă, m-a tras după ea în fața camerei de luat vederi şi a început să turuie:

— Stăm de vorbă, stimați telespectatori, cu criticul literar Alex Ştefănescu, căruia i-a fost spartă acum o oră locuința. După cum vedeți, căutând bani şi obiecte de preț, hoții au devastat totul. Vă rugăm, domnule Alex Ştefănescu, să ne spuneți ce simțiți în aceste momente?

întrebarea fusese formulată pe un ton săltăreț-ştrengăresc, cu totul inadecvat, care m-a făcut să izbucnesc în râs. Reportera i-a făcut semn operatorului să oprească filmarea.

P.S. Din acea noapte funestă şi până azi, timp de cinci ani. Poliția nu m-a mai căutat *niciodată* ca să-mi ceară informații necesare anchetei (de exemplu, ca să mă întrebe cine anume mai ştia că eu şi soția mea vom lipsi o noapte de acasă) sau ca să mă țină la curent cu mersul investigațiilor. Poate că au dreptate cei care îmi şoptesc că n-a fost o spargere obişnuită. Când a avut loc spargerea eram preşedinte al Asociației de Sprijin pentru Emil Constantinescu, iar în laptop aveam informații despre şaizeci de mii de membri ai asociației...

2 noiembrie 2005. Eu şi Domnița ne-am făcut prostul obicei de a... vorbi cu pisica noastră, Chiți. Ea nu ne răspunde niciodată, dar noi îi vorbim, cu încredere, fără să ne descurajăm. Şi mai avem şi un mod ciudat de a-i vorbi: o bruftuluim în toate felurile, din dragoste, o admonestăm afectuos.

Mă întreb cu groază ce-şi închipuie vecinii noştri (care *n-au de unde să ştie că vorbim cu pisica).* La urechile lor ajung zilnic, prin pereții subțiri ai blocului, fraze de genul:

(Domnița:) „Iar vrei să mănânci? Nu ți-e ruşine? Toată ziua mănânci! Bravo! Mi-ai ocupat fotoliul! Nu mai am loc în propria mea casă! De ce naiba te uiți la televizor dacă nu înțelegi nimic? Şi nu te mai scărpina când vorbesc cu tine! Nu te-a învățat nimeni să te porți?"

(Eu:) „Lasă-mă-n pace! Am de lucru! Dă-te jos de pe mine! Degeaba mă priveşti aşa! Nu mă mai cucereşti tu cu farmecele tale obosite! Ah, m-ai zgâriat! Vrei s-o încasezi! Uite ce e! **Ia** mai ieşi şi pe afară! Poate am norocul să te mănânce un câine! Şau să-ți arunce cineva o sticlă în cap de la balcon!"

Uneori mergem chiar şi mai departe cu insultarea tandră pisicii:

(Domnița:) „Te-am strâns de pe drumuri şi acum mă sfidezi?! Una-două te sui pe masă. Nu vezi că ai labele murdare? Crezi că mă înduioşezi cu mustățile tale pleoştite? Nu te-apropia de mine! De când te-am văzut mâncând un gândac, îmi faci scârbă!"

(Eu:) „Văd că dai din şolduri, curvă ce eşti! Nu pleci nicăieri, stai aici în casă! în zadar insişti. Lasă că te castrez **eu, ca** să nu mai umbU brambura pe străzi!"

7 noiembrie 2005. Am stat multe ore la calculator şi acum, în drum spre redacție, pe bulevardul Dacia, îmi vine să dau *dublu clic* pe toate femeile pe care le întâlnesc în cale. După un timp trec la fapte. Aleg o blondă care merge grăbită şi, fără să-i cer consimțământul, îi dau *dublu clic* între sâni. Aştept să se întâmple ceva, să cadă hainele de pe ea, dar nimic. încerc varianta *clic* + *open,* tot în zadar.

Asta e! Mă joc mai departe. întâlnind un soț şi o soție, care se țin de braț, o selectez pe ea şi o *salvez,* iar pe el îl uimit în *recycle bin.*

Mă gândesc, apoi, că ar fi bine să-mi îmbunătățesc înfățişarea, ca să am succes la femei. Marchez anumite părți din corpul unui *macho,* întâlnit şi el pe stradă, dau *copy* şi, punând cursorul pe mine, dau *paste.* Astfel dotat, o acostez pe o domnişoară cu fustă scurtă. Ea mă face cu ou şi cu oțet. Trebuie să dau repede *delete* pe ea, ca să nu se ajungă la scandal.

11 noiembrie 2005. Gata, a ieşit de sub tipar cartea la care lucrez (cu intermitențe) din 1995: *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000.* O țin în mâini — are trei kilograme (2 950 de grame). Este singura dintre cărțile mele cu care pot să omor pe cineva: dacă îi dau în cap cu **ea,** cade lat.

12 noiembrie 2005. încă de la şapte dimineața începe să sune telefonul. Şunt persoane care mă felicită pentru **carte** sau mă întreabă de

mm unde pot să şi-o procure. Toată agitația asta (măgulitoare pentru mine) a declanşat-o Mircea Dinescu, care, aseară, la Realitatea TV, ca invitat al lui Stelian Tănase, a prezentat cartea cu entuziasm: „Este cel mai frumos cadou pe care l-am primit de ziua mea. Abia aştept să vizitez lumea scriitorilor, aşa cum a descris-o Alex. Ştefănescu. Sunt nerăbdător ca un copil pe care părinții urmează să-l ducă la grădina zoologică."

A spus ceva şi despre talentul meu, dar a fost atât de elogios, încât mi-e ruşine să-i reproduc cuvintele, chiar şi într-un jurnal secret.

Puțini scriitori ştiu să se bucure, ca Mircea Dinescu, de succesul altora.

19 noiembrie 2005. Mă întreb cum se explică agitația cu totul ieşită din comun pe care o provoacă *Istoria...* Cred că intrigă, înainte de toate, marea cantitate de muncă investită în ea. 1 176 de pagini format mare **(28 X 22** cm),

cu un text care reprezintă echivalentul a **2** 000 de pagini dactilografiate **(4** 000 000 de semne după numărătoarea făcută de computer), 110 capitole, peste 1 500 de ilustrațu (fotografii, desene, manuscrise facsimilate, coperte de cărți, afişe, reproduceri de artă), un indice de nume în care sunt menționate mai mult de **2** 000 de personalități, un sumar care ocupă **9** pagini... în România există mulți oameni inteligenți şi talentați (ca mine!), dar puțini sunt capabili să şi muncească.

Ieri după-amiază, Mihai Tatulici a făcut la Realitatea TV o ediție specială despre cartea mea, la care au participat Nicolae Breban, Au-gustin Buzura, Mircea Dinescu, George Bălăiță, Daniel Cristea-Enache, Mihail Gălățanu şi alții. M-am simțit... sărbătorit, a fost o frumoasă şi neaşteptată răsplată pentru mine, după zece ani de muncă, în care mi-am cam ruinat sănătatea. Când am explicat că textul cuprinde 4 000 000 de semne, Mihai Tatulici mi-a replicat cu umor:

— Chestia asta nu-mi spune nimic. S-ar putea ca dumneavoastră să fi scris de **4** 000 000 de ori litera A.

I-am răspuns:

— Vă înşelați. Am folosit uneori şi litera B.

20 noiembrie 2005. Gluma lui Mihai Tatulici, inspirată, mi-a rămas în minte. Litera A... Şi atâtea alte litere... De când mă ştiu, scriu, cu cele mai diferite instrumente de scris, în cele mai diferite situații...

în clasele primare scriam cu un toc (nu-i spuneam „condei", ci „toc") cu peniță, pe care îl înmuiam din când în când în călimară. Dacă cerneala se usca vreodată pe peniță, o umezeam cu vârful limbii, pe care rămânea (ca şi pe colțurile buzelor) o dâră albastră. Aveam şi creioane, cu mină de grafit; le ascuțeam cu o lamă de ras, din rezervele tatei (mult mai târziu au apărut ascuțitorile chinezeşti). în clasa a doua, tata mi-a făcut cadou un „creion mecanic", care mi s-a părut o minune a tehnicii. Tubul lui de metal, golit temporar de mecanismul cu arc, simplu şi ingenios, putea fi folosit şi ca... armă cu aer comprimat (puneam în el mici cocoloaşe de hârtie şi le suflam puternic spre... adversar).

O minune a tehnicii mi s-a părut apoi şi stiloul (cu pompiță de cauciuc sau cu piston). Singurul inconvenient era că nu avea, ca tocul, o peniță destul de mlădioasă, ca să diferențieze liniile trase în jos (groase) de cele duse în sus (subțiri). în plus, uneori, din rezervorul phn de cerneală al stiloului cădea câte o picătură mare şi inoportună, care îmi com-promitea tema făcută cu migală acasă sau extemporalul scris febril în clasă.

Am scris, de-a lungul timpului, nu numai pe hârtie, ci şi pe coji de mesteacăn (poeme, pentru o fată pe care am iubit-o în adolescență), pe garduri (cu creta sau cu o bucată de cărămidă, spre exasperarea câinilor din curțile în cauză), pe pământ sau pe nisip (cu bățul), pe propria mea mână, în zona de sub manşeta cămăşii (fițuici pentru lucrările de contiol). Odată, la munte, ca să-l tachinez pe prietenul meu de atunci, George Arion, am săpat pe un versant, cu litere mari, de doi metri înălțime, inscripția „Arion boul", iar el, Arion, a anulat cu o singură glumă, în câteva secunde, munca mea de o noapte întreagă:

— îți mulțumesc că ne-ai semnat pe amândoi!

Mai târziu am descoperit şi am adoptat (cu oroare) mitocănescul pix, am învățat să folosesc romantica maşină de scris (una, germană, dăruită de tata, o păstrez şi o iubesc şi acum), am învățat să lucrez la superinte-ligentul şi cooperantul computer, în programul Word...

Păstrez însă şi azi în sertarul de la birou un toc cu o peniță. Noaptea, când nu mă vede nimeni, înmoi penița într-o călimară cu cerneală şi scriu un A de mână, caligrafic (unui singur, nu patru milioane, cum spunea Mihai Tatulici). Apoi sting lumina şi mă culc cu sentimentul că ziua n-a trecut degeaba.

30 noiembrie 2005. în fiecare zi, odată cu răspândirea cărții mele *(Istoria literaturii române contemporane),* îmi pierd noi prieteni. Mă scutur de prieteni ca un copac de frunze, toamna.

Este vorba de prieteni din lumea hterară. Unii se supără pentru că n-am scris despre ei. Alții — pentru că am scris, dar nu destul de elogios. Alții — pentru că am scris pur şi simplu cartea, în loc să stau cu ei într-un restaurant şi să-mi imaginez că o scriu.

Credeam că am să fiu sărbătorit după publicarea acestui volum de aproape 1 200 de pagini, ca un maratonist după trecerea hniei de sosire. Nu mă sărbătoreşte nimeni. în zadar am citit mii de cărți, în zadar mi-am cheltuit mai bine de zece ani la masa de scris, în zadar am încercat să fac un spectacol captivant din literatura română din a doua jumătate a secolului douăzeci.

La început, totul a fost frumos, exact ca în visurile mele. Mircea Dinescu a salutat entuziast *Istoria...*, iar Mihai Tatulici i-a dedicat o ediție specială la Realitatea TV. Apoi, s-a lăsat o tăcere de gheață. Vechi prieteni nu mă mai caută la telefon, iar dacă îi sun eu, mă lasă în seama robotului, care şi el pare iritat (probabil tot pentru că nu l-am menționat în *Istorie...).* Cunoscuți care altădată, întâlnindu-i pe stradă, mă asaltau cu declarațiile lor de simpatie şi aproape că mă luau ostatic, ținându-mă de un nasture de la haină, spre

exasperarea mea, pentru că nu voiam să întârzii la cine ştie ce şedinţă, îmi aruncă acum din mers priviri tăioase sau se prefac că nu mă văd. Mi-e teamă că am să pățesc ca I.P., un reputat om de ştiinţă, care, după ce şi-a cumpărat un Mercedes alb, a devenit un fel de inamic public, şi-a pierdut postul de cercetător la un mare institut şi în cele din urmă s-a sinucis.

Faptele s-au petrecut înainte de 1989.1.P. era un foarte valoros specialist în domeniul lui, invitat să conferenţieze în universităţi din Occident. Autorităţile comuniste îi permiteau din când în când să plece, din

9 TA

iii|iuni propagandistice. Din banii adunaţi astfel, I.P. şi-a împlinit o veche dorinţă: şi-a cumpărat un Mercedes alb. înainte de a trece la fapte, a obţinut aprobarea şefilor săi şi a şefilor şefilor săi. Apoi a îndeplinit cu exces de corectitudine toate formalităţile, a plătit taxele vamale, a înscris maşina la miliţie, la finanţe şi unde mai trebuia înscrisă. Totul părea în regulă.

Numai că, odată adusă în ţară, maşina a început să enerveze pe toată lumea. în peisajul străzii, dominat de bătrânicioasele şi prăfuitele Dacii, Mercedesul alb se remarca imediat, ca o lebădă printre vrăbii. în parcarea de la institutul de cercetări, mai ales dacă se întâmpla să stea lângă Dacia neagră a directorului, el reprezenta o sfidare. Iar în parcarea de la blocul în care locuia I.P., în afară de faptul că ocupa un loc şi jumătate, îi scotea din sărite, cu superbia lui, pe ceilalţi locatari, care, urcându-se în propriile lor maşini, trânteau violent portierele şi începeau să se chinuiască să pornească motorul, în loc să demareze în trombă, aşa cum ar 11 dorit.

Treptat, pe I.P. a început să-l antipatizeze o mulţime de oameni, de la portarul de la institut şi până la activiştii de la CC al PCR. Nu i s-a mai permis să plece în străinătate, nu i s-au mai dat teme de cercetare de maximă importanţă, ca înainte, nu a mai fost lăsat să conducă un colectiv de cercetători tineri. După doi-trei ani, cu prilejul unei reduceri de personal, a fost anunţat că trebuie să se transfere pe un post de arhivar sau să-şi caute singur ah loc de muncă. Cu cariera ratată, părăsit de toţi, inclusiv de soţie, I.P. şi-a pus capăt zilelor.

Luni, 5 decembrie, la Librăria „Mihail Sadoveanu" va avea loc lansarea *Istoriei...* Voi fi prezentat de Mircea Dinescu. La rândul lui, Mircea Dinescu îşi va lansa şi el două cărţi (una de versuri. *Fluierături în biserică* şi una de pamflete. *Pamflete vesele şi triste),* prezentat de mine. Va fi deci o lansare reciprocă. Mă bucură asocierea cu Mircea Dinescu. Cândva, el mi-a scris o dedicaţie, pe o carte de-a lui: „Lui Alex Ştefănescu, cu care am supt la aceeaşi

țâță a talentului." Aşa este, numai că el a supt primul şi abia dacă mi-a lăsat şi mie câteva picături.

1 decembrie 2005, Este straniu să sărbătorim ziua de 1 decembrie. La 1 decembrie 1918 s-a petrecut, într-adevăr, un eveniment fericit. România a devenit completă. în prezent, însă, ea este incompletă. Mari părți din teritoriul ei se află sub jurisdicția unor țări vecine. La 1 decembrie ar ttebui să stăm cu privirea în pământ de ruşine, nu să sărbătorim un

succes al predecesorilor noştri pe care n-am fost în stare să-l păstrăm şi să-l administrăm.

Dacă avem o casă pe care am lăsat-o în paragină, nu ne apucăm să sărbătorim ziua în care părinții noştri au inaugurat-o, cu mult timp în urmă. Mai firesc ar fi să o curățăm şi să o reparăm, să o reconstituim în varianta ei originară, şi abia după aceea să ne ocupăm de aniversări.

2 decembrie 2005. Mare satisfacție ar avea adversarii mei literari dacă m-ar vedea. Sunt îmbrăcat — peste costum — cu un halat de pânză, care are deschizătura la spate (astfel încât nu mi l-aş putea scoate singur), am în cap o bonetă, tot de pânză, care-mi ține părul, iar în picioare, peste pantofi, un fel de huse de plastic. Parcă am evadat de la Spitalul 9. Astfel echipat, stau întins pe un pat metalic şi mă las manevrat de o doctoriță frumoasă care îmi face o injecție în... ochiul drept. Chiar în ochi. îmi înfige un ac subțire în globul ocular şi îmi injectează în el un anestezic. Fără ştirea ei, repet în minte, obsesiv, refrenul'unui cântec la modă:

„Vino mai aproape/ Simt că mă doreşti/ Dacă mă atingi/ Mă înnebuneşti."; „Vino mai aproape/ Simt că mă doreşti/ Dacă mă atingi/ Mă înnebuneşti." Şi tot aşa.

Doctorița este contrariată:

— Zâmbiți? Vă place să vi se facă injecție?

— A, da... — mă bâlbâi eu — sunt înnebunit după chestia asta.

— Acum mai simțiți ceva? mă întreabă ea, palpându-mi ochiul. Simt, dar n-o să-i spun niciodată ce anume.

— Nu mai simt nimic. E în regulă.

Greul de-abia de-acum urmează. Sunt condus (pentru că nu văd aproape nimic) în sala de operație, unde vestitul oftalmolog Călin Tăta-ru — un bărbat fin, cu un râs frumos, încurajator — îmi va scoate cristalinul opacizat şi-l va înlocui cu unul sintetic.

Masa de operație mă ține, nu se prăbuşeşte sub greutatea mea, aşa cum s-a întâmplat când am făcut operație de apendicită. Mi se acoperă ochiul sănătos şi mă scufund într-un întuneric albăstrui, misterios. Zgomotele care

se aud seamănă cu sonorul unei uzine în funcțiune. Un vâjâit metalic, ca de freză, un clipocit de lichid dens (nu mi s-a scurs ochiul? mă întreb înspăimântat), un țiuit, câteva bipuri... Mi se umblă în măruntaiele ochiului — simt clar chestia asta şi totuşi nu mă doare absolut deloc. Greu e de suportat *ideea* că mi se face o lucrare în ochi. îmi vine mereu să mă ridic şi să o iau la goană, aşa echipat cum sunt (îmi închipui cum ar reacționa şoferii de pe stradă când m-ar vedea — s-ar produce accidente în lanț).

Dacă nu o fac este numai şi numai pentru că doctorul Călin Tătaru îmi vorbeşte neîntrerupt, calm, prietenos, explicându-mi în ce stadiu a ajuns operația şi ce urmează.

Când totul se încheie, mă felicită, iar una dintre asistentele lui mă i'onduce, ținându-mă de braț, în afara sălii de operație. Altă asistentă mă dezbracă (nu de tot!), astfel încât redevin un om ca toți oamenii. Doar «chiul drept îmi este acoperit de un pansament alb. Alb, nu negru, ca acoperământul purtat de pirați. Sunt un pirat angelic.

3 decembrie 2005. Mi se scoate pansamentul şi sunt uimit. Văd perfect, ca în adolescență. I ixpresia populară „mi s-a luat o ceață de pe ochi" este cea mai potrivită. Credeam că va urma o kingă perioadă de acomodare, că îmi voi recuceri treptat vederea. Dar nu e aşa, văd dintr-odată Toarte bine şi redescopăr, lacom, lumea, care, Doamne, e atât de frumos colorată!

Simt elanul să încep o nouă viață. Trebuie să fac ordine şi în lecturile mele. N-o să-i mai citesc, cum făceam până acum, din amabilitate pe toții autorii mediocri care mă asaltează cu textele lor plicticoase. La vederea pe care o am, nu mă mai interesează decât cei la nivel de Premiul Nobel.

9 decembrie 2005. Sunt la un supermagazin şi cumpăr cadouri pentru Crăciun. Lui Toma, care merge încă la grădiniță, dar frecventează şi un cerc de biologie la Palatul Copiilor, vreau să-i iau un microscop de fabricație chinezească. E un microscop-jucărie, dar — cum se precizează într-un prospect — cu el se pot vedea până şi bacteriile din apa de băut.

Piesele componente ale aparatului, ca şi diversele lui anexe, stau în alveolele unei simpatice genți de plexiglas, cu mâner. Un demon mă îndeamnă ca, profitând de transparența originalului ambalaj, să verific cu privirea dacă nu lipseşte ceva. Şi constat că... lipseşte. Una dintre adâncituri, de formă pătrată, este goală. Lipseşte, dar ce anume? Iau din raft un alt microscop, ambalat la fel, şi îmi dau seama, prin analogie, că în adâncitura goală din primul set ar trebui să fie o cutie cu două eprubete.

Renunț la primul microscop şi îl pun în cărucior pe al doilea, care pare complet. Pare, dar nu este. La o scurtă examinare reiese că şi din al doilea set lipseşte ceva: un bec mic, ca de lanternă.

Scot din rafturi noi şi noi seturi, dar toate sunt incomplete. Unele, în mod curios, pe lângă lipsuri, au şi... .surplusuri (acestea însă sunt cazuri rare). Sunt convins că lucrătorii chinezi, cu binecunoscuta lor conştiinciozitate, au pus tot ce trebuia pus în fiecare geantă şi că numai cumpărătorii români, cu bine-cunoscuta lor inventivitate, au zăpăcit toate seturile (şi poate şi-au făcut rezerve de piese).

Resemnat, îngenunchez, cu o mulțime de seturi deschise în jurul meu şi încerc să compun unul complet. Studiez schema microscopului, extrag o lentilă dintr-o geantă, o tijă cu filet din alta, şi, treptat, reconstitui conținutul corect al genții de plexiglas. Nimeni nu vine să mă întrebe de ce am deschis acest atelier de asamblări direct pe podea. Aş putea să-mi iau oricâte piese de rezervă. întâmplător sunt cinstit şi îmi procur doar strictul necesar.

O doamnă cu un ursuleț de pluş în brațe, înțelegând greşit situația, îmi spune cu o voce rugătoare:

— Aş vrea să-mi reparați şi mie ursulețul ăsta. îi lipseşte o ureche.

10 decembrie 2005. Ce prost mănâncă cei care îşi cumpără alimente scumpe!

Sunt în vizită la o familie de tineri oameni de afaceri prosperi (au vilă, piscină, jeep, laptopuri, haine de piele, cârduri etc). Pe masa din h-ving este o întreagă desfăşurare de industrie culinară. Nimic pregătit în casă. Caut cu privirea, răbdător, ceva care se poate mânca şi, negăsind, intru în panică. O să creadă că sunt nesociabil. Descopăr, în sfârşit, un castronel cu un fel de cartofi noi, prăjiți. Iau unul şi, după ce muşc din el, cu precauție, nu ştiu cum să scap de nefericita îmbucătură. Nu sunt cartofi noi, ci nişte bulete grețoase făcute din praf de cartofi şi îmbibate până la refuz de ulei prăjit.

într-un bol de cristal tronează o aşa-zisă salată de fructe de mare. Predomină trupurile livide de scoici care par recuperate din recipientele cu spirt de la Muzeul „Grigore Antipa". Alături, pe un platou — o salată „de boeuf', cu o maioneză albicioasă şi lipicioasă, cumpărată „la borcan".

Salata de vinete provine şi ea din conserve şi, bineînțeles, nu are niciun gust, parcă ar mai fi fost mâncată o dată. Ciupercile, la rândul lor, sunt foste ciuperci, cu miros de cocleală de tablă.

Pe masă există şi un „tort", încă nescos din cutia lui de carton cu fereastră de celofan, în care a zăcut, îmbălsămat, mai bine de şase luni, până

a catadicsit cineva să-l cumpere. N-aş gusta din el nici dacă mi-ar cere asta Andreea Marin.

Ultima mea speranță sunt merele, aşezate pe o tipsie. Sunt mari, perfect rotunde, netede. Au ceva neverosimil şi încep să bănuiesc că sunt şi ele insipide. Iau unul, îmi tai o feliuță şi bănuiala mi se confirmă. Parcă mestec o bucățică de burete de baie.

Nu sunt mere, ci cadavre de mere. De fapt, toate alimentele de pe masă sunt moarte, iremediabil moarte, unele deja putrezite. De aceea nu mă mir când gazdele aprind câteva lumânări, fixate în suporturi de metal şi plasate printre farfurii. Mi se pare firesc ca acolo unde există atâtea cadavre să se aprindă şi lumânări.

20 decembrie 2005. Renault-ul meu e uşor de condus, dar eu m-am obişnuit... greu cu el. De fapt, cu *ea,* pentru că în intimitate îi spun, răsfățând-o, *franțuzoaica.* în trafic, în primele săptămâni, la fiecare o sută de metri intram în panică, având impresia că i s-a oprit motorul. De ce? Pentru că *nu-l auzeam.* înainte avusesem o Dacia 1310 fabricată în 1988, care huruia şi zdrăngănea, zgâlțâindu-se din toate încheieturile, astfel încât simpla ei înaintare părea o acțiune eroică. „Franțuzoaica" este cu desăvârşire silențioasă; trebuie să-mi încordez auzul ca să-mi dau seama dacă motorul ei funcționează. Şi funcționează întotdeauna, în afară de cazurile în care îl închid eu. (La Dacia, nici de asta nu eram sigur: mi s-a întâmplat s-o parchez, să scot cheia din contact, şi s-o aud totuşi intrând singură în funcțiune, ca personajele malefice din unele *thriller-unle* americane, care, împuşcate mortal, spintecate, incendiate, înecate în cada de baie, se ridică totuşi încă o dată în picioare şi vin pe urmele ființei minunate pe care o terorizează de la începutul filmului).

De schimbătorul de viteze al vechii maşini trebuia să trag cu toată forța mea bărbătească (sper să nu citească aceste rânduri o feministă!) şi abia reuşeam să-l clintesc. La Renault e suficient să-l apuc cu două degete, ca pe un beţişor chinezesc folosit ca tacâm. Uşile Daciei se închideau numai izbite năprasnic. Uşile Renault-ului au nevoie doar de o împingere delicată, ca aceea cu care se închide tocul ochelarilor. Mi-a trebuit timp ca să mă adaptez la acest regim al mişcărilor delicate. Era ca şi cum ar fi trebuit să dansez cu Melania Medeleanu după ce ani la rând aş fi dansat cu Fănuş Neagu.

Timp de opt ani (da, s-au împlinit opt ani de când o am) n-am reparat-o niciodată *pe franțuzoaică* (şi nu se întrevede vreun motiv s-o repar în viitorul apropiat). Mi se strângea inima obligând-o să meargă pe străzile pline de gropi ale Bucureştiului, gândindu-mă că trebuie să se simtă ca o prințesă trimisă la

prăşit porumbul. Cavalerismul meu înnăscut mă făcea să mă simt vinovat. Camioane cu roți imense au stropit-o de multe ori cu noroi, mâini de ştergători de parbrize au lovit-o nervos, în semn de protest pentru că le refuzam serviciile, apa din benzină i-a provocat în câteva rânduri o tuse înecăcioasă, obiecte zburătoare neidentificate (de obicei, aruncate din balcoanele blocurilor) au căzut pe capota ei. Şi *totuşi franțuzoaica* a rămas mereu aceeaşi, calmă şi puternică, frumoasă şi neatinsă de trecerea anilor.

Cred că, pe neobservate, m-am îndrăgostit de ea.

2006

16 februarie 2006. Am două zgârieturi adânci pe obrazul drept. Sunt atât de vizibile (dâre roşii pe pielea mea albă, de om din nord), încât, pe stradă, trecătorii întorc capul după mine. La redacție, zgârieturile provoacă, bineînțeles, animație. Fiecare nou-venit mă întreabă cu îngrijorare sinceră (sau cu subînțeles):

— Ce-ai pățit, Alex, cine te-a zgâriat? Iar eu răspund invariabil:

— O femeie... într-un moment de frenezie sexuală...

Acelaşi răspuns i-l dau şi lui Nicolae Manolescu. El face însă o observație subtilă:

— într-un moment de frenezie sexuală, o femeie te zgârie pe spate. Pe față te zgârie numai una care te respinge.

Explicația lui (competentă!) îmi dărâmă într-o secundă gloria de *macho* (pe care, oricum, o dobândisem într-un mod fraudulos; zgârieturile au, în realitate, cu totul altă proveniență).

17 februarie 2006. Ninge în Bucureşti! Meteorologii declară că n-au prevăzut această ninsoare. Şi că nu şi-o explică. Dar eu ştiu ce s-a întâmplat. Un îndrăgostit, exasperat de urâțenia iernii din Bucureşti, a comandat o ninsoare adevărată, pentru iubita lui. Apoi cei doi s-au plimbat fericiți pe sub arborii redesenați minuțios-măreț cu zăpadă.

18 februarie 2006. Zăpada — din pomi, de pe maşini, din părul trecătorilor — a dispărut fără urmă, ceea ce iar i-a contrariat pe meteorologi.

Explicația este însă la fel de simplă şi vine în continuarea celei de ieri, cu îndrăgostiții. Pusă pe joacă, femeia şi-a făcut un bulgăre de zăpadă şi l-a lovit pe neaşteptate pe iubitul ei, apoi a luat-o la fugă râzând. Bărbatul s-a aplecat să-şi facă şi el un bulgăre, convins că va putea s-o ajungă pe femeie

uşor din urmă. Atunci ea a comandat, cu un gest autoritar, dispariția instantanee a iemii, iar el a rămas fără muniție.

19 februarie 2006. Mă gândesc cu nostalgie că nu demult mă aflam pe Valea Lotmlui, în munți, într-un peisaj de iamă desprins parcă dintr-o poveste de Andersen. La Bucureşti era noroi, iar pe Valea Lotmlui — zăpadă. Miile de mii de molizi acoperiți de zăpadă, ansamblu feeric, variantă hibernală a Paradisului, mă făceau să mă întreb de ce dracu' tot ne înghesuim să intrăm în Uniunea Europeană, în loc să ne administrăm cu grijă şi dragoste propria noastră țară şi să trăim fericiți în perimetrul ei. Tocmai când îmi treceau astfel de gânduri nesănătoase prin cap, am alunecat si am căzut bmsc, lovindu-mă zdravăn de o piatră. N-am nicio îndoială că a fost la mijloc mâna — delicată — a ministrului integrării, care fie m-a împins discret, fie a aşezat din timp piatia în locul în care urma să cad.

20 februarie 2006. Cu prilejul incursiunii pe care am făcut-o pe Valea Lotmlui, am vizitat şi un palat amenajat pentm Nicolae Ceauşescu şi soția lui la Olăneşti. Soții Ceauşescu intenționau să-l inaugureze la sfârşitul lui 1989, petrecând acolo revelionul. Până la urmă au petrecut revelionul în altă parte.

Parchetul din lemn de culori diferite (mahon, stejar şi paltin), covoarele imense, făcute la Cisnădie (unele au putut fi instalate numai cu ajutoml unor macarale), pereții cu lambriuri, candelabrele alcătuite din mii de prisme mici de cristal, tablourile semnate de mari pictori, chiuvetele de marmură, robinetele suflate cu aur, mozaicurile de deasupra căzilor de baie, lucrate de artişti consacrați, în culori pastelate, scările, şi ele de marmură (de Ruşchița), firidele luminate discret — totul este de un lux epatant. Există şi inserții de prost-gust — acolo unde a intervenit Elena Ceauşescu personal, cerând să se opereze diferite modificări în conformitate cu concepția ei despre eleganță. Dar aceste infiltrări de kitsch într-o clădire care evocă atmosfera iatacurilor boiereşti de altădată pot fi ignorate sau, în orice caz, nu sunt foarte supărătoare.

Ceea ce cu adevărat mi-a displăcut şi mi-a provocat chiar un moment de panică interioară a fost *absența oricărei biblioteci.*

P.S. Şi mi-a mai atras atenția ceva: deasupra fiecărei căzi de baie atârnă (şi azi) câte un şnur cu mâner, cu ajutorul căruia Nicolae Ceauşescu sau Elena Ceauşescu puteau să cheme un medic, în regim de urgență, dacă li s-ar fi făcut rău. De un asemenea dispozitiv ar fi avut nevoie şi la Târgovişte, în fața plutonului de execuție. Privirile lor de atei înălțate spre cer asta căutau, probabil, în ultima clipă de viață: un şnur cu mâner.

2 martie 2006. Trebuie neapărat să fac mişcare, ca să slăbesc. Dar nu am unde.

Am încercat să alerg într-o dimineață pe străzile din jurul blocului în care locuiesc. Cum am ieşit din casă, m-am şi întâlnit cu un vecin:

— Ce faceți, domnule Alex Ştefănescu, unde mergeți îmbrăcat aşa subțire? E frig, să ştiți! întoarceți-vă şi îmbrăcați-vă ca lumea.

M-am întors (ca să nu pierd timpul cu explicații) şi după o jumătate de oră am ieşit din nou, furişându-mă, ca să fiu sigur că nu mai dau ochii cu cineva.

Pe stradă, tocmai când îmi luam avânt, m-a interpelat un necunoscut:

— Ce se întâmplă, domnule Alex Ştefănescu, de ce nu mai apăreți la Realitatea TV?

l-am dat un răspuns convențional şi m-am grăbit să ajung pe altă stradă, mai retrasă, cu o circulație redusă. Am început, în sfârşit, să fug, dar alergarea mea a ațâțat în scurtă vreme o haită de câini, răi şi surzi la argumente ca nişte sindicalişti. M-am oprit, s-au oprit şi ei. Apoi, cu muhă precauție, pas cu pas, am făcut drumul până acasă, unde a trebuit să-i dau explicații şi Domniței în legătură cu escapada mea matinală.

3 martie 2006. Azi am vizitat un magazin cu aparate de gimnastică, unele foarte sofisticate şi costând între 50 şi 100 de milioane de lei (vechi). înainte de a mă gândi cum aş putea face rost de atâția bani, m-am întrebat unde anume aş putea să instalez un asemenea aparat. Şi chiar dacă i-aş găsi un loc, de exemplu în living, în locul televizorului, la care aş putea renunța (pentru că oricum nu mă mai interesează, după ce am aflat că Sandra Stoicescu iubeşte pe altcineva), nu ştiu dacă plafonul vecinului de dedesubt l-ar ține. E un aparat foarte greu, eu, la rândul meu, sunt foarte greu, astfel încât n-ar fi exclus să ne prăbuşim, şi eu, şi aparatul, la etajul inferior, într-un nor de praf de moloz.

Tot azi am vizitat şi o piscină, amplasată într-un hotel cu multe etaje (piscina ocupă un etaj întreg). Era frumos, dar şi multă înghesuială. Dacă aş înota în ea, aş avea parte de numeroase atingeri. Atingerile cu femeile.

mai treacă-meargă. Dar atingerile cu bărbații — nesuferiții de bărbați, păroşi şi ciolănoşi, mereu încruntați — mă scot din sărite. Mare greşeală — piscinele mixte. Ar trebui făcută o delimitare: piscine destinate exclusiv femeilor şi piscine destinate exclusiv bărbaților. Eu, bineînțeles, m-aş duce la piscinele pentra femei.

10 martie 2006. Am p admiratoare tânără, M. (relativ tânără — a împlinit în ianuarie treizeci de ani). Mama ei, bibliotecară, o anunță telefonic,

ori de câte ori mă vede pe la bibliotecă, iar ea îşi face repede apariția, domică să mă audă vorbind. Prezența unei femei tinere care urmăreşte cu atenție şi încântare tot ce spun mă flatează, bineînțeles, şi mă stimulează, astfel încât uneori... strălucesc de'inteligență, mai ceva decât la emisiunile TV sau în articolele din reviste.

Ultima oară M. lipsea, iar mama ei clocotea de indignare.

— S-a întâmplat ceva? am întrebat-o îngrijorat.

— Da, s-a întâmplat. Fiica mea vorbeşte acasă numai de dumneavoastră. Nu are niciun prieten de vârsta ei. Trec anii şi nu ştiu când o să se mărite. Ascultați-mă bine. Ştiți cât de mult vă prețuiesc. Ei bine, dacă aflu că profitați de ea, las orice respect deoparte şi cu mâinile astea două vă strâng de gât.

La aceste ultime cuvinte mi-a arătat ambele mâini transformate, înfricoşător, înti-un fel de cleşti de rac.

Am plecat de la bibliotecă profund tulburat. Niciodată nu-mi ttecuse prin cap să „profit" de M. în urma discuției, mă simțeam profund nedreptățit. Dar şi mai tare mă afectaseră spaima şi oroarea pe care le citisem pe chipul bibhotecarei când îşi imaginase o legătură amoroasă între mine şi M.. Oare ce s-a întâmplat cu mine? Când am îmbătrânit şi m-am degradat atât de mult, încât o mamă să se *îngrozească* numai la gândul că m-aş putea apropia de fiica ei?

11 martie 2006. Sunt încă sub impresia întâmplării de ieri. O singură dată în viață am mai tiăit ceva asemănător, prin 1998, când m-am dus să văd casa bunicii mele din Boroaia (un sat dintre Fălticeni şi Târgu-Neamț). în acea casă, cu curte şi grădină, eu şi frații mei am petiecut din 1954 şi până în 1972, când a murit bunica, vacanțe minunate, care m-au încântat la fel de muh ca basmele din *O mie şi una de nopți.* în 1998, bărbat trecut deja de cincizeci de ani, singur la volanul maşinii mele, am revenit în acele locuri, neanunțat. Casa bunicii, nelocuită de douăzeci şi şase de ani şi abandonată după revoluție de vecinii care se angajaseră să o îngrijească, era rău de tot dărăpănată. Printr-o spărtură mare a

acoperişului crescuse un copac înalt, iar prin ferestrele fără geamuri intrau şi ieşeau păsări gălăgioase în zbor precipitat. Grădina se sălbăticise. Buruienile, atotprezente şi mai înalte decât pomii, făceau imposibilă traversarea curții, de la poartă şi până la casă. Au apărut atunci în jurul meu, pe neaşteptate, mai mulți copii din partea locului, care, neştiind cine sunt, m-au avertizat întrerupându-se unul pe altul şi aproape îne-cându-se de groază că în casă sunt strigoi.

Mi s-a părut dureros să aflu că un loc care mi-a fost cândva *drag* şi pe care îl cunoşteam până la cel din urmă ungher a ajuns să-i înfricoşeze pe alții. L-am luat, prietenos, de mână pe unul dintre copii, îndemnându-l să intre împreună cu mine în curte. Voiam să-i arăt, în mărul cel mai apropiat de poartă, o curbură plăcută a crengilor, în care se putea sta ca într-un leagăn. Copilul s-a smuls țipând din mâna mea şi a luat-o la fugă.

12 martie 2006. Sunt în sala Atelier, la Teatrul Național, la o conferință susținută de Neagu Djuvara, pe tema *Războiul de 77 de ani (1914-l991).* Se reia astfel, prin strădania lui Ion Caramitru, o tradiție — aceea a *Conferințelor Teatrului Național* — inițiată în perioada interbelică de Ion Marin Sadoveanu. în sală este foarte multă lume (deşi se plăteşte bilet de intrare). Zeci de persoane nu mai au loc pe scaune şi stau în picioare — dovadă incontestabilă de succes.

La cei 90 de ani ai săi, Neagu Djuvara vorbeşte admirabil, pasionant, despre marile cicluri ale istoriei şi este ascultat într-o linişte desăvârşită de întreaga asistență. După conferință, când încep să-i fie adresate întrebări din sală, atmosfera aceasta elevată se spulberă repede. O femeie scundă şi vânjoasă, cu avânturi patriotarde, propune tuturor celor prezenți să semneze un memoriu împotriva instalării bazelor militare americane în România. Un ziarist îl întreabă pe conferențiar ce culoare avea pielea lui lisus Hristos. Un preot, cu o indiscreție trădând lipsa de educație, vrea să ştie dacă Neagu Djuvara crede în Dumnezeu.

Cât timp vorbea Neagu Djuvara, iluminați de inteligența lui, toți cei din sală păreau şi ei inteligenți. A fost însă suficient ca el să tacă pentru a se vedea că lucrurile nu stau aşa...

16 martie 2006. „Trag de fiare" sau „rup fiare", aşa aş spune dacă aş fi un bărbat adevărat. Dar nu sunt decât un nenorocit de scriitor, bătrân şi gras, care încearcă să-şi ajusteze corpul, ca să mai fie privit cu plăcere (sau măcar fără dezgust) de câte o admiratoare. Sunt într-o sală *âefitness* şi fac gimnastică la tot felul de aparate (asemănătoare, nu ştiu din ce cauză, cu nişte aparate de tortură). Am să vin aici multă vreme de acum înainte, o dată la două zile. La toamnă, voi face un fel de vernisaj al corpului meu recondiționat, în prezența tuturor doamnelor şi domnişoarelor pe care le cunosc (dacă există şi alte doritoare, trebuie să-şi rezerve locuri de pe acum).

Stau crucificat pe unul dintre aparate şi aduc ritmic în față, odată cu brațele mele, două brațe metalice orizontale, învingând opoziția lor puternică, dar elastică. Trebuie să fac 6-8 serii de câte 10 mişcări. Realizez, prin

apropierea braţelor, un fel de aplauze lente şi groteşti, silenţioase (se aude doar un uşor zăngănit metalic). Respir greu şi transpir.

în sală îşi face apariţia o blondă superbă, în şort şi maiou (s-a schimbat la vestiar). Are un corp atât de frumos sculptat, încât nu înţeleg de ce vine aici. Nu mă salută şi începe să execute la „cal" mişcări de culcare pe spate şi ridicări pe şezut, pentru aşa-numitul „abdomen plat". Nu numai că nu mă salută, dar nici nu-mi îru-egistrează prezenţa. Parcă n-aş exista.

Mă ridic în picioare şi mă uit în uriaşa oglindă de pe perete: exist! Atunci, poate că pur şi simplu mă confundă cu un aparat. Ar fi... minunat. N-am de gând să explic de ce.

17 martie 2006. Iau parte la festivitatea de decernare a Premiilor Clubului Român de Presă, ca membru al juriului pentru secţiunea „jur-nahsm cultural". Stau în al doilea rând de scaune dintr-o sală a Muzeului Naţional de Artă al României. înainte de a-mi ocupa locul am vorbit cu Ion Cristoiu (posomorât, dar cu o gândire mereu logică şi operativă), cu Emil Hurezeanu (ceremonios-cordial, de o fineţe care îl face să pară venit din altă lume), cu Cristian Tudor Popescu (politicos într-un mod caustic), cu Lucian Avramescu (poet în continuare, cu toată poziţia lui de important om de presă), cu Oana Sârbu (superbă, îmbrăcată nu într-o rochie, ci înti-un joc de transparenţe), cu Robert Turcescu (cu ochii scânteind de spirit justiţiar, dar şi de... gelozie, penttu că Oana Sârbu a discutat prea mult cu mine). In faţa mea, în primul rând, se află Corina Drăgotescu, de la ziarul „Adevărul", complet rasă în cap...

Apare Traian Băsescu, zâmbind larg. Un zâmbet plăcut, ghiduş-me-fistofehc, nu ca acela mecanic al lui Ion Iliescu. Traian Băsescu este însoţit de consihera lui. Adriana Săftoiu, o femeie calmă, cu o privire inteligentă. Amândoi se aşază în primul rând. Nu văd niciun bodyguard. Zeci de fotoreporteri şi cameramani îşi îndreaptă obiectivele spre preşedinte, parcă ar vrea să-l împuşte cu arme sofisticate. Dar el vorbeşte cu cei din jur şi gesticulează la fel de dezinvolt. ' Când vine rândul secţiunii, jurnalism cultural", urc pe scenă şi înmânez premiul doamnei Mariana Bădan, autoarea filmului documentar *Vocea speranţei — Monica Lovinescu,* realizat pentru TVR 1. Un film excepţional, pe care îl şi caracterizez, la microfon:

— Are un ritm americănesc, o eleganţă englezească şi un patetism românesc. Se înscrie deci pe axa Washington-Londra-Bucureşti...

Traian Băsescu râde copilăreşte...

18 martie 2006. Aseară, târziu, m-am întors acasă pe jos, de la muzeul de pe Calea Victoriei şi până pe Calea Moşilor. Pe strada Măria Ro-setti m-a

acostat o prostituată. Erau, de fapt, trei. Când m-au văzut, cu costum şi cravată, cu aparență de om cu bani, s-au consultat repede din priviri şi una dintre ele (probabil speciahsta în bărbați masivi) mi-a ieşit în cale şi mi-a spus cu o veselie umilă „Bună seara!" I-am răspuns prietenos, cu aceleaşi cuvinte, dar am mers mai departe cu paşi mari şi repezi. A rămas dezamăgită şi zgribulită în urma mea, iar eu m-am simțit, nu ştiu din ce cauză, vinovat.

19 martie 2006. Călătoresc cu maşina de la Bucureşti la Oradea, unde mâine va avea loc lansarea cărții mele. *Istoria...* Dimineață voi participa la un talk-show organizat de un post local de televiziune, la amiază voi ține o conferință în fața studenților, cu titlul „Ce s-a întâmplat cu literatura română în timpul comunismului", şi voi da autografe, iar seara mă voi întâlni cu ziarişti şi scriitori orădeni şi din nou voi da autografe.

Mă gândesc cu duioşie la orădencele care aşteaptă cu nerăbdare şi emoție venirea mea. Mi le închipui cum se spală, cum se parfumează şi cum îşi pun funde roşii în vederea întâlnirii noastre de mâine. Dar... drumul parcă nu se mai termină. De la Râmnicu-Vâlcea nu am curaj să o iau spre Sibiu, fiindcă ştiu de la televizor că au căzut stânci pe serpentine şi că nici autoritatea lui Traian Băsescu nu a reuşit să le clintească din loc. Mă îndrept deci spre Târgu-Jiu, urmând ca de la Târgu-Jiu să ajung la Deva şi de acolo la Oradea.

Dar, surpriză neplăcută (neînregistrată nici măcar de emisiunile de ştiri ale televiziunilor): au căzut stânci şi pe serpentinele care duc la Târgu-Jiu. Un camion de mare tonaj încearcă să treacă prin porțiunea îngustă rămasă hberă, însă nu reuşeşte şi face cale întoarsă. îmi încerc şi eu norocul şi... trec. O stâncă aplecată îmi zgârie foarte puțin aripa stângă a maşinii. Sper să nu cadă alte stânci în continuare, şi mai ales să nu cadă chiar pe maşină. Sunt atât de mari, încât nu numai că m-ar omorî, dar m-ar face de nerecuperat din grămada de fiare compactate. Ştiu cât de mult ar bucura-o o asemenea întâmplare pe Carmen Muşat (redactorul-şef de la „Observator cultural"), care ar vedea în sfârşit scutită literatura română de prezența mea nefastă. însă orădencele m-ar plânge cu lacrimi amare şi nu vreau să le provoc, tocmai lor, atâta suferință.

Târâş-grăpiş, prin gropile dragi ale patriei, ajung la Târgu-Jiu şi apoi şi la Deva, dar de la Deva la Oradea chiar nu mai pot să ajung. Pe măsură ce înaintez, oraşul se îndepărtează. Pe un panou scrie Oradea — 61 de kilometri, după ce merg cam un sfert de oră, un alt panou mă anunță: Oradea — 67 de kilometri. S-a făcut seară, s-a lăsat întunericul şi eu tot nu mai ajung la destinație. Ce greu se traversează România de la un capăt la altul! Abia acum

înțeleg de ce vor ungurii (cei care vor) să ne ia Ardealul: din amabilitate. Se gândesc cu grijă la noi, ideea lor este să ne ajute să ne traversăm țara mai uşor.

20 martie 2006. Ieri seară, la o oră înaintată, am ajuns totuşi la Oradea, unul eram aşteptat de bunul meu prieten Ion Simuț, de la revista „FamiUa" (pe drum mă amuzam întâlnind avertizări de genul „Viteza ucide! Nu uita că te aşteaptă familia!"; pe mine mă aştepta, într-adevăr, la Oradea familia, şi anume revista „Familia"...). Ion Simuț m-a dus la un bar unde mi-a plăcut atât de mult încât mi-am uitat, sub masă, servieta cu: bani, acte, agendă, carnet de adrese, stilou, mobil, ochelari, plus un obiect de lenjerie intimă feminină pe care îl port cu mine, ca fetiş, oriunde mă duc (chiar şi la recepțiile de la Palatul Cotroceni). Noaptea am dormit surâzător, fără griji, dimineața am făcut un duş fredonând un fragment dintr-un cântec la modă („Tu mă iubeşti, eu te iubesc/ Şi când m-atingi înnebunesc"), dar când am descoperit că-mi lipseşte servieta am simțit că-mi pierd mințile. Am căutat-o, în mod absurd, de zeci de ori în aceleaşi locuri din camera de hotel, vrând parcă să obhg realitatea să mi-o restituie. Realitatea n-a ținut seama de dorința mea. Atunci am înțeles că am uitat-o la bar şi am alergat într-un suflet acolo. Iar acolo...

Un tânăr de vreo douăzeci de ani (pe nume „Loți") m-a întâmpinat uşor amuzat, mi-a dat servieta pe loc şi m-a rugat să-i verific conținutul. L-am verificat, nu lipsea nimic. Nu hpseau nici sărutările depuse de mine de-a lungul timpului pe fetiş. Am găsit chiar câteva... în plus (în loc de 423 — 428)! Sau poate am greşit eu numărătoarea...

21 martie 2006. Sunt în maşină, pe drumul de întoarcere de la Oradea la Bucureşti. Orădencele m-au aplaudat, mi-au cerut autografe, s-au fotografiat cu mine, dar după aceea s-au făcut nevăzute. Au pulverizat asupra mea iluzii, dintr-un spray scos cu discreție din poşetă, şi... cu atât m-am ales.

îmi revine, totuşi, în minte una dintre domnişoare. Imaginea ei flutură pentru câte o clipă deasupra capotei, ca un străveziu stindard albastru, îi zâmbesc visător. Dacă m-ar vedea un polițist, m-ar amenda fără să poată explica de ce.

Fulguieşte, gropile îmi zgâlțâie maşina, stâncile de pe versanții munților stau gata-gata să cadă. Câinii vagabonzi, famelici şi răi, mă latră răguşit. Mă îndrept, fără tragere de inimă, spre Bucureştiul unde mă aşteaptă, veşnic posomorâtă. Carmen Muşat.

1 apriUe 2006. Astăzi am fost făcut cetățean de onoare al municipiului Ploieşti (odată cu Ion Caramitru). Ceremonia a avut loc în sala Teatrului

„Toma Caragiu", iar diploma, medalia şi legitimaţia mi-au fost înmânate de primar, un om fin şi cu umor. Emil Calotă. L-am întiebat pe primar, la microfon, în faţa publicului, dacă legitimaţia îmi dă vreun ascendent în eventuala mea încercare de a cuceri o ploieşteancă. „Bineînţeles", mi-a răspuns primarul, tot la microfon. „E de ajuns să arătaţi legitimaţia şi aveţi succesul asigurat."

Ajuns acasă, am constatat că legitimaţia este completată şi ştampilată, dar îi lipseşte fotografia. Probabil de asta mi-a spus primarul că am succesul asigurat...

P.S. Mă gândesc să-l rog pe Adrian Cioroianu, care pe vremuri îmi scria la „Poşta redacţiei" şi are anumite obligaţii morale faţă de mine.

să-mi dea voie să-mi lipesc în legitimaţie o fotografie a lui. Atunci chiar că aş merge la sigur.

2 aprilie 2006. Pădurea Băneasa dispare! în fiecare zi se taie clandestin zeci de copaci, ale căror trunchiuri, aşezate orizontal în căruţe, sunt duse către nu se ştie ce destinaţie. Dacă doi îndrăgostiţi fac greşeala să se refugieze în pădure ca să se sărute în hnişte, nu este exclus ca, des-prinzându-se dintr-un sărut mai lung, să descopere că nu mai există niciun arbore în jurul lor care să-i ascundă de priviri indiscrete.

în locul copacilor sunt depozitate gunoaie digraţios-multicolore, aduse de bucureştenii care vin, în weekend, să se... bucure de natură. Se bucură atât de tare, încât din natură nu mai rămâne aproape nimic. Pâlcurile de ghiocei care se văd prin iarbă sunt, în reahtate, coji de seminţe, iar viorelele — ambalaje de la guma de mestecat.

4 aprilie 2006. Stau pe o bancă, în parc, cu faţa mângâiată de soare, şi îmi amintesc întâmplări din tinereţea mea. Aveam 21 de ani, eram student în anul III la Facultatea de Limba şi Literatura Română din Bucureşti şi îi trimiteam versuri lui Geo Dumitrescu la „Poşta redacţiei", rubrică pe care şi-o mutase de curând de la „Contemporanul" la „România literară". Versurile le semnam cu un pseudonim feminin. *Ioana Matei.* Geo Dumitrescu a fost încântat, nu ştiu dacă de versuri, sau de... feminitatea mea, şi a început să mi le publice în „România literară". O adevărată sărbătoare a fost pentru mine ziua de 26 iunie 1969, când mi-au apărut în „România Uterară" nu mai puţin de opt poezu: *Amintiri despre izvoare, Tu ai dreptate, Tristeţe, Măcar întunericul, întoarcerea Lui, Oprire riscată, Ospitalitate regală. Vis puberal.*

Colegul şi prietenul meu, George Arion (care fusese remarcat de Geo Dumitrescu cu câteva luni înainte şi avea deja experienţă) mi-a atras atenţia, la o votcă băută la „Trocadero", asupra drepturilor băneşti care-mi revin

pentru versurile pubhcate. Mi-a făcut cunoscut până şi programul de la casieria Uniunii Scriitorilor.

Mi se părea minunat ca, pe lângă gloria de a apărea în „România literară", să mai primesc şi bani. M-am înfiinţat, deci, chiar a doua zi, la casierie, dar am aflat că banii sunt pe numele *Ioana Matei* şi că nu i-aş putea ridica decât dacă aş aduce o adeverinţă, semnată de Geo Dumitrescu, din care să rezulte că eu, Alex. Ştefănescu, sunt Ioana Matei.

Drept urmare, am ajuns la sediul redacţiei, de pe Bulevardul Ipătescu **IU-.** 15, unde i-am explicat secretarei, o femeie tânără şi prietenoasă, ce vreau. Mai mult decât atât, făcându-mi-o complice, am convins-o să-I anunţe pe redactorul-şef al revistei că a venit să-l vadă... Ioana Matei. Secretara a intrat în biroul lui Geo Dumitrescu şi, întorcându-se în anticameră, m-a anunţat că poetul mă primeşte. în acel moment s-a petrecut o scenă amuzantă, pe care o evoc azi cu gândul că astfel îl fac pe cel dispărut să mai U-ăiască o clipă, prin ceea ce avea mai omenesc şi mai vulnerabil.

Prin uşa întredeschisă l-am văzut pe Geo Dumitrescu aranjându-se repede, emoţionat, în faţa unei ferestre pe care o folosea ca oghndă. Şi-a netezit părul, şi-a îndreptat cravata, s-a studiat fugitiv din profil, luân-du-şi o mină visătoare. Voia s-o dea gata pe Ioana Matei.

Când am apărut în cadrul uşii, m-a gonit, enervat:

— Vă rog nu intraţi! Aştept pe cineva.

— Eu sunt cea pe care o aşteptaţi.

— Eu sunt Ioana Matei.

— Cum să fiţi?...

— Eu sunt cel care semnează Ioana Matei. E un pseudonim.

— Aha...

Cu un mare efort de voinţă, Geo Dumitrescu şi-a stăpânit furia şi şi-a compus o atitudine protocolară.

— Dumneavoastră, deci... Şi eraţi plină de farmec...

Cu o grabă în care se descifra nu numai sohcitudinea, ci şi nerăbdarea de a scăpa de mine, poetul mi-a semnat adeverinţa de care aveam nevoie.

7 aprilie 2006. Am visat o femeie îmbrăcată, ceea ce m-a tulburat foarte mult. De mult n-am mai văzut o femeie îmbrăcată. Pe stradă, de când a venit primăvara, toate îşi arată fâşia de burtă cu buricul (de care stă de obicei agăţat un cercel) şi spatele până foarte jos, unde începe des-picătura dintre fese, ca şi sânii, gata mereu să se reverse din bluză, fie prin decolteu, fie prin deschizăturile largi, laterale, unde ar trebui să fie, şi nu sunt, mânecile. La televizor, la fel, încă de la emisiunile matinale pot fi văzute femei frumoase cu

fuste doar schițate, care au obiceiul ciudat de a sta în fotolii adânci şi de a-şi schimba mereu, în direct, poziția picioarelor, când stângul peste dreptul, când dreptul peste stângul.

Femeia din visul meu avea o fustă lungă, bluză fără decolteu, mâneci cu dantele la încheietura mâinii şi o pălărie cochetă, de care atârnau câteva panglici. M-am trezit erotizat şi m-am ruşinat la gândul că o femeie mi s-a arătat astfel, în deplina ei feminitate.

8 aprilie 2006. Mă gândesc cu compătimire la Ludovic Orban, care, spunând un adevăr (că există femei care fac carieră pohtică frecând prin

paturile unor bărbați influenți), a fost acuzat că foloseşte un limbaj vulgar (sau , jegos", cum s-a exprimat o delicată ziaristă), că este suburban („suborban", în viziunea unor entuziaşti adepți ai jocurilor de cuvinte de uz gazetăresc), că practică discriminarea etc. (Chestia cu discriminarea chiar n-am înțeles-o. Din afirmația lui Ludovic Orban reiese, dimpotrivă, că el are o înaltă idee despre ființele omeneşti de sex feminin şi că tocmai de aceea nu aprobă abdicarea unora dintre ele de la demnitate.)

Dacă Ludovic Orban a pățit ce a pățit, pentru o observație inofensivă, mă gândesc ce am să pățesc eu când am să scriu un articol cu titlul „Amantele personalităților", pe care îl plănuiesc de multă vreme. Ideea mea este că în viața culturală, unii bărbați cu prestigiu îşi răsplătesc amantele promovându-le ca scriitoare, artiste, ziariste, vedete TV. în loc să le plătească serviciile sexuale cu bani, blănuri, bijuterii, le fac cadou o carieră artistică sau un statut de instanțe ale vieții culturale, chiar şi în situația (cel mai frecvent întâlnită) în care ele n-au aptitudinile necesare. Anii trec, frumusețea se degradează, pasiunea'se stinge, dar în spațiul culturii rămân instalate până la sfârşitul vieții aceste impostoare, complexate şi vindicative. Cu alte cuvinte, pentru minutele de plăcere pe care şi le procură unii pontifi ai vieții culturale, trebuie să plătim cu toții.

10 aprilie 2006. Nu mă mai bucură, ca pe vremuri, venirea primăverii. Când iese soarele, strălucind optimist, când vântul devine prietenos şi aduce mireasmă de sâmbure de măr strivit între dinți, când simt efluviul de viață urcând în toate capilarele existenței, eu mă gândesc, posomorât, că în România, odată cu încălzirea vremii, creşte automat numărul de infracțiuni. Undeva, în cer, cineva întoarce butonul unui potențiometru şi *dă la maximum* agitația zilnică a oamenilor. Totul se activează şi se *intensifică,* în sensul rău al cuvântului. Simpla îmbrâncire se transformă în bătaie sângeroasă, hârjoneala amoroasă — în viol, joaca — în vandalism.

în momentul când scriu aceste rânduri este vreme frumoasă. Mă uit atent la oamenii de pe stradă şi văd clar cum unii sunt la numai un pas de sălbăticie. Câțiva copii de unsprezece-doisprezece ani trag cu atâta brutalitate de o conductă de gaz metan fixată pe fațada unui bloc, încât nu mai lipseşte mult ca s-o smulgă din inelele de susținere. Un vagabond o ciupeşte de fund pe o femeie frumoasă care trece pe lângă el şi, când ea țipă, el rânjeşte şi îi arată cu degetul ce anume ar vrea să-i facă. Mai mulți bărbați — probabil zugravi, judecând după haine — înaintează impetuos-agresiv pe trotuar, obligându-i pe trecătorii care vin din sens opus să se dea la o parte ca din calea unui tren. Doi tineri discută în gura mare, făcându-se auziți de toată lumea, şi folosesc cu neruşinare cuvinte deocheate, dintre acelea pe care numai Emil Brumam ştie în țara asta să le folosească cu grație.

Câini famelici, cu blănuri jerpelite, cerşesc mâncare cu un mârâit amenințător sau se împerechează grotesc, angajați în trăiri frenetice cărora tmpurile lor schilodite nu le fac față.

în plus, miliarde de bacterii se trezesc la viață din praful Bucureştiului şi migrează în gurile şi nările bucureştenilor, pentru a întemeia acolo colonii glorioase.

Aşa stând lucmrile, *mă bucur* când se înnorează, când se face frig şi plouă sau ninge. Loviți de rafalele ploii sau de viscol, iubiții mei compatrioți se înfăşoară în paltoane, merg cu paşi măsurați pe stradă şi țin gura închisă. Par civilizați.

Câinii vagabonzi redevin resemnați şi tăcuți.

Iar bacteriile recad în hibernare, creând impresia că trăim într-o țară curată.

12 aprilie 2006. în autobuzul 331. Un tânăr şi o tânără, în picioare, în mijlocul autobuzului, se sămtă deznădăjduiți, sorbindu-se reciproc şi căutându-şi din când în când, dramatic, gurile, pentm a şi le potrivi mai bine. Alături, un domn în vârstă, însoțit de două fetițe angehce, blonde, fmmos îmbrăcate, probabil nepoatele lui, îi priveşte sever-dezaproba-tor. în cele din urmă, li se adresează direct:

— Vă rog foarte mult să încetați!

Cei doi se desprind cu greu din îmbrățişare (desprindere care seamănă cu o jupuire a unuia de celălalt) şi, cu o expresie de oameni treziți din somn, întreabă cu candoare:

— Cu ce-am greşit?

— Trebuie să vă spun eu?! Faceți amor aici, în văzul lumii?! Sunt de față şi copu!

Tânăml se mşinează, în mod evident, dar bravează, zâmbind ironic. Tânăra, mai puțin ruşinoasă decât parteneml ei, îl fulgeră pe bătrân cu privirea şi îl întreabă batjocoritor:

— Asta înseamnă pentm dumneavoastră să faci amor?! Nu prea aveți experiență...

La prima stație, domnul în vârstă, vexat, le ia pe cele două fetițe de mână şi coboară repede, comentând:

— Ce proastă creştere! Hai, veniți cu mine, o să luăm alt autobuz!

iaz

Tânăra chicoteşte, excitată de întâmplare, şi încearcă din nou să prindă, cu buzele ei, buzele tânărului. Acesta, însă, se retrage, stânjenit, în mod evident, incidentul l-a marcat.

Mă gândesc, în sinea mea, că şi în acest caz, ca în atâtea altele, toți cei implicați au dreptate, fiecare în felul lui. Dar nu arbitrarea diferendului mă preocupă, ci... viitorul celor doi îndrăgostiți. Tânărul ar trebui să nu facă greşeala să se căsătorească cu fata de care e însoțit acum. Dacă va face această greşeală, va fi toată viața nefericit. Cu experiența de observator al semenilor şi imaginația pe care le am, *văd* pur şi simplu cum va evolua relația dintre ei. Ea va deveni cu timpul tot mai voluntară şi insolentă, iar el, un om fin, cu bun-simț şi tocmai de aceea vulnerabil, va pierde treptat teren, aservindu-i-se în cele din urmă cu totul.

Mă apropii de tânăr, hotărât să-l avertizez, dar el este din nou angajat într-un sărut pasional. Mi-l închipui ca pe un gândăcel căzut în caliciul unei plante carnivore. Nu mai e nimic de făcut.

20 aprilie 2006. Toată ziua, de dimineața până seara, se bat covOare. Nu pot să citesc, nu pot să scriu, nu pot să vorbesc la telefon, nu pot să dorm. Pac! Pac! Pac! Pac! Cu singura variație: Paf! Paf! Paf! Paf!

în zadar s-au inventat aspiratoare, perii spiralate, detergenți... Când se apropie Pastele, îşi reintră în drepturi, în toată România, bătătoarele, făcute din nuiele împletite sau material plastic.

Le urăsc în mod special pe cele mânuite de bărbați. Bărbații lovesc rar şi apăsat, făcând să vibreze ferestrele clădirilor din jur. Dintr-un fel de masochism, număr fiecare lovitură, primind-o parcă direct în creştet. Femeile lovesc mai des şi mai uşor. Dar nici loviturile lor nu seamănă chiar cu o mângâiere.

în Occident n-am văzut pe nimeni bătând covoare. Sper că la intrarea în Uniunea Europeană ni se va interzice şi nouă să le mai batem.

21 aprilie 2006. Sunt în vizită, printr-un concurs de împrejurări, la un şofer de TIR. La un fost şofer de TIR. Acum şomează, dar o duce bine. Stă toată ziua în casă, la televizor, etalându-şi, prin deschizătura pijamalei, pieptul păros şi burta rotunjoară. Seara iese la o bere „cu băieții", şi când se întoarce îşi trezeşte nevasta — după cum singur povesteşte -, ca să-şi ia dreptul de soț, iar apoi să poată dormi ca un prunc nevinovat.

— Am nevastă ca lumea, se laudă şoferul şi îmi face cu ochiul, în timp ce eu inspectez cu un fals surâs îngăduitor carpetele turceşti de pe pereți, un fel de manele ale artelor plastice.

Ce să zic? Dau aprobator din cap, deşi n-o cunosc...

— Nevastă, strigă el către femeia care se află într-o încăpere alăturată, vezi că avem un musafir *di granda,* fă o cafea ca lumea! Mie să nu-mi faci, că am mai băut!

Mi-o închipui pe nevasta lui „ca lumea", durduhe, cu părul pus pe bi-gudiuri şi înfăşurat într-un prosop. Mă îngrozesc la gândul că va trebui să particip, din politețe, la o discuție interminabilă despre prețuri.

Dar... surpriză! Cea cai'e vine să mă trateze cu cafea şi apă minerală este o femeie încă tânără, superbă, cu un limbaj ales. Aflu că a făcut Facultatea de Litere şi că a scris şi versuri, dar acum are un serviciu greu (este adevărat, bine plătit), la o firmă mixtă, româno-germană, şi nu-i mai rămâne timp de scris. Nu cumva e *fiica* grobianului şofer? Nu, e chiar nevasta lui. Nu discutăm deloc despre prețuri, ci despre proza sud-americană şi deconstructivism. Şoferul râde flatat („vezi, dom'le, ce bucățică am eu?") şi o lasă să vorbească, fără să se amestece.

Nu-mi vine să cred că cei doi formează un cuplu. Dacă ea ar fi stat răsfățată acasă, iar el ar fi fost responsabil cu câştigarea banilor, aş mai fi înțeles. Dar nu, banii tot ea îi aduce. El are doar un ajutor de şomaj.

— Gata! îi spune şoferul la un moment dat, decis şi autoritar. La bucătărie!

Iar după ce ea iese din cameră, îmi face din nou cu ochiul şi îmi explică:

— Trebuie ținută din scurt, altfel şi-o ia în cap.

Şunt revoltat, îl detest pe individ, dar ce-aş putea să fac? Nu voi înțelege probabil niciodată secretul căsniciei lor.

Am văzut odată, cu mulți ani în urmă, în casa unor oameni needucați, un volum de versuri de Eminescu folosit ca suport pentru cratițele fierbinți. De un ttatament similar are parte tânăra femeie.

22 aprilie 2006. Astă-noapte am visat că am răpit-o pe nevasta şoferului de TIR şi am adus-o acasă. Domnița m-a întrebat, în vis, ce-o să facem cu ea. Eu m-am bâlbâit puțin, apoi i-am exphcat că aş vrea s-o înfiem.

23 aprilie 2006. Ciocnesc ouă roşii, mănânc friptură de miel şi pască, beau vin. Sunt, împreună cu Domnița, la finii noştri, Ovidiu şi Andreea, care trăiesc de mai multă vreme în SUA, dar care în fiecare an, de Paşte, se întorc pentru câteva zile în România (la părinții lui Ovidiu). Râd de unul singur, amintindu-mi ce m-a întrebat la telefon, dimineață, cumnatul meu, Mihai:

— Voi unde mergeți la prânz?

— La Ovidiu şi Andreea.

— Dar ei unde sunt acum: în America sau în România?

Mi-ar fi plăcut să fi fost în America. Dar nu ştiu cum am fi putut să ajungem acolo până la prânz...

24 aprilie 2006. Printre cei care atacă furibund şi în mod repetat cartea mea, *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000,* se numără şi un tânăr critic literar, Paul Cemat. Recent, el a publicat, într-o revistă, un nou articol denigrator, alături de un articol al... soției lui, care, şi ea, îmi neagă vehement *Istoria...* Mă gândesc cu groază că în scurtă vreme cei doi ar putea face copii, care, la rândul lor, se vor năpusti asupra cărții mele. Nu voi avea — cum speram — o bătrânețe liniştită.

26 aprilie 2006. Urât s-a mai petrecut anul acesta de Paşte! Oameni obosiți, cu figuri bolnăvicioase, au ieşit la iarbă verde — de fapt, la iarbă gri, pentru că pretutindeni vegetația este prăfuită — ca să bea bere din butelii de plastic. Au aruncat mereu priviri vigilente în jur, apărându-se astfel de hoți, de cerşetori şi de câinii vagabonzi, iar în cele din urmă s-au îmbătat, cu un trist sentiment de eliberare, de genul celor pe care îl au şi sinucigaşii. La plecare, au lăsat peisajul cotropit de ambalaje, coji de ouă şi fructe, excremente de câini.

în Bucureşti, cel puțin, sărbătorirea învierii lui Hristos a fost jalnică. La unele ieşiri din oraş, printre resturi de moloz şi scaieți rămaşi de anul trecut, s-au tăiat miei la comandă, în prezența cumpărătorilor, sub roiuri de muşte trezite brusc la viață. Străinii care ar fi trecut pe acolo ar fi rămas şocați văzând bălțile de sânge şi auzind corul de behăituri disperate.

Unele dintre florărese au vândut flori furate din cimitire (am avut eu însumi surpriza să constat, mergând într-o vizită, că lalelele pe care le-am înmânat gazdei păstrau urme de ceară). Crainicele posturilor de televiziune, în loc să prezinte sobru ştirile, s-au lansat în comentarii liricoide pe tema venirii primăverii şi au făcut glume de prost-gust în legătură cu bunătățile din

care se înfruptă (sau nu se înfruptă) românii. Cupluri de îndrăgostiți famelici, îmbrăcați ponosit, s-au postat pe trotuare, încurcând circulația şi oferind spectacolul unor lungi acuplări imobile, ca ale câinilor.

Dezolantă a fost şi aşa-zisa curățenie de primăvară. Ore în şir s-au bătut covoarele, în spatele blocurilor, transformate în imense cutii de rezonanță. Norii de praf se ridicau alene din covoare, intrau pe feresttele deschise şi se aşezau pe alte covoare. Iar copiii loveau năprasnic cu mingea în automobile, ca să le declanşeze sistemele de alarmă.

Urâte au mai fost zilele de Paşte anul acesta! Hristos a înviat. România — nu.

27 aprilie 2006. Vântul bezmetic de astă-iamă mi-a dărâmat chioşcul din grădină (în care are loc o dată pe an, când se coc cireşele, o şedință de sumar a „României literare"). A căzut peste doi prani, din rămurişul cărora l-am desprins cu greu (şi cu grijă, ca să nu provoc prea mari dis-hngeri pomilor). Acum zace în iarbă, într-o rână, ca scheletul unui uriaş animal preistoric.

Constmiesc alt chioşc, cu ajutoml a doi tineri prieteni. Astăzi am înfipt în pământ şase stâlpi de metal, fiecare cu câte o mică fundație de beton. Perfect verticali, ei dau un sentiment de siguranță şi solemnitate. După ce se va întări betonul, voi continua construcția.

Mă simt recunoscător celor care au inventat cimentul. Cimentul este o piatră care devine temporar hchidă pentra a lua forma dorită de om. Şi care apoi redevine piatră. Un adevărat miracol.

28 aprilie 2006. Trece D. pe lângă gardul grădinii mele. îl urmăresc cu privirea, în timp ce se îndepărtează, şi observ, cu o strângere de inimă, că a slăbit mult şi că merge nesigur.

D. a fost singuml copil al unei familii de țărani. Mama lui îl iubea mult, dar tatăl lui venea mereu beat acasă şi o bătea cumplit, sub ochii copilului. D. încerca să-i ia apărarea, dar era şi el lovit nemilos, călcat pur şi simplu în picioare sau dat cu capul de pereți. în cele din urmă mama lui a murit, din cauza tratamentului la care era supusă sau din cine ştie ce altă cauză. D. continua să fie bătut de tatăl lui, în virtutea inerției. Asta până într-o zi, când rolurile s-au inversat. Devenind bărbat, D. a început să-şi bată el tatăl, zilnic, cu sau fără motiv. După moartea tatălui, D. a rămas singur în casa părintească. Deşi inteligent şi relativ cultivat, a devenit spaima vecinilor, pe care îi agresa ori de câte ori avea ocazia.

insultându-i până la declanşarea unui conflict şi ajungând de fiecare dată la bătaie.

De obicei, el era cel bătut (fiindcă alcoolul îl făcea neputincios). Asistând la asemenea scene, am înțeles ceva cutremurător. Lui D. *îi plăcea* să fie bătut, avea o nevoie imperioasă de bătaie, ca de un drog. Gemea vo-luptuos în timp ce adversarul, călare pe el, îi căra punmi peste față.

Asta fusese singura formă de mângâiere de care avusese parte ani la rând şi asta îşi dorea în continuare!

Acum D. e o umbră de om şi nu mai intră în conflict cu nimeni. La patruzeci şi ceva de ani, arată ca un moşneag, scofâlcit, fără dinți, cu privirea rătăcită.

5 mai 2006. Sunt la dentist (faimosul dr. Mihai Mandaj), instalat într-un scaun metalic complicat, ca de cosmonaut. Țin în gura deschisă o pipă din oțel inoxidabil din care nu sorb eu fum de tutun, ci care soarbe ea rumeguşul de os rezultat din pitirea bieților mei dinți. Cu un polizor delicat, de mare viteză, medicul raşchetează locurile în care îmi va pune plombe.

Mi-aduc aminte că odată mă aflam într-o situație similară şi o ziaristă, care se săturase să aştepte la uşă, a intrat în cabinet, cu complicitatea unei asistente, şi m-a întrebat ce cred, în calitatea mea de preşedinte al ASPEC, despre o declarație a lui Emil Constantinescu referitoare la Basarabia. Am bâiguit ceva ininteligibil, iar ea, dintr-un reflex profesional, s-a grăbit să-şi noteze spusele mele în carnet. Sunt convins că a scris ceva de genul: „Măăămmm... mââmmm... mn... mn..." în ziar a apărut că sunt în dezacord cu atitudinea ezitantă a preşedintelui...

6 mai 2006. împreună cu doi tineri termin de reconstituit chioşcul din grădină, pe care mi l-a doborât vântul astă-iamă. Ca să putem lucra, a trebuit să tai crengi mari din prunii din jur. Cu ferăstrăul în mână, retezând crengile pe care cu atâta dragoste le-am aşteptat, de-a lungul anilor, să crească, m-am simțit ca un criminal. Acum mă odihnesc, în iarbă, şi mă uit din când în când la tinerii urcați pe copertina chioşcului (acrobație pe care eu, cu oricâtă bunăvoință, n-aş fi putut s-o fac.) Grădina mea va fi foarte frumoasă după moartea mea. Atunci vor exista în perimetrul ei, în sfârşit, arbori bătrâni, înalți, solemn-foşnitori, aşa cum mi-ar plăcea acum să am.

8 mai. L-am auzit pe un cunoscut poet explicând de ce îi priveşte cu simpatie pe băieții de cartier care folosesc cuvinte ca „gabor", „merțan", „naşpa"... şi aşa mai departe (din nefericire până foarte departe).

Cuvintele decente, pe care le întrebuințăm în viața de fiecare zi — explica poetal — s-au banalizat, şi-au pierdut expresivitatea. Singura sursă de... poezie o constituie tocmai acest limbaj periferic, inventiv şi pitoresc.

Teoria este complet falsă. în realitate, marii poeți au folosit cuvinte obişnuite, exploatându-le farmecul inepuizabil. în vocabularul poeziei lui Mihai Eminescu există aproape exclusiv termeni din fondul principal al limbii române: „mână", „umăr", „privire", „geam", „rochie", „gând", „codru", „lac" etc. La Nichita Stănescu, la fel, întâlnim aproape numai cuvinte de care ne servim şi noi în mod curent: „lumină", „a fi", „toamnă", „suflef, „umbră", „iubire", „străveziu" etc.

Din aceste cuvinte „simple" (cum să fie simple, când Constantin Noica a descoperit zăcăminte de filosofic în adâncul lor?) se pot compune versuri de o frumusețe magică. Să ne amintim cum o descrie Mihai Eminescu pe fata de împărat scufundată în somn: „Brațul ei atâmă leneş peste marginea de pat;/ De a vârstii ei căldură fragii sânului se coc"... „Tâmpla bate Unişti tă ca o umbră viorie". Să ne amintim ce portret îi face Nichita Stănescu iubitei: „Ea era framoasă ca umbra unei idei, -/ a piele de copil mirosea spinarea ei,/ a piatră proaspăt spartă/ a strigăt dintr-o limbă moartă"... Şi să ne gândim cum apare „gagica" în reprezentarea celor care s-au plictisit de cuvintele „obişnuite": ea are, fără îndoială, „craci" lungi, „balcoane" mari şi o „muie" din aia care te bagă în draci...

Persoanele care au mâncat mulți ani la cantine proaste, unde mâncarea era insipidă, şi-au făcut obiceiul de a turna peste orice fel de mâncare câte un pumn de sare, pentra a-i da gust. O experiență nefericită asemănătoare există probabil şi în trecutul autorilor care îşi închipuie că pot face expresiv un text tumând peste el un pumn de termeni argotici.

12 mai 2006. Discuție cu un tânăr care consideră că mă întrece în toate privințele, datorită tinereții lui:

— La ce mă întreci? îl provoc eu. Poate doar la... alergări! Dă-mi un exemplu de domeniu în care îmi eşti superior!

— Ştiți să folosiți un computer?

— Ştiu, mai bine decât tine. Dacă vrei, facem un concurs.

— Dar un mobil?

— Poți să-ți explic eu ție, în plus față de ceea ce ştii, unele subtilități.

— Sunteți haios?

— Nu înțeleg întrebarea...

— Puteți să-i faceți pe alții să râdă?

— Vrei să spui... dacă am umor...

— Da.

— Sigur că am, mai mult decât tine. îți propun să dialogăm pe o scenă, în fața publicului, să ne ironizăm reciproc şi să constatăm la replicile cui se râde mai mult.

— Ştiți să vă jucați?

— Bineînțeles. Chiar acest joc, al comparării între noi, eu l-am inițiat. Tu ai doar meritul că ai intrat în el.

Furios, tânărul izbucneşte:

— Hai să luăm fiecare câte o femeie şi să vedem cine face mai bine sex. Aşa, cum vă place dumneavoastră, pe o scenă, în fața publicului…

— Sunt de acord. Am o singură rugăminte, pentru ca totul să fie corect. Adu-mi tu o femeie din generația ta şi îți aduc şi eu una din generația mea.

13 mai 2006. Totuşi, am îmbătrânit. Degeaba bravez în discuția cu câte un tânăr.

Azi, la o nouă şedință, dentistul mi-a examinat mai atent ca data trecută cavitatea bucală şi m-a lăudat:

— Aveți gingii puternice, neatinse de paradentoză. Dinții sunt bine înfipți în ele şi nu se clatină, ca la alți pacienți de vârsta dumneavoastră. E o plăcere să lucrez pe o bază sănătoasă.

M-am simțit flatat, dar acum, rememorând momentul, mă gândesc cu jale că tocmai asta e o dovadă de bătrânețe…

Părul încă nu mi-a căzut! Gingiile îmi sunt puternice! Pot să merg pe jos şi şapte-opt kilometri! Sunt în stare să memorez câteva zeci de numere de telefon! Am ajuns să mă bucur că părți din corpul meu încă funcționează. Când eram tânăr, nu aveam o asemenea evidență în minte. Totul funcționa. Acum recuperez, cu entuziasm, fragmente din ființa mea, aşa cum se recuperează bucăți dintr-o corabie naufragiată.

Victorie! Am gingiile sănătoase! Iar genunchii, când e vremea frumoasă, nu mă dor absolut deloc!

14 mai 2006. La volanul maşinii mele, străbat bulevardul Magheru; în apropierea intersecției cu strada CA. Rosetti am o altercație cu un şofer care vine din sens invers. El deschide cu un calm rău prevestitor geamul şi îmi strigă necruțător, privindu-mă în ochi:

— Tebagînp… mă-tii!

Deschid şi eu geamul, tacticos, şi îl văd zgribulindu-se puțin. Se aşteaptă, probabil, să-i trântesc în față o înjurătură şi mai năprasnică. Dar îi spun cu totul altceva:

— Doamne, dacă ai ştii cât de mult aş dori să mă întorc acolo! Era atât de bine, mă simțeam atât de ocrotit! Dar… nu se mai poate.

Şoferul se zăpăceşte şi este gata-gata să tamponeze o maşină din faţa lui.

15 mai 2006. Sunt în sala Amfiteatru a Teatiiilui Național din Bucureşti, unde se decemează premiile Uniunii Scriitorilor pe 2005. Eu am candidat cu *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000,* care a fost nominalizată la categoria „Premiul special al juriului". Rămâne de văzut dacă va lua şi premiu.

Plicul cu decizia juriului este deschis de Augustin Buzura. Am emoții ca la olimpiadele de limba şi literatura română de pe vremea când eram elev de liceu. Augustin Buzura, el însuşi emoționat, citeşte numele meu. Apoi spune câteva cuvinte frumoase despre mine. După atacurile violente din presă îndreptate asupra cărții, aceste cuvinte sunt ca sărutul lui Alexandru loan Cuza pe fruntea lui moş Ion Roată, din povestirea lui Ion Creangă. Mă uit în sală, la membrii juriului: Gabriel Dimisianu, Dan C. Mihăilescu, Cornel Ungureanu, Daniel Cristea-Enache, Mircea A. Diaconu. Ei au avut curajul să înfrunte, cu seninătate, furia dezlănțuită a autorilor nemulțumiți de modul cum i-am prezentat — sau de faptul că nu i-am prezentat — în istorie. îmi sunt dragi, cum stau demni şi senini, unul lângă altul, formând un for incoruptibil al dreptății literare. Vorbeşte, apoi, deşi n-avea obligația să vorbească, Nicolae Manolescu,

cel care m-a îndemnat cu ani în urmă să scriu critică literară; explică asistenței că am meritul de a fi făcut — şi de a-mi fi asumat — o selecție a valorilor în spațiul literaturii române contemporane. Se vor împlini, în curând, 40 de ani de când mă susține Nicolae Manolescu! A îmbătrânit, am îmbătrânit şi eu, dar a rămas profesorul meu admirat de altădată. Când totul pare încheiat, surpriză, se ridică, de la pianul lui, Johnny Răducanu, se apropie de microfon şi vorbeşte — cu căldură şi umor — tot despre mine! Numai la Crăciun, în copilărie, mai primeam atâtea daruri.

P.S. La banchetul de la Casa Vemescu mă feUcită poeta Cornelia Măria Savu, mă sărută pe amândoi obrajii şi îmi spune:

— Eşti cel mai sexy critic şi istoric literar! O întreb, fericit:

— Pot să reproduc asta în „Aspirina..."?

— Da, răspunde ea.

Ceea ce şi fac (cu speranța că va citi „Aspirina..." şi Carmen Muşat): *sunt cel mai sexy critic şi istoric literar]*

18 mai 2006. Sunt în drum spre Suceava, unde va avea loc un original concurs de critică literară pentru elevii de liceu din întreaga țară, organizat de Colegiu Național „Petru Rareş" din Suceava, ca şi lansarea cărții mele. *Istoria*

literaturii române contemporane. M-am oprit să mănânc la un restaurant de lângă Bacău şi mă uit din când în când pe fereastră ca să văd dacă nu-mi umblă cineva la maşină.

în afară de mine, în restaurant se mai află 14-l5 ţigani zgomotoşi. Unii stau la o masă, vorbesc tare şi beau bere direct din sticle; din când în când râd exploziv, arătându-şi dinţii surprinzător de albi. Alţii, grupaţi în partea opusă a sălii, joacă poker mecanic, se lamentează la fiecare insucces, în stilul corului din tragediile antice, sau, mai rar, când se aude un zuruit de monezi, izbucnesc în urale.

Mă incomodează tot acest vacarm şi îmi creează şi o teamă difuză, dar nu pot să nu remarc că ţiganii trăiesc intens şi că ştiu să se bucure. Cei mai mulţi sunt bărbaţi. Există totuşi printre ei şi o ţigancă bătrână, îmbrăcată în mai multe rochu, puse una peste alta, asemenea coroanelor Papei din poezia lui Eminescu, şi două fetişcane, cu părul împletit în codiţe şi cu bentiţe pe frunte (ele două par singurele spălate din întregul grup; ceilalţi, rufoşi, păroşi şi slinoşi, te pot face să crezi că sunt plini de păduchi).

Bărbaţii de Ia masă se duc şi ei, în cele din urmă, să joace poker mecanic. Nimeni nu vrea să fie spectator, toţi au ambiţia să joace şi, în-ghesuindu-se sălbatic, aruncă bani cu nemiluita.

Ţiganca bătrână îi priveşte îngrijorată. O alarmează cheltuirea nesăbuită a banilor. Brusc se ridică de la masă şi spune pe un ton categoric: /

— Gata! Toată lumea acasă!

Atunci, se produce un miracol. Toţi bărbaţii aceia dezlănţuiţi, unii dintre ei beţi, pe care niciun detaşament de scutieri nu ar reuşi să-i ţină în frâu, toţi, dar absolut toţi, încetează să joace, încetează să vocifereze şi părăsesc repede restaurantul, urmaţi de domnişoarele cu bentiţe.

Se face o linişte desăvârşită, neverosimilă.

Nu-mi vine să cred că încăperea a fost populată până acum câteva secunde. Şi nu înţeleg cum se explică imensa autoritate a balabustei asupra întregului grup. Am să-l rog pe Mădălin Voicu, când am să am ocazia să stau de vorbă cu el, să mă lămurească.

19 mai 2006. în timp ce dau autografe, o tânără mă întreabă ce înseamnă pentru mine literatura. îi răspund:

— Un mod comphcat de-a avea succes la femei. Pentiu că pare contrariată, adaug:

— Un bărbat frumos, cu gene lungi, cucereşte o femeie în câteva secunde, privind-o languros. Unul care nu are aceste calităţi, tiebuie să procedeze altfel: să stea *ani la rând* la un birou, să citească şi să scrie până se

gârboveşte şi i se împăienjeneşte privirea, pentru ca într-un târziu, cândva, la o lansare, o fată încântătoare să vină cu cartea lui în mână şi să-i ceară un autograf.

Tânăra râde, flatată şi amuzată, ia cartea şi pleacă împreună cu prietenul ei, un bărbat frumos, cu gene lungi.

20 mai 2006. Bunii mei prieteni din Suceava, Radu şi Lidia Rump, intenționează să se mute la Bucureşti. Le mărturisesc că visul meu ar fi să mă mut la Suceava. A renunța la Suceava în favoarea Bucureştiului este ca şi cum ai renunța la Sofia Vicoveanca în favoarea lui Adrian Copilul Minune.

21 mai 2006. Un sucevean vrea să mă ducă să vizitez Cetatea lui Ştefan cel Mare. Să o vizitez?! Printie ruinele ei m-am jucat, în copilărie. Cunosc fiecare zid şi fiecare tufă de măceş.

Când eram elev, conduceam la cetate grupuri de turişti francezi şi le dădeam explicații fanteziste în legătură cu Ştefan cel Mare. Le spuneam că domnitorul se culca în fiecare noapte cu o altă fecioară de optsprezece ani şi le arătam încăperea în care fecioara aleasă aştepta supusă. Le mai spuneam că un puț înfiorător de adânc, plin de oseminte umane (de fapt, de oase de cal şi de câini), fusese cândva o capcană pentru turci: în dreptul lui, exista o poartă a cetății făcută intenționat şubredă, care ceda sub presiunea invadatorilor, iar ei cădeau cu zecile în puț.

— *Cest extraordinaire!* exclamau francezii, iar eu eram mândru că promovam imaginea lui Ştefan cel Mare printre străini.

22 mai 2006. Mă obsedează întâmplarea de ieri. în timp ce mă întorceam de la Suceava la Bucureşti, cu maşina, am oprit pe marginea şoselei, cu 16 kilometri înainte de Bacău, într-o parcare, bineînțeles, neîngrijită, lipsită de vreun copac care să țină umbră şi plină de gunoaie. La marginea şoselei era un fel de şanț industrial, betonat, şi el plin gunoaie, printre care am zărit deodată ceva mai puțin obişnuit: un sac de plastic (plastic sub formă de țesătură, nu de folie) în care fusese închis, prin înnodarea gurii sacului, un cățel. Speriat de moarte, cățelul reuşise, după multe ore (poate zile) de zbatere să sfâşie puțin sacul şi să scoată capul la lumină. Iar printr-o altă gaură îşi scosese lăbuța dreaptă, ceea ce însă nu-l salvase, întrucât nu avusese cum să se deplaseze ca să-şi găsească de mâncare. Avea un cap delicat, ca de căprioară, şi trăgea să moară. Tremura, cuprins de frigurile morții, iar privirea îi era împăienjenită, întrucât de mai multă vreme ploua, era scufundat cu sac cu tot, până pe la jumătate, într-o apă rece şi murdară.

Greoi cum sunt, am făcut eforturi mari ca să cobor în şanț, punând un picior pe o grămadă de gunoi instabilă şi intrând cu celălalt în apă. Am vrut să-l eliberez pe cățel, fie şi ca să moară decent, dar când mi-am apropiat mâna de el, m-a lătrat şi a încercat să mă muşte, cu un rest de energie din corpul lui vlăguit. Era în reacția lui un fel de greață față de ființa umană, un refuz demn şi tragic de a se lăsa salvat de un om. N-am reuşit să fac nimic, am alunecat şi m-am lovit destul de rău la o mână şi în cele din urmă m-am urcat în maşină şi am plecat.

Blestemat fie omul care a supus un câine la o moarte atât de umilitoare! îi doresc din toată inima (fără niciun fel de sohdaritate umană) să moară şi el la fel, închis într-un sac de plastic şi scufundat până la jumătate în apa murdară dintr-un şanț plin de gunoaie.

24 mai 2006. Am trăit până în prezent aproximativ 500 000 de ore şi, dacă nu mi se va întâmpla nimic rău, voi mai trăi probabil încă 100 000.

Privind în urmă, îmi dau seama ce păgubos le-am folosit pe cele 500 000. Cam 125 000 de ore am dormit. 35 000 le-am petrecut într-o stare de confuzie, fiind copil. Pe parcursul a 20 000 de ore am învățat, din obligație, lucruri care nu mă interesau. De-a lungul altor 20 000 am stat de vorbă, din politețe, cu oameni plicticoşi sau antipatici. 25 000 de ore le-am pierdut, la cozi, pentru cumpărături sau îndeplinirea unor formalități. 8 000 s-au dus pe apa sâmbetei din cauza unor suferințe fizice (dureri de măsele, gripe etc). Timp de 50 de ore am fost anchetat de Securitate, în studență, pentm „afirmații duşmănoase la adresa regimului comunist". 1 000 de ore m-am gândit după aceea, obsesiv, la anchetă şi încă 100 mi-au fost necesare de-a lungul anilor ca să tot exphc funcționarilor de la „cadre" de ce anume am fost anchetat ca student. Cam 7 000 de ore s-au consumat cu şedințe inutile (înainte, dar şi după 1989). Vreo 5 le-am irosit aplaudându-l pe Ceauşescu, iar după căderea lui am consumat vreo 50 scandând, în piețele publice, în zadar, „Jos Iliescu!". Timp de 25 000 de ore m-am aflat „pe teren", ca ziarist, ca să cunosc o reah-tate despre care nu mi s-a dat voie aproape niciodată să scriu. Peste 6 000 de ore le-am petrecut noaptea, la Casa Scânteii, fiind „de serviciu". De-a lungul a 20 000 de ore (în care am fumat cam 100 000 de țigări) am scris tot felul de texte convenționale, străduindu-mă să nu mint şi, în acelaşi timp, să mă exprim astfel încât să nu se observe că spun adevăral (atât cât l-am spus). Aproximativ 200 de ore le-am pierdut, după 1989, apărând în tot felul de emisiuni TV, făcute de alții sau de mine. Tot după 1989 am stat imobil ca o statuie la masa de scris 10 000 de ore ca să scriu sute de articole politice şi de critică literară, încordat, cu ochii pe

ceas, pentru a le preda la timp. 9 000 de ore, presărate de-a lungul întregii vieți, m-am îmbrăcat şi m-am dezbrăcat. Pe parcursul altor 9 000 mi-am îngrijit (ce plictiseală!) corpul.

Aproape 150 000 de ore am aşteptat: să vină autobuzul în stație, să înceteze zgomotul infernal făcut de vecinii de la etaj, să fiarbă cartofii la o flacără de aragaz de mărimea uneia de lumânare, să ajung la destinație cu tienuri aflate întotdeauna în întârziere, să mi se găsească bagajele la aeroport, să revină lumina electiică, întreruptă din motive de economie sau din cauza proastei funcționări a instalațiilor, să primesc puținii bani cu care mi se plătesc articolele, să fie repus liftul în funcțiune, să înceteze cutremurele, inundațiile şi cicloanele, să vină ploaia ca să curețe oraşul de praf, să vină soarele ca să se usuce noroiul, să îmbătrânească Ceauşescu, să plece de la putere Iliescu, să-mi crească pomii din grădină, să le uit pe femeile de care m-am îndrăgostit clandestin şi inoportun, să mi se întărească plombele puse de dentist, ca să pot mânca etc.

Au fost şi ore pe care nu le regret? Da, dar puține. Aproximativ 20 000 de ore am studiat ceea ce mă interesa cu adevărat. 12 000 le-am petrecut cu oameni dragi. 10 000 am gândit ce-am vrut, am scris ce-am crezut de cuviință sau m-am lăsat în voia unor reverii. Timp de 5 000 de ore am râs. 400 de ore am făcut dragoste.

Cam asta a fost viața mea. Mă aşteaptă, dacă am noroc, încă 100 000 de ore. Una deja am pierdut-o scriind acest text...

29 mai 2006. Am fost ieri într-o excursie cu autocarul pe Valea Oltului, în autobuz era o atmosferă destinsă şi plăcută. Dinti-o sursă invizibilă se revărsau asupra noastiă valuri de muzică. La un moment dat, am avut nefericita inspirație să mă duc să stau de vorbă cu şoferul. Parcă simțeam față de el un fel de recunoştință pentra că avea grijă ca totul să fie în ordine. M-am aşezat pe scaunul din față, din dreapta lui, şi l-am întrebat ceva. El şi-a întors capul spre mine şi... Şi m-am îngrozit. Şoferul avea un zâmbet tâmp. Abia articula câte o jumătate de cuvânt şi conducea neglijent. Toată plăcerea mea de a merge cu autobuzul pe serpentine, într-o framoasă zi de început de vară, s-a evaporat brusc. Mi-am adus aminte că şi până atunci sesizasem diverse nereguli în conducerea maşinii, dar nu le dădusem importanță. Conta foarte mult convingerea că la volan se afla un om de încredere. Insă după ce l-am văzut, am intiat în panică.

Aceeaşi senzație o am acum uitându-mă la televizor şi urmărind o succesiune de interviuri cu politicienii care ne conduc. Pur şi simplu mă îngrozesc. Parlamentarii, în special, par străini de orice activitate intelectuală.

Aceştia, chiar aceştia să fie oamenii de care depinde soarta țării? Nu este prima oară când trăiesc o asemenea dezamăgire. Dacă nu i-aş vedea şi nu i-aş auzi, m-aş simți oarecum în siguranță. O încredere în autorități care mi-a fost insuflată de mic copil, prin educație (şi care mă făcea în timpul dictaturii comuniste să caut o logică chiar şi în cele mai absurde măsuri) m-ar determina să-mi las fără teamă destinul în mâinile oamenilor noştri politici. Iată însă că televiziunile fac greşeala să ni-i arate, şi încă de foarte aproape, vorbind, râzând, uneori chiar ațipind. Sunt singurele momente în care mă simt tentat să mă dau jos din autobuz; vreau să spun: să plec din România.

3 iunie 2006. Sunt la volan. Mai am numai două sute de metri până la grădina mea, în care s-au copt cireşele. Pe drumul de țară îmi apare însă în față un cort uriaş, care ocupă drumul în întregime, de la gardul din stânga şi până la gardul din dreapta. Nu este un cort țigănesc, ci unul... militar. Mă întreb dacă nu cumva şi-au instalat americanu o bază militară aici. Ar fi ceva. Le-aş vinde cireşe cu un dolar cireaşă. Deocamdată, însă, nu pot să trec. Cortul, ancorat cu odgoane groase, e de neclintit.

Claxonez şi apare un tânăr cu o figură buimacă, descins parcă din schița *Căldură mare* a lui Caragiale. îl întreb:

— Ce se întâmplă aici?

— E un botez.

— Botezul nu se face la biserică?

— Aici e petrecerea.

— Pe stradă?!

— Pe stradă, domnule, că noi n-avem bani ca dumneavoastră, să mergem la un restaurant.

— Nici eu n-am bani. Dar n-aş ocupa pentru nimic în lume un drum public.

— Aşa e la țară...

— La țară nu sunt valabile legile din România?

— Numai două zile, domnule...

— E mult două zile.

— Ce să facem, e un eveniment.

— Dar nu pot să ajung pe terenul meu.

— Se poate intra şi pe alt drum. Doar că treb'e să ocohți.

— Şi ce mă fac dacă şi acolo e un botez?

— Nu e. Că acolo nu e case. E câmp.

— înseamnă că nu e drum...

— Nu e. Da' mergeți pe câmp, că au mai mers şi alții.

— Şi aşa o să se întâmple mereu de acum încolo? La fiecare botez...

— N-o să mai fie, domnule, că ăsta e ultimul copil pe care l-am mai făcut...

întorc maşina şi conduc, săltăreț, prin mocirla în care s-a ti-ansformat aşa-zisul câmp după ploaia torențială de ieri. Mă gândesc că viitorul meu depinde de rezistența prezervativelor pe care le va folosi tânărul cu care tocmai am stat de vorbă.

4 iunie 2006. Ce comici şi pe dinafară situației mi se par polițiştii care dirijează circulația în Bucureşti! Stau țepeni ca nişte statui, țin loc de semafoare şi nu înțeleg nimic din ce se întâmplă în jur. O atitudine asemănătoare, inaderentă la realitate, au cei care, în maşini prevăzute cu radar, vânează orice caz de depăşire a vitezei. Nici ei nu remarcă (sau remarcă, dar nu-i interesează) haosul care domneşte pe sttăzi.

Nu este vorba de aglomerație şi de blocajele care se produc, ci de foarte frecventa şi sfidătoarea nerespectare a regulilor de circulație. Unii şoferi (îndeosebi dintie cei cu jeepuri) îşi parchează maşinile pe unde le vine, aşa cum lasă vacile câte o balegă în mijlocul drumului. Alții merg în sensul interzis pe străzile cu sens unic. Alții trec pe roşu, strecurân-du-se periculos printie maşinile care au verde. Alții încalcă banda continuă, ca să o ia înaintea unei întregi coloane care aşteaptă la stop. Alții îşi pun aparatul de radio la maximum. Alții claxonează asurzitor şi ne-justificat (întt-un oraş în care claxonatul e interzis). Taximetriştii, îndeosebi, cu excepția câtorva dintre ei, nu respectă nicio regulă, perturbând grav circulația şi bazându-se pe faptul că, în cazul unui conflict, pot constitui repede o mică armată, chemându-şi colegii prin radio.

Unii şoferi ar putea fi considerați, fără nicio exagerare, virtuali asasini, judecând după modul iresponsabil în care conduc. Iar în timp ce ei se comportă ca nişte descreierați, punând viața multor oameni în pericol, pohțişti cu mănuşi albe opresc câte un intelectual respectuos, cu ochelari, şi îl amendează pentru că a depăşit cu cinci sau şase kilometri viteza admisă în localități.

9 iunie 2006. Naiba m-a pus să scriu triumfător, în „Aspirina săracului", citând-o pe Comeha Măria Savu, „sunt cel mai sexy critic şi istoric literar"! în „Observator cultural", revistă insipidă ca roşiile din supermaketuri, a apărut o satiră în versuri la adresa mea, intitulată *Odă.* Nu este semnată, dar, judecând după stilul împiedicat şi lipsa de umor.

bănuiesc că a fost scrisă de Carmen Muşat. Oricum, ca redactor-şef, ea este cea care a girat-o:

„Motto: «Sunt cel mai sexy critic şi istoric literar!» (Alex Ştefănescu, „Aspirina săracului", mai 2006)

Eu sunt cel mai sexy-n oraşul acesta,/ în critică n-am nici acuma pereche,/ Scriu tomiui întregi, mă bazez pe ureche,/ Şi nimeni alături nu poate să-mi stea./ Când scriu îmi închipui haremuri preapline/ De mii cititoare ce tainic şoptesc:/ «Tu eşti cel mai tare şi sexy istoric,/ Prea cru-dule Alex, din tine citesc/ Fecioare şi tineri şi babe grăsune/ Şi toți te înalță pe-un soclu zeesc!»/ Zadarnic sunt unii ce-mi toamă-n ureche/ Veninul lor acru, cerându-mi într-una [sic!] / Criterii, principii sau ştiință de carte!/ Sunt Alex cel Sexy, când tiec n-am pereche,/ Suspină natura, asfaltul şi luna,/ Sunt Alex cel Sexy, vă dați la o parte!/ în critică ține [sic!] doar gaşca şi clanul,/ Impresii, injurii țesute la rând,/ Ocheade, aluzii şi vorbe în vânt,/ Sentințe ttanşante, amici cu toptanul./ îmi cereți rigoare, criterii, simț critic,/ îmi cereți să fiu coerent şi lucid,/ Când corul îmi spune «Ce sexy eşti, Alex,/ Ce tare, ce mândru, ce monumental!»/ Chiar credeți că sunt pe de-a-ntregul stupid?/ Sunt critic, istoric, sunt Alex cel Sexy,/ Cel Bun, Cel Viteaz şi Cel Sentimental/ Sunt Alex preacrudul la minte şi-n lume/ Eu nici până astăzi nu am un egal./ Fecioarele toate sunt plânse şi-s triste,/ Cuvinte preagrele rostiți în reviste:/ Competență, argumente, simț critic, cultură.../ Se-mpiedică rima şi şchioapătă versul/

Când Alex cel Tare, sfidând universul,/ îşi pune-n istorii scrisori de strân-sură./ Voi cereți bezmetic să am un sistem,/ Să lepăd zorzoane şi limba de lemn,/ Dar mie îmi place să fiu prea-vizibil,/ Prefer în istorii canonul rizibil,/ Nu-mi place valoarea, de cei buni mă tem,/ Ei scriu prea adânc pentr-un critic sensibil./ Istoria — doar vorbe de dânşii inventate/ Ca să mă tortureze în cronici efemere,/ Şi nu-nțeleg, naivii, c-o regulă-i în toate:/ Concurs de frumusețe, voința de putere./ Şi când un premiu pică, în toată tevatura,/ Nemulțumiți şi acri duşmanii dau cu gura,/ Se strâmbă şi fac mofturi că sunt incompetent/ Că n-am habar de Şcoală, doctrină sau curent,/ Că mă interesează duduci cu ochii ageri,/ Şi că la bătrânețe mă port ca un teenager./ M-am săturat de fițe, de critici, de-observații/ Eu simt că sunt norocul (cam chior) al astei nații!/ în loc să-mi mulțumească şi să-mi înalțe ode,/ Mă tot analizează, debil, gasteropode./ Mă psihana-lizează, atent, la microscop,/ Eu ştiu că totul are pe lumea ast-un scop:/ Pe mine, cel mai sexy, din câți critici au fost,/ Ar vrea să mă prezinte pe post de cel mai prost!/ Să facă ei istorii, tratate', demonstrații,/ Să scrie dicționare, să scrie despre rații/ De scris-citit în fugă pe sponci, printre partide/ De tocşouri pe bandă, visând la Atlantide/ Pierdute-n zorii zilei, când mă trezesc năuc/ Şi nu ştiu

din ce parte istoria s-apuc./ Sunt sexy, Doamnă, sexy!! Vă jur, nu spun minciuni!/ Pot demonstra cu martori şi pot aduce probe!/ Vă rog, nu credeți vorbe scornite de nebuni/ Scotocitori prin pagini, ascunşi prin garderobe!/ Visez o orgie de babe postume,/ Dansând despletite prin opere-antume./ Patetic şi tandru se-agață de mine.../ Eu scriu la istorii din munți de-Aspirine!/ De-aceea nu-mi pasă ce spun doar frustrații,/ Fecioarele plânse în juru-mi se-adună:/ «Prea-crudule Alex, ascultă ovații,/ Noi toate-ți vom face o presă mai bună,/ Eşti Alex cel Sexy, când treci n-ai pereche,/ Suspină natura, asfaltul şi luna,/ Eşti Alex cel Sexy, vă dați la o parte!/ în critică ține [acelaşi dezacord gramatical!] doar gaşca şi clanul,/ Impresii, injurii țesute la rând,/ Ocheade, aluzii şi vorbe în vânt,/ Sentințe tranşante, amici cu toptanul,/ Eşti Alex cel Tare, eşti Alex cel Coooolt!»"

Nu mă afectează insultele la adresa mea, cât faptul în sine că am inspirat un text atât de anost. Meritam o satiră mai bine scrisă...

Am compus, în rephcă, un poem intitulat (ca un poem eminescian) *Muşat şi ursitorile* şi l-am publicat în „România Uterară":

„Motto: «Căci i s-a dat să simtă-ntotdeauna/ Un dor adânc şi îndărătnic foarte/ De-o frumusețe cum nu e niciuna.» (Mihai Eminescu, *Muşat şi ursitorile)*

Trei ursitori la leagănul copilei/ în noaptea luminos-întunecoasă/ Departe de vulgaritatea zilei// Schițau un viitor, cu voce joasă:/ — Când ai să creşti, tu ai s-ajungi bogată,/ Printr-o căsătorie norocoasă.// Dar fericită n-ai să fii vreodată/ Căci ți s-a dat să simți (ce soartă şuie!)/ Un dor nebun, o sete necurmată// De-un critic hterar cum altul nu e./ Tu despre el vei scrie toată viața/ Şi numai lui ai să-i înalți statuie,// într-un văl des îți vei ascunde fața/ Ca nimeni să nu-ți afle pasiunea,/ Vei simula dezgustul, ura, greața,// Doar astfel vei putea trăi minunea/ De-a-l evoca mereu, nepedepsită./ Va mai rămâne doar amărăciunea// De a nu fi la rândul tău iubită/ De cel căruia scrie-i vei şi-o odă./ Să ştii că te înşeli: lui i-e ursită/ Aceeaşi pasiune incomodă,/ El nopți întregi se va gândi la tine,/ Şi va căuta tenace o metodă// De-a vă-ntâlni. Şi totul va fi bine."

15 iunie 2006. Culeg vişine din vişinii mei. Sunt singur în grădină, vişinii sunt perfect accesibili, au înălțimea unui om, şi mă simt fericit. Trilul de păsări şi zumzetul de albine au devenit pentru mine mai importante decât vociferările lui Dan Voiculescu şi Mihail Hărdău. De altfel, cred că țara ar avea de câştigat dacă oameni ca ei ar veni să mă ajute la cules, în loc să producă atâta confuzie cu declarații tendențioase. în plus, s-ar alege ei înşişi cu câte o lădiță de vişine, din care şi-ar putea face vişinată sau dulceață.

16 iunie 2006. Un cunoscut om de cultură explică, într-o emisiune TV, că detestă conformismul (a şi venit, de altfel, în faţa camerelor de luat vederi îmbrăcat în blugi). Foarte mulţi intelectuali români de azi îşi fac un titlu de glorie din faptul că sunt nonconformişti. Ei instigă explich — sau imphcit, prin exemplul pe care îl oferă — la nesupunere faţă de reguh.

Atitudinea aceasta este neintehgentă şi iresponsabilă. De ce să sfidăm regulile? Ele reprezintă opera noastiă, a oamenilor. Noi — şi nu nişte fiinţe exfraterestie — le-am inventat, pentru a ne simţi în siguranţă. Este adevărat, ca să ni le însuşim, tiebuie să facem un efort de voinţă. Trebuie să renunţăm la o parte din libertatea fiecăruia dintte noi. Este un fel de impozit pe care îl plătim, ca să tiăim organizat, ca oamenii, şi nu la întâmplare, ca animalele.

Dacă este să ne mândrim cu ceva, ne putem mândri tocmai cu gradul în care ne-am însuşit regulile existenţei la un moment dat.

Poate că unele dintte ele sunt absurde şi a venit vremea să le schimbăm. Dar, ca să le schimbăm, ttebuie să convenim în prealabil asupra schimbării. Nu am dreptul ca, în mod unilateral, să iau hotărârea să nu mai circul cu maşina pe partea dreaptă a străzii. Ar fi o crimă.

Tinerii îi simpatizează pe cei care îi îndeamnă să fie nonconformişti. De ce? Pentru că, aflându-se la începutul vieţii, au în faţă mai multe reguli decât alţii pe care trebuie să şi le însuşească şi se bucură atunci când cineva îi dezleagă de această obositoare obligaţie.

Un intelectual procedează însă necinstit dacă face tinerilor o înlesnire falsă numai ca să le câştige simpatia. El sacrifică interesele societăţii (şi în fond chiar pe cele ale tinerilor) pentru satisfacţia lui de-o clipă.

Este greu şi frumos să fii conformist. Este uşor şi urât să fii noncon-formist. Practicat cu consecvenţă, nonconformismul ar însemna o recădere în animalitate. Nu înţeleg de ce ne-am face un ideal din dezinvoltura cu care câinele, pe stradă, urinează exact când îi vine, fără să-i pese de vreo restricţie.

în ceea ce mă priveşte, când îl aud pe un intelectual proslăvind nonconformismul, mi-l închipui oprindu-se pe stradă, lângă un copac, şi ridicând un picior...

20 iunie 2006. Ani la rând mi-am blestemat zilele reparând tot felul de obiecte imediat după ce le cumpăram din magazin. Erau obiecte produse de industria noastră socialistă (sau de industria socialistă din URSS, RDG, RPU etc). Niciunul nu funcţiona ca lumea de la început. Caloriferul electric curenta, sandalele se descleiau, sifonul fâsâia de unul singur în cămară, creionul zgâria hârtia, foarfecă îndoia pânza fără s-o taie, bricheta nu se

aprindea, aparatul de radio hârâia, cuptorul aragazului pârjolea mâncarea numai într-o parte, aparatul de ras se rupea în mână. Apartamentul pe care mi l-am cumpărat în rate avea pereţu strâmbi, iar automobilul achiziţionat după o aşteptare de câţiva ani a luat foc încă din prima zi de folosire.

Tocmai de aceea mă mir în fiecare zi când, suindu-mă în Loganul meu, învârt cheia şi el chiar porneşte.

21 iunie 2006. în spaţiul culturii române ai de pierdut dacă eşti membru al unui partid politic. Toată lumea te evită, ca pe un bolnav de SIDA. în şcoli şi universităţi, la radio şi televiziune, în numeroase alte instituţii eşti indezirabil în mod oficial, conform unor regulamente. Dacă totuşi îţi faci apariţia în perimetrul lor, trebuie să fii însoţit de un reprezentant al unui partid de altă orientare, aşa cum sunt albii însoţiţi obligatoriu de negri în filmele americane.

22 iunie 2006. Stau întins pe masa de operaţie, cu faţa în jos, şi aştept să mi se facă în ceafă (unde am un chist care trebuie îndepărtat) injecţia cu xilină. Se ocupă de mine experimentatul chirurg Daniel Ion, asistat de trei tinere încântătoare. Regret că nu am o afecţiune mai complicată, care să-i dea posibilitatea chirurgului să-şi demonstreze valoarea. Regret, totodată, că nu sunt mai zvelt, ca să fac o plăcere fetelor care mă ating.

Cu degete uşoare, baletând în jurul meu ca nişte îngeri nu ai morţii, ci ai vindecării, asistentele dezinfectează locul care urmează să fie inci-zat şi înfig în came, adânc, acul seringii. Este o durere dehcată, care îmi place. Urmează tăierea propriu-zisă, cu bisturiul, pe care nu o resimt decât ca pe un pârâit uşor, specific mperii unui ţesut. Mânuit cu dexteritate de medic, bisturiul înaintează precis şi repede, fără să distrugă nimic inutil. Am, ca în copilărie, sentimentul că sunt ocrotit şi răsfăţat.

...La sfârşit, cu un pansament la ceafă, care mă face caraghios, părăsesc spitalul, regretând că s-a terminat intervenţia chimrgicală. Urc înti-un autobuz aglomerat. Lumea din afara spitalului ia în primire, cu bratalitatea ei caracteristică, bietul meu corp cămia i s-a dat atâta atenţie pe masa de operaţie. Cineva care vrea să se prindă repede de bara de sus, ca să nu cadă, mă loveşte involuntar peste ceafă şi îmi desprinde pansamentul pe jumătate.

23 iunie 2006. Sunt la mine, la grădină, unde n-am mai fost de multă vreme. Molizii plantaţi pe lângă gard au crescut impetuos, întreţesuţi, întrecând în înălţime gardul. Pomii fractiferi şi-au extins şi ei, frenetic, rămurişul, în toate direcţiile, astfel încât acum îşi unesc coroanele şi fac o umbră deasă, tenebroasă. Salcia plângătoare, sub care stă ascunsă „banca

îndrăgostiților", este imensă, se pierde în cer, şi de acolo, din cer, trimite până la nivelul ierbii, de jur-împrejur, o cascadă de verdeață.

Simt un fel de teamă. Grădina mi-a scăpat parcă de sub control, are viața ei proprie, misterioasă. în tufişurile de lângă fântână, un copil din vecini (pe care l-am invitat să mănânce cireşe) a descoperit un şarpe. Cine ştie ce mai foşgăie în alte tufişuri! Poate că într-unui dintie ele stă ascuns Ştefan Agopian însuşi şi îmi studiază fiecare mişcare, ca să o relateze în „Academia Cațavencu".

26 iunie 2006. Citesc o statistică: „Lectura constituie o preocupare mai intensă pentm femei decât pentm bărbați — 35,7% față de 34,5%, relevă o anchetă asupra condițiilor de viață ale românilor realizată în perioada iunie 2004 — mai 2005 de Institutul Național de Statistică (INS)."

Mă întreb, ca atâția alții, cum se explică această alarmantă pierdere de teren (de cătte bărbați în favoarea femeilor) în etema competiție „Pentru cât mai multă cultură" care animă populația țării noastre. Poate că

este vorba pur şi simplu de cavalerism. Aşa cum dau întâietate femeilor la intrarea într-o clădire, bărbații rămân politicoşi cu un pas în urmă şi în materie de lectură.

Din nefericire, statisticienii nu precizează dacă s-au luat în considerare numai cărțile de beletristică, sau cărțile în general. Nu se înțelege, apoi, dacă prin lectură se înțelege şi parcurgerea ziarelor, a benzilor cu informații care se derulează pe ecranele televizoarelor, a etichetelor cu prețuri de pe mărfurile din supermarketuri, a notelor de plată de la restaurante etc.

O parte din timp bărbații şi-o petrec oricum citind/descifrând privirile femeilor, care, chiar dacă nu mai sunt atât de criptice ca pe vremuri, tot pun anumite probleme de înțelegere.

în mod curios, toată lumea este intrigată de diferența de 1,2 procente dintre bărbați şi femei. Drept urmare, nimeni nu se mai gândeşte la faptul că 64,3% dintre femei şi 65,5% dintre bărbați *nu citesc niciodată.*

28 iunie 2006.0 frumoasă domnişoară, I., îndrăgostită de mine, îmi dă telefon în fiecare noapte. M-a auzit vorbind în public (cu prilejul conferinței mele de la Teatrul Național cu titlul „Profesia de critic literar") şi a făcut un *coup defoudre* pentru nefericitul de mine. A venit să mă viziteze şi la „România literară", cu un buchet de flori în mână şi aproape parahzată de emoție.

Peste câteva zile, m-a invitat la o plimbare în Herăstrău. Am acceptat invitația şi, în timp ce ne plimbam pe alei, ca un tată cu fiica lui, i-am explicat că vremea dragostei a trecut pentru mine şi că ea, de fapt, nici nu mă iubeşte pe mine, ci iubeşte doar ideea de literatură, pe care i-o evoc prin profesia de

critic literar. A negat patetic, a plâns, s-a aruncat la pieptul meu, stârnind curiozitatea (şi dezaprobarea) unor trecători. Bine că nu erau fotoreporteri prin apropiere.

De atunci, evit s-o mai întâlnesc, dar ea îmi telefonează în fiecare noapte. Domnița tresare în pat, lângă mine, îmi spune, sonmoroasă, „Du-te s-o linişteşti!" şi se întoarce pe cealaltă parte.

2 iulie 2006. Sunt invitat la emisiunea „Zig-Zag" a lui Ion Cristoiu de la Antena 3. Stăm de vorbă o oră în fața camerelor de luat vederi despre agitația provocată în lumea literară de cartea mea. *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000.* Unii o consideră cea mai bună carte a anului 2005, alții — cea mai proastă carte a anului 2005. Unii o compară cu *Istoria...* lui G. Călinescu. Alții o califică drept o glumă proastă. Am primit pentru aceeaşi carte Premiul special al Uniunii Scriitorilor pe 2005, dar imediat s-au făcut auzite voci care contestă hotărârea juriului Uniunii Scriitorilor.

Ion Cristoiu este unul dintre puținii scriitori pe care apariția cărții mele îi bucură. De altfel, pe el nu l-am văzut niciodată invidios. L-am văzut burzuluit, ciufut, nesociabil, dar niciodată invidios. De câte ori citeşte un text bine scris, al oricui ar fi, se entuziasmează cu candoare, ca un copil când primeşte un cadou de Crăciun. Este uimitor cum a reuşit, în vârtejul de rivalități în care trăieşte, să-şi păstreze acest entuziasm.

3 iulie 2006. Efect neaşteptat al apariției mele la televizor: mă sună I., care mă felicită într-o stare de exaltare şi îmi propune să ne căsătorim.

— Dar... sunt căsătorit!

— Nu contează! bravează ea.

O liniştesc cu greu şi, ca un insensibil ce sunt, mă întorc la articolul pe care tocmai îl scriam la computer.

7 iulie 2006. Merg.pe Calea Dorobanți, pe jos, şi aud cum sună mobilul, înăbuşit, în buzunarul de la piept (apelul e un fragment dintr-un vechi dans irlandez). Mă grăbesc să-l scot din buzunar şi încep o lungă convorbire, mai mult decât plăcută, cu o tânără doamnă, care, dintr-un exces de amabilitate sau pur şi simplu din plăcerea de-a se juca, îmi face tot felul de complimente. Din păcate, vuietul maşinilor care trec în viteză, sunetul strident al claxoanelor, vociferările pietonilor bruiază discuția. în plus, nu pot fi la rândul meu tandra cu interlocutoarea mea fiindcă există riscul să mă audă vreun trecător.

Mă refugiez în unghiul format de două clădiri dintre care una este mai retrasă față de stradă decât cealaltă. E un loc ideal. Zgomotul străzii ajunge aici estompat şi nici nu există prin preajmă vreun martor inoportun al

nevinovatei, virtaalei mele infidelități conjugale. în aceste condiții, mă... dezlănțui. Fac aluzii din ce în ce mai îndrăznețe, mă răsfăț, mă lansez în cele din urmă şi în declarații propriu-zise, cu lipsa de reținere a motanilor care miorlăie noaptea, răguşit-strident, pe acoperişuri.

Din întâmplare, ridic privirea şi... ce descopăr? Un zugrav, aflat pe o scară înaltă, stă aplecat deasupra mea şi ascultă cu gura căscată tot ce spun. Din bidineaua pe care o ține nemişcată în mâna dreaptă picură stropi de vopsea.

Plec îngrozit din locul în care mă credeam perfect adăpostit. Mă întâlnesc cu Mircea Martin şi îi povestesc întâmplarea. Profesorul zâmbeşte enigmatic, cu aerai unui expert în domeniu care ia cunoştință de stângăciile unui începător.

8 iulie 2006. Prozatoarea şi traducătoarea Mirela Stănciulescu îmi trimite prin e-mail relatarea unei întâmplări dintr-un autobuz, asemănătoare cu unele dintre întâmplările povestite de mine în *Jurnal secret:*

„La Perla s-a suit în autobuz un boschetar. S-a postat lângă şofer şi a glăsuit:

— Dragi creştini, dați-mi şi mie o mie de lei, că mi-au furat plasa cu țoale.

— Bine ți-au făcut! a comentat *sotto voce o* doamnă din spate. Boschetaral a tăcut şi a început să se scarpine în cap de păduchi. Brasc, când nimeni nu-i mai dădea atenție, a adăugat:

— M-am întrebat ce-i fericirea.

— Ei, fericirea... a bombănit aceeaşi femeie din spate. Apoi, întris-tându-se brasc, n-a mai scos un cuvânt."

Mă bucur să aflu că există şi alți scriitori (Mirela Stănciulescu este chiar o scriitoare de mare talent) care observă cu bunăvoință şi cu o curiozitate de artist viața de fiecare zi de la noi. M-am săturat de hlizeala maniacală şi de sarcasmul golănesc (care au luat de multă vreme locul umorului) din „Academia Cațavencu" sau din revista presei pe care o face Mircea Badea la Antena 1.

Oricum, replica boschetarului (a unui boschetar!), „M-am întrebat ce-i fericirea!", rămâne de neuitat.

9 iulie 2006. Am stat aseară până târziu Ia meciul Germania-Portu-galia. M-am bucurat, în dezacord cu aproape toată lumea, că au câştigat nemții. La scorul de 3-0, în minutul 87, ei continuau să joace cu aceeaşi seriozitate ca la început. Mă recunosc în acest mod de a fi, le semăn, sunt solidar cu ei. Şi mă indignează nedreptatea care li se face. Chiar şi

comentatorii de la TVR îi preferau, în mod vădit, pe portughezi, cu scamatoriile lor ieftine.

Germami, în general, sunt nedreptățiți în lume. Din munca lor cinstită şi asiduă trăiesc milioane de leneşi şi şmecheri, care, ca răsplată, îi... antipatizează. înțeleg de ce nemții fac din când în când câte o criză de nervi care zguduie planeta.

Acum urmăresc meciul dintre Franța şi Italia. Mă sună tânăra doamnă care mi-a telefonat şi acum câteva zile, când mă aflam pe Calea Dorobanți. Ce mândru sunt că îi pot declara scurt, decis, ca un bărbat adevărat: „Mă uit la meci!" Adevărul este că fotbalul nu m-a pasionat niciodată, dar de urmărit am urmărit multe meciuri de fotbal, ca să pot face față discuțiilor de a doua zi, cu alți bărbați. Aşa am să procedez şi acum. Mâine, când cine ştie ce prieten al meu o să-mi ceară părerea despre „finală", am să pot să spun în cunoştință de cauză, cu o voce groasă, *de macho:*

— Dom'le, e mare Zidane. Păcat că se retrage...

10 iulie 2006. Se extinde din nou stângismul în România. Se vorbeşte cu ură despre cei care câştigă mult. Şi cu compătimire despre cei care câştigă puțin. Eu judec invers. Mă gândesc cu compătimire (şi recunoştință) la cei care plătesc sume mari drept impozit. Deşi sunt oameni

ca toți oamenii, contribuie considerabil mai mult decât semenii lor la funcționarea instituțiilor de interes public. Şi mă gândesc nu chiar cu ură, dar, în orice caz, cu dezaprobare la cei care, câştigând puțin, participă cu sume insignifiante la cheltuielile colectivității, cu toate că au drepturi şi pretenții ca toți ceilalți cetățeni.

întrebarea corectă nu este „cât câştigi?", ci „cu cât contribui, prin impozit, la bunul mers al societății?".

16 iulie 2006. Ieri dimineață mi-a dispărut pisica. încă de la ora 6, la cererea ei insistentă, i-am deschis uşa apartamentului şi, ca de obicei, am coborât împreună cu ea, pe scări, trei etaje, ca să-i deschid şi uşa grea de fier de la intrarea în bloc. Chiți a țâşnit în curtea blocului, nerăbdătoare să se bucure de libertate, iar eu m-am întors în casă şi m-am aşezat la computer. După câteva ore mi-am amintit de ea şi m-am uitat pe fereastră. Nu era. Am chemat-o insistent, dar n-a dat niciun semn de viață.

Am mai lăsat-o câteva ore, gândindu-mă că n-ar fi frumos să-i încalc drepturile pisiceşti grăbind-o să revină în casă. Poate există şi în lumea lor asociații gata să supună oprobriului public orice abuz. Am auzit la un moment dat un mieunat disperat şi m-am repezit pe balcon, dar, prin frunzişul des al copacilor din curtea blocului, n-am văzut nimic semnificativ.

în cele din urmă am coborât totuşi în curte şi m-am uitat bănuitor la un câine lup, care avea o stranie lucire de satisfacție în ochii inteligenți. Stăpânul lui însă părea dezinvolt; era greu de crezut că asistase cu puțină vreme în urmă la o scenă atroce.

— Chiți! Chiți!

M-am uitat atent prin copaci, unde uneori se mai suise Chiți ca să contemple, de sus, cu un dispreț aristocratic, lumea noastră, a oamenilor. Nu descopeream decât porumbei sălbatici, care îşi curățau penele, cu ciocul, de nu ştiu ce. M-am uitat şi pe sub maşini, îngenunchind (cu un icnet) lângă fiecare şi lipindu-mi obrazul de asfaltul murdar. în una dintre ele era o domnişoară la volan (n-am observat-o) care aştepta probabil pe cineva şi care s-a speriat de moarte când m-a văzut oficiind acest ritual. Când am încercat să-i explic despre ce e vorba, s-a speriat şi mai tare.

Am făcut apoi o incursiune pe străzile din jurul blocului. Nici urmă de Chiți. îmi spuneam că n-ar fi rău să-i găsesc măcar cadavrul, ca să mă liniştesc. M-am certat singur pentru acest gând, la fel de odios ca ideea lui Caragiale de a-l arunca pe răsfățatul Bubico din tren.

M-am întors dezolat în casă şi aproape am plâns când am văzut farfurioara în care îi puneam hrană. Chiar şi părul ei prezent peste tot, inclusiv pe hainele mele, m-a înduioşat. M-am grăbit să compun un anunț. AM PIERDUT O PISICĂ, FEMELĂ, ALBĂ CU PETE NEGRE. Aici m-am împotmolit. Mai degrabă:... NEAGRĂ CU PETE ALBE. Nu, totuşi:...ALBĂ... ADUCĂTORULUI — RECOMPENSĂ. în continuare am menționat numărul de telefon la care puteam fi contactat. Am multiplicat anunțul, la imprimantă, am luat şi un *scotch* şi am ieşit din nou din casă ca să lipesc peticele de hârtie pe uşile blocurilor, pe stâlpi, pe cabinele telefonice. La un moment dat, un domn în vârstă a citit peste umărul meu anunțul şi mi-a spus:

— Să ştiți că am văzut o mâță care arăta aşa... Am văzut-o acum câteva ore... A luat-o o fetiță...

— Cum a luat-o o fetiță?!

— Da, a chemat-o la ea şi a luat-o.

— Poate era a ei...

— Nu cred. Pentru că fetița a înfrebat-o cum o cheamă.

Fetița, cu candoarea ei, a întrebat-o cum o cheamă! Sigur era Chiți!

— Şi n-ați văzut unde a dus-o?

— Nu. Dar nu poate fi departe de aici.

Din acel moment şi până aproape de miezul nopții am făcut o amplă campanie de verificare a locuințelor din zonă, fără... mandat de percheziție.

Eram surescitat, cred că aveam o privire de nebun, judecând după spaima pe care o provocam locatarilor.

Am sunat întâi la un apartament în care mai mulți tineri chefuiau. Cel care mi-a deschis, mi-a spus înainte ca eu să-l întreb ceva:

— Gata. Dăm muzica mai încet.

— Lasă muzica! Vreau să văd dacă pisica mea e la voi. Şi, fără să-i cer voie, am cutreierat într-un suflet încăperile, deranjând, printte altele, un cuplu care se refugiase într-o debara.

Am ieşit val-vârtej din acea locuință, urmat de un val de muzică.

în apartamentul următor locuiau doi bătrâni. El era în pijama, iar ea într-un capot cu cordonul desfăcut. M-au primit înțelegători, mi-au arătat propriile lor pisici (trei la număr) şi mi-au explicat că n-ar mai avea loc pentiu încă una. Am simțit că nu mă mint.

Treceam în fugă, cu hainele ude de tianspirație, dintt-o locuință în altă locuință şi Chiți tot nu se ivea. Am dat la un moment dat şi peste o femeie (singură!) care mă ştia de la televizor şi care m-a întrebat dacă nu vreau să-mi facă o cafea. Când a văzut că schițez un gest de refuz şi că intru grăbit în dormitor, mi-a spus cu umor:

— Sunteți foarte nerăbdător... Eram nerăbdător să o găsesc pe Chiți.

Nu ştiu cum s-a făcut, dar pe Chiți am descoperit-o abia cu puțin înainte de ora 12 noaptea, într-un apartament locuit de o femeie divorțată şi de fiica ei, o fetiță angehcă, exact aceea care îmi ademenise pisica pe stradă. Scena s-a petrecut cu totul altfel decât mi-o imaginasem. Credeam că nenorocita de Chiți, având starea de spirit a ostatecilor din Irak, va scoate un mieunat de fericire la vederea mea şi îmi va sări în brațe. Nu s-a întâmplat deloc aşa. Pisica dormea întinsă voluptuos, ca ultima dezmățată, pe un fotoliu şi, când am apărut, nici n-a catadicsit să ridice capul. Şi-a întredeschis doar puțin ochii şi, plictisită, i-a închis la loc.

— Sunteți sigur că e a dumneavoastră? m-a întrebat ironic fetița. Poftim, în loc să-i fac eu scandal, mă făcea ea să mă simt ridicol!

— La ora asta ar fi trebuit să dormi! Eşti un copil!

— Am urmărit un film la televizor. Era un film educativ...

Am înşfăcat-o furios pe Chiți, fără să le mulțumesc celor care o găzduiseră, dar şi fără să le reproşez ceva (deşi clocoteam de indignare) şi am ieşit val-vârtej din casă.

Azi-dimineață am mai pierdut câteva ore, ducându-mă să dezlipesc, să mototolesc şi să arunc la gunoi anunțurile numeroase răspândite de mine ieri

în toată zona din jurul blocului. Mobilul îmi suna în neştire în buzunar. Dacă răspundeam, auzeam ceva de genul:

— Am găsit o pisică...

N-am mai răspuns până la prânz la niciun apel. în felul acesta am ratat o invitație la o emisiune TV la care mi-ar fi plăcut foarte mult să particip.

26 iulie 2006. Sunt pe o terasă, la etajul unei case semețe înconjurate de văi şi dealuri împădurite. Stau la o masă, în plin soare şi mănânc mici şi cotlete, aduse fierbinți şi mustind de grăsime de pe un grătar din curtea casei. Cel care mă serveşte, întrebându-mă îndatoritor dacă nu vreau şi muştar şi tumându-mi din când un când un pahar de vin, este nimeni altcineva decât marele Nicolae Manolescu. Critic literar faimos, profesor universitar adulat de studenți (ca G. Călinescu pe vremuri), preşedinte al Uniunii Scriitorilor şi director al revistei „România literară", Nicolae Manolescu îşi îndeplineşte impecabil obligațiile de gazdă.

Adevărul este că nu sunt numai eu la masă. Se află aici aproape toți colegii mei de la „România literară". Dar când am să povestesc episodul cunoscuților mei, am să spun doar atât, ca să-i şochez: „Nicolae Manolescu m-a servit cu un grătar. Serveşte foarte bine."

27 iulie 2006. înot fericit într-o piscină albastră, sub cerul liber, în concurență cu rândunelele care coboară în zbor rapid până la suprafața apei ca să îşi ude pieptul. De jur împrejur sunt pini solitari şi solemni, molizi întrețesuți între ei şi împodobiți cu flori de tecoma — mici trâmbițe portocalii şi mov — tufe de caprifoi şi de buscus. Lângă piscină, întins pe un *chaise-longue,* la soare, stă M., autorul piscinei, ca şi a tot ce se mai găseşte prin apropiere, casă (solidă şi austeră, în stil nemțesc, în mijlocul unui lan de trandafiri), chioşcuri (acoperite de plante agățătoare), fântână vegheată de o salcie plângătoare, rondouri de jne-peni şi gutui japonezi. înainte în acest loc se cultiva porumb (cultivatorii ieşeau mereu în pierdere, dar nu erau în stare să se despartă de o tradiție). Peisajul era dezolant. Nu exista niciun salcâm care să umbrească locul, iar pământul se întărea uneori, din cauza secetei, ca piatra. M. a cumpărat pământul şi, muncind hotărât timp de peste zece ani, l-a făcut de nerecunoscut. Când te duci acum în vizită la el ai impresia că ajungi, printr-un miracol, în Malaezia, într-o zonă turistică frecventată de miliardari americani.

Unii dintre vizitatori exclamă:

— Uite ce se poate face dacă ai bani!

Tocmai asta e: M. n-a avut bani. în schimb, *a muncit,* ipoteză care aproape niciodată nu e luată în considerare în România.

îl privesc atent (el stă cu ochii închişi, bucurându-se de soare) şi încerc să înțeleg de ce anume a muncit cu atâta tenacitate. A vrut să-şi asigure o viață de răsfăț la bătrânețe? Greu de crezut, întrucât întreținerea în stare de funcționare a ceea ce a construit şi amenajat pretinde în continuare un mare efort. A urmărit să-i uimească pe cunoscuți? Cum să-i uimească dacă trăieşte izolat (alături de soția lui) şi invită foarte rar pe cineva la el? S-a gândit la copii? Nu are copii.

Cunoscându-l destul de bine, bănuiesc de ce a făcut-o. Ca să nu mai depindă de nimeni, ca să nu mai aibă de-a face (decât atât cât este absolut necesar) cu societatea românească. Apa şi-o procură singur, din stratul freatic de sub pământul lui, de încălzit îşi încălzeşte casa cu propria lui centrală termică, când simte nevoia să se phmbe printr-un parc, se phmbă pe aleile din grădina sa. Acum şi-a adus în curte şi o bucată de mare, sub forma unei piscine. Nu mai trebuie să se târască cu maşina pe şosele aglomerate, nu mai trebuie să stea la soare pe cine ştie ce plajă plină de gunoaie, nu mai trebuie să asculte râsetele isterice şi manelele unsuroase de care răsună noaptea aproape fiecare hotel.

Frumusețea casei şi a grădinii lui exprimă dezgustul față de de stilul de viață din România. Este un protest discret, care ar trebui să-i zguduie pe conducătorii României mai mult decât cele mai agresive demonstrații.

2 august 2006. La Neptun, pe plajă. Stau întins pe spate, pe un prosop portocaliu, țin ochii închişi şi ascult, indiscret, ce vorbesc cei din jurul meu. Foarte aproape se află două cupluri de oameni tineri şi copiii lor, de trei-patru ani. La un moment dat se distinge vocea unui băiețel:

— Mami, de ce are tati puța aşa de mare, iar eu o am aşa de mică? Mama puştiului, surprinsă, îl ceartă:

— Nuc frumos să vorbeşti aşa!

Apoi, vădit flatată, îi spune cu voce ceva mai joasă prietenei ei:

— Adevărul e că Gicu o are mare... Şi chicotesc amândouă.

Gicu, la rândul lui, bravează:

— Băi, țâcă, trebuie întâi să creşti. Poate o să ajungi şi tu un bărbat de performanță, ca mine.

Soția lui îl tachinează:

— Lasă, că nu o ai mereu mare... Numai câteodată... Şi îi cere o confirmare şi puştiului:

— Spune şi tu, tati o are mereu mare?

— Nu, numai când o pupă pe tanti Rodica.

Consternare generală. Tanti Rodica e chiar cea împreună cu care mama puştiului chicotea puțin mai înainte. Gicu încearcă să salveze situația:

— Băi, al dracu' copil! Da' mare turnător eşti tu! Să ştii că te dau pe mâna cenesasului!

Şi râde zgomotos, ca şi cum toată discuția, nu numai replica lui, ar fi fost o glumă. Soția lui râde şi ea, fără entuziasm. Tanti Rodica, pierdută, reflectează cu voce tare

— Ce bazaconii! De unde scot copiii toate chestiile astea?! Numai soțul lui tanti Rodica tace, roşu la față.

5 august 2006. Din nou pe plajă. IVIarea ritmează timpul, trimițând spre țărm, la intervale egale, valuri maiestuoase, cu o forță calmă. îmi vine în minte versul lui Ion Barbu: „Foşnirea mătăsoasă a mărilor cu sare..." în scurtă vreme însă începe să se audă pârâitul asurzitor al unor ambarcații de agrement care trec cu o rapiditate periculoasă printre oamenii aflați în apă. Pe cer îşi face apariția un mic avion care trage după el un banner cu o reclamă pentru o băutură răcoritoare, urmat de un elicopter. Amândouă aparatele de zbor sunt huruitoare. (în elicopter în mod sigur nu se află Traian Băsescu, fiindcă, dacă s-ar afla, râsul lui s-ar face auzit mai tare decât zgomotul motorului.) Pe plajă vin şi pleacă automobile, iar la un moment dat se ivesc şi trei vehicule apocaliptice — un fel de motociclete cu patru roți (sau tractoare mici şi agitate), conduse de trei tineri proşti ca noaptea, dar plini de draci. Tinerii ambalează motoarele la maximum şi fac viraje scurte, aruncând rafale de nisip în ochii celor întinşi pe plajă, la soare. Fiecare tânăr are în spate, ca anexă, câte o fufă care țipă isteric. Zgomotul devine de nesuportat, parcă a pogorât pe pământ orchestra lui Scaraoțchi. Aproape că-mi doresc ca tinerii descreierați să calce din greşeală un vilegiaturist, pentru că apoi ar fi pur şi simplu linşați. Cu plăcere aş lua parte la linşaj.

6 august 2006. La Târgul de Carte de la Mangalia, organizat ca în fiecare an de extraordinarul Gigi Todor, se vând vederi cu chipul meu. O necunoscută cumpără o vedere, mi-o întinde şi mă roagă să-i dau un autograf Ea este tânără şi frumoasă, iar eu... Mai bine se făceau vederi cu fotografia ei...

Iau vederea şi scriu, furios, o dedicație, cu litere mari şi apăsate, chiar pe figura mea, ca să o fac să dispară. Sunt, în total, cinci rânduri. Pe frunte: „Frumoasei necunoscute..." ; pe ochi: „...care într-o zi de vară a anului 2006..."; pe nas: „...mi-a făcut bucuria să mă oprească pe stradă...", pe gură: „...şi să-mi dea iluzia..."; pe bărbie: „.. .că încă interesez femeile." Apoi iscălesc (aproape zgâriind cartonul) pe gâtul fără cravată: „Alex. Ştefănescu".

— Vai, ce-ați făcut! se lamentează necunoscuta şi cumpără o altă vedere. Vă rog frumos să-mi mai dați un autograf, dar fără să mâzgăUți fotografia!

7 august 2006. Sculptez în nisip, pe malul mării, o femeie în mărime naturală, întinsă pe spate, cu mâinile sub cap, şi cu picioarele uşor desfăcute. Lucrez mult la sutienul ei, apoi mă răzgândesc şi îl desființez, lăsându-i sânii goi. Nici chiloți nu-i fac, în fond e vorba de o operă de artă, care prin definiție nu se supune niciunei convenții. Folosesc nisip umed, dar el se usucă repede, în special cel din sfârcuri, care drept urmare se sfărâmă şi tiebuie mereu să le refac. Spectatorii adunați între timp în jurul meu comentează insinuant:

— Ce faci, nene, întârzii cam mult în zona aia!

Simt că o iubesc pe femeia care ia naştere din mâinile mele. După ce îi finisez capul, îi țin puțin un obraz în palma mea curbată, ca un căuş, şi o sărut pe buzele întredeschise, provocând rumoare în rândul privitorilor. Apoi, bineînțeles, tiebuie să scuip nisipul care mi-a rămas între dinți.

Zona dintre picioare i-o modelez repede şi stângaci, cu sfială, şi mă impresionează plăcut faptul că spectatorii mei tac în aceste clipe, cu respirația tăiată. Sculptez foarte bine genunchii, cu rotulele armonios reliefate, pulpele prelungi, delicatele degete de la picioare. Doamne, greu se mai face o femeie. Dar… se face!

Seamănă perfect cu o femeie anume, pe care o am în minte. îi cunosc perfect corpul, i-l ştiu pe de rost. Mă ridic în picioare şi îmi şterg tians-pirația de pe frunte. Sunt aplaudat!

8 august 2006. Din femeia mea de nisip n-a mai rămas nici urmă. Regret că n-am fotografiat-o. Peste noapte au fost valuri mari, care au ajuns până la ea şi i-au dizolvat corpul.

Sau poate că ea însăşi, plictisită să tot stea întinsă pe spate, cu mâinile sub cap, s-a ridicat brusc, cu o mişcare grațioasă, şi a plecat.

10 august 2006. Aici, la Vila Scriitorilor de la Neptun, camerele sunt curate, mâncarea — bună, personalul — prietenos. Iar prețurile — neverosimil de mici. Eu şi Domnița ne gândim că ar fi frumos din partea noastră să-i dăm un telefon lui Nicolae Manolescu şi să-i mulțumim că, în calitate de preşedinte al Uniunii Scriitorilor, a avut grijă ca totul să meargă bine.

îl sunăm, deci, şi îi spunem în cor:

— îți mulțumim, conducător iubit, pentru minunatele condiții de viață create…

După o cUpă de derută, Nicolae Manolescu ne dă o replică în stilul lui:

— Să ştiți că-mi place...

11 august 2006. Sunt la volanul maşinii mele, pe drumul de întoarcere de la mare. Mai lungă-mi pare calea, acum la-ntors acasă, aş vrea să zbor, dar traficul de pe şosea nu mă lasă. De la Neptun la Constanța am mers cu viteza cu care înaintam pe vremuri când stăteam la coadă la benzină. Acum, după ce am ieşit din Constanța şi mă îndrept spre Bucureşti, aglomerația s-a mai redus şi pot să accelerez.

Sunt pe vechea şosea şi nu pe segmentul de autostradă care s-a dat de curând în folosință. Autostrada o văd undeva, în stânga, şi aud şi vuietul maşinilor care o străbat cu 140-l60 de kilometri pe oră. Dar şi eu merg destul de repede, cu... mai bine nu dau cifra, pentru că există riscul ca jurnalul meu să fie citit de vreun polițist de la circulație. în orice caz, viteze foarte mari nu pot să ating, pentru că pe aici circulă nestingherite căruțe, vaci şi găini. Parcă sunt în secolul nouăsprezece. Cei de pe autostradă se află în secolul douăzeci şi unu.

Da, secolul nouăsprezece şi secolul douăzeci şi unu există în România simultan. îmi place, trebuie să recunosc, şi secolul nouăsprezece. Țărănci cu broboade în cap ies la marginea drumului şi vând roşii mari şi frumoase, cu gust de roşii şi nu de cadavre de roşii, cum au cele din supermarketuri. Dacă vrei şi o găină, se duc repede în fundul curții şi prind una, care cotcodăceşte speriată şi indignată. îmi vine să rămân aici pentru toată viața, la umbra unui nuc bătrân.

Totuşi, ajuns la Feteşti, mă mut în secolul douăzeci şi unu. Şi încep să gonesc şi eu cu.. .tot nu dau cifra. Deschid şi aparatul de radio de la bordul maşinu şi ascult un cântec care începe cu simpaticul vers „Oficial îmi merge bine..."

12 august 2006. Femeile din Bucureşti nici nu mi-au înregistrat absența. Credeam că la întoarcerea mea de la mare se vor bucura, că mă vor întâmpina pe stradă cu strigăte de entuziasm, că mă vor strânge fericite în brațe. Dar ele par să nici nu observe că m-am întors. Ce tristețe!

încep să cred că şi-au făcut de cap în lipsa mea! De acum înainte, nu le mai las nesupravegheate.

13 august 2006. Un cunoscut îmi atrage atenția că *justițiarul caraghios* Comeliu Vădim Tudor mă denigrează la OTV şi că publică şi texte îndreptate împotriva mea în „România Mare". îmi aduc aminte cât de mult mă linguşea pe vremuri, cu speranța că voi scrie cu bunăvoință despre versurile lui. îmi trimitea cărți cu dedicații de genul: „Lui Alex Ştefănescu, tânăr de aleasă educație românească, critic de finețea filigranului". Păstrez şi acum, ca pe o

curiozitate, acele cărți. Afecțiunea lui, de dulău care îşi linge stăpânul pe față, s-a stins însă repede după ce am scris despre el că este „un Rică Venturiano al iubirii de patrie" . De atunci am devenit, în viziunea lui, un trădător de țară. în plus, m-a poreclit „pachidermul cu breton" (poreclă care a amuzat-o teribil pe soția mea, astfel încât a început să mă poreclească ea însăşi, cu tandrețe, .J'achi"). Ultimul motiv de supărare pentru Comeliu Vădim Tudor îl constituie probabil faptul că nu l-am inclus în recenta mea *Istorie a literaturii române contemporane.* Regret, dar n-aveam cum s-o fac. în carte e vorba despre scriitori.

14 august 2006. Cunosc intelectuali care se laudă cu lenea lor. Şi-o exhibă fără raşine. Unii chiar se întind şi cască în fața mea, convinşi că eu îi privesc cu simpatie. Cunosc, de asemenea, intelectuali care se laudă cu frica lor. Declară amuzați că n-au curaj nici măcar să meargă cu avionul. Eu ştiu însă că un leneş trebuie să se mşineze de lenea lui, iar un fricos să se ruşineze de frica lui. Despre leneşi şi fricoşi am cea mai proastă părere, îi disprețuiesc şi nu le găsesc nicio scuză.

Există şi unii care se laudă, ca şi cum ar face o poznă simpatică, cu faptul că mai lipsesc din când în când de la serviciu. Sau cu faptul că simulează în mod ingenios munca. Şi despre ei am o părere foarte proastă. Scriu asta aici pentru că de multe ori, aflându-mă față în față cu ei şi văzându-i cum se răsfață, contând pe simpatia mea, nu mă încumet să le spun de la obraz că îi dezaprob şi mă simt iremediabil străin de ei.

Dacă vrem să ne bazăm unul pe celălalt şi să conviețuim armonios, trebuie să ne facem cu toții datoria, cu conştiinciozitate. în problema asta îmi lipseşte umorul.

18 august 2006. Toată lumea se lamentează pe tema caniculei. Posturile de televiziune emit văicăreli care, prin însumare, compun un cor al deznădejdii colective. Vai, vai, vai! Ce ne facem cu atâta căldură!

Reporterii angajează cu trecătorii de pe stradă dialoguri mai puțin inteligente decât cele ale copiilor de grădiniță:

— Cum vi se pare vremea asta?

— E cald, foarte cald.

— Rezistați?

— Mai rezist.

— Vă protejați?

— Păi cum să mă protejez?

— Să stați mai mult în casă.

— Păi, mai mult în casă stau.

— Lichide beți?

— Beau.

Iar funcționarii instituțiilor publice rămân uimiți când cineva le cere să-şi facă datoria:

— Nu vedeți ce cald e? Să aşteptăm să treacă întâi canicula... M-am şi certat cu un prieten care, întâlnindu-mă pe stradă, a şi început cu lamentațiile:

— Ce facem, Alex, cu căldura asta, tu cum o suporți? Eu unul sunt terminat. Of, of, of!

— Mie îmi place foarte mult, i-am spus. Şi i-am întors spatele, pentru că era a cincea persoană pe care o auzeam, într-un interval de o oră, văicărindu-se.

20 august 2006. Din nou m-au trezit motanii, astă-noapte, cu chiotele lor răguşite şi groteşti, dar nu m-am mai lăsat înşelat. Am rămas în pat şi mi-am adus aminte de o întâmplare de acum câțiva ani, de la mare. Eram la Neptun, la Casa Scriitorilor, şi jucam şah pe terasă, seara, când de undeva de pe plajă a răzbătut până la noi urletul cutremurător al unei femei, parcă înjunghiate. Am dat imediat deoparte tabla cu piesele şah şi m-am avântat în noapte, domic s-o salvez pe femeia aflată în primejdie (dar şi să-i arăt soției mele ce bărbat curajos sunt). Câțiva scriitori m-au urmat, fără prea mare convingere. Am coborât în fugă, prin întunericul subțiat de lumina lunii, treptele care duc de la faleza înaltă la plaja scăldată ritmic de valuri, şi am descoperit-o acolo, pe nisip, pe femeia care strigase. Era... sub un bărbat. Probabil, un violator, mi-am spus. Şi l-am somat s-o lase imediat în pace, dacă nu vrea să ajungă la puşcărie. Treziți, parcă, dintr-un vis frumos, femeia şi bărbatul mi-au făcut amândoi semne energice să părăsesc locul. Ceea ce am şi făcut, ruşinat, spre hazul celor care mă urmaseră, dar se opriseră la câțiva metri în spatele meu.

Nu mi-aş fi închipuit niciodată că geamătul de extaz al unei femei poate să semene cu strigătul care exprimă disperarea.

25 august 2006. Sediul PNȚCD (acum: PPCD), unde este sărbătorit Ion Diaconescu, cu prilejul împlinirii vârstei de 89 de ani. Se fac fotografii. Diverşi necunoscuți (pentru mine) se înghesuie în jurul sărbătoritului, luptând să ocupe un loc chiar lângă el. Vor să obțină astfel un document al prieteniei cu un personaj ilustru, care să le folosească, eventual, în cariera lor politică. Sunt împins, de ttupuri ciolănoase şi muşchiu-loase (femei nu prea văd pe aici) spre perete. Simt o satisfacție răutăcioasă când Ion Diaconescu, văzându-mă, vine în întâmpinarea mea, mă ia de mână şi mă conduce la locul

fotografierii. îi spun „La mulți ani!", îl sărut pe amândoi obrajii, şi părăsesc repede locul, înainte de a auzi clicurile aparatelor de fotografiat.

Vin să-l mai felicite pe fostul deținut politic. Emil Constantinescu, Victor Ciorbea, loan Mureşan, Virgil Petiescu... Totul este foarte trist. O echipă politică legendară, care a reuşit printr-un joc fericit al hazardului istoric să înlăture temporar de la conducerea țării stafiile comunismului, şi care în scurtă vreme, cum era de aşteptat, s-a prăbuşit eroic, vine în mijlocul nostru şi aproape nimeni nu-i dă atenție. Emil Constantinescu, slab, pământiu, fanatizat de dorința de a explica lumii ce se întâmplă de fapt în România, este un don Quijote care stiăbate lumea pe jos fără să stârnească măcar curiozitatea. Victor Ciorbea, palid, zâmbeşte fără convingere, sceptic față de minimele dovezi de simpatie care i se arată. loan Mureşan, cu temperamentul său exploziv, de dansator de „Ciuleandra", desfăşoară în gol discursuri politice fulminante. Virgil Petrescu, mereu la datorie, cu o conştiinciozitate de funcționar chezaro-crăiesc, este imaginea însăşi a zădămiciei onestității în confruntarea cu monstruoasa categorie umană pe care Ion Iliescu a ajutat-o să supraviețuiască după 1989.

Mă copleşeşte tristețea. Părăsesc sediul PNȚCD şi merg pe jos până acasă, printre oameni vulgari şi zgomotoşi, care vorbesc surescitați despre nu ştiu ce meci de fotbal.

26 august 2006. îmi pun mari speranțe în casa pe care mi-o construiesc la țară, pe un teren cumpărat acum doisprezece ani (şi transformat prin munca mea într-o grădină umbroasă şi ocrotitoare). Am 59 de ani şi sper ca înainte de a împlini 60 să evadez, în sfârşit, din apartamentul de bloc, „cimitir al tinereții mele". De când mă ştiu locuiesc la bloc, chiar dacă de-a lungul anilor mi-am schimbat de mai multe ori adresa.

în timpul liceului, locuiam cu familia mea într-un apartament de bloc de pe strada Mărăşeşti din Suceava. Cei de la etajul imediat superior aveau obiceiul să-şi pună aşternutul la aerisit pe balcon, lăsându-l să atârne în afară, astfel încât îmi astupau complet ferestrele camerei de zi. în loc să văd frunzişul arborilor din apropiere, vedeam pături şi cearşafuri.

După terminarea facultății, am lucrat un timp la revista „Tomis" din Constanța şi am primit un apartament în cartierul Tomis Nord (la Constanța totul se numeşte Tomis). Ar fi fost frumos, dar neavând bani să-mi cumpăr mobilă, mă simțeam, când mergeam la culcare, ca un zugrav rămas peste noapte în apartamentul pe care îl zugrăveşte.

Am avut şi un apartament la ultimul etaj al unui bloc dintr-un cartier muncitoresc din nordul Ploieştiului. Obişnuiam să lucrez noaptea, dar o femeie dintr-un bloc vecin mi-a atras atenția că, din cauza veiozei mele

mereu aprinse, a cărei lumină îi cade drept în ochi, nu poate niciodată să adoarmă şi pleacă dimineața obosită Ia serviciu. Mi s-a părut absurdă nemulțumirea ei (de ce nu-şi punea o draperie în geam?), dar ori de câte ori lucram mă simțeam vinovat (şi până la urmă mi-am acoperit eu geamurile cu hârtie albastră).

Am locuit şi în Bucureşti la bloc, întâi la parterul unui bloc-tum de pe Aleea Pravăț din cartierul Drumul Taberei. Acolo eram sâcâit de o vecină cu mustăți, indiscretă şi arțăgoasă, care, fiindcă umbla şi în afara locuinței ei îmbrăcată în capot, era poreclită „madam Capot". Eu, naiv, neştiind că este vorba de o poreclă, i-am spus odată, cu falsă afecțiune, „Săru'mâna, doamna Capot!" şi mi-am aprins paie în cap.

Acum locuiesc într-un apartament de la etajul trei al unui bloc de pe Calea Moşilor, cu camere atât de mici, încât ori de câte ori mă mişc neatent prin casă, dărâm câte ceva. Cel mai des se prăbuşesc teancurile de cărți, aflate pe toate mobilele. Iar când mă aplec să le ridic mă lovesc eu însumi, cu fundul, de câte o vitrină, care se sparge zgomotos, ca şi acum abia aştepta un pretext ca să se spargă, sau cu capul de câte o uşă de dulap lăsată deschisă.

Casa pe care mi-o construiesc acum nu e nici ea foarte spațioasă, dar are la etaj o terasă pe care o să-mi petrec cea mai mare parte din timp. Vreau să mă uit nopți întregi la stele, fiindcă până la vârsta pe care o am acum, de 59 de ani, n-am văzut decât rufe puse la uscat.

28 august 2006. Stau de vorbă cu Nicolae Manolescu şi mă bucur că am norocul să fiu contemporan cu el şi să-l cunosc. Să tot stai să-l asculți, este ca şi cum ai asista la un spectacol de inteligență. Viața m-a privilegiat. L-am cunoscut pe Nichita Stănescu, ilustrare extrem de expresivă a ideu de genialitate. Mă bucur foarte mult, în prezent, când mă întâlnesc cu Ion Caramitru, cu Mircea Dinescu, cu Ana Blandiana, cu Gabriel Lu-ceanu, cu Andrei Pleşu... şi alții câțiva. Doar câțiva. Este o imensă pierdere să existe asemenea oameni şi să nu-i cunoşti. De ce să călătoreşti mu de kilometri ca să vezi piramidele din Egipt sau cangurii din Australia, când ai la doi paşi personalități extraordinare, de a căror gândire te-ai putea lăsa fermecat oricât, fără să te plictiseşti vreodată?

1 septembrie 2006. Urmăresc la televizor un film american tâmpit despre o casă bântuită de spiriduşi. Spiriduşii sunt nişte piticanii cu figuri de moşnegi răutăcioşi şi locuiesc în galerii subterane, ca şobolanii. Ei îi hărțuiesc

pe oamemi care s-au mutat de curând în casă şi ajung chiar la un conflict deschis cu ei.

Oamenii angajați în conflict sunt membrii unei familii americane tipice: un bărbat absorbit de cariera lui, o femeie devotată familiei şi doi copii mai... înțelepți decât maturii. După lupte seculare, care durează nouăzeci de minute, oamenii reuşesc să-i închidă pe spiriduşi într-o magazie şi să arunce magazia în aer. Apoi, îmbrățişați, cu fețele luminate de flăcările incendiului izbăvitor, rămân multă vreme în cadru, ca într-o fotografie de album, şi filmul se termină.

Este de neînțeles de ce actori serioşi, profesionalizați, joacă în asemenea bazaconii (indiferent cât de bine sunt plătiți). Este de neînțeles de ce milioane de oameni merg la cinematograf sau deschid televizorul ca să vadă aşa ceva. (Eu am făcut-o numai ca să mă... documentez.)

După terminarea filmului, este anunțat filmul de mâine (tot american), în care va fi vorba de un oraş invadat de păianjeni uriaşi. Ni se oferă, ca eşantion, şi câteva secvențe cu arahnide păroase, de peste un metru mărime, care urcă pe parbrizele unor automobile, în timp ce ocupanții automobilelor urlă îngroziți.

Mă gândesc să-i scriu o scrisoare lui George Bush şi să-l întreb dacă ştie ce cantități imense de prostie produce țara lui, pentru consumul intern, dar şi pentru export. Faptul că asemenea filme se vând bine nu e o justificare. Şi drogurile se vând bine.

3 septembrie 2006. Ştiu matematică mai bine deCât unii economişti! Odată, colaborând la o revistă, urma să primesc ca drepturi de autor 750 000 de lei „bani în mână". Economistul redacției se străduia să afle ce sumă brută trebuie să stabilească pentru ca scăzând din ea un impozit de 18 la sută să rezulte 750 000. Metoda lui era aceea a... încercărilor repetate. Scria, de exemplu, pe hârtie 1 100 000, afla cât reprezintă 18 la sută din această sumă — 198 000 -, scădea 198 000 din 1 100 000, înjura constatând că obține 902 000, şi repeta calculul luând ca sumă brută 1 050 000 etc. etc. După zeci de încercări, tot nu găsise suma din care scăzând 18 la sută să rezulte 750 000. I-am spus că ar face mai bine să pună totul în ecuație. El m-a privit consternat, iar eu i-am dictat: „ies minus optsprezece ies supra o sută egal cu şapte sute cincizeci de mii". Până la urmă, tot eu, absolvent al facultății de litere, a trebuit să-i arăt cât de simplu se poate afla valoarea lui „ies".).

4 septembrie 2006. Mi-am cumpărat un telescop, ieftin, dar bun (măreşte de 175 de ori). Era ultimul exemplar care se mai găsea în magazin.

Pe un astronom, un asemenea aparat, sunt sigur, nu l-ar mulțumi, dar eu nu sunt astronom, nu intenționez să fac investigațu şi să descopăr

noi corpuri cereşti, vreau doar să privesc cerul noaptea şi să mă emoționez.

— S-au vândut foarte repede, mi-a spus vânzătoarea.

— îmi dau seama, am comentat eu. Tinerii, probabil, s-au grăbit să şi-l cumpere.

— Vă înşelați, mi-a explicat vânzătoarea. Printre cumpărători n-a fost niciun tânăr.

— De ce? N-au bani?

— Unii dintre ei au. Nu-i vedeți la fast-fooduri? Sau pe stradă, în maşini decapotabile?

— Atunci?!

— Nu-i interesează. Consideră că nu le foloseşte la nimic.

Vine, într-adevăr, o generație care nu se uită la cer, decât atunci când se organizează focuri de artificii. Am să fac figură de bătrân zănatic cu telescopul meu.

5 septembrie 2006. Am primit telefon de la o firmă care elaborează un dicționar al personalităților din România. Mi s-au cerut date biobibliografice şi o fotografie pentru a fi inclus şi eu în dicționar. Le-am explicat că nu sunt un naiv şi că ştiu bine în ce scop se realizează asemenea dicționare: penttu a stoarce bani de la cei care, din vanitate, vor neapărat să figureze în ele. Reprezentanții firmei m-au asigurat că este vorba de o întteprindere foarte serioasă şi că dicționarul va constitui un riguros instrument de lucru, indispensabil unui intelectual. Drept urmare am fost de acord să am o întrevedere cu o trimisă a lor.

întrevederea a avut loc la sediul redacției în care lucrez, „România literară". Trimisa era o domnişoară de o frumusețe spectaculoasă, cu buze cărnoase şi umede, cu sânii mari şi zbătători, ascunşi pe jumătate în faşe de mătase oblice, cu picioare lungi, dezgolite până deasupra genunchilor, unde începea (şi se termina repede) o fustă zdrențuită. Am simțit o plăcere răutăcioasă gândindu-mă ce invidie simt colegii mei. Am regretat că nu e de față şi Nicolae Manolescu, care mă ironizează mereu pe tema insuccesului meu (aparent) la femei.

Cu o voce de înger, domnişoara mi-a cerut date despre viața şi opera mea, şi le-a notat (avea un scris urât, dar degete splendide) şi mi-a întins apoi un act ca să-l semnez. Atunci, toată vraja s-a spulberat. Exact cum bănuisem (şi cum cei de la firmă mă asiguraseră că nu se va întâmpla) urma să mă

angajez, prin semnătură, că voi cumpăra cu nu ştiu câte sute de euro un exemplar din dicționar, că voi plăti alte nu ştiu câte sute de

euro ca să mi se includă şi fotografia în dreptul articolului despre mine etc. Bineînțeles că nu am semnat şi am încheiat repede întrevederea cu trimisa firmei. Ea s-a ridicat ofuscată, bălăngănindu-şi sânii, dar nu mi s-a mai părut frumoasă. După ce a țăcănit de câteva ori pe parchetul încăperii, cu tocurile ei înalte, şi a închis uşa în spatele ei, am răsuflat uşurat.

8 septembrie 2006. Am văzut azi, la cinematograful „Studio", filmul românesc *Cum mi-am petrecut sfârşitul lumii* de Cătălin Mitulescu. Tânărul regizor (născut în 1972) a avut o idee artistică generoasă, sugerată probabil de filmele ruseşti: să sesizeze în felul de a fi al unor oameni simpU de la periferia unui oraş, schimonosiți de sărăcie, dar şi de nefirescul stilului de viață comunist, *ceva frumos.* Nu este vorba deci de bine-cunoscutul (şi deja răsuflatul) mizerabihsm şi nici de ironia golă-nesc-batjocoritoare pe care le practică mulți cineaşti tineri, ci de o încercare de a identifica şi de a aduce pe ecran chiar şi cea mai timidă pâlpâire a bucuriei de a trăi din ultimii ani ai dictaturii lui Ceauşescu. Dar...

Până la urmă tot se simte o predilecție pentru mizerie: pentru case dărăpănate, pentru noroi, pentru garduri căzute, legate cu sârmă, pentru câini schilozi. Şi, în afară de asta, fihnul nu are suflu; este un film astmatic. Numeroasele *trouvaille-an* regizorale, unele inteligente, altele chinuit-ingenioase, nu se leagă între ele, nu se integrează într-o viziune.

nu au acel patos răscolitor pe care îl au filmele ruseşti. Totul rămâne exterior, minor-simpatic, joc de student întârziat, care vrea, la nesfârşit, să se remarce.

Şi mai neplăcut m-a impresionat apariția pe scenă, după terminarea filmului, a lui Cătălin Mitulescu însuşi, cu mers şleampăt, cu o îmbrăcăminte ostentativ nesărbătorească şi cu un mod neglijent de a vorbi (care m-a făcut să mă gândesc la o limbă română în pijama). Regizorul a avut, în plus, impolitețea de a ne lăuda ca pe nişte copii care au dat unele semne de istețime (afirmând că am înțeles mai multe momente artistice din filmul său decât spectatorii de la alte vizionări). Nu şi-a pus nicio clipă problema dacă el s-a ridicat la înălțimea aşteptărilor noastre. Ci ne-a mângâiat pe creştet pentru că noi ne-am ridicat la înălțimea aşteptărilor lui.

9 septembrie 2006. Talk-show-uri TV groteşti şi înfricoşătoare îndreptate împotriva elitei noastre intelectuale: Gabriel Liiceanu, Andrei Pleşu, Nicolae Manolescu, Mircea Dinescu... Plăcerea josnică de a zgâria cu un cui ruginit Mercedesuri... Participanții la aceste ritualuri **de** pângărire a

ceea ce a produs mai valoros lumea românească pretind, printre altele, că intelectualii noştri de elită au... monopolizat viaţa culturală şi că această prezenţă a lor în prim-plan este antidemocratică.

Lucrurile stau exact invers. Antidemocratică este contestarea lor. Gabriel Liiceanu, Andrei Pleşu, Nicolae Manolescu, Mircea Dinescu au câştigat un loc vizibil în viaţa publică *prin competiţie,* care este esenţa democraţiei. Incapabilii, bineînţeles, nu vor competiţie, vor ca faima să fie distiibuită tuturor, pe cartelă, ca alimentele în timpul comunismului.

10 septembrie 2006. Şunt la mine la grădină şi fac rafturi pentru o magazie. Măsor scânduri, le tai cu ferăstiăul, bat cuie. Ce muncă simplă şi odihnitoare! Un tâmplar voia să-i dau patru milioane de lei pentru munca asta. Acum, nici dacă mi-ar da el patru milioane de lei, nu l-aş lăsa să mi se substituie.

12 septembrie 2006. Sunt scene care mă obsedează. Un bătrân cu ochelari cu multe dioptrii, aburiţi din cauza efortului, aplecându-se să ridice de pe tiotuarul murdar o monedă de zece bani. O bătrână cu părul complet alb, modestă şi politicoasă, înconjurată de un grup de hoţi vo-lubih, cu privirile fixate asupra poşetei ei. Un bărbat şi o femeie în vârstă, probabil soţ şi soţie, stând la coadă în faţa unui ghişeu, tiişti şi resemnaţi, ca să depună o cerere **de** renunţare la telefon...

Nu există nicio scuză pentru modul în care ne-am purtat cu bătrânii după 1989. Nici surescitarea politică de care am fost cuprinşi, nici sărăcia dramatică, nici nerăbdarea de a trăi ca în Occident nu justifică faptul că i-am lăsat fără mâncare, fără medicamente şi fără protecţie în faţa răufăcătorilor. N-ar fi de mirare ca într-o bună zi, în marile enciclopedii ale lumii, să fie înscrisă următoarea definiţie a poporului român: „popor care, la sfârşitul secolului douăzeci şi începutul secolului douăzeci şi unu, şi-a abandonat bătrânii".

16 septembrie 2006. Am condus ieri pe cineva la gară şi am urcat şi eu pentra câteva minute în tren. Trenul era gata de plecare. Pe culoar, la una dintre ferestre, se afla o femeie cu un copil în braţe, iar pe peron aştepta înduioşat momentul despărţirii un bătrân, după toate aparenţele bunicul copilului. Când s-a auzit şuieratul locomotivei, femeia a deschis puţin geamul, trăgându-l în jos cu greu de mâner, şi l-a scos pe copil în afară cu capul, ca să-l mai arate o dată bunicului, în semn de rămas-bun. Iată însă că trenul a pomit brasc chiar în clipa aceea. Din cauza smuciturii, geamul a scăpat din piedică şi a început să se ridice. Era ca o ghilotină care funcţiona de jos în sus, iar pe ghilotină se afla gâtul delicat al copilului.

Timp de o secundă, tuturor celor prezenți acolo ne-a înghețat sângele în vine. Zvâcnirea geamului fusese prea rapidă ca să mai fi lăsat vreo speranță. Uitaserăm însă cu toții ceva: dispozitivul cu arc care împingea în sus geamul era de fabricație autohtonă şi, bineînțeles, nu funcționa perfect. După ce a parcurs douăzeci-treizeci de centimetri, până foarte aproape de gâtul copilului, ghilotina s-a oprit pe neaşteptate.

M-am gândit atunci, cu mare recunoştință, la calitatea proastă a produselor româneşti. Dacă geamul ar fi fost fabricat în Germania sau Japonia, copilul n-ar mai fi avut nicio scăpare. Dar era un lucru de-al nostru, precar, şleampăt, care nu te lasă să trăieşti, dar nici nu te omoară.

Nu simt nicio dorință să glorific Upsa de rigoare prin care ne caracterizăm noi, românii (sau, cel puțin, noi, românii de azi). Totuşi, trebuie să recunoaştem că această lipsă de rigoare, dezastruoasă pentru economie, are rostul ei în relațiile cu oamenii. O anumită elasticitate în atitudine — chiar dacă se datorează neglijenței şi nu unei filosofii a toleranței — face existența mai suportabilă şi în cele din urmă mai omenească.

Din acest punct de vedere mi se pare îmbucurător faptul că justiția românească nu a funcționat perfect după evenimentele din decembrie 1989. A avut un singur moment de fermitate la început, când a fost executat cuplul de dictatori şi s-au pronunțat câteva condamnări la închisoare pe viață. în scurtă vreme, însă, această fennitate a început să scadă. Sentimentul zădărniciei, delăsarea, lipsa de profesionahsm, respingerea instinctivă a oricăror probleme grave în favoarea unor preocupări mai plăcute şi, poate, o bunătate înnăscută s-au combinat între ele şi au făcut să rezulte acel ceva care seamănă atât de bine cu înțelepciunea. Vânătoarea de vinovați a încetat.

într-o altă țară, caracterizată prin corectitudine şi seriozitate, s-ar fi organizat mii de procese publice, pentru a se pedepsi o clasă politică vinovată de dezastrul unui întreg popor. Ar fi fost drept, dar n-ar fi fost înțelept. Viața ar fi devenit imposibilă pentru toată lumea. Şi apoi, ce fel de suflet ar trebui să avem ca să ne bucurăm privind cum o ființă omenească este ținută captivă, umilită şi chinuită? Dezbrăcat de toate prerogativele sale, deposedat de mijloacele de a face rău, chiar şi cel mai iresponsabil lider comunist, chiar şi cel mai sumbru general de Securitate se transformă într-un om vulnerabil, demn de înțelegere şi milă. Stând în fața instanței într-o poziție umilă şi explicând de ce boli suferă. Manea Mănescu era un bătrân ca oricare altul. Tudor Postelnicu, scos din rolul monstruos de conducător al Securității, se înfățişa şi el întregii țări ca un om neajutorat, plângăcios şi cam sărac cu duhul. Până şi Nicolae Ceauşescu, când privea cu teamă cum i se ia

tensiunea, înainte de execuție, ne făcea să simțim un fel de duioşie. Nu suntem sălbatici ca să îl studiem cu ură şi cruzime pe un semen de-al nostru după ce l-am dezarmat.

Dacă îngăduința față de oameni este de înțeles şi trebuie chiar prețuită, ca o valoare morală, cu totul de neînțeles este îngăduința cu care am asistat la reconstituirea, în perioada postdecembristă, a unor rețele de putere comuniste şi securistice. Reconstituire care n-ar fi fost posibilă dacă nu l-am fi acceptat la conducerea țării pe unul dintre marii vinovați de comunistizarea forțată a României după război şi distrugerea civilizației românești. Ion Iliescu.

Cum ar fi fost dacă Nicolae Ceauşescu ar fi înviat la scurtă vreme după revoluție şi şi-ar fi reluat prerogativele de stăpân absolut, obli-gându-ne să trăim ca nişte sclavi şi să-i scandăm, din nou, numele de dimineața până seara? Cum ar fi fost dacă Manea Mănescu, eliberat din închisoare, s-ar fi aşezat în dreapta lui şi, renunțând la masca de bătrân neputincios, ar fi îndeplinit iar, necruțător, cele mai absurde indicații? Cum ar fi fost dacă Tudor Postelnicu ar fi încetat brusc să se mai smiorcăie şi, sigur pe el, ar fi asmuțit din nou asupra noastră muie de băieți bine hrăniți şi bine instruiți? Nu ar fi fost un coşmar?

Dar această restaurare chiar s-a petrecut, este adevărat, într-un mod parțial şi discret. Nu Nicolae Ceauşescu, nu Manea Mănescu, nu Tudor Postelnicu, dar oameni foarte asemănători cu ei au ajuns într-un fel sau altul la putere (putere politică, administrativă, economică etc).

Iar acum, singura noastră reacție este un acces de intransigență morală îndreptată împotriva celor care au fost ademeniți sau constiânşi să colaboreze cu Securitatea. Securitatea însăşi nu intră în discuție. Şi nu intră în discuție nici marii demnitari comunişti, beneficiari ai activității de poliție politică.

Mi-l închipui pe Ion Iliescu stând în fotoliu, la televizor, şi amuzân-du-se pe seama campaniei care se duce împotriva Monăi Muscă. Vicleanul activist al PCR a păcălit încă o dată istoria.

în această situație, nu mai simt nicio simpatie față de proverbiala noastră neseriozitate (întreruptă doar de un fel de crize de isterie, cum este dosariada de acum). Şi încep să mă întreb dacă nu cumva am greşit atunci când îi atribuiam — fie şi numai pentru anumite situații, bine determinate — o valoare morală. Supusă unei reexaminări, parcă şi întâmplarea din gară îşi schimbă semnificația. în fond, dacă ar fi fost fabricat în Germania sau Japonia, geamul tienului *n-ar fi scăpat din piedică* şi toată întâmplarea — cu sau fără *happy-end* — pur şi simplu n-ar fi avut loc.

17 septembrie 2006. A fost o plăcere să urmăresc (la Realitatea TV) dialogul dintie Pleşu şi Liiceanu. Ce bine ar fi dacă televiziunile ar oferi /ilnic câte un asemenea banchet de inteligență!

De obicei îl preferam pe Liiceanu, care mi se părea mai responsabil (iar Pleşu — mai răsfățat). în seara aceasta, pentru prima oară am văzut lucrurile invers: Liiceanu este prea vanitos şi prea preocupat de propria lui imagine, în timp ce Pleşu, deşi se alintă, îşi dă lui însuşi mai puțină importanță (se priveşte chiar cu umor) şi de aceea are o mai mare libertate de gândire. în plus, talentul hterar îl conduce pe Pleşu spre adevăr mai bine decât logica pe Liiceanu. Talentul literar *are o înțelepciune a lui.*

18 septembrie 2006. „Berea după vin/ E un chin". Talk-show-urile obişnuite *după* discuția dintre Pleşu şi Liiceanu sunt şi ele un chin. Am fost eu dezamăgit de un anumit narcisism (pe care nu-l sesizasem anterior) al lui Liiceanu, dar în ansamblu emisiunea „Altfel" a eclipsat dialogurile altora, din alte emisiuni, dialoguri care seamănă foarte mult cu pălăvrăgeala.

îmi aduc aminte de o întâmplare (amuzantă) de acum nouă sau zece ani când, aflându-mă la mare, la Neptun, am jucat petank (un joc cu bile grele, aruncate pe plajă după anumite reguli) în echipă cu Gabriel Di-misianu, împotriva unei echipe formate din Gabriel Liiceanu şi Andrei Pleşu. Eu şi cu Dimisianu câştigam mereu, datorită nu calităților noastre, ci hpsei de zel a lui Pleşu. La un moment dat, Liiceanu, care arunca fiecare bilă cu mare seriozitate şi era negru de supărare că pierde mereu, a izbucnit:

— Ce faci. Andrei?! De ce nu te concentrezi? Străduieşte-te mai mult, nu mă lăsa pe mine să mă zbat de unul singur!

Pleşu i-a răspuns smiorcăindu-se ca un copil:

— Mai bine de atât nu pot, Gabriel. înțelege-mă şi tu! Sunt gras... Liiceanu i-a respins necruțător argumentul:

— Şi domnul Alex Ştefănescu e gras. Şi uite ce bine joacă! Andrei Pleşu a tăcut şi a început să joace simulând o mai mare mo-

bihzare, dar prinzând un moment de neatenție al lui Gabriel Liiceanu, a venit lângă mine şi mi-a spus în şoaptă:

— Vă implor, nu mai jucați atât de bine! Sunteți un termen de comparație incomod!

24 septembrie. Sunt la World Trade Center, la lansarea noii serii a emisiunii „Zece pentru România", realizate de Mihai Tatulici pentru Realitatea TV. în prim-plan nu mai sunt politicienii, analiştii politici ş.a.m.d., ci istoricii, arhitecții, avocații, medicii chirurgi şi scriitori. Eu reprezint (apăr, ilustrez)

ideea de scriitor. Totul decurge bine până în clipa în care intră în discuție, intempestiv, Gigi Becali, agitându-şi

brațele, încruntându-se, schimbându-şi nervos poziția în scaun. în mod evident nemulțumit de propria lui capacitate de exprimare, crede că obține un surplus de elocvență prin bâțâieli şi grimase. Privit de la distanță, cu îngăduință, poate fi considerat simpatic, ca un copil răsfățat şi burzuluit. Dar dacă începi să-l asculți cu atenție, nu se poate să nu te indigneze misoginismul lui primitiv, fanfaronada, aroganța de om cu bani şi mai ales *mândria de a fi incult.* Oameni de mare valoare prezenți aici — arhitectul Alexandru Beldiman, chirurgul Irinel Popescu şi alții — tac, jenați. Iar dacă încearcă să vorbească, nu pot s-o facă, pentru că „burghezul gentilom" al zilelor noastre monologhează fără întrerupere, ținând microfonul strâns în mână, ca o maimuță care nu vrea să renunțe la o banană. La un moment dat pretinde că, dacă ar fi consultată populația, care îl iubeşte, l-ar desemna tot pe el drept cel mai bun istoric, cel mai bun arhitect, cel mai bun avocat, cel mai bun medic, cel mai bun scriitor. Nu mă pot abține şi îi explic că este inexistent ca scriitor şi, din nefericire, şi ca cititor. Există doar ca... personaj. Se dezlănțuie o polemică între Gigi Becali şi mine (dacă polemică se poate numi confruntarea dintre interjecții şi cuvinte) căreia îi pune capăt, cu greu, Mihai Tatulici. Cunoscutul ziarist Ovidiu Nahoi conchide: „Este cu totul regretabil că, în loc să-i ascultăm pe intelectualii aflați aici, a tiebuit să-l ascultăm pe Gigi Becali." în cele din urmă, Gigi Becali, considerându-se jignit, se ridică şi părăseşte sala.

Am omis să-i spun lui Gigi Becali cu ce personaj din literatura română seamănă: cu coana Chirița.

26 septembrie 2006. La subsolul blocului în care locuiesc se sparge mereu conducta de apă caldă. Este făcută dintr-un metal spongios, un fel de rugină aglomerată, şi plesneşte ori de câte ori presiunea apei calde creşte. Echipa de intervenții vine (când vine) şi, în loc să schimbe conducta, bate în spărtură câte un cep de lemn, care, bineînțeles, abia aşteaptă plecarea instalatorilor ca să sară din nou. Drept urmare, subsolul este necontenit phn de apă fierbinte, iar vălătuci groşi de aburi urcă spiralat pe scară până la etajul zece. Când te întorci acasă de la serviciu hainele ți se umezesc, în hol, instantaneu. Capul câte unui vecin răsare fantomatic din alunecătoarea masă de vapori, îngrozindu-te. Asişti, oare, la o şedință de spiritism, sau ai murit într-un accident de circulație şi te-ai trezit direct în iad, printre alți păcătoşi?

Umezeala pătrunde peste tot, neoprită nici măcar de uşile de fier montate de unii locatari ca semn al lipsei lor de ospitahtate față de hoți. Pereții

se coşcovesc, covoarele intră în putrefacție, hârtiile mucegăiesc. Cărțile pe care le-am cumpărat de-a lungul anilor ca să-i uimesc pe eventualii musafiri cu vasta mea cultură au foile lipite între ele, au devenit pur şi simplu monolitice (ca unitatea de voință şi de acțiune a PSD-ului de altădată). Iar dacă, prin absurd (Doamne, ce poate să-mi treacă prin gând!!!), aş invita la mine, pe ascuns, o femeie măritată, când s-ar întoarce la ea acasă ar avea coafura fleşcăită de umezeală şi soțul ei, privind-o, ar înțelege totul într-o clipă: „Nenorocite, ştiu unde ai fost, în blocul ăla al lui Alex Ştefănescu!"

28 septembrie 2006. O întâmplare simpatică: Ion Caramitru mă roagă să-i compun peste noapte o poezie care să aibă acelaşi număr de versuri şi, fiecare vers, acelaşi număr de silabe ca poezia *Cantilenă* a lui Tudor Arghezi. De ce? Pentru că poezia lui Tudor Arghezi, pe care el şi Johnny Răducanu au pus-o pe muzică şi au integrat-o într-un spectacol nu poate fi utilizată fără acordul IVlițurei Arghezi, iar aceasta refuză să şi-l dea.

Poezia lui Tudor Arghezi este grațios-licențioasă. Trebuie deci să fac şi eu aluzie în poezia mea la actul sexual. Ar trebui însă ca în prealabil să mă... documentez. Mi-e ruşine să-i cer lui Ion Caramitru să-mi pună la dispoziție logistica necesară. Drept urmare, bazându-mă mai mult pe imaginație, compun următoarea poezie: „O floare carnivoră erai/ Adusă prin contrabandă din Rai./ Biet fluture, în ea mi-am găsit/ Sfârşitul./ Un sfârşit fericit./ (Ademenit, sorbit.)/ Acum, dac-ar fi să renasc/ în tremu-rul zilei senine/ Aş ateriza tot pe tine/ Şi din nou, fără regrety Aş muri încet/ Lăsându-mă prins, asasino,/ în mişcarea de du-te-vino/ Ritual al înghițirii, odisee/ Ce cu un țipăt se încheie."

29 septembrie 2006. Sunt în drum spre Sibiu, la volanul maşinii mele. Se află cu mine Gabriel Dimisianu, alături de care voi participa la un colocviu de critică literară organizat de revista „Transilvania" şi la o nouă lansare (a 22-a!) a cărții mele. *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000.* Sper că sibiencele se fardează, îşi fac coafurile şi mă aşteaptă nerăbdătoare.

După Râmnicu-Vâlcea, oprim la un restaurant de pe marginea şoselei, ca să mâncăm ceva. Imensa parcare din fața restaurantului este plină de TIR-uri. Patroana localului ne întâmpină cu cordialitate, ne studiază câteva clipe atentă şi pare, nu ştiu din ce cauză, dezamăgită, dar ne tratează în continuare cu respect. La altă masă stau doi şoferi înalți, spătoşi. Patroana se duce şi la ei şi deschide o discuție care îmi atrage atenția. înregistrez ultimele replici:

— Am pentru voi două fete exact aşa cum vă doriți: Dana şi Cristina. Să le dau telefon?

— Pozele, întâi! Pozele!

Mă gândesc, melancolic, că dacă aş fi comandat şi eu o fată, n-aş fi avut precauția să cer întâi o fotografie a ei. Sentimental cum sunt, aş fi aşteptat-o pierdut în reverii, convins că îş va face apariția o zână din poveşti. Cu umorul lui fin, Gabriel Dimisianu comentează:

— Ai văzut cum se procedează? Se cer întâi pozele!

30 septembrie 2006. Despre cartea mea s-au scris până prezent mai mult de două sute de articole, dintte care aproximativ o sută douăzeci nefavorabile mie (în mod previzibil, acestea sunt semnate exclusiv de autori nemenționați în *Istorie).* Aici, la Sibiu, la colocviul de critică hterară, găzduit de „Astra", sunt prezenți şi câțiva dintte cei care m-au atacat vehement. Iată însă că, printt-un joc al întâmplării, tocmai ei sunt aceia care mă ajută să car mai multe exemplare din *Istorie* la etajul doi al clădirii. Violenți şi necruțători în scris, ei sunt politicoşi în viața de fiecare zi. îi privesc şi îmi vine să râd în hohote, nu de ei, ci de comedia în care jucăm cu toții. Fiecare exemplar din cartea mea cântăreşte 2,950 kg. Cinci exemplare înseamnă deja aproape cincisprezece kilograme. Mă uit la adversarii mei cum urcă treaptă după treaptă cu cărțile grele în brațe, gâfâind şi transpirând. I-a pedepsit Dumnezeu! **r**

1 octombrie 2006. Nu există zi în care să nu-l aud pe unul sau altul dintre cunoscuții mei afirmând că poporul român este demn de dispreț.

că îşi merită soarta, că are conducători pe măsură etc. Iar eu susțin, de fiecare dată, că nu este deloc aşa, că totul trebuie judecat din perspectivă istorică, că degradarea la care au ajuns românii se datorează exclusiv comunismului etc.

Convingerea mea, de neclintit, nu se explică doar prin faptul că sunt sentimental şi îi iubesc pe oamenii în mijlocul cărora m-am născut, ci şi prin existența unor dovezi imposibil de contrazis. Cea mai elocventă dintre ele o constituie stilul de viață din România din perioada interbelică — o perioadă de aproximativ două decenii în care românii au fost lăsați în pace de vecinii lor şi au construit o întreagă civilizație. Deşi m-am născut în 1947, eu îmi „aduc aminte" cum se trăia la noi înainte de ocupația sovietică. îl aud pe Nicolae lorga vorbind în Parlament, citesc peste umărul lui Ion Barbu, la „Capsa", în ziarul „Universul", discursul ținut de Nicolae Titulescu la Geneva, văd femeile frumoase şi elegante, cu pălării grațioase şi mănuşi lungi până la cot, trecând pe Calea Victoriei, pe lângă Palatul Telefoanelor, ascult emisiunile literare făcute de Vasile Voiculescu la radio. Şi chiar dacă nu apelez la memoria mea culturală, este de ajuns să mă plimb prin Bucureşti ca să descopăr vestigii ale

lumii româneşti de altădată — adevărat Pompei îngropat sub lava comunismului revărsat dinspre Răsărit. Contemplu câteodată minute în şir grilajul de fier forjat al unei vile de dinainte de război şi îl compar, inevitabil, cu grosolanele îngrădituri de fier-beton confecționate în anii postbelici. în mod evident, ceasul istoriei noastre a fost dat înapoi de mâna mare şi puternică, neobişnuită cu gesturile delicate, a unui ocupant dezumanizat el însuşi, din 1917 şi până în 1944, de comunism.

4 octombrie 2006. Căruțe pe drumul european 85! Sunt, din nou, la volanul maşinii mele şi trebuie să aştept în urma unor căruțe care înaintează alene. Nu depăşesc bine una şi dau peste alta.

îmi amintesc pățania unui ziarist francez care, vrând să atragă atenția opiniei publice şi să strângă fonduri pentru combaterea SIDA, a plecat într-un turneu prin Europa cu căruța. Apariția lui în Germania, în Austria, în fiecare altă țară provoca stupoare pentru că nimeni nu mai văzuse de mult timp o căruță decât la muzeu. Aşa se face că ziaristul era întâmpinat peste tot, ca un erou, de miniştri, de primari, de ziarişti, de operatori TV şi de o mulțime de spectatori uimiți-amuzați. Numai în România nu a avut succes. S-a amestecat, cu căruța lui butaforie, printre nenumăratele căruțe obişnuite de pe şoselele noastre, a intrat în anonimat. Nu l-a întâmpinat şi nu l-a salutat nimeni. A atras doar înjurăturile unor căruțaşi autolitoni, enervați de stângăcia cu care francezul îşi conducea atelajul.

încerc să mă amuz, dar de fapt sunt indignat. Polițiştii care ne pândesc pe mine şi pe ceilalți automobilişti la fiecare intrare în localitate, fremătând de nerăbdarea de-a ne prinde cu vreo greşeală, de ce permit ca pe E85 să circule căruțe?

5 octombrie 2006. întâlnire cu studenții de la Facultatea de Litere din Bacău. Ce frumoşi sunt! Şi ce inteligenți! Cu ce bucurie aş părăsi prezidiul şi m-aş aşeza printre ei! (aş vrea grijă, e adevărat, să găsesc un loc printre ele!). Sunt însă prizonierul vârstei mele şi rămân la prezidiu.

în continuare, particip la lansarea cărții mele *(Istoria literaturii române contemporane)* la Centrul de Cultură „George Apostu" (alături de acad. Mihai Cimpoi, preşedintele Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova, care îşi lansează volumul *Secolul Bacovia).* Carmen Mihala-che îmi înmânează un premiu al revistei „Ateneu" (al cărei redactor-şef este). Ciocnesc o cupă de şampanie cu ceilalți premiați. îmi vine să dan**sez,** uitând cât sunt de greoi. O ziaristă tânără (Laura Huiban), atât de atrăgătoare, încât pare fosforescentă, îmi ia un interviu. Nu regret deloc că am muncit timp de zece ani la cartea mea.

6 octombrie 2006. Zilele „G. Căhnescu", la Oneşti. Flori, autografe, şampanie, sărutări delicate pe obraji ca nişte atingeri de aripi de fluturi. Constantin Th. Ciobanu, preşedintele Fundației „G. Călinescu", gazdă perfectă, cu o atitudine auster-solemnă de castelan englez din secolul nouăsprezece. Şi totuşi, din trei zile cât durează aici programul, voi sta o singură zi. Trebuie să mă întorc cât mai repede acasă. Am de scris.

7 octombrie 2006. Mai lungă-mi pare calea, acum la-ntors acasă... Nu mai sunt singur în maşină, mă însoțeşte scriitorul Gabriel Chifu, secretar al Uniunii Scriitorilor. E un bărbat înalt, frumos (şi de aceea mă hotărăsc să nu iau nicio autostopistă: n-ar avea ochi decât pentru el). Oprim să cumpărăm struguri de pe marginea drumului. Un țăran obosit de muncă, scofâlcit, neras, îmi oferă nişte ciorchini cu boabe mari, aurii-ruginii, dulci ca mierea. îmi spune, încordat, că îi vinde cu douăzeci de mii de lei kilogramul, avertizându-mă că nu face nicio reducere. îi spun că nu sunt de acord cu prețul şi îi dau... treizeci de mii pe kilogram. Se uită la mine iluminat de bucuria că îi apreciez munca. îmi dă în plus câțiva ciorchini care îi anulează câştigul suplimentar. Mi-ar plăcea să liu prieten cu acest om. Din maşină mă mai uit o dată la el, iar el, la rândul lui, mă priveşte cu căldură, ca pe un frate. Probabil n-o să ne mai vedem niciodată.

12 octombrie 2006. Mă opreşte pe Calea Moşilor un bărbat de 55-60 de ani care îmi spune că mă cunoaşte de la televizor şi are nevoie de ajutorul meu. A fost cercetător ştiințific, cercetarea ştiințifică din România s-a dus naibii după 1989 şi el a rămas fără serviciu, ca atâția alții, dar... nu în această privință vrea să fac ceva pentru el. Problema lui este cu totul alta: nu mai poate să suporte să-i audă pe redactorii unui cunoscut post de radio, care transmite cu predilecție muzică, să pronunțe ,4nterpet" în loc de ,anterpret" şi „interpetează" în loc de „interpretează":

— Vă rog să mă credeți, îmi explică bărbatul, încerc de ani de zile să-i conving să pronunțe corect, le-am trimis scrisori prin poştă şi mesaje prin e-mail, dar a fost în zadar. Am ajuns la exasperare. Postul nu pot să-l ignor, pentru că numai ei transmit muzică bună, iar când aud spunându-se „interpet" şi „interpetează" simt că-mi pierd mințile. Sunt gata să-mi pun pe piept o pancartă şi să protestez de unul singur în fața sediului lor sau să fac greva foamei.

îi spun că am să încerc să fac ceva, dar în sinea mea sunt sceptic. După ce mă despart de el, mă gândesc că şi eu mă enervez când aud spunându-se „optisprezece" sau „meciul care l-am văzut". Poate că ar trebui organizată într-adevăr o demonstrație împotriva agramaților. Dar de unde să iei

participanți? Agramații sunt mai mulți la număr decât cei care vorbesc româna corect.

13 octombrie 2006. Am fost în vizită la A. şi, în loc să vorbim, am ascultat amândoi, nemişcați, timp de aproape o oră, o discuție care răzbătea până la noi, printr-un perete subțire, dintr-un apartament vecin. Erau un bărbat şi femeie care se certau calm, interminabil.

— Bere, pe dracu', spunea ea, dacă era vorba de bere ți-ajungeau o sută de mii de lei. Da' tu ți-ai oprit patru sute...

— Am fost cu Nelu, n-am fost singur.

— Ştiu eu cu cine ai fost, ai fost cu vreo pițipoancă de-a ta, da' aia de ce nu scoate bani să plătească?

— Am fost cu Nelu, dragă, ți-am spus! Şi el avea întreținerea de plătit.

— Da' noi n-avem?!

— Uite ce e, nu mă mai înnebuni atâta pentru o bere! Plăteşte şi tu o dată întreținerea din banii tăi!

— De unde? Eu cumpăr tot ce trebuie în casă!

— Cumperi ce-ți tiebuie ție. Am văzut eu cu ce şampon, cu ce pastă de dinți ai venit ieri! Acolo se duc banii!

— Da' nu le foloseşti şi tu?

— Niciodată. Eu pe cap mă spăl numai cu săpun.

— Şi ăla nu trebuie cumpărat?!

— Iar de pasta de dinți nu mă ating.

— Foarte rău, că uite cum ai ajuns cu dinții.

— Am ajuns, că nu mă duc ca tine, la dentist, să-mi dau salariul pe două luni!"

.. - Şi tot aşa, la nesfârşit. Era o zi de toamnă frumoasă, soarele strălucea pe cer, iar ei, ignorând chemarea lumii de-afară, se certau monoton, scufundați până la gât în urâțenie.

14 octombrie 2006. Au frecut mai bine de tiei săptămâni de când, la o emisiune în direct transmisă de Realitatea TV, i-am cerut lui Gigi Becali să nu mai fie mândru de incultura lui, şi încă mai primesc felicitări de la diverşi necunoscuți, întâlniți pe stradă, în autobuz, la frizerie etc. Azi-dimineață, pationul unui magazin alimentar a ieşit repede din micul lui birou şi, chiar în timp ce vânzătoarea îmi îndesa două pâini într-o pungă de plastic, mi-a spus cu subînțeles:

— Nu vă mai străduiți, dom'le, să-l învățați pe Gigi Becali cum e cu poezia lui Nichita Stănescu! Vă pierdeți timpul!

— N-am făcut-o pentru el, ci pentru sutele de mii de oameni care urmăreau emisiunea...

— Sigur, sigur, am înțeles foarte bine. Dar trebuia să încep într-un fel discuția cu dumneavoastră. Cine ştie când vă mai prind pe aici...

Şi a urmat, într-adevăr, o discuție din care reieşea că aparent prozaicul comerciant nu este străin de literatură...

Din nefericire, nu toți cei care mă felicită sunt sincer indignați de disprețul pe care Gigi Becali l-a manifestat atunci față de scriitori. Cei mai mulți nu obişnuiesc nici ei să citească şi nu înțeleg de ce e nevoie de scriitori pe lumea asta, dar îl invidiază pe Gigi Becali pentru averea lui şi le place să-l vadă admonestat în public. Ar fi surprinşi dacă ar afla că şi pe ei, aşa săraci cum sunt, i-aş trata la fel la un talk-show. Poate chiar mai sever, pentru că ei n-au făcut nimic de-a lungul vieții, nici măcar avere.

17 octombrie 2006. Sunt bolnav şi stau în pat. Am febră, nasul înfundat şi vocea hodorogită. Primesc telefon de la o femeie frumoasă şi îmi îndepărtez automat gura de aparat ca să nu-i transmit viruşi. Apoi însă, după încheierea convorbirii, încep să-mi imaginez o reacție inversă, stimulat probabil şi de temperatura de 39,2 grade. Ce sărut incandescent ar fi!

Dacă aş săruta-o cu adevărat în starea în care sunt acum, s-ar întâmpla ceva nemaipomenit: toți viruşii care m-au invadat ar migra în corpul ei. De ce? Pentru că e mult mai frumos decât al meu. Şi mai fraged, şi mai plăcut mirositor. îmi închipui milioanele de viruşi părăsindu-mă în grabă şi colonizându-i trupul, de la creştet până la tălpi. Sărutul trebuie, bineînțeles, prelungit cât mai mult, pentru ca imensa mulțime de colonişti să aibă timp să se transfere în noua lor țară.

Văd foarte clar, în imaginație, familii de viruşi stabilindu-se, cu elanul pionieratului, în cele mai diferite locuri ale minunatului ei corp, înfigând stegulețe, pentru a-şi marca proprietatea, în zona gâtului, a umerilor, a sânilor, a subsuorilor, a şoldurilor, a pântecului, a...

— Alex, ți-am adus un ceai fierbinte.

Tresar. E Domnița, care mă întreabă îngrijorată:

— Ce făceai? Dormeai?

— A, nu, încercam să-mi aduc aminte dacă noi ne-am plătit impozitul anul ăsta...

21 octombrie 2006. Dansez. Sunt într-o cameră mare, la etajul şapte al unui bloc construit pentru diplomați, şi dansez cu o doamnă delicată, M., editoare, soția unui cunoscut istoric. Prietenul meu, S., sărbătoreşte

împlinirea unui an de când s-a căsătorit cu C. (eu sunt căsătorit de treizeci şi şase de ani! nici nu-mi amintesc cum e să nu fii căsătorit...).

Fiecare dansează cu soția altcuiva. Partenerii de dans se apropie nepermis de mult unul de celălalt, fiecare femeie atinge cu sânii pieptul bărbatului, fiecare bărbat o ține pe femeie de partea de jos a spatelui, acolo unde începe rotunjimea feselor, şi totuşi nimeni nu e gelos. Ideea de dans justifică totul. Muzica dizolvă restricțiile, absolvă de vinovăție, îşi impune propria morală. Mă gândesc ce s-ar întâmpla dacă muzica ar înceta brusc. Dintr-odată ar deveni vizibil scandalosul libertinaj practicat de dansatori. Ei nu ar mai părea dansatori, ci soți adulterini, surprinşi în flagrant delict. S-ar vedea clar cum

partenerii se privesc languros în ochi, cum îşi respiră unul altuia respirația, cum îşi ating fremătători zonele pubiene prin hainele subțiri.

Situația poate fi gândită şi invers. îmi imaginez, de exemplu, un bărbat rămas singur acasă pe care îl vizitează amanta. Cei doi se îmbrățişează senzual, bărbatul îşi strecoară genunchiul între picioarele femeii şi încep amândoi să se unduiască ritmic. Dacă apare pe neaşteptate soția bărbatului, el are la îndemână o soluție salvatoare: dă drumul la muzică.

— Ce faceți aici? ar întreba, să presupunem, nevasta.

— A, nimic deosebit, ar putea răspunde el. Dansăm.

22 octombrie 2006. Am început mutarea în casa nouă de la țară. Iau fiecare carte (din cele aproximativ opt mii, câte voi aduce cu totul aici, lăsând patru mii în locuința din Bucureşti) şi o scutur de praf, înainte de-a o aşeza în bibhoteca proaspăt ieşită din fabrica de mobilă. Cu ocazia aceasta descopăr bilețele, chitanțe, fişe, scrisori, fotografii şi chiar bancnote de pe timpul lui Ceauşescu. Din cartea de versuri (pe care, din nefericire, n-am citit-o niciodată) a unei debutante cade o floare presată. Citesc dedicația, din care răzbate o undă de tandrețe. Era în 1976... Tânăra, pe atunci în vârstă de douăzeci şi patru de ani, are acum cincizeci şi patru. Poate că e bunică...

o Ha

Camera mea de lucru, aşezată la mansardă, dă spre grădină. Pe deasupra sutelor de molizi (plantați de mine acum doisprezece ani, ca gard viu), pe deasupra salcâmilor, văd ridicându-se soarele roşietic, haşurat de câțiva nori prelungi, diafani, de o transparență mătăsoasă, ca a unor eşarfe. N-am mai văzut *niciodată,* de-a lungul vieții, un răsărit de soare de la fereastra camerei mele (din locuințele anterioare, vedeam doar rufele puse la uscat de vecini). Cred că aş fi azi cu totul *alt om* dacă aş fi văzut în fiecare dimineață răsăritul soarelui.

Pe pervazul uneia din cele două ferestre am aşezat o statuetă de bronz — bunul meu cel mai de preț. Statueta reprezintă un vultur maiestuos, cu aripile desfăşurate, gata parcă să-şi ia zborul. între el şi lumea din afară este însă un geam gros de sticlă. Acesta a fost şi destinul meu.

24 octombrie 2006. Regimul comunist a produs în România prost-gust în cantități industriale. Deviza lui era, fără îndoială, „să urce România spre prostul-gust în zbor!". îmi aduc aminte ce cadouri primea Ceauşescu, de ziua lui, de la responsabilii cu prostul-gust din județe: compoziții alegorice cu spice de grâu, anvelope şi cărți, toate turnate în aluminiu, busturi de ipsos peste albul căruia cădea în diagonală o eşarfă tricoloră, machete — din oțel inoxidabil şi catifea verde — ale unui stejar purtând inscripția „Stejarul din Scomiceşti" etc.

Cultura română în întregime era pe punctul de a se transforma într-un imens kitsch. Organizatorii de spectacole în aer liber îi urcau pe țărani, cu buciume în mâini, pe ruinele vechilor cetăți, interpreții de „dansuri tematice" apăreau pe scenă cu şiraguri de eprubete la gât care simbolizau dezvoltarea chimiei sub conducerea „tovarăşei", îndrăgostiții din filme, refugiați în parc, pe malul lacului, vorbeau cu pasiune despre problemele producției.

Prostul-gust făcea parte din însuşi felul de a fi al activiştilor PCR. Figurile lor sunt greu de uitat. Aveau, aproape toți, părul pieptănat cu cărare, erau raşi până la însângerarea piehi, purtau costum şi cravată — o cravată strânsă la gât — şi iama, şi vara. Când ieşeau din sediile lor, duceau sub braț câte o servietă-diplomat, bombată la mijloc din cauza pachetelor cu alimente înghesuite înăuntm. Când luau masa undeva — aproape întotdeauna fără să plătească — îşi disimulau plăcerea şi mâncau cu un aer grav, ca şi cum ar fi îndeplinit o sarcină de partid. Făceau şi glume deocheate, pe teme sexuale, dar le făceau cu aerul că descind şi ei, pentru o clipă, în mijlocul maselor. în discursuri îi dădeau la nesfârşit cu „meleagurile noastre româneşti", dar erau înnebuniți după whisky şi Kent, după tot ceea ce provenea de pe alte meleaguri. Cumpărau cărți de Freud, la recomandarea unor intelectuali, şi nu înțelegeau de ce nu găseau în cuprinsul lor şi ilustrații. Iar când venea vorba despre poezie, făceau cu ochiul şi întrebau în şoaptă dacă este adevărat că Nichita Stănescu bea...

Am crezut cu ardoare şi cu o surprinzătoare naivitate că prostul-gust va dispărea imediat după căderea comunismului. N-a dispărut. în plus, a apărut un nou tip de prost-gust, importat din Occident. Sângele care țâşneşte din corpurile celor împuşcați în fdmele americane, crainicii TV care te privesc în ochi şi te tutuiesc, mihardarii obişnuiți să folosească drept limbaj interjecțiile,

grimasele şi gesturile, jeepurile parcate în mijlocul străzii, pachețelele lucioase cu cadavre de alimente din supermar-keturi, „vedetele" care pronunță „optisprezece" sau „interpetează", ca şi mii de alte manifestări ale prostului-gust (lucrez la o hstă de exemple, pe care am s-o las ca amintire generațiilor viitoare) pot fi întâlnite la tot pasul. Numai în natură, şi nu peste tot, ci numai acolo unde n-a ajuns omul de azi, mai există bun-gust.

28 octombrie 2006. Iau parte la cununia rehgioasă a doi tineri: robii Iui Dumnezeu Răzvan-Ştefan şi Daniela-Luminița, cum le spune în repetate rânduri preotul, într-o biserică de pe Calea Victoriei. Sunt amândoi frumoşi (înalți, drepți, iluminați de semnificația momentului) şi fac împreună o pereche armonioasă. Mama mirelui, Ecaterina Rădoi (cunoscută, printre altele, ca autoare a cărții *Viața regelui Mihai)* este mai emoționată decât fiul ei: o văd cum îi tremură uşor mâinile, pe care şi le ascunde la spate.

Şi eu sunt emoționat. îmi aduc aminte de propria mea căsătorie (din 1970) cu Domnița-Maria-Eugenia, la catedrala din Ploieşti. Pe atunci aveam umor. Când m-a îndemnat preotul să o iubesc toată viața pe roaba lui Dumnezeu Domnița-Maria-Eugenia, i-am răspuns:

— Da, părinte, am să le iubesc pe toate trei.

Dar să revin la prezent. O privesc pe mireasă. în afară de duioşie, simt şi o gelozie cumphtă, pentru că încă o femeie de pe acest pământ *devine a altuia.* De fapt sunt gelos ori de câte ori iau parte la o nuntă. Trăiesc cu sentimentul (scandalos) că *toate* cele trei miliarde de femei de pe planetă sunt ale mele. Şi orice diminuare a fabuloasei mele proprietăți mă afectează.

4 noiembrie 2006. Sunt la casa mea de la țară, unde mi se instalează o antenă TV pentru satelit. Ca să fie făcut totul ca lumea, m-am adresat unei firme specializate, care a trimis la fața locului patru muncitori, îmbrăcați cu salopete elegante, cu numele firmei pe piept. Ei au coborât dintr-o maşină pe care era înscris, de asemenea, numele firmei. îi însoțea o autospecială sofisticată, plină de ustensile şi materiale ultramoderne. M-a impresionat această desfăşurare de forțe, numai în Germania am mai văzut aşa ceva.

Muncitorii au stabilit (cerându-mi şi mie acordul) locul unde urmează să fie instalată antena (pe fațada dinspre sud a casei), au adus acolo o scară articulată, un rotopercutor, un aparat de sudură cu argon. Şi au început să... Nu să lucreze, ci să se împiedice unul de altul şi să vorbească mult, câte doi, trei sau patru deodată. Reuşeam să înregistrez doar frânturi de replici:

— „Te, bă, din calea mea! Io pe unde bag cablu"?

— Ai slăbit şurubu'? Nu aşa, bă, invers!

— Trusa aia n-o avem la noi! Dă-le tu, bă, un bip, s-o aducă!

Şi tot aşa, până s-a făcut ora prânzului. Atunci; foarte bine organizați, ca şi cum ar fi exersat de nenumărate ori acțiunea, au scos pachete cu mâncare şi bricege, au improvizat o masă din cutiile unor aparate, şi s-au pus pe mâncat. După ce-au mâncat, au pălăvrăgit puțin, s-au ridicat alene, au perforat zidul în câteva locuri, au introdus dibluri şi şuruburi şi... mi-au explicat că le lipseşte nu ştiu ce şi că vor veni mâine. Şi-au strâns sculele, cablurile, aparatele, scara şi... duşi au fost.

Acum sunt singur cu casa mea. în urma echipei de zgomote care mi-a stat pe cap aproape o zi întreagă n-au rămas decât câteva şuruburi înfipte în perete.

5 noiembrie 2006. Am renunțat la serviciile firmei care urma să-mi instaleze antenă pentru satelit. Am apelat la altă firmă, care mi-a trimis un singur om, Traian Minea. Acesta, într-o jumătate de zi de muncă îndârjită, mi-a instalat nu una, ci două antene, mi-a explicat cu multă răbdare cum se acționează telecomanda şi a plecat lăsând totul în ordine, îmi vine să cred că am visat. Dar n-am visat, amândouă televizoarele funcționează perfect.

7 noiembrie 2006. în fiecare an, de 7 noiembrie, ziua nefastă în care comuniştii au pus mâna pe putere în Rusia, în 1917, mă gândesc cu o strângere de inimă la Basarabia. Regimul sovietic a făcut de nerecunoscut acest pământ românesc. în 1995 mă aflam, pentru prima dată în viață, la Chişinău şi, pentru că într-un autobuz mi s-au furat actele şi banii, a trebuit să merg la Poliție să dau o declarație. Timp de patru ore am aşteptat pe o bancă primitivă de lemn, la intrare. Polițiştii, îmbrăcați ponosit, care aduceau din când în când suspecți prinşi cu ocazia raziilor, suplineau într-un mod original lipsa cătuşelor: îi țineau pe prizonieri de cureaua de la pantaloni, de partea din spate, şi îi obligau să stea cu mâinile la ceafă. Toți — şi oameni ai ordinii, şi prezumtivi infractori — îmi cereau țigări. La un moment dat, doi polițişti mi-au şoptit: „Veniți cu noi!". Iar după ce m-au introdus într-o încăpere şi au încuiat uşa pe dinăuntra, m-au asigurat: „Să nu vă fie frică! Noi suntem de partea dum-neavoastiă!". De ce să-mi fie frică? Eu mă aflam acolo ca victimă a unui furt... Cu greu am înțeles că, în afară de moldovenii care mă sechestraseră ca să mă ocrotească, lucrau în Poliție şi ruşi, care, din principiu, nu mă agreau. Şi că un om care face o plângere este adeseori tratat, la ei, ca un infractor!

După ce mi-am bătut declarația singur, la o maşină de scris hodorogită, unul dintie polițiştii binevoitori m-a întrebat pe un ton conspirativ: „Este adevărat că românii sunt fascişti?". I-am dat informația aşteptată cu aviditate — „Nu." — şi le-am cerut şi eu o informație: cât câştigă? Am aflat astfel că

salariul lor reprezintă echivalenml a douăzeci de dolari pe lună. Mai puțin de un dolar pe zi!

8 noiembrie 2006. Dacă aş fi ministrul educației, mi-aş da imediat demisia. Ceea ce se întâmplă în momentul de față în România cu tinerii reprezintă mai mult decât un motiv de îngrijorare şi anume o ruşine națională. în afară de tinerii dornici să se realizeze care învață ascunşi în case (ca să nu se expună batjocurii colegilor lor de generație) sau părăsesc în grabă România, ca pe un cinematograf în flăcări, există miile, zecile de mii, sutele de mii de tineri lăsați în voia sorții, în afara oricărui proces educativ. Nimeni nu se ocupă de formarea lor ca membri ai unei societăți civilizate. Nimeni nu se stiăduieşte să le creeze acele inhibiții care îl deosebesc pe om de animal. Drept urmare, dacă le vine să strige, ei strigă. Dacă le vine să scuipe, ei scuipă. Dacă le vine să spargă un geam, ei îl sparg.

Părinți incompetenți şi iresponsabili asistă cu indiferență, iar uneori chiar cu o sti-anie mândrie, la sălbăticirea copiilor lor. Profesori depăşiți de situație sau preocupați exclusiv de jalnicele lor aranjamente cu meditațiile se prefac că nu văd debandada din şcoli. Polițişti laşi preferă să oprime câte o bătrână care vinde pătrunjel fără autorizație, la un colț de stiadă, decât să intie în conflict cu huhganii.

La polonezi s-au luat măsuri drastice de disciplinare a elevilor-der-bedei, la noi nu se reacționează în niciun fel. O țară înti-eagă priveşte ca hipnotizată către un scandal sau altul, hiperbolizat de presă, ignorând problema mult mai gravă a tinerilor rămaşi în afara civilizației. Ei nu se spală, vorbesc dezarticulat şi nu respectă absolut nicio autoritate. Principala dorință care-i animă este aceea de a distruge. Nu va trece mult timp şi aceşti tineri vor declanşa adevărate războaie împotriva societății organizate. Voi avea atunci tiista satisfacție că am ştiut dinainte ce se va întâmpla.

10 noiembrie 2006. Am participat, ieri, la înmormântarea unui cunoscut al meu care, înainte de 1989, lucrase la o sifonerie şi cu care mă împrietenisem discutând despre situația din România în timp ce el îmi umplea sifoanele. Un frate al lui, pensionar, s-a ocupat de formalități şi de funeralii. Acest om, mai sărac decât un cerşetor, dar demn şi incapabil să cerşească, mi-a povestit că a tiebuit să dea mica rezervă de bani pe care o avea în casă unor funcționare tinere şi obraznice ca să întocmească certificatul de deces fără prea multe amânări. Constatarea morții o făcuse un medic care n-a pretins bani, dar nici nu s-a deplasat la domiciliul celui decedat. I s-a povestit cum s-au petiecut lucrurile şi a pus diagnosticul de la distanță: atac de inimă. Poate că atac de inimă a şi fost...

Maşina mortuară a venit, bineînțeles, cu întârziere. Şoferul, grosolan, incapabil să respecte doliul, a început să strige în gura mare că se grăbeşte, că el are de dus şi alți morți etc. S-a hniştit abia când i s-au pus în palmă nişte bancnote.

Preotul, fireşte, a întârziat şi el. în loc de cădelniță, a folosit un ibric, astfel încât fumul de tămâie împrăştiat prin încăpere mirosea mai mult a cafea dată în foc.

Sicriul — scump cât pensia pe un an a văduvei — era făcut din cel mai prost lemn existent (lemn de ambalaj, acelaşi din care se fac lădițele pe care le vedeam pe vremuri stivuite în fața aprozarelor). în apartament — iată şi un avantaj al sărăciei — era atât de frig, încât cadavrul nu apucase să intre în descompunere. în schimb, din cauza dimensiunilor jignitor de mici ale camerelor, a fost nevoie de multă ingeniozitate din partea noastră ca să-l putem aşeza pe mort în sicriu şi, apoi, să scoatem sicriul din încăpere. în holul strâmt cât o gheretă din casa scării, din cauza numeroaselor manevre, corpul neînsuflețit a alunecat parțial din sicriu, iar sicriul însuşi s-a desfăcut de la încheieturi..

La cimitir — Ghencea — groparii ne aşteptau la fel de avizi de bani ca ciorile din preajmă de grăunțe. Aleile nu erau deloc curățate de crengi rupte şi frunze uscate aduse de vânt, astfel că ne-am împiedicat cu toții de mai multe ori, şi până la urmă am şi scăpat sicriul din mâini. în sfârşit... Până şi tradiționalul pumn de țărână aruncat peste coşciug a costat. Văduva plângea povestind că ea şi soțul ei aveau bani strânşi pentru două înmormântări şi că aceşti bani abia îi ajunseseră pentru o singură înmormântare.

13 noiembrie 2006. Oprită pe stradă şi rugată să participe la un sondaj de opinie, o femeie tânără şi elegantă face o grimasă de dezgust:

— Vă rog să mă lăsați în pace! Pe mine nu mă interesează politica.

Şi pleacă mai departe, aferată, de parcă tocmai ar fi evitat să calce pe o broască.

Mă uit în urma ei şi mă gândesc că, de fapt, distinsa doamnă depinde foarte mult de politică. Dacă ar veni, să zicem, din nou comuniştii la putere, ea n-ar mai mirosi a parfum franțuzesc. N-ar mai fi îmbrăcată într-un *deux pieces* de piele. Şi nici n-ar mai mişca din fund cu atâta dezinvoltură.

Relația dintre viața de fiecare zi şi politică are însă un caracter discret şi drept urmare este ignorată. Multă lume crede în mod naiv că schimbările „vin" de la sine, fără legătură cu mitingurile, cu alegerile, cu dezbaterile din Parlament. Cam aşa gândeau şi strămoşii noştri din epoca pietrei, care nu ştiau că actul sexual este cauza naşterii unui copil. Ei credeau că se

împreunează aşa, fără niciun scop, iar peste nouă luni, când apărea copilul, îşi închipuiau că apariția lui reprezintă o întâmplare.

Cândva, înainte de 1989, într-o cofetărie, cineva se întreba, enervat, ce ar trebui făcut ca să se găsească... suc, o marfă în fond banală uşor de produs. Iar vânzătorul i-a răspuns, spre stupefacția (şi, bineînțeles, spre spaima) tuturor celor prezenți:

— Ar trebui înlăturat Ceauşescu de la putere.

Părea o enormitate. De ce să-l schimbi tocmai pe şeful statului? N-ar fi fost suficient să fie înlocuit responsabilul cofetăriei sau directorul fabricii de băuturi răcoritoare? Viața a demonstrat însă că vânzătorul avea dreptate. Abia după înlăturarea lui Ceauşescu avem, în sfârşit, şi noi suc la discreție.

17 noiembrie 2006. îmi instalez gaz metan la casa mea de la țară. Din nefericire, nu se ştie pe unde trece conducta subterană la care urmează să mă racordez. Se presupune că parcurge strada până aproape de mine, dar nu i se cunoaşte exact poziția. Drept urmare, muncitorii pe care i-am angajat sapă la întâmplare în căutarea, ei.

Pământul este tare ca piatra, astfel încât trebuie folosit târnăcopul. Muncitorii sapă icnind din greu şi pe bună dreptate se simt descurajați când constată că au făcut o groapă degeaba şi că trebuie să o astupe ca să înceapă alta.

Nu există nicăieri un plan cu traseul precis al conductei. Nu există semne de recunoaştere. Nu are nimeni un aparat de detectare a unor eventuale marcaje metalice subterane, de genul celor de care se folosesc nemții pentru a găsi o conductă.

18 noiembrie 2006. Săpăturile continuă, deşi e sâmbătă şi nimeni nu are chef de lucru. Vin la fața locului mulți binevoitori din sat care încearcă să-şi amintească pe ce traseu anume a fost îngropată conducta şi unde e capăml ei. O femeie îşi aminteşte că, pe vremea când se săpa şanțul, acum câțiva ani, a avut un necaz: i-a căzut vaca în şanț şi a fost nevoită să o scoată de acolo cu macaraua. întrucât această întâmplare i-a rămas foarte vie în amintire, încearcă să reconstimie, pe baza ei, traseul conductei.

— Uite, domnu', eu stăteam aici aşa, şi plângeam, şi-mi blestemam zilele, că o singură vacă aveam... Aici stăteam, lângă pomul ăsta, şi vaca o vedeam acolo, în şanț, cum zăcea cu capul în jos, parcă plângea şi ea. Ba nu, mint, nu aici stăteam, mai încolo...

Apare şi un bărbat, care îşi aminteşte şi el o întâmplare legată de şanțul de acum câțiva ani:

— Eh, băusem şi eu un trăscău, ca omu', era ziua vărului meu, de-al doilea, unul care e pe un camion, şi nu prea are el bani, da' atunci avea, şi m-a cinstit ca lumea, şi cum vedeam eu acasă, cam cu ceața pe ochi, am căzut în şanț şi acolo am adormit, pe loc, că băutura e din ăla, cum îi zice? somnifer, nu e băutură...

— Şi cam unde e locul unde ai adormit? întreb eu cu o vagă speranță.

— Da' dracu' mai ştie, domnule, că v-am spus că eram troznit rău de tot, şi nu-mi amintesc nimic. Decât că am dormit buştean, până dimineață, şi n-am răcit, că era vară, şi nevastă-mea...

îl las în plata domnului şi caut alți depozitari de amintiri despre şanț.

19 noiembrie 2006. Muncitorii continuă să sape şi azi, duminică, dar conducta nu e de găsit. în jurul ei începe să se țească o legendă. Unii spun că e pe marginea drumului, la aproximativ un metru de gard. Alțu că e pe la mijlocul drumului. Şi sunt şi alții care susțin că, de fapt, nici n-a fost îngropată vreodată, că şanțul a existat, într-adevăr, dar că a fost astupat fără conductă în el.

în ceea ce mă priveşte, îmi aduc clar aminte conducta, parcă o văd, iar în mine am încredere, dar şi eu încep să o consider un fel de comoară, de negăsit...

20 noiembrie 2006. Profesorii fac grevă japoneză. Mai bine ar trece la muncă japoneză.

Mă gândesc cu vehement reproş la ei: ce fel de profesori sunt dacă e plină țara de tineri fără simțul datoriei, de genul celor care au îngropat cu ani în urmă conducta pe strada mea, fără să-i marcheze în vreun fel traseul, fără să o înregistreze într-un plan precis, fără să se gândească la cei care vor avea cândva nevoie de ea?

Din cauza indignării, fac tahicardie şi îmi creşte tensiunea arterială. Trebuie să mă duc mâine din nou la medic.

21 noiembrie 2006. Medicul îmi recomandă moderație în tot ceea ce fac. Nu e vorba numai de momentele de nemulțumire explozivă. Dar nici cu entuziasmul nu trebuie să exagerez. Şi nici chiar cu... dragostea.

N-am să-i pot urma niciodată sfatul. Eu înțeleg viața ca pe un carusel în care trebuie să te urci decis şi să te laşi purtat de el, cu orice risc. Mi s-ar părea caraghios să anaUzez la nesfârşit dacă lanțul mă va ține. Nu mă va ține, ei şi? Mai bine să iau parte la vârtej şi să mor mai devreme decât alții decât să mă uit, de jos, cum se rotesc cei îndrăzneți prin văzduh.

Admit că în viața de fiecare zi, în relațiile cu semenii mei, trebuie să practic moderația. Nu am dreptul să le modific în vreun fel stilul de viață. Nu

am dreptul să-i tulbur cu vitalitatea mea impetuoasă. Dar când este vorba de mine, de mine şi numai de mine, aleg întotdeauna excesul.

Literatura însăşi este un domeniu al excesului. Mi se par caraghioşi autorii care cred în moderație. Mi se înfățişează asemenea acelor americani care, înainte de a-şi lucra grădina, se echipează cu mănuşi, cu cizme, cu salopete şi uneori chiar cu măşti împotriva insectelor pentru a-şi tăia tiandafirii. Mie îmi place să mă zgârii în spinii ttandafirilor. Şi chiar să fiu înțepat de albine.

Se înşală cei care cred că excesul ține de primitivism, de procurarea lacomă şi grosolană a plăcerilor. Excesul are formele lui de rafinament. Eu cred în tiăirea de o mare intensitate şi în acelaşi timp ritualizată. Totul este să ai ce să ri-tualizezi.

Repudiez ritualurile goale (învățate de la alții şi îndeplinite mecanic). Ritualul este, în realitate, forma ultimă a pasiunii, este pasiunea dată la maximum.

Iar dacă pasiune nu e, nimic nu e.

22 noiembrie 2006. Nici azi, după atâtea zile de căutare, nu s-a găsit conducta de gaz metan de pe strada pe care se află casa mea de la țară. Azi e de serviciu acolo Domnița, iar eu, de aici, din Bucureşti, țin legătura cu ea prin telefon. Ori de câte ori sună telefonul, tresar, plin de speranță. Dar până acum apelurile au venit din partea altora şi nu aveau nicio legătură cu conducta. A fost şi un episod comic. M-a sunat o domnişoară care mi-a spus entuziastă:

— Gata! A apărut!

M-am simți inundat de fericire:

— A apărut? Unde era? La ce distanță de gard? Donmişoara s-a zăpăcit:

— Ce gard?! Mi-a apărut cartea de versuri, aceea pe care mi-ați citit-o dumneavoastră în manuscris. Şi vreau să vă aduc şi dumneavoastră un exemplar. E foarte frumoasă. Vă sunt îndatorată..

— Sigur, aduceți-mi-o! Dar să vă purtați cu delicatețe cu mine! Sunt cu nervii la pământ. Am nevoie de înțelegere şi afecțiune.

— Puteți conta pe înțelegerea şi afecțiunea mea, mi-a spus domnişoara cu subînțeles. Pot să vin acum?

24 noiembrie 2006. După o săptămână de săpături, s-a găsit în sfârşit conducta de gaz metan la care urmează să mă racordez. Muncitorii au sărit în sus de bucurie, ca Schliemann la găsirea tezaurului troian. Au deschis şi o sticlă de vin, ca să sărbătorească evenimentul.

Mă gândesc ce multe motive de bucurie au românii. Se bucură când sunt găsiți pe computer la administrația financiară, când nu U se fură aparatul de radio din maşină, când sună la Salvare şi Salvarea chiar vine etc. Nemții, bieții de ei, n-au niciun prilej să se bucure, îşi trăiesc viața posomorâți.

25 noiembrie 2006. Bucuria mi-a fost de scurtă durată. După ce mi s-a montat întreaga instalație de gaz metan şi s-au astupat şanțurile de pe stradă şi din curtea mea, după ce s-a făcut „proba cu aer", ca să se verifice etanşeitatea țevilor, iar specialiştii şi-au strâns sculele şi au plecat, m-am repezit să deschid aragazul. Mai bine nu-l deschideam; n-aş fi aflat atât de repede tristul adevăr: tot nu am gaz metan! Am dat telefon la „centru" şi am aflat că încă nu mi s-a instalat contorul! De ce? Pentru că de la montarea țevilor şi până la aducerea contorului trebuie să treacă două-trei săptămâni. De ce? Pentru că... aşa se procedează.

26 noiembrie 2006. Sunt la grădină, cu o uriaşă creangă de salcâm în spate, pe care tocmai am tăiat-o cu ferăstrăul şi o târăsc spre poartă. Sună, inoportun, mobilul. Cu o mână țin creanga, cu cealaltă duc aparatul la ureche. Este cineva de la Radio, care vrea să le comunic în direct, ascultătorilor, impresia mea despre Târgul de Carte Gaudeamus. încerc să mă eliberez de creanga de salcâm, dar nu pot. Spinii mi s-au înfipt adânc în umăr. Drept urmare, rămân aşa cum m-a găsit apelul telefonic şi vorbesc dezinvolt, cordial şi cu umor. La fiecare mişcare îmi vine să urlu de durere, dar cu un imens efort de voință reuşesc să par în cea mai bună dispoziție. După ce închid telefonul, gem îndelung, în compensație. Sunt un martir, mă gândesc să cer să fiu sanctificat *post-mortem.* Mi-ar plăcea să ştiu că icoana mea va sta într-o biserică, în pronaos, şi că voi fi sărutat, fie şi numai pe obraji, de credincioase.

28 noiembrie 2006. Tot n-am gaz metan. Stând zgribulit în casa neîncălzită, m-a apucat un fel de furie împotriva românilor (cu toate că şi eu sunt român) regretând că mi-au fost dragi o viață întreagă şi că ei nu sunt în stare să facă, dracului, ceva ca să mi se instaleze şi mie contorul de gaz metan (şi să pot pune în funcțiune, în sfârşit, centrala termică). Acum mi-e ruşine că m-am dezis de ei.

Mă consolez însă cu gândul că şi Petre Țuțea a reacționat la un moment dat la fel.

Țuțea şi-a iubit poporul mai mult decât pe sine însuşi. Pe vremea când se afla în închisoarea de la Aiud din motive pohtice, a spus ceva de neuitat tovarăşilor lui de suferință: „dacă murim toți aici, în haine vărgate şi în

lanțuri, nu noi facem cinste poporului român că murim pentru el, ci *el* ne face onoarea să murim pentru el!"

Această iubire se află la originea celor mai impresionante fraze spuse de filosof. „Dumnezeu — proclamă el, sfidând divinitatea însăşi — e român. Sau dacă nu, sunt împotriva lui!"; „Definiția mea este: Petre Țuțea, românul." etc.

Dar tot Petre Țuțea a exclamat înfuriat după ce a aflat rezultatul alegerilor din 20 mai 1990: „Un tâmpit mai mare ca mine nu există. Să faci 13 ani de temniță pentru un popor de idioți! De asta numai eu am fost în stare..."

S-a întâmplat, deci, şi altora...

30 noiembrie 2006. Sora mea mi-a adus cel mai frumos dar din câte am primit vreodată: un pui de câine-lup, în vârstă de cinci săptămâni. De fapt, o cățeluşă, căreia i-am dat numele Lolita. E mică, dolofană şi voioasă. Are o blăniță neagră şi pete bej pe piept şi pe lăbuțe şi mişcă mereu din coada pe care o ține în sus, ca pe un stindard. Dacă o iau în brațe, se uită întrebătoare la mine, apoi mă linge conştiincioasă pe bărbie. Când o las jos, îmi apucă, între dințişorii ei care abia s-au ivit, manşeta de la pantaloni şi încearcă, fără succes, să o sfâşie.

I-am cumpărat Lolitei, încă dinainte de-a o vedea, o căsuță gata făcută, pe care am instalat-o în grădină. Cățeluşa mi-a fost adusă într-o cutie de carton, în care fusese aştemut un fel de covoraş. Lolita s-a dat jos din cutie tacticos, cu o stângăcie simpatică, a ocolit căsuța, a mirosit-o, apoi, edificată, s-a întors în cutie.

Sora mea a luat-o de acolo şi a băgat-o în căsuță, spunându-i:

— De acum înainte, aici va fi locuința ta.

Lohta a dat voioasă din cap, cu aeml că înțelege şi e de acord, dar apoi, agitându-şi cu dezinvoltură codița, a părăsit în grabă căsuța şi s-a întors în cutie. Avea aerai că spune:

— A fost o vizită plăcută, dar acum mă întorc la mine acasă.

M-am gândit să nu o oblig să stea la noua ei adresă, pentru ca **nu** cumva căsuța să-i devină nesuferită. Am lăsat să treacă doi-trei ore, timp **în** care Lolita a dormit, a mâncat, s-a zbenguit şi, în cele din urmă, am văzut-o intrând, din curiozitate, în căsuță. Atunci, pe furiş, i-am luat cutia de carton şi am ascuns-o după o magazie. Ieşind din căsuță, Lolita a căutat cutia de carton, puțin mirată de dispariția ei, apoi a uitat-o brusc şi s-a întors nerăbdătoare în căsuță, recunoscând-o ca noua ei locuință.

1 decembrie 2006. Sunt fericit! Am flacără la aragaz! Este o flacără albastră, viforoasă, dornică parcă să recupereze timpul pierdut cu căutarea conductei de gaz metan, racordarea casei la conductă, instalarea contorului

etc. Ca să marchez evenimentul, pun nişte lapte la fiert. Stau lângă el până prinde o pojghiță fină şi începe să bolborosească discret. Nu-mi vine să cred. Chiar fierbe! Flacăra e flacără adevărată şi nu un produs al imaginației mele! Caimacul creşte tot mai mult, amenințând să dea peste marginile oalei. Stau nemişcat. Este o plăcere pentru mine să văd cum dă laptele în foc, dovadă supremă că am, în sfârşit, flacără la aragaz!

2 decembrie 2006. Diverşi cunoscuți vin să mă viziteze în noua casă. Fetele se interesează în mod special de dormitor, unde examinează cu o curiozitate visătoare patul conjugal. Băieții vor să-mi vadă biroul, atraşi de computer şi de anexele lui. Bărbații maturi rămân multă vreme în living şi probează fotoliile trântindu-se în ele. Iar femeile mature preferă bucătăria, unde cercetează fiecare dulap şi aparat, exclamând:

— Exact aşa am şi eu! Sau:

— Aşa ceva trebuie să-mi iau şi **eu!**

3 decembrie 2006. îmi dă telefon, din America, Petru Popescu, nemulțumit că în *Istoria literaturii române contemporane* am deplâns involuția sa: dintr-un autor excepțional înzestrat, care promitea să ajungă unul dintre cei mari scriitori ai României, s-a transformat, după ce s-a stabilit în SUA, într-un autor de literatură comercială. îmi spune că i se pare nedrept în special paragraful final:

„Literatura comercială scrisă de Petru Popescu este în general mai intehgență şi mai inventivă stilistic decât bestsellerurile autorilor din Statele Unite şi din Europa de Vest. Totuşi ea nu îşi depăşeşte atât de mult condiția încât să poată fi considerată o mare literatură. Triumful lui Petru Popescu în Occident — triumf real, certificat prin multe sute de mii de dolari şi printr-o vilă în Beverly Hills — are şi ceva trist."

Şi îmi explică, nu fără o anumită agasare, că sunt şi eu prizonierul unei mentalități autohtoniste, în sensul că îi consider nerealizați pe autorii care se expatriază.

Nu gândesc deloc aşa. Mircea Eliade, Eugen lonescu. Emil Cioran s-au realizat deplin în Occident (bucurându-se chiar de mai mare prestigiu decât cel de care ar fi avut parte, poate, în țara lor de origine). Dar el. Petru Popescu, s-a arătat prea sensibil la prețuirea pe care o arată americanii succesului de librărie *imediat.* E curios că, atât de inteligent fiind, nu se poate evalua singur.

4 decembrie 2006. Mă joc cu LoHta toată dimineața. Principala ei preocupare este să-mi sfâşie manşeta de la pantaloni. Trage de ea cu colțişorii abia ieşiți din gingii, o scutură în toate direcțiile şi se uită la mine întrebător,

de jos în sus, fără să-i dea drumul din gură. îmi dau seama ce fiară va fi cândva.

Cățeluşa se bucură din toată inimioara ei (care bate repede-repede) de prezența mea. Totuşi, când o părăsesc, nu rămâne dezamăgită şi stingheră. Se joacă mai departe, de una singură, luând câte o frunză uscată în dințişori şi agitând-o cu o frenezie nebună.

Există şi altă variantă. Când stau prea mult cu ea şi se plictiseşte de mine, mă expediază cu un aer princiar şi se retrage, fluturând din codiță, în căsuță. După ce intră, se întoarce din mai multe mişcări (fiindcă e dolofană şi are lăbuțele neexersate), se aşază cu capul pe lăbuțele din față, pe care le ține pe prag ca pe pervazul unei ferestre, şi mă urmăreşte cu o curiozitate uşor amuzată, ca şi cum ar spune:

— Ei, a venit vremea să mă distrezi... Ia să văd, de ce eşti în stare?

9 decembrie 2006. Sunt, împreună cu Domnița, acasă la Horia Matei, de ziua lui. Horia Matei este, printre altele, coautorul şi editorul unor lucrări enciclopedice de anvergură *(Statele lumii* etc.) pe care le am în bibliotecă şi pe care le consult aproape zilnic. Dar el nu face caz de erudiția sa. îşi ajută soția (Jana Balacciu, ea însăşi o foarte bună traducătoare şi un om de spirit) să aducă platourile cu bunătăți. Se mai află aici scriitorul şi publicistul de mare talent Stelian Țurlea, soția lui, Cristina, arhitectă şi pictoriță (un tablou al ei, realizat aproape exclusiv din nuanțe de alb, îmi luminează camera de lucru), ca şi alți prieteni comuni. Ne simțim bine împreună şi râdem ca nişte studenți. Facem o adevărată beție de râs. Mă îngrozesc la gândul că în curând întâlnirea va lua sfârşit şi va trebui să străbat din nou, până acasă, oraşul plin de agresivitate, grosolănie şi mizerie.

Ar fi înțelept, poate, ca la despărțire gazdele să ne ajute să reintrăm în atmosfera străzii. Horia Matei, cu figura lui distinsă (de bărbat cultivat, cu părul alb şi ochii albaştri) ar trebui să ne spună:

— Hai bă, gata, roiul, că ați halit destul! Iar Jana Balacciu să-l completeze:

— Şi nu mai vorbiți la caterincă, că o luați pe coajă!

Cei doi nu-mi ghicesc însă gândurile şi, hpsiți de vocație pedagogică, ne sărută tandru pe obraji.

10 decembrie 2006. Citesc de câteva ore. Am şi amorțit, din cauza nemişcării. De fapt, nu de câteva ore, ci de cincizeci şi doi de ani. Cincizeci şi doi de ani! Sună straniu. Parcă ar fi vorba de o perioadă istorică, nu biografică. Şi totuşi, acesta este adevărul aritmetic. A trecut *peste o jumătate de veac* de când parcurg cu privirea, de la stânga la dreapta, rând după rând,

texte tipărite, scrise de mână, dactilografiate sau desenate de fasciculul de electroni pe monitorul computerului. Şi aceasta zilnic. Poate au existat şi zile când, bolnav fiind, n-am citit nimic, dar nu mi le amintesc.

în schimb, am clară în minte emoția pe care am trăit-o într-o zi din toamna lui 1954, într-o clasă cu ferestre mari a unei şcoli din Suceava, când am descoperit că pronunțând repede, fără pauză între ele, sunetele *o* şi *i,* rostesc de fapt cuvântul *oi.* Descoperirea am făcut-o sub îndrumarea învățătoarei, care folosea o metodă pedagogică străveche, dar eficace, de pe vremea cărților de citire ale lui Ion Creangă. Mi s-a părut, alunei, că am primit în dar o jucărie ingenioasă, iar în săptămânile care

au urmat n-am făcut decât să mă joc cu ea cu nesaț, descompunând eu însumi diverse cuvinte în sunetele componente (nu le spuneam pe atunci *foneme\)* şi recompunându-le plin de încântare.

Acasă am fost sărbătorit ca un erou de mama şi de tata (spre gelozia fraților mei mai mici, care nu erau în măsură să înțeleagă ce ispravă făcusem). înainte, tata avea obiceiul să-mi citească poveşti, cu glas tare, din cărți de Creangă şi Ispirescu, de Andersen şi frații Grimm. în săptămânile care au urmat după revelația cu *o* şi / am luat eu însumi acele cărți şi m-am aventurat în cuprinsul lor ca înti-o junglă de semne cu care nu eram încă deplin familiarizat, dar prin ale căror hățişuri am reuşit totuşi să-mi fac drum. Foarte repede am ajuns să nu mai silabisesc, să citesc fiecare cuvânt dinti-odată, ca o siglă uşor de recunoscut. Ulterior m-am obişnuit să iau instantaneul unor fraze întregi.

Aşa a început cariera mea de cititor. Am citit, de atunci, timp de peste o jumătate de veac, în cele mai diferite situații. Ca să le evoc pe toate, ar trebui să-mi reconstitui viața integral (ceea ce ar fi phctisitor). Dar pot să enumăr categoriile de situații. Am citit la masa de lucru, aplecat asupra cărții, astfel aşezat încât lumina să-mi cadă din stânga, urmând un sfat de demult al mamei, dar şi aşezat greşit, cu propria mea umbră proiectată asupra paginilor. Am citit în pat (în copilărie, uneori, noaptea, la lumina lanternei, sub plapumă, pentru că trebuia să dau impresia că dorm de mult). Am citit întins pe spate, în iarbă, ignorând chemarea imperativă a vieții — soarele strălucitor, trilurile păsărilor, zborul grațios-stângaci al fluturilor — şi lăsându-mă absorbit de lumea imaginară a literaturii. Am citit în tren, în avion, în maşină (când nu eram eu la volan). Am citit în săli de aşteptare, în camere de hotel, pe bănci din parc, în dormitoarele cazone din unitățile mihtare unde am făcut stagiul militar şi apoi diverse concentrări. Am citit pe patul de spital. Am citit mâncând, am citit stând lungit în cada de baie, am

citit şi cu iubita pe genunchi. Am citit în săli de clasă şi amfiteatre studenţeşti, am citit în redacţii (nu numai tipărituri, ci şi mii de manuscrise), am citit în biblioteci.

Am citit, aproape tot ce-am citit, în limba română, dar am parcurs şi cărţi scrise în franceză (una, de Andre Frossard, am şi tradus-o), engleză, itahană, rusă. M-a interesat înainte de toate literatura (cu toate genurile ei: poezie, proză, teatru, critică şi istorie literară), ceea ce nu înseamnă că n-am deschis (uneori pentru a le studia cu atenţie) şi lucrări de filosofic, istorie, paleontologie, geografie, astronomie, fizică, matematică, chimie, botanică, biologie, medicină, economie, politologic etc.

Dacă ar fi să o iau de la început, dacă timpul s-ar întoarce şi am fi din nou în 1954, opţiunea mea ar fi tot cititul. Aş citi însă mai multe cărţi bune. Şi aş avea grijă ca lumina să-mi cadă întotdeauna cum trebuie pe paginile cărţii, ca să-mi menajez vederea şi să pot citi până la adânci bătrâneţi.

22 decembrie 2006. Marea problemă aici, la ţară, este noroiul. Vine de peste tot, adus de cauciucurile maşinii, de pantofi, de câini şi pisici. Pătrunde în fiecare cameră, urcă în chiuvete, ajunge pe pervazele ferestrelor.

O doamnă din sat, înainte de a se sui în maşina mea (pentru a merge împreună cu mine la Bucureşti), a scos din poşetă o sticlă cu apă. Mi-am făcut iluzia că ideea de a călători numai ea cu mine o însetase. Nu era asta. Doamna avea întotdeauna apă la ea ca să-şi spele pantofii de noroi.

23 decembrie 2006. Este noaptea şi ascult, împotriva voinţei mele, cântece din acelea pe care se dansează din buric (nu le spun numele, fiindcă doresc să fie uitat). Undeva, departe, în noapte, are loc o mare petrecere, şi gazdele au instalat, nu ştiu din ce cauză, în curte o staţie de amphficare a sunetului atât de puternică, încât lălăitele cântece pot fi auzite în tot satul. Nu m-aş mira să aflu că s-au auzit şi la Bucureşti.

La un moment dat însă, mai stridente decât cântecele, răsună, chiar în dreptul casei mele, vociferările unei femei şi ale unui bărbat care se fugăresc prin întuneric şi se opresc din când în când ca să-şi tragă sufletul:

— Tâmpit ai fost mă, de când te ştiu, da' acum chiar că m-am lămurit cu tine, eşti un bou de se uită lumea la tine cu ochii holbaţi, eu nu ştiu de ce m-am încm^cat cu tine, că te-ai p..., mă, pe viaţa mea, şi uită-te Ia tine, că nu e nimic de capul tău...

— Vacă eşti tu, fă, că ai vrut să fii doamnă,... 'tu-ţi morţii mă-tii, că n-ai avut pe tine nimic când te-am luat şi uite acuma ce-mi faci...

— Tu vorbeşti, mă ?! Bou ai fost, bou ai rămas! Aoleu! Să nu dai, mă, să nu dai! Auuu! Auuu! Maicăăă, ăsta mă omoarăăă!

Cum naiba să mai dorm! Aprind lumina şi încep să citesc o carte. Dacă o să am parte tot de scandaluri din astea, în câțiva ani am să ajung un om cultivat.

25 decembrie 2006. Fac Crăciunul cu întreaga familie, în casa mea de la țară. Pomul de iamă, împodobit de mine, clipeşte feeric-prietenos din zecile lui de luminițe, iar musafirii (frați, cumnați, nepoți) vorbesc în tihnă, acompaniați de colindele de pe CD-uri şi de clinchetele de tacâmuri şi pahare. Sunt fericit.

26 decembrie 2006. întâlnire, tot la mine acasă, cu mai mulți prieteni. La un moment dat le chem numai pe doamne sus, pe terasă, să le arăt asfințitul. Ele mă urmează, fremătând de curiozitate, în timp ce domnii, surprinzător de supuşi, rămân la locurile lor, cu câte un pahar în mână. Ceml este acoperit de nori negri, trimişi de o regină a norilor furioasă. Dar nu este acoperit în înttegime. Parcă anume pentra a se vedea apusul soarelui, o zonă întieagă a rămas liberă. Acolo, ceral are brazde de culori diafane care se întiepătmnd, de la mov, la bleu şi verde. Urmează un portocaliu violent şi, imediat deasupra pământului, un roşu incendiar, grandios, generat de un soare doar presupus, aflat undeva sub orizont. Doamnele privesc, fermecate. Şi eu mă uit fermecat, la ele.

27 decembrie 2006. Invazie de cunoscuți, în casa mea de la țară. Toți vor să mă vadă, să fehcite, să-mi povestească ce se mai întâmplă la Bucureşti (de al cărai centra mă despart doar 17 kilometri). Totul pare în regulă, dar ceva mă scoate din sărite. Cățeluşa mea a încetat, temporar, să mai fie a mea. Unii dintre musafiri s-au năpustit asupra ei cu drăgălăşenii şi răsfățuri de un prost-gust care îmi dă amețeli. O doamnă fără copii, care îşi trăieşte sub ochii mei maternitatea neconsumată, o giugiuleşte pe Lolita scoțând un fel de gângurit grotesc. Un domn zaharisit îmi explică pe un ton autoritar că n-am voie să o tiag pe cățeluşă de urechi, să-i dau came cradă (fiindcă îi cade părul) şi să o țin în lesă mai mult de două ore pe zi. Sunt somat să o închid pe Lohta în casă (deşi e un ciobănesc german, care se simte bine în aer liber), să o castiez, să o spăl pe dinți. îi văd cum stau aplecați asupra ei şi mi se pare că o ciopârțesc, că o remodelează, că o acoperă de balele unor diminutive stupide.

Ce distanță imensă între această adulare libidinoasă şi prietenia sobră înfiripată între mine şi Lolita! După plecarea celor care au încercat în acest mod hidos-afectuos să mă deposedeze de cățeluşă, mă apropii cu o anumită repulsie de bietul animal. Parcă a fost pângărit. Dar Lolita, cu un bun-gust înnăscut, se scutură de amintirea celor întâmplate şi, voioasă, delicat-putemică, nerăbdătoare să cunoască lumea, mă urmează în curte,

păşind cu plăcere pe zăpadă. Sub un cireş ridică privirea spre mine şi mă roagă ca, ori de câte ori am să mai am musafiri, să o ascund în garaj. Aşa am să şi fac.

28 decembrie 2006. Ascult un CD cu Măria Tănase (la un minunat „home-cinema" adus în dar de fraţii mei): „Câte slute sunt şi mute/ Au câte-un bărbat de frunte,/ Numai una, ia, ca mine/ N-am bărbat, am o ruşine." Versurile astea populare, aparent simpliste, aparent doar jucăuşe, sclipesc de inteligenţă (ca atâtea alte versuri populare). Exact aşa stau lucrurile: aproape toate cuplurile sunt greşit alcătuite. Am o adevărată revelaţie: nu m-am gândit niciodată atent la asta. Trec în revistă perechile pe care le cunosc. Cele mai multe dintre ele sunt formate dintr-un bărbat admirabil şi o scorpie de femeie sau, dimpotrivă, dintr-un bărbat incapabil şi caraghios şi o femeie încântătoare. De ce se întâmplă oare aşa? De ce se căsătoresc „bărbaţii de frunte" cu „slutele şi mutele", iar bărbaţii care nu sunt bărbaţi, ci o „ruşine", cu femei adevărate, de genul personajului interpretat de Măria Tănase?

2007

6 ianuarie 2007. Zi de doliu: am hotărât să o înstrăinez pe Lolita. Ea nu ştie nimic şi se joacă fericită în grădină. Aleargă cu câte o frunză uscată în gură, sare după musculiţele dezmorţite de soarele de iarnă, se ascunde după pomi pândind duşmani imaginari. O privesc de aici, de pe terasa de la etaj, şi mă simt vinovat, ca un asasin. Mi se face brusc foarte dor de ea, ca şi cum aş fi dat-o de mult şi n-am mai avut posibilitatea să o mângâi. Cobor treptele în grabă şi ies din casă, cu sufletul răvăşit. Lolita, bucuroasă că mă vede, aleargă în întâmpinarea mea. îmi sare în braţe, mă linge pe faţă, mă muşcă tandru de bărbie. O strâng în braţe şi îi simt inima, care bate repede-repede. Doamne, ce mult o iubesc!

Lohta, Lohta, nu mă lăsa să mă despart de tine!

7 ianuarie 2007. Sunt, ca mulți alți PNȚCD-işti, la sediul partidului, pentru a-l felicita pe Ion Diaconescu de Sfântul Ion. Stau de vorbă cu Nicolae Noica, Ion Caramitru, Marian Petre Miluț, Sorin Dimitriu, Andrei Dimitriu, Dan Puric, Gabriel Țepelea, Virgil Petrescu, Christian Salagor, Constantin Dudu lonescu, Remus Opriş. Un post de televiziune i-a propus lui Ion Diaconescu să-şi serbeze ziua împreună cu Ion Iliescu, ca să poată fi filmați amândoi dintt-odată. în afară de lenea neruşinată pe care o exprimă această propunere, mă uimeşte lipsa de sensibilitate a celor de la teviziune (toți, foarte tineri). Cum să stea alături un om care a fost întemnițat mulți ani pentru convingerile lui necomuniste cu unul care s-a aflat exact în acea perioadă printre corifeii regimului comunist (regim nelegitim şi criminal, cum l-a definit în mod oficial Traian Băsescu, bazându-se pe raportul pe care i l-a prezentat comisia condusă de cunoscutul politolog Vladimir Tismăneanu)? Ar fi ca şi cum şi-ar serba împreună ziua onomastică un om cinstit şi un infractor.

8 ianuarie 2007. De ieri, Lolita are alt stăpân. Am dat-o cu căsuța ei cu tot, cu lesă, cu carnetul de sănătate în care scrie „ciobănesc german", „negru, cu pete de foc". Când am instalat-o în maşina care urma să o ducă la noua adresă, am simțit în inimă o durere ca de infarct. Lohta mă privea întrebător prin parbriz (cu capul aplecat puțin în stânga), ca şi cum ar fi spus: De ce îmi faci asta? Cu ce am greşit? Mi-au dat lacrimile. Am fugit în casă şi m-am încuiat în baie, ca să plâng în linişte.

9 ianuarie 2007. Nu am mai putut să stau la țară, acolo totul îmi amintea de cățeluşă. M-au impresionat chiar şi fragmentele dintr-un pahar de plastic în care îi dădusem la un moment dat apă şi pe care ea, după ce terminase în doi timpi şi trei mişcări de băut, îl sfâşiase, ju-cându-se de-a furioasa, între colții ei mici şi ascuțiți.

Dar şi aici, la Bucureşti, mă gândesc necontenit la ea. Am descoperit pe canadiană o urmă de noroi şi mi-am adus aminte cum mă asedia Lolita cu dragostea ei la fiecare revedere. Am lăsat urma de noroi acolo unde era şi am luat altă canadiană.

10 ianuarie 2007. De ce scriu? Caut un răspuns în adâncul conştiinței mele. Vreau să trec dincolo de straturile de explicații convenționale care mi s-au sedimentat de-a lungul timpului în minte. Sap, sap, şi dau doar de sterilul mitologizărilor succesive, preluate de la alții sau practicate de mine, la diferite vârste, pentru a-mi lua avânt existențial ori pentru a mă apăra de dezaprobarea celor din jur.

De ce scriu? De ce dracu' scriu de o viață întreagă, când sunt atâtea altele de făcut pe lume? Mă uit în oglindă şi văd un bărbat masiv, care ar

putea să taie copaci în pădure sau să împingă un tun prin noroaiele patriei şi care, în loc să se ocupe de aşa ceva, stă toată ziua gârbovit la masa lui de scris, cu cearcăne la ochi din cauza nopților nedormite, şi combină la nesfârşit cuvinte.

Procedez ca un arheolog al memoriei şi ajung la o experiență de la vârsta când încă nu ştiam să scriu. Tata îmi citea cu glas tare cărți de poveşti şi cuvintele rostite de el mă tiansportau, mă fermecau, îmi răscoleau sufletul. Când rămâneam singur, mă analizam, în felul meu. Ce se întâmplase cu mine? Cum reuşise tata să mă tulbure? Ca să mă lămuresc, am făcut o experiență cu prietenii mei de joacă. Le-am povestit ceea ce-mi povestise tata. Şi am constatat că reuşesc şi eu să-i emoționez!

Am descoperit astfel o putere nouă, mai subtilă decât cea a mâinilor, pe care deja învățasem să o folosesc. Ascultătorii mei reacționau ca nişte păpuşi cu cheiță. Când le descriam un balaur, îşi măreau ochii, cuprinşi de spaimă. Când le povesteam cum a fost păcălit ursul de vulpe râdeau în hohote şi băteau din palme. Când deveneam incoerent, clipeau des, nedumeriți. Iar dacă mă îndepărtam de subiect, se tiezeau tieptat, ca dintr-o vrajă, iar eu îi pierdeam de sub control. Reluam testările şi mecanismul funcționa iarăşi.

La şapte-opt ani, experimentul devenise mai complex. Exageram dramatismul unei situații pentru a obține un efect mai puternic. Şi, tot exagerând, constatam că de la un moment dat încolo nu mai sunt crezut şi se ratează totul. O luam de la capăt, cu o mai mare grijă pentru nuanțe. Căutam noi tehnici de impresionare: recurgeam la *suspense,* la mărirea numărului de personaje, la imitarea limbajului lor ş.a.m.d. Făceam, cu alte cuvinte, *literatură.*

La începutul începutului a fost, deci, plăcerea infantilă de a vedea că pot modifica starea sufletească a celor din jur — sau măcar expresia feței lor — după cum voiam. Era şi o cruzime în acele practici (ca şi atunci când speriam pisica, făcând-o să creadă că o arunc în fântână). Dar o asemenea cruzime unii scriitori o au şi la maturitate...

12 ianuarie 2007. Astă-noapte n-am dormit deloc. Nici măcar un minut. Iar acum sunt la volanul maşinii mele şi mă îndrept spre Braşov. N-am mai fost demult atât de obosit. Mi se închid ochii şi fac eforturi mari ca să îi țin deschişi. Adorm câte o secundă şi mă trezesc speriat. Maşini cu viteze înspăimântătoare trec pe lângă mine în ambele sensuri.

Când văd o prăpastie în dreapta, îmi dau seama că nu mai e de glumit şi opresc în afara şoselei, la umbra unor molizi înalți. închid ochii şi adorm

imediat. După un sfert de oră mă trezesc, proaspăt ca un nou-născut. Şi îmi reiau drumul spre Braşov.

Acolo urmează să-mi prezint (ca şi în alte oraşe) *Istoria literaturii române contemporane* în cadrul unor întâlniri cu publicul, al unor emisiuni radio şi TV, al unor interviuri pentru presa scrisă etc. De la Sinaia şi până la Buşteni iau o autostopistă frumoasă, care tace, precaută, pe scaunul din dreapta. Nu reuşesc să leg o conversaţie cu ea, dar simpla prezenţă în maşină a unei femei tinere, cu trăsături armonioase, îmi face bine. Când coboară, rămâne o clipă uimită constatând că-i refuz banii. Apoi pleacă repede, uşor speriată.

13 ianuarie 2007. Au ieşit bine, ieri, toate întâlnirile, talk-show-urile, ciocnirile de cupe de şampanie, momentele de scriere a autografelor etc, deşi eram foarte obosit (atât de obosit, încât era să sărut şi mâna soţului unei doamne, după ce i-o sărutasem pe a ei). Cel care a gândit întregul program, prietenul meu, scriitorul şi publicistul Dan Mo-ruzi, a făcut un adevărat tur de forţă. Directoarea Colegiului Naţional „Andrei Şaguna", Mariana lonescu, a fost o amfitrioană desăvârşită. Am cunoscut şi un mare pictor, Gabriel Stan, director la Kron-Art, care a vorbit despre cartea mea mai inteligent decât mulţi critici literari.

Totuşi, s-a petrecut şi ceva mai puţin încurajator. Aproape toţi scriitorii din Braşov au lipsit de la întâlniri. Nu i-am văzut, deşi i-am căutat cu privirea, nici pe Alexandru Muşina, nici pe Caius Dobrescu, nici pe Gheorghe Crăciun, nici pe Andrei Bodiu... Presupun că sunt nemulţumiţi pentru că nu le-am rezervat câte un capitol în *Istorie...* Au fost în schimb elevi, studenţi, pictori, actori, medici, jurişti, economişti, ziarişti.

14 ianuarie 2007. Fac o plimbare cu elicopterul pe deasupra Braşovului (ca invitat al unui om de afaceri; elicopterul este proprietatea lui). Zborul acesta mă consolează pentru absenţa de ieri de la întâlniri a scriitorilor braşoveni. Mă simt minunat. „Păşesc" pe nori, ca un sfânt. O întrezăresc, pentru o clipă, pe regina norilor, care îmi zâmbeşte ironic-provocator. Am să o iubesc toată viaţa.

Este o adevărată beţie de frumuseţe. După ce trecem de nori, mă uit în jos şi îi văd, în mulţimea de pe străzile Braşovului, pe Alexandru Muşina, Calus Dobrescu, Gheorghe Crăciun, Andrei Bodiu... De aici, de sus, par foarte mici, nişte puncte în mişcare.

19 ianuarie 2007. A venit camionul cu cele şapte tone de piatră pe care le-am comandat acum o săptămână la un depozit din Comarnic. Nu este un simplu camion, ci o basculă uriaşă, articulată, de patiuzeci de tone, fabricată de nemţi. Când pătrunde pe poartă, în marşarier, am impresia că îmi intră în

curte un vapor. Şi mai impresionant este momentul basculării, care face ca piatia să curgă cu un huruit asurzitor pe stratul de nisip pregătit din timp, pentiu atenuarea şocului. în cursul descărcării, unele pietie se lovesc între ele şi scot scântei. Sunt, de fapt, fragmente de stâncă; acum, după descărcare, miros a cremene fulgerată.

Am să pavez cu ele aleile care vor sttăbate în toate direcțiile grădina. Nu suport betonul. Abia aştept să văd aleile de piatră pierzându-se prin iarbă. îmi imaginez alergând pe ele o fată desculță, vara, în plină zi. Ce atingere emoționantă între tălpile ei delicate şi piatra tare, de neclintit, încălzită de soare! Mi-ar plăcea să fiu o dală pe una dintie alei.

20 ianuarie 2007. Undeva, pe o stradă din Bucureşti, doi cetățeni ai

României, o femeie de patruzeci şi ceva de ani, trupeşă, dar cochetă, şi*' un bărbat cam de şaizeci, uşor fanat, distins, discută cu toată seriozitatea. Mai mult vorbeşte ea, însuflețită, gesticulând larg. El, care ține mâinile la spate, o ascultă cu luare aminte şi dă din când în când din cap, aprobator.

Simt o curiozitate irepresibilă şi, sub pretextul că mă uit într-o vitrină, mă instalez în apropierea lor ca să trag cu urechea. Sunt convins că voi afla ceva de mare importanță pentru societatea românească sau, poate, pentru întreaga umanitate.

— Aseară, povesteşte femeia cu aerul că dezvăluie un secret de stat, am făcut papanaşi.

Bărbatul îşi mişcă grav capul, de sus în jos, atingându-şi de câteva ori pieptul cu bărbia.

— Eu, continuă femeia, când fac papanaşi, transpir la ceafă.

Şi se uită pătrunzător în ochii interlocutorului. El confirmă: a auzit bine şi a înțeles.

— în asemenea cazuri, explică femeia plină de solicitudine, nu ies pentru nimic în lume din casă. Şau, dacă totuşi ies, îmi pun un şal mare, verde, pe care l-am primit cadou de soacră-mea acum doi ani. Ba nu, mint, acum trei ani, la Crăciun, pentru că acum doi ani nici n-am făcut Crăciunul, aveam cu toții virozã.

— Da, mi-amintesc, îi întăreşte spusele bărbatul, a fost o epidemie de pomină...

— Aşa fac de obicei, îmi pun şalul, da' uite că acum a început să latre Nero, că vrea afară, şi am ieşit fără şal, fără nimica, într-un vânt tăios.

— Ştiu, ştiu, bătea un vânt nenorocit de tot, că m-a trimis nevastă-mea să închid toate geamurile de la balcon.

— Am ieşit în vântul ăla, transpirată la ceafă, şi vă daţi seama ce s-a întâmplat. Mi s-a pus un junghi la ceafă că nu pot nici să întorc capul. Uite, aici mă ţine cel mai tare! Parcă s-a şi umflat puţin.

Zicând acestea, femeia ia o mână a bărbaUilui şi o duce la locul pe care tocmai l-a invocat. Bărbatul, cooperant, pipăie atent locul şi exclamă:

— Uite, dom'le, chiar că e umflat! Şi asta aşa, peste noapte!

Mă îndepărtez, edificat, de cei doi. Dracu' m-a pus să-i spionez! De enervare, poftim, am transpirat la ceafă. Pentru că eu aşa sunt: ori de câte ori întâlnesc proşti solemni, transpir la ceafă.

21 **ianuarie 2007.** Sunt, împreună cu Domnița, la Congresul PNȚCD, la Sala de Concerte a Radiodifuziunii. Participarea este imensă şi frenetică. Nu am nicio îndoială că partidul va renaşte. Mă bucur să-l văd printre invitaţi pe Călin Popescu Tăriceanu, care reprezintă, din punctul meu de vedere, lumea bună. Dacă n-ar fi atât mulţi oameni în jurul lui, m-aş duce să-i strâng mâna (ştiu că mă cunoaşte — m-a felicitat odată pentiu un articol) şi să mă declar solidar cu strădania sa eroică de a păstia o anumită eleganță în lupta politică murdară în care a fost angajat.

23 ianuarie 2007. Se discută la nesfârşit, rechizitorial, despre „compromisurile" făcute de G. Călinescu sau Mihail Sadoveanu în timpul comunismului. Eu simt, dunpotiivă, o compătimire plină de duioşie faţă de ei (şi o antipatie violentă faţă de cei care au exercitat presiuni asupra lor, tulburând un act de magie). G. Călinescu şi Mihail Sadoveanu sunt adevăratele personaje tiagice în această piesă. *Ei* şi-au mânjit scrisul, care era esența însăşi a existenței lor. Cititorii şi-au dat seama destul de repede că scriitorii lor preferaţi trişează, nu i-au mai crezut pe cuvânt, s-au îndepărtat de ei şi prin aceasta i-au pedepsit. In plus, tot felul de nulităţi au găsit mult aşteptata ocazie de a-i defăima, cu plăcerea dizgrațioasă cu care unii indivizi zgârie maşinile scumpe.

Cred deci că problema compromisului în literatură trebuie privită exact invers decât a fost privită până acum. Cred că publicul (în sensul larg al cuvântului, inclusiv criticii literari) ar trebui să-i blameze pe cei care se fac vinovaţi de ingerințe de orice fel în actul creației, şi nu pe scriitori. Nu numai intimidarea, ci şi cumpărarea scriitorilor constituie o crimă în plan cultural. Scriitorul este prea absorbit de munca lui grea, de miner al cuvintelor, ca să mai aibă energia şi prezența de spirit necesare pentru a se apăra. Când iese în lume din galeriile pe care le sapă în necunoscut, în căutare de înțelesuri, este dezorientat, clipeşte buimac, poate deveni cu uşurință victima unei înşelătorii. El ar trebui însoțit peste tot, ca de nişte bodyguarzi abstracți, de

admuația şi solidaritatea noastiă. Firesc este să ne bucurăm că există scriitorii, să le salutăm prezența în Unne, şi nu să-i judecăm şi să-i încărcăm de responsabilități (pe care de obicei nici nescriitorii, mai exersați în lupta cu viața, nu şi le asumă). îi icproşăm etericului Nichita Stănescu că nu a fost un erou al luptei anticomuniste, dar nu îi menționăm niciodată ca vinovați de pasivitate pe iitflția neisprăviți care, dacă tot atât n-au făcut nimic pe lume, măcar atât puteau să facă, să dea bătaie **de** cap dictatorilor.

26 ianuarie 2007. Sunt în casa mea de la țară, înconjurat de cadavre de muşte. Şi jubilez! Am câştigat o bătălie grea.

Toată ziua de ieri mi-am consacrat-o luptei cu nenorocitele astea de insecte care, din cauza frigului de afară, s-au refugiat în casa mea (unde mâncau bine, înfigându-şi trompele subțiri în tot ceea ce mâneam şi eu, şi înmulțindu-se în neştire, după zbenguieli neruşinate prin fiecare încăpere). Poate le-aş fi lăsat în pace, dacă nu m-ar fi sâcâit cu o insistență diabolică. Mi se aşezau pe mâini, pe pleoape, pe nări, şi când luam o gustare, şi când lucram la computer, şi când mă întindeam în pat sperând să dorm.

La început, am încercat să le plesnesc cu un prosop învârtit cu furie prin aer. Drept urmare, am spart pahare, o oglindă, am răsturnat vaze de flori şi era să fac țăndări şi televizorul. N-am nimerit însă nicio muscă.

Am recurs apoi la un sofisticat aparat german de distrus muşte, prevăzut cu un emițător de lumină violetă ademenitoare şi cu o rețea de metal încărcată cu electricitate. Pe aparat scrie: „Utilizând acest aparat, muştele mor repede şi fără durere!", ceea ce m-a făcut să râd. Nu ştiam că sensibilitatea europeană merge atât de parte. Pe de altă parte, mă întrebam de unde ştiu producătorii aparatului ce simt muştele când îşi dau duhul electrocutate. Dincolo, însă, de aceste considerații, nicio muscă, dar absolut niciuna, nu a intrat în aparat. L-au evitat cu strictețe, simțind probabil că nu e românesc.

Am inventat apoi o metodă de exterminat muşte de care am fost foarte mândru (timp de un sfert de oră): cu aspiratorul. Le culegeam, pur şi simplu, cu tubul aspiratorului de pe pereți şi din aer, surâzând sadic când le vedeam absorbite de vârtejul ucigaş. După ce am terminat operația, toate prizonierele au ieşit însă una câte una prin acelaşi tub, oțărâte şi prăfuite. Iar praful şi l-au scuturat, bineînțeles, în ochii mei şi în paharele din care beam apă.

Până la un urmă am recurs la nişte spray-uri cu insecticid turcesc. Noaptea târziu, am pulverizat substanța otrăvitoare în fiecare încăpere şi am închis uşile. Iar acum, dimineața, le-am găsit pe toate moarte. Trec gânditor dintr-o cameră în alta şi mă simt ca Napoleon la Austerlitz. Ce victorie!

i/, P.S. în mod curios, însă, liniştea desăvârşită din încăperi mă şi întristează. Mi e pare sumbră. Mi se face dor de bâzâitul de altădată. Găsesc într-un ungher o muscă pricăjită care încă mişcă. O iau cu grijă

în palmă şi încerc să o readuc la viață. Când reuşeşte, în sfârşit, să decoleze, mă bucur din toată inima.

28 ianuarie 2007. „O zi din viața unui scriitor" — aşa ar trebui intitulată (ironic) o relatare despre modul cum mi-am petrecut ziua de azi. Dimineața mi-am făcut (singur, pentru că Donmița e bolnavă, are virozã) cartofi fierți, pe care i-am mâncat cu smântână. Apoi, mergând într-o vizită, am participat (fără entuziasm) la o discuție de câteva ore despre... piața de capital. Cineva mai inițiat le vorbea altora, care voiau să se inițieze, despre cum se poate juca la bursă. îmi răsună şi acum în minte „SIF Muntenia". Ce mult îmi place cuvântul SIF! Parcă ar fi numele unui instrument muzical paradisiac. Mi-ar plăcea să fiu undeva, singur cu o femeie frumoasă, şi cineva să ne cânte din SIF.

După amiază am participat la o altă discuție, cu un avocat, despre modul cum se poate recupera o clădire naționalizată de autoritățile comuniste. N-am fost destul de atent. Mă prefăceam că urmăresc discuția, dar în realitate schițam în minte un articol despre o carte de versuri *{Inima de diamant* de Mihail Gălățanu) pe care urma să-l scriu pentru „România literară". Totuşi, după un timp mi-am dat seama că marea problemă care îi frământa pe cei prezenți era cum se poate ajunge la primarul oraşului în care se află clădirea. Mi-am alungat din minte cartea de versuri şi am intervenit brusc:

— Bine, dar eu sunt cetățean de onoare al acelui oraş. Pot oricând să intru la primar...

— Bravo, domnule, au exclamat, pe un plin de reproş, ceilalți. Ne laşi să ne dăm atâta timp de ceasul morții şi abia acum ne spui chestia asta!

în sfârşit, seara, am ajutat pe cineva mai în vârstă din familie să găsească... cheia de la cavou. De ce avea nevoie de cheia de la cavou? Aşa, pur şi simplu, pentru că şi-a amintit că nu-şi aminteşte unde a pus-o şi nu putea să adoarmă. Când am găsit cheia, ostenit, dar mulțumit, m-am dus la computer să citesc mesajele de la eventualele admiratoare. în *inbox* nu erau decât reclame pentru Viagra.

1 februarie 2007. Păstrez, de la părinți, cadouri care înseamnă foarte mult pentru mine. Tatăl meu mi-a dăruit maşina lui **de** scris (o adevărată bijuterie de oțel nichelat, de fabricație germană, care nu s-a defectat niciodată şi funcționează şi acum) ca şi câteva răsaduri de căpşuni, care rodesc de două

ori pe an şi au fructe cărnoase, de un roşu-închis, puternic înmiresmate. Maşina de scris n-o mai folosesc, pentru că între timp au apărut computerele şi imprimantele, dar o păstiez cu drag. Căpşunii i-am înmulțit şi, vara, când ud grădina, pe ei îi ud primii (chiar şi acum, în februarie, sunt verzi). De la mama am o plapumă făcută de mâna ei, o plapumă mare şi ocrotitoare, cu care mă învelesc până peste cap nu numai când mi-e frig, ci şi când mă simt obosit de hărțuiala vieții zilnice. Dacă mă dezvelesc în timpul somnului, plapuma singură se întinde la loc şi mă acoperă cu grijă ca să nu răcesc.

2 februarie 2007. îmi vin în minte şi alte daruri (din sutele pe care le-am primit pe parcursul vieții). Le menționez pe cele mai neobişnuite. Prietenul meu din studenție, George Arion, mi-a dăruit, în 1965, o carte apărută într-un singur exemplar (confecționat de el exclusiv pentru mine). *Cum să cerşim* de V. Țandură. (Eu i-am dat atunci în schimb atunci o revistă, realizată tot într-un singur exemplar, nu mai ştiu cum se numea, pe a cărei primă pagină putea fi citit poemul *La mormântul lui Arion Pumnul* de Alex. Ştefănescu.) Dana Dumitriu mi-a făcut cadou de ziua mea un fluier de arbitru (aluzie la profesia de critic hterar). De la o grădină botanică din Jibou am primit un lămâi înflorit. Emil Brumaru mi-a trimis prin poştă, tot de ziua mea, o suită de poeme licențioase, caligrafiate pe un caiet de muzică. Un primar din Vama (de lângă Vatra Domei), dinainte de 1989, mi-a dat ca amintire un fragment dintr-un meteorit căzut în zonă. Avea o luminescență stranie şi, până la urmă, sub influența unor filme SF americane, mi s-a făcut teamă de o ipotetică energie malefică şi

l-am dus înapoi în munți. Nichita Stănescu mi-a făcut cadou un poem improvizat pentru mine, în prezența mea. *Silex.* Anca Boldur-Lățescu mi-a lăsat în fața uşii de intrare în apartamentul meu de la bloc (şi a plecat repede, după ce a sunat la uşă, ca să nu primească mulțumiri) un ghiveci cu un avocado. Măria Marian mi-a adus aici, la grădină, *în poşetă,* cu ani în urmă, un pui de salcie plângătoare, care în momenml de față este mai mare decât casa. Domnița mi-a dăruit o şuviță din părul ei frumos, când a hotărât (fără să mă consulte, deşi ea cu totul e proprietatea mea) să treacă la o tunsoare mai scurtă. Un cititor al meu din Roma (nu spun ad-mkator, ca să nu par îngâmfat) mi-a adus în dar un stilou artizanal, placat cu aur, din fondul de protocol al Papei. Fratele meu mi-a dăruit un binoclu profesional, cu care văd şi craterele de pe Lună. Mircea Dinescu a gătit cândva, numai pentru mine, un peşte uriaş prins de el însuşi, şi m-a lăsat să-l mănânc de unul singur, ceea ce am şi făcut (ca răsplată l-am lăsat să câştige o partidă de şah din cele o sută pe care le-am jucat). Sora mea mi-a făcut cadou la sfârşitul anului

trecut o cățeluşă-lup, de numai tiei săptămâni, Lolita, pe care însă a trebuit să o înstiăinez de curând şi de care mi-e un dor cumplit, şi ziua, şi noaptea.

Iar o chinezoaică din sudul Chinei m-a dus cu ricşa şi nu mi-a luat bani, explicând, într-o engleză la fel de stricată ca a mea, că îmi face cadou călătoria pentru că îi place cum râd.

7 februarie 2007. Pe o stradă dosnică din Bucureşti, o femeie tânără şi frumoasă, dar violent fardată, şi-a desfăcut brusc haina de blană, când am ajuns în dreptul ei, şi... mi-a arătat totul. Sub haina de blană era complet goală. M-am zăpăcit rău de tot şi, tiaversând aiurea, era să intru sub roțile unei maşini.

Nudul femeiesc mă tulbură şi acum, la 59 de ani, ca pe un adolescent. Am mai văzut şi eu câte o femeie goală (fie şi în revistele pentru adulți), dar anatomia feminină a rămas pentru mine o problemă neelucidată, un fel de „foşnire de mătăsuri".

Năzăriri ale corpului femeiesc mă întâmpină peste tot, de dimineața până seara. Salcia plângătoare din grădina mea are tot atât de multă feminitate, pentru mine, ca Jennifer Lopez. îi mângâi mlădițele unduioase ca pe nişte şuvițe de păr în care m-ar îngropa o femeie aplecată asupra mea. Dacă am de ales între a bea din sticlă sau din pahar, beau întotdeauna din sticlă, care-mi dă senzația difuză că sug dintr-un sfârc generos. Până şi momentul în care intioduc o dischetă în fanta primitoare a computerului mă înfioară, cu sugestii inavuabile.

Moda bluzelor scurte, care lasă buricul domnişoarelor dezgolit, mă face (nu pot evita rima) fericit. Este exact ca-n visurile mele. Nu credeam că se vor împlini vreodată. Şi iată că secreta mea utopie a devenit, totuşi, realitate. Dacă le ceream eu femeilor, oricât de politicos, să-mi arate acea fâşie de pântec (de o imensă importanță strategică în viziunea oricărui seducător), sunt sigur că ele m-ar fi acoperit de ocări şi mi-ar fi dat şi cu poşetele în cap. Şi iată că, fără să mişc vreun deget, ceea ce nu îndrăzneam să le cer ele au şi făcut, cu o generozitate princiară.

Am mare noroc că sunt un bărbat trecut şi nicio femeie nu mă mai consideră periculos. Le pot observa pe toate în linişte, ca un operator TV care, deghizat în copac, filmează de la câțiva metri căprioare în munții Carpați.

8 februarie 2007. Mă uit minute în şir în curtea unui țăran dintr-un sat de lângă Bucureşti. Câinele, legat cu un lanț gros şi greu, de genul celor cu care se leagă vacile, se plimbă prin fața cuştii lui, dintr-o parte în alta, atât cât îi permite lanțul, nu mai lung de un metru. Este un câine slab şi murdar, care şi-a păstrat încă ceva din voioşia lui înnăscută. Prin curte trec mereu cu

diverse treburi — de la poartă la casă, de la casă la fântână, de la magazie la casă etc. — membrii familiei țărăneşti, de toate vârstele. Niciunul — copil, adult sau bătrân — nu bagă în seamă câinele. Pentru ei, câinele pur şi simplu nu există ca ființă, este un fel de sonerie menită să anunțe sosirea vizitatorilor. Câinele, în schimb, se bucură cu înflăcărare ori de câte ori trece prin preajma lui câte unul de-al casei. De fiecare dată crede că omul acela *vine la el* şi sare fericit în întâmpinarea lui, căzând scurt după fiecare salt, din cauza scurtimii lanțului.

Dezamăgit de zeci şi zeci de ori pe zi, câinele continuă totuşi să creadă în ființa omenească. O salută şi — s-ar putea spune — o sărbătoreşte în felul lui ori de câte ori o vede, dar ea, ființa omenească, dă dovadă de o nesimțire compactă, iremediabilă. **t**,î

9 februarie 2007. Altercație, în troleibuzul 86, între o femeie cu multe bagaje şi doi țigani (o fată şi un băiat) care se reazemă de ea (probabil din greşeală, pentru că se privesc unul pe celălalt cu nesaț şi nu mai văd nimic înjur). Femeia protestează vehement. Țiganul, care părea un om oarecum delicat, datorită atitudinii lui de îndrăgostit, o repede pe femeie cu o brutalitate surprinzătoare:

— Ce, fă, eşti nebună?! Stai dracului acasă, nu te lua de oameni!

— Asta-i culmea! Dumneata mă înghesui şi tot dumneata țipi la mine?

— Cine să te îngliesuie, fă? Nu vezi cum arăți? Nu te mai înghesuie nimeni la vârsta ta!

Toată lumea tace, astfel încât sunt nevoit să intervin în apărarea femeii. Țiganul mă repede şi pe mine, fără ezitare.

— Ce vrei, mă, e gagica ta?

— Nu e. Dar nu e drept ce faci! întâi o împingi şi pe urmă o şi jigneşti. Țiganul pare derutat de faptul că îi vorbesc calm, explicativ. Mi se

adresează din nou, de data aceasta cu o voce mai scăzută:

— Ea m-a împins. Eu nu i-am făcut nimic. Şi tot ea strigă la mine.

— Chiar dacă ar fi aşa, de ce nu eşti mai bun? Nu vezi că e o femeie în vârstă? Puteai să ai grijă să nu o împingă alții. Puteai să o ajuți să-şi pună bagajele pe un scaun. Nu ți-e milă de ea? Nu ai suflet?

Nu mai spune nimeni nimic. Cobor la Piața Romană şi merg pe Ma-gheru. După vreo sută de metri, când uitasem cu totul de incidentul din troleibuz, mă ajung din urmă țiganul şi țiganca. Tresar şi mă gândesc că vor să mă atace. Mă pregătesc (sufleteşte) să mă apăr. Dar ei vor cu totul altceva: să rectifice o eroare. Vorbeşte țiganca:

— Să ştiți că nu e... rău. E bun. Vă spun eu că e bun.

Mă impresionează acest neaşteptat moment de comunicare, aproape că-mi dau lacrimile.

13 februarie 2007. Oamenii necultivaţi de azi nu-i respectă deloc pe intelectuali. Au de pierdut şi unii, şi alţii. S-a ajuns aici pentru că decenii la rând, în timpul comunismului, intelectualii au fost trataţi cu dispreţ în mod oficial. Pe vremea lui Ceauşescu, aflându-mă în vizită înti-un

sat, în timpul campaniei agricole, am văzut un grup mare de profesori, medici, jurişti, funcţionari aduşi de la oraş ca să participe la strângerea recoltei. Fuseseră transportaţi cu două camioane. Stăteau toţi, stingheri, la marginea unei tarlale. Cei care erau solicitaţi se desprindeau din grup şi se duceau să muncească. La un moment dat l-am auzit pe un ţăran strigând către alt ţăran:

— Bă, Gheorghe, adu, bă, vreo patru intelectuah, şi pe rândul meu!

14 februarie 2007. Azi e ziua de naştere a tatei. Tată, tată, ce fericit aş fi să-ţi pot da un telefon *acolo* şi să-ţi mai aud măcar o dată vocea!

Eu mi-am construit o casă pe terenul pe care îl ştii şi m-am şi mutat în ea. N-am fost destul de atent când îmi explicai ce lucrări trebuie să fac iama în grădină şi acum nu mai am pe cine să întreb.

Mama a murit şi ea, la scurtă vreme după moartea ta. Noi, cei trei copii ai tăi şi ai ei, o vizitam foarte des (Sanda şi Florin — zilnic, eu — la două-trei zile), dar întâmplarea a făcut să moară în zori, singură, în fotoliu.

în România treburile merg prost, chiar dacă lumea se agită şi creează impresia de activitate. Oamenii s-au urâţit mult, sunt de nerecunoscut. Toţi se gândesc la bani, vorbesc de bani şi renunţă oricând la bun-simţ pentm bani.

îmi pare rău că nu pot să-ţi dau şi veşti bune. Mi-e tare dor de tine, aş renunţa şi la grădină, şi la casă, numai să te mai văd o dată şi să te pot strânge în braţe.

15 februarie 2007. De câţiva ani nu mai simt deloc dorinţa să plec în străinătate. Chiar acum zece minute am refuzat o invitaţie — foarte ademenitoare — în Franţa.

Dacă mă gândesc bine, nu am învăţat mare lucru din călătoriile mele în diferite ţări. Tot ce ştiu despre lume ştiu din cărţi. Puţine — şi insignifiante lucruri — mi-au rămas în minte din drumurile pe care le-am făcut.

Din SUA ţin minte o sculptură reprezentând un pistol uriaş cu ţeava înnodată. Pistolul, aşezat pe un soclu în vecinătatea sediului ONU din New York, simbohzează simphst şi demagogic dorinţa de pace. M-am întrebat,

văzându-l, dacă asta-i tot ce-au fost în stare să creeze americanii în materie de pax-simbol.

în China, chiar la prima plimbare prin Beijing, m-a oprit o chinezoaică fmmoasă şi m-a mgat să o las să mă mângâie pe burtă. M-am simțit în al nouălea cer şi i-am dat cu entuziasm acordul, dar în scurtă

vreme am aflat că nu era vorba de obişnuitul meu succes la femei, ci de o superstiție a chinezilor, conform căreia dacă mângâi un individ gras pe burtă, ai noroc (cam aşa cum se crede la noi că ai noroc dacă atingi un coşar). întâmplarea aceasta, măgulitoare-dezamăgitoare, mi-a rămas în memorie mai vie decât vizitarea „Oraşului interzis".

Amintirea cea mai persistentă din Rusia (unde am fost înainte de 1989) este aceea a unei cozi imense la care am stat, într-unui din cele două supermagazine din Moscova, ȚUM sau GUM (nu mai țin minte care anume), ca să cumpăr lenjerie de damă (de negăsit pe atunci în România). Eram singurul bărbat printre zeci şi zeci de msoaice. Aproape toate erau mari şi puternice, adevărate zdrahoance, şi mă înghesuiau cumplit. Simțeam că iese sufletul din mine. Una dintre ele m-a scos în afara cozii ca pe un nimic, *cu o năprasnică lovitură de şold.* Mi-am adus aminte imediat versurile lui Emil Brumam. „De dimineața până seara/ Visez la şoldul tău, Tamara."

în Irlanda, la Dublin, pe o ploaie deasă, am ajutat două domnişoare îmbrăcate în fulgarine galbene, cu glugă, să ducă în magazia unei biserici pachetele cu publicații religioase descărcate dintr-o furgoneta pe tro-tuaml din fața bisericii. Speram că prin acest gest voi câştiga simpatia domnişoarelor şi acolo, în întunericul magaziei, voi primi, cine ştie, o mângâiere pe obraz ca răsplată sau poate chiar un sămt fugar sau... Când am terminat treaba, domnişoarele mi-au îndesat o bancnotă de 10 lire sterhne în mână şi au disparat în noapte. M-am simțit jignit şi frustrat. Dintr-un bărbat misterios şi tandru, dintr-un Jean Valjean care apare din întuneric şi o ajută pe Cosette să ridice găleata prea grea, ele m-au transformat într-o secundă într-un străin disperat, care a câştigat 10 lire sterline ca hamal! Totuşi, n-am arancat bancnota. Cu ea i-am cumpărat Domniței un raj minunat, din primul magazin de cosmetice.

17 februarie 2007. La o emisiune transmisă de Realitatea TV în direct de la Sibiu — un talk-show la care iau parte Gabriel Liiceanu, Andrei Pleşu, Emil Hurezeanu şi Cristian Tudor Popescu — se face din nou afirmația, falsă şi ridicolă, că balada populară *Miorița* exprimă predilecția pentra inacțiune şi resemnare a poporalul român, că este neeuro-peană etc. Această idee a lansat-o un prost voios acum aproape o sută de ani, H. Sanielevici, care s-a

mirat că personajul principal al baladei, aflând că urmează să fie omorât de tovarăşii lui de păstorit, nu se duce la poliție să-i reclame. Ca nişte papagali, sute de alți comentatori au tot repetat apoi chestia cu pasivitatea românilor. Este (am mai spus-o şi am s-o repet până când... moartea ne va despărți) un mod vulgar de a citi superbul poem.

în *Miorița* nu se pune în discuție o problemă de ordin practic. Poemul trebuie citit ca un poem, nu ca un articol de ziar. Despre crima care va avea loc se poate spune că a şi avut loc. De fapt, *nu contează* dacă a avut sau nu loc, nu contează dacă ar putea fi sau nu împiedicată. Personajul s-ar duce în zadar la poliție: poliția n-ar putea să şteargă din mintea lui ideea cutremurătoare că trăieşte într-o lume în care *este posibil* ca propriii lui tovarăşi să-l ucidă. în mod surprinzător — şi admirabil — balada oferă o soluție existențială: să te ridici deasupra împrejurărilor prozaice, să le transfigurezi, să te salvezi prin frumusețe.

Ciobanul din *Miorița* este un învingător. Cine nu înțelege asta nu înțelege literatura.

Despre Cristian Tudor Popescu ştiam că nu înțelege literatura. El este acela care a susținut că Nichita Stănescu este un poet inventat de critici, lipsit de valoare. Tot el, citind corespondența dintre Eminescu şi Veronica Miele, a afirmat că Eminescu face declarații de dragoste în stilul personajelor lui Caragiale.

Dar despre Gabriel Liiceanu şi Andrei Pleşu nu mi-aş fi putut imagina că sunt atât de străini de hteratură.

20 februarie 2007. Sunt la Petroşani, pentru a participa la întâlniri cu cititorii de literatură. împreună cu mine se află Gabriel Chifu, poet şi prozator, secretar al Uniunii Scriitorilor. Ni se alătură Varujan Vosga-nian, aflat aici în cahtate de Ministru al Economiei şi Comerțului, dar având şi funcția de vicepreşedinte al Uniunii Scriitorilor. Inițiativa acestor întâlniri a avut-o nonconformistul, fermecătorul profesor de română, de la Liceul de Informatică, Mihai Barbu, susținut de un lider sindical al minerilor. Adrian Jurca.

îl studiez atent, fără ştirea lui, pe Adrian Jurca, gândindu-mă că este... succesorul lui Miron Cozma şi încercând să înțeleg ce aspirațu are. Nu-i nevoie să fac prea mari eforturi de descifrare, pentru că mi se confesează chiar el:

— Vreau să şterg amintirea lăsată de mineriade. Vreau ca lumea să afle mai multe despre mineri şi să-i respecte din nou.

Ce deosebire între el şi Miron Cozma! Miron Cozma a adus minerii la Bucureşti. Adrian Jurca a adus scriitorii la Petroşani!

21 februarie 2007. Spectacol de poezie la Teatrul Național, susținut de Ion Caramitru, Johnny Răducanu şi, de dincolo de moarte, de Nichita

Stănescu, ale cărui poezii straniu-jucăuşe îi luminează, îi transportă în altă lume pe spectatori. Mă aflu aici cu o tânără şi superbă domnişoară. Alina Rump, la care toți cunoscuții mei se uită cu coada ochiului. Când se termină spectacolul, unii dintre ei se prefac că nu mă văd, dându-mi de înțeles că păstrează discreția, că nu vor povesti nimănui cu cine m-au văzut. Alții, însă, nemiloşi, cu un zâmbet plin de cruzime, mă întreabă brutal:

— Ce faci, Alex? Unde e Domnița?

De fapt, Domnița *ştie* că sunt cu Alina la teatru, iar Alina *ştie* că sunt căsătorit cu Domnița. Alina (tânără admirabilă, cu studii strălucite făcute în țară şi în străinătate) este fiica unor prieteni ai noştri, Lidia şi Radu Rump.

22 februarie 2007. Aici, în casa de la țară, de câteva zile, *nu* mă mai uit televizor. Ce fericire! Parcă m-am operat de cataractă şi văd din nou lumea aşa cum e (televizorul opacizează cristalinul nu cu un alb lăptos, ci cu o sarabandă de culori țipătoare; efectul de orbire e însă acelaşi). Parcă mi-am scos din urechi dopurile de zgomote infernale (voci agresive, împuşcături, muzici stridente) şi aud, în sfârşit, şi **fâsâitul** vântului în crengile pomilor din grădină.

Pe de altă parte, este evident că am devenit dependent de televizor. Din când în când mă aşez într-un fotohu din hving şi caut automat telecomanda. Sunt copilul de curând înțărcat care întinde gura în întuneric după sânul mamei.

23 februarie 2007. Ce greşeală! Urmăresc o emisiune la televizor şi, bineînțeles, mă enervez. Dom Buşcu şi Traian Ungureanu, ca invitați ai lui Robert Turcescu, polemizează pe tema anti- şi pro- Traian Băsescu. Dom Buşcu îl acuză pe Traian Ungureanu că în mod interesat îl susține pe preşedintele țării, întmcât i s-a promis că va fi numit ambasador în Anglia. -

Acuzația aceasta, pronunțată cu un dezgust de om superior de Dom Buşcu, mă siderează. Credeam că numai oamenii necultivați gândesc aşa. Cum poate Dom Buşcu să considere că funcția de ambasador este o... răsplată, un fel de tort cu frişca oferit cadou unui prieten. O asemenea funcție înseamnă înainte de toate competență, muncă, responsabihtate. Ar fi bine pentm România ca un om de valoarea lui Traian Ungureanu, bun cunoscător al hmbii şi societății engleze, să accepte să fie ambasador la Londra. Iar pentm

el asta ar însemna o sarcină dificilă, un efort ieşit din comun, pe care nu oricine este dispus sau în stare să-l facă.

Numai în România s-a ajuns la acest mod meschin de a gândi, la acest cinism, aproape generalizat: primirea unei funcții este considerată o afacere necurată. îmi plăcea să cred însă că un om ca Doru Buşcu, care trece drept intelectual, nu gândeşte aşa.

în mod curios, Traian Ungureanu, sensibil şi timid, se fâstâceşte, caută justificări, anunță că nu va mai fi numit ambasador. Toată discuția e greşită. închid brutal televizorul. Multă vreme de acum încolo n-am să-l mai deschid.

25 februarie 2007. Mă acostează pe stradă un prozator care de ani de zile îmi tot reproşează că nu scriu despre el. Uneori este umil, alteori — agresiv. Acum este agresiv. îl liniştesc, cu tact. După ce rămân, în sfârşit, singur, mă gândesc că n-am să-i pot îndeplini niciodată dorința pentru că nu are absolut deloc talent şi nu vreau să mint.

Apoi, mă gândesc cu melancolie la... soarta mea. în calitate de critic hterar, m-am străduit toată viața să nu fac compromisuri, dar tot am făcut. Şi de fiecare dată, suferința mea a fost mult mai mare decât aceea pe care eventual am provocat-o cititorilor.

Pe de altă parte, am remarcat faptul că lumea literară m-a sancționat pentru compromisurile făcute, dar şi mai tare m-a sancționat pentru... refuzul de a face compromisuri. Este ceea ce mi se întâmplă în momentul de față, după ce am publicat *Istoria literaturii române contemporane.* întrucât consider această carte — trebuie să fiu, iată, patetic! — cartea vieții mele, m-am străduit să nu fac în paginile ei niciun compromis, mi-am reprimat sentimentalismul (principala cauză a compromisurilor, în ceea ce mă priveşte) şi, drept urmare, am declanşat o furtună de proteste, unele foarte asemănătoare cu nişte accese de isterie.

Dacă aş fi tânăr, în curs de formare, aş putea crede că societatea vrea de la mine *să fac compromisuri* şi că mă sancționează că nu le fac. Din fericire, nu mai sunt tânăr...

1 martie 2007. Ce mărțişoare urâte pe tarabe! Făcute pentru fi aruncate imediat după primire! De altfel, nici nu pot fi purtate. Dacă le scoți din plicul de plastic transparent în care sunt înghesuite, se desfac în părțile componente. Femeile nu şi le pot prinde în piept şi, probabil, nici nu-şi doresc asta. Le colecționează ca pe nişte trofee. Le arată celor din jur. Dar apoi se descotorosesc repede de ele.

La Suceava, pe vremea când eram elev, confecționam *eu* mărțișoare, îndrumat de mama. Am mai povestit asta, dar n-am explicat cum. Cu ajutorul unui ac fin, îmbrăcam câte doi minuscuh cihndri de carton în

mătase roşie (unul) şi albă (celălalt), răsuceam un fir de mătase roşie şi unul de mătase albă, făcându-le să se îmbrățişeze delicat, înnodam şnurul astfel obținut în bucle elegante (ca semnătura lui Eminescu), agățăm la mijloc cei doi cilindri, ca pe două pietre prețioase, înfigeam un ac cu gămălie în mijlocul nodului.

2 martie 2007. Văd filme pomografice pe un canal TV care transmite filme pomografice non-stop. N-am mai văzut de mulți ani asemenea filme. S-a schimbat fantastic — în rău — reprezentarea actului sexual. S-a ajuns la o animalizare deşănțată şi la o înjosire cinică a ființei omeneşti, în special a femeii. Toate „actrițele" au zona pubiană complet rasă, pentm a fi etalată exclusiv camea, ca într-un galantar de măcelărie. Vaginul este desfăcut la maximum (de ele sau de parteneri), astfel încât să devină vizibilă interioritatea lui, confundabilă cu aceea a unui intestin. De altfel, intestinul propriu-zis este şi el explorat grotesc, prin lărgirea bmtală a orificiului anal în fața camerei de luat vederi. Bărbații, mulți cu figuri de infractori şi cu tatuaje puerile pe umeri sau pe brațe, trag câte un scuipat în sexul femeii sau în fundul lor şi apoi îl ling. Când fac sex oral, le pălmuiesc pe femei peste obrajii bombați de penisul lor (şi ele icnesc de durere, străduindu-se să simuleze plăcerea) sau îşi înfig falusul, de care sunt foarte mândri, atât de adânc în gâdejul partenerelor, încât le determină să tuşească sau chiar să aibă spasme de vomă.

Şi mai jalnic este faptul că adeseori şi bărbații, şi femeile se uită rânjind spre aparatul de filmat, de unde reiese că nu uită de ei înşişi atunci când fac dragoste.

Filmele n-au niciun *story,* toți se regulează la nesfârşit. Mişcarea de du-te-vino a penisului (sau a înlocuitorului lui din sticlă, din material sintetic etc.) este urmărită minute întregi, de aproape, încât de la un moment dat îți vine să crezi că vezi, la Discovery, un film documentar despre o fabrică de pompe.

5 martie 2007. Mai avem de aşteptat o zi-două şi gata, vine primăvara. Ştiu exact ce se va întâmpla în grădina mea. Pământul va ieşi de sub zăpada imaculată burzuluit, țepos, acoperit de tulpini lemnoase frânte şi frunze moarte. Va trebui să-l greblez şi să dau foc grămezilor de uscături. Apoi, treptat, din țărâna impură îşi vor face loc spre lumină, ca nişte lănci de puritate, primele fire de iarbă noi şi ghioceii (am şi ghiocei în grădină). O materie aparent informă, mâzgoasă, pUnă de gunoaie, *pământul,* de atingerea

căruia domnişoarele se feresc oripilate, va produce, încă o dată, „verde pur, vis de-albastru şi azur". La fel, din crengile zgrunțuroase ale pomilor se vor desface flori albe şi roz, a căror privelişte te îmbată şi te face să te îndrăgosteşti instantaneu de oricine se află în preajmă, de fata din vecini care a venit să-ți aducă într-o găleată lapte proaspăt sau de propria ta nevastă.

10 martie 2007. Şunt în casa de vacanță a lui Nicolae Manolescu de la Câmpulung, împreună cu Domnița. Din cerdacul casei se văd până departe munții, cu sate răsfirate pitoresc pe versanții lor.

Aici, la periferia oraşului, se trăieşte tot ca într-un sat. Oamenii au livezi, cresc vaci, trebăluiesc de dimineața până seara prin curți, îi salută pe necunoscuți. Pe Nicolae Manolescu îl respectă ca pe un personaj legendar, dar, dacă îi întrebi, nu pot să explice în ce constă valoarea lui. Urcăm pe ulița în pantă, spre oraş. Nicolae Manolescu îmi arată casa lui Horia-Roman Patapievici. Ce uliță! Ar merita pavată cu aur. Şi nu e pavată nici măcar cu piatră de râu...

La piață, îl urmăresc pe Nicolae Manolescu făcând cumpărăturile. E un spectacol de neuitat. Marele critic evaluează dintr-o privire mărfurile, se hotărăşte rapid, nu se răzgândeşte. De fapt, nu cumpără, ci face o antologie de mărfuri. Este generos într-un mod rațional şi ironic într-un mod elegant. Asemenea lui Gabriel Liiceanu, care l-a descris pe Constantin Noica aprinzând focul în sobă, am să-l descriu şi eu, cândva, pe Nicolae Manolescu făcându-şi cumpărăturile.

11 martie 2007. Călătorie cu maşina de la Câmpulung la Braşov, printre munți. în maşină se mai află — în afară de mine şi Domnița — Nicolae Manolescu şi Irina Horea. Aflu cu acest prilej că Nicolae Manolescu a străbătut de-a lungul anilor, pe jos, toți munții din țară. Cunoaşte zeci şi zeci de trasee, evocă vârfuri, creste, văi şi hornuri, vorbeşte de roci de sedimentare şi şisturi bituminoase. în mod uimitor, şi Irina Horea ştie aproape totul despre munți, pe care i-a colindat cu cortul în spate. Ajungem într-un loc privilegiat de unde se pot vedea şi Bucegii, şi Omul, şi Piatra Craiului. Ne dăm jos din maşină şi ne uităm de jur-împrejur. Eu confund Valea lalomiței cu Valea Dâmboviței, Bucegii cu Piatra Craiului, trecătorile cu hornurile. Drept urmare, mă compromit definitiv în ochii celor doi. Nicolae Manolescu, în special, mă priveşte ca şi cum l-aş fi confundat pe Mircea Muthu de la Cluj cu Titu Maio-rescu de la Iaşi.

P.S. Joc de cuvinte simpatic al lui Nicolae Manolescu, referitor la faptul că peste tot ți se cere codul numeric personal: „în țara asta nu se poate trăi fără CNP şi fără CTP".

12 martie 2007. Trădare! Trădare! Trădare! Chiți mă înşală, de mai mulți ani! Am aflat asta chiar azi-dimineață, când am ieşit în curtea blocului (am dormit în locuința de la Bucureşti), chemat de miorlăiturile disperate ale unei pisici (care putea fi şi Chiți) atacate de un câine. La ieşirea din bloc m-am lovit nas în nas de un vecin care şi el credea că pisica îi fusese atacată.

— Bântuie pe aici un câine vagabond, uriaş, care omoară pisici, mi-a spus el îngrozit.

— Aveți şi dumneavoastră o pisică?

— Da, una foarte drăguță, Pisi, dar lipseşte mereu de acasă...

Am ieşit amândoi în curtea blocului, îngrijorați, şi deodată am văzut-o pe Chiți coborând precaută dintr-un copac, unde se refugiase de frica dihăniei lătrătoare.

— Chiți! am strigat eu, fericit.

— Pisi! a strigat şi vecinul meu, tot fericit.

M-am uitat înjur şi n-am văzut nicio altă pisică. Vecinul meu îi spunea „Pisi" lui „Chiți"!

— O confundați, am spus eu ferm. Asta e Chiți!

— Ba dumneavoastră o confundați, mi-a replicat el. E Pisi a mea, o recunosc dintr-o mie.

Aşa am aflat că Chiți are doi stăpâni, pe mine şi pe el, fără ca unul să fi ştiut până acum de celălalt! Ce trădătoare! La mine venea şi se pi-sicea, dându-mi de înțeles că se bucură nespus că mă vede! Mânca din palma mea, dormea în brațele mele, cu aerul că se topeşte de dragoste. Şi apoi, sub pretextul că mai iese pe afară, se ducea la el şi făcea exact, dar exact, aceleaşi gesturi de tandrețe!

15 martie 2007. Florin mi-a adus în dar trei smochini şi mă ajută să-i sădesc. Este profesor universitar, conduce doctorate, are o soție frumoasă, Mihaela, medic pediatru foarte apreciat, şi un copil încântător.

Toma, dar eu tot... fratele meu mai mic îl consider. îl trimit ca pe un băiat de alergătură să aducă o găleată cu apă de la fântână, îi cer să țină smochinul în timp ce eu bătătoresc pământul în jurul lui.

între noi nu e decât o diferență de trei ani şi jumătate. Pe vremea când eu aveam şaisprezece, iar el doisprezece şi jumătate, această diferență conta. Dar acum, când amândorura a început să ne încărunțească părul, ea nu mai înseanmă nimic. Şi totuşi, relația de altădată s-a păstrat.

îmi aduc aminte cum, elevi fiind, mergeam amândoi la pescuit pe despletitul râu Moldova, singuri în întinderea necuprinsă, arşi de soare şi cu părul răvăşit de vântul prietenos al verii. Eram fericiți. Ne însoțea doar o

cățea-lup, Ozana, care urmărea mai atentă decât noi pluta undiței şi ne anunța, printr-un lătrat discret, când o vedea zvâcnind. Smuceam atunci undița şi scoteam din apa ca „de bulgări de lumină", eu sau Florin (nu contează cine anume, bucuria era aceeaşi) câte un peşte argintiu. Lui Florin îi era milă să smulgă acul din gura peştelui şi...

— Mai bătătoreşti mult?

Tresar şi îmi dau seama că apăs pământul mecanic cu piciorul de vreun sfert de oră.

— Te gândeai la altceva?

— Lasă comentariile! Mai adu o găleată cu apă!

P.S. M-am mai liniştit, în legătură cu Chiți. De fapt nu are doi stăpâni. Important este la cine doarme. Şi doarme la mine, în fiecare noapte, fără excepție. Vecinul meu, care îi spune Pisi, este pentru ea doar o aventură...

20 martie 2007. Mi-am făcut un obicei pervers: când văd la televizor un pohtician, un om de afaceri, un actor ş.a.m.d., încerc să-mi imagmez cum ar reacționa dacă s-ar îndrăgosti. Ce anume i-ar spune femeii iubite...

Acum am în față imaginea unui miliardar care mişcă din buze vorbind despre fotbal. Dau sonorul la minimum şi îmi închipui o declarație de dragoste făcută de el:

„Femeie! Tu nu eşti femeie, eşti dracu'! Ce-ai făcut tu, cum ai

Incul tu, că mi-ai sucit minților şi numai la tine mă gândesc? Eşti pentru mine — mi-a explicat mie Dan Pavel cum se cheamă chestia asta — o «obsesie». Te văd peste tot, chiar şi pe gazon, la meciurile de fotbal. în loc să-l văd pe arbitiu, îmbrăcat în negru, te văd pe tine, goală: alergi pe Iercn şi-mi faci semne cu mâna.

Eu sunt căsătorit, femeia lui Dumnezeu, şi eu judec creştineşte, pentiu mine nevasta e una pe Pământ. Ca şi țara. Penttu mine nevasta şi țara sunt lot ce am mai sfânt. De nevastă mă ocup noaptea, de țară mă ocup ziua, de (inc când să mă mai ocup? Eşti o jigodie, asta eşti, te-am citit din prima clipă, dar uite, chiar acum, când îți zic jigodie, te iubesc de mă topesc.

De ce nu mă laşi, muiere, în pace? Până mai ieri îl visam numai pe flia ras în cap, de la fisc, acum te visez şi pe tine, tot rasă, ştu tu unde, trebuie să ştii, că erai şi tu în vis şi sigur ți-aduci aminte.

Am zis-o şi-o mai zic: eu am bani, că Dumnezeu mi-a dat bani, şi-ți cumpăr un bărbat cum vrei tu. Pun la bătaie, la nevoie, şi un miUard de euro, numai să nu mă mai ispiteşti şi să mă împingi să cad în păcat. Ți-l cumpăr şi pe Schwarzenegger sau poate îl vrei pe Ronaldinho, tu hotărăşti; atâta doar să nu mi-l ceri pe Cristian Tudor Popescu, că ăsta nu e creştin.

îmi vine să-i strâng de gât şi pe Schwarzenegger, şi pe Ronaldinho, când mă gândesc că ți-ar cădea cu tronc. Că eu te iubesc ca un nebun, chiar dacă nu vreau să te iubesc, că nu vreau, ăsta-i adevărul. Poate că mai bine ar fi să te culci cu mine, în scop — tot Dan Pavel mi-a explicat cum se pune problema — «terapeutic». Să te culci cu mine o singură dată, atât, o singură dată. Hai, femeie, nu te lăsa rugată, că unul sunt eu în țara asta şi eu nu mă rog de nimeni. De ce nu vrei, jigodia dracului, hai, fii deşteaptă, măcar să văd cum ar fi dacă ar fi. Hai, puțin, măcar un început, şi nu-ți mai cer nimic, în viața mea! îți jur, uite, mă şi închin!"

23 martie 2007. Mă întâlnesc, la Radio, cu Ana Blandiana şi Daniel Cristea-Enache. Teodora Stanciu, fermecătoarea Teodora Stanciu, realizatoarea emisiunii pentru care am venit toți tiei să facem înregistrări, ne primeşte, ca de obicei, cu multă căldură. Vorbim, râdem, mâncăm prăjituri şi bem cafele, ne simțim ca în vremurile bune din studenție. Ana Blandiana, cunoscută pentru gravitatea ei, ştie şi să se joace. Toți oamemi mari ştiu să se joace. îmi aduc aminte cum o dată, la Oneşti, la Zilele Culturii „G. Călinescu", am fost invitați mai mulți participanți, la sfârşitul manifestărilor, într-o hvadă de cireşi plini de cireşe. Ana Blandiana şi-a făcut cercei din cireşe. Arăta superb, ca o zeiță păgână.

întors la Bucureşti, am povestit unei poete ambițioase (şi netalentate) acest episod, iar ea, dornică să o concureze pe Ana Blandiana, s-a repezit la frigider (mă aflam la ea acasă), a scos două perechi de cireşe şi şi le-a agățat de urechi. Nu-i stăteau deloc bine. Parcă fusese bătută cu fructe, într-o piață, şi purta urmele încăierării. în plus, peste câteva zile am aflat că s-a îmbolnăvit de otită, fiindcă cireşele, scoase de la frigider, erau foarte reci.

25 martie 2007. îi avem ca musafiri, în casa de la țară, pe Dan C. Mihăilescu şi Tania Radu. Ce pereche frumoasă! Sunt împreună de o viață. Au intrat în mitologia vieții hterare. Poate se mai ceartă şi ei câteodată, dar în timp şi-au armonizat mişcările, astfel încât existența lor seamănă cu un dans în doi. Dan, lucid-exuberant, nesupus, dar curtenitor, Tania, discret-ironică, delicată, bodyguard îngeresc al lui Dan, pe care îl apară mai ales de propriile lui fantasme.

Dan vorbeşte exact ca în faimoasa lui emisiune TV „Omul care aduce cartea". (Se poate spune şi invers: la televizor vorbeşte exact ca în viața de fiecare zi.) Este mereu inteligent, inventiv, nu se plictiseşte niciodată şi nu devine plictisitor. Când povesteşte cum obişnuieşte să mănânce un tort (tacticos, felie după felie, până îl termină) sau cum şi-a amenajat casa de la Stroieşti (unde are şi vaci cu viței) este la fel de original şi captivant ca atunci

când comentează cărți. Tot ce spune ar trebui înregistrat. El nu face parte dintre acei intelecmali care strălucesc numai în fața camerelor de luat de vederi, pentru ca după terminarea emisiunii să se scufunde din nou, cu voluptate, în mediocritate. Gândirea lui funcționează necontenit, la maximum, oferind celor din jur un spectacol de inteligență non-stop.

Ce bine ar fi să urmărim cu toții un asemenea spectacol, în loc să ne uităm ore întregi la furculițele cu care un mihardar şi tânăra lui soție duc la gură mâncăruri scumpe!

29 martie 2007. Stropesc gazonul cu furtunul. Am soarele în spate şi, în pulberea de apă pe care o împrăştii asupra ierbii, se formează un curcubeu. Un curcubeu care se deplasează odată cu mine! Un curcubeu la purtător!

Mi-e ruşine să scriu negru pe alb că sunt fericit. Dar sunt.

30 martie 2007. Stau de vorbă cu un țăran de vârsta mea. încarcă bălegar într-o roabă. îşi întrerupe munca, bucuros că am răbdare să îl ascult. Este nebărbierit de multă vreme, poartă un fes jerpelit în cap şi înoată în haine largi, decolorate de îndelungă purtare. Mă uit fascinat la c'l pentm că... îmi seamănă. Este înalt de 1,87, exact ca mine, lat în spate, putcmic, dar şi gras, cum sunt şi eu. îmi seamănă şi psihic: aspiră spre ahceva decât ceea ce îi oferă viața de fiecare zi, uneori parcă visează cu ochii deschişi. Fiind însă complet necultivat, nu se poate analiza, nu ştie ce se întâmplă cu el şi nici nu e în stare să exphce spre ce anume aspiră. I^bloseşte o limbă română precară, exprimându-se mai mult prin interjecții, grimase şi gesturi. Totuşi, are umor. De câte ori apare un trecător pe uliță, îi vorbeşte „la caterincă", creând un mic spectacol pentm el însuşi (şi eventual pentm câinii şi găinile din preajmă).

Dacă n-aş fi făcut şcoală, aş fi avut şi eu viața lui. Tocmai de aceea nu-mi pot desprinde privirea de la el.

Există, totuşi, şi ceva care ne deosebeşte flagrant, şi anume faptul că el se plânge de tot felul de suferințe fizice, ceea ce eu nu fac niciodată. Ee descrie amănunțit şi se văicăreşte ca o babă. Povesteşte cum merge la medici, ce tratamente urmează, ce rezultate (nesatisfăcătoare) obține. Culmea este că toate afecțiunile pe care le are le am şi eu. Dar nu mă simt niciodată deznădăjduit. De ce? Pentra că nu-mi dau atât de multă importanță. El se consideră central universului. Eu — doar un locuitor de undeva de la periferia lui, cu totul şi cu totul insignifiant.

Asta te învață cărțile: că lumea este largă, că există în lume, în afară de tine, *şi alții.*

31 martie 2007. Ana Blandiana îmi dă telefon din Gara de Nord (de unde şi-a cumpărat „România hterară" imediat după ce a coborât din trenul

care a adus-o de la Iaşi) ca să-mi mulţumească pentra atenţia cu care m-am îngrijit de publicarea eseului ei, „Băşcălia la români". Rămân siderat pentiu că lucrarile stau exact invers: şi eu, şi miile de cititori ai revistei ar trebui să-i mulţumim Anei Blandiana pentra extiaordinaral text pe care ni l-a dărait şi în care defineşte extrem de pătranzător (cum nu a mai făcut-o nimeni de la Lucian Blaga până azi) felul de a fi al românilor. Ideea principală a autoarei este că românii nu pot stabili un raport de egalitate cu cei din jur, că li se simt inferiori şi că, drept revanşă, îşi bat joc de ei. Este vorba de un complex de inferioritate remediat grotesc prin unul de superioritate. Este vorba de o comportare de slugi care stau cu capul plecat în faţa stăpânului, dar îşi fac cu ochiul, rânjind, când el nu e atent. Nici urmă de dispreţ din partea poetei în această caracterizare: doar o luciditate diu-eroasă, doar o impresionantă participare sufletească la viaţa celor în mijlocul cărora s-a născut. Ana Blandiana se numără printre foarte puţinii intelectuali români de azi cărora le pasă de ţara lor. Dacă ar fi citite cu atenţie (de intelectuali, de oamenii politici, de toţi cei de care depinde într-un fel sau altul soarta României), reflecţiile Anei Blandiana ar putea produce o mutaţie în conştiinţa publică.

1 aprilie 2007. Toto Cutugno, la emisiunea de inaugurare a postului TV Romantica (în noua formulă, inteligentă, concepută de Teo Trandafir), cântă, printre altele, „Io sono italiano, un italiano vero"... Ce bine îi stă unui italian să se laude cu faptul că este italian! Şi ce prost îi stă unui român să se laude cu faptul că este român! De ce? Pentru că românul, spre deosebire de italian, o face neconvins. Şi pentru că dacă totuşi, într-un moment de înflăcărare, ar cânta „Sunt un român, un român adevărat...", ar avea grijă românii aflaţi prin preajmă să zâmbească ironic şi să-l descurajeze.

2 aprilie 2007. îmi amintesc de o poezie compusă — acesta e cuvântul — la nouă ani, în clasa a doua, de fapt, în vacanţa dintre clasa a doua şi clasa a treia, în satul bunicii mele. Ţin minte totul amănunţit, într-o noapte s-a răspândit vestea că undeva, la marginea satului, arde o casă. Eu, fraţii mei şi bunica ne-am îmbrăcat în grabă şi ne-am dus la faţa locului. Casa era cuprinsă în întregime de flăcări. într-o parte a ei, grinzile de lemn, incandescente, se frângeau şi se prăbuşeau în jerbe de scântei. Oamenii se organizaseră ireproşabil. Aşezaţi într-un şir neîntrerupt, de la fântână până la casă, îşi dădeau din mână în mână găleţile cu apă, extrem de rapid.

A doua zi m-am aşezat la „masa de scris" şi am aştemut pe hârtie, cu inevitabilele ştersături de pe manuscrisul unui „poet", poemul *Incendiul:*

„în flăcări arde-o casă-n noapte,/ Toţi oamenii s-au adunat,/ Pe ici, l)c colo se-aud şoapte/ Vorbind de ce s-a întâmplat.// Părând o feerie-a nopţii,/

Scântei se-mprăştie în sus,/ Aduce la mulți mari emoții,/ însă de apă e răpus."

Remarc o exprimare stângace: „şoapte vorbind". Dar „aduce" la singular nu este un dezacord, cum pare. Folosindu-l, aveam în vedere ca subiect cuvântul din tidu, „incendiul". Am scris deci poemul ca pe o „compunere", pe o temă dată, aşa cum ni se cerase de atâtea ori, la şcoală (la şcoală însă prin *compunere* se înțelegea *proză).*

De unde ştiam cuvântul „feerie"? Dar „răpus", care este un termen livresc? Probabil şi expresia „pe ici, pe colo" provine dintr-o carte de versuri citită la vârsta aceea. Sau din manualul şcolar.

Poemul întreg nu spune nimic despre mine. Este o fereastră falsă, opacă. Mi se pare dezamăgitor să *existe* un document de atunci, iar el să nu aibă nicio semnificație în legătură cu mine.

3 aprilie 2007. Primul poem în care mă recunosc (vag) azi este unul scris la vârsta de 16 ani. *Poate...:*

„Poate că totul e simplu şi clar,/ *Noi* încâlcim urzeala luminii,/ Flori aşezăm laolaltă cu spinii,/ Tragem hotar unde nu e hotar.// Şi poate că lumea e-un dans nevăzut,/ Numai dansând îl auzi cum pulsează,/ Poate că noaptea e-o altă amiază/ Şi-un vis câştigat este visul pierdut.// Poate că vorbele-s spuse-n zadar,/ Fluviul goneşte mereu către mare,/ Poate că lumea e-un fluviu de soare,/

Poate că totul e simplu şi clar."

Pus pe muzică, de Florin, în copilăria noastră îndepărtată, a devenit un fel de imn al familiei. îl cântam toți cinci (tata, mama. Sanda, Florin şi eu) de sărbători, când eram împreună.

7 aprilie 2007. Mi-au înflorit toți cireşu şi o parte din vişini şi pruni. Este o desfăşurare de alb, deopotrivă dehcată şi grandioasă. O paradă a imaculării. O sugestie de nuntă şi fericire. Când ies în grădină am impresia că am murit şi că am ajuns în Paradis.

Mă aşez în iarbă, sub unul din cireşi, şi îl privesc proiectat pe ceral albastra. Miile de flori albe, deschise extatic, freamătă uşor şi strălucesc în soare. Simt că nu merit atâta frumusețe. Eu ce ofer lumii în schimb? Un corp greoi şi uzat, o minte plină de gânduri impure.

8 aprilie 2007. „Hristos a înviat!" Este frumos să spui aceste cuvinte într-o grădină cu pomi înfloriți. îmi sosesc rând pe rând musafirii. Ca să îi provoc, o chem pe Domnița sub un cireş înflorit şi îl scutur asupra ei. Ninge cu petale, ca în romanele lui Ionel Teodoreanu. Am un succes imens. Toate doamnele şi domnişoarele venite în vizită vor şi ele să fie supuse acestui

tratament care transformă instantaneu o femeie în zeiță. Mă înconjoară cu nerăbdare, îşi revendică fiecare prioritatea. Mă simt ca o... alimentară în timpul lui Ceauşescu.

2008

5 mai 2008. N-am mai scris de mult în *Jurnal secret.* Trebuie să-l reiau. Unii cunoscuți mă întreabă de ce îl consider „secret", dacă în cele din urmă îl public? Pentru că scriu în el ceea ce aş scrie *dacă ar fi secret.* Nu îmi confecționez o imagine convenabilă. Doar succesul la femei (imens) îl estompez, ca să nu le fac să sufere pe unele persoane (din gelozie, din invidie etc).

6 mai 2008. Conduc pe cineva la metrou şi, cu toate că n-am de gând să plec nicăieri, trebuie să-mi cumpăr şi eu o cartelă magnetică. Cunoscutul meu trece rapid de bariera de control, introducând cu îndemânare cartela într-o fantă discretă. Eu, care n-am mai mers de ani de zile cu metroul, țin cartela invers, nu nimeresc fanta, transpir depăşit de situație. Un lucrător de la metrou, în uniformă, vine să mă ajute, cu un zâmbet fals, de om care se chinuieşte să fie amabil. îmi ia cartela din mână cu o abia sesizabilă agasare, ca şi cum ar spune: „Of, nici ceva atât de simplu nu ştii să faci!" şi o introduce el acolo unde trebuie. îi mulțumesc, prefăcându-mă că nu-i observ enervarea, şi îl ajung din urmă pe cunoscutul meu. După ce el se urcă în tren, fac drumul invers, spre ieşire. Omul în uniformă mă recunoaşte imediat şi nu-şi ascunde uimirea:

— N-ați plecat?!

îmi dau seama că este nu numai surprins, ci şi dezamăgit, pentru că efortul investit în mine a rămas nefructificat. Atunci, îmi vine ideea să-mi bat joc de el, într-un mod discret, astfel încât numai eu, în sinea mea, să mă amuz pe seama lui. îi răspund:

— N-am reuşit să plec...

— De ce?!

— Pentru că vagonul avea prea multe uşi şi n-am ştiut pe unde să intru...

Lucrătorul de la metrou se uită la mine cu dispreț, dar şi cu milă. în viața lui n-a mai văzut un asemenea tăntălău. Aproape că aud ce gândeşte: „Uite, dom'le, ce mare şi tâmpit e ăsta!"

7 mai 2008. Nu e prima dată când simulez ignoranța, ca să mă amuz în sinea mea pe seama uimirii interlocutorului. Odată, într-o librărie, am rugat-o pe o domnişoară să mă sfătuiască ce cărți să cumpăr. Ea s-a uitat la mine ca la Yeti, omul zăpezilor, dar apoi a dat dovadă de multă soh-citudine. Până la urmă, vrând-nevrând, am ieşit din librărie cu o carte de preziceri de Ion Țugui (cu care, de altfel, eram bun prieten, chiar dacă îl certam că publică asemenea tâmpenii pentru bani) şi cu o culegere de teste privind fidelitatea conjugală. Altă dată l-am întrebat pe un farmacist ce înseamnă expresia „pe cale bucală", sugerându-i că eu aş vedea o legătură între adjectivul „bucală" şi substantivul „bucă"... ?

Dar cel mai tare m-am amuzat cu mai mulți ani în urmă când, nimerind în aceeaşi cameră de hotel cu scriitorul G.G., i-am mărturisit, pe un ton dramatic, că n-am deloc succes la femei.

— De fapt, i-am spus, nici nu ştiu cum se cucereşte o femeie. Mereu aud despre aventurile amoroase ale altora, dar mie nu mi se întâmplă niciodată aşa ceva, îmi vine să cred că toate istoriile de genul ăsta sunt legende. S-a culcat oare, cândva, cu adevărat, de-a lungul sutelor de ani, vreun bărbat cu vreo femeie?

Eu stăteam întins pe spate, în patul meu, cu mâinile sub cap, iar G.G., scund şi uşor pleşuv, ca un Napoleon al cuceririlor amoroase, se plimba prin cameră şi se aprindea tot mai mult.

— Vai, domnule Alex Ştefănescu, dar numai eu m-am culcat cu vreo patru sute. E treabă simplă. Şi puteți şi dv. s-o faceți oricând. Numai să ştiți cum să procedați.

— Tocmai asta e problema, că nu ştiu.

— Vă explic eu şi o să aveți mari satisfacții. Uitați-vă la mine! Să zicem că acolo, pe scaunul ăla, e o tipă. O vedeți?

— Da, mi-o imaginez. Nu mi-e greu, fiindcă toată ziua numai la femei mă gândesc.

— Prima mişcare este să o priviți pătrunzător.

— Ce înseamnă „pătrunzător"?

— Hai, lăsați-mă! Nici asta nu ştiți?! Uitați-vă la mine, cam aşa... Şi G.G. îşi lăsă capul într-o parte şi o privi pe femeia imaginară cum

priveşte un specialist în chirurgia estetică o pacientă cu fața arsă de na-palm. ;

— Aha, am îngăimat eu. Adică să o privesc atent.

— Mai mult decât atent. Siderat, ca pe o revelație. După un timp, în mod sigur, ea o să vă remarce.

— Şi dacă nu-i place ce vede?

— Nu-i dați timp de gândire. Vă duceți la ea şi, fără nicio întârziere, îi spuneți că o căutați de o viață întreagă, că e femeia din visurile dumneavoastră şi că...

— Dar dacă nu e?

— Asta-i bună! Chiar nu înțelegeți? Băgați texte! La texte, măcar la texte, vă pricepeți...

— Iar după toată vrăjeala, îi mai spuneți că trebuie să fie a dumneavoastră atunci, pe loc, că vă sinucideți dacă nu vă cedează.

— înțeleg. Dar asta înseamnă că dacă nu-mi cedează, va ttebui să mă sinucid...

— Vai, dom'le, ce greu pricepeți, totuşi! Se vede lipsa de experiență. Nu moare nimeni dintr-o declarație de conjunctură. Ca să nu mai zic că nici nu va fi cazul. Pe femeie, cuvintele astea o amețesc şi cedează.

— Credeți ?!

— Sunt sigur. Dar, atenție! Şi acum urmează regula cea mai importantă (ar trebui să v-o notați): *nu pierdeți momentull*

— în ce sens?

— Când o vedeți amețită, treceți imediat, dar imediat, la acțiune!

— De ce imediat?

— Ca să nu se răzgândească. Ca să nu-şi aducă aminte că e măritată.

— E măritată?!

— Poate fi. O clipă dacă întârziați, începe să calculeze, că nu e bine să cedeze prea uşor, că poate avea încurcături şi tot felul de chestii din astea, care o... tiezesc. în concluzie, nu-i dați timp de gândire! Atacați-o pe loc!

G.G. îşi însoți aceste cuvinte de o gesticulație exttem de expresivă, înşfăcând-o pe femeia imaginară şi depunând-o pe un pat şi el imaginar:

— o trântiți în pat şi o mozoliți fără întrerupere, chiar şi în timp ce o dezbrăcați.

L-am întrebat cu o curiozitate sinceră:

— Şi dacă nu-i niciun pat prin apropiere?

— Uf! Dar de ce vă trebuie neapărat un pat? O puneți pe un birou, pe o masă, pe un fotohu, ori chiar jos, pe duşumea! Are vreo importanță?

— Nu, nu. Dar credeam că e vreo regulă.

— Partea de logistică nu e treaba mea. Eu vă spun numai cum e cu atacul psihologic.

Obosit şi transpirat, G.G. se aşează şi el în patul lui şi mă întrebă:

— Aţi reţinut ceva din ce v-am spus?

— Totul, cuvânt cu cuvânt. în mod special, mi-a rămas în minte ideea că nu trebuie să întârzii nicio secundă.

— E bine. Să faceţi exact aşa cum v-am spus eu şi o să vedeţi că o să-mi mulţumiţi.

Aşa se şi întâmplă. De câte ori ne întâlnim (rar, la doi-trei ani), G.G. mă întreabă enigmatic, ca să nu înţeleagă cei din jur despre ce e vorba: T— Merge treaba, merge?

— Perfect, îi răspund eu. Nu ştiu cum să vă mulţumesc. De când v-am cunoscut, viaţa mea s-a schimbat în bine.

— Ce vă spuneam? E treabă simplă.

Spunând aceste cuvinte, G.G. îmi face, de fiecare dată, cu ochiul şi se îndepărtează mândru de rezultatele pedagogiei lui.

6 iunie 2008. Arăt ca un condamnat la moarte prin electrocutare. Sunt conectat, prin cabluri şi tuburi, la diverse aparate. Numai că nu stau într-un scaun electric de la Sing Sing, ci într-un pat special de la Spitalul Fundeni, unde urmează să fiu supus unor şocuri electrice într-o tentativă de „defibrilare". Inima mea nu mai bate, cum a bătut şaizeci de ani, ci se zbate, ca o pompă stricată şi ineficace, iar sângele care bălteşte într-unui dintre compartimentele ei tinde să se coaguleze.

Intervenţia va fi realizată de o echipă condusă de cardiologul Andrei Carp. Este prezent şi Şerban Bubenek, eminentul anestezist, pe care îl cunosc de pe vremea când era, ca şi mine, vicepreşedinte al PNŢCD. La braţul stâng am o branulă, prin care mi se poate introduce în corp orice substanţă, oricând, fără să fie nevoie de noi înţepături.

— Acum am să vă adorm... îmi spune Şerban Bubenek pe un ton liniştitor, luându-mi mâna în mâna lui, în semn de încurajare.

Mă concentrez ca să surprind momentul adormirii, dar nu surprind nimic. înregistrez doar faptul că sunt din nou treaz, *după* aplicarea şocurilor electrice. Am pe piept două urme circulare de arsură, provenind de la cei doi electrozi de mărimea unor tampoane de tren. O asistentă medicală îmi povesteşte, confidenţial, cum săream în sus, ca împins de diavol, la fiecare apăsare a electrozilor pe pieptul meu. Ce păcat că nu erau de faţă adversarii mei literari, ca să se bucure că sunt conectat la un fel de scaun electric de 300

de waţi. Mi-o închipui pe Carmen Muşat salutând frenetic, ca o majoretă, fiecare spasm de care eram cuprins.

7 iunie 2008. Bucuria n-a durat mult. Fibrilaţia s-a instalat din nou. Părăsesc în grabă spitalul, unde, deşi mi s-a dat toată atenţia, am simţit tristeţea dezolantă, fără remediu, a vieţii de spital. Occidentalizarea a agravat chiar situaţia. Nu mai există bucătăreasă, binecuvântata bucătăreasă grasă pe care puteai să o rogi să-ţi dea o bucată mai mare de came. Există doar angajatele unei firme de *catering,* îmbrăcate în uniforme de o eleganţă impersonală, care distribuie mecanic, în fiecare salon, farfurii cu coaste de pui. Toţi bolnavii, fără nicio excepţie, primesc coaste de pui. Am întrebat-o pe una din aceste distribuitoare-robot cărei rase îi aparţin puii în cauză, compuşi exclusiv din coaste. Ea nu a râs şi nici nu s-a enervat. A împărţit mai departe farfurii cu acelaşi conţinut.

10 iunie 2008. Mi se spune că n-am voie să mai plec vreodată la mare. Nu pot să accept această interdicţie. Concediile petrecute la mare în ultimii treizeci de ani, de obicei în luna august, reprezintă miezul de aur al căsniciei mele cu Domniţa. Cu orice risc, am să merg şi anul acesta Ia Neptun. Am să stau mai puţin la soare, am să înot, am să organizez partide de râs cu prietenu întâlniţi la faţa locului.

De câţiva ani, când îmi fac bagajul pentru plecarea la mare, fredonez: „La mare, la mare,/ Fetiţele sunt goale,/ Femei adevărate,/ lubeşte-le pe toate!" Nu înţeleg nici azi cum nişte fetiţe pot fi femei adevărate. Ce versuri inepte! Şi totuşi... îmi plac. De ce? Pentra că plecarea mă bucură şi în minutele de dinaintea plecării îmi place totul. Până şi sfârâitul cafelei care dă în foc mi se pare voios.

De fapt, tocmai aceasta e vacanţa: entuziasmul plecării. Nu se poate face concediul acasă. Cine îl face totuşi acasă îl ratează.

Locuitorii oraşelor de la malul mării îşi petrec de obicei vacanţa la munte. Nu contează unde e mai framos. Vacanţa înseamnă întotdeauna *în altă parte.*

Eu, originar din Suceava, stabilit în Bucureşti, mă duc în fiecare an la mare. Mai exact, la Vila Scriitorilor „Zaharia Stancu" de la Neptun. Este un loc a cărui evocare îmi provoacă întotdeauna plăcere. Nu ştiu alţii cum sunt, dar eu când mă gândesc la alergările sportive pe care le făceam alături de Z. Omea (el — mic şi delicat, eu — înalt şi greoi), la pisica-de-mare, dihanie fioroasă, pe care a prins-o Mircea Dinescu din greşeală în undiţă, sub ochii mei uimiţi, la furia, abia reţinută, resimţită de Augustin Buzura când îl băteam la septic, la farsa pusă la cale de Gabriel Dimisianu (i-a convins pe mai mulţi cunoscuţi ca

dimineața, pe plajă, să mă salute cu capul în pământ, ca nişte muritori pe un zeu, iar eu, nefericitul de mine, am luat o clipă totul în serios!), ca şi la atâtea alte giumbuşlucuri, boroboațe şi ghiduşii din lumea scriitorilor, care, slavă domnului, dacă nu ştiu să scrie, ştiu măcar să se joace, când mă gândesc, vasăzică, la toate astea, simt un chef de vacanță nemaipomenit.

Cea mai amuzantă dintre sutele de întâmplări trăite la mare este una din anii '80, legată de soția mea. Domnița, care, punându-şi costumul de baie la uscat, pe o sfoară, în curtea vilei, a descoperit peste câteva ore că i-au dispărut chiloții (în timp ce sutienul continua să fluture în bătaia brizei, atârnat de sfoară). Imediat a apărut un voluntar — talentatul şi simpaticul (şi, din nefericire, de puțină vreme şi dispărutul de pe pământ) poet Adi Cusin — care s-a oferit să o ajute să şi-i recupereze de la eventuala hoață. Iată cum proceda Adi Cusin. Oprea câte o trecătoare pe aleea de lângă vilă, îi... ridica fusta, şi ne comunica: „Nu sunt ăştia!" (Nu i-a găsit pe toată durata concediului, dar era să o încaseze de la un soț gelos, care venea la câțiva metri în urma soției lui.)

La mare îmi place nu numai să râd, ci şi să visez. De preferință, de unul singur. Dimineața foarte devreme, exact când răsare soarele, sunt prezent pe faleză ca să asist la lentul şi solemnul spectacol cosmic. In acele clipe, toți adversarii mei literari, care mi-au atacat ca nişte peşti piranha *Istoria literaturii române contemporane,* mi se par îndepărtați şi insignifianți. Intru încet în apă, înfiorat de atingerea ei răcoroasă şi de jocurile de lumini pe care le declanşez la fiecare pas. Simt consistența mătăsoasă a apei („Ah, ce sare, ah, ce sare/ şi ce apă e în mare!", exclama simplu, dar cu o infinită rezonanță afectivă Nichita Stănescu) şi aud zgomotul stropilor care mi se suie pe corp şi cad înapoi în mare (zgomot atât de ingenios reprodus de onomatopeea lui Ion Barbu „cir-li-lai, cir-h-lai"). în acest lichid sintetic, plin de cele mai diferite substanțe, au apărut cu mult timp în urmă primele forme de viață. Ca să le producă, marea a făcut miUarde de miharde de încercări, având timp nelimitat la dispoziție. Şi până la urmă, printr-o combinație norocoasă, le-a găsit. Marea seamănă cu ciorna unei poezii de Eminescu. Păstrează amintirea numeroaselor tăieturi şi adăugiri din care a rezultat capodopera.

Scufundat în mare până la gât, mă gândesc, de obicei, tot la literatură! Dar ce bine e să mă gândesc la hteratură în apa limpede şi unduitoare şi nu în camera de bloc în care mi-am petrecut o mare parte din viață!

Sunt hotărât, am să plec şi anul ăsta la mare! La mare, la mare, unde fetițele sunt goale şi sunt şi femei adevărate, iar eu le iubesc pe toate.

20 iulie 2008. Sunt la un restaurant din spatele Casei Presei, „Taverna sârbului", la ziua lui Adrian Păunescu (împlineşte 65 de ani). Despre restaurant se spune că e al lui Marius Tucă. Cineva însă îmi şopteşte că Marius Tucă deține doar o parte din acțiuni. Şi adaugă uitându-se cu grijă în jur, ca să nu fie auzit: „Dar să nu plângem noi de mila lui; e foarte bogat!" (Nu e prima dată când constat că despre bogăție se vorbeşte conspirativ, ca despre ceva descalificant. Din punctul meu de vedere, dimpotrivă, să fii sărac — dacă te plângi de asta şi nu ai optat pur şi simplu pentru sărăcie — este ruşinos.)

încăperea în care ne aflăm, plasată la etaj, pare podul unui hambar imens. Stâlpii şi grinzile de lemn, de un primitivism ostentativ, comercial, reuşesc totuşi să te facă să te gândeşti la fân şi la cai, la o furcă de lenm şi la felinar.

Adrian Păunescu prezidează adunarea, la o masă de la care are o vedere panoramică asupra întregii încăperi. Bătrânețea l-a cizelat frumos. Oboseala însăşi îi stă bine, pentru că este oboseala unui om cu o vitalitate ieşită din comun (nu a unuia obosit din naştere).

în sală sunt cam o sută cincizeci de persoane. Uimitoare — ca întotdeauna la o aniversare a naşterii lui Adrian Păunescu — este diversitatea lor. Se află aici cântăreți, oameni politici (de diverse orientări), academicieni, gazetari, şahişti, prefecți, preoți, lăutari, țărani, actori ş.a.m.d. Adrian Păunescu are un criteriu sentimental în alegerea lor: îi preferă pe cei care îl iubesc. Aşa se explică de ce ne aflăm şi eu, şi Domnița aici: pentru că îl iubim. Dintre persoanele cu notorietate îi remarc pe Mircea Geoană, Nicolae Dragoş, Benone Sinulescu, Ştefan Andrei, Mihai Şubă, Eugen Simion, Ion Haiduc, Ovidiu loanițoaia. La un moment dat apare Ion Iliescu, scund şi îndesat, zâmbind larg şi arătându-şi complet dințu, neverosimil de albi într-o gură de om bătrân. Cu un firesc al obrăzniciei care îi este caracteristic, începe să treacă de la o masă la alta şi să strângă mâna fiecărui invitat în parte. Uită, pur şi simplu, că e ziua lui Adrian Păunescu şi se poartă ca şi cum el ar fi personajul principal al întâlnirii. Nu are nicio îndoială că toți cei prezenți îşi doresc cu ardoare să fie atinşi de el, fie şi preț de numai câteva secunde.

21 iulie 2008. Mă trezesc cu imaginea sălii de restaurant, asemănătoare cu un pod de hambar, în minte. Ea cheamă o altă imagine, din trecut. ..

.. .Cu mulți ani în urmă, eram cu un grup de tineri scriitori într-un sat din Maramureş (Chelința, din comuna Ulmeni, pe malul stâng al Someşului; în prezent, Ulmeni este oraş). Ei — tineri, eu — la fel de tânăr (având, doar, cu trei-patru ani mai muh decât unii dintre ei). Gazda noastră, talentaml poet Vasile Morar, ne-a pus la dispoziție mai multe camere în casa lui părintească,

impecabil văruite, proaspăt aerisite, cu aşternuturi albe şi foşnitoare pe fiecare pat. Eu i-am spus însă că vreau să dorm în hambar şi anume în podul hambarului, unde erau grămezi mari de fân mirosind încă a flori de câmp. Iar înainte de culcare, le-am explicat fetelor:

— Dacă vreuna dintre voi ar vrea să vină să doarmă cu mine, dar i-e frică să nu se afle, poate să vină mai târziu, pe întuneric, după ce toți ceilalți au adormit.

Ele au râs şi nu au comentat. Eu ştiam însă că invitația mea va avea efect cel puțin asupra uneia dintie ele.

M-am culcat deci de unul singur, în podul hambarului, după ce am urcat pe o scară de lemn, cu fustele nesigure, ținută de Vasile Morar. Am refuzat cearşaful şi pătura oferite de gazdă şi m-am lăsat pe spate pe un maldăr de fân, cuprins de beatitudine. Mă scăldam în miresme para-disiace, dar şi în speranța că poeta aşteptată îşi va face în scurt timp apariția., Jn fânul de curând cosit,/ Gândind la tine-am adormit..." Exact aşa mi s-a întâmplat şi mie. La un moment dat, adormit, am auzit-o, în sfârşit, urcând cu mişcări delicate scara. Voiam să mă smulg repede din somn, ca să o întâmpin, dar nu reuşeam. Ea s-a strecurat mlădioasă lângă mine, în fân, şi a început să-mi lingă urechea! Atunci m-am trezit brusc şi am înțeles. Iubita mea torcea! Iubita mea era de fapt o pisică, e adevărat, tandră, dar o pisică! Am aruncat-o oripilat de lângă urechea mea, şi ea, din zbor, a mai reuşit să mă zgârie pe brațe (ceea ce s-a dovedit folositor a doua zi când, cu urmele de zgârieturi foarte vizibile pe mâini, am putut să mă laud cu aventurile mele amoroase noctume).

P.S. Aceasta e varianta destinată soției mele. Domnița, care şi ea citeşte, din nefericire, acest jumal secret Ceea ce s-a întâmplat cu adevărat în noaptea aceea se va putea afla dintr-un jumal şi mai secret, care va apărea la cincizeci de ani după moartea mea.

24 iulie 2008. Cei care mi-au pus gazon în fața casei au constatat că iarba fină, încă neajunsă la maturitate, a fost invadată de costrei — o iarbă lată şi aspră, neprietenoasă. Au hotărât să dea întreaga suprafață cu erbicid, ca să distragă toată vegetația, bună sau rea, pentru ca apoi să sape din nou pământul şi să semene încă o dată iarbă de bună calitate. (în străinătate există un erbicid care distrage numai costreiul, dar Ministerul Agriculturii, în infinita lui înțelepciune, nu aprobă importarea lui.)

Erbicidul a fost împrăştiat pe teren de doi băieți în pantaloni scurți, cu figuri inocente, dar cu mişcări rapide, necruțătoare. Păreau doi îngeri ai

morții, care în mai puțin de jumătate de oră au scanat cu subțirele jet de otravă aproape o mie de metri pătrați.

Au trecut şase zile de la această acțiune criminală. Un timp, nu s-a întâmplat nimic. Iarba şi costreiul, straniu înfrățite, ignorând împărțirea lor de către oameni în plante bune şi plante rele, continuau să se bucure de soare sau să se legene în vânt. Apoi, brasc, au început să se îngălbenească. Acum sunt moarte, cu desăvârşire moarte. Nu uscate armonios, ca grâul copt, bun de secerat, de un galben-auriu, ci încremenite de stupefacție şi de cine ştie ce dureri inexprimabile, cu milioanele lor de franze lungi şi înguste atinse de un galben-cadaveric. De un galben care nu este culoare, ci rezultatul decolorării.

Mă uit la cimitiral de iarbă şi aproape că îmi dau lacrimile. Plantele mele dragi, ce mult regret că v-am trădat! Cât timp o să mai trăiesc, n-o să mai las niciodată, pe nimeni, să pulverizeze asupra voastră otravă. Şi tu, costreiule nesuferit, vei fi oricând bine-venit în grădina mea.

1 august 2008. Am un coş framos, de nuiele împletite, lucrat îngrijit de mâini îndemânatice. Prezența lui este foarte potrivită într-o casă cu grădină. A fost plin, pe rând, în funcție de anotimp, cu cireşe, cu căpşuni, cu caise, cu mere, cu straguri, cu nuci, cu gutui şi din nou cu cireşe, cu căpşuni... Acum este plin cu medicamente. Stă lângă mine, în camera mea de lucru, încărcat cu cutiuțe de carton de diferite mărimi pe care scrie *prestarium, tentensif, sortis, aspenter, metoprolol, nebilet, sintrom, digoxin...* Aşa arată pentra mine în prezent „fractele pământului"...

22 august 2008. Sunt în Deltă. Fac parte dintr-un grap de intelectuali (istorici, scriitori, actori, muzicieni, graficieni, editori) invitați de Emil Constantinescu la o discuție de vacanță despre viitoral culturii române. Cei mai mulți dintie ei — surpriză — sunt cu altă femeie decât soția lor. Eu, ca de obicei, sunt cu Domnița.

Ne instalăm la cochetul hotel „Mon jardin" din Mahmudia. Apoi, mergem *in corpore* pe malul Dunării, să aşteptăm ambarcațiunea cu care va veni să ne ia la o plimbare în Deltă fostul preşedinte.

Pentra mine Emil Constantinescu înseamnă foarte mult. în noaptea de 18 spre 19 noiembrie 1996, când a câştigat alegerile împotriva lui Ion

Iliescu şi a apărut în balconul Universității, aclamat de o mulțime imensă de oameni, am plâns de bucurie. Iar după câteva zile, într-un articol publicat în „România literară", am explicat ce simțisem: că Nicolae Ceauşescu ne-a părăsit cu totul abia în acea noapte.

Peste alte câteva zile, la o mică petrecere organizată de prietena noastră de familie. Măria Marian, m-am contrazis cu Octavian Paler, care anunța că a

stabilit deja titlul articolului pe care îl va scrie în curând despre venirea la putere a lui Emil Constantinescu: *Iluziile n-au durat decât o lună.* Noul preşedinte abia se instalase în postul lui, iar Octavian Paler se şi grăbea să se declare dezamăgit, consecvent cu imaginea sa de moralist intransigent.

La un moment dat, m-am certat şi cu apreciata poetă Ileana Mălăn-cioiu, enervat de obiceiul pe care şi-l făcuse de a-i spune şefului statului român „Emilică". Zâmbea batjocoritor, cu ochii mijiți, pronunțând acest diminutiv, deşi ei înseşi nu i-ar fi plăcut deloc să i se spună ‚J...enuța".

Invitat la o emisiune a lui Iosif Sava, am mărturisit că în noaptea câştigării alegerilor eram atât de entuziasmat, încât aş fi acceptat şi un post de portar la Cotroceni, numai ca să fac parte din echipa care avea să schimbe în bine România. Şi îi mulțumeam lui Dumnezeu că nu mi se oferise niciun fel de post, fiindcă ar fi însemnat să mă îndepărtez de literatură.

Adversarii mei literari au lansat imediat ipoteza că mărturisirea mea era un mesaj către preşedinte, prin care îi dădeam de înțeles că doresc o funcție, bineînțeles, nu aceea de portar. Iar alții, mai proşti, au crezut că îmi doream chiar să fiu portar şi ulterior m-au ironizat de o mie de ori pe tema asta. (Dacă mă gândesc bine, acum, după trecerea atâtor ani, îmi dau seama că mi-ar plăcea să fiu portar la Cotroceni. Doamne, cu câtă minuție le-aş percheziționa pe doamnele şi domnişoarele invitate la recepții!)

M-am numărat, timp de patru ani, printre intelectualii cu care Emil Constantinescu se consulta uneori, noaptea, în probleme dintre cele mai delicate. Recunosc că m-a flatat încrederea pe care mi-a arătat-o. Prima dată când mi-a dat un telefon, într-o noapte, la ora 1, am fost extrem de emoționat. Mi se părea extraordinar faptul că preşedintele țării ştie de mine şi că mă caută *personal* la telefon. Minte cine pretinde că ar rămâne indiferent dacă i-ar telefona pe neaşteptate, acasă, şeful statului.

Am fost, la un moment dat, preşedintele Asociației de Sprijin pentru Emil Constantinescu (ASPEC). Aveam, acolo, o bancă de date nu despre cincisprezece mii, ci despre patruzeci de mii de intelectuali din întreaga țară hotărâți să-l susțină în orice împrejurare pe Emil Constantinescu. în acea perioadă mi s-a spart apartamentul de pe Calea Moşilor şi mi s-a furat, în mod curios, laptopul (nu şi bijuteriile Domniței), în care păstram acele date. Din nefericire, în acelaşi laptop, se aflau şi primele 300 de pagini din *Istoria literaturii române contemporane,* la care tocmai lucram. Nu fusesem precaut şi nu făcusem o copie a lor, astfel încât a trebuit să le scriu încă o dată, ceea ce a însemnat un chin.

Comuniştii învinşi de Emil Constantinescu au pus în circulație ideea, falsă, că guvernarea „cederistă" a fost dezastruoasă. A fost, dimpotrivă, cea mai bună guvernare de după 1989, determinând renunțarea completă la comunism. în timpul lui Emil Constantinescu, România s-a scuturat de comunismul rezidual ca o fată frumoasă care se scutură de un gândac suit pe gâtul ei.

.. .Vasul pe care îl aşteptăm pe debarcaderul hotelului *Mon jardin* îşi face apariția cu Emil Constantinescu în picioare, la proră. Fostul preşedinte al României, înalt şi subțire, are un aer triumfător, în momentul în care ne salută, înălțându-şi brațul drept. Fac o glumă pe care nu ştiu cine o mai înțelege în afară de mine. Anunț solemn:

— Soseşte dezastruoasa guvernare cederistă.

31 august 2008. Din nou mă aflu departe de acasă, de data aceasta la Chişinău, la sărbătoarea limbii române. în fața unei mulțimi imense, Alexe Rău, directorul Bibliotecii Naționale, Mihai Cimpoi, preşedintele Uniunii Scriitorilor, Artur Cozma, ministrul culturii (toți — din Repu-bhca Moldova), eu (şi încă două-trei persoane) rostim scurte discursuri. Artur Cozma, îmbrăcat inadecvat, ca un activist comunist de altădată, cu costum negru şi cravată în plin soare (deşi este relativ tânăr şi s-ar putea presupune că n-a suferit influența regimului comunist), evită în discursul lui să pronunțe sintagma „limba română". Spune mereu „limba noastră", în ciuda faptului că este corectat energic de intelectualii din mulțime, care scandează „limba română". După miting, dau o declarație ziariştilor care mă întteabă ce cred despre atitudinea ministrului. Le spun că este dezgustător ca un om încă tânăr să fie laş, evitând să numească limba poporului său nmnai ca să nu intre în dezacord cu guvemanții actuali din Basarabia.

1 septembrie 2008. Sunt atacat şi bătut în phnă zi, de doi tineri, pe o alee paşnică, frumos luminată de soare, din parcul central al oraşului. La început cred că vor să mă jefuiască, dar apoi, căzut la pământ, înțeleg că mai mult vor să mă lovească decât să-mi smulgă din mâini geanta cu bani şi acte. Mă scol de jos într-o secundă (eu care, din cauza greutății, reuşesc de obicei cu mare dificultate să mă ridic — după ce stau întins, de pildă, în iarbă, în grădina mea de acasă) şi le administrez şi eu atacatorilor doi pumni, în plină figură. Simt o plăcere imensă, asemănătoare cu plăcerea sexuală (îmi propun, chiar în acea secundă, să încep şi eu, la bătrânețe, să mă bat, este o îndeletnicire pe care n-am practicat-o de-a lungul vieții). Din păcate, tinerii mă abandonează şi fug, privându-mă de satisfacția de a mai încerca să-i

pocnesc). Rămân cu dureri mari de cap şi cu obsesia că am o hemoragie internă.

La Bibhotecă Națională aflu că azi-dimineață, pe prima pagină a ziarului *Timpul* din Chişinău, a apărut cu litere mari declarația mea despre ministrul culturii. Mă întreb dacă tinerii din parc au vrut cu adevărat să-mi fure geanta (de ce nu mi-au luat-o totuşi, când eram la pământ?!), sau să-mi bage mințile în cap.

19 septembrie 2008. Nicolae Breban a ajuns, odată cu trecerea anilor, un personaj imposibil. Monologhează necontenit, cuprins de accese de megalomanie, spre exasperarea celor din jur, iar dacă este întrerupt, reacționează violent:

— Vorbeşte Nicolae Breban! N-o să aveți mereu şansa asta, să-l ascultați pe Nicolae Breban!

Mă aflu la Oneşti, la „Zilele culturii călinesciene". Am venit aici adus de o maşină în care mai erau Teodora Stanciu, Dan C. Mihăilescu, Tudorel Urian, pe care îi iubesc ca pe frații mei.

— Unde te uiți, Alex? Vorbeşte Nicolae Breban!

— La cei care intră în sală...

— Şi chestia asta e atât de importantă încât să pierzi o frază spusă de mine?

— Nu, Nicolae, dar mă bucur că vin mulți tineri la colocviul nostru...

Personajul numărul 1 al „Zilelor..." este Eugen Şimion, care a împlinit de curând 75 de ani (peste zece minute, în deschiderea colocviului, îi voi înmâna de altfel un premiu, atribuit de un juriu din care fac şi eu parte.) A îmbătrânit frumos, trăsăturile lui bine proporționate, de țăran, au fost cizelate de cultură şi au acum o noblețe care o amintește pe aceea a lui Liviu Rebreanu.

Mă întorc cu privirea la Nicolae Breban, care vorbeşte, vorbeşte, vorbeşte. înalt şi masiv, greoi, nu vrea să se lase învins de vârstă (a trecut de 74 de ani). L-am admirat decenii la rând. Eram încă student (în 1970) când l-am cunoscut (fiindu-i recomandat de Nicolae Manolescu). Mi-a spus atunci ceva care m-a şocat:

— Un scriitor nu are nicio scuză dacă nu-şi reaUzează opera. Nu contează că trăieşte în sărăcie, că este bolnav, că trebuie să lupte cu cenzura. ..

— Dar dacă moare pe neaşteptate, la douăzeci şi unu de ani, ca Nicolae Labiş...., am intervenit eu timid.

— Nici moartea nu e o scuză! Labiş trebuia să nu moară dacă voia să-şi scrie opera! A murit, îl priveşte!

Nicolae Breban are, de când îl ştiu, un cult al învingătorului şi se tia-teză şi pe sine cu severitate. Nu-i este niciodată milă de el însuşi. L-am văzut astă-iamă, pe peronul Gării de Nord, cărând bagaje enorme şi refuzând să fie ajutat. înainta gâfâind, drept şi demn, cu paltonul descheiat şi cu păral răvăşit, folosind resturi ale forței lui imense de akădată. Nu voia să recunoască, pentra nimic în lume, că este la capătul puterilor. Mi-era teamă că o să facă un atac de inimă şi o să cadă. Mă gândeam la el cu admirație şi duioşie: un om care a visat toată viața măreția, a şi atins-o uneori, şi care are o anumită măreție chiar şi în declinul lui.

— Ce faci Alex, nu asculți? Vorbeşte Nicolae Breban.

— Ascult, ascult.

20 septembrie 2008. „Mai lungă-mi pare calea acum, la-ntors acasă..." De fapt, îmi pare *prea scurtă.* Suntem aceeaşi „echipă" în maşină, ca la dus, şi râdem, ne îmbătăm cu râs, ca în studenție.

Dan C. Mihăilescu are un umor orgiastic, inepuizabil, amestec de pitoresc popular şi rafinament cărturăresc. Tudorel Urian face ironii elegante, englezeşti, care, aşa sobre cum par, declanşează şi ele explozii de râs. Teodora Stanciu, discretă, capabilă să înțeleagă orice subtihtate, îi determină, prin finețea ei, pe bărbații din jur să nu ajungă la glume prea deocheate. Şi face uneori câte o remarcă de un umor nebun. Iar eu... Cred că nu sunt mai prejos, dar asta vor stabili istoricii literari, peste cincizeci de ani.

Ne oprim la un restaurant („Drăgaica") de pe marginea şoselei, ca să mâncăm. La ordinea zilei sunt câmații de Pleşcoi şi mustul. îşi face imediat apariția o chelneriță tânără şi frumoasă, cu un decolteu generos. Noi, bărbații din grup, ne înălțăm capetele cât mai mult, fără să ne ridicăm de pe scaune, jucând comedia celor dornici să pătrundă cu privirea în adâncimile decolteului. Dan C. scânceşte, cu umor:

— Ce rău e să fii scund!

— Lasă, îi spun, am să-ți povestesc eu ce-am văzut. Chelneriță, conştiincioasă, cu cametul în mână, ne întreabă ce vrem

să mâncăm, să bem... Drept răspuns. Dan C, desenând în aer conturul mesei cu mâna, formulează cea mai originală comandă pe care am auzit-o vreodată:

— Să fie mult... Mult...

în mod surprinzător, chelneriță, despre care puteam să jur că nu va înțelege comanda, dă din cap afirmativ şi aduce în scurt timp exact ceea ce a

comandat Dan C. Masa se umple de pastrama, câmați, palincă, vin, carafe cu must, salate, pâine țărănească.

Ceea ce urmează este de nedescris (cu talentul literar modest pe care îl am).

1 octombrie 2008. Descopăr surprins, într-una dintre cărțile de după război ale lui Tudor Arghezi, poemul *Mi-e dor de tine*. Trăiam cu convingerea că versurile argheziene publicate în timpul regimului comunist n-au nimic extraordinar. Că sunt fie elogii — demagogice — ale ființei umane, fie încântătoare opere minore, scrise cu grija de a nu atrage atenția cenzurii. Şi iată acest poem *Mi-e dor de tine,* de o mare frumusețe şi, în acelaşi timp, de un amețitor curaj artistic. Tudor Arghezi l-a dedicat soției Iui, Paraschiva, la scurtă vreme după moartea acesteia, la o vârstă înaintată. îmi imaginez bătrâna scofâlcită, cu păral alb, întinsă în raclă cu mâinile pergamentoase încmcişate pe piept, iar la căpătâiul ei un bărbat şi el în foarte în vârstă care îi spune:

„Mi-e dor de tine zvelta mea femeie,/ De gura ta de orhidee,/ De sânul tău cu bumbi de dude,/ De buzele-ți cărnoase, dulci şi ude."

Bătrânul leu al cuvintelor îşi ridică semeț capul şi scoate un ultim răget prin care sfidează timpul însuşi. îl sfidează, îl înfricoşează, îl face să dea un pas înapoi.

2 octombrie 2008. Sunt într-un sat de lângă Bucureşti, într-o zonă în care se construiesc repede, de la o zi la alta, foarte multe vile. Această frenezie a construirii are asupra mea un efect binefăcător. Mă duc să vizitez, voios, câteva şantiere, dar constat în scurtă vreme că... toți cei aflați acolo se sperie! De la ingineri la muncitori, de la proprietari la şoferii camioanelor veniți cu materiale, toți încremenesc la apariția unui necunoscut. Trebuie să fac mult risipă de elocvență ca să îi conving că nu am venit în inspecție şi nici ca să îi spionez. Aproape tot ce se face în România se face într-o atmosferă conspirativă.

10 octombrie 2008. Ce repede l-a uitat lumea pe Ceauşescu! Dacă această ignorare ar reprezenta un mod de a-l pedepsi, postum, pentru fastul delirant cu care îşi celebra zilnic nemernica existență, ar fi de înțeles. Dar nu, e vorba de altceva: de o senzațională, neverosimilă amnezie colectivă. Aerul din România țiuie de absența lui Ceauşescu. Cum se face că n-o înregistiează nimeni, cu satisfacție? Timp de un sfert de secol, Ceauşescu şi-a afirmat şi reafirmat prezența cu mijloace propagandistice pentru care l-ar fi putut invidia şi un megastar. Piedestalul personalității lui supraevaluate a fost întărit zi şi noapte, inclusiv prin contiibuția noastră, a milioanelor de supuşi

ai lui. Şi deodată, şi om, şi piedestal s-au evaporat, au dispărut fără urmă. Aproape nu există dovezi că personajul a fost real. Iar acest formidabil act de magie neagră nu miră pe nimeni.

19 octombrie 2008. Moment de tandreţe conjugală. Eu şi cu Domnița ne culcăm în grădină, pe o pătură, scăldați în lumina soarelui de toamnă. Prin câte am trecut împreună! Acum avem o bucată de pământ al nostru, cu iarbă şi pomi, şi putem sta liniştiți alături unul de celălalt.

Trec câteva minute în care tăcem fericiți. Se aud triluri de păsări, se văd nori albi alunecând pe cer.

Drama începe când trebuie să ne ridicăm de la pământ. Am făcut greşeala să ne instalăm la doi metri de cel mai apropiat pom şi nu avem o creangă la îndemână de care să ne agățăm. Era bun şi un fotoliu de nuiele împletite, dar nici aşa ceva nu există în imediata noastră apropiere.

Tot romantismul momentului se risipeşte. Mă ridic cu mari eforturi în patru labe, dar nu sunt în stare să duc mişcarea mai departe. Mă aşez în genunchi şi aşa rămân, deşi încerc să mă înalț pe piciorul stâng, care e ceva mai puternic decât dreptul. Cum dracu' fac americanii ăia din filme, care, căzuți pe spate, în urma unei lovituri de pumn năprasnice, se scoală repede, dintr-o zvâcnire a întregului corp? Domnița se chinuieşte la fel ca mine şi tot fără rezultat.

Preiau conducerea acțiunii. O rog pe Domnița să stea în fund şi eu, încă în genunchi fiind, mă sprijin cu podul palmei pe umărul ei, apăsând-o cu toată greutatea, până reuşesc, în sfârşit, să mă ridic în picioare. Ce fericire! Acum pot orice! O ajut, generos, şi pe Domnița să se ridice, dând dovadă de un desăvârşit cavalerism.

24 octombrie 2008. Stau tot mai prost cu sănătatea. Părți întregi din organismul meu se prăbuşesc una după alta. S-ar putea ca în loc să mor înjurai vârstei de 80 de ani (cum speram, fiindcă aproximativ atât au trăit tata şi mama), să mor la 60 şi ceva de ani, ceea ce înseamnă în curând. Nu e nicio dramă în asta, dar regret că nu am apucat să mai scriu câteva cărți pe care le consideram importante. Printre ele — una în care aş fi rezumat tot ce am înțeles eu despre viață.

De fapt — acum mă gândesc —, poate că Dumnezeu tocmai asta vrea, să nu spun lumii ce am înțeles.

26 octombrie 2008. Iau, zilnic, un pumn de medicamente, pentru inimă. Respect în mod mecanic indicațiile medicilor. Astăzi am avut curiozitatea — inoportună — să citesc instracțiunile care însoțesc un medicament fabricat în Germania, Sortis. Lista de posibile reacții adverse este

terifiantă. Este adevărat că ele se înregistrează foarte rar — au de suferit între 1 şi 100 din 10.000 de pacienți care utilizează medicamentul, ceea ce înseamnă aproape 0. Este adevărat, totodată, că tocmai exactitatea avertismentului constituie o dovadă de seriozitate din partea firmei producătoare. Totuşi, din punct de vedere literar, lista de posibile reacții adverse este expresivă şi generează un irezistibil comic involuntar.

Vasăzică iau un medicament pentru scăderea concentrației de colesterol şi trigliceride din sânge şi iată ce anume ar putea el să-mi provoace: *greață, dureri abdominale, constipație, flatulență, indigestie, dureri de cap, dureri musculare, senzație de slăbiciune, diaree, insomnie, reacții alergice, amețeli, amorțeli, dureri articulare, dureri de piept, dureri de spate, astenie, edem periferic, mâncărime, anorexie, înțepături şi furnicături în degete, vărsături, apariția de pete roşii pe piele, crampe musculare, sângerare sau vânătăi neaşteptate, țiuituri în urechi şi/ sau cap, creştere în greutate, pierderea memoriei, urticarie, senzația de rău, impotență* (asta ar mai lipsi!), *pierderea părului, pancreatită, diminuarea sensibilității pielii la atingere uşoară sau durere, sensibilitate musculară, pete roşii veziculare pe piele, hepatită, icter, rabdomioliză (durere şi slăbiciune musculară severă, asociată de obicei cu febră), edem angioneuroric (umflarea feței, a limbii şi traheei, care ar putea determina şi dificultăți mari în respirație), sindrom Stevens-Johnson (vezicularea severă a pielii, gurii, ochilor şi glandelor genitale), eritem multiform (pete roşii întinse).* Nici nu ştiam că există atâtea feluri de suferință pe lume!

Lista seamănă cu un *Blestem* de Arghezi. Aş putea să o folosesc ca sursă de inspirație atunci când i-aş blestema pe adversarii mei: Da-ți-ar Dumnezeu să-ți dea greață, dureri abdominale, constipație, flatulență, indigestie... etc.

1 noiembrie 2008. Sunt la o emisiune a Marinei Ahnăşan,, J^e vedem la TVR!" Mi-e foarte rău şi nu ştiu din ce cauză. Am gura uscată — limba îmi zgârie ca un glaspapir cerul gurii —, mă dor cumplit globii oculari, mi-e greață (parcă aş fi scufundat într-o groapă plină de viermi) şi îmi vine mereu să leşin. Fac cu mari eforturi o glumă (spun că vreau să răspândesc zvonul că Elodia e îngropată în grădină la mine, ca să vină poliția şi să-mi sape grădina), dar după aceea mă preocupă un singur lucru: să nu cad de pe bancheta pe care m-a aşezat Marina Almăşan.

în fața mea **se** află, tot ca invitată, distinsa doamnă Ecaterina An-dronescu, pe care n-aş vrea să o şochez prăbuşindu-mă „în direct"

Surpriză neplăcută: Marina Almăşan a adus-o în platou şi pe Sexy Brăileanca, o actriță porno, care cu obrăznicie îl admonestează pe un elev de

liceu, câştigător al medaliei de aur la Olimpiada Internațională de Informatică, pentru că acesta izbucneşte în râs când o aude pe Marina Almăşan rostind solemn: „actriță porno". Vreau să mă ridic şi să plec, dar nu am putere.

3 noiembrie 2008. Am aflat, în urma unor analize medicale, de ce mi-a fost sâmbătă atât de rău. Am glicemia mărită (407), iar sâmbătă n-a lipsit mult să intru în comă diabetică. Acum îmi injectez singur insulina, folosind o seringă pe care mi-a dat-o doamna doctor Carmen Dobjanschi, zâna bună a bolnavilor de diabet. Folosesc seringa cu dexteritate: dacă vreodată aş vrea să-mi injectez droguri, n-aş avea nicio problemă (de ordin tehnic).

Doamna doctor îmi spune ce anume nu am voie să mănânc de acum încolo. Alimentele dulci îmi sunt cu totul interzise. Mere dulci — nu, mere acre — da. Vinuri dulci — nu, vinuri acre — da.

Probabil că şi fetițele dulci mi-ar face rău. Va trebui să mă reorien-tez spre cele acre.

15 noiembrie 2008. Sunt, ca de obicei, la masa de scris. O mare parte din viață mi-am petrecut-o astfel şi nu regret. Este adevărat că uneori, în-trerupându-mi pentru câte o clipă lucrul, mă gândeam cu jind la ceea ce simțeam că pulsează dincolo de fereastră, la iubiri şi muzici, la freamăt de pădure şi vuiet de mare, la lanuri de grâu şi păsări. Dar de câte ori se întâmpla să părăsesc masa de scris şi să încerc să mă bucur de viață, constatam că *nu am cu cine.* Drept urmare, mă mulțumeam cu momente de contemplație solitară şi mă întorceam repede la masa de scris care era — şi a rămas până azi — adevărata mea viață. Nimic nu mă mai poate schimba.

în copilărie, la țară, la bunica, am văzut cuni a fost eliberat din lanț un câine bătrân. Era pentru prima dată după cincisprezece ani de prizonierat când se vedea liber. Dar, liber fiind, continua să se învârtă în jurul cuştii. Nu mai era în stare să iasă din perimetrul în care trăise aproape întreaga viață.

29 noiembrie 2008. Suceava. Stau în picioare pe o estradă construită astă-noapte, din trunchiuri de molizi, chiar în centrul oraşului. Bate un vânt rece, necruțător, care îmi aruncă mereu cravata peste umăr şi îmi

..te*

pătrunde prin cămaşa de mătase, prin piele, prin came — până în inimă. Sunt vânăt de frig, am chiciură în păr. De jur-împrejur freamătă o mulțime imensă, de mii de oameni, unii suiți pe grămezi de zăpadă murdară întărită.

Gheorghe Flutur, cu o eşarfă tricoloră prinsă în diagonală pe piept, anunță atribuirea tidului de cetățean de onoare al județului Suceava

cântăreței Sofia Vicoveanca, actomlui Vladimir Găitan, scriitoralui Alex Ştefănescu... Sunt emoționat, dar nu ştiu dacă tremur de emoție sau de frig. Când îmi vine rândul, spun şi eu câteva cuvinte la microfon:

— Sunt mândm că sunt cetățean de onoare al județului Suceava. Există însă un titlu mult mai important, acela de cetățean al județului Suceava. De aceea, în loc să mă felicitați dumneavoastră pe mine, corect ar fi să vă felicit eu pe dumneavoastră.

N-o spun din politețe, chiar aşa stau lucrarile. Gândiți-vă că, în cazul unui partid, preşedintele are mai multă putere, decât preşedintele de onoare. Iar dacă este vorba de o căsnicie, a fi soț de onoare înseamnă mai puțin decât a fi soț...

Am succes. La sfârşit, când trec prin mulțime, o doamnă mă interpelează, arătând spre bărbatul de lângă ea:

— Aveți dreptate! Uitați-vă la el: nu mai e demult soț, a rămas soț de onoare!

Bărbatul zâmbeşte strâmb. Eu mă bucur că am fost înțeles.

P.S. Cetățean de onoare al municipiului Suceava eram de multă vreme. Acum am devenit şi cetățean de onoare al județului. Mai am destule etape de parcurs: al României, al Europei, al planetei, al sistemului solar, al galaxiei.

30 noiembrie 2008. Locuiesc într-un hotel cunoscut înainte de 1989 sub numele de „hotelul partidului". în prezent — mă gândesc cu maliție — i s-ar putea spune „hotelul partidelor".

Astă-noapte, patra bărbați importanți ai județului — politicieni şi oameni de afaceri — au dat un banchet în cinstea mea. Au venit cu soțule, eu — singur (Domnița a rămas la Bucureşti). La început, păreau toți stânjeniți. Dacă unul îndrăznea să spună totuşi ceva, se uita imediat după aceea speriat la mine:

— Aoleu, precis o să spună domnul Alex Ştefănescu că m-am exprimat greşit... Ideea lor era că eu n-am altă ocupație decât să le vânez greşelile de gramatică. Cu greu am reuşit să-i conving că nu sunt obsedat de

corectitudinea exprimării şi, în cele din urmă, atmosfera s-a destins. M-am simțit flatat când unul dintre ei mi-a mărturisit:

— Să ştiți că soțiile noastre s-au coafat special pentru dumneavoastră. ..

M-am uitat mai atent la ele. Ce femei tinere şi frumoase! Ce elegante! Fie şi numai ca să vezi aşa ceva merita să cadă comunismul... Coafurile lor aveau totuşi o arhitectură savantă, puțin prea pompoasă. Le-am rugat să şi le

desfacă şi să-şi lase părul liber, de dragul meu. N-au vrut. Şi m-au întrebat de ce vreau să şi le desfacă.

— Vreau să văd — le-am răspuns — sârmele ascunse înăuntru, cuiele ruginite, fierul beton, schelele...

Au râs, dar au spus în continuare *nu.* Una singură a cedat, în sfârşit, şi şi-a scos din coafura monumentală un întreg eşafodaj confecționat, culmea, chiar din sârmă, cum presupusesem eu în glumă.

1 decembrie 2008. I-am trimis unei domnişoare din Timişoara, cunoscută feministă, o lungă scrisoare în care îl denunț pe Eminescu:

Stimată domnişoară, vă atrag atenția asupra unui caz de care ar trebui să vă ocupați.

Intelectualii noştri cei mai subțiri, de la Titu Maiorescu la Ion Negoi-țescu, au promovat cu o scandaloasă uşurință poezia lui Mihai Eminescu, fără să-i denunțe abaterile grave de la „corectitudinea politică". Acest poet, care se numea în realitate Eminovici, era un sexist intratabil, exponent al unei mentalități revolute, specifice epocii lui (un studiu sociologic referitor la prezența femeilor în Cenaclul „Junimea" ar fi revelator în acest sens).

Din punctul de vedere al lui Mihai Eminescu, femeia are un IQ inferior bărbatului: „Aşadar, când plin de visuri, urmăreşti vre o femeie,/ Pe când luna, scut de aur, străluceşte prin alee/ Şi pătează umbra verde cu fantasticele-i dungi:/ Nu uita că doamna are minte scurtă, poale lungi." *(Scrisoarea V)* în mod tendențios, pantalonii lungi ai bărbatului nu sunt evocați niciodată în opera acestui poet considerat de unii comentatori „al dragostei".

Ce fel de dragoste — vom vedea imediat. Prin „dragoste", Mihai Eminescu nu înțelege o apropiere de pe poziții egale, cu consimțirea explicită a ambelor părți, ci o utiUzare nedemocratică a femeii de către bărbat, în scopul procurării plăcerii. Poetul „comandă" o femeie, aşa cum ar comanda o pernă electrică. Iar solicitarea i-o adresează, cu un cinism caracteristic, chiar ei: „O, vino iar în al meu braț,/ Să te privesc cu mult nesaț,/ Să razim dulce capul meu,/ De sânul tău, de sânul tău!" *(De ce nu-mi vii).*

Expresia ultimă, intolerabilă (şi totuşi tolerată, pe parcursul a peste o sută de ani) a acestei concepțu falocratice o constituie practicarea de către poet, cu o consecvență care spulberă orice echivoc, a „hărțuirii sexuale". Poetul o urmăreşte pe femeia „iubită", aflându-se mereu în preajma locuinței ei şi îi fixează fereastra luminată cu privirea, propu-nându-i agresiv, fără să-i fi obținut în prealabil acordul, un contact vizual: „La geamul tău ce strălucea/

Privii atât de des;/ O lume toată-nțelegea -/ Tu nu m-ai înțeles." *(Pe lângă plopii fără soț)*

Din acest poem, care ar putea oricând constitui o probă incriminatoare într-un proces, se mai evidențiază un aspect, care ține de moralitatea publică: „O lume toată-nțelegea -/ Tu nu m-ai înțeles." Reiese clar că, spre deosebire de victimă, care era naivă, uşor de manipulat (rezultat al unui proces de educație inechitabil, încă neorganizat pe baza unor principii multiculturaliste), comunitatea îl cunoştea pe agresor şi se afla chiar într-o relație de complicitate cu el.

într-o țară civihzată, un personaj care ține astfel sub teroare o femeie, încălcând flagrant drepturile omului, ar fi condamnat în mod implacabil. Prin sentință judecătorească i s-ar interzice să se apropie la o distanță mai mică de 100 de metii de „iubita" lui (iar dacă ar folosi un

Iiinoclu, s-ar ajunge fără dificultate la stabilirea unei limite de 10 000 de metri). In România, iată, nu s-a întâmplat aşa.

în plus, poetul ar fi făcut, inevitabil, şi închisoare, întrucât el *condiționa* promovarea femeii la condiția de nemuritoare de favorurile sexuale obținute de la ea: „Dându-mi din ochiul tău senin/ O rază dinadins,/ în calea timpilor ce vin/ O stea s-ar fi aprins;// Ai fi trăit în veci (le veci/ Şi rânduri de vieți,/ Cu ale tale brațe reci/ înmărmureai măreț." (idem).

Pe bună dreptate, organizațiile feministe ar putea protesta împotriva acestui şantaj practicat de Mihai Eminescu. Dreptul de-a „înmărmuri măreț" îl are orice persoană, indiferent de sex şi, mai ales, indiferent de aitcțiunea pe care o manifestă față de un manager, fie el şi al eternității.

în poezia lui Mihai Eminescu „hărțuirea sexuală" se asociază cu alte forme de încălcare a drepturilor omului. Poetul afirmă tranşant (într-un mod insultător pentru categoriile ignorate) că preferă femeile blonde, cu brațe albe şi reci. Este o discriminare inacceptabilă. Milioanele de brunete cu brațe negricioase şi fierbinți au un potențial erotic pe nedrept desconsiderat de Mihai Eminescu (Eminovici).

Incluse în manualele şcolare, poemele de acest fel pot induce noilor generații o atitudine incorectă politic față de actul sexual. Din fericire, deocamdată, tinerii nu citesc şi sunt astfel feriți de influențe nefaste. Dar dacă la un moment dat ar citi, este foarte probabil că s-ar contamina. I-am întâlni atunci, în grupuri mari, în cartierele de blocuri, fixând cu privirea sutele de ferestre, fără să putem stabili cu precizie cine ce fereastră fixează. S-ar instaura o confuzie generală, iar justiția nu ar putea să-şi facă datoria.

Domnişoara mi-a răspuns, fără umor: Mulțumim pentru relatarea dumneavoastră, o vom discuta în prima şedință de consiliu.

28 decembrie 2008. Vizită, împreună cu Domnița, la Adrian Păunescu acasă, unde este sărbătorită ziua de naştere a lui Carmen. Imensa cameră de zi pare mică din cauza obiectelor, cele mai multe cu valoare simbohcă, adunate în ea de-a lungul anilor. Foarte vizibil este tricolorul românesc, care domină încăperea. Prezența lui n-are nimic fals sau ridicol, îl admir pe Adrian Păunescu pentru *curajul* de a-şi iubi în mod declarat țara, expunându-se ironiilor celor din jur.

Pentru că acesta e tristul adevăr. Un român nu riscă nimic dacă îşi bate joc în public de România. în schimb, trebuie să aibă curaj ca să declare că o iubeşte.

31 decembrie 2008. Revelion cu măşti, la Cristina şi Stelian Țurlea. Gazdele ne aşteaptă la intrare, cu un coş de nuiele împletite plin de măşti, dându-ne posibilitatea să alegem. Domnița îşi alege o vizieră delicată, ca de prințesă, eu — o mască propriu-zisă, cu ttăsături groteşti. Ceilalți musafiri, care au ajuns înaintea noastiă, sunt deja mascați şi pe mulți dintre ei nu-i recunoaştem.

Lipsa de identitate ne face pe toți îndrăzneți. Femeile au devenit accesibile, exact ca în visurile mele. Din nefericire, masca nu-mi permite să le sărut, parcă am o botniță. Pierd ocazii una după alta.

Ca să mă răzbun, le amintesc tuturor că suntem din ce în ce mai bătrâni şi că la revelionul următor Cristina şi Stelian ne vor aştepta cu un coş plin nu de măşti, ci de proteze dentare. Remarca stâmeşte un val de râsete şi comentarii şi, ca la un semn, toți îşi dau jos măştile. Am prilejul să constat că fata subțire cu care dansam şi care se unduia provocator în brațele mele este în realitate Stelian.

2009

4 ianuarie 2009. îmi place corpul femeii pentru că am o reprezen-(nre nebuloasă a lui. Individa cu trei sâni inventată de Emil Brumam mi **sc** pare

întm totul verosimilă. După cum nu m-aş mira să existe femei care să aibă în loc de sex o stea de mare — ca într-o povestire fantastică **II** lui A.E. Baconsky.

Am mai văzut şi eu câte o femeie goală (fie şi în revistele pentm adulți), dar anatomia feminină a rămas pentm mine o problemă neelucidată, un fel de „foşnire de mătăsuri". Odată, într-un tren, în plină noapte, cu fața ascunsă voluptuos sub pardesiul atâmat alămri, am simțit că femeia de alături, care mă uimise cu fmmusețea ei câtă vreme lumina fusese aprinsă, îşi atinge semnificativ picioral de picioml meu. Camația paradisiacă a coapsei necunoscutei şi mai ales complicitatea stabilită prin întuneric m-au electrizat. Mi-am dat seama însă în curând că nu era vorba de picioml femeii, ci de un geamantan de piele, pe care ea îl lăsase să-i marcheze locul, în răstimpul în care se afla la vagonul-restaurant. Veşnicele discuții dintre bărbați pe tema designului ideal al picioarelor femeii mi s-au pămt de atunci înainte inutile.

Năzăriri ale corpului femeiesc mă întâmpină peste tot, de dimineața până seara. Salcia plângătoare din grădina mea are mai multă feminitate, pentra mine, decât Jennifer Lopez. îi mângâi mlădițele unduioase ca pe nişte şuvițe de păr în care m-ar îngropa o femeie aplecată asupra mea. Dacă am de ales între a bea din sticlă sau din pahar, beau întotdeauna din sticlă, care-mi dă senzația difuză că sug dintr-un sfârc generos.

12 ianuarie 2009. Au apărut încă şase volume — şi anume 15, 16, 17, 18, 19 şi 20 — din ediția de facsimile după manuscrisele lui Mihai Eminescu. Urmează să mai apară trei şi atunci se va împlini visul lui Constantin Noica. Fiecare dintre noi va putea, într-un fel, să aibă în casă legendara ladă cu manuscrise — caiete şi foi volante — încredințată de poet lui Titu Maiorescu.

în ceea ce mă priveşte, m-am grăbit să-mi procur noile volume editate sub egida Academiei Române de un grup de cercetători coordonat de Eugen Simion. Le-am adus nerăbdător acasă şi, în fiecare noapte, îmi petrec câteva ceasuri citind versuri şi însemnări, fragmente de proză şi de piese de teatru, traduceri şi versuri populare scrise de mâna lui Eminescu. Vecinii care văd fereastra de la camera mea luminată la ore târzii ar putea crede că tipăresc bani sau că am întâlniri secrete. N-ar fi exclus ca şi SRI-ul să intre în alertă.

14 ianuarie 2009. Nu mai folosesc zahăr în nicio situație (ca să nu-mi crească glicemia), l-am înlocuit cu un praf alb numit „îndulcitor". Am scos zahărul până şi din expresii. Nu mai spun despre o fată că are dinții albi ca zahărul, ci că îi are albi ca îndulcitorul. Şi nu mă mai plâng că mă duce cu zăhărelul, ci că mă duce cu îndulcitorul.

18 ianuarie 2009. A murit Grigore Vieru. Ce păcat! Ce păcat!

Pe vremea când era tânăr, Grigore Vieru scria înfiorat de emoție despre Lucian Blaga: „Numele-acesta/ are ceva în el/ care sună nespus de frumos -/ e ca şi cum/ boabele copiilor/ care ne seamănă de Sărbători/ s-ar lovi de trupul unei viori." Unde este astăzi tânărul care să scrie astfel despre Grigore Vieru?

L-am întâlnit pe Grigore Vieru anul trecut, la 31 august, la Chişinău. Era o sărbătoare îndoliată a limbii române, pentru că autoritățile interziseseră din nou să se spună „hmba română", pretinzând să fie folosită echivoca sintagmă „limba noastră". Poetul şi-a invitat prietenii la un restaurant, cu prilejul primirii unui premiu literar. Stătea în capul mesei, iar pe mine m-a poftit, afectuos, să iau loc în stânga lui (în dreapta stătea fermecătoarea Ioana Revnic, care venise tocmai de la Oradea ca să-i ia un interviu). Era atât de slăbit, încât nu a putut ridica paharul cu şampanie pentru a „da noroc" cu mine. A trebuit să-l ajut eu să-l ridice. Şi totuşi era plin de duioşie față de toți cei din jur şi avea şi umor. Când i-am spus că moldovencele sunt foarte atrăgătoare şi m-am plâns, răsfă-țându-mă, că n-am succes la femei, mi-a răspuns:

— Alex, eu am metoda mea cu care le cuceresc. Le spun că sunt pricăjit şi neajutorat, că am nevoie de ocrotire, că sunt leşinat de foame şi că ar face un gest creştinesc dacă m-ar lua la pieptul lor şi mi-ar da şi puțină țâță, ca să mă întremez. Iar ele, cu instinctul lor matern, mă iau imediat în brațe...

Apoi, examinându-mă cu o gravitate jucată şi constatând parcă abia în clipa aceea că sunt mare şi greu, poetul a adăugat oftând:

— Tare mi-e teamă însă că metoda mea nu ți se potriveşte...

Ce lin m-au nins cuvintele tandru-ironice ale lui Grigore Vieru! Nimeni nu a mai glumit vreodată cu atâta dragoste pe seama masivității mele.

23 ianuarie 2009. Ascultatul cântecelor interpretate de „formațiile" în vogă azi dăunează grav sănătății (psihice). Dacă stai mult cu radioul deschis, rişti să înveți pe de rost, împotriva voinței tale, tot felul de texte, pe care să le repeți apoi, mecanic, în timp ce mergi pe stradă:

„Ascultă-mă, ascultă-mă!/ îmi vine să, îmi vine să!"

Sau:

„Când eşti lângă mine,/ îmi e atât de bine./ Noaptea iată vine,/ Eu sunt tot cu tine." Sau:

„Tu mă iubeşti, eu te iubesc/ Şi când m-atingi înnebunesc." etc.

Cu aceste fraze pe buze, este neplăcut să te întâhieşti cu un cunoscut, în special sintagma „îmi vine să" poate să provoace grave perturbații în procesul firesc de comunicare.

Drept urmare este recomandabil ca înainte de a ieşi din casă să ne spălăm mintea intonând „Deşteaptă-te române!", cântec mult mai inofensiv, care, fredonat pe stradă, poate provoca cel mult o revoluție.

1 februarie 2009. Sunt în drum spre Oradea, într-o maşină condusă de un şofer tânăr. Vorbeşte necontenit, despre grătarul pe care l-a făcut cu o zi înainte, împreună cu prietenii lui, în fața blocului, despre manelele pe care le-au ascultat cu toții la un casetofon dat la maximum, despre cum au protestat vecinii — un „gabor" şi o „babă nebună" —, cerân-du-le să facă linişte, despre cum au dat casetofonul mai încet doar cu foarte puțin, despre cum au discutat apoi despre fotbal până la două noaptea, despre cum s-au certat, despre cum s-au împăcat... Simt că amețesc. Şi începe să mă doară capul. în zadar văd munți acoperiți de zăpadă până departe în zare. în zadar stiăluceşte soarele. îl rog pe şofer să tacă, explicându-i că trebuie să țin la Oradea o conferință şi că vreau să-mi fac ordine în idei. Tace brusc, ca electrocutat. Se uită îndârjit înainte şi, din când în când, în oglinda retrovizoare din interior, ca să mă examineze fugitiv. Tace cu dinții strânşi. După două ore, îmi spune deznădăjduit:

— Nu vă supărați, nu mai pot!

Şi începe din nou să vorbească, dezlănțuit.

2 febraarie 2009. Aici, la Oradea, sunt preşedinte de onoare al Olimpiadei de Limba şi Literatura Română pe țară. La deschiderea Olimpiadei, în sala de spectacole a Casei de Cultură, se află trei sute şi ceva de elevi (băieți, dar mai ales fete) cu figuri inteligente. Le spun de ce merită să se ocupe de literatură şi în viitor, după terminarea liceului.

— Cititul îi face pe oameni mai frumoşi. Nu numai sufleteşte, ci şi la înfățişare. Dacă ieşim acum cu toții pe stradă şi ne uităm la trecători, eu pot să vă spun despre fiecare dintre ei, doar după cum arată, dacă citeşte sau nu. Cei care citesc au figuri armonioase, iluminate. Cei care nu citesc sunt urâți foc, ca nişte urangutani.

Iată cazul meu. Am citit mii de-a cărți, de-a lungul vieții, şi am devenit extraordinar de frumos. Dar a fost de ajuns să fac douăsprezece ore, cu maşina, de la Bucureşti la Oradea, timp în care n-am citit, şi iată ce prost arăt acum!

Sunt sigur că i-am convins cu această istorie fantezistă (nu chiar cu totul fantezistă) că pasiunea lor pentru cărti are îndreptățire, mai mult decât dacă le-aş fi vorbit despre funcția cognitivă şi formativă a literaturii. După întâlnire, mulți dintre ei au vrut să se fotografieze cu mine. Exact ca în visurile mele (secrete), tinere de 17-l8 ani, frumoase, aşteptau, nerăbdătoare, să le

vină rândul la fotografiat. Le-am spus cu umor: „Iau o taxă de un leu pentru fiecare fotografie." O fată, cu şi mai mult umor, a scos o bancnotă de zece lei şi a explicat pe tonul cuiva care face o afacere serioasă: „Vreau poze cu dumneavoastră de zece lei!"

3 februarie 2009. Sunt, împreună cu elevii de la olimpiadă, la Peştera Urşilor. Mă impresionează ceea ne spune ghidul, că stalactitele şi stalagmitele cresc, prin însumarea unor depuneri lente, *cu câte un centimetru cub în douăzeci de ani* (uneori în şi mai mult timp, până la o sută de ani, depinde de cantitatea de calcar — infinitezimală — din fiecare picătură de apă căzută din tavanul peşterii). Formele care au luat naştere în mii de ani par rodul unei imaginații exuberante sau tenebroase. Unele „saloane" seamănă cu interioarele unor palate împărăteşti, cu figuri de sfetnici bătrâni şi cu candelabre feerice. Altele te îngrozesc, ca măştile groteşti dintr-un coşmar. Dar eu nu mă uit la acest spectacol. îi privesc, fascinat, pe tinerii din jur. Ce frumoşi sunt! Se confirmă teoria mea. Şi ce figuri iluminate au, în timp ce admiră desfăşurarea de fantasme de calcar! Dacă toți tinerii din România ar fi ca ei, aş muri (atunci când aş muri) împăcat.

8 februarie 2009. înainte de 1989, februarie era „Luna cărții la sate". Scriitori şi activişti de partid, editori şi ziarişti, librari şi, uneori şi câte un actor, invitat ca să citească sătenilor câte un fragment dintr-un volum recent apărut, luau drumul satelor (de unde se întorceau cu prețioase pachete de came şi brânză). îmi aduc aminte cum s-a desfăşurat unica mea participare la „Luna cărții la sate". Era în februarie 1972, aveam douăzeci şi patru de ani şi jumătate şi lucram ca redactor la revista „Tomis" din Constanța. în martie urma să plec în armată. Ca redactor al revistei „Tomis", am fost cooptat într-un gmp de scriitori şi activişti care avea „sarcina" să participe la o întâlnire cu cititorii într-un sat (din păcate, nu-mi aduc aminte numele satului, sunt originar din Bucovina, iar toponimele din Dobrogea mi s-au **parat** întotdeauna ciudate şi greu de memorat: Topraisar, Cobadin etc). într-o dimineață geroasă, ne-am suit cu toții într-un microbuz de la „gospodăria de partid" şi „ne-am deplasat" în comuna în cauză. Ne-am oprit întâi la primărie („consiliul comunal"), unde am fost primiți cu țuică fiartă. Apoi ne-am mutat la

căminul cultural, într-o sală neîncălzită, în care se vedeau aburii respirației ieşindu-ne din gură la fiecare cuvânt rostit. Scriitorii din grup erau un poet excentric, autor al unor versuri alambicate şi ininteligibile, pline de cuvinte scrise cu majuscule, şi un prozator ambițios, cu mult temperament, atras de analiza psihologică (amândoi — scriitori lipsiți de cine ştie ce talent,

dar oameni pitoreşti şi plăcuți; din păcate, nu mai sunt azi în viață). Eu, în calitate de tânăr critic literar, trebuia să-i prezint publicului. Am luat loc toți trei la „prezidiu", flancați de un activist de la secția de propagandă a Comitetului Județean al PCR şi de altul de la Comitetul de Cultură. La aceeaşi masă s-a aşezat şi primarul comunei.

Publicul era format din cincisprezece-şaisprezece țărani obosiți de muncă şi îmbrăcați gros (cu sumane grele şi căciuli — bărbații, cu cojoace şi basmale de lână aspră — femeile). Stăteau tăcuți şi respectuoşi în scaunele desperecheate aduse de prin birouri (era o sală relativ mică, nu sala de spectacole). Nu mai țin minte ce s-a spus. Dar mi-aduc aminte ce nedumeriți erau țăranii când poetul îşi declama cu emfază versurile din care nimeni (nici măcar eu, criticul literar) nu înțelegea nimic. Se uitau la el ca la un popândău ieşit pe neaşteptate din pământ, în timp ce ei s-ar fi aflat la prăşit. Trăsnitele combinații de cuvinte, deşi indescifrabile, nu îi plictiseau, ci îi uimeau necontenit şi îi făceau să aibă o mină gravă, de filosofi.

Mai rău a fost când a început să citească prozatorul un fragment de roman, despre stări sufleteşti abisale, descrise în fraze arborescente. Țăranii şi-au pierdut repede curiozitatea. După un timp, pe unii i-a cuprins şi somnul. îşi țineau bărbia cu mâna, dar în zadar. Tresăreau speriați când adormeau şi încercau din răsputeri, dar în zadar, să rămână treji. Prozatorului nu îi era deloc milă de ei. Neavând parte de audiență în lumea literară, simțea nevoia să-şi ia revanşa aici, pe seama unui public inocent şi docil.

Am roşit pentru el. I-a chinuit, ca pe hoțu de cai, mai bine de o oră, până la istovire. A urmat o masă festivă, oferită de un țăran mai înstărit, acasă la el. Acolo am remarcat — şi n-am uitat nici până azi — cum mâncau activiştii. Nu arătau deloc că se bucură de bunătățile scoase la iveală, de gazdă, cu generozitate. Mâncau încruntați, stând în picioare. Aveau aerul că îndeplinesc o obligație, din devotament față de partidul comunist. Eu, hpsit de experiență, am reacționat entuziast la aducerea fiecărui fel de mâncare. Am lăudat pâinea caldă scoasă atunci din cuptor, am lăudat vinul roşu extras cu furtunul din butoiul din pivniță. Şi am mai şi trântit o glumă care i-a făcut pe toți să încremenească (fără ca

eu să înțeleg de ce). Am spus: „Dacă ştiam că se mănâncă aşa de bine, aş fi participat de multe ori până acum la «Luna cărții la sate»."

Urmarea: a doua zi am fost chemat la Comitetul Județean Constanța al PCR şi certat aspru pentru denigrarea activității de culturalizare a maselor desfăşurate de partidul comunist.

23 februarie 2009. Mă uit, de la etajul casei mele de la țară, în curtea unui țăran din apropiere. Ce frumos colaborează bărbatul cu femeia, făcând o mie de treburi prin curte! Sunt amândoi tineri, zvelți, au o mare agilitate. Merg repede, în pas alergător, dintr-o parte în alta a curții. Bărbatul umple gălețile cu apă de la fântână şi *aleargă* să adape vacile din grajd. Femeia ia din casă un coş mare de nuiele împletite, plin de rufe proaspăt spălate, şi *aleargă* spre locul unde stă întinsă o funie pentru rufe. Fiecare ştie ce are de făcut şi nu se împiedică în niciun fel unul pe celălalt. Deodată, funia se rupe şi femeia cere ajutorul bărbatului. Dar, Doamne-Dumnezeule, cum i-l cere! Viziunea mea idilică asupra căsniciei lor se face praf şi pulbere.

— Tu-ți crucea mă-tii, asta-i sfoara pe care mi-ai pus-o? Vino acuma şi mi-o leagă, nu beli ochii!

— Da' ce morții mă-tii ai, femeie? Ce să-ți fac dacă tiagi de funie ca vaca?

— Să nu mă faci tu pe mine vacă, bulangiu' dracului, că stai toată ziua cu beutura-n nas! Te trăsnesc de nu te vezi!

— Las' că te trăsnesc eu, să nu zici că n-ai încasat-o pe ziua de azi! Pițipoancă naibu!

Cearta se întețeşte, dar, în mod curios, cei doi îşi văd în continuare de treabă. în timp ce o amenință pe femeie că o calcă în picioare (ceea ce poate va fi şi face, n-ar fi prima oară), bărbatul se cațără fără ezitare pe gard ca să ajungă la vârful parului înalt de care trebuie legată sfoara. La rândul ei, în timp ce îl drăcuie şi îl blestemă, femeia îi dă bărbatului capătul sforii, iar apoi îl ține de picioare, cu mâinile şi cu pieptul, ca să nu cadă.

4 martie 2009. Situație neobişnuită, regizată de hazard la „România literară". în redacție intră o necunoscută, încordată, cu o privire fixă, îndreptată de la început asupra mea. Este încă tânără, are părul încărunțit şi nevopsit.

— Pe dumneavoastiă vă caut!

Mă uit, cu o ultimă speranță, la Gabriel Dimisianu, la Daniel Cristea-Enache, la Adriana Bittel, la Ioana Pârvulescu, la Sorin Lavric... Poate se referă, totuşi, la unul dintre ei. Dar nu, eu sunt cel căutat.

— V-am adus mai multe articole de lingvistică... Vreau o rubrică săptămânală în revista dunmeavoastră.

— Avem o cronică a limbii, de care suntem mai mult decât mulțumiți. Nu intenționăm să renunțăm la ea.

— Dar eu scriu mai bine decât Rodica Zafiu... * J

— Aveți pregătire de lingvist?

— Nu, dar ce contează? Vă luați după diplome?!

Şi, uite aşa, interlocutoarea mea începe să se enerveze; se enervează tot mai rău şi, în cele din urmă, face o adevărată criză de nervi. Țipă, cu o voce spartă, îndreptând spre mine un deget acuzator:

— V-am admirat ani de zile, domnule Alex Ştefănescu! Dar asta numai fiindcă nu vă cunoşteam. Sunteți o nulitate, ca toți ceilalți!

— Da, sunt, dar de ce mă duşmăniți în halul ăsta? Mai corect ar fi să mă compătimiți...

Inecându-se de furie, interlocutoarea mea mototoleşte hârtiile pe care le are în mână şi mi le aruncă în față. Apoi iese trântind uşa. Tocmai când răsuflu uşurat, intră din nou şi îmi aruncă în față alte hârtii, găsite prin poşetă. Şi, în sfârşit, pleacă.

Daniel Cristea-Enache comentează întâmplarea cu umor:

— Iată, aşadar, adevărul despre mult trâmbițatul succes la femei al lui Alex Ştefănescu! Acestea sunt, domnule Alex Ştefănescu, blondele cu care vă tot lăudați? Ați creat o

întreagă mitologie, noi v-am crezut, iar acum ni se dezvăluie trista realitate...

Colegii mei de redacție râd în hohote.

Printr-o coincidență cu totul ieşită din comun, dintre acelea care nu se înregistrează decât o dată la o sută de ani, sau printr-o minune cerească, în redacție îşi face apariția, chiar la sfârşitul perorației lui Daniel Cristea-Enache, o fată de o frumusețe neverosimilă, cu părul blond-arămiu şi cu ochii albaştri, inocenți, dar şi misterios-provoca-tori, datorită genelor lungi. Are în mână un buchet de lalele roşu şi o cutie cu bomboane de ciocolată. Vine direct la mine, ca şi cum nu i-ar vedea pe ceilalți. în redacție se lasă o tăcere compactă.

Necunoscuta mă priveşte pătrunzător şi îmi întinde darurile:

— Vă admir. însemnați foarte mult pentru mine.

— Dar cine sunteți dumneavoastiă?

— Nu are importanță.

— în zilele astea de martie, bărbații sunt aceia care tiebuie să dea fetelor flori şi bomboane.

— Vă rog foarte mult, nu mă refuzați!

Cum aş putea să refuz? Iau cadourile şi o sărut pe necunoscută pe obraji. Ea se mai uită o dată la mine şi pleacă.

Colegii mei sunt consternați. Daniel Cristea-Enache, dezolat, ridică din umeri în semn de neputință şi întieabă asistența, fără să se uite la mine:

— Poftim, cum ieşim acum din situaţia asta?

12 martie 2009. La Librăria „Cărtureşti" se lansează romanul lui Stehan Ţurlea, *Amnc-o pe soră-mea din tren.* Din partea editurii, care a pubhcat cartea, vorbeşte Daniel Cristea-Enache. Vorbeşte cu farmec, ca de obicei, deşi încă nu şi-a revenit după lovitura pe care i-a dat-o soarta, obhgându-l să asiste la scena de la redacţie, cu blonda. în continuare, romanul este prezentat publicului de Andreea Esca şi de mine. Andreea Esca se referă chiar la roman, dovedind o surprinzătoare competenţă în materie. Eu, însă, fac tot felul de consideraţii în legătură cu Andreea Esca. Abia într-un târziu îmi dau seama că alta este misiunea mea şi comentez şi eu romanul.

în sală sunt şi alţi scriitori: Constantin Stan, George Arion, Lucian Vasilescu, loan Es. Pop, Doina Ruşti. Aşezată picior peste picior, pe un scaun, chiar în faţa mea, cunoscuta romancieră şi traducătoare Mirela Stănciulescu, care a câştigat nu demult un premiu al Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti cu răscohtorul ei roman. *Copilul de foc,* din care nu lipsesc secvenţele satirice, mă priveşte ironic. Mă gândesc cu groază că voi apărea ca personajul în viitorul ei roman şi nu ca unul pozitiv. Fără îndoială voi fi persiflat pentiu atracţia pe care o simt faţă de o vedetă TV.

14 martie 2009. Sunt la Paris, invitat de Editura Gallimard. Urmează să semnez un contiact pentru publicarea unei ediţii în limba franceză a lucrării mele. *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000,* varianta prescurtată. Din 1 200 de pagini format mare ale cărţii au rezultat, printi-o comprimare drastică, 200, format obişnuit.

o primă randă de discuţii a avut loc ieri, dar negocierile s-au împotmolit în momentul în care reprezentanţii editurii mi-au cerut să introduc în *Istorie...* şi un capitol despre Ştefan Agopian. Am refuzat cu fermitate şi am explicat că nu voi face în această privinţă nicio concesie. Atunci, redactorul-şef a tras în lături perdelele care acopereau o fereastră imensă şi, în loc de orice alt argument, m-a invitat să privesc ce se întâmplă pe stradă. M-am îngrozit. Mii de oameni cu figuri indignate agitau pancarte prin care eram somat să scriu despre Ştefan Agopian. Un *banner* suspendat de un elicopter purta o inscripţie cu un conţinut asemănător. Am deschis puţin fereastra şi în încăpere a năvălit vacarmul de afară. Demonstranţii scandau „A-go-pi-an! A-go-pi-an!"

M-am retras repede de la fereasti-ă, ca să nu fiu recunoscut. Redactorul-şef mi-a lăsat timp ca să mă dezmeticesc, apoi şi-a reluat pledoaria:

— Am primit mesaje de protest şi din partea asociaţiilor pentru apărarea drepturilor omului din mai multe ţări, din partea unor organizaţii ale admiratoarelor lui Ştefan Agopian, din partea UNESCO, din partea doamnei Brigitte Bardot personal. Acum câteva minute ne-a telefonat Barack Obama, avertizându-ne că relaţiile dintre SUA şi Franţa se vor înrăutăţi considerabil, dacă la editura noastră va apărea o carte despre hteratură română din care va lipsi Ştefan Agopian.

Discuţia aceasta, la care eu mai mult am tăcut, a avut loc ieri. Acum, singur în camera mea de hotel, mă pregătesc pentru o nouă întâlnire cu cei de la Gallimard. N-am dormit aproape deloc. M-am plimbat agitat toată noaptea dintr-o parte în alta a camerei, întrebându-mă ce hotărâre să iau. Iar acum îmi tremură atât de tare mâinile, de oboseală şi de îngrijorare, încât nu reuşesc nici să mă bărbieresc. Ce să fac? Ce să fac?

...Dintr-odată, mă trezesc. îmi trebuie câteva zeci de secunde ca să înţeleg că mă aflu de fapt acasă la mine şi că totul a fost doar un vis. Sunt transpirat şi mă doare puţin capul. Dar sunt acasă Ia mine! Ce fericire!

23 martie 2009. Nicolae Manolescu, aflat la Paris, îmi ttimite drept cadou un stilou extraordinar, Montegrappa, dintre acelea cu care şefii de state semnează tratatele internaţionale. Nicolae Manolescu l-a primit drept premiu de excelenţă, acum câteva luni, de la ReaUtatea TV, în cadrul programului „Zece pentru România". Festivitatea de premiere a avut loc la Ateneu, unde m-am aflat şi eu şi am rostit un *laudatio* pentru fostul meu profesor de la Facultatea de Limba şi Literatura Română.

Am spus, printre altele:

— Niciodată n-am putut să-l ajung pe Nicolae Manolescu, în nicio privinţă. Am publicat până în prezent cincisprezece-şaisprezece cărţi, Nicolae Manolescu — peste douăzeci. Am fost vicepreşedintele unui partid (PNŢCD), Nicolae Manolescu preşedintele altui partid (PAC), am scris o istorie a literaturii române referitoare la o perioadă de 60 de ani (1941-2000), Nicolae Manolescu a scris una care acoperă, după cum se menţionează pe coperta ei, cinci secole. Istoria mea are 1 200 de pagini, a lui Nicolae Manolescu — 1 500. Cât priveşte succesul la doamne şi domnişoare, prefer să nu deschid acest subiect, e prea dureros pentru mine...

Ulterior, Nicolae Manolescu m-a întrebat dacă l-am invidiat vreodată, în vreo privinţă. I-am răspuns (sincer) că l-am admirat, nu l-am invidiat. Totuşi, o dată, o singură dată, am simţit o anumită invidie...

— Când? a întrebat curios Nicolae Manolescu.

— Atunci când ați primit ca premiu stiloul acela, nemaivăzut şi nemaiîntâlnit.

Şi iată că acum, aflat la Paris, a trimis pe cineva să mi-l aducă în dar din partea lui.

Sunt fericit. Regret doar că nu i-am spus că l-am mai invidiat o dată, atunci când l-am văzut pe stradă cu o blondă superbă.

25 martie 2009. Vizitez expoziția „Țăranii şi comunismul", realizată de instituțiile pe care le-a înființat Ana Blandiana după 1989, împreună cu Romulus Rusan (Fundația Academia Civică, Memorialul Victimelor Comunismului şi al Rezistenței şi Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului).

în mijlocul sălii mărşăluieşte — deşi rămâne la nesfârşit nemişcată — o mică armată de țărani fantomatici, confecționată din cosUime populare aşezate pe umeraşe-stative. între căciuli şi sumane, între broboade şi ii nu se văd fețe omeneşti, ci doar puțin întuneric, iar din mâneci nu ies mâini. Straniul grup statuar este un *memento* adresat amnezicei societăți româneşti de azi. *Amintiți-vă că am existat, amintiți-vă că am fost ucişi!*

Este evocată acțiunea de colectivizare forțată, cu mijloace criminale, a agriculturii româneşti, în perioada 1949-l962. Foarte expresive sunt panourile cu zeci şi zeci de chipuri de țărani arestați, fotografiați, ca în dosarele de anchetă, din față şi din profil. Oameni adevărați, demni, cu simțul datoriei, prezentați în acei ani ca nişte infractori de banda de infractori care se afla la conducerea României.

în timp ce vizitez expoziția, simțind o intensă dorință de înțelegere *în linişte* a ceea ce s-a întâmplat în țara mea, cu ani în urmă, câțiva bodyguarzi (bodyguarzii lui peşte), adunați în holul de la intrarea în sală (în loc să stea fiecare la postul său de observație ca să păzească Muzeul Satului), poartă o nesfârşită discuție, zgomotoasă şi vulgară. Vocile lor stridente, cuvintele licențioase jignesc memoria țăranilor prigoniți cu ani în unnă. Astfel pătrunde într-o spațiu rezervat aducerii aminte asurzitorul şi neruşinatul vacarm al lumii de azi.

8 aprilie 2009. Mâine plec în America, împreună cu Domnița. Pe vremea când eram copil, iar o călătorie în America părea ceva cu totul şi cu totul nerealizabil, din cauza restricțiilor drastice impuse de regimul comunist, îmi imaginam un mod original de a ajunge în Statele Unite. Mă gândeam să sap, neştiut de nimeni, noaptea, un puț în curtea casei din Suceava, un puț adânc, foarte adânc, prin care să străbat planeta şi să ajung de partea cealaltă a ei, pe pământ american.

9 aprilie 2009. Pe aeroportul Otopeni suntem verificați — toți pasagerii — minuțios, ca măsură de precauție împotriva unui eventual atac terorist. Mie mi se cere să mă descalț, pentru că un mic ornament metalic de la pantofi face să țiuie detectorul de metale de la punctul de control. Trebuie să-mi scot şi cureaua de la pantaloni, pe care, împreună cu cheile şi portofelul, o pun pe o tavă de plastic, pentru radiografiere. Mă uit în jur şi văd bărbați şi femei supuşi aceluiaşi ritual umilitor.

Exact la fel se procedează şi la Paris, unde, în plus, îmi este aruncată într-un tomberon şi sticluța cu apă (de care am nevoie ca să-mi pot lua medicamentele), iar Domniței îi este confiscată minuscula şi inofensiva pilă de unghii. Şi toate acestea numai din cauza câtorva descreierați, aflați cine ştie pe unde în acest moment, care obişnuiesc să omoare oameni nevinovați.

P.S. în mod curios, tacâmurile cu care se serveşte masa în avion sunt din oțel şi ar putea fi folosite oricând ca arme albe. Mă uit la o furcuhță şi mă gândesc că este incomparabil mai fioroasă decât pila de unghii a Domniței.

*** * ***

în *Airbus-u*\ cu care ttaversăm Atianticul am locul la distanță de locul Domniței. Stau lângă o franțuzoaică fandosită, care, ori de câte ori mă ridic şi ies pe culoar ca să mă dezmorțesc, se arată oripilată, scoțând un fel de gemete-vaiete intraductibile. Mă vede mare şi greoi, i se pare că există riscul să mă prăbuşesc peste ea sau să-i distrug, cu o simplă mişcare a cotului, un întreg eşafodaj al confortului pe care şi l-a consttuit repede, încă de la instalare. Are un laptop pe măsuța phantă, căşti în urechi, păhărele cu cafea şi apă lângă laptop. Se uită şi la televizorul de pe spătarul din fața ei (fiecărui ocupant al avionului îi stă la dispoziție un asemenea televizor). Catastrofă! Domnița îmi transmite prin cineva un ziar („Le Monde"), şi acel cineva, neîndemânatic, răstoamă păhărelele pe genunchii franțuzoaicei. De data aceasta, ea nu numai că emite tot felul de interjecții ale consternării şi dezaprobării, dar se îneacă pur şi simplu de indignare.

Ii ridic fusta, delicat, şi, cu un şervețel, îi şterg minuțios genunchii. Mă aştept să-mi dea cu laptopul în cap. Dar — surpriză, imensă surpriză — franțuzoaica devine tandră şi recunoscătoare. După îndepărtarea urmelor dezastrului, îmi oferă şi mie un păhărel cu cafea, apoi un îndulcitor sub forma unei pastile, apoi consultanță tehnică pentm folosirea televizoralui.

Dacă ştiam de la început...

10 aprilie 2009. Greşesc cei care pretind că blocurile de optzeci, o sută sau peste o sută de etaje din New York te fac să te simți strivit. Nici vorbă de aşa ceva. Sunt nu doar cinci sau şase blocuri de acest fel, ci sute, compunând

împreună o grandioasă *țâşnire* a materiei spre cer. N-ar fi exclus ca zeii să se considere sfidați de această cutezanță a oamenilor. Sentimentul meu nu este unul de strivire, ci de solidaritate umană, de elan, de încredere în cele mai îndrăznețe proiecte.

*** * ***

Ore în şir ne plimbăm prin Manhattan. Ori de câte ori vreau să o fotografiez pe Domnița, o surprind privind în sus. Toată viața mi-am dorit să o fac să înalțe astfel privirea, spre ceva denrn de admirație. Şi iată că reuşesc acum, cu ajutorul americanilor.

11 aprilie 2009. în New York totul funcționează, populația este mereu activă, viața are ceva trepidant. Metroul cu trei căi de dus şi trei

de întors, adevărată autostradă subterană, limuzinele, frumoase şi maiestuoase (n-am văzut niciun automobil de mic litraj), maşinile utilitare, autobuzele cu etaj, trenurile suspendate, ambarcațiunile de pe East River şi de pe Hudson, avioanele şi elicopterele (unele cu regim de taximetre) oferă spectacolul unei imense agitații ordonate. într-un poem despre cumințenie, Blaga spunea, emoționant, „toate stau la locul lor". La americani toate se mişcă pe traiectoria lor, fără să se împiedice unele pe altele.

12 aprilie 2009. Prietenii mei din New York mă invită la restaurantul „Rasputin", dintr-un cartier rusesc al metropolei. Pe mese se află un fel de schele de metal strălucitor, pe care farfuriile, aduse în flux continuu, se orânduiesc sub formă de etaje. Mănânc somon afumat de la etajul unu cu salată de crudități de la etajul trei. Mă întreb dacă nu se va alcătui până la urmă un zgârie-nori de mâncăruri.

Urmează un spectacol de dans-divertisment, foarte sexy, cu balerine formate la *Balşoi teatr* (aşa se spune şi cred că e adevărat, fiindcă dansează toate nu numai cu acel simț artistic specific ruşilor, ci şi cu un profesionalism desăvârşit). La sfârşit, ele coboară în ringul de dans al restaurantului şi dansez şi eu cu două dintre ele (succesiv). Sper că am fost, la rândul meu, la nivelul unui balerin de la *Balşoi teatr.*

13 aprilie 2009. Mergem, cu vaporaşul, până foarte aproape de Statuia Libertății. Reuşesc să-mi imaginez bucuria fără margini pe care o trăiau emigranțu, veniți din locuri sumbre ale lumii, pline de restricții, când vedeau apărând în plină lumină această reprezentare de o măreție naivă a unui nou început. Ce frumos te primeşte America! Nu este vorba de o simplă acceptare, ci de o ospitalitate activă, de un îndemn: Fii bine venit! Hai să construim aici, împreună, ceva fără egal, hai să trăim frumos, hai să respectăm regulile nu ca să le respectăm, ci ca să ne simțim liberi! Nu contează de ce naționalitate eşti,

nu contează ce rehgie ai, nu contează nici măcar trecutul tău, aici eşti *ceea ce facil*

Acest mod de a-i primi pe nou-veniți se simte pretutindeni, nu numai în fața Statuia Libertății, ci şi pe stradă, în magazine, în metrou. Aproape toată lumea te încurajează, te îndrumă dacă ai nevoie, îți acordă încredere.

15 aprilie 2009. Pe străzile New Yorkului sunt foarte mulți oameni urâți. Turtiți, deşirați, aduşi de spate, crăcănați, cu fețe ca nişte bidoane sau cu corpuri ca nişte saci de cartofi. N-am văzut nicio femeie frumoasă după care să întorc capul (foarte bine, pentru că nici nu e voie să întorci capul după o femeie!). încrucişarea de rase despre care s-a vorbit ca despre o condiție pentru apariția unor exemplare umane armonioase n-a dat aici — cred — rezultate. Dimpotrivă. Dar newyorkezii, frumoşi sau urâți, au aproape toți ceva dinamic şi luminos. îmi place cum merg (altfel decât europenii): săltat, cu paşi mari, cu vârfurile picioarelor îndreptate înainte, ca să ajungă cât mai repede acolo unde trebuie să ajungă.

* * *

Faptul cu adevărat regretabil este altul: că, atraşi de bunăstarea americanilor, vin aici neisprăviți cu miile, de pe toate continentele, care fac repede copii, simulează că se integrează în societatea americană, obțin ajutoare sociale etc. etc. Nu este exclus ca în timp uriaşa maşinărie a civilizației să se împotmolească în acest roi de lăcuste umane.

17 aprilie 2009. Pe aproape toate clădirile sunt arborate, dintr-un elan spontan al locatarilor, steaguri americane. Mă uit melancolic la cele cincizeci de stele (ce n-aş da ca şi în România oamenii să aibă motive să fie mândri de țara lor!) şi le dau altă semnificație decât aceea reală. Este vorba de... calitatea Statelor Unite. Dacă şi țările ar fi clasificate aşa cum sunt clasificate hotelurile — de una, două, trei, patru şi cinci stele —, America ar putea fi considerată *o țară de cincizeci de stele.* Este de ajuns să priveşti New Yorkul noaptea, de peste fluviu, semnalizând din milioanele sale de lumini ca o gigantică navă cosmică, ca să consimți la această calificare.

19 aprilie 2009. într-un supermarket îți dai seama repede că americanii au regândit inteligent toate obiectele de care ne servim zilnic, că le-au reconfecționat într-o variantă mai practică, de la chiuvete la zăvoare şi de la nasturi la râşnițele de cafea. Singurul raion care îi prezintă neajutorați este acela de elemente de decor. Când încearcă să-şi „artisti-zeze" viața, americanii devin înduioşător-ridicoli, ca un copil fără voce care ar încerca totuşi necontenit să cânte. Mă uit minute în şir la farfuriile de plastic pline cu struguri de material plastic, la ramele (pentru fotografiile de familie) de care

stau agățați îngeraşi durdulii de ipsos, la fântânile arteziene miniamrale, de noptieră, prevăzute cu un fel de girofaruri.

— Vreți să cumpărați ceva? mă întreabă o vânzătoare amabilă.

— Doamne fereşte! îi răspund (în gând).

22 aprilie 2009. Nu duc lipsă în America de literatură. Ca şi în România, există şi aici autori (români!) care îmi dau cărțile lor cu dedicație. Am constatat însă că polițiştii americani nu prea sunt sensibili la frumusețea literară a unui text, mai ales atunci când el apare într-un document oficial. Am făcut această constatare încă de la sosire, pe aeroportul Ken-nedy, când, completând un formular, în loc să scriu adresa la care am să locuiesc în America, am scris, jucându-mă, că am să locuiesc în inima americancelor. Polițiştii mi-au explicat cu toată seriozitatea că, dacă nu pot indica o adresă adevărată, *street* şi *number,* nu-mi vor permite să păşesc pe pământ american. Drept urmare, m-am conformat şi, oftând adânc, am scris o adresă cu *street* şi *number.*

20 mai 2009. Un cântec la modă, care poate fi auzit aproape peste tot în România (în case, în magazine, în autobuze) sună aşa:

, J)e ce vrei să mă vezi/ Rătăcind printre străzi/ Ca un vagabond?// De ce vrei să îmi iei/ Visele şi să pleci?// Sunt doar un om/ Ce te iubeşte enorm."

înțeleg că versul al doilea trebuia să aibă neapărat şase silabe, ca să nu şchiopăteze melodia, şi că textierul a fost nevoit să lungească prima variantă care i-a venit probabil în minte — „Rătăcind pe străzi". Dar nu înțeleg de ce soluția aleasă a fost una în dezacord cu firescul limbii române: „Rătăcind printre străzi". Cum să rătăcească cineva *printre străzii*! Poate mergând pe case...

I-aş recomanda autorului să revină asupra creației sale, completând *altfel* versul al doilea cu o silabă, de exemplu cu un cuvânt monosilabic, de genul *trist, calm, gol, chel, ud, surd* („Rătăcind trist pe străzi" etc). în rest, n-ar trebui să renunțe la nimic din nemuritorul său text.

21 mai 2009. Sunt la Sibiu, unde se lansează noua mea carte. *Cum te poți rata ca scriitor.* Nu este vorba — cum ar fi înclinați să creadă adversarii mei literari — de o confesiune! Prezint cititorilor, de data aceasta, nici mai mult, nici mai puțin decât 250 de cărți proaste, apărute în ultimii ani. Mă folosesc şi de numeroase citate, de un umor involuntar irezistibil. El compun un *spectacol al prostiei,* în formele ei cele mai expresive. Nu întâmplător, lui Ion Caramitru i-a venit ideea să facă, plecând de la cartea mea, un recital de poezie proastă. Mi-l închipui recitând solemn, acompaniat la pian de Johnny Răducanu, versuri de genul:

„gâtul ei era prea lung/ se abstiăgea pătrunsul de scuze/ revivalismul marasmei pe scurt/ edace iubirea serii/ în coastele incontumabile ale durerii/ înghețatul periplu/ sau dansul țipătului tău în iglu/ dedublarea psi-hoimpresiei iubitei/ pletele ferestrei se subsumau/ în ispite/ admonestare fatidică a nimbului cifru/ în coastele ilustrative te intru/ împrăştiere ierarhică pentru înghițitorul de pantă/ cetatea de clipe devine o altă/ imaginar rânduit în exorcismul ideii/ expurgă tabuul deschiderii cheii". (Florin Țupu);

„dar montând pe un monticul/ monahala monarhie/ — monobloc monumental -/ ce s-a monolitizat/ monocerii lui *liberusi* — monadele monarhiei — / au montat monosilabe/ în monturi de monograme/ monotip de monoftongi/ monolitic — monolingv -/ c-un tot monofonema-tic// şi-astfel au monetizat/ nu montaju-n monorime/ ci «monturi» monosilabe-n/ monumente monoxile" (Emil Stănescu);

„Cu sudoarea frunții şi cu brațe tari,/ De la Cernavodă până la Agi-gea,/ Construiau în arşiți bravii militari,/ «Epocii de Aur» îi zideau «Efigia»!/…/ Prin tot ce-ai pătimit şi făurit,/ Popor reînviat, trăi-vei în istorii…/ Pierit-a Ceauşescu, cu visul împlinit,/ Jertfindu-se, ca toți cutezătorii!" (Florin Iordache).

1 iunie 2009. O nouă ediție din „Ora de literatură" la Biblioteca Națională. De data aceasta le vorbesc elevilor despre Ana Blandiana. Le-am rezervat şi o surpriză: în sală apare Ana Blandiana însăşi, ca… material didactic pentru lecția mea! E frumoasă, ca întotdeauna, şi iradiază bunătate.

Mă impresionează prăpastia — aproape că o văd concret şi simt că amețesc — dintre noi, cei care am tiăit o parte din viață în timpul comunismului, şi tinerii din fața noastră, născuți toți *după* 1989. Evocân-du-şi copilăria. Ana Blandiana menționează faptul că tatăl ei, preot, se afla, în acei ani, în închisoare. Niciun elev nu are în minte ideea de deținut politic. Se uită toți ciudat la poetă, ca la fiica unui infractor.

10 iunie 2009. în perioada de aproximativ zece ani în care am lucrat la *Istoria literaturii române contemporane,* am aflat foarte multe despre literatura română contemporană. în cei aproape patru ani de la apariția cărții, am aflat, urmărind reacțiile din presă, foarte multe despre mine. Sunt, după cum reiese din diverse pamflete, cu totul altfel decât credeam. Am crezut o viață întreagă că sunt cordial, bine intenționat şi chiar agreabil. Mi se comunică acum, cu o întârziere care face totul ireparabil, că sunt de fapt odios.

„Sub aspectul său ruşinos, de fată mare — afirmă Grid Modorcea, în «Literatorul» —, elefănțelul [adică eu, Alex. Ştefănescu] e un bețiv şi un

mâncău polifemic. Păi altfel cum ar fi putut el, lipsit total de aptitudini autoritare, să crească în ochii contemporanilor?!"

în realitate, sunt un mâncău polifemic, dar nu şi un beţiv. Dacă încep vreodată o sticlă de whisky, o termin cam în doi-trei ani.

Radu Cemătescu — în „Banatul montan" — îşi închipuie cum anume gândesc eu: „Frate, oricine e liber să se scandahzeze, dar să mă cumpere! Căci poate, cine ştie, mai apare şi o a doua ediţie revizuită... Cam ăsta e sloganul cu care istoricul nostru îşi salută acum detractorii în birtul de la Uniunea Scriitorilor."

în realitate, eu nu pot fi văzut *niciodată* în birtul de la Uniunea Scriitorilor, pentru că pur şi simplu nu-l frecventez.

în „Cuvântul", Paul Cemat scrie:

„Ion Cristoiu — vechiul tovarăş de la «SLAST» şi «Zig-Zag» — este celebrat ca fiind «prozator până şi în gazetărie»".

în realitate. Ion Cristoiu mi-a fost tovarăş la „SLAST", dar nu şi la „Zig-Zag".

în scrisoarea-blestem. Ionel Bandrabur face o presupunere în legătură cu motivul pentm care nu l-am prezentat în *Istorie:*

„De ce? Pentru că nu m-am abonat la revista „Flacăra" (aşa cum mi-ai cemt), deoarece pensia pe care o aveam atunci (pensie de profesor cu jumătate de normă) abia îmi ajungea pentru hrană? Acesta să fie motivul dizgraţiei?"

Abia acum îmi aduc aminte că l-am îndemnat cândva pe Ionel Bandrabur să se aboneze la revista „Flacăra" (era pe vremea când aveam o rubrică de „poşta redacţiei" în „Flacăra" şi corespondenţii mei, printre care şi Ionel Bandrabur, se plângeau că nu găsesc revista la chioşcuri).

Dar i-am îndemnat pe mulţi să se aboneze şi nici prin cap nu mi-a trecut vreodată să mă... răzbun pe cei care nu mi-au urmat îndemnul.

în „Spiritul critic", Grigore Faustocea, referindu-se la cronica scrisă de Dan C. Mihăilescu despre cartea mea în „Idei în dialog", afirmă:

„Criticul a cântărit-o mai întâi pe basculă, găsind că trage 3,8 kg, adicătelea cam cât un nou-născut din părinţi bine hrăniţi."

Apreciez subtilitatea glumei cu bascula. Dar ştiu sigur că volumul cântăreşte, în realitate, 2,950 kg şi nu 3,8.

Ştefan Borbely — în „Observator cultural" — se arată foarte nemulţumit de tot ce am scris vreodată, nu numai de *Istorie.* Aprecierile lui la adresa mea sunt de acest fel: [autor de] „foiletoane scrâşnit-sintetice"; „locotenent servil, dintotdeauna, al lui Nicolae Manolescu, într-o formulă redacţională în care Eugen Simion, Mircea Iorgulescu, Gabriel Dimisianu şi alţii îl împingeau

întotdeauna într-un fundal personal cenuşiu"; „în spatele stilului sprințar ideile erau, totuşi, foarte puține"; „frustrat belicos, monoman şi monolitic, complet lipsit de simțul ridicolului sau de autocenzură, a cărui voluptate de a administra lovituri pe sub centură este de-a dreptul paranoică".

în mod curios, având această părere cu totul nefavorabilă despre mine. Ştefan Borbely mi-a trimis în repetate rânduri, de-a lungul anilor, cărți ale sale cu dedicații mai mult decât măgulitoare. O reproduc pe cea mai scurtă (de pe pagina de gardă a volumului *Grădina magistrului Thomas,* apărat în 1995): „Domnului Alex Ştefănescu, întreaga admirație a lui Ştefan Borbely. Cluj, 30 mai 1995). Cum poate cineva să-l admire pe un autor de foiletoane scrâşnit-sintetice, locotenent servil, cu idei puține, frastrat behcos şi complet lipsit de simțul ridicolului?

în „Tribuna", Laszlo Alexandra clamează: „îndată după triumful lui Emil Constantinescu în alegerile din 1996, textierul [adică eu, Alex Ştefănescu] ne-a dezvăluit că l-a iubit din totdeauna pe acesta şi cauza lui, ba chiar că şi-ar da şi viața pentra el/ea. De ce atât de târziu? De ce doar după alegeri, nu şi înaintea lor? Se preconiza fireşte deschiderea sezonului la plăcinte..."

Nu neg că am mâncat (şi) plăcinte la recepțiile date la Palatul Cotroceni de Emil Constantinescu. De fapt, nu plăcinte, ci plăcintele, cu mult sub aşteptările mele de bucovinean obişnuit cu generoasele „plăcinte cu poalele-n brâu". Dar nu este adevărat că l-am susținut în scris pe Emil Constantinescu abia după alegerile din 1996. L-am susținut încă din 1991, când a început să se afume pe scena vieții pohtice.

în „Suplimentul de cultură". Carmen Muşat, care pare obsedată de mine, răbufneşte din senin, pe la mijlocul unui articol teoretic-morali-zator, trezindu-l pe cititorul care tocmai ațipise:

„Un veritabil cocktail Molotov în spațiul cultural îl reprezintă combinația între incompetență şi resentiment. Cel mai bun exemplu de cum poate mutila un astfel de melanj devastator istoria literaturii contemporane este chiar monumentalul volum semnat de Alex Ştefănescu, de care autorul este extrem de mândru."

De unde ştie Carmen Muşat că sunt mândru? în realitate, mi-e o ruşine groaznică şi mă simt infinit vinovat. Dar cum pot să-mi mai repar greşeala? Pot doar să promit că altă istorie a literaturii române n-o să mai scriu.

Dacă sunt mândru de ceva, sunt mândru de faptul că sunt contemporan cu Carmen Muşat. Agățat, ca o scamă netrebnică, de poala rochiei ei, voi rămâne poate şi eu în amintirea generațiilor viitoare.

12 iunie 2009. Două dintre cele cincisprezece cărți pe care le-am publicat până în prezent — *Istoria literaturii române contemporane* şi *Cum te poți rata ca scriitor (250 de cărți proaste)* — mi-au adus nenumărați duşmani. Citind-o pe prima, mulți autori s-au înfuriat constatând că nu figurează în ea. Citind-o pe a doua, alți autori (sau poate aceiaşi) s-au înfuriat constatând că figurează în ea.

Reacțiile la cartea mea (bună) despre 250 de cărți proaste sunt acum în plină desfăşurare. Primesc, printre altele, şi amenințări cu moartea, dar chestia asta nu mă sperie. Mizez pe faptul că, aşa cum n-au talent literar, autorii în cauză n-au nici talent de asasini.

23 iunie 2009. Plec în Anglia. Pe aeroportul Otopeni trebuie, ca şi atunci când am plecat în America, să mă descalț, pentru controlul anti-tero. îmi scot pantofii, fără să mă aplec (aşa cum o mână spală pe alta, un picior descalță pe altul), dar când vreau să mi-i pun la loc trag greşit de şireturi şi le încâlcesc rău de tot. Mă enervez şi smucesc la întâmplare, când de un fir, când de altul; cu fiecare nouă smucitură le înnod şi mai tare. Transpir, mi se duce naibii toată buna dispoziție. Se apropie momentul îmbarcării, iar eu nu pot să mă încalț. Nu ar fi exclus să pierd plecarea în Anglia din cauza blestematelor de şireturi.

O domnişoară blondă şi pistruiată se apropie surâzătoare de mine şi se oferă să mă ajute. în timp ce, cu delicatețe şi pricepere (ca şi cum asta ar fi profesia ei, descâlcitoare de şireturi), desface complicatul nod, mi-l închipui pe Daniel Cristea-Enache comentând întâmplarea: „Poftim, ăsta e mult trâmbițatul succes la femei al lui Alex Ştefănescu!".

* * *

Drumul de la Londra la Oxford (unde am să locuiesc timp de o săptămână) îl fac cu o maşină condusă de M.M., cunoscut specialist englez în limbi romanice. Peisajul seamănă cu cel din zona Suceava — Rădăuți. Pante şi serpentine line, dealuri împădurite, pajişti cu iarba aplecându-se la fiecare întețire a vântului (act de supunere din partea ierbu deloc umilitor, mai degrabă tandru şi ironic). M-aş culca fericit pe unul dintie dealuri şi, privind norii alunecători de pe cer, aş lăsa fumicile să mi se suie pe mâini şi pe față, aşa cum făceam în adolescență, în împrejurimile Sucevei. Peste tot, exact ca în Bucovina, sunt turme de oi. Oile de aici par mai... civilizate, nu degeaba respiră aerul din apropierea unuia dintre cele mai faimoase centre universitare ale lumii. Nimeni nu le obligă, ca la noi, să stea grupate, se risipesc pe suprafețe imense, dar când termină de păscut se constituie din

nou într-o turmă şi se pregătesc de înnoptat. îți vine să crezi că ciobanul lor — invizibil şi neajutat de câini — le face să se adune apăsând pe o telecomandă.

24 iunie 2009. Mi s-a pus la dispoziție o casă întreagă, cu grădină, dintr-o mică locahtate apropiată de Oxford, Kidlington. Proprietarii ei, amândoi medici, români la origine, au plecat azi-dimineață în România, în concediu, şi, cu multă timiditate, la despărțire, m-au rugat să ud în lipsa lor grădina. Am simțit impulsul să sar în sus de bucurie, dar m-am abținut. Pe vremea când nu aveam eu însumi grădină, îi *imploram* pe cei care aveau, pe Petie Sălcudeanu, printre alții, să mă lase să le ud eu florile şi zarzavaturile, măcar o dată pe săptămână.

în grădina de aici, mică, o biată fâşie dispusă de jur-împrejurul unui teren de 500-600 de metri pătrați, acoperit cu un gazon tuns drastic (dar amestecat, din fericire, cu trifoi, ceea ce îl face mai plăcut la atingere), sunt tiandafiri, mahonia, petunii, hibiscus, muşcate, dar şi mărar, pătrunjel, ridichi, roşii, varză, leuştean. Există chiar şi căpşuni, cu stoloni întinşi în toate direcțiile şi cu fructe nenumărate, ascunse sub frunze.

înainte de a desfăşura furtunul şi a începe să ud, stiâng căpşuni. Ridic ramificațiile fiecărei plante şi scot la lumină ciorchini de fructe mari şi roşii. Spre deosebire de atâția români care culeg căpşuni în Spania, eu culeg căpşuni în Anglia.

Mă scald în ciripit de păsări şi zumzet de albine. Păsările ciripesc la fel ca în România. Zumzetul albinelor este şi el identic cu cel al albinelor de la noi. Numai oamenii vorbesc, chinuindu-se, altă limbă decât româna.

25 iunie 2009. Ce bine finisați sunt oamenii de aici! Şi ce riguros sunt reglementate relațiile dintre ei! Fiecare ştie exact ce trebuie să facă în fiecare situație. Nu se înregistrează aproape niciun gest imprevizibil. Şi nici momente de efuziune decât acelea de multă vreme ritualizate şi însoțite de cuvintele-refren ale vieții de fiecare zi: *thank you* şi *sorry.* Această standardizare face existența sigură şi comodă. Este adevărat, şi puțin cam plicticoasă. Iar în situațiile ieşite din comun iese la iveală o anumită ineficientă a poliției.

Eram la un restaurant împreună cu o familie de englezi, soțul, soția şi băiețelul lor, de unsprezece ani. în restaurant funcționa un aparat de aer condiționat, care producea minunate valuri de răcoare, în tip ce afară erau 30" C, temperatură considerată catastrofală în Anglia (în România, abia peste 35"C încep văicărelile). La un moment dat, băiețelului, care purta un tricou cu mâneci scurte, i s-a făcut frig. Am vrut să-i dau haina mea, dar mama lui s-a opus, folosind prilejul şi pentru a mă mai iniția în stilul de viață englezesc.

— în Anglia, n-ai voie să dai altcuiva să folosească un obiect intim de-al tău.

— în cazul ăsta, dați-i şalul dv.

— Este tot ceva intim.

— Dar sunteți mama copilului.

— Nu contează.

Am chemat-o pe chelneriță şi am rugat-o să aducă ceva de îmbrăcat. S-a uitat speriată la mine, a alergat la şeful de sală şi s-a sfătuit cu el şi, întorcându-se, mi-a spus cerându-şi scuze că n-au aşa ceva.

— Dacă n-aveți o haină, aduceți orice altceva, o față de masă, o perdea. ..

Cu asta am speriat-o şi mai tare. Până la urmă, şeful de sală a găsit soluția: a închis aparatul de aer condiționat.

P.S. Voiam să nu mai spun cum s-a încheiat povestea, ca să nu par un fanfaron. Totuşi, nu mă pot abține: când şeful de sală a oprit aparatul de aer condiționat, clienții de la mesele din jur m-au aplaudat.

26 iunie 2009. Sunt invitat să iau masa la Colegiul Trinity din Oxford, într-o sală folosită în acest scop din 1524. Din 1524! întreb dacă şi mâncarea datează de atunci şi, spre surprinderea mea, cei prezenți izbucnesc în râs. Mi-era teamă că se vor supăra... în schimb, mi se pare că se uită la mine încruntați la sfârşitul mesei, când aşez pe platoul complet golit cuțitul şi furculița încrucişate. Cine ştie ce semnificație o fi având pentru ei...

27 iunie 2009. Douăzeci şi cinci de profesori evaluează cunoştințele şi capacitatea de a gândi pe cont propriu a şaisprezece studenți. Iar evaluarea durează o săptămână. Lucrurile acestea nu se petrec în România (precizare inutilă), ci în Anglia (la acelaşi Colegiu Trinity). Unii dintre profesori nu pot adormi noaptea, obsedați de gândul că n-au evaluat cu maximă precizie lucrările tinerilor.

îl întreb pe M.M., care face parte dintre examinatori, de ce este nevoie de o asemenea mobilizare de forțe pentru a pune nişte biete note, pe care, în România, le-ar putea pune şi un singur profesor, fluierând, în două-trei ore. întrebarea mea aproape că îl indignează. Dar fiind pohti-cos, îmi răspunde calm:

— Pentru că este vorba de destinul unor tineri.

O evaluare făcută la Oxford reprezintă o garanție recunoscută oriunde în lume. Sunt tentat să simulez naivitatea şi să-l întreb, provocator, pe interlocutorul meu de ce nu le dă automat note mari studenților, dacă îl interesează soarta lor. Dar ştiu ce mi-ar răspunde (şi mi-e teamă

că nici calmul lui englezesc nu este inepuizabil): o supraevaluare poate crea cândva situații dramatice, ca şi o subevaluare.

28 iunie 2009. E duminică. Ziua de azi mi-o petice în întregime la Londra. Steagul arborat pe frontispiciul Palatului Buckingham anunță că regina e acasă. Dar am înțeles asta *înainte* de a vedea steagul. I-am studiat atent pe englezii dintr-un pub: îşi sorbeau berea liniştiți, cu aerul că totul e în ordine. Se citea pe chipurile lor că regina e acasă.

* * *

Am văzut Palatul Parlamentului, picturi de Tizian şi Rembrandt, statuia lui Oliver Cromwell, ceremonia organizată cu prilejul unei sărbători religioase indiene, clădiri, clădiri, clădiri... neclintite de sute de ani (într-o țară în care nu au loc cutremure). Acum stau pe o bancă în St. James Park, încercând să-mi ordonez impresiile. La ora 22 abia începe să se lase întunericul. Mă simt singur. Mi-ar plăcea ca una dintre englezoaicele care tiec pe alee prin fața mea să se oprească şi să ia loc pe bancă (de asta şi stau la extremitatea băncu, ca să las cât mai mult loc liber — e o invitație mută pe care o adresez tuturor ttecătoarelor). Nu se opreşte niciuna.

29 iunie 2009. Sunt din nou la Oxford. Vizitez Christ Church Col-lege şi Bodleian Library. Totul îmi provoacă admirația, dar şi o stranie melancolie. Este ca şi cum aş fi trăit cândva, înti-o altă viață, în aceste locuri.

*** * ***

Câtă vreme tiaversează Oxfordul, Tamisa poartă alt nume, Isis. Apoi, la ieşirea din oraş, redevine Tamisa. Este ca şi cum, copleşită de respect, ar adopta, pe teritoriul celebrului centru universitar, un nume de gală. Mă simt şi eu copleşit de respect şi mă gândesc ca în perioada cât mă aflu la Oxford să adopt alt nume decât cel sub care sunt cunoscut. N-o fac, dar folosesc într-un fel ideea. Impresiile de călătorie pe care le trimit, printr-un e-mail, la „România literară", le intitulez *Eu şi Tamisa în trecere prin Oxford.*

14 iulie 2009. Sunt pe masa de operație, întins pe spate, cu o mască albă pe cap care îmi lasă liber doar ochiul stâng. Voi fi operat de cataractă, de doctorul Călin Tătaru (ce om! iradiază căldură sufletească şi inspiră încredere), ca şi acum patru ani, când m-a operat la celălalt ochi.

O asistentă îmi spune, în tip ce îmi fixează pe globul ocular un „dis-lanțier de pleoape":

— Vă urmăresc emisiunile de la TVR Cultural...

— Sunt flatat, bâigui eu, intimidat de framusețea ei, imaginându-mi cum arăt acum, cu un singur ochi vizibil, şi acela holbat.

— .. .Da, le urmăresc, şi sunt mândră când văd cum vă sclipeşte cristalinul artificial pus de noi.

îmi vine să izbucnesc în râs. îmi aduc aminte că mi s-a mai întâmplat ceva asemănător. Frizerița de pe Calea Moşilor la care obişnuiam să mă tund mi-a spus într-o zi, în timp ce lucra de zor la părul meu, că abia aşteaptă să mă vadă la televizor cu tunsoarea făcută de ea. Iar croitorul meu preferat, domnul Mița, mi-i explicat că, la ultima emisiune a mea pe care o văzuse, arătam mult mai bine decât de obicei pentru că îmbră-casem costumul croit de el.

Până şi o frumoasă blondă m-a asigurat că, după o întâlnire cu ea, aveam la televizor o figură... Dar aceasta este altă poveste, pe care am s-o consemnez într-un jumal şi mai secret decât acesta.

15 iulie 2009. în această dimineață mi se va scoate pansamentul de la ochi. Ce bine ar fi să fi reuşit operația şi să văd! Cu puțin noroc, aş putea să mai trăiesc şapte-opt ani şi să-mi scriu cărțile pe care n-aş vrea să mor fără să le scriu.

în dmm spre clinică (sunt în maşină cu Domnița şi cu şofeml nostm) mă gândesc la dezastml corpului meu şi mi se face milă de el ca de o ființă distinctă de mine. Ce moment de glorie a cunoscut acest corp pe vremea când aveam doi-trei ani! Mama îl cerceta cu dragoste şi grijă, bucățică cu bucățică, îl spăla, îl alinta, îl pudra, îl ferea de căzături şi de frig, îl proteja de lumina prea bratală a soarelui, îl elibera cu infinită delicatețe din strâmtoarea unor haine. Cea mai mică tăietură sau înțepătură, cea mai inofensivă roşcată, cea mai insignifiantă deviere a unui dinte de lapte o alarmau ca apropierea unei furtuni.

A mai fost, apoi, un moment de glorie, al doilea şi ultimul, în tinerețe când corpul meu a avut parte de idolatria unor femei tinere, dispuse să îngenuncheze în fața lui, să-i sărute prelung, insinuant, fiecare centime-tm pătrat, să-l lustruiască cu pletele lor.

Iar după aceea... După aceea a început dezastml. Treptat, corpul meu a căzut în paragină, dar nimănui nu i-a mai păsat de asta. Nici măcar mie. S-a umflat, s-a descompus, s-a încovoiat, s-a acoperit de tot felul de pete, s-a scorojit, a ajuns în cele din urmă o mină. Acum şi dacă mi-ar cădea câteva degete de la mâini sau de la picioare, pe stradă, nu m-aş mai apleca să le ridic.

Văd surprinzător de bine! Văd ca în prima tinerețe! Le dau telefon colegelor de la redacție şi le spun:

— Sunteți în mare primejdie! Mereu vă spuneam că sunteți frumoase, dar vă vedeam ca prin ceață! A venit momentul adevărului. Am să aflu, în sfârşit, dacă sunteți cu adevărat frumoase sau nu.

16 iulie 2009. în drum spre redacție, primesc un telefon de la una dintie fetele de la computer:

— Ne-am pregătit. Ne-am fardat, ne-am coafat, ne-am pus bluze frumos colorate, dar tot avem emoții... Să fiți indulgent cu noi!

19 iulie 2009. Mâine e ziua de naştere a lui Adrian Păunescu; el şi-o sărbătoreşte azi (fiindcă e duminică). Curtea din fața vilei lui de pe stiada Dionisie Lupu e plină de invitați, care stau la mese încărcate de bunătăți. La una dintte mese ne aflăm eu, Domnița, Adrian Cioroianu şi Eugen Simion. Adrian Cioroianu, bine făcut, inteligent şi mai *aies firesc* ne vorbeşte, cu o competență care ne impresionează, despre politica (atât de greu descifrabilă pentru noi, neinițiații) dusă de Rusia după 1989. Eugen Simion, distins ca întotdeauna, uşor absent, este grav afectat, deşi din demnitate nu vrea s-o arate, de atacurile la adresa lui pe tema publicării ediției anastatice a manuscriselor lui Eminescu. Ceea ce i se întâmplă este, întt-adevăr, o crimă morală. în loc să fie omagiat penttu că a reuşit să ducă la bun sfârşit, într-un mod admirabil, o acțiune culturală importantă — multiplicarea celor 14 000 de pagini ale manuscriselor eminesciene —, este criticat cu vehemență şi chiar denunțat (pentru risipirea banilor publici).

Fiecare dintte invitați rosteşte câte un toast. Eu citesc un poem pe care l-am compus aseară, pentru sărbătorit. Am succes cu strofa: „Nu vrea să divizăm vreodată/ Pământul nostru românesc,/ Mulți unguri nu îl au la suflet,/ Dar unguroaicele-l iubesc."

Adrian Păunescu, melancolic, cu o voce de om obosit, are totuşi umor şi spontaneitate în replici. Remarc faptul că a pus la loc sigur hârtia cu versurile mele şi îl tachinez:

— Ți-e teamă de rivalitatea cu mine, ca poet. De aceea ai ascuns poemul.

Răspunsul vine prompt:

— Poate că vreau să-l rescriu...

Domnița, ca de obicei, ține cu el şi râde din toată inima. 21 august 2009. Sunt la mare, pe o plajă (plină de sfărâmături de scoici) de la Jupiter. La greutatea mea (şi la finețea piehi de pe tălpile

picioarelor!), fiecare pas pe care îl fac este un chin. Dar şi mai cumplită devine suferința când intru în mare. Pe fundul apei sunt atât de multe pietre colțuroase, încât formează o pardoseală a calvarului. Parcă mă aflu în Infern

şi înaintez spre tronul de smoală fumegândă al lui Scaraoţchi. Păşesc cu infinite precauţii. Pipăi cu vârful piciorului, meticulos, zona din faţa mea, până găsesc printre vârfurile tăioase un loc relativ neted, îmi fixez talpa acolo şi ridic, cu aceeaşi băgare de seamă, celălalt picior, în timp ce valuri mici şi furioase încearcă să-mi strice precarul echilibru. Din când în când chiar mă dezechilibrez şi bălăngănesc speriat din mâini ca să îmi regăsesc verticahtatea. Ar fi groaznic să cad pe colţii de piatră din apa nu mai adâncă de o palniă, în comparaţie cu care patul cu cuie al unui fachir pare catifelat.

Domniţa, rămasă pe mal, se amuză pe seama mea:

— Parcă eşti la prima lecţie de balet.

Asta îmi mai lipsea, să râdă de mine. M-aş îiitoarce pe mal, dar ar însemna să mă declar învins. Cu eforturi supraomeneşti, mai înaintez cu un pas. Din largul mării, veselă, şiroind de apă, îşi face apariţia o tânără doamnă care, după ce renunţă să mai înoate, se ridică în picioare şi vine fără dificultate spre mine. Nu pare deloc incomodată de pietrele cu muchii tăioase.

— Domnul Alex Ştefănescu! exclamă ea cu entuziasm. V-am recunoscut!

Mă clatin, sunt gata-gata să cad şi, ca să mă redresez, îmi fixez piciorul într-un loc necercetat. Chiar acolo se află nişte sfărâmături de stâncă ascuţite. îmi vine să urlu de durere, dar mă abţin. Tânăra doamnă se apropie tot mai mult:

— V-am văzut ieri la Târgul de Carte de la Mangalia, la lansarea cărţii dumneavoastră. *Cum te poţi rata ca scriitor.* Mi-aţi dat şi un autograf. V-aduceţi aminte?

— Cum să nu..., bâigui eu, străduindu-mă să-mi compun o figură surâzătoare. O femeie frumoasă ca dumneavoastră nu poate fi uitată.

— Nu sunt chiar aşa frumoasă, spune ea alintându-se.

Pietrele mă înţeapă cumplit în tălpi, privirea ironică a Domniţei de pe mal mă urmăreşte nemiloasă, tânăra doamnă din faţa mea are aerul că mă va ţine încă mult timp de vorbă.

Doamne, ajută-mă să ies din situaţia asta! Fie-ţi milă de mine, sal-vează-mă!

Dar Dumnezeu are probabil căşti în urechi, o ascultă pe Madonna şi nu dă niciun semn că mi-ar fi auzit implorarea.

22 august 2009. Am găsit o altă plajă, ceva mai prietenoasă. Stau întins pe spate şi privesc, extatic, cerul. Pe la câteva sute de metii înălţime ttece un avion mic, de modă veche, cu aripi duble, care trage după sine un banner. Inscripţia este greu descifrabilă, din cauza ornamentării excesive a literelor.

Ce mod ineficace de a face reclamă! La un moment dat, mi se pare că desluşesc îndemnul: „Citiți *Istoria critică a literaturii române* de Nicolae Manolescu!". Mă ridic repede în picioare (atât cât pot eu de repede), îmi duc mâna streaşină la ochi, ca să mă conving că am citit corect, dar între timp avionul s-a îndepărtat prea mult şi nu mai văd deloc scrisul.

23 august 2009. „Douăzeci şi tiei august/ Libertate ne-a adus!" Asta se scanda de 23 august, în timpul comunismului. Ne-a adus libertate pe dracu'! Dar la ce ajută să mă mai gândesc tocmai acum, sub soarele generos, la ttecut? îmi scot gândul supărător din minte, aşa cum scoți o musculiță din ochi.

Chiar lângă mal, pe apa calmă, se zbenguie grațios cinci lebede. Mai mulți turişti le fotografiază, căutând unghiurile cele mai potrivite, cu seriozitatea unor profesionişti. Copiii încearcă să le atingă, dar ele se eschivează, fără să se sperie. Una dintre lebede mănâncă biscuiți, unul câte unul, din mâna unui tânăr. Fiecare biscuit îl înşfacă rapid, ca şi cum ar

am

prinde un peşte în mişcare. Apoi îl lasă pentru o clipă în apă (la înmuiat?!) şi îl recuperează de acolo, la fel de repede.

Toate mişcările pe care le fac lebedele, chiar şi cele prozaice (cum ar fi scărpinatul cu ciocul între penele de pe piept) sunt de o desăvârşită eleganță. Ca şi corpul lor, aceste mişcări oferă imaginea unui joc de curbe largi, trasate de un compas divin.

Frumusețea nepământească a lebedelor îi intimidează pe oameni. Sunt printre ei — slavă Domnului — destui mitocani şi totuşi nimeni, dar absolut nimeni nu le bruschează în vreun fel, nici măcar nu le adresează o expresie injurioasă.

Aşa cum aricii se apără cu țepii lor, lebedele se apără cu frumusețea lor.

28 august 2009. E din nou la modă, cred, pânza topită. Văd pe stradă multe doamne şi domnişoare cu haine din această țesătură diafană. Femeile cu sâni frumoşi şi cu bluze din pânză topită sunt foarte, foarte, foarte atrăgătoare.

Pe vremuri, tânăr fiind, compusesem un distih: „Pânza topită/ Mă duce-n ispită."

Acum, la bătrânețe, când singura plăcere practicabilă a rămas pentru mine mâncatul, mi s-ar potrivi alte două versuri: „Brânza topită/ Mă duce-n ispită."

2 septembrie 2009. O domnişoară de douăzeci şi cinci de ani, R., frumoasă, naiv-politicoasă îmi povesteşte o întâmplare plină de grație din

viața ei. încă de când era copil — îmi explică ea — a regretat că nu are părul ondulat, aşa cum îl au ambii ei părinți. Nu voia să-l încrețească punându-l pe moațe sau folosind drotul, singura variantă acceptabilă pentru ea ar fi fost cârhonțarea naturală, pe care însă o ratase. Se uita de multe ori în oghndă la părul bogat, pe care îl purta lung până la fund, constata că e mătăsos şi... ofta.

Dar asta numai până de curând, când (vrând să nu pară provincială, presupun eu) a hotărât să se tundă. Miracol! După ce foarfecă bine ascuțită a coaforului a retezat nemiloasă pletele (mi-am imaginat scena şi m-am simțit zguduit, ca la vederea unei execuții), părul rămas netăiat s-a ridicat şi s-a ondulat singur.

A înțeles, cu acest prilej, că ea are, de fapt, părul cârlionțat din naştere, dar lungimea lui îl făcea să atârne greu şi să stea întins!

Suntem într-o grădină de vară, scăldați în lumina de toamnă, iar eu mă uit vrăjit la tânăra care se topeşte de bucurie, îngustându-şi ochii şi lăsându-şi capul pe un umăr, în semn de răsfăț. Părul închis la culoare,

elegant ondulat, lung până la baza gâtului, îi îmbracă într-adevăr frumos chipul. Ce minunat secret mi s-a.încredințat! Mă simt vinovat fața de bărbatul tânăr care o va iubi (dacă nu cumva există un deja un asemenea bărbat) şi care, din cauza inconsistenței vârstei lui, nu va fi în stare să trăiască reveria melancolică pe care o trăiesc eu acum.

21 septembrie 2009. Am în grădină un arici! L-am descoperit azi, plimbându-mă printre pomi, după ce lucrasem aproape şase ore la calculator. Tocmai ieşise de sub jnepenişul din mijlocul gazonului dintre casă şi gardul de la stradă. Mergea tacticos pe iarba tunsă scurt. Am alergat ca să-l văd înainte de a se ascunde, iar el a rămas încremenit şi l-am putut studia în linişte.

E un arici mare, bătrân şi bun la suflet. Are țepii scorojiți şi parțial albiți de trecerea anilor. Deşi stăteam aplecat şi l-am examinat de la jumătate de metru, nu s-a închis cu totul în el însuşi. Mă examina şi el, de jos în sus, ținând întors spre mine botişorul subțire şi lung, cu ochi mici. Abia când l-am mângâiat pe țepi, şi-a retras râtul delicat în fortăreața lui de sulițe miniaturale şi jerpelite, fără să-i pese dacă face asta destul de repede. Mi-am dat seama că, din cauza vârstei, este blazat şi că se apără fără convingere, doar ca să respecte obiceiurile aricilor.

Ce drag îmi e! De când am aflat de existența lui, mă simt, aici, mai în siguranță.

Indice de nume

Adam, Dinu 11,52,93
Adameşteanu, Gabriela 16, 116, 117
Agathon, Dan Matei 28, 90
Agopian, Ştefan 255, 374
Albulescu, Mircea 82
Alexandru, loan 15, 94
Alexandm, Laszlo 384
Almăşan, Marina 356, 357
Ana, Regina 8, 70
Andreescu, Gabriel 86
Andrei, Ştefan 346
Andronescu, Ecaterina 357
Arcade, L.M. 21, 22
Arion, George 318, 373
Astaloş, George 17
Atanasiu, Alexandm 16
Avramescu, Lucian 229
Badea, Alexandm 55
Balacciu, Jana 303
Banciu, Carmen Francesca 12
Bandrabur, Ionel 383
Barbu, Mihai 324
Bădan, Mariana 229

Bălăiță, George 212
Bălănescu, Simona 100, 196
Băsescu, Traian 14, 16, 95, 139,
140, 141, 142, 159, 185, 229,230,
265, 310, 325 Becah, Gigi 280, 281, 287, 288 Bittel, Adriana 371 Bivolam, Gregorian 86 Blandiana, Ana 11, 94, 139,199,
272, 331, 332, 333, 334, 375, 382 Boldur-Lățescu, Anca 319 Borbely, Ştefan 384 Breban, Nicolae 191, 212, 351, 352 Bmmara, Emil 77, 114, 235, 318,
323, 365 Bubenek, Şerban 342 Buzura, Augustin 77, 212, 243, 344 Calotă, Emil 231
Caramitm, Ion 55, 84, 103, 104, 176, 177, 181, 202, 227, 231, 272, 282, 310, 324, 382
Cazimir, Ştefan 84
Cărtărescu, Mircea 112, 149
Ceauşescu, Elena 8, 224, 225
Ceauşescu, Nicolae 8, 15, 44, 48, 54,59,70,92,94,99,116,125, 126,131, 135, 143, 160, 172, 224, 225, 247, 248, 275, 278, 279, 289, 290, 296, 321, 336, 349, 354, 382
Cemat, Paul 238, 383
Cemătescu, Radu 383 -
Chifu, Gabriel 285, 384
Cimpoi, Mihai 285, 350
Ciobanu, Constantin Th. 285
Ciorbea, Victor 55, 72, 270
Cioroianu, Adrian 231, 391
Ciuhandu, Gheorghe 112, 113, 129, 136
Constantin, Ilie 74,103,181,182,190 Constantinescu, Emil 11,46, 55,
160, 190, 210, 240, 270, 271, 348,
349, 350, 384 Coşereanu, Valentin 104, 181 Cozma, Artur 350 Cozmâncă, Octav 8, 50 Cristea-Enache, Daniel 59,175, 212,
243, 331,371,372, 373,386 Cristoiu, Ion 12, 13, 102, 228, 257,
383
Diaconescu, Ion 55, 270, 310 Diaconu, Mircea A. 243 Diculescu, Ana 84 Dimisianu, Gabriel 243, 280, 283,
344,371,384 Dimitriu, Andrei 310 Dimitriu, Sorin 310 Dincă, Măria 14
Dinescu, Mircea 11,34,51,52,113, 114,176,177,181,183,191,199,
202,212,214,215,272,276,319, 344

Dobjanschi, Carmen 357
Drăgan, Ioana 15
Drăgotescu, Corina 229
Dragoş, Nicolae 346
Duda, Radu 8, 70
Dumitrescu, Geo 232, 233
Esca, Andreea 373
Faustocea, Grigore 384
Flutur, Gheorghe 358
Gafencu, Liliana 134
Găitan, Vladimir 133,134, 358
Gălățanu, Mihail 212, 317
Geoană, Mircea 95, 159, 346
Georgescu, Gândi 52, 53
Georgescu, Liviu 91
Grigore, Dan 11
Groşan, loan 114
Hagi, Gică 98
Haiduc, Ion 346
Hossu Longin, Lucia 55
Hurezeanu, Emil 16, 228, 323
Iliescu, Ion 8, 10, 11, 18, 22, 28, 31,32, 34, 40,41,42,44, 46, 50, 54-58, 67, 70, 71, 75, 79, 84, 85, 90-92, 106, 110, 112, 116, 117, 126, 136, 139, 143, 148, 149, 151, 155, 159,162,163, 172, 177, 183, 198,206,207,229, 247, 248, 271, 279, 310, 346, 349
loanițoaia, Ovidiu 346
Ion, Daniel 254
lonescu, Constantin Dudu 55, 77, 310
lordache. Florin 382 lorgulescu, Mircea 16, 384 Irimescu, Ion 8 Iţcuş, Radu 89 Jurca, Adrian 324 Kilander, Svante 97 Lavric, Sorin 371
Liiceanu, Gabriel 32, 56, 177, 180, 200, 272, 276, 279, 280, 323, 324, 328
Lungu, loan 134
Mandaj, Mihai 240
Manolescu, Nicolae 24, 84, 189, 199, 223, 243, 244, 262, 263, 266, 267, 272, 274, 276, 328, 329, 352, 375, 384, 393
Marcu, Luminița 90 ;
Marian, Măria 195, 319, 349

Martin, Mircea 258
Matei, Horia 303
Mălăncioiu, Ileana 349
Melinescu, Gabriela 96
Mihai, Radu 52
Mihai, Regele 8, 32, 51,70, 71,116
Mihăieş, Mircea 24
Mihăilescu, Dan C. 243, 332, 351,
353, 384 Mihalache, Carmen 285 Miluț, Marian PeUe 310 Mironov, Alexandm 32, 77 Miuea, Miron 39, 97 Modorcea, Grid 383 Modreanu, Cristina 92 Morar, Vasile 346, 347 Morariu, Teodor 55 Morogan, Elena 97, 98 Moruzi, Dan 312 Mureşan, loan 55, 270 Muşat, Carmen 230, 231, 244, 251,
343, 385 Nahoi, Ovidiu 281 Năstase, Adrian 14, 16, 34, 39,48,
51,56, 70,71,84, 87,99,106,
138, 140, 148,149,187, 206 Neagu, Dan 91 Negoițescu, Ion 359 Niculescu-Mizil, Paul 107 Nistorescu, Comei 40,198 Noica, Nicolae 55, 310 !
Onțanu, Nicolae 24, 25 Oprea, Gabriel 97 Opriş, Remus 310 Orban, Ludovic 233, 234 *' ' Paleologu, Alexandru 151 ^ Paler, Octavian 114, 349
Patapievici, Horia-Roman 157, 177,
178, 200, 328 Patriciu, Dinu 88 Pavel, Dan 55, 331 Păunescu, Adrian 28, 37, 199, 345,
346, 361, 391 Pârvulescu, Ioana 371 Petrescu, Virgil 55, 270, 310 Petteu, Marta 85 Pînzara-Pim, Mihai 134 Pleşiță, Nicolae 155 Pleşu, Andrei 200, 272, 276, 279,
280, 323, 324 Pop, loan Es. 373
Popescu Tăriceanu, Călin 136, 149,
185, 186,315 Popescu, Cristian Tudor 59,60,140,
149,162,229, 323, 324, 331, 329 Popescu, Pemi 301, 302 Popovici, Vasile 32 Pruteanu, George 18, 50 Puric, Dan 310 Puwak, Hildegard 39 Radof, Ştefan 101 Răducanu, Johnny 244,282,324,382 Rădulescu, Răzvan 32 Rău, Alexe 350 Rogozanu, Costi 40, 59, 90 Roman, Radu Anton 86,154 Romanescu, Adina 121 Rusan, Romulus 376 Ruşti, Doina 373 Salagor, Christian 310 Sava, losif 349
Savu, Cornelia Mana 244, 250
Săftoiu, Adriana 229
Sălcudeanu, Petre 386
Sârbu, Adrian 113
Sârbu, Oana 141, 229

Simion, Eugen 199, 346, 352, 366,
384, 391 Simuț, Ion 230 Sinulescu, Benone 346
Socolescu, Mircea 13
Stan, Constantin 373
Stanciu, Teodora 331, 351, 353
Stănciulescu, Mirela 258, 373
Stănescu, Emil 382
Stănescu, Nichita 25, 59, 60, 75,
241,272, 287, 291,315,319,
324, 325, 345 Stănoiu, Rodica 101 Stoicescu, Alessandra 35, 225 Stoiciu, Liviu loan 9, 10, 199 Stolojan, Theodor 72 Şova, Conian 84 Şubă, Mihai 346 Tabără, Cristian 15 Tănase, Stelian 114,212 Tănăsescu, Mihai 93 Tatulici, Mihai 212, 214, 280, 281 Teoctist, PaUiarhul 70, 84 Theodorescu, Răzvan 70,71, 84,
97,159, 198 Timofte, Radu 162 Tismăneanu, Vladimir 85, 310 Todor, Gheorghe 18, 114, 265 Țepelea, Gabriel 310 Țîrlea, Cătălin 77 Țopescu, Cristian 184, 185 Țupu, Florin 382 Turtea, SteUan 303, 362, 373 UUci, Laurențiu 106 Ungureanu, Cornel 243 Urian, Tudorel 116, 351,353 Uricariu, Doina 10 Uricaru, Eugen 74 Vădim Tudor, Comeliu 127,198,
268
Vasile, Radu 75, 82 Vasilescu, Lucian 373 Vicoveanca, Sofia 245, 358 Viem, Grigore 114, 366, 367 Vîjeu, Titus 164 Vosganian, Vamjan 84, 324 Zarojanu, Tudor Călin 37

Pentru comenzi şi informații, adresați-vă la: **Editura CORINT Difuzare şi Clubul Cărţii**

Calea Plevnei nr. 145, sector 6, Bucureşti, cod poştal 060012 Tel.: 021.319.88.22, 021.319.88.33, 021.319.88.77. Fax: 021.319.88.66 E-mail: vanzari@edituracorint.ro Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Format: 16/54x84 Coli tipo: 25 Tipar executat la FED PRINȚ S.A.